

Prologus

Liber magistri Johis
Berlonsi Cancellarij
parisiensis doctoris e-
gregij sup Magnificat

Collectoriū
super magnificat
particulas habet
expositas. nō sēp
eodē ordine quo

sunt in cantico neq; sub eodē stili
genere. sed vario put se fragmen-
torū appositio per sportas duode-
cim offerebat. Totidē enī tracta-
tus habet pncipales. Deniq; plu-
rima reperies in fragmentis que
diuersis in sportis recondita. vni
in sentētia saporem ostendūt Qui
capit accipiat pro sua qualibz vo-
lūtate. benedicēte deo. multiplicā-
te. distribuente. faciente. **P**rim^o
tractatus post p̄hemij dragma-
tic^o est seu p̄ dialogū. et habz no-
tulas. l. fm quas patet materia.
Tractatus scdus dragmatic^o.
super cātico marie. de exultatione
spiritus. et cōtinet notulas. lxxij.
Tractat^o tertius. dragmatic^o ē
in cātico marie. de respectōne hu-
militatis sue per notulas centum
vīginti **J**ūgi vero possent opuscu-
la de oculo triplici. et de vna p̄cio-
sa margarita. et de oculo spiritua-
li. et de triplici v̄sione dei. 7 s̄uide

rationes. xij. de cōcordia theolo-
gie mystice cum scolastica sed
alibi collocantur in collectorio se-
ptem sportarū. **T**ractat^o quar-
tus per dragma seu dialogū de
marie beatificatōne sup illō Ecce
enī ex hoc beatā me dicent omnes
generaciones per notulas. lxxij.
Tractatus q̄ntus per dragma
seu dialogū quomō fecit marie
magna qui potens est. **A**bi p̄i-
ma partitio est. si maria passiona-
biliter mouebat. per notulas. lx.
Alia partitio est sine dialogo. de
sancto nomine dei. vbi de triplici
nomine dei p̄ notulas. lxxij. **P**osset
huic materie de noticia dei que ē
sanctū nomē eius cōiungi duplex
centilogiū. **D**e cōceptibus vnum
Alterū de modis significādi. **S**z
alibi positū est vtrūq; in collecto-
rio septez sportarū. **T**ractatus
sextus dragmaticus super quinto
versu. **E**t misericordia eius ē. **D**e
lamēto marie. et de timore dei. **E**t
sup eius mīa finalis deprecatio p̄
notulas cētū. **J**ungit̄ iniciū q̄dā
tangens modū expositōis mora-
lis seu tropologice lamētationū
Jeremie. **T**ractatus septimus
profaneus principaliter de mente
cordis et cōgnitione dei. super illo
quinto vsu. fecit potentiam p̄ no-
tulas centum quinq; ginta. **T**ra-
ctat^o octauus p̄ dragma seu dia-
logū partitōes habz q̄tuor **P**ri-
ma de depositōe potentium. per
impulsuz demonioz per notulas

Prologus

cliiij. **S**ecūda p̄titiō de custodia an-
geloꝝ et fallacijs demonū per no-
tulas centum quinḡginta **T**ertia
partitiō de septē mōis generalib⁹
angelice custodie p̄ notulas octo-
ginta tres. **Q**uarta partitiō per
soliloquium vbi de custodia an-
geloꝝ per notulas. l. **F**it etiā men-
tiō de centilogio sup̄ impulsibus
qđ seorsuz alibi ponit̄ in collecto-
rio septē sportarū. **M**onus tra-
ctatus sup̄ illud **E**surientes x̄. cō-
ponit̄ p̄ncipalit̄ de eucharistie sac̄-
mēto per quinḡ partitiones **P**ri-
ma p̄titiō per dialoguz p̄cedit p̄
notulas centum **S**ecūda partitiō p̄
soliloquiū de laudib⁹ sac̄ri altari.
et vt̄ digne suscipiat̄ exhortatō. p̄
notulas centū. **T**ertia p̄titiō p̄ so-
liloquiū. ouersū ad mariā p̄ notu-
las. l. **Q**uarta partitiō per solilo-
quium. qđi narratiū de orēplati-
onibus marie sup̄ hoc sac̄o. et p̄n-
cipalit̄ de duodeciz bonis eius q̄-
bus replent̄ esurientes p̄ notulas
centū cū additōne. xl. theoreuma-
tum de vnitāte **Q**uinta partitiō p̄
soliloquiū exhortatoria hui⁹ sac̄ri
per notulas. l. **S**ūt in sūma q̄tuor
centilogia notularuz. q̄bus iungi
posset centilogiū de causa finali. oc-
casiōne hui⁹ b̄n̄dicti sac̄ri op̄ositū
qđ alibi posituz est in collectorio
septē sportarū. **T**ractat⁹ decim⁹
sup̄ versu **S**uscepit̄ isrl̄ puerū suū
x̄. **E**st aut̄ in ip̄o duplex partitiō
Prima fit p̄ dialoguz et notulas
lxx. **A**ltera fit quasi per soliloquuz

7 meditationes per notulas. xxx.
Tractat⁹ vndecim⁹ sub duplici
partitione sup̄ illo versu **S**icut lo-
cutus est. ad patres. **P**rima par-
titiō de orationibus marie
sup̄ locutione dei per p̄phetas et
maxime per se ip̄am. incipiēdo ab
euāgelica narratione. iuxta op̄ila-
tionē nouiter factā que dicit̄ vnū
ex quatuor per notulas. xl. sup̄ ru-
brica p̄ma **I**n p̄ncipio erat x̄bū.
Ande datur intelligi quantū sup̄
reliquis sermo p̄tensior esse possz
Secūda partitiō de vita solita-
ria **J**oh̄is. quasi sup̄ rubrica sc̄da.
de nūciatōne **J**oh̄is et habitatō-
ne in deserto **S**ūt in hac partitiō-
ne tres particule. iuxta triplicem
modū manifestandi vitam solita-
riā. cōtinet notulas centū **T**ra-
ctatus duodecimus in p̄sona ma-
rie per soliloquiū sūmatim collī-
gens sensū cantici huius cāticorū
marie. per notulas centū quasi per
psalteriū decies decacordū sup̄
additis his duobus x̄s̄culis ab
ecclesia frequentatis. **G**loria p̄ri-
filio. **S**icut erat in p̄ncipio x̄.
Spectat ad hanc materiā centilo-
gium de gloria **Q**ueratur in col-
lectorio septē sportarū

Sequit̄ prohemio
rie Magnificat
cellarij Partitiō
Orationis mee
trigē sublequa
co. mille fortis qualen
notit̄ p̄cedit̄ motus.
cāticorū qualis inper
ecclesiastica oratione
ius virginis. in quietate
nata beatissima virgo
cū per dramata. motu
dant̄ suo fratres. **J**oh̄is
loci rector et motus ambo
Sequitur verbus de
negu. p̄ncipit̄ opti suo lo
Se legitur na. in
Eum de quibet̄ it̄
Joh̄is et sermo hui
ologus. p̄ncipit̄
Joh̄is. **S**erboni frans
dem quos vntat̄
Serici. **I**nformalis amon
fmet̄ 9 horripita
Junior. **C**ame quid̄ hant̄
Sunt data quos o
Sericoz. **O**na post̄ t̄ncidit̄
Junior. **M**ar eius p̄ncipit̄
En fas̄ n̄ respicit̄
fert mens̄ n̄m̄. que
iueit̄. **Q**uare vntat̄. **L**ent̄
Est sua soliloquiū

Prologus

Sequitur prohemium super. et tractatibus in canticis marie Magnificat Magistri Johannis Gerson Cancellarii Parisiensis doctoris egregii.

Quanticum marie tractaturus in solacium peregrinationis mee vergentis in occasum (utinam felix matutinum. carum vespe subsequatur) Deceui. procedere per dialogum. more didascalico. quale socrates. qualem plato socratem introducens tenuit. Poterit et hic noster procedendi modus. nominari pragmaticus. qualis ascribitur canticis canticorum. qualis insuper commodus est. canticis vel eulogiis amozosis. Quod ecclesiastica attestatur exhortatio. que de virginibus canit. Ante thorum huius virginis. frequenter nobis dulcia cantica pragmaticis. Sic igitur te favente beatissima virgo super omnes amans amabilis. et amata. sit hoc initium. per pragmatica. notulasque distinctum. Magnificat anima mea dominum. Colloquuntur duo fratres Junior instar discipuli interrogans. Senior magistri locum retinet et nomen ambo solitudinis. non solitarie dilectores

Sequitur versus decem Cancellarii Parisiensis qui congrue premittuntur operi suo super magnificat post prohemium.

Se lugdune tua. fratres solantur in urbe.
Dum de quolibet est sermo frequens in eis:
Junior et senior. hic celestinus. et iste
Theologus. plaudens Junior hec loquitur.
Junior Ecce bonum fratres et iocundum simul esse.
Senior. Idem quos vterus. parque dies peperit.
Junior. Fraternalis amor cor nostrum nectet in unum.
Senior. Firmet et hoc unum. gratia christe tua.
Junior. Carne quidem frater meritum pater atque magister.
Senior. Sunt data que nobis omnia grata vides:
Junior. Omnia post viros conflictus atque procellas:
Senior. Dat deus atque locat. litore nos placido.
Junior. En fas est viuas pariter dare reddere voces:
Senior. Fert mens de studiis. querere multa tuis.
Junior. Quare vices reddam Lenit fastidia sermo.
Senior. Est sua solamen garrula vox senibus.

Tractatus Primus

- Junior** Discipulus vocer ergo tuus. tu iure magister
Comoda doctrine. talia nomina sunt.
Senior Discipulus tu sis. magis illius esse magistrū.
Qui verat. hic solus corda docere potest.
Junior Hoc sub doctore. meus en potes esse magister.
Plantans atq; rigans. crescere chrisite dabis.
Senior Det precor ille. pete de quolibet vt fuit olim
Theologis mos hoc querere mor aliud
Junior Gratulor est modus hic placidus mihi. talis 7 apus
Sermo peregrinis. sit Jesus in medio.
Senior Promisit faciet talem. da te modo qualem
Se dedit in templo. sim qz docendo sequar.

Sequitur Primus tra ctatus Drammaticus su per Magnificat. magi stri Johis de Gerson.

cācellarij parisiē. habens notu/
las. l.

Discipulus

Magnificat aia mea dñm.
Magī. dic oro te quo
pacto. beata et pulcerra
mulieꝝ. post salutationē elisabeth
Post exultationē Jobis in vr̄o
Post collaudatōnē. quia credide
rit. erumpens in iubiliū. cepit a ma
gnificatione dei canticū suum di
cens. Magnificat anima mea do
minū. Gratū quippe mihi feceris
tūm sciendi studio. tūm consolati
onis desiderio. duz solos nos hic
euomuit seuiens tempestas velut
in scopulū. Benedictus deus qui

nos in pacato solitudinis atrio
collocavit. **M**agister. Gratum
et illud mihi subueniet. quoniam
mandavit dominus in aduersita
tis nocte canticū eius. Sūma qz
miseriarū inuitabiliū medicina ē
obliuio. Digneris ergo laudare
nos te v̄rgo sacrata. que non in
grata beneficijs dei morē prestās
mor canticū edidisti cōsonās eis
in exordio et dicens. Magnificat
anima mea dominū. Taliter olim
maria soroz moysi in medio iuuē
cularū tympanistiarū. Talitē da
uid Rex inclitus. vnde maria rega
li ex progenie exorta resūlget. Ta
liter alij plures ad dei magnifica
tionē eruperūt vt est illud Cante
mus domino. gloriose eni magni
ficatus est. Et illud. Magn⁹ domi
nus et laudabilis nimis cum cete
ris in archano cordis marie p̄fū
de collocatis. Similiter et accepe
rat nouissime p̄missionē angelicā
de filio nascituro. **H**ic erit magn⁹
inquit. Deniq; nouerat quia fece

Sup

rat sibi magna qui potēs est. **M**agnus dñs q̄ magna virtus ei⁹ vir-
tus altissimi que obumbravit sibi.
et sapientie eius non est numerus
Quia veritas est illa que magna
est. et p̄ualet testimonio omniū p̄
esoram p̄olato. **D**iscipul⁹ **T**e-
nit in manus p̄tinus questio qua
ratione dicatur magnificari deus
cuz penitus nec augeri valeat nec
minui. **M**aḡ **H**esitas nō intel-
ligēs scripturas que admodū do-
minus a creatura magnificat nō
in augmentū sui in se. sed quia ma-
gnus esse p̄dicatur. canitur et lau-
datur. aut certe quia magnificam
facit aiām. cui maḡ facit q̄ potēs
est. **N**ā quos iustificauit hos q̄ ma-
gnificauit. **N**unq̄ parū tibi vide-
tur magnificata. beate marie vir-
ginis anima. que opationi supra
modū magnifice fuit ausa p̄bere
consensū? **F**iat inquit mibi. p̄m ver-
buz tuū id est fiam mater filij cui⁹
est pater deus. **Q**uid excelsius q̄d
sublimius et magnificētius pote-
rit cogitari? **Q**uod q̄ vidit. cum p̄-
phetice subiūxit. **E**cce inq̄t ex hoc
beatā me dicent omēs generatio-
nes. **D**iscipulus **Q**uomō stant
et in vnū conueniūt. tanta humili-
tas cū tanta magnificentia. tanta
deuotio cū tanta gloria? **S**ed ha-
bebit hec questio locū suū. cuz de
beatitudine virginis erit sermo.
Vellem nūc colligeres aliq̄s ma-
gnificationes domini. quas mēs
marie cōtemplabatur sapienter in

Magnificat

cantici sui principio. quatenus or-
do nobis suppetat ad loquendum
magnalia dei. nō quidē omnia. hoc
eniz impossibile nō dubito. s̄ pau-
ca pro captu n̄so. **M**aḡ **Q**uid
appropriatius. quid ve diuini⁹ po-
terimus accipere q̄ ip̄met psal-
teriū marie decacordū habēs de-
cez versus. quasi totidē cordulas
sonorissimas. conformiter ad illū
vniuersale decacordū. toti⁹ ratio-
nalis creature. quod cōnectitur ex
nouē ordinibus angelozū. q̄si no-
uem fidoibus argutis iuncta ex ho-
minibus decima. quā in p̄mis pa-
rentibus. per peccatū ruptā sūm⁹
noster cytharista repauit. vt ocoz
daret psalteriū iocundū cū cytha-
ra **E**st itaq̄ prima huius n̄ri psal-
teriū marie cordula sonās dei ma-
gnificentia. quia dominus est cui⁹
eleuata est magnificentia super ce-
los. **M**agnificat inq̄t anima mea
dominū. nō dicit illum vel illū. sed
simpliciter q̄ anthonomatie dñm
Secōdo magnificatur in saluatōne
p̄pterea vocat ipsum salutare. q̄a
domini ē salus. **T**ertio magnific⁹
est in respectione humiliū q̄ beati-
ficatōne. quoniā excelsus domin⁹
et humilia r̄spicit. **Q**uarto magni-
ficus in magnoz operatōne q̄ no-
minis sui sanctitate. **Q**uia inq̄t fer-
cit mibi magna qui potens est et
sanctū nomen eius **C**ōsonat psal-
mista **Q**uia magnificasti sup omē
nomē sanctū tuū. **Q**uinto magni-
ficus est in misericordia. et misera

Primum

tionis timentibus eum. **Sexto** magnificus in superborum mente cordis sui delectatione seu dispersione. **Septimo** magnificus in humilium exaltatione potentibus de sede depositis. **Octavo** magnificus in esurientium impletionem cum diuites dimisit inanes. **Nono** magnificus in peccatorum liberatione. quia suscepit israel propter suum. **Decimo** magnificus in promissorum suorum completionem. Sicut locutus est ad patres nostros abraham et semini eius in secula. **Discipulus** Placet adaptatio. brevis et lucidus ordo. **Magister** Quid vero censeret. si varios omnium organorum sacre scripture modulos. imo voces omnis generis musicorum concordare faceremus cum hoc marie psalterio decacordo. **Discipulus**. Redderet scio superadmirabilis armonia. **Magister**. Scirens similiter quod in auribus suis nostris psalteres copiosissime et distinctissime faciebat resonare voces omnium musicorum dum mentis intuitum. simul cum plectro meditationis liberrimo discursu. mira quod celeritate diffunderet ubique. dum quasi simul in omnes et singulos se diffundebat affectus. quos solet humana mens singillatim variare canendo. **Discipulus**. Mirum vero qua virtute valuerit hoc effici cum sint affectuum voces innumere. Cum preterea sibi sint contrarie vel aduersae. Nonne contrariae vox amoris odii sono? Sic desiderium seu persecutio tendit in

Tractatus

aduersum fugere. Repugnat quod gaudium diu tristitie. spes timori. compassio seueritati. et ita de plurimis. **Magister**. Jure miraris mirabilia. **Nonne** cantauit domino maria cantum nouum quia mirabilia fecit mirabilia propter misericordie quam charitas maiora fecit quam fuerunt (si ita dici potest) mirabilia potentie. **Fecerat** apud veteres mirabilia. quod potentiam. que sapientiam que iustitiam que dominationem et virtutem ostendebant. **Sed** tunc nouum dominus fecit super terram quando mulier circumdedit virtutem. quando scilicet suscepit deus per incarnationem israel puerum suum. **Quoniam** recordatus est. **Cuius** recordatur? **Non** dixit potentie. non sapientie. non iusticie sed misericordie sue. **Tunc** memoriam fecit mirabilium scilicet misericordiarum misericors et miserator dominus. **Quoniam** in rebus preteritis ortus mirabilium nihil utique teste **Augustino** quam ut deus fieret homo et homo esset deus. **His** horum deductionem accipere. **Discipulus**. Nolo de presenti quia locum forte posterius habebit amplior declaratio super illud. **Quia** fecit michi magna qui potens est. **Sed** ad inquisitionem redeo qua ratione mirabilis omnes affectus in hoc carmine nonne maria comprehendere simul potuisse beatam. dum gratulabunda iocunditate dicit deo. **Deus** carissimi nouum cantabo tibi in psalterio decacordo psallam tibi. **Psalterium** quippe decacordum. esse hoc carmen

nonne carmen est...
Quoniam...
la p...
ita uoluntas
Quod...
gelicus...
licia puer...
res doctrinale...
magis multa...

sup

marie supius est ostensū. **M**agī
 Vocas ad rem diu mihi multūq;
 quesitam. Qua super re te doce-
 bunt opuscula nostra de canticis
 nominatiz illud cui titulus est cā-
 ticozū id est canticū cordis In
 cuius vltima parte tradit p pra-
 xi canticozū spiritualiuz gama no-
 uū et mysticū ad pportionem vel
 analogiaz game manuali sub qn/
 q; vocibus iuxta quattuor passio-
 nes seu potius affectiones princ-
 pales iuncta quinta que fit ex cō-
 cursu pluriū que dicit compassio
 quasi cum alijs passio. p̄ prima est
 amor vel gaudiuz. sc̄da spes vel
 desideriu. tertia timor vl̄ diffugiū
 quarta dolor vel odiū. **D**iscipu-
 lus. O ego nūc memini qd̄ ibidem
 tractaueris Sed quia veniet forte
 in noticiā paucorū pro sua magni-
 tudine opus illud vtile feceris stu-
 diose desiderio si sub compendio
 practica; hanc canticū mystici tra-
 dideris. **M**agī. factum est hoc
 iam alibi nec istic pigebit (q̄a sic
 vis) inserere.

**Quintadecima notu-
 la p̄ proprias subdistin-
 cta notulas**

Nobilis ap̄stol' puer euā-
 gelicus nō sensibus s̄ ma-
 licia puer habens quinq;
 panes doctrinalis refectiois. in
 quinq; milia hominū dicebat so-

Magnificat

rinthijs **V**olo quinq; verba sēsu
 meo loqui vt alios instrua q̄ de-
 cem milia verboz in lingua. **P**re-
 miserat tamē per exēplū de tibia
 et cythara que nisi distinctionē so-
 nitum dederint sciri nequit quid
 canitur aut quid cytharizat. **E**t
 eni si incertā vocē det tuba. quis
 p̄parabit se ad bellū? **C**ōcludit q̄
 opus est sensu. tam cognitōis q̄
 affectus. dum quis orat. loquitur
 aut psallit. quatenus s̄m tropolo-
 giam. homo sp̄ualis se paret ad
 bellū. et cū quinq; lapidibus lim-
 pidissimis de torrente scripturaz
 goliā id est sathanā sternat. alter
 dauid puer factus. **I**tem est pabo-
 la mystici canticordi. vel canticū
 cordis quod hortatur idē ap̄stus
 psallere spiritu. psallere et mente.
In quo canticū cordis tria repe-
 riuntur vt in cantu oris. **P**rimum
 est cātus materia que vocat̄ l̄ra.
 sc̄dm cant' vox que dicitur reso-
 nantia. tertiū cantus figuratio. q̄
 denominat̄ nota vel notula. **M**a-
 teriā canticordi dicimus. omnium
 diuinorū et humanorū cognitionē
 piā et modestā. **R**esonantiā ap-
 pellamus omnē cordis ⁊ spiritus
 affectionē moderatā et ordinatā.
Notā vel notulā figuramus ad
 p̄cedentiū duoz noticiā. vt appa-
 reat cui resonantie affectuū sit ap-
 tanda littera meditationū. **I**tem ac
 super re dabunt pauci versus q̄z
 sentētia plus elucidabit et s̄ p̄ tri-
 plex quinariū. **Q**uinq; v̄ba p̄ l̄ra
 k e

Primum

Magnificus largus plus es iust^o
misericos. Quinqz affectus p ar
monia. Gaudia. spes. pietas hinc
timor atz dolor. Adaptatio qnqz
vocaliū ad voces qnqz affectōnū
A gaudēs amat. e sperat. 7 i mi
seretur O timet. u qz dolens odit
et ista notes Cōformatio ad qn/
qz notas Sol. fa. mi. re. vt. Quis/
quis aniaduertere diligenter vo/
luerit. inueniet q omīs meditatio
salubris tā diuinarū qz humana/
rum sciarū reduci pōt ad quinqz
verba quoz qttuoz pma deuz re
spiciūt scz magnificentia munifi
centia mīa iusticia Quintū est hoi
spāle videlicet miseria Omīe si qdē
canticū spūs et cordis habet for
mari p̄m alterū qnqz verborū seu
duoz. seu trium. seu oīm simul p̄oi
ctozū Possent s̄itr. omēs cordis et
spūs affectiones ad numez deduci
ci qnariū que sūt gaudiū spes cō
passio timor dolor. Applicādo sin
gulā verbū lris meditationis sin
gule. per ordinē hic positum. voci
sonantis affectionis Demū qnqz
vōles ordie naturalī posite. notule
sē indicātes cui voci lra sit accom
moda. etiā p depressiōnē 7 eleuati
onē ad instar game manualis. sol
fa. mi. re. vt. Aut ponat. ordo na
ture vocaliū demptis cōsonātib^o
vt patz in figura sequēti

A E J O M
Gaudiū Spes Cōpassio Timor Dolor
dei mag^o Muni Miseri Iusti Nostra
ficētia ficētia cordia cia miseria

Tractatus

Nolumus at vt existimet aliquis
gama p̄ns. mysticoz oīm cātico/
rū valere p̄tinus efficaciter vt cā
tet cor et spūs per affectū simul et
effectū. si nō fuerit huic arti de se o
gnitu facillie. sup addit^o vehemēs
et iugis vsus Quippe sic inspicim^o
in ceteris artibus. p̄sertim in musi
ca sēuali Sic in psalterio 7 cytha
ra Sic in choro vocali Sic in cor
dis et organo. Sz nec oportz nec
expedit sola p̄ntiū fātasia figura/
li versari diutius. qz ducant ad in
telligētie puritatē. fantasmatibus
vel transcensis vel interim q̄ntum
fas extiterit derelictis Nec ideo
putāda est p̄ns ars inutilis vel su
puacua vel solum fantasmalis. qm
p̄ns est qd aiāle est p̄m Aplm Et
omīs n̄ra cognitio intellectuā su
mit a sensitiua p̄ncipiū. que iuuat
dū ordinata sibi fantasmata p̄sen
tant et sub op̄edio Hoc vnum si
dent pollicemur q p̄ns ars tāqz
in ytero nature formata. cui nulla
ē lingua barbara vel ignota pra
dicabilis erit omnibus. Et p̄ oēs
sine discretionē idiomatū/qui con
uerti voluerint ad cor. vbi tanqz
in libro sc̄ptū est imp̄sum 7 signa
tū et notulatū licet obumbratū in
multis p̄scriptū ternariū Naz q̄s
negauerit deū esse magnificētissī
mū 7 idō gaudendū de tāto dño.
rege p̄re deo Quis insup nesciat.
munificentia spūs siue largitatē.
et ita spes in eo ponenda est. Por
ro. q̄a mitissimus et iustus nobis

Voluntas autem ut est in...
gama pns. mysticq. in. dico
ni valere. primus effectus ut
ut cor et spūs per affectū inle
effectū. si nō sunt tunc artē
gnitū facillit. hōmō. rōnis
et iugis vīlū. hōmō. rōnis
in ceternis. hōmō. rōnis
ta. hōmō. rōnis
ra. hōmō. rōnis
tis et. hōmō. rōnis
exp. hōmō. rōnis
li. hōmō. rōnis
collig. hōmō. rōnis
vel. hōmō. rōnis
fas. hōmō. rōnis
pū. hōmō. rōnis
quas. hōmō. rōnis
pū. hōmō. rōnis
omn. hōmō. rōnis
me. hōmō. rōnis
tū. hōmō. rōnis
ant. hōmō. rōnis
dēt. hōmō. rōnis
in. hōmō. rōnis
ē. hōmō. rōnis
dic. hōmō. rōnis
sine. hōmō. rōnis
nert. hōmō. rōnis
in. hōmō. rōnis
tū. hōmō. rōnis
mult. hōmō. rōnis
neg. hōmō. rōnis
mū. hōmō. rōnis
rege. hōmō. rōnis
mū. hōmō. rōnis
et. hōmō. rōnis
ro. hōmō. rōnis

Super

aut miseris miris modis surgunt
alii tres affectus qui sunt timor iu/
sticie. dolor miserie. et cōpassio rā
aliene q̄ sue calamitati. ad implo
rationē faciendā diuine mie. No
caliū subinde natural' ordo. posī
tus est tanq̄ a psalterio p̄fundo
cordis incipiat **A.** dehinc **E.** pau
lo acutius **Deinde J.** Postmodū
O. Tādē **M.** labijs sūmis exp̄ssū
Est igit' p̄axis vt quotienscunq̄
et v̄bicunq̄ syllaba l̄falis cantici
posuerit **A** pōt meditatio de ma/
gnificentia dei fieri cū resonātia
gaudij **Si** ponit' e sit de largitate
dei spes **Si** sit **J** resonet ad mise/
ricordiā dei et humanā miseriam
cōpassio **Si** **O** timor iusticie **Si** v
dolor n̄e miserie deploretur. **Et**
rursus hinc inuenire cōbinatiōes
et p̄portiones suauēs vt diatesse/
ron diapente diapason. **Recnon**
neumata cū tonis. tantū cū discā
tu/tenozē cū triplo/7 cōtratenoze
put in opusculo cāticordi latiori
traditione deductū est. ac sub exē
plis monocordi ac decacordi fī
guratū **Sic** in omni cātico sonabli
cuiuscunq̄ sit lingue valz notulari
h̄sus psalmi. **Utrū** vero sufficiat
in eccl̄astica psalmodia q̄ intentō
cantātis vel audiētis fert ad pze/
missa colligi p̄r ex opusculo de so/
licitudine eccl̄asticoz. **hoc** vnum
dicim' hic q̄ nec inspirationes sc̄i
spūs artare nec meditatiōes eru/
ditoz. circa sensū psalmozū p̄ ista
tollere volum' aut debemus **Sz**

Magnificat

sūt qui nec sensū l̄fe q̄modo libz in
telligūt. neqz quomō se meditādo
recolligāt inueniūt. **Proderit** hec
ars p̄cipue talib' cū exercitō pau
latino q̄ntūcunqz laici sūt **Verbi**
gr̄a tu audies. a vocalē in sua pte
psalmi. dirige meditationem tuā
ad magnificentiam dei ac p̄inde
formet cor tuū vocē gaudij vl' for
mari desideret. qz desideriuoz pau
pezz exaudiuit dñs. si plus nequit.
dicēs cū p̄pha. **Cōcupiuit** anima
mea desiderāē iustificatiōes tuas
in omi tempe **Tu** audies. e. tu fer
meditationē tuā in dei liberalita/
tē seu munificentia ac inde spera.
vel spare desidera. **Similit'** ad. **J.**
meditare dei miam cū hūana mi/
seria et huic opatere vel opati tā
aie tue q̄ alijs occupisce. **Ad** o. co
gitabis iusticie dei seueritatē 7 in
timebis vel timere desiderab **Sic**
ad. v. dolebis hūanā miserā vel
dolē curabis vt nō appōas vltra
magnificare te sup terrā **Et** q̄s ē
obsecro tā hebes aliq̄s q̄ n̄ possit
sub mōzula t̄pis hec addiscē me/
ditari. meditataqz vel desiderata
exequi. et si nō volatu cōtēplatōis
saltē lento nō nunqz saltu cordis
instar locustaz **Veniet** hora fer/
uētior q̄n dicē ex sn̄a dño sic lata/
gēs poterit **Viā** mādatoz tuoz
cucurri cum dilatasti cor meū. **Do**
stremo si videatur aliquibus hoc
artificiū magis curiosū q̄ fructu
osū. hz totā musice spūal' seu cor/
dialis armoniā s̄b duab' vocib'

Primus

que sūt spes salutis ⁊ timor dāna
tiōis. sub duplici lra vel duobus
vrbis q̄ audiuit p̄p̄ha postq̄ semel
locut⁹ est deus. Et hec sunt ptās
seu seueritas iudiciorū dei. et mis
respectu p̄miorū ⁊ miseriarū n̄raz
p̄m que duo formabat p̄p̄ha can
ticū suū dicēs. **M**isericordiā ⁊ iudic
ciū cātabo tibi dñe. cui⁹ nomen est
sanctū et terribile. **N**ec aliq̄d inue
nies in scripturis et creaturis q̄d
ad alterū eoz reduci nō possit. **D**
Discipulus. **G**ratū habeo q̄a sen
tio te descendisse voto meo. **N**i
hilomin⁹ adhuc supest p̄mus inq̄
sitōnis scrupulus. qua rōne potu
erit mens marie p̄ oēs affectiōnū
istaz modulos. tāta facilitate. su
auissimū guttur mētis aptare. cū
vix in magno ocio cum sollerti stu
dio possit hec practica mō tradi
ta faciliē obseruari. **M**agī. **A**cc
pe primo. qz fecit marie magna q̄
potēs est. **S**ubinde mirabilia sūt
que siml efficiūt ars et vsus. **D**o
cent hoc in p̄posito sibi. musicorū
tractatores. **N**ō enī cytharizās si
p̄fectus est deliberat de qualibet
corda sic aut sic tangēda. qm̄ p̄ho
teste. ars p̄fecta nō deliberat. dū
vsuetudo trāsit velut in naturam
que vt sic magis sequit̄ impulsū
suū. qz deliberās arbitriū. **D**eni
qz reddit habit⁹ radicatus et p̄fe
ctus. illa facilia q̄ difficilia vel im
possibilia videbant̄ habitu caren
tibus. **N**ō minus hoc in spūalib⁹
et intrinsecis opationibus intelle
ctus et affectus qz in sensib⁹ extn/
secis. **D**iscipulus. **D**ū acute cō

Tractatus

sidero cogor experientis. simul et
p̄uilegīs assentire. **T**ranseo nunc
ad inq̄sitōes alias. **V**na. cur btā
maria cū cecinit hoc cāticū. varie
posuit et diuisit sp̄m et aiaz dicēs
de aia. magnificat ad dēs de spū
exultauit. **C**ur p̄terea magnificat̄
dat aie. et exultare spiritui. **C**ur p̄
inde magnificationez aie sue dat
dño. et exultationē spūs dat deo
salutari suo. **D**eniqz cur incepit
maria cāticū suū a magnificatōe
dñi poti⁹ qz a sapiētia et bonitate
Prius qz narrauit beneficia sibi
singularit̄ collata qz distributa ce
teris vniuersaliter. **M**agī. **V**o
cas me ad questiones. **O**gnitu di
gnas. **Q**uarū p̄ma d̄cernit mate
riam de diuisione aie ac spūs. **E**t
hec quidē multa p̄supponit si p̄fe
cte debeat intelligi. **D**iximus p̄dē
aliq̄ in tractatib⁹ de mistica theo
logia. **N**ix fuit quoqz aliq̄s p̄ci
puus doctor. p̄bus aut theolog⁹
quin aliqua de spū et aia tradide
rit pro agnoscēdo nosmet ip̄os.
que cognitio iure ceteris om̄ibus
antefertur. ita vt nunqz possit de
ea sermo nimis dici sicut neqz p̄te
nimis sciri. **D**iscipulus. **V**ere
sic est. nec in aliqua quauis tradi
tione fateor me magis occupari
velle. **P**resupp̄ositis igitur multis
alibi traditis dic ad p̄ns accōmo
dum p̄posito. **M**agī. **A**ccipe q̄
ip̄ius aie rōnalis q̄ est fōr homis
eēntialis p̄m determinatōez ecclie
sūt p̄ncipalit̄ duo actus vl officia
Intelligē scz et aiare. p̄pter p̄muz
dicitur spūs **A**nima vero p̄pter al

Super

terū Nec ignoro multis vtrunqz nomibus aliter appellari Sz acceptionē nostrā significabit taz de/ scriptio q̄z subdiuisio Et vt apud eruditos catholicos aptior fiat intentio nostra Recepinus xp̄m pro exēplo. qui dixit Tristis ē anima mea vsqz ad mortē Et de spū subiūxit Spūs quidē p̄mptus est Cōsiderāt igitur doctores in xp̄o quasi duplicē anime rōnalis por/ tionē Unā h̄z quā fuit vere bt̄us ab instanti conceptionis clare vīdēs deū et fruens eo Altera fuit substantia. tristichs et ceteris affecti bus vīo. qui erat h̄z illa passibilis. quanqz spontanea susceptioe pe/ nalitatū. non absoluta necessitate Si potes igit̄ cōcipere diuisioneꝝ istam quā credimus in anima xp̄i fuisse. poteris cōiecturare. quid in ceteris homibus valeat effici. Et primo respiciamus beatāz nostrā mariā que dū erat viatrix. habu/ it post xp̄m tūc viatorē. diuisionē spūs et anime modo p̄fecto. h̄ dif/ ferenter a xp̄o. ^{2^{da}} Primo quia spūs christi erat p̄fecte beatus vt nūc in gloria. spūs marie nō. sed in eni/ gmate et speculo cernebat et ama/ bat deū. Sec̄do quia non nēitate. anima xp̄i suberat passionibus se/ sitiuus vel afflictiuus. sed vltro sus/ cipiebat eas Quod intūēs s̄hyla rius dixit xp̄m hora passionis nō doluisse. nec timuisse. nec timorem fuisse sibi. Supplendū est nisi volu/ isset. Alioqn̄ esset error toti⁹ euā/

Magnificat

gelice narrationis subuersu⁹ Ani/ ma v̄eo marie n̄cario patiebatur ad presentia oblecti tristabilis. ^{una f̄z p̄ro d̄i ḡay} Unde q̄uis esset sine peccato ori/ ginali cōcepta. nō tamē habebat innocentie statū p̄mouū parentuz sicut nec alij p̄ baptismū mūdati. qn̄ deletur culpa manet pena id ē nēitas patiendi. Tercia differētia sumit̄ quia beatitudo xp̄i que fun/ dabat in spū nō redundabat nec effluebat in animā. nec passionēs anime cōturbabāt spiritū vt spūs erat Aliter vero fiebat vtraqz rei/ dundātia de virtutibus spiritus marie in animā scz. et econtra de passionib⁹ aie in spūm h̄inc. min⁹ doluit in filij passione. nec ita cla/ mauit pro s̄sualitate deus meus quare dereliquisti me sicut filius. Quarta dat̄ d̄ra q̄a spūs xp̄i (q̄ dici p̄t cor spūs) semp vigilabat. etiā anima dormiente iuxta illud. Ego dormio et cor meuz vigilat. Nō sic in maria. ^{Discipul⁹} De beato paulo quid dicimus cū vi/ dit arcana dei. ^{Magr̄} Probabile ē q̄ Maria aliquā sic rapta fu/ erit et sic inspererit. atqz multo di/ uinus fuit in maria diuisio spūs et anime q̄z in paulo vel Ioh̄e v̄l ce/ teris viatoribus. Quia nll̄i mor⁹ aie rōnalis (qui nati sūt obedire ratiōi) p̄ueniebāt i maria iudiciū rōis vel sp̄s Sec⁹ in alijs q̄ p̄tea peccare poterant venialit̄ ^{Discipul⁹} Cur apposuisti de motib⁹ q̄ nati sūt obedire rōni. ^{Magr̄}

Primus

Sane propter motus nutritiue potetie vel naturalis. qui non sequuntur cognitionem aliquam ideo mouentur non ex impio vel motu rationis. sed nature quodam impulsu trahuntur

Discipulus. **U**trum sic fuisset in adam non peccante. **M**agister. Non videtur satis determinatum. quoniam potuit deus subiacere libertati primi hominis suas omnes potestates. quemadmodum dicunt aliqui non improbabiler quod in beatis omnes potentie sunt in suis operationibus iuncte libertati vel subdite. et in christo similiter. **D**iscipulus.

Mellē dares exemplū sensibile de huiusmodi diuisione spiritus et anime. **U**nde de varietate aperires. postmodum subdens diuisionis huius causas. **M**agister. Tria petis difficilia nec satis intelligibilia per solam doctrinam. nisi comes fuerit experientia. **D**at augustinus. exemplum de monte sublimi. in cuius vertice fit illustratio solis quiesca et serena sine nubibus. **I**n pede vero motus fit obscuritas nubilosa cum agitatione ventorum. **D**at aliud exemplum hugo super ecclesiasten de igne qui fumat cum flamma et de illo qui serenus lucescit in carbone viuo. **D**iscipulus. **N**unc varios modos huius diuisionis spiritus et anime nobis aperiri. **M**agister. **D**ifferētia triplex est quia spiritus aliquando manet in actu suo nihil agente anima sensitua. **I** hoc primum perspicuum est in spiritu separato qui viribus sensituis non vti potest sed probabiliora dicta doctorum quibus auctor de spiritu et anima et

Tractatus

castiodorus sonent in oppositum quod anima separata. sentit. videt. audit. et tangit. **S**ed tunc frustra facta fuisset coniunctio anime ad corpus. si non egeret organo corporeo dum operationes sensitivas exercet. **F**orte volebant isti dicere quod vires iste manent radicaliter in spiritu separato sicut visiva vis est in pede viuētis hominis. licet ibi videre non possit.

Sed magis ad rez nostram datur exemplum de paulo qui raptus fuit in spiritu a deo sine sensu corporeo quod dicebat. **S**ive in corpore siue extra corpus nescio. deus scit. **F**it propterea aliquando viceversa quod dum anima secundum portionem inferiorem est in actibus suis. spiritus superior nihil intelligit. **I** hoc deo frequentissimum est in non habentibus expeditum rationis iudicium. quales sunt pueri vel fatui vel dormientes. vel attentissimi vehementer ad sensibilia. et bestiales hinc effecti. **D**iscipulus. **N**unquam appellanda est hec diuisione anime et spiritus aut raptus vel extasis? **M**agister. **N**equaquam si proprie iudicauerim. sed magis est hec absorptio spiritus et de pressio vel alligatio quam ab anima per extasim et raptum separatio. **D**iscipulus. **S**ic videtur. quoniam raptus dicitur impulsus quendam ad superiora vel actionem vel ductionem. quemadmodum ductus est iesus a spiritu ductus impulsus et actus in desertum propterea dic alteros modos. **M**agister. **I**n est dum spiritus efficitur in actu suo ad similitudinem fulguris. coruscantis. et emicantis. scintille solius in quodam transitu

in quodam transitu remanens
in tali valde ostendit
plato qui sequitur magister
de cognitione anime ad corpus
anima per hominis a
sensitivas abstrahere
hoc similitudo aliam
quibus dicitur quod tunc et non
abstrahit. **S**ed tunc
manent. ad quidem ab
hinc deo videtur extra
ante in similitudine fulgur
remanens. que consistens
trahit in regnum viuorum
gloriam in se ipso. **T**rahitur
ad hoc raptus. **I** hoc de
secundum lumen in manibus
illud quando raptus et quomodo
loquitur hoc spiritus
magister. **S**ed tunc raptus
non dicitur. **S**ed tunc raptus
hoc inquit cum quibus emicant
manet in intelligibili vel abstracto.
deus aliquis vero raptus hinc
reperitur dicitur in parolibus
sunt dicitur magister. **M**agister. **I** hoc
gratia videtur in hora dicitur
in celo hinc dicitur raptus
aut magister. **I** hoc raptus
quasi quodam beata dicitur
et in hinc magister qui potest
Discipulus. **I** hoc raptus
sed verus solo de raptus vel
illud in hinc spiritus in hinc
in dicitur spiritus et anima
quod natura hinc emicant
hinc meditationis dicitur
et raptus per virtutes dicitur
et raptus. qui soli talis raptus

in quodā transitu repentino. non
in tali valēs consistere claritate. Sic
plato quē sequit̄ aug⁹. dixisse ferē
de cognitione nr̄a circa deuz vel
diuina per homies a sensibilibus
se conātes abstrahere. Sonat ad
hoc similitudo a salū ezechiel. de
quibus dicit̄ q̄ ibant et nō reuer/
tebantur. Subdit̄ tñ q̄ ibant et
reuerrebant. nō quidem absolute
loquēdo. ne videat̄ contradicō sed
addit̄ in similitudinez fulguris co/
ruscantis. que coruscatio ad ma/
tricē suā regredi videtur. quāuis
p̄sistat in se ipsa. **T**rahitur insuper
ad hoc verbū **J**ob de deo q̄ ab/
scondit lumen in manibus oñdēs
illud quando vult et quomō vult
Loquit̄ ad hoc p̄positū frequēter
Aug⁹. satagēs exurgere ad cōgni/
tionem diuinorū. **S**ed subito refoz/
beoz inquit dum quicq̄ emicare
cernitur in intelligētia vel affectu.
Apud aliquos vero transitus iste
repentinus q̄sq̄ fit parvissimus
s̄m plus et minus. **M**agnū vō ma/
gnū valde. si vel hora dimidia sit
in celo silentiū dū hic viuim⁹. hoc
aut̄ magnū senserat et experiebat̄
quasi quotidie beata que dixit ipe
cit mihi magna qui potens est.
Discipulus. **I**stud pie credi pōt
Sed vtruz solo dei miraculo vel
illapsu sancti spūs intimo. fiat tan/
ta diuisio spūs et anime aut si quā/
q̄ naturalit̄ euentat per vehemēs
studiū meditatiōis circa diuina et
exercitiū per virtutes more phylo/
sophantiū. qui soli tali viā nitebā

tur. **M**ag⁹. **N**on arbitreris hoc
possibile. **A**lioq̄n negas xpm esse
hostiū quo venit ad deum. Sic
diuin⁹ dionysius posuit hāc theo/
logiā esse mysticā. solis p̄p̄riā xp̄ia/
nis. **P**otest nihilomin⁹ auxilio eē
taq̄ angelica v̄sitatō. q̄ humana
exercitatio cum corporis apta dis/
positione et cōtemplatiōe. **D**is/
cipulus. **D**icis auxilia tria vnum
per āgelū aliud p̄ exercitiū. aliud
per corpus bonū. **D**icas de quo/
libet breue verbū. **M**ag⁹. **I**nci/
piam ab vltimo. **O**mnis itaq̄ co/
gnitio nostra q̄ntūcūq̄ fiat per
sp̄ritū naturalē viā sine reuelatio/
nis immediato miraculo. capit a
sensibus instiū. per quos fātsma/
ta veniūt ad aiām fantasiāntē. de
quibus dixit p̄hus. et theologi cō/
sentiūt. q̄ necesse est quemcūq̄ in/
telligentez fantasmata speculari.
Hec sunt ad sp̄ritū sicut color ad
visum. **H**inc fit per irradiationez
intellectus agentis. quez nō aliud
opinoz q̄ sp̄ritū prout lumie vul/
tus dei signato super se naturalit̄
p̄dicitus est. **F**it inq̄ actuatio fan/
tasmātū quatenus in possibilē in/
tellectū se p̄sentent et possibilis in/
tellectus ex ipsis fātsmatibus eli/
ciat incorpeas spēs intelligibiles
et immatiales. p̄ quas intelligat
sine sensu et corpe nō vt subiecto.
q̄a semp̄ reseruat. s̄ vt organo sp̄/
rituali. **E**xempluz datur de luce q̄
requiritur vt color videatur. tam
pro coloribus vt actuētur et fiat
ex ipsis et lumine vnuz in ratione

Tractatus

motu **R**equirit insup ad illuminatione medijs pspicui **S**upplet autē officium lucis exterioris ipm lumen intrinsecū et naturale quibusdam oculis quod in catis et lupis et aliqbus hoibus videre est. qui nocturnis vident in tenebris **D**iscipul⁹. **A**ppares disgreos nec idonea dicere rei nostre. **M**agister. **O**stendā mor idoneitatē **T**raqz si necesse sit cognitionē spūs/etiā ab anima diuisi. sue cognitōnis initium sumere per inspectionē fantasmatū **Q**uid consequentius qz iuxta variā fantasmatū p̄sentationez fiat in spiritu cognitio? **H**oc est fiat clara et serena cognitio spiritalis si talia p̄sentantur fantasmata serena clara ordinata quoqz et imperturbata. **Q**uo cōtra contrarij euenient cognoscendi defect⁹ **C**apis hec? **D**iscipulus. **C**apio et quotidiano probamus expimēto **M**agister. **V**ides pinde iuuarī spiritus cognitionē p omne illud quod efficit serenationē fātasmatum circa rem que intelligenda ē p̄cipue spūalē et diuinā. **D**iscipul⁹. **V**ideo dū tñ serenitas illa nō efficiat aliūde per ouersionē intellectus simul et affectus ad libidinosa cupiscentiā terrenorū **M**ag^r. **H**oc excipis sapient^r et solerter. q̄a nō omis hñs clara et ordinata fantasmata ouertit p̄tin⁹ illa ad solā diuinorū cōquisitionē meditandā seu cōtemplandā. **A**t vero supponam⁹ amodo loq̄ nos de cōtēplatis. qui qdē sūt h̄ nō nul

Primus

li tñ accipiūt pinde duplex illud qd̄ p̄actū est auxiliū **I**nū desup per angelicā opationē p̄p̄iā absqz nouo miraclo **A**liud per p̄p̄iā extrinsecus exercitationē. in virtutibus moderatiuis passionū nec nō in sciētis illustratiuis vel causatis pulcraz meditationū p̄ speculationē fantasmatū **D**iscipulus. **E**xplica modos **M**agister. **S**cis quēadmodū fit r̄ceptō et dispositō fantasmatū s̄m dispositōz spūs aialis qui radicalit̄ a corde p̄ueniēs ad cerebrū fit aialis p̄ depurationē et actionez in cerebro. **Q**ui spūs dū solū mouet hūores in corpe dicit̄ naturalis. dū autē implet cerebrū bñ dispositū d̄ aialis. cognitius et motiu⁹ **D**iscipul⁹. **S**ciunt̄ hec ex p̄bia **M**ag^r. **S**ciunt̄ fateoz. h̄ ista repetere breuiter et supponere necē fuit ad tue explicationē q̄stiois **D**iscipul⁹. **P**lacet. ultra p̄ge **M**ag^r. **E**xpe ditur iste spūs aialis. vt aptū sit instrumentū cognitiois. et mot⁹ vno mō dū remouet̄ illud qd̄ impedit et turbat obscurat v̄l opilat ipm **A**lio modo si posituē diuertur vt clarus sit serenus et tranquill⁹. **D**iscipulus. **I**az cōcessi q̄tidianū sup h̄ esse testimoniū exp̄iētie. cui⁹ hoc vnicū sufficēt exēplā aristotil⁹ positū de vini actioe. qd̄ excessiue sumptū turbat ad insaniā. moderate h̄o bibitū cōfert ad cognitioz **M**ag^r. **C**ollige p̄tin⁹ ex his q̄ medio p̄t̄ āgel⁹ iuuare fantasiā vt spūi sua p̄t̄et fantasmata clara

Continua
et forma motuā s̄m motuā
voluptas motuā s̄m motuā
carbonē et vicium q̄
vniū d̄ desup
per angelicā opationē p̄p̄iā absqz
nouo miraclo **A**liud per p̄p̄iā
extrinsecus exercitationē. in virtutibus
moderatiuis passionū nec nō in sciētis
illustratiuis vel causatis pulcraz
meditationū p̄ speculationē fantasmatū
Discipulus. **E**xplica modos
Magister. **S**cis quēadmodū
fit r̄ceptō et dispositō fantasmatū
s̄m dispositōz spūs aialis qui radicalit̄
a corde p̄ueniēs ad cerebrū fit aialis
p̄ depurationē et actionez in cerebro.
Qui spūs dū solū mouet hūores
in corpe dicit̄ naturalis. dū autē
implet cerebrū bñ dispositū d̄ aialis.
cognitius et motiu⁹ **D**iscipul⁹.
Sciunt̄ hec ex p̄bia **M**ag^r. **S**ciunt̄
fateoz. h̄ ista repetere breuiter et
supponere necē fuit ad tue
explicationē q̄stiois **D**iscipul⁹.
Placet. ultra p̄ge **M**ag^r. **E**xpe
ditur iste spūs aialis. vt aptū sit
instrumentū cognitiois. et mot⁹ vno
mō dū remouet̄ illud qd̄ impedit
et turbat obscurat v̄l opilat ipm
Alio modo si posituē diuertur vt
clarus sit serenus et tranquill⁹.
Discipulus. **I**az cōcessi q̄tidianū
sup h̄ esse testimoniū exp̄iētie. cui⁹
hoc vnicū sufficēt exēplā aristotil⁹
positū de vini actioe. qd̄ excessiue
sumptū turbat ad insaniā. moderate
h̄o bibitū cōfert ad cognitioz
Mag^r. **C**ollige p̄tin⁹ ex his q̄
medio p̄t̄ āgel⁹ iuuare fantasiā vt
spūi sua p̄t̄et fantasmata clara

Tractatus

et serena **D**iuina simul industria
diligens moralis et diuinos **D**e
carbone et dicamus. qd si sit in eo/
dem cerebro pars vna fantastice
virtutis similis et imaginatiue ac
estimatiue que sit actuata spiritu
animali lucido et sereno et claro
habeatq; filia fantasmata q̄ nata
sūt ducere in cognitionē diuinorū
per abstractionē intellectus agen
tis tūc spūs intellectualis seu mē
talis poterit erigere se ad cōpla
tionē diuinorū p̄sertim si fuerit ha
bituat⁹ diu frequēterq; p̄ fortē ta
liuz meditationē. p̄supposito semp
auxilio p̄ris lumi^m. a q̄ ē ois sapia
et omne donū p̄fectū **S**i dō fuerit
altēa ps obscurior. fuit aialis sic
apparet possibile. tunc illic appare
būt turbulētiora fāasmata. ac p̄/
inde videbit sibi rōnalis spūs ve
lut in monte cui⁹ apex lucidus est
et radix obscura. **D**ilatatur exem
plū ex durissima (q̄ reperit⁹ q̄tidie
circa nubes inēpositas) solis ra
diatione respectu sensualis oculi.
Habes hic modo similitudinem
diuisionis anime et spiritus q̄ di
citur fieri duz illud quod lucidissi
mum est totum apparet superius
quēadmodū n̄ satis ē explicabile.
nec intelligibile sine p̄prio interius
experimento **I**llud vero quod est
deorsum apparet turbulentū et ob
scurū. **S**ic in transfiguratione v̄si
dicit⁹ qd nubes lucida obumbravit
ap̄los cuius postmodū aperietur
intellectus. **H**anc insup diuersita⁹

Primum

tem. de ignis obscuritate in accen
so fumo. et de sua serenitate in car
bone v̄suo. fas ē speculari ad scin
tillas exilientes que clarius h̄ bre
uius emicāt. **A**dde coruscationes
in nubibus seu fulgentias. **E**t ita
de varietatibus quidē exemplum
secutus boetius cecinit. **T**unc me
discussa. liquerunt nocte tenebre.
Luminis q; p̄ior rediit vigor ꝛ.
Et iterū **N**ubibus attris. condita
nulluz. fundere possunt. sydera lu
men. **E**t rursus. **H**eu q̄ precipiti
mersa profūdo. mens hebet ꝛ.

Discipulus. **S**entio me. non sine
causa contulisse sermonez sup hac
diuisione spiritus et anime. **Q**uā
qui nō reperit potest nihilomin⁹
eam credere reperibile in deuotis
hominibus **S**it hoc per illapsum
dei miraculosum et immediatū. sit
angelico ministerio. sit p̄prie virtu
tis exercitio **C**onsonare video si
militudines. et similitudinib⁹ v̄ba
scripturē **D**omine quis habitabit
in tabernaculo tuo **Q**uis quis req̄
escet in monte sancto tuo **E**cce p̄
montis exemplo. **E**t pro altero
In meditatione mea exardescet
ignis **M**agister. **Q**uid si tertiu⁹
exemplū iunxerimus. de aqua va
sis vel fontis vel maris. quale po
luit vnus patrum. **E**t alludit fa
bula de narcisso. **V**irgili⁹ quoq;
non siluit postq; dixerat **A**nnum
celerem huc nunc diuidit illuc. **S**i
cut aque tremulum labris vbi
lumine eneis. **S**ole repercussum

Tractatus

aut radiantis imagine lune. Omnia
puolitat late loca itaq; sub auras
Exigit summi q; ferit laq;aria tecti

Discipulus. Narrabat vnus
expertoru passoru q; diuina Ego
inquit nonunq; sensibilē talē mihi
visus sum in cerebro diuisionē q̄si
pars inferior esset aqua subobsu
ra comotaq;. Supior vero velut
aer nitidissimus. serenus ⁊ tranq̄l
lus emineret. et hoc pulcherrimis
omniū fere p̄teritarū cognitionū
mearū meditationūq; salubriū si
mulacris. Nonne erat ista diuissio
spūs ⁊ anime? **M**agister. Nō exi
stimo. sed ad illaz erat dispositio.
Actuabat quippe spūs metalis p̄
spēs intelligibiles illicitas vt intel
ligeret spūalia. iā auersus a fātaf
matib;. Sicut habes duodecimā
industriā pro mystica theologia.
animū a fantasmatib; auertere

Discipulus. Quomō fiet istud. cū
necesse sit omnē intelligentē fātaf
mata speculari? **M**agf. Necesse
est p̄mitus. sed forte non assidue.
nec ita q̄n adiutrice memoria spi
rituali cū habitibus per intelligē
tie cōtinuationem adquisitis. ipse
spūs immaterialis. valeat de ha
bitu et memoria se in actu otinua
re. sine ministerio spūs aialis. hinc
estimo Remigiū desc̄pisse cōtem
plationē q̄ est opatio sine motu.
et hoc siue sonet contemplatio coi
gnitionē siue amorē. siue delecta
tionē ex vtriusq; osequentē in sbie
cto bene disposito et habituato.

Primus

Nā quid est delectatō nisi diuictio
cōuenientis cū oueniēti pcepta et
amata. Talis igit opatio causat
diuisionē spūs ab anima. q̄a nihil
agit ip̄a. vt anima noiatur. tūc ad
actuz spūs. sed vel sopita q̄dāmō
silet et tacet. vel si mouet et sentit.
nō oturbat neq; deficit spiritū ab
arce otemplationis. **S**pec est par
quā deus dat vt nō oturbet cor
ip̄ius neq; formidet. ⁊ q̄ h̄z aplm
exuperat omnē sensū modo dicto
Diuatur enī spūs et si non a vita
anime. tñ a sensu vite eius. **S**imul
accipe verba **R**ichardi q̄ posuit
in forma auctoz de spū ⁊ aia. ne
videar in tāta re minus h̄re fidei
tanq; inexptus. **P**etur ego fides
vel expertis. **V**iuus et efficac est
sermo dei ptingēs vsq; ad diuissio
nem spūs et aie. Sed in hac diuif
sione. anima ⁊ q̄d aiale est in imo
remanet. spūs aut et q̄d est spiri
tuale euolat ad summa. et ab infi
mis diuidit vt ad summa subleuet.
ab aia scindit vt deo cōiungatur
qm̄ qui adheret deo vnus spūs est.
Felix diuissio et mirabilis sepatio.
vbi q̄d corpulentuz est remanet
deorsuz. q̄d spūale et sbtile ē. vsq;
ad speculationē diuine glorie sub
limatur. et in eandē imaginē trās
format. **P**ars inferior oponit ad
sumā pacē et trāq̄llitatē. cū ps sb
limat supior ad gloriā ⁊ locū dita
tē. **D**iscipuls. Magna s̄ hec et in
alterū referūda tractatum. dies
craftina expectet. **N**ūc aut breuif

debetur. **E**x
licare om̄m p̄
Magister
est leō sp̄alis
ma que h̄i
littari p̄parat
re p̄odis sum
h̄z q̄a q̄ h̄z
cū h̄i uocis et
dōta p̄nam ma
et impotētia
r̄m carm̄ h̄i
p̄ta q̄? ex
lucido sp̄itū
ria conuēt
ho. **S**alutari
ho pro am
singulāris
alliceret vt
vt plus p̄ficeret
nos ma p̄
nla pars
art d̄m q̄
he d̄m cō
d̄m d̄m
tū. **Q**uo
p̄d h̄i d̄m
bitūm q̄
exp̄tūm
ficat
l' et nos
aliet sp̄s
noſtro. **E**
im. **E**x
Sequitur
andus
tō marie

absolue **C**ur dicit anima magni-
ficare dñm potius q̄ ipse spiritus?

Magister vtrūq̄ profecto sem-
est sed specialis ratio fuit in ani-
ma que dñi incarnati spiritali ma-
iestati preparauit hospiciū in car-
ne prozulus animalī. **R**ursus quia
futurū erat q̄ hec incarnatio scan-
dalū esset iudeis et gentibus stul-
ticia preuenit maria monstrās nō
ex impotentia sed sūma dñatione
dñm carnem suscepisse. **P**roinde
spectat pl̄ exultatio (quasi extra
saltatio) spiritui q̄ anime. simul et
tria coniungit. deū pro timore ca-
sto. **S**alutare pro honore grato.
suo/pro amore summo qui sic fuit
singularis in maria quaten⁹ ipsa
alliceret vt esset. nihilomin⁹ cōis
vt plus proficeret. **P**ostremo spī-
ritus marie prius exultauit q̄ ani-
malis pars impregnata magnifi-
caret dñm q̄ tūc maxime factuz
fuit dum cōsentiendo ait. **E**cce an-
cilla dñi fiat mihi secundū verbum
tuū. **Q**uod q̄ perficiendum fore
post ab elizabeth prophetizante et
bñdicente (quā visitauit) accepte
exurrexit in iubilū. **E**t ait Magni-
ficat anima mea dñm. **D**iscipu-
l⁹ et nos magnificem⁹ dñm et ex-
ultet spūs noster in deo salutari
nostro. **C**ras reuertemur in idip-
sum. **E**xplicit primus tractat⁹.

Sequitur tractatus se-
cundus oragmaticus sup Cā-
tico marie de exultatione spī-

tus **E**t continet notulas. lxxij.
Prima notula sequitur.

Exultauit spūs me⁹ in deo
salutari meo. **D**iscipu-
lus **Q**uēsitur? **A**rtz
beata nostra dum cecinit Magni-
ficat anima mea dñm. **E**t exulta-
uit. i. fuerit in spiritu vel supra spi-
ritum vel sine spiritu vel extra spi-
ritū. **M**agister quēsitū h̄ quadri-
membzū volo si possū ad intelli-
gibiliores terminos reducere p̄suppo-
nens spiritū hic capi per nos p̄
superiori portione rationis que
alio modo dicitur mens vel apex
ment. vel intelligētie scintilla que
noiatur grece synderisis. **D**iscipu-
l⁹ **P**lacet acceptio licet multi-
plex alia sit vel etiā dicatur ab ali-
quibus non parue auctoritatis
pars rationis inferior. **I**bi glosa
psallam spiritu psallam et mente
A medicis vero concorditer ap-
pellat vapor iste naturalis et vita-
lis. effumatus a corde per corp⁹
ad cerebrū. precipue illic fact⁹ ani-
malis sensitiu⁹ et motiuus. nō tñ
principaliter s̄m veritatem sed in-
strumentaliter per animam que ē
in homine res eadem cuz spiritu
rationali differēs penes officia. p̄
vt alias declarasti. **M**agister
concedo tibi singula tue diuisionis
membzā q̄ maria frequēter fuit nūc
in spiritu nunc supra spm̄ nūc sine
spiritu seu non habens spm̄ nunc
extra spm̄. **D**iscipul⁹ **N**on ē in
me spūs qui capiat **M**agister

Tractatus

Resciens An sciens dū ita loque-
ris aperis intellectu Sciscitor ita
q̄ q̄d intelligis dicēs q̄ nō ē in
te spūs nūq̄d oro separ⁹ es a cor-
pore tuo! **D**iscipul⁹ Qualiter
hoc loq̄ris q̄ me viuere agnoscis
vel ex v̄bis certe ppendis **M**a-
gister Est ergo i te spūs! **D**iscipul⁹
Nullo pacto id negauerim
Magister Nunq̄d non tradidicis
primo dicto. nō est in me spūs
Discipul⁹ Allegas acriter nisi pri-
mus addidissē q̄ capiat. **M**a-
gister Vigilāter attendis et eua-
dīs tradidicōem si vocem p̄riā
explicaueris **D**iscipul⁹ Tu expli-
ca vice mea. **M**ḡr H̄z spūs du-
plicē vitā h̄c et aīa q̄d ex diffini-
tione data aīe p̄ p̄bz colligit Est
in q̄t aīa ad⁹ corpis phisici orga-
nici vitā h̄ntis in potētia. supplēt
expositoēs ad vitā sc̄daz q̄ est o-
peratio vite p̄me **A**īi spūs d̄z nō
solū esse vel viuē vel intelligē q̄a
sūt essentialit̄ intrinsece formalit̄ esse-
tia vita et intelligētia Sed q̄z p̄-
ducit ex se tales ad⁹ vitales qui
vita sc̄da noiāntur nedū a p̄bis
sed in vsu vulgari q̄ res om̄is q̄
mouēt d̄z viuāt aut viuēs **M**or-
tua vero dū q̄scit vt aqua s̄otis
vīua **A**qua laci mortua **T**ali mō
distinguūt p̄hi cū theologis t̄pli-
cem vitam p̄m triplicis boni finē
quē opando nitit̄ q̄s adipisci iu-
xta poeticā de trib⁹ deabus ficti-
onē **I**uno p̄ccit diuitijs vtilib⁹. ve-
n⁹ delictijs et voluptatib⁹ **P**allas

no multum ante d̄z
p̄m p̄hōd p̄orāt
i q̄ oblogor

Secundus.

sciēt̄ijs et artib⁹ hōrabilib⁹ **P**oni-
tur alia distinctio p̄m specularōez
et p̄xim et mixtīm ex vtroq̄z q̄d
est vita p̄ctica Est vita specula-
tiua Est vita simul actiua et contē-
platiua quales habuit beata n̄ra
p̄m euāgelicū p̄ctis dici sue assū-
ptionis misterij de susceptiōe xp̄i
p̄ martham et mariā **S**iquidem **v**irgo
beata suscepit xp̄m cum officio
duplicis hui⁹ sororis quia solcite
ministravit et deuote sedens sec⁹
pedes audiebat v̄bū illi⁹ **D**isci-
pulus **I**ntelligo melius q̄ antea
p̄riaz vocem dū dixi q̄ nō erat
in me spūs q̄ caperet. non em̄ vo-
lui me simpliciter nō h̄re sp̄m s̄ o-
peratiōem spūs explicatiuā talis
ministerij. **S** ē intelligentiā me h̄re
negavi **M**ḡr **S**tet memori⁹ hec
distinctio pergā ea deducē q̄ po-
sui **E**t primo beata virgo fuit in
spiritu dū opatiōem spūalem ha-
buit in cognoscēdo plurima que
cantabat de magnificētia dei in
suis opibus vt de creaturaz ori-
gine magnitudine multitudine
plenitudine pulcritudine opatio-
ne et ordine. **E**rat sc̄do sup̄ sp̄m
vel in excessu spūs vel in extasi mē-
tis respectu illoz q̄z non pore-
rat ex sua virtute vel intelligentia
p̄riam cognitionem accipe. **U**t
quid esset deus in se et in sua ma-
gnificentia. **Q**o angeli p̄ oīa. q̄d fe-
licitas quā nec ocul⁹ vidit. nec au-
ris audiuit nec in cor hoīs ascen-
dit. **E**rat tertio sine spū respectu

... quoniam...
... deus...
... virtute...
... intelligentia...
... quid esset...
... angeli...
... felicitas...
... nec oculi...
... nec aures...
... nec in cor...
... erat tertio...
... sine spiritu...
... respectu...

illoz quorum nullam ex spū suo poterat rōem attingere. **A**t regina saba respectu sapientie salomonis **I**hec alio modo dicitur defectio spūs/vsitato nomine in psalmis et canticis. Sic em̄ canit in psalmo de sanctis. Mirant̄ et deficiūt in eum quē p̄spiciūt. **I**h̄c x̄ps notabat cū dixit. Nisi quis abnegauerit semet ip̄m non p̄t me esse discipul̄. Quia nisi q̄sq̄ a semet ip̄o deficiat. exponit gregori⁹. ad illū q̄ sup̄ ip̄m. est non a p̄pinquat. **I**h̄anc apl̄is noiat captiuitiōem intellectu. **I**n obsequiū x̄pi. **S**ub h̄ tropo dicitur monachi sine voluntate nec h̄re velle vel nolle. **N**ocat̄ aut̄ qm̄ stupor vel extasis consurgens ex admiratiōe vehementi rei cui⁹ causa penit⁹ ignoratur. **S**im̄ dama scenū. **E**rat q̄rto maria sub spiritu dum aie sue h̄ est portio inferioris opationib⁹ intēdebat.

Discipul⁹? **E**ia. **N**o non ē mirabilis expositio talis q̄ pueri. etiam possz inculcari. **M**gr̄. **I**taqz sapientia est q̄ abscondita. p̄duxit in lucem p̄ quā fit doctrina prudētū facilis. dū confusa discriminat et distinguit. dūqz vaga inordinata et obscura resoluit ad pauca p̄spicua. **D**iscipul⁹. **Q**ua rōe fiūt ista? **M**gr̄. **N**im̄ p̄ logicā q̄ iō dicitur ad oim̄ methodoz principia viā h̄ss. **D**iscipul⁹. **Q**uid agis de logica qm̄ studiosi nostri t̄pis vilez h̄nt terministā irritōentes eo q̄ oia referat ad terminos

Nos inq̄unt rem inq̄rim⁹. ad rem imus. q̄o ad nos de t̄minis? **M**agister. **G**rauisime r̄nt talib⁹ olim p̄ceptor noster inclit⁹. sic fuit et est in plurimis q̄ se gratis inuoluūt. cura erroz inextricabilibus modis q̄s sola scit et p̄t logica resolue diffiniēdo diuidēdo t̄mino. r̄ū deniqz q̄tatōes cū modis significandi viuacit̄ exponēdo. **N**ec nō sophismatū palogisatiōes fantasticas detegēdo. **D**iscipulus. **S**ufficēt ergo scire logicaz p̄ cognitione metaphisice soli⁹ aut theologie nec esset p̄scrutatiōe pluriopus. **M**gr̄. **F**alleris qm̄ logica nō dat cognitiōez sciētiāz h̄mōi h̄ expedire iter. modis certis q̄ venitur ad eas. **D**ocet insup̄ modū explicatiōis. ceceptuū subtiliū. circa res ipsas tā diuinas q̄ naturales tā in cogitatiōib⁹ q̄ in affectiōib⁹ quē explicare difficillimuz est imo nec plene possibile. si logica cū grāmatica defuerit q̄s ad h̄ officia sūmi viri metaphisici et phisici reppererūt. **A**ristoteles p̄cipue h̄c opinoz esse cām errozis hoim̄ deuotioni se dare putātuz sine logica et metaphisica sicut homines sicut sese. dūz nesciūt apud se concept⁹ habitos. presertim affectuales resolue et min⁹ p̄t ad extra d̄bis cōueniētib⁹ exponere. vñ se ip̄os sophisticāt et alios vel nō instruūt vel decipiūt. exptus centies et centies loqr̄. **E**cce dūz audīūt q̄ marie spūs exultauit in

Tractatus

deo salutari suo. conantē exultare
sūt fantasiantes mltā. nūc aman
do. nūc timēdo nūc gaudēdo. nē
dolendo q̄lia dū fatagūt. assidue
fiūt apud eos insolita fantasiaz
idola siue simulacra q̄ qz nesciunt
discernē a veritate rez et intelli
gentia rōis. oia deputāt ad mira
culū vel ad doctrinā deuotionis
excellētē p anagogiaz et mētis
excessū. **P**atuit in thuriluminis ⁊
bagardis et alijs absqz numero
⁊ p̄ sc̄pta plurima. maxie circa fe/
minas. q̄z ē auaritia p̄tinacior
in affectu q̄uis in virtute. ⁊ cogniti
one. q̄z viris lōge fragilior **I**nde
datū ē epitheton hoc feis maxie
senib⁹ veteres sūt sortene vel sor
tilege **V**eniūt in hāc supbiā ose/
quēter vt viros etiaz theologos
loq̄ndo scribēdo qz docē p̄sumāt
Cōtēnentes illō apli **M**ulierē do
cē n̄ p̄mitto **E**cce qz modesta fuit
sapiētissia feiaz q̄ nō nisi septies
ab euāgelistis inuenit esse locuta
Discipul⁹ **T**ransi materiā hāc
incidēter nō inutiliter positā. q̄a
de exultatione spūs marie. cupio
lati⁹ inq̄rē. **N**ā cū exultatio spūs
sit quidā mētis excessus anago
gic⁹. q̄ fit vt crebri⁹ p̄ amorē. **D**ic
si maria cātica cāticorū salomo
nis agnouit. **E**t si p̄riū cāticum
iūgebat illoz dicitur **S**i qdē apte
qdē videor mihi h̄ petē. dū legū
tur in hac solēnitate felicis assum
ptionis sue talia cātica q̄lia voca
sti saltatiōes vel exultatiōes spūs
amantis p̄ amorem tractās illō

Secundus.

euāgelicū **C**ecinim⁹ vobis et nō
saltasti. **M**gr **P**resupponas mltā
oportz q̄ ibidē posita nouisti.
et q̄dam ad illa adiciā **S**entio tñ
ncariam tuā. o beata btōz opitu
latiōem quā supplex implozo per
bitudinez tuā quaz oēs p̄dicant
generatiōes. p̄ illā gr̄e plenitudi
nē/qm inuenisti apud deū. per illā
exultatiōem spūs tui. in deo salu
tari tuo. dicam et n̄o quia nobis
dat⁹ est et nobis natus. **D**a ma
gnificare in te. p̄ te. et p̄pter te ani
mam meā dñm. fac exultare spm
meū/in dō salutari tuo et suo **D**a
spūalium gr̄am gaudioz qualis
affuit elizabeth cognate tue. q̄lis
et infanti exultati in ytero suo dū
adueniens cū festinatione p̄ mō/
tana intrasti domū zacharie. ⁊ su
lutasti elizabeth cū tanta vocis
efficacia q̄ repleta mox spūalīto
exclamauit voce magna qz affe
ctu magno. **B**enedicta tu in mul
erib⁹ et benedict⁹ fructus ventris
tui. **Q**ui fruct⁹ dedit intelligē cum
mirando subiunxit **E**t vñ m̄ h̄ vt
veniat mater dñi mei ad me **C**ui⁹
dñi? **P**lane illius cui q̄a credidisti
beata es qui p̄ficit ea q̄ dicit. **E**t
cui non ingrata protin⁹ cecinisti
canticū nouū. canticū canticorū
Magnificat anima mea dominū.
Et exultauit spūs me⁹/in deo sa/
lutari meo. p̄ anagogicos in deū
excessus. **B**eatus siquidem vir cu
ius est auxilium a te ascensionis
in corde suo disposuit in valle. .ic.
Clamās ex sūa cor meuz ⁊ caro

2240

mens deus contemnit et me
zans in dñm. **D**icitur **D**a
se uba deponere in p̄p̄o
gr̄a me q̄m de in n̄o
vbi roe aluz collat
p̄ dōlle r̄m̄m h̄ cātic
nas eximēti aliq̄ h̄ b̄
spūs s̄o r̄m̄m h̄ cātic
em. p̄ris s̄o in corde
in cōtatione spūs sui em
va s̄o h̄u bonū dices
te ve cōtō ois s̄o h̄
p̄lis r̄m̄m. **M**irū p̄
vōta erat dō m̄tā in
et p̄ris r̄m̄m h̄ cātic
Indē q̄ salomon in cōtō
vōtō cātica cāticorū
thalamū spūs et spūs
oēs p̄pter amorem q̄
cōtō h̄m̄m dō h̄m̄m
is implētū in ea r̄m̄m
h̄m̄m h̄m̄m h̄m̄m
spūs et h̄m̄m h̄m̄m
p̄ris et vocem spūs am
spūs qualis ē et cōtō h̄m̄m
n̄m̄m et vero **Q**ua in r̄. n̄m̄
cōtō h̄m̄m h̄m̄m h̄m̄m
gogis **Q**uā q̄z d̄p̄e h̄m̄m
cōp̄ p̄m̄m anime le n̄m̄m
ti per h̄m̄m h̄m̄m h̄m̄m
debis h̄m̄m maria n̄m̄m
talle se. **S**ponziam eximē
d̄m̄m iuxta ip̄m̄m h̄m̄m
spūalis m̄m̄m h̄m̄m h̄m̄m
vōtō h̄m̄m. ai v̄m̄m h̄m̄m
im de h̄ solo m̄m̄m h̄m̄m
na r̄m̄m de spūs h̄m̄m h̄m̄m
Discipul⁹ **P**lacitū erat

super

mea. deus cordis mei et ps mea
deus in eternū. **D**iscipul⁹ Vale
at ista deprecatio tua. q̄ nos diri
gat. me q̄rendo. te r̄ndēdo Memi
nisti reor altera collocutōe. te spo
pōdisse r̄nsurum. si cātica salomo
nis cecinerit aliq̄n btā d̄go dum
sepins aio voluebat canticū p̄pri
um. p̄ferēs illud in corde suo **A**n
in exultatione spūs sui eructauit
cor suū d̄bū bonū dicens **O**scule
tur me osculo oris sui **M**gr̄ Ita
p̄sus existimo. **M**imirū plēissime
doct̄a erat ab infātia in lege d̄si
et p̄p̄tis et psalmis de x̄o scriptis
Inc̄ q̄ salomon in exultatiōe sp̄s
edidit cātica cāticorū. tanq̄z epi
thalamū spōsi et sponse mutuo fe
dēator̄ per amorem. quā maria
cōiūctiōem. modo sentiebat vberf
us impletā dū in ea verbuz caro
factū ē deus homo. q̄ teste **J**oh̄e
spōsus est h̄ns spōsaz ad cui⁹ p̄ti
tiam et vocem ipse **J**oh̄es amic⁹
sponsi gauisus ē et exultauit etiaz
nūc iam ex vtero **Q**ua in re. duc
cor sursum atq̄ cōsidera per ana
gogiaz. **P**er eaz q̄ppe cātica cāti
cor̄ p̄adunt. anime se in deū leuā
ti per fidem spes et amores. **A**si
debis h̄ tpe quo maria dicit exul
tasse se. q̄druplicem exultationis
d̄fam. iuxta q̄druplicem modum
spūalis m̄rimoniū aie deuote seu
deiformis. cū viro suo d̄o. vt inte
rim de h̄ solo m̄rimonio fiat ser
mo. vbi de⁹ spōsus est et aia spon
sa. **D**iscipul⁹ **P**lacet ista reor

Magnificat

atio **D**e ceteris quippe. doctores
abunde locuti sunt in expositione
canticor̄. **M**gr̄ **E**xultant hac
hora. **J**oh̄es. elizabeth. ih̄us. ma
ria. conspicio cuiuslibet mētez vel
aiam. que duo nūc accipio p̄ eo
dem **C**ōsidero inq̄z deo fuisse con
iūcta m̄rimonialit̄. sed varie. **M**a
rimoniu aie x̄pi cū deo fuit ab in
stanti sue creatiōis initiatū. ratū
et cōsumatū **I**llud aut̄ aie marie.
nūc erat initiatū et ratū. nō cōsu
matū **I**llud aut̄ **J**oh̄is erat initia
tū. sed non oio ratū. q̄n possz cul
pa saltem venialis copulā offen
dere cōiugalem. **I**llud autē eliza
beth. fuerat quidem initiatū. sed
nō ita ratū. q̄n repudiū posset inci
dere p̄pter fornicatiōem spūalez
p̄cc̄i mortalis. **N**eq̄z em̄ ponit̄ in
gr̄e vinculo fuisse cōfirmata **D**i
scipul⁹ **D**icis insuetā mihi distin
ctiōem **E**disserere pleni⁹ q̄d intēdis
per eam. **M**gr̄ **H**ereor et mo
lior oñdere q̄ pacto ouentat epi
thalamū salomonis beate marie
p̄uilegio singulari. cui⁹ in despō
satiōe nulla fuit par aia q̄ nec p̄ri
mam silem visa est nec h̄se sequen
tem. ad quā anagogia. traduce
ret cantica cāticor̄. **N**il preterea
dubitādū q̄n creberrima. libēt̄q̄z
locūditate cantauit ista dū viuēt
Et primo de aia filij. scz x̄pi vide
amus. **H**ec itaq̄z fuit absq̄z vlla
dubitatiōe p̄fectior. sed nunquaz
talis cui p̄prie cōueniret hoc epi
thalamū **D**idicisti em̄ si memine

Tractatus

ris hoc epithalamū solū uenire anime pro statu vie. dum desponsata est solū in fide. spe. et caritate. postulās cū omni desiderio cōplementū in re ⁊ eternitate. **D**iscipulus Memini id te posuisse in libello de canticoꝝ origine. tertio tono seu p̄tione p̄ncipali. **U**bi de anagogicā nuptiis m̄tra nota sunt. **N**ūc aiaduerto nunq̄ fuisse x̄pm fm̄ m̄tem seu portioꝝ anime superiorē nisi b̄tm̄. q̄uis p̄ inferiori. v̄latoꝝ extiterit cui portioni non aptat̄. p̄p̄ie desponsatio cū deo sp̄so. **M**ḡ aiaduertis p̄p̄ie t̄i quales habuerit m̄talis desponsatio aie Marie d̄am. **S**imiliter attende et singularem inuenies. in qua matrimoniu fuit ante cōfirmatiōem in p̄fia. semp̄ ratum in via. **N**olo dicē talē cōfirmatū q̄ neq̄ repudiū p̄ mortalem fornicatiōem potuit interuenire nec offensio queuis p̄ originalez aut venialem maculaz fm̄ duplicem in elizabeth et in Iob̄e nūc induc̄tam oditiōem. **D**iscipul⁹ Eleuatis pie cōsideratiōis oculis in tueri videoꝝ mariā. fm̄ dicta tua p̄rimaz valde nūc fuisse cubiculo sponsi. nec obstitisse ad cōsumationem m̄rimoniū sp̄ualis p̄ter velum vel cortinā enigmatis vie tegētem cubiculū qd̄ tūc peruiū nō erat ingressui. **M**ḡ Fernis acute nōne tu vides a fili q̄nto maria desiderio/cōsumatiōem in gloria matrimonij. iaz inchoati. ⁊ ra

Secundus.

ti per grām cōfirmatam. optabunda quesierit. nō quidem impudentia q̄ meretricia. rapiētē virū vltro sed verecūdia virginali p̄ insinuatōem formatā. reuerētia pudicitie v̄bis. p̄tebat qd̄ optabat cōi voto cū sp̄so. neq̄ ei tepidior erat sp̄si ad sp̄sam zelus donec intruderet eā in domū matris sue. et in cubiculū genitricis sue. omni deinceps ablato velamine q̄i facie ad faciem vidē sibi dabitur. sp̄sum. et vnū fieri cum sp̄so. **I**taq̄ iam nō duo. sed vn⁹ sp̄s. sedē p̄petuo nubentur. **H**inc sunt ille voces amoris interrupte suspirijs. **H**inc allocutiōes alterne. **H**inc mutue collaudationes. **H**inc cursus ⁊ recursus crebri subitū q̄ sp̄si salētis tripātis seu tripudiātis. **A**udi sp̄sam. verecūde petētē sp̄sum. **O**scule me osculo oris sui. **T**rahe me p̄ te. **I**ndica mihi quem diligit aia mearū pascas. vbi cubas in meridie. **F**ascicul⁹ mirre oiled⁹ me⁹ mihi. inē vbera mea amozabit. **D**einde cū pulcritudineꝝ sp̄se laudassz sp̄sus. sp̄saq̄ de sp̄so sise fecisset. **C**ōsidera q̄ apte vel q̄ verecūde dedit̄ intelligi nil restare nisi secretū ingressum cubiculi. **A**ctulus inq̄t noster florid⁹. **S**ed redeo ad osculū. **A**mor igne⁹ est lampades eius lēpades ignis atq̄ flāmaz. **P**ropterea neq̄t se in se cōtinē q̄n assilatiōem querat sibi facē. semp̄ inq̄etus ē quousq̄ p̄tingat ad in

Super

timā rei quā diligit. **M**ocat inq̄
diuin⁹ dionysius vim amoris esse
quō sp̄ mobile incessabile calidū
acutū. feruidū superferuidū. **Q**uid
igit̄ existimas / faciet sponsa talib⁹
ad sponsum succensa flāmis amo
ris. nisi q̄ inq̄rat intimos ample
tus suos. vt in illis refrigeriū iue
niat tota toti conuicta. **E**xpectat
tñ pudicitia v̄ginalis t̄ps bñpla
citi sponsi. diē q̄ statutū pro nu
ptiis anticipaē nō audet facit in
terea qd̄ sibi fas ē. petit ad solati
um. petit ad refrigeriū estuantis.
ardoris sui / osculum sponsi castis
sima suauitate iocunduz. **O**scule
tur me inquit osculo oris sui **A**d
di raptaz vidi exultātem extra se
spōsaz **I**psa petit osculū nec expli
cat cui⁹ **C**ur ita? **R**eputat em̄ illud
omnes intelligē qd̄ solū cogitat.
qd̄ vnicū desiderat qd̄ totuz cor
occupat sic illa philocapta de
dño. **S**i tu sustulisti inq̄t eū dicito
mibi. **D**iscipul⁹ **D**iscere rogo.
cur non contēta fuist. osculete me.
sed subinfert osculo oris sui.

Mgr̄ **D**istinctio vulgata ē. et ali
as diligētissime deuotissimeq̄ de
ducta de triplici osculo. **H**oc qui
dem pedis. hoc man⁹. hoc oris.
Hanc triplicē repies differētiam
in osculo oris. pro conditiōe hui⁹
vel ill⁹ anime. **O**sculū q̄ppe datur
aliq̄n in signū recōciliatiōis **S**ic
p̄ euangelic⁹ vidēs a longe filiū
suū veniētem a regione p̄citiōis
et egestatis. **m**ia motus occurrit.

Magnificat

et cadēs sup collū eius. osculat⁹ ē
eū. **Q**uāq̄ vero dat osculum in si
gnū noui muneris seu benedictio
nis. sicut ysaac benedicēs filio o
sculū petiit ab eo **P**orro dat oscu
lū ad solū amoris non tā iudiciū
q̄ exercitium. sicut pius p̄ et pia
m̄ filiū osculat in fātulū. sic castis
sima coniunx maritū **C**ōpetit qd̄
libz osculū si tropologiā attēdis.
aie viaēci querēti des. et **B** s̄m tri
plicem aie statū. **P**etit osculū recō
ciliatiōis. aia. p̄cōp̄z offēse oscia.
vt sanē. **E**xēplo martini. sanātis
osculo leprosum. **P**etit osculū be
nedictiōis. aia nō satis opulenta
sed egens munerib⁹. **P**etit osculū
exercende dilectiōis mutue aia. iā
in oibus bene conscia nihil requi
rens. nihil intēdens in osculo pre
ter amorem. vt amē et amet.

Discipul⁹ **M**undū elicere nō vis.
solam int̄ om̄s et sup oēs aias vi
atrices. aiam marie potitaz fuisse
tali osculo. tertio dei spōsi sui duz
viuēt. **E**rat siquidē tota sp̄ mun
dissima. nunq̄ egens recōciliatio
ne. erat gl̄a plena. sup om̄s bene
dicta. non egens nouis munerib⁹
licet augere ipsa. tñ magl. amari
et amāē. dilectioq̄ suo frui. prime
tam ad statū patrie poptabat.

Mgr̄ d̄t **R**ecte cōiecturas ad sin
gularem nostre btē laudez. veruz
ad edificatiōez alteri⁹ cuiusuis a
nime. fas habes obseruare. q̄ pa
cto sine p̄sūptiōe. possit ipsa pe
l. .a

Tractatus

tere que peccatrix est / osculum sponsi et dicere cum modestia. Osculetur me osculo oris sui. Que confidencio dat aperire tanq̄ mystica clauis parabolicas locutiones canticorum. ad triplicem statum repertum in animabus. Quorum primus dicitur incipientium. Alter proficientium. Tertius perfectorum. Sed est aliud quod attendas. in osculis castis et licitis iesu sponsi. Unum corporale fuit. Aliud sacramentale. Tertium figurale. Ecce reducti ad beate marie tēpa. lūibus fidei conspicio beatam istam matrem virgineo fountem gremio. speciosum forma pre filiis hominum puerum iesum. quem deosculabatur crebro. recipiens vicissitudinē osculi. cum amplexu tenerrimo a semet ipso. O quis mihi det te fratrem meū sugentē vbera matris mee. vt inueniaz te solum foris et deoscular te. et iā me nemo despiciat. Felix proorsus extitisti. vir marie iuste ioseph. cui totiens concessa sunt oscula blāda pueri iesu quem gestare manibus. sinu refouere. brachijs amplecti. pedibus dei capax tuo pectori stringere cum omnibus puericie gratissime blandimentis toriens merulisti. O quotiens intuitus oculorum btōrum. tibi sponse q̄ tue letos afflabat honores. O quotiens iocūdiſſima vox. diuinos vobis spirabat amores. Sic oculos. sic

Secundus.

ille man⁹. sic ora ferebat. tanq̄ vere cū filio hois. fili⁹ esz dei. Ita dum dicis. dū optas. dū miraris q̄re nō sacerdotiū recogitas tuuz rōe cui tibi fas ē q̄tidie. filio dei et hois oscula dare ipm cernere. ipm gestare. cōtrectareq̄ manib⁹. **D**icaz mirabili⁹. q̄ nec ipi ioseph concessuz est. Potes sacramentaliter ipm manducare. q̄ est panis vite eterne. qui dat vitā mūdo. q̄ mutabit te in se vt sis ipse in eo et ipse in te vt dices cū aplo. **V**iuo tam nō ego. viuit aut in me xp̄us. **D**iscipul⁹. O ego noui q̄d loq̄ris sed b ad cōfusiōem miseri peccatoris qui et sumit xp̄m. et sacramentū osculaē et fruitur osculato p sacramentalē vnionem. **T**e mihi q̄ntū vereor illud impperiū frequēter impingi posse mihi q̄d **J**ude nequissimo / benign⁹ intulit agn⁹. **O** **J**uda. osculo filiū hois tradis. **M**ḡi Prohibeat a seruis suis. hoc impperiū de⁹. faciens vt dignitatem osculi sacramentalis sp attendāt eminentiorē esse q̄ si erit p̄ntie corporalis. maxime iūctā cibatione. Neq̄ enim qui manducasset particulaz carnis xp̄i. vtpu ta genaz vel auriculā. mansissz in xp̄o et xp̄s in eo. **S**icut nūc fit dū talis adest nobis vclatus. et vere deus abscondit⁹. tot⁹ manducat⁹ manducans et nos totos. **F**elix anima sacerdotū. felix et ceteroz xp̄ianorum / qui post esū et potū inebriantis. letificantis. et confor

Veritas per caritatem
dicitur benedicta
et sententia dicitur
illius quem rationabem
ocum seplam quibus
dus illis de in accipiem
bra munitas. nulis q̄
mo. **J**erocant me reg in car
ronat amant in me carit
vrit plus amarem. vrit
vritam q̄ lumme am at
emuz vritabem. **F**ile
lucius laudam affictu
hepe me malis vritam
frictum in me vritam
bus abmone vritam
birtu que ē cōfictu libera
nostra. **O** beatorum am
amore laqueo que vritam
laudatam vritam et vritam
lucius hie vritam q̄ in
frictu vritam. vritam
ne vritam me frictu vritam
ois amri in vritam. **S**ap
quz concus vritam cultos
cūctas vritam amri. **S**on
filiam me. que est gratia
bontas vritam p̄p̄m
contra me in vritam. **F**elix
que carnia vritam vritam.
Posacurum in vritam in me
is sandarum vritam. **V**u
an quoz mem non vritam
vritam. **S**on de vritam
i. **H**ec inq̄. **H**ec inq̄. **H**ec inq̄
in sp̄la. vritam vritam
vritam felictet caritatem
quam cadentem et p̄p̄m

Super

tantis preclarissimi huius sacramenti huius benedicti fructus virginis per ex sententia dicere. Sub umbra illius quem desiderabam sedi. per otium contemplative quietis. Et fructus illius. sic in accipientium umbra ministratus. dulcis gutturi meo. Introduxit me rex in cellam vinearum. ordinavit in me caritatem ut nihil plus amarem. nihil plus desiderarem. quam summe amabilem et totum desiderabilem. Fulcite me floribus sanctarum affectionum. stipate me malis ordinarum affectionum seu meditationum. quibus abundat ortus vester. O filie hierusalem que es celestis libera mater nostra. O beatificate anime quia amore langueo quia vulnerata sum claritate. Et hinc est iste pallor meus. hinc ista nigredo. quia iusticie sol combussit me. vulneravit me. decoloravit me feruore dilectionis amore seu ardore. Angeli quoque concives vestri custodes civitatis hierusalem amici sponsi filii matris mee. que est gratuita bonitas diuinitatis. pugnauerunt contra me. sed pugna felicissima. que carnalia desideria cruciat. Posuerunt me custodem in vineis sanctarum operationum. Vineam quoque meam non ego tam custodiui. quam ipsi de mandato sponsi. Hec inquam verba inter suspiria cudit sponsa. vtpote tota sobrie ebriata. tota feliciter caritate vulnerata quam cadentem et spasmatam zelus

Magnificat

lores sponsus. inter brachia suscipit sua. leuat caput leua. a leuando dicta. Hec sponsa quamuis sobrie temulenta ad presentiam sponsi respirat. et suspirabunda trahit de imo pectoris vocem. Leua eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. **D**iscipulus Jam siste obsecro vides ne. quo te pertrahit estus cum sermo tuus erat de osculo. Dic si quod habeas amplius quod afferas? **M**agister Plane multum. tam in bonis bonum. quam in malis malum. Ne ve. carni et sanguini Quis offerre sermo pudicus auderet? Quid enim nequius quam quod excogitavit caro et sanguis **D**iscipulus Ne precor ad amatoria cantica admisce vel satiram et tragediam/mordaces/vel comediam lubricam vel sordetes leglogas. sola nobis anagogia diuinos cantet amores. **M**agister Mones probe qui conuiuio vetas induci nuptiali funereas turbas. vocis tracheree atque sulphureas. amoris infausi tedas incendi perhorrescis. Sed quid tangis de osculo figurati dux vel crucem. vel imagines. aut reliquias sanctorum sanctarumque quispiam osculatur? **D**iscipulus Puto post passionem filii. beata mater eius crucez crebro fuerit amplexata. oiaque loca ubi steterat sacri pedes eius sedula deosculatone coluerit. Sed neque fuerit expers sacramenti

Secundus

talis osculi. de quo locutus est. sicut nec exemplar illud duplex pñse. maria magdalena et egyptiaca. qñ/ uis pñtin' intrauerit thalamum sponsi sublato uelamine. nec gl'osus dionysi' in morte carere uoluerit. Et h' quid sit os dei sponsi. et quid osculū subtili' ediffere si potes cū sit incorporea diuinitas.

Mgr Vocas itez ad distincti ones oris et osculi trimembrem. Os habem' dei pñtis. os filij. osculuz vtriusqz qd est spūssāctus. Os suū aperuit xps hñs labia distillātia mirrā primā mortificatiuā uicio/ rū. cui' tot sunt oscula qñt vba. Ipe filij cum pñe et spūssācto aperuit ora pphetaz. Aperuit et os pñdicato/ rū et doctoꝝ qñ sapiāz erudēt' por rigētem oscula uolētib'. Dicunt aut' pñdicatores os dei ideo quia separant pñciosa a uili. **D**iscipulus Iuge duplex B osculū uelutū ipis tropologie uel allegorie adolecētul. satis em' patēt et sobrios edificant et in primo consistit.

Mgr Deus sicut est vnus et vno/ mius per essentiam et pñrietatem sic est p anagogiam symbolicam oinomius. Ita vnus ē multiplex qñ. Sciens itaqz deus nos paruulos et balbos uoluit instar nutricis frangere uerba sua. quibus ipse nobiscū. et nos secū intelligi/ biliter vtrinqz loqueremur. **C**ōces sit igit' locutōes transūptiuas a rez cognitaz similitudinibus assū/ ptas. tam abundāter ut nihil in/

tractatus

ueniat qd nō valet ad spm trahi nosandū. qd loquēdi gen' appel/ lauit dionysi' symbolicū de q et scripisse notat libꝝ. h' ad latinos nō puenit hoc typo loqñdi. de' pñ hz os. ex qñ fili' ei' increata sa/ piētia pñisse se gl'iat. **E**go inqt ex ore altissimi pñss. pñmogenita añ oēm creaturā hz et vterqz. **E**go inqt ex vtero añ lucifex genui te. **P**ñ itaqz diligit filiū suū. et fili' ge/ nit' mutuū repēdit amorē. qñ uicif/ situdo dilectōis cur nō de osculatio noiabit'. **E**x qñ spiratio cōis amo/ ris emanat et flagrescit. qñ spira/ tio qñ nedit qdāmodo pñtis os ad os filij. dicit pñ osculum vtriusqz. **S**pōsa ergo. dū qñt osculū spōsi pñtis qñle sit illud osculū. qñ spūs est oris vtriusqz pñtis et filij. **D**iscipu/ l' hz qñ uel qñta sūt labia spōse?

Mgr Illa nimitz sūt due vires pñd pue mētis. **V**is intellectiua. et vis et corrdōēs affectiua. seu uolitiua uel appetitiua qñs dū spūssāctus. oscu/ lū pñtis et filij inspirādo onedit. qñ osculat illabēdo. fit mēs tota del/ formis et cōformis btissime tñita/ ti. fit tñitatis nobile tcliniū. Ita/ qñ sit ei' memoria fecūda parēs uerbi cū acies intelligētie ouertit sup ipam. ex qñ simul ouertide spi/ rat' amor cōis vni' et etusdez vo/ lūtatis. **H**ec ē spēs et imago pul/ cerrima. et cōformata et assilata diuine trinitati. que per gratiam est id ipsum qd de' per naturam. **E**xultabat ad hāc assilatiōem p/

magis ipse man...
flans affluere...
Volēt me...
ōris o bñ...
o benedicti...
nū spūssāctus...
qñ in re...
bit ubi...
motū...
qñ h'...
lēti...
lūm...
gnōis...
d'...
ra tua...
cū...
te non...
mō...
nō...
pñtis...
gubernat...
atqz...
qñ...
Qñ...
fines...
spōsus...
hoc...
re...
būa...
fuit...
be...
mā...
nū...

Super

tingere spūs marie suspirās et e/
stuans assidue desiderio spōsi sui.
Osculet me osculo oris sui. **Q**uid
q̄ris o btā! q̄d osculū spōsi petis
o benedicta! quid est illud osculū
nisi spūs sanctus qui utiq̄ supuent
et in te. q̄n vire? altissimi. obūbra/
bit tibi. imo iam pierat nec post/
modū recessit a te qz dñs sp̄ tecū
Sz q̄d affectas o pulcherrima mu/
lierū! **S**entio q̄d requiris et si dis/
simulare videaris verecūdia d̄gi/
nali **T**halamo sponsi prima es.
gaudēs osculo oris **S**ed et leua
ei? sepe sub capite tuo. **E**t inē vbe
ra tua amoratur. te amplexās. te
osculās. quid tibi vis apli? **C**er/
te nondū subintroisti secreta cubi/
culi silentia vbi sedē ppetuo m̄ri/
moniū osūmetur **I**nquieta es do/
nec introducat te. et tu illū in do/
mū m̄ris tue et in cubiculū gene/
triciis tue. **E**t q̄ ista mater tua nisi
diuinitas sua. utiq̄ oim creatrix et
gubernatrix **E**t que dom? eius q̄
altera si nō eternitas amplissima!
Qd deniq̄ cubiculū nisi sū? altis/
simus occultissim? dei p̄ris in quo
spōsus tu? q̄escit penni felicitate
Hoc cubiculū intrare. in b̄ q̄esce /
re delectari secūdariq̄ desidera/
būda suspirās. pensabas q̄le sit /
stud **E**xultabūt sancti in gl̄a leta/
būt in cubilib? suis **M**alloz. si nō
hec ipsa q̄ dixim? exp̄ssisti spōsum
inueniēs et dicēs **T**enui eū nec di/
mittā. donec introducā illū in do/
mū matris mee et in cubiculū ge/

Magnificat

nitricis mee **E**t ecce nūc o btā q̄d
sperasti tenes quē desiderasti pos/
sides quē credidisti vides. quē di/
lexisti tota opletens ipsoq̄ secu/
ra frueris in eternū. **D**iscipul?
Quid tibi vult spōsus iste suus q̄
vnā suā vnice dilectam m̄rēm di/
stulit introducē secū in cubiculum
felicitat. eterne q̄n latronē de cru/
ce protin? in hoc cubiculo collo/
cauit **A**udiente m̄re et incōsolabi/
liter anxiantē. p̄transierat em̄ gla/
dius aiām eius. **A**men dico tibi.
hodie eris mecū in paradiso. **O**
mitissime ih̄u. **E**t vbi erat mater
tua nisi in dolore cōtinuo rema/
nens in hoc neq̄ seculo. sepata e/
tiam a corpe tuo q̄d inclusū iace/
bat in sepulcro. **O** vere tribilis in/
consilijs deus sup filios hoim **O**
certe verissimū q̄ erunt nouissimi
primi. **Q**uis hoc estimasset quis
credidisset. quis sperassz? assūitur
ad glōrie cubiculū latronis aia. et
aia m̄ris relinq̄t ad lamētū **Q**ui
et lōgo tpe p? patet ingress? ad i/
dē spōsi cubiculū **P**otuit inuidiā
sibi facē glōrificat? ipse latro. si nō
fecisset eā caritas vnū cor et vnā
aiām cū eo. **S**uasit eadē caritas
q̄rēs q̄ dei sūt h̄re vitā in patien/
tia p̄p̄ electos dei. p se et ex se do/
cēdos de mysterijs vere fidei. **E**t
quia desiderium quanto per in/
colatus huius prolongationem
plus et plus adaudum est tanto
h̄z in adeptōe sup oēs pl? gaudiū
Mgr. **C**oncernit hec responsio

Tractatus

qz cū cognouisset deum nō sic
deū glorificauerit neqz gr̄as ege-
rūt **S** habes vinū sine lacte q̄ pla-
ne lac meli⁹ est. p̄sertim cōditū ex
vino vel factū cui⁹ pot⁹ inebriat
sed sobrie sine luxuria. **A**ccipe si-
gnū ebrietat. nocte simul sūt et cāz
in p̄bis q̄ veritatis studio tā vehe-
menter intētī nihil de amādo de-
um toto corde. tota aia. et tota
mēte. fortitudie. scrutati sūt. **Q**uid
mirādū si defecerūt scrutātes scri-
ptura. si p̄ error. p̄cipia cespitan-
tes impegerūt potatū vino mixto
veneno oīm vicioꝝ nec q̄lūcūqz
sed nephādoꝝ q̄lia notauit ap̄ls.
q̄uis nō oīa q̄ in occulto sūt ab
eis inq̄turpe ē dicē. **E**t cū q̄ si-
sūt nisi cū illa meretice q̄ ap̄d salo-
monē allicit dicēs **V**eni inebria-
mur yberib⁹. **D**iscip̄ls fugiam⁹
otius hos v̄boꝝ fetores q̄ de v-
berib⁹ et amorib⁹ loq̄mur fragrā-
tibus optimis odoribus. **M**ḡr
Audiamus poti⁹ aure pietatis et
fidei m̄rē v̄ginē et filiā magnifi-
cātes d̄m et exultantem in deo
salutari suo. **C**ulus nomē est oleū
effusū qd̄ sanat incipiētes. pascit
proficientes. delectat primantes
Discip̄ls **M**ḡr si p̄perat inten-
tio q̄rē de tertio v̄culo. cur ma-
ria oleū sue magnificatiōis et ex-
ultatiōis p̄tin⁹ intulerit **Q**uia re-
sperit inq̄t hūilitatē ancille sue.
Nihilomin⁹ exponi p̄us opto do-
ctrinā qd̄ p̄prie sit magnificare
deū et q̄t modis fieri repitur.
Mḡr **P**ertinēs ē inq̄sio. talis **I**gi-

Secundus *Magnificans*

tur accipe q̄ magnificare d̄m ni-
hil aliud ē qz magnū significare
Nō em̄ facim⁹ deū aliter magnū
Sūt autē modi significādi magni-
tudine dei sine n̄mero in genē duo
An⁹ interior in aia cognoscēte
diligēte deū **E**t ei fide speꝝ carita-
te magnificat in aia de⁹ qm̄ ma-
gn⁹ ab ea et in ea significat. **M**o-
d⁹ alter ē exterior tā multiplex qz
varia sūt signa q̄ rep̄tare possūt
ab extra magnitudinē dei. **Q**uid
ē em̄ significare nisi aliqd̄ intelle-
ctui rep̄tare **S**it **H** p̄ voces. sit p̄
colores vel spēs colorū. sit p̄ obie-
ta q̄rūlibet sēsuū. sit p̄ enigmata
figuraz in scripturis s̄ctis. sit p̄
reuelatiōes mysterioꝝ **C**oncluse
idcirco cātīcū suū **V**go b̄tā sub at-
testatione diuinarum locutionum
quas fecit d̄s ad p̄res nostros
Abraham et semini eius in secula
Conseruabat omnia verba hec
conferens in corde suo nūc ysaie
p̄phetiā de virgine paritura **N**ūc
Jemie vaticiniū q̄ mulier circū-
dabit v̄p̄. **N**ūc ebdomas dā-
niel. **N**ē portā clausā ezechiel. cū
tēplo toto **D**iscip̄ls **D**esc̄p̄isti
qd̄ ē magnificare d̄m qm̄ est si-
gnificare d̄m esse magnū v̄niuer-
saliter p̄fectū **S**cio qm̄ significa-
re s̄m gr̄maticos est aliqd̄ intel-
lectui rep̄tare q̄ tractāt. de mo-
dis significandi sup̄ qd̄ **E**t illogi-
um op̄soluisti. **S**ūt insup̄ varij mo-
di sic notas magnificādi d̄m scz
b̄ndicē sanctificare glorificare p̄-
dicare exultare confiteri d̄no lau-

vere et ita de s̄ctis que con-
ta monentur **I**tem mag-
ni de singulis. **Q**uod autē vo-
nium benedictio **M**ḡr
hoc est significare communi-
bonop̄ auctore factore et in-
mator q̄ sui nō facere i. con-
facta sūt **T**er nō benedictio est in
bone agē **D**is aut benedictio est in
lice **H** benedictiois reo. **S**im
v̄niḡ r̄bi **E**st aut b̄ndicē
Discip̄ls **D**ic qd̄ sit s̄ctific
nomē d̄i **M**ḡr **H** ē signific
v̄niḡ s̄ctificāre et m̄dicia p̄
d̄i **Q**uo aut sit s̄ctificāre d̄m
noticia et m̄dicia habes ali-
Discip̄ls **D**ic qd̄ sit reuelare
deo salutari n̄ro **M**ḡr **H** ē sig-
ficare d̄m esse salutem n̄ro
salutare vel salutem n̄ro d̄m
q̄sio **S**er mox **L**inea carnis
se ponit et q̄ se nō capet v̄p̄
n̄d̄s **D**iscip̄ls **D**ic quo
d̄m v̄p̄ **M**ḡr hoc est si-
gnificare d̄m esse d̄m
qd̄ multiplex vel qm̄ bonus
vel qm̄ n̄tus. **M**ḡr **H** ē qm̄
laudabilis n̄s et magnus
et n̄d̄s vel qm̄ p̄t
mitit ex̄p̄lis et s̄p̄nū
na aut ex̄p̄lis p̄fectib⁹
s̄is **D**iscip̄ls **D**ic qd̄ ē s̄cti-
care d̄m **M**ḡr hoc est s̄cti-
ficare d̄m s̄ctis v̄p̄
s̄ctificat̄ vel in cal̄
p̄ncipal̄ offer̄ s̄ctificāre
us est d̄s plenitudo
it̄am vite et mortis
in animalī s̄ctificat̄ et

Tractatus

Discipulus Quid est alloqui creaturas q̄ benedicant deuz q̄ col laudent q̄ adozent q̄ predicēt q̄ letentur in eo cum similibus acclamationibus. **M**agister Totum est hoc significare cōplacentiam quā habemus in beneficijs omnibus que creatur. collata sunt et hoc varijs modis significandi p̄ varietate alloquendi sicut solem⁹ hortari per psalmos dicētes laudate dñm in tympano et choro laudate eum in cordis et organo cum alijs talibus instrumentis oibus. hoc autem est significare cōplacentiam exultatiōem atq; leticiam quā habemus in recognitiōne beneficiōz dei talib⁹ modis representandi. **Q**uemadmodū dare gloriā deo honorem et virtutem et similia omnia perfectiōem importātia non est aliud q̄ significare talia supereminenter esse in deo vel a deo procedere. **E**t hoc tot modis significandi q̄t modi sunt representādi corde voce corpore et opere. **D**iscipulus **D**ic differentiam inter magnificatiōez dei quā faciunt irrationales creature et magnificatiōē rationali anime de qua dicitur in hoc cantico. **M**agnificat anima mea dñm. **M**agister magnificatiō creaturarum mensuratur et accipitur a participatione diuine magnitudinis cui⁹ omnes sūt participes suo modo s; irrationalis natura tñi modo representat artem creato-

Secundus

ris **E**t ideo dicitur transumptiue sapientia vel ars eius. Rationali vero creatura non est solum obiectiue vel vt vestigium. sed etiam subiectiue ⁊ formaliter perceptiue significat dñi magnitudinem intelligit et predicat. **A**ssumit insuper creaturas alias imo et se ip̄az q̄i materiam significationis diuine maiestatis. deniq; in omnibus sicut in fistulis organozum certificationis spiritus sancto flante decantat. **D**iscipulus **H**onum est nos hic esse **S**ed vocat sequens versiculus de humilitate marie. **J**am vero tardior hora differre suadet ad matutinum diei sequentis. **N**os interim proprijs intēdamus officijs. **E**xPLICIT secundus tractatus

Sequitur tractatus

tertius oragmaticus in Cantico marie de respectiōe humilitatis sue per notulas. cxx. **P**rima notula.

Quia respexit humilitatez ancille sue. **D**iscipulus **H**ic sumus hic protinus absoluenda est q̄stio altera die p̄posita sed dilata **C**ur beata mater causam magnificatiōis dñi cum exultatione spiritus in deo salutari suo cecinit esse respectiōnem humilitatis sue a domino. **E**xultauit inquit spiritus meus in deo salutari meo. **E**t tanq; ratio quereretur ab ea mox sibiūgit

Super Magnificat

quia respexit humilitatez ancille sue
Mag. dicitur humilitatez ancille sue
non cui neque per se
sue respectiōne
p̄t gloriari que nō
transit. **D**iscipulus
nosar d̄ p̄t p̄t
est obiectiui. **M**ag. **O**culi
neras p̄t. **C**eteris est am
no null' amoz null' p̄t
humilis ad hūm cordis
mōnem efficitur vidē
nō co mēat ip̄sā in vno
lo p̄t p̄t p̄t. **Q**ui
sp̄s amoz ip̄sā
ip̄sā ut exaltet voluerat
ritate. **E**go s̄t p̄t amoz
hoc est p̄t p̄t
p̄t mōnem. **L**ine p̄t
al laozet ip̄sā p̄t
t. **Q**ui p̄t p̄t amoz mea. **C**
p̄t. **M**ag. **O**culi mei co
lūp. **E**t q̄ p̄t colūm inco
lūp. **H**ic nō amoz humilitatez
colūm in ip̄sā cui appropi
amoz ip̄t p̄t. **S**ic p̄t
cū ip̄t mōnem s̄t p̄t
p̄t p̄t p̄t s̄t s̄t
p̄t p̄t p̄t p̄t. **O**culi
sicut colūm p̄t p̄t
rum. que laudat loz n̄
lūp. **S**uena p̄t p̄t
la duoz mōnem p̄t
lūp et videre. **D**icitur
sicut dilecta nūp
lūp p̄t q̄ p̄t
sicut p̄t p̄t p̄t q̄

Super Magnificat

quia respexit hūilitatē ancille sue
Magister Doctam formas q̄stio-
nem cui nequit perfecte dari ratio
siue responsio nisi respectus dñi cā-
pri? p̄scrutetur. que nō nisi amor
inuenitur. **D**iscipulus Consen-
tio fiat **B** prius notū. sicut et quod
est obiectū suū. **M**agister Ocul? vul-
nerans sponsā. oculus est amoris
quo null? acutior. null? penetrabi-
lior nullus ad intimi cordis vul-
neratiōem efficacior dici p̄t. vulne-
rasti cor meū ait spōsa in vno ocu-
loz tuoz. Non aliter est de oculo
spōsi respectu sponse. Quia re-
spectus amarus sponi sauciat
spōsam vt exclamet vulnerata ca-
ritate. Ego suz vel amore lāgueo
hoc est precipuū in spōsa vel in
sponso mēbrum. Unde sponsus
eū laudaret. sponse pulcritudinez
dicit. Quā pulcra es amica mea. q̄z
pulcra. Vox subūxit. Oculi tui colū-
baz. Et q̄o per colūbam intel-
ligis. si nō amorem simplicem? In
colūba em̄ spūscs cui appropriat
amor. sept? apparuit. Sic postmo-
dū sponsa. insinuās filiab? hirsin
pulcritudinē dilecti sui. opatiōem
posuit eandē dicens. Oculi eius
sicut colūbe desup riuulos aqua-
rum. que lacte sunt lote et resident
sup fluenta plenissima. Abinc est il-
la duoz mutua postulatio. vide-
ri sez et videre. Audiam? modum
Sane dilecta nup̄ consopita inē
brachia sponi q̄ adiurauerat. fili-
as hirsin per capreas ceruos q̄

lxxxvii

campoz. eo q̄ sūt aialia satis ala-
cria. mūdaq̄ et solitudinis amica
p̄spiciūq̄ oculoꝝ. **A**diurauerat
in q̄z. ne suscitarent. neq̄ euigila-
rent dilectā donec ipsa veller. Tūc
velut elapsus ad horaz dilectus
regredit̄ ardens videre spōsam
et alloqui. q̄d latere non potuit
spōsam. cui? p̄ amorem cor vigi-
lat. Exilit igit̄ et dicit. Vox dilecti
mei ē. Hec est vox amici mei. Cō-
uersus confestim oculis exclamat
Ecce ipse venit. saliens in mōtibus
et transiliēs colles. Et cur obse-
cro salit et trāsilat nisi zelo sponse
vidende. tot? rapit atq̄ tripudiat
ad similitudinē capree. hirsinliq̄
ceruoz. Lasciuēs. alacris et iocū-
dus. Nihilomin? tanq̄ zelotipus
explorator. et verecūd? amator.
nō irrūpit cubiculū sponse. s̄ stat.
post parietem respiciēs p̄ fenestrā
prospiciēs per cancellos. Deniq̄
blandit̄ dicens Surge p̄pera ami-
ca mea. colūba mea formosa mea
et veni. Sequit̄ p? verni t̄pis gra-
tam descriptionem. que nouam si-
gnat ḡfaz infusiōez. aduersitate
depulsa. Q̄nde mihi faciem tuaz
sonet vox tua in auribus meis.
Vox em̄ tua dulcis et facies tua
decora. **D**iscipul? Perspicuum
fecisti desiderū q̄d h̄nt in cāticis
spōsus et spōsa se videndi qm̄ vi-
sio nūci? est p̄cipu? amoris cordia-
lis. **A**bi est amor. **A**bi est oculus. **N**i-
hil amore amabili? **D**abo tibi dicit
Seneca poculuz amatorium sine

Super Magnificat

positaz. tot vñ sup distinctiões p
qualibet dictiõe mgrales. tot de/
mũ q̄duplicis sēs scripturaz ad/
aptatiões ad diuersa spūaliũ ge/
nēa nuptiaz **S**upponam⁹ hec oia
nobis. et pauculas de pulcritudi
ne spōsi et spōse. et dei et aie silitu
dines h̄ positas elucidare cure/
m⁹. **D**icētes in primis. q̄ formosi
tas et speciositas. et pulcritudo ⁊
decor frequēter accipiunt synoni
me. **N**ihilomin⁹ pulcritudo. vltra
formositatē dicē videt̄ q̄ndaz co/
loris suauitatē. cui⁹ defect⁹ nō tol/
lit formā. **N**igra sū inq̄t sponsa h̄
formosa. **D**ecor at̄ referē ad mo
dū et decentiā gest⁹ et ornat⁹. cuz
q̄dam iocūditate. leticia vel ala/
critate vult⁹ toti⁹ q̄ corpis gest⁹.
Porro speciositas oia siml̄ d̄t vt
ibi **S**pecios⁹ forma p̄ filijs hoim
Et illō **S**pēs p̄ami digna ē impe
rio **E**xēplū in imagie cui⁹ possem⁹
p̄ma lineamenta cōsiderare. q̄ nu
merosa sit sub eq̄li p̄portōe forma
ta. et formositas inde resultat **C**ō
siderem⁹ sc̄do. colores supindu/
ctos accōmode singul̄ lineamētis
vñ reddiē pulcrior. forma. **C**ōsi
derem⁹ tertio in imagie viuēte. a/
lacritatē faciei. et oclorū leticiā et
decētiā. in oi gestu modestiā **S**ic
ait poeta de venere. p̄ enea. et le/
tos oculos efflaret hōrēs. **E**t dicit
vulgo. **C**este dame ē de bel mam
treug et ē byen adueniāt. el ē sim
ple. et toyē. **N**otem⁹ vltra q̄ pul
critudo picture vel imaginis rei
ferē ad sp̄am tabulā q̄ p̄iñ pulcra

lxxxviii

noiaē **A**dam⁹ p̄terea q̄ pulcritu
do marie referē ad exēplar. si per
oia oformis ē imago. vel exēpla/
tū suo exēplari. **S**ic licet exēplar
istō turpissimū sit. dicim⁹ bufonis
Imaginē inde pulcrā. sic bubonis
et vesptiliōis **E**cce inquit bufo/
nē pulcre pictū. **P**atet p̄iñ ratio.
cur symea d̄r turpissima. cui⁹ tñ si
gura p̄ima ē pulcerrime figura
rū scilz hūane. **A**rdo q̄ deficit ab
imitatiōe p̄fecta. reputat̄ inde tur
pioz. q̄ imitatōe videbat̄ p̄rimioz
Quib⁹ ita notatis de pulcritudi
ne generalr̄ facit̄ ē applicatio ad
pulcritudinē aie rōlis spūalis q̄ i/
mago ē bñdictissime c̄nitatis. in q̄
potētie tres p̄ncipales aie. s. me/
moriz. intelligētia ⁊ volūtas. sūt
tāq̄ lineamēta q̄lia sūt indelibile
imp̄ssa nec tollunt̄ etiā a d̄anatis
Ceterz dona gr̄a variāz. virtutū
donoz. b̄tudinū. sūt sicut colo
res supinduēti. **R**ursus opatōes
iñ p̄ueniētes decorē supaddunt.
Tādē in oi pulcritudie spūali. tā
to b̄tē c̄nitati. imago formosior ē
et pulcrior et h̄is pl⁹ decoris. q̄n
to rep̄it̄ suo exēplari. scilz eidem
b̄tē c̄nitati cōformior. **E**x aduer/
so at̄ de turpitudine. deformitate.
despectu. de decore c̄stat s̄tēdūz
Discipul⁹ **D**aturā pulcritudis
ad oclm̄ sic d̄r oñdisti. ⁊ q̄ turpis
ē ps q̄ suo toto nō c̄gruit. pulcri/
tudo q̄z toti⁹ ex vniuersa partium
m̄ltitudine c̄surgit. restat̄ exponē
pulcritudines mēbroz singuloz.

officiis materialibus...
non videtur quod...
mora pulcritudinis...
morem. Quod...
pulchre videtur...
non solum pulcritudine...
dicitur...
gustat...
pianis...
lectura...
metaphisica...
aut...
lectura...
tiam...
finis legis...
ne debuerat...
ficia...
prime...

Super Magnificat

nez extendebat. **A**lso qn deforma
bat pulcritudine metaphisice cau
da ei? pulcerrima (q̄ ē finis dñice
dilectiōis) euellēdo. **D**at' q̄z fuis'
set in reprobū sensū. q̄ cū deuz co/
gnouissz. nō sicut deuz glificasset
nec amasset. nec gr̄as egisset. **D**ic
tū in ethicis de cōtēplatio felici
q̄ videt dei eē amātilsim' qz cōgni
tiōem ei' desiderat. **Q**ualit' oro fi
eret diūctio optie potētie rōlis cū
optimo obiecto deo p cōtēplatio
nē si nō inde dilectio seqr̄et. si vel
obstiteret pueritas voluntatis?
Locāt aliqui theologiaz nr̄am.
nec pure speculatiuā. nec oīo pra
cticā. sed affectiuā qd̄ epitheton
aptissime noscīt theologie mysti
ce cōuentre. **D**iscipul'. **P**erspici
cū est illd̄ qd̄ loqr̄is nec a p̄ho
negādū. q̄ dixisse legit' **I**nueni te
p̄maz cām. fac me tibi placētez vi
rū. **Q**uid inde vis cōcludē mani
festa. **M**ḡ **C**ōcludo q̄ vel me
taphisica ē practica scia. v' q̄ nō
oīs intellect' p̄tensus in appetituz
seu volūtatē diceret' practicus
Discipul'. **I**ta sequi videt' **M**ḡ
Essē dz igit' de intellectu practico
sermo restrictior. vt solū dicatur
practic' dū ad factibilia et agibi
lia inferiora ouertit' p extēsiōez in
affc̄m i effc̄m opatiōis. h' cōfide
rādo relatiōez ad fines p̄rimos
nō ad sup̄mum qui de' est colen
dus q̄ amand'. **P**ropterea sic bea
tudo dicenda est speculatiua sic
theologia p̄rie accepta. sic hec sa
pientia canticoz. cū' finis ē amor

pulcer sponsi ad sp̄siam. t̄reno q̄
libet amore calcato. **S**ic vbi libet
ars amoris t̄reno. vel aialis pra
ctica. **A**rs itaqz diuinalis amo
ris seu fruitiōis speculatiua diceē
velut p̄ma et altissima sciaz quā
imitat'. metaphisica philosophāti
um **S**z vbi desinit ip̄a theologia
p̄ fidē sūt exordiu. p̄ spem insup̄
et amorē cōsiderans deū sic ama
bile et pulcerrimū. et q̄ iurta x̄bū
sp̄se ē desiderabilis. imo fons q̄
origo radix. et parēs oīs pulcre
dilectiōis. **D**iscipul'. **E**t si p̄pero
cognoscē singuloz p̄prietates mē
broz. q̄ sponso tribuūtur. et sp̄se
sub tropicis locutiōib' trahit' tū
nescio q̄ pacto mens illud attingē
qd̄ modo dixisti de dilectiōis vel
amoris origine. **M**ḡ **J**ure em̄
trahit'. nam h' cōgnito. cetera mor
patebūt. q̄zuis hec cognitio sc̄dz
p̄cessiōem theologicā incipiat p̄
fidez a pulcritudine p̄ime cause
ad pulcritudines effectiuū insinuā
das vie phie nō aduerso h' ouer
so **D**iscipul'. **A**ceptus erit iste
mod' fidelib'. **P**rosequere **M**ḡ
Pulcritudo p̄ima nobis p̄ fidez
relucet in btissima t̄nitate **T**radit
em̄ fides q̄ p̄ in diuinis ē mens
sive memoria secūda oīm intelli
gibiliū ad quā p̄mus intellectus
ouertens acie gignit ex se x̄bū ex
p̄siuū oīm intelligibiliū. **H**oc est
illud x̄bū qd̄ erat in p̄ncipio ap̄
deū. p̄ qd̄ oīa facta sūt **H**oc x̄bū
est naturalis imago p̄ris. eadem

Super Magnificat

exultās i dō gfas ageret verbis
hūanis. qđ obsecro mallet dicere
vel qđ deus respexit hūilitatez ser
ui sui subficiēs eū sibi. vel qđ respe
xit dñatiōez atqz potētiāz. scz in
regimīne creature? **D**iscipulus
Res. apta est sup electiōe primi.
In palā intelligo btām mariam
nedū pia deuotione. sed altissima
metaphysicaliqz rōe suā pulcritu
dinis btifice pfectōez. pl^o infnuas
se p hūilitatez subiectiōis quā re
sperit in ea dñs. qz si dñationis
nomen aliqđ posuisset. **M**gr
Accipe rōem alterā. nō minus in
theologia fūdatā. **Q**uid em poi
dit apostatas angelos. qđ post
modum deiecit hoies destitutos
ad repariōez angelice ruine? **A**ti
qz supbia. pl^o gliantes in fantasti
ca dñatiōe qz in hūili ad deū sub
iectiōe. Cauendā hāc pditionis
turpitudinē infnuat maria et exē
plo vocis sue. qua suā hūilitatem
gliatur respexisse deū. qz formidā
da prestatione. **F**ecit inquit dñs
potētiam iu brachio suo. **D**isper
sit supbos mēte cordis sui. **Q**uāē
excelsus dñs et hūilia respicit et
alta alōge cognoscit. **Q**uare a lō
ge? **Q**uia lōge pñcit et deñcit. et p
ñcit et deponit potētes de sede qz
exaltauit hūiles. **S**am maria ge
rebat alta mente repositū dñū fi
li. **Q**ui se exaltat hūilitabit. et qui
se hūiliat exaltabit. **I**llud qz disci
puli sui. **D**e^o supbis resistit. hūili
b^o aut dat grām. **M**erificauit id/

EC

circo de^o in ea dñū sapiētis **I**bi
hūilitas. ibi sapiētia. **D**e^o colloca
uit p incarnatiōis mysteriū sapiē
tiā in hūilitate sua. **D**iscipulus
Occurrit p^o solutiōez qñtiōis ppo
site. petendum qđ sit respect^o dei.
qñles ei^o oculi qbus hūilitatez an
cille sue respexit. **S**z omīssa multi
plicatiōe qñtionū. ouertat p^otin^o
sermo tu^o. ad describēduz pulcri
tudinē btē marie. qz taz grata. taz
incredibili formositate refulgens
inuēta est. vt occupiscēt rex speciez
ei^o. et de sublimi solio deitāt. de
scendēt ad infima nre mortalita
tis. accipiēs serui formā. **Q**uanta
qñlisqz putāda ē pulcritudo toti^o
qñ in vno octoz suoz dicit se spe
cios^o forma pre filijs hoim corde
vulneratū. **V**ulnerasti ait cor me
um in vno octoz tuoz. et qđ mi
n^o videt in vno crine colli tui. **D**e
niqz p^omu^oz nomē qđ maria legi^o in
cāticis noiata p spōsū fuit. **O** pul
cerrima muliez. **M**ere pulcerrima
qđ pro supba mystica vasti. eua. su
perno regi nō assuero sed dō mer
ruit copulari grām inueniēs in o
culis ei^o. quā adamauit sup omīs
mulieres. **E**rat em formosa val
de et incredibili pulcritudine om
qz oculis grōsa et amabilis vide
bat. **M**gr **C**onabimur inaniter
si dñis equare volum^o pulcritudi
nē ei^o. qua sub deo maior nequit
intelligi. colligēs in se oēs pulcri
tudines sparsas in creaturis. **I**ta

m a

Tertius

vt sit vere vna speciosa vni^o spon
si. vna pfecta sua. vna mfi sue ele
cta genitrici sue. q̄ genitrix ē gra
tuita dei bonitas. q̄ pulcherrima
pulcherrimā sibi fecit. Dicē nihilo
min^o aliqua tēptabim^o ordine p̄
mit^o doctrinali. Pulchritudo q̄ est
eqlitas numerosa diuidit^r. prima
sui diuisione. q̄ q̄dam ē naturalis et
quedā artificialis. Naturalis ml
tipler est. q̄dam intellectnalis. Al
tera rōlis. dehinc aialis. Rursus
aliqua est solū vitalis. altera solū
sbalis. altera accidētalis. Artifici
alis vno quedā est p se. quedā per
accidens p rōis industriā supin
ducta. pulchritudine naturali. Pul
chritudo aut naturalis describi p̄t
q̄ est eqlitas numerosa cōsurgens
et resultās ex vnitāte veritate et
bonitate vel ex mēsurā numero et
pondē vel ex modo specie et ordi
ne. Itaq̄ pprietates eē sūt vnū et
vez et bonū. Sic q̄ ens et vnum
ens et vez et bonū ouertūtur. Nec
est possibile q̄ ens aliqd sit. quin
hec tria sibi oueniāt. q̄ non re di
stinguūtur. s̄ sola significādi rōe.
Sic de modo. specie et ordie. Sic
de mensura nūero et pondē. Pul
chritudo igit naturalis. nō hz ali
qd ens positīue contrariū. q̄ sit posi
tiua turpitudō naturalis vt in p̄h
māichei sōniabāt duo principiā.
vnū maloz et s̄ turpissimū et alt
ud bonoz qd nēc est esse pulcherr
mū. Nec oportet post augl. et dō
nysiū conari deducē malū. nec eē

Tractatus

positū in entib^o. sed tātūmodo di
ci puatōez pulchri seu boni. seu mo
di. spēi et ordinis. Pulchritudo s̄ cum
ente cōuertit. tanq̄ pprietas re
sultās ex trib^o priorib^o. et hec pul
chritudo tanq̄ ex triplici lineamē
to figurali instar tanguli. q̄ ē pri
ma et pfecta forma lineaz rectaz.
Hec nihilomin^o pulchritudo natu
ralis in circulū deducit q̄ est p̄fe
ctissima figuraz nō rectilineaz s̄
curuarū. Ita q̄ p̄ter legē geome
tricalē sit hic. circul^o triangulat^o
et triangul^o circulat^o. Pulchritudo
naturalis. repibilis ē vniuersaliē
i creaturā. qz nēc ē qdlibz esse vesti
giū sue prime cē. qd gerat s̄titudi
nē aliquā nō penit^r vniuocā. sed
analogā ei^o tanq̄ exēplātū sui ex
emplaris et sigillatum sigilli sui.
Sūt aut tria prime cē ppria et ap
ppriata. scdm que repitur vnū qd
q̄ ens poucē. scdm triplex gen^o
cause. efficientis. formalis vel ex
emplaris et final. Pulchritudo na
turalis accipit. lineamentū modi
et vnitatis vel mēsure a potētia
efficiēte. lineamētū spēi vel verivl
numeri a sapiētia exēplāte. linea
mētū ordinis vel ponderis incli
nātis. a bonitate diuina finiente.
Que tria dicit ap̄s dicens. Qm̄
ex ipso et p ipm. et in ipso sūt oīa
Ipsi glia in secula q̄ oīa facit spe
ciosa et pulchra scdm tria hec inde
libilia p̄sus lineamēta in qlibet
ente p̄tracta. q̄ rursus. se reducūt
in circulū ad prime vnitatis exē

Super Magister

plū. Vnde aut ad hunc pulchritudine
vires naturalis pprietas dicitur
viam. Itaq̄ qdlibz ens vnū
de pulchritudine naturalis
In se de vniuerso et bonitate
nō dicitur intellectuale et
plū. vel et p̄ se ceteris vel
nati vnū et diuini intellect^o
aut rōis ens solū scdm
cōspprietates. Inuēt p̄terea
nati et s̄ dupl^r vel diuini
nōbi^o vel q̄ se hābet in b
Quod vnū ens vitale
gerabile. et h̄ dupl^r vel cū
sine tēto. Vnde ens solū
vt dicitur. vt materia
se nō ēt p̄cipalit^r cōbi. cū
sbalis opōit^r vniuerso
forma. ob est ad s̄bale. et
nō ēt s̄ corpis. ap̄p̄ia for
nō hāc aliqd pulchritudine
ne analogi qd ap̄p̄iam acci
p̄t. ad vnde nō ēt scdm p̄bos
cum tū ponat hōis ea velle sine
s̄bale per se esse. Pulchritudo
dicitur de hōis. doctrinali vel
ep̄os dicitur. qui tanq̄ vnū
gis et vniuerso dicitur
trabunt. vna qd rōis
mulleris. qd respectu. s̄bale
culo tota dicitur hōis
eius. Magister pulchritudo
pulchritudo ad quā vnū
lier exp̄p̄it lineamētū
tū est. sup̄p̄it tū mag
tam p̄fectior. triplicem
tūm virtum sup̄p̄it

Super Magnificat

plū. Nunc aut ad spales pulcritu
dines naturalis proprietatis ascen
dam? Itaq; qdlibet ens hz tātū
de pulcritudine naturali. qntū hz
in se de entitate et bonitate. Inue
nit aut ens intellectuale et B du/
plicē. vel vt p se exis vel vt altēi
natū vniri vt hūani intellectū? In
uenit rursus ens rōle scdm dupli
cem portioez Inuenit p̄terea ens
aiale et B duplr. vel diūctū rōlyt
in hōib; vel p se stās vt in brutis
Proinde inuenit ens vitale seu ve
getabile. et B duplr. vel cū sensu vt
sine sensu. Ampli? ē ens solū B ale
vt elemēta. vel materia p̄ma q̄ de
se. nō est p̄ncipaliē nihil. cū sit ps
Balis oppositi. sed cōsiderata sine
forma. nō est ad? fōrlis. et info/
mis dī et sic turpis. appetēs for/
mā sicut aliqd pulcē Tandē est
ens analogū qd appellam? acci/
dēs. cui? ē inesse nō eē scdm p̄hos
cum tñ ponat fides ea posse sine
subiecto per se esse. ¶ Discipulus
Dicit de singulis. doctrinali qui
aptus est stilo. qui tante rei ma/
gis est accommodus. ¶ Deinde
traduces omnia ad pulcritudinē
mulieris. quā respexit. amoris. o/
culo totus desiderabilis sponsus
eius. ¶ Magister Intellectualis
pulcritudo ad primū et indelebi/
liter expressuz lineamētum. qd di
ctum est. sup addit tanq; imago
iam perfectior. triplicem lineam.
trium virtū supiorum. naturalē

ecj.

infirarum sibi. que sunt memoria
intelligentia et voluntas. Sive di
cantur iste vires. tria quedam ac/
cidentia naturam intellectualem
necessario sequentia. s̄m thomaz
et sequaces. siue sint vires essenti/
aliter eedem cū natura intellectu/
ali. sed formaliter differentes iuxta
scotum. siue sint penitus eedem
res. tantūmodo scdm rationem
distincte. per respectum ad opera
tiones. seu rationes obiectales.
vel terminorum connotationes.
qd nobis magis placet scdm ex/
pressionem a gregorio datā. In/
tellectualis hec pulcritudo. primo
consideratur vt nuda. sine habi/
tu superaddito vel operatione et
hoc in ordine ad suum superius
qd ē de? vt vis memoratiua dei.
corrūdeat patri seu p̄nali memo
rie tanq; appropriate indita sibi
a patre seu p̄tracta in tabula na/
ture intellectualis. ¶ His intellectu/
alis dei q̄ est exp̄ssua verbi. corrū
det filio vt d̄bū est in acie intelli/
gentie potentialr aut aptitudina
liter exp̄ssū ¶ His amatiua dei cor/
rūdet spūscō. ratione amoris in
p̄ductibil p̄ volūtate siue p̄ vim
affectiuā intellectuālē ¶ Ita sp̄ dicit
mēs. recolē deū. et intelled? intel
ligē deū p̄ hitum et diligē nō in
actu h̄ aptitudle. Sitr? seipsā mō
q̄ loquit̄ frēqnt. Aug? dicit reco
lere intelligē et amare. ¶ Ita q̄ nō
accipit hic memoria p̄ recorda/

Super Magnificat

In quib' essentialis b'itudo for/
malis q' cōsistit. Qua pulcritudi/
ne nulla sub deo speciosior in for/
mis accidētalib' inuenit. nulla ho/
nestior. nulla suauior et iocūdiōz
nulla melodiosior et sonozior. nul/
la salubrior et vtilior. et hoc scōm
triplex gen' boni. honesti. delecta/
bilis et vtilis. Intellectualē hāc
pulcritudinē precessit et inchoa/
uit illa pulcritudo mētis quā ha/
buit in via ter b'atā n'ra d'na. **D**iu/
ne cōtēplatiōi dedita fuit assidue
q'ntum stat' patiebat' exilij. dum
exultauit spūs ei' in deo salutarī
suo. q' inspiciebat d'ns hūilitatez
ancille sue. Ille est respect' cū de/
us imutabilis sit q'd aliō erat nisi
candela talis pulcritudinis. talis
exultatiōis in mente marie. hūilis
ancille sue? Et ideo iā pulcerrime
et dilectissime q' fuit hūillima. in q'
figurat' liliū cōualliu' ih'us saluta/
ris su'. Erat tūc spūs marie licet
in corpe q' nihil de corpe porta/
ret. h'inc defecisse. h'inc extra se
fuisse. h'inc in atrijs dom' domi/
ni. h'inc in extremis maris habi/
tasse. **D**icta sint hec cū tropis ta/
libus sine nūero q' cōtribuūt cō/
tēplatiuis q'q' lōge aliter distan/
tius in maria. Intellectualis hui'
cōtēplatiōis pulcritudinez in via.
nemo melius apprehēdit q' expe/
riētia doctrine. Nihilomin' eru/
ditio doctrinalis dat aliq'd intel/
ligi. et non meli' q' si cōsideret' sta/
tus mentis q' separat' nondū a

Ecq.

corpe. sed a rōis inferioris porti/
one. **T**unc p'fecto et non aliter
intelligit quid sit diuisio spūs et
aie. quid rapt'. quid extasis. q'd li/
q'factio aie. quid transformatio.
quid vnio. quid mors rachelis. i.
rōis in partu b'ciamin q' contēpla/
tio signat'. **C**ur p'terea noiat d'io/
nyh'. mysticaz sapiētiaz esse irra/
tionalē h' ē sine rōe q'ntū ad vim
rōis apprehēsiuā. nō quo ad affe/
ctiuā. q' iungit' spūscō per amorē
extaticū. **I**nsup cherubin in celesti/
b'. p' quē amozez cōiūgunē. **N**ō q'
oīno sit amor sine cognitiōe p'ua
vel comite iuxta cuiusdā mystice
theologizātis imaginatiōez. **V**e/
rū est q' ista cognitio nō sup se re/
flectit' vt videat se vidē. **J**am em'
auolaret ista simplex sinderesis.
scitillātis et ardēt. affectio. **J**uxta
illud cāticōz. **Q**uerte oculos tu/
os a me quia ipsa me auolare fe/
cerunt. **D**iscipulus **M**ulta di/
cuntur de statu mentis h'mōi et
nuncq' sufficiunt. **I**mo potius eo
magis exalta' a nobis deus. q'
plus ascendit homo ad cor altuz
vt iam non solum de pulcritudi/
ne patrie. sed istius vie verificetur
q' nec oculus vidit nec auris au/
diuit nec in cor hominis ascen/
dit. que preparauit deus diligen/
tibus se. **U**nde clamat.

Quam magna mltitudo dulcedi/
nis tue domine quam abscon/
disti timentibus te. **N**on di/
cit reuelasti eam timentibus

Super Magnificat

scatōes et scintillatōes nob̄ illō in
nuat. **S**z nos p̄mo. de raptu et ex/
tasi. fere tot' obripuit. dū delectat
nec faciat. **R**edeam' ad semitā. lin
quam' inattingibilē mētis orē/
platiōem pulcritudinis. et de ra/
tionali pulcritudine. **A**buz fiat.
Rōlis/itaq; pulcritudo pingit et
collocat. in tabula rōis inferior.
quā distinguē fas est p̄portionabi
liter ad distinctiōes traditas. de
pulcritudine portiois superioris. q̄
ad naturā. q̄ ad habit'. q̄ ad opa
tiōem suo modo. **H**z em̄ inferior
portio duplicē oculū seu faciem
sicut et superior. **U**n et superior cōne
dit ad deū. potest attamē oculuz
dimittē ad rōis inferioris aspe/
ctū. **N**ō sec' inferior portio faciez
eleuat ad portioem superiorē. quasi
mulier ad viz suū. nihilomin' di
uertit oculos ad aialem portioem
q̄ corporeo in sua opatione egit
organo vel instrumēto. **H**ec por
tio agrue dicitur ancilla. qz ministrat
in hūilitate. dom' triclinio. p̄ōis
viro et mulieri duplici videlz por
tioni rōis. qz nulla requirit cor
poris organū in p̄pria actiōe licz
ancilla subministret eis simulacra
vel obiecta. qz nō est quēq; intel
ligētem fantasmata speculari.
Discipul'. **N**up ad duas portio
nes dūtaxat partiebaris formaz
hōis. i. in aiam et sp̄m. **M**ḡ
Sp̄m accepi. pro mente superior.
Aiam vero pro toto illo qd̄ ei
subditū est. **D**iscipulus **N**unc

etiq.

aut inferior rō distincta memorat
ab aiali virtute. quā ancillā deno/
minas: **M**ḡ Regare nō valeo
nec volui. et si forte nō satis exp̄ssi
qn̄ tres omuni' assignent h̄mōi
portioes. a diuersis diuersimode
nō aduerse. **S**z volens coartare
sermonē eo modo quo btā et pul/
cerrima muliez. canticū inchoaue
rit cōmemorās tātūmodo aiam
et sp̄m posui cū aia portioem infe
riorez. quā multi sicut scim' cōū/
gūt aliqñ cū mēte. vel sp̄. qm̄ inē
vtrāq; ptem seu portioem. q̄i me/
diū tenet locū. accipiens aliqñ su
as opatiōes. ab illustratiōe p̄nci
paliori. atq; stabiles cōclusiones
deducendo resoluit. **Q**ūq; h̄o re/
ducit ad sensatiōes de foris im/
missas. tanq; ad habitā de ipsis
certitudinalr̄ experiētiaz. **P**orro
tres h̄mōi vires exprimēdo pau
lus distingit. loquēs frequēter sum̄
de sp̄ et aia. de corpe nō qd̄em
mortuo. sed aiato qd̄ est sensuali/
tas. **S**ic xp̄s insinuauit. **T**ristis ē
inquit aia mea. vsq; ad mortem.
Et statim post. **S**p̄s quidē p̄m
ptus est. nec miruz. qz btūs. caro
autē infirma que relicta passioni/
bus tota erit. **H**inc ap̄lus loq̄ns
de diuisione sp̄s et aie addidit.
cōpages et medullas et cor forte
sensualitatem indicare volens
Discipul'. **N**on oportet vt video
magnipendere. si hoc vel illo mo
do quis accipiat. dummodo con
ueniant. in acceptione colloquen/

Super Magnificat

Tandē occurrit B. aialis cogniti-
onis pulcritudo. in vitali. seu ve-
getatiua virtute. siue sit p se posita
separatim a potētia cognitiua. sic in
plācis et in singul absqz cognitiōe
vūētibz. siue diūta sit quēadmo-
dū vidē est in hoibz et aialibz. vñ
qz ad illa q̄ fixa sūt. solo q̄ vnico
vigēt. sēsu tactz. sicut conche et o-
strec. qd̄ eaz dilatatio. q̄ restrictō
manifestat. Quā vitā dicūt aliq̄
ad matricē. in femellis retinē. Vi-
talis aut pulcritudo q̄ multa sit
q̄ admirabil et stupēda. in attra-
hēdo cibū in frāgēdo. in digeren-
do. in disptiēdo. i. assilando. Rur-
sus in expulsiōe supfluoz. in au-
gmentatiōe in generatiua virtute.
in organizatiōe figuraqz mēbro-
rū. null' explicaret sermo. Null' eti-
am de mīno grano vel folio pla-
nā sufficēt. naturalī virtute q̄ plenā
tradē rōem. Qd̄ cernēs ecclesia-
stes. cūctē inq̄t res difficiles sunt.
et nō p̄t eas hō explicare sermōe
Et itē Intellexi q̄ oim opm dei
nullā possit hō inuenire rōem. sup-
ple sufficiētem. et si dixerit sapiens
se nosse nō potēit repire. Tota po-
stremo Job interrogatio. sc̄a sibi a
dño de diuinis opibz. q̄z pulcri-
tudo sphendi nō p̄t ad B tendit
Quis de pulcritudine. quid porro
de pulcritudinibz rez tot artificū
aliū. qd̄ de obiectis sētibilibz. per
accidētia sua vel spēs se respētāt
bus ad sensum. Ecce q̄ in grano
frumenti sūt infinite pres pportio

Exlinq

nales. sc̄dm deductiōem arist. de/
mōstrātis cōtinuū nō esse spofi-
tū. ex indiuisibilibz. Oportet ex B
occludē q̄ infiniti numeri sint illicqz
figure. imo tot q̄t in toto mūdo.
Oim insup creaturaz lras et no-
minū cōtinet. nedū potētialr sed a-
ctualr in aspectu dei. vidētis nūe-
ros hōmōi lras et figuras. Quis
signū accipito de vna imagine. q̄/
lem inferre licebit de ceteris. Po-
test itaqz statue factor p solā pari-
tū ablatiōem formare pulcraz i/
maginē. ex vno trunco ligni. q̄lis
vtiqz p̄us ibi nō erat cū nihil ad-
diderit. et adhuc tñ nihil de celoz
secretis tot pulcritudinibz attingi-
m'. Discipul' Si taliter res se
hnt de pulcritudine rez oim q̄ in
cōprehēsbiles habeant. cur acce-
n' frustra illas desudauim' inq̄re-
re? Mḡ Frustra nequaqz nec
inaniter sine fine q̄ triplex ē. In-
ducēs ad ammiratiōem opificis p̄-
mi dei. Spēs em̄ genēator hec oia
cōstituit. qui vtqz speciosior eē cō-
cludit creature. Alter finis est ad
hūiliatiōem nostri p contēptum
vie. et desiderū patrie. vbi relucet
pulcra perfectaqz cognitio sc̄dm
visionem quā deuotus bernard'
culus hodie dies agitur fertur in-
sinuasse p ascēsum suū post obitū
in mōtem lybani. Reliquus finis
est nostre cōditiōni ppri' q̄ accō-
modus. de pulcerrima mulierum
quam respexit deus. Exultauit
spiritus eius in deo salutari suo.

Super Magnificat

cul stat vniciq; sua pulcritudo
saltez naturalis. cui⁹ p^{ri}ma linea/
menta deleri nō p^ossūt tñ su/
perindui . tenebrositates et turpi/
tudines viciosoz. tā habituū q; a/
ctūū. Que turpitudines in sua rōe
formali nihil dicūt positiuū. sunt
em̄ priuatides pulcritudinis inēē
debito. p^o modū spēm et ordinem
Discipul⁹ Magi. certe cōturba
rer ambagib⁹. presertim de odio
dei. qualiter possit esse pulcrum si
nō alibi dissolutidē docuisses.
Perge nūc ostendere. q; pacto sit in
maria pulcritudo q̄libet repibit
in creatura. maxie q; minorata ē
sicut et fili⁹. s. paulo min⁹ ab angel⁹
adeo q; naturalis speciositas dā
nati luciferi insignior sit ex dictis
q; p^ofectior. Quot sūt p^oterea v^otu/
tes specificæ. totā vt d^or naturam
spēi osequētes. in gēmis. herbis.
verbis industrijs q; aialiu. Rur/
sum in donis hoim gratuit. vt ē
caracter sacerdotalis. repugnās
sexui femineo. **D**ūquid vt interea
filētiū sit de ceteris ex his oibus
marie formositatē ornabis. v^ol eā
coronabis? **M**g⁹ Ornabo pla/
ne et coronabo. **Q**ūō modo sit
iam deduxi. **C**ircūdatur quippe
oibus et singulis quasi vestimen/
to decoro. multimoda varietate
depictō quoz oim virtutes insi/
gnes cōtinet. nō quidem formali/
ter. sed eminēter. **I**nde si nō ha/
bet naturalia. qualia gerit ange/
lus etiam dānatus. **J**am ideo tñ

ECO.

est admirabilior. et eminēti⁹ ma
rie pulcritudo p^o grām. que natu/
rā inferiorē q; sublimiorē copiosi
us ornat et p^oficat. Non h^oz cara/
cterem sacerdotalē fōrliter fate/
or. **H**z autē eminēti⁹ ad recōcilia/
tiōem p^occoz. ad aptiōem. padisi
q; vere ponitur. felix celi porta.
Ad auxiliādū cōtra p^otātes aere/
as cōtra calamitates et misērias
oēs tā aiāz q; corpoz. quotiēs
placuerit scilz illos misericordes
oculos ad nos cōuertē. quotiens
ad nos se voluerit. tanq; pia m^o
filios q; debiles. sedos curā/
dos purgādos q; suscipe. **D**i/
scipul⁹ Respiro tot⁹ in spem bonā
dū te audio talia disserētem. **T**o/
tus exultat spūs meus et aspirat
meditari frequēti⁹ istam btām et
pulcrā mulierem. quā tali poten/
tia pie disseris eminētem. **F**eli/
ces qui te talem o maria genuere
parētes. **O** vere felix Joseph spon/
sus tu⁹ v^oginalis. q; tui custos cū
puero ihu fidelis. sedul⁹. prudens
arz carissim⁹. audire vidēq; te cū
filio tāto tpe dignus fuit. **M**g⁹
Credidi. p^opter qd locut⁹ sū. **P**ro/
pterea iā istos. nō btificare neq;
neq; sufficio. q; o btā. tibi fecerit.
esse deuotos. q; traxeris p^ote. p^o
q; ihm benedictū fructū ventris
tui. in odorem vnguetoz tuozum
Qūō modo nō beati. quibus vbe
ra caritatis lactanda. quibus os
pietatis osculādū. nō dedignata

.n .i.

*Maria nō habet
dignitatem sed
talem q; aliquand
eminētia*

Isq

fuertis ostenderet. Ergo iam oleū ef-
fusū nomen tuū. Ergo tu fōs or-
toꝝ. ad emūdatiōez simul et re-
creatiōem. cū delectatōe mirabilis
mundo dat. Tu pute' satietatis
aque viue salientis in vitā etnam
Pute' aquaz. q̄ fluūt impetu de
lybano cārido paradisi. Tu ortus
confit' omni genē tam arborū q̄z
areol' aromatū Tu iam coronata
triumphas de capite amana. i. tur-
bulenti. de vertice sanir et hermō
fetoꝝis et anathematizatiōis. de
cubilib' leonū. de montib' pardo-
rū. i. tyrannide supboꝝ dānato-
rū q̄ luna mutabilitat. sūt sub pe-
dib' tuis ad calcāduz. Porro se-
raginta sūt regine. et octoginta
cōcubine et adolescentulaz nō ē
nūer'. scdm varios aiāz grad'.
Una tñ colūba pfecta quā vide-
rūt filie p adoptiōem. et brissimā
pōicauerūt regine. q̄ suis dnānt
affectib'. et concubie quercntes
cōcupiscētie remuneratiōem. per
filiū boni opis generatiōem
Laudauerūt te. quia btām te di-
cent oēs generatiōes. **Quāpul-**
cra es et q̄z decora carissima in
delitijs. Sed cui carissima in deli-
tijs? Illi nēpe. cui' delitie sunt esse
cū filijs hoīm Statura tua assisa
ta est palme triumphali. et vbera
tua botrus vinee germinant. Agi-
nes. i. virginales affectiōes. et so-
bria ebrietate debziantis vsqz ad
sanaz insaniam apud stultos sc̄ti.
vsqz ad denudatiōem p. volūta/

Tractatus

riam paupertatem. Tu delitijs af-
fluens. tota dilecto supinmteris.
dicēs vocē plenaz. sensib' inexpli-
cabilib' Ego dilecto meo. et dile-
ctus me' mihi. **Discipul'**. Eia
mgf. euge euge. quid nos agim'
obsecro. cātica canticōꝝ exponen-
da. cū canticū marie susceperam'
Et ecce nūc in laudes erūpimus.
nūc obsecrationes interferim' ad
q̄s titubat anim' ad quas hac il-
lacqz defluit oratio mentis. incer-
to pede. lingua balba vagis ocu-
lis. gestu vario quasi fabulando
seu frenasiando. nos habemus.
imo veri' nos habemur rapimur
distrahimur. nescio quo spū quez
nescim'. vnde veniat aut q̄ vadat
Mgf Vale frater Quid si nos
introduxerit. ista quā loq̄mur be-
ata in cellaria regis. in cellam vi-
nariam cui' est modo clauigera.
Quid stupes. q̄ mirari. si sobriaz
biberim' ebrietatez spūs. Quid si
datū fuerit accede primi'. o sere-
nissimas voces amoris. audire p
fundi'. Tot' ipse gestio me. quem
iam nō capio. cōsiderare. q̄d veri'
qz attinget q̄n dicē fas ē vnicuiqz
nrm. Anima mea liquefacta ē vt
dilect' locutus est Fulcite me flor-
bus stipate me malis. qz amore e-
tus lāgueo. **Veua** eius sub capite
meo. et dextera illi' amplexabi-
me. **Discipul'** Cessemus iā. ces-
sem' sperare talia. qualia aman-
tes. sibi sōnia fingunt. et ad ince-
pta reuertamur. **Mgf** Que ce/

Super Magnificat
per discipulos...
mensura...
mus...
tūne...
epit...
Dicit...
cū...
fama...
mo...
tū...
me...
alios...
glō...
repe...
fuer...
pul'...
lithō...
tis...
a...
insp...
Mgf...
mō...
re...
liber...
lous...
cum...
spon...
quis...
la...
tas...
ut...
ration...
mens...

Super Magnificat

pta? **D**iscipulus O queso non meministi? Cur inquiris? Intre / mus elucidationem cantici bea / tissime et pulcherrime mulieris euz / epithalamio salomonis. **M**gf
Dimiz istic sum? Neqz em exigut / certu expōnis ordinē. q̄ nullo sūt / ordine cōtexta. vel coherētia. que / p̄terea. si vni tm̄ affectui sūt accō / moda sed innūeros. v̄bū q̄dlibz / affect⁹ erudat. pro audiētuz q̄li / tate. Expone si potes dū egrot⁹ / assiduis suspirijs plangens et sin / gult⁹ ex imo pectore. anheloz spū / repetit. ha. ha. ha. quid tibi signi / ficet ista vox plāgozosa. **D**isci / pul⁹ Donatus r̄ndet dicēs. inter / iectiōem esse p̄tem orōis significā / tis mentis affectū. voce incogni / ta. Quid aut̄ postulas vocem me / incognitam exponē cognoscēdā?
Mgf. Non perditōit opam et / impensam. qui te puerū docuit. o / ratiōis p̄tes. Tu nunc grādior ef / fed⁹. ita agnoscito quēlibet amo / ris intimi et nō ficti vocez. p̄sus / incognitaz nō amanti. imo nec a / lienam cōpertaz amanti. si non q̄ / libet coniectura. Exemplū de do / lozis interiectione. dū sanus egro / tum audit ⁊ solari querit. Cui re / spondet apud comicū talis ali / quis. facile cū valem⁹. alijs consi / lia damus. Tu si hic sis aliter sen / tias. **D**iscipulus desperare do / ces. ellicere nūc hac. nūc istac exul / tationes. per agitatiōem. concussi / onemqz studij vehementis. pau

eco].

culas emicantes scintillulas. par / istas excessiui amoris B vel illud / verbū inserit ad aciem mētis per / stringēs istā et gerens. Aut vero / sub alia similitudine. stude familiari / esse vocib⁹ amoris. in loco pere / grinatiōis tue. nō se adeo pote / rūt occultare. q̄n familiari⁹ in te / magi. et magis p̄dent. et intelligi / bilē. nūc hoc modo. nūc altēo ma / nifestent. vel nutib⁹ etiam se et ge / stibus insinuēt. Peregrinātes pa / riter in exēplum habe. q̄. uis bar / bari sint. Pueros qz colludentes / necdū p̄fectis. resonantes verbis / qui q̄no se intelligē ⁊ uescūt imi / tari coneris. Deinde btām et pul / cerrimā muliez postulem⁹ vt nos / illo respiciat pietat. et amoris o / culo. quali respecta fuit a deo sa / lutari suo. **A** quo nos impetret re / spici. saltem vt amare fleam⁹ exē / plo petri. Respiciat terrā cordis / nr̄i ⁊ faciat eā tremere. Et ab illo / tremore suo concipiam⁹ sp̄m salu / tis. qui in amoris sp̄m aliq̄n trās / formetur. et hymnū tūc canam⁹ / cum alacritate cordium. Magnifi / cat aia mea dñm. **M**gf Irritas / meum querendū studium de pluri / mis. sed aliorū me vocat vt au / dis. occupatio domestica regula / ris. Dies crastinus sollicitus erit / in id ip̄m. **D**iscipuls. Expedi / tū me reperies. pp̄iti⁹ sit nob̄ de⁹.

Sequit̄ q̄rtus tractat⁹

.n. 3

Super magnificat

illuc reponas sc̄az meditationuz
pulos tuos. **O**stende dilecto pe/
tenti faciem tuam. iā colore roseo
decore et vernatem in aspersione
sāguinis agni immaculati. **S**onet
vox tua in aurib⁹ dilecti. que dul/
cis sit in laude cōferens in iubilo.
Deniq; sis vinea florens. deside/
ris odoriferis. de qua vulpecule
paruule intentionū dolosaz. dif/
fugiant capte. **S**urrepunt em̄ qñ/
q; suffodiētes ad elatiōis p̄cipi/
cia. et vineas radicit⁹ demoliunt
et corroduunt. **O**si postmodū fas
habeat. aīa talis. iam facie deco/
ra. iam voce suavis. suspirabūda
dicere. **D**ilect⁹ meus mihi et ego
illi. q̄ pascitur inter lilia donec a/
spiret dies et inclinent̄ umbre
Discipulus **Q**uid oro vult hec in/
terrupta et inexplorata penit⁹. lo/
cutio. **M**gr̄ **A**udisti iam voces
amoris ideo nō perfici quoniam
tot occurrūt anime desideria va/
lida q̄ nequeūt simul erūpere **C**ō/
fundūt se potius et opprimūt **S**e/
tit amans. quicq̄ exprime potest
nihil ad hoc q̄ optat satis est.
Quare dat se magl. intelligi p̄ in/
ruptōes. more interiectionuz ab/
imo pectori. eructatas vel erutas
Solet inde patē taliter. anhelati/
bus quorsum mittitur illud suspi/
riū. **D**iscipul⁹ **Q**ua supplemen/
tum d̄borū istoꝝ. **D**ilect⁹ me⁹ mi/
hi. et ego illi. **M**gr̄ **Q**uis arenu/
las maris. aut pluise guttas di/
numeret? **Q**uis inscrutabilia scriu

recon

retur corda? **N**on facili⁹ est io q̄
requiris. **N**ihilomin⁹ aliquo acci/
pito. **D**ilect⁹ meus mihi intendit
et ego illi. **D**ilectus me⁹ mihi ocu/
lū amoris dirigit. osculū porrigit
loquit. assentit. blandit. et ego illi
Dilect⁹ meus. mihi finis oim desi/
derioꝝ meoꝝ. et oim cogitatio/
nū et intentionū cordis. et opatio/
nis cuiuslibet seu motionis cardo
centꝝ est et axis. et ego illi totum
q̄ dat reddo. **D**ilect⁹ meus mi/
hi deliciosus est. amozosus est. cō/
cordans est. suavis est. benignus
est. iocūduus est. delectabilis est.
Mihi oia est. **Q**uipe cū quo sum
vnū cor. vna anima. vnus spūs.
Ideo dilect⁹ meus mihi vnitur et
ego illi. **D**ilectus me⁹ se mihi de/
dit in preciū in mortem. quō non
oia mihi secū donauit. **D**isci/
pulus **Q**uo pacto dicitur se do/
nare deus. qui nusq; abest. **Q**ua/
liter est anima sibi finis desideo/
rū suozum vel opationū qui p̄p̄
se ipm oia opatus est sc̄dm sapiē/
tem? **M**gr̄ **D**ocet angelica salu/
tatio. modum donatiōis dei. **S**a/
lutatur em̄ maria per angelum. sic
anima per spūs̄s̄cti aliquē instin/
ctum. qui loquitur pacem ad con/
uersum cor. **M**andat quoq; salu/
tes. dicens anime secreto cordis
silento salus tua ego sum. **E**t illō
Remittūtur tibi peccata tua. **V**a/
de in pace. **N**on em̄ dat saluatio
excōicatis. nec eis quozuz presen

Super Magnificat

nostram? **Mgf.** Multū per oēm modum. Hoc est illud mysticum verbum xpi de dilecto suo. q̄ in grediet et egredietur et pascua inueniet. Hoc item aliud de moy se. qui minauit gregez ad interiora deserti. vbi vidit dñm in flamma rubi. Gregem intellige. totaz cogitationū turbaz. que ad interiora mentis colligitur. Est alter ordo dū moyses vocatus a dño de nube caliginis. erit ad ipm. sic xps relicta turba ascendit in mōtem. Sic anima subintrans se et trahens ad se sponsum p̄ cognitiōnem. dici potest pascē sponsum. Sic ipm̄ habere in lecto pacifice mentis. et coangustate. ne sit locus adultero. Exiens vero p̄ dilectōez ad sponsum trahitur ad sponsi palatiū. thalamū. vel cubiculū. **Discipul⁹** Quid postremo. **Mgf** Siquidem in hac cōiūctiōne. sponsi et sponse per dilectiōnez consurgit delectatiō. dum rursus ipimit se dilectus in dilectam. sugentem vbera consolatiōnis sue. **Dicitur** hinc delectatiō quasi quedā lactatiō. hinc ē fructio cōplectens vniuersas beatitudinis partes. vt dotes. tentiōnez vel apprehensiōez inhesuam pro cognitiōe et dilectiōe pariter q̄ delectatiōe. Sic fructiōem descripsit Aug. q̄ est amore inherē ali cui rei p̄pter se in qua mentis delectatiō quiescit. **Discipul⁹** Dū rapit nos estus amoris oblici su-

ecolq.

mus pene inquisitiōem primitus occurrentem super verbo tuo o beata beatarū. Ecce em̄ ex B bea. tam me dicent omnes generatiōnes. **Mgf** Regredi licet quando volueris. **Discipul⁹** pulsat hec animum questio. qua rōe potuit absq̄ spiritu iactantie. hūilis ancilla dñi tam excelsum de se p̄ferre preconīū. Subit inde questio. quo nomine digniori maria nominetur. An beata / q̄ cecinit. Ecce em̄ ex hoc beatam me dicēt omnes generatiōnes. Subsequit̄ alia questio. q̄t modis maria dicta sit beata. **Mgf** Conabor satisfacere questis his Et quidem de primo scieris aiām marie magnificasse dñm non solum. qz magnus in se est et magn⁹ a creatura sua predicatur et colitur. sed etiam quia magnificaz reddit animā cui magna facit qui potens est. Nunquid parū tibi magnificata videtur marie anima. que operationi supra modum magnifice fuit ausa prebere consensum dicens ad angelum. fiat mihi scdm̄ verbum tuū. Quid est hoc nisi siam mater filij cuius pater est deus? Quid excelsius. quid sublimius vel vt alius vult arrogantius poterit cogitari? **Discipulus.** Hoc mouet multos. quomodo stant simul et in vnum conueniūt tanta humilitas. ecce ancilla dñi cū tanta magnificentia fiat mihi

Super Magnificat

ros beatitudinis sub quodā generali laude. quōd censens si ad specialia descendam. **M**agnificat Descendat placet. Sic enim plenior dabitur intellectus preconij quod beata dicitur per oēs generationes. Offertur autem triplex beatitudo. **U**na via per spem. altera patrie per rem. tertia quasi mediat inter spem et rem. inter viam et patriam. qualem habuit manifeste christus quem videtur viatozem secundum animam. et apprehensorem secundum spiritum nullus ambigit theologus. Porro qualis sit beatitudo per spem et gratiam. norunt cōter fideles christiani. Qualis preterea sit beatitudo glorie videtur nunc per speculum in enigmate. credentes eam esse quam nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. **R**ecogitata vero duplex hec beatitudo. viam aperit ut tertia quasi media tertiō cognoscatur. quia minor est quam gloria consummate. et maior quam solius spei et cōis gratie. **N**ec abhorret hec distinctio theologica philosopharum consideratiōem. quae ponit virtutes primas politicas. secundas purgatorias. tertiās purgati animi. quās aristoteles vocat heroicās. **H**ec beatitudo que purgati animi. vel heroicalis excellentie dici potest fuit in beata nostra dum viveret. super omnem purum hominem sicut beata residet in patria super omnem angelicam partem. hoc est que a

ecclē.

nullo vincitur illustriū secundum dāmascenū. **E**t iuxta hierarchicā dionysij legez continet eminenter omnem perfectionem creaturarum tanquam inferiorum. ut iure dicatur Regina mundi et dñā. **N**is igitur breui cōpendio marie beatitudinē. notaz tibi fieri. da sibi per eminentiam quicquid in creaturis videris melius ipsum quam non ipsum. **E**t si non formaliter tamen eminenter quamquam distanter a deo. **E**t quoniam particeps fuit in via utriusque beatitudinis via scilicet et patrie ponemus aliquos de conditionibus beatitudinis eterne per quos gradatim veniamus ad petita vel ad petenda. **D**iscipulus Expedies in dico nec audiendi tenebit me fastidiū etiam si precognita narraueris. **M**agnificat Est beatitudo spiritus qui se paratur ab anima. id est a sensualis portione. **H**ec fuit in christo viatoze. **H**ec in spiritibus separatis viget. **H**abet nihilominus anima suam beatitudinem. dum resumetur. incorruptibile corpus a spiritu beato. **D**icitur incorruptibile pro tollenda calūnia quam vellent aliqui struere de resuscitatis iustis tempore passionis quorum spiritus statim in descensu spiritus christi in limbus partem beatificati sunt. quoniam momordit christus infernū. saluādo spiritus istos per beatificaz visionez. de qua latroni dictū est. **H**odie mecum eris in paradiso. quod purgandorum fortassis aliqd habebat. nisi priuilegiū nouitati.

Super Magnificat

et est matrimonium summatum.
Discipulus Jam velut per rimulas. incipio videre quo tendit iter tue deductionis. **M**agister Videbis apertius si pauca de dotes enumerauero. potius quod docuero. **T**res idcirco dicuntur dotes. sponse ad cubiculum sponsi recepte per gloriam. visio fructio et tentio. que respondent tribus theologice virtutibus. que sunt fides spes et caritas. et tribus anime viribus. rationali concupiscibili irascibili. **D**icuntur in quibus igitur dotes. quia sunt habitus disponetes. tres istas vires secundum mentem. que est spiritus. imo vnde tunc cum sponso spiritus. ad actus. que beatitudinem constituunt. quique sunt intuitiua visio. et actualis fructio cum eternitate. **A**d quid valeat dices iste dotes? Sane quatenus sponsa suppetet. vnde portet iugum suauissimum et onus leuissimum beati coniugii. vbi fit mens suo modo parens verbi. et sacrarium spiritus sancti. Nunquid videtur talis. tantique filii educatio. iugis et eterna qualem habet ipsa mens verbigena virgo in vnum mater et filia? **D**iscipulus Conuenisse credimus hec tria simul in maria. sed quo pacto conueniant in mente rationali non ita perspicio vt virgo dicatur. mater et filia. **M**agister Virgo nominatur propter sinderisim. que nisi quam violatur. Mater. quia par

C.

rit in se verbum. rorante desuper patre latinuz cuius est filia. cuius filio nuptialiter coniuncta est. **Q**uid? ni tunc psallet et exultet marie spiritus in deo salutaris suo. laudans. psallens et iubilans pleno toro cordis affectu. hoc canticorum canticum amoris per amorem canticum nuptiale. quod dicitur epithalamum. **C**anticum nouum. propter illud. qui noua fecit omnia. Tenor huius canticum consistit. in essentiali beatitudine visionis dilectionis et fructio nis dei que sepeper vno et inuariabili tenore subsistit et resonat. **P**orro respectus creaturarum. tam in verbo quam in proprio genere. mouet ad canticum multiplici varietate decorum. tanquam pro discantu. **N**eque dubitaueris omnes et singulas in vnum concurrere. mentalis spiritus affectioes. formabitur enim melodia spiritus. ad exemplar armonie siue melodie diuinalis. que stabilis semper in se manens fastidire non potest. tanquam assidue renouetur. **H**abes ecce veritatem conclusiois vnius quam tu tibi declarari quandoque postulabas si maria in hoc cantico se in omnes perfundebat affectus vel anime passionis. **D**iscipulus **H**abeo forte pro statu glorie quam ambiguum videatur. si sint in spiritibus beatorum omnes affectus. tot que tales. que et quales sentimus in via. imo non est dubium de dolore. **N**on enim erit amplius tibi ludus

Iij.

neq; clamor sed nec ull' dolor
Mgr De hoc statim videbimus.
Tu colligas et intelligas interea
quale fuerit canticū beate vginis
quot vocibus alternatū. dū iam
adepta fuerat beatitudinē illam.
que dicta est superior ad beatitudi-
nem solius vie. primans et vicini-
na beatitudini patrie. Quid si via-
tores aliqui exercitatos pro con-
suetudine sensus mentis habē-
tes possint cū omī pmpitudine vo-
ces affectuū scdm notulas qnq;
vocaliū. sparsas per sillabas psal-
moz. vnāquanq; ocinere vel for-
mare. **D**iscipul' Concludit intel-
ligētia tua. q̄ rationalis sit con-
clusio que nō ita recipienda ē. q̄si
vox quelibet affectiōis. retineat
sonū integrū. frangūtur em̄ qdā
allusione nō aliter q̄ in cōpositio-
ne dictionū videm'. Non em̄ hec
dictio magnificat plene sonat. v/
stas l f a s m a g n i f i c a t. h̄ in v/
nū colligūtur quasi tertiū mixtum
sonum. **V**isus est phus. hoc exem-
plo. dū de mixtione talī loq̄retur
elementoz. q̄ manēt quidē in mi-
xto. sed refracta. vel scdm essentiā
vt placet auicenne. vel vt auerro-
is scdm pprias q̄litates. **M**gr
Exēpluz placet qd̄ inquisitionem
pbicaz p̄supponit. **E**xēpluz aliud
video de multis aromatib' simul
tritīs. ex quib' odor terti' mixt' re-
sultat. q̄nq; pl' redolens aroma
p̄onāns. **C**oaptetur exclamatio

tractatus

canticoz. **Q**ue est ista q̄ ascendit
p̄ desertū sicut v̄gula sumi ex aro-
matib' mirre et thuris. et sequit'
et vniuersi pulueris pigmentarij?
Exēplum aliud est in re nra. licet
em̄ pueri distincte pri' sonent. vt
re mi fa. p' modum iūgunt. Irām
paulatim cū vocibus istis. tādē
v̄sū cōtinuo cātant sine vocib' no-
tularū. qd̄ tādē exēplū in op̄actu
deinde in discantu pl' apparet. vñ
valeam' ad musicam cordis trās-
ferre rōem. vbi celeritas maior est
atq; facilior sonoritas affectiōnū
spūaliū. q̄ sit exterior vocaliū.
Discipul' **D**as p̄xim vtēdi gā-
ma mystico canticoz cordis. **I**n
palam fit non esse sistendū iugē
in his qnq; vocalibus. a. e. i. o. v.
Sed nec in singulis deliberate
pensandū est affectib'. **A**lioquin
fantasia plus tandem lederetur.
q̄ intelligētie recreatio pueniret
Cuius rationem. sensualis nos
quotidie docet cantus. **S**ed ma-
net dubitatio mota de beatis do-
subilatibus. apud quos sola vox
leticie. et nulla spei. nulla cōpassio-
nis. nulla timoris. nulla deniq;
doloris resonare videtur. **E**t hec
dubitatio verti potest ad beatitudi-
nem marie vginis. pro statu vie.
proxima statui patrie quando
non habebat peccata. que dole-
ret. quādo cōformis erat sua in oī-
bus voluntas prouidentie dei. q̄
in sui dispositione non fallitur.

Super Magister
Magister habebat bonum et con-
firmate volūtas et p̄m
Et nō de affectu solū
docet potius p̄ sitū
militatis abundant' et
vobis et v̄nū' mōtis
et hōlogi. et de domo
nō' in factu' si manet
ita. **D**iscipulus est rōis
q̄n' auibet bono habitu
nō' dicitur est aliquo p̄o. itam
vñ imp̄dēm nota vel in dō
tam. **S**ed vñ iustitiaz p̄m
veritatis. **S**ed vñne liberalit.
caritas vñne bonitatis. et horū
q̄libet vñ' boni est perficiens
ip̄s. **S**ed imp̄dēt' rōis. **S**
vñ imp̄dēt' rōis. **S**
quare fuerit. **S**ed vñne caritas
ho a deo q̄is h̄ nō' colligat
militis rōis. **S**ed vñne dicit
beatitudem p̄m. **T**imor fugā
sep̄atis a deo. **C**ōpassio seu
m̄cōcordia p̄p̄tationis. **S**
vñne plus amor et iustit. **S**
p̄ v̄nū' quos aliqua de lo bona
h̄ cōdū v̄nū' ab hōis. et e
penitentiā cōmū' vñne
periculū v̄nū' a op̄ali m̄
leriam. cū vñne op̄tēat lib̄m
Sic itaq; vñne v̄nū' ab hōis
beatōz spūm de theoloz
cat extēso nōis pallidit vñ
vñne in spū rationali. **S**
vñne. **S**ed vñne realez vñne
vñne vñne p̄bi. **S**ed vñne

Super Magnificat

Mgf habebit hoc vltimū de con-
formitate volūtatis locū p̄prium
Eterū de affectib' beatificati sp̄s
edoceri poteris / p̄ similitudinē deter-
minatiōis abundantē tradite per
doctores de virtutib' moralibus
et theologicis. et de donis. beatitu-
dinib' et fructib' si manent in pa-
tria. Quorū finalis est resolutio
q̄ in quolibet bono habitu reperit
aliq̄d qd̄ dicit p̄fectiōem. h̄ in plu-
rib' cōiūctū est aliquo pro statu
vie imp̄fectiōem notās vel indigē-
tiam. **F**ides dicit innitētiaz prime
veritati. spes diuine liberalitati.
caritas diuine bonitati. et horū
q̄dlibet vtiq̄ bonū est perficiens
sp̄s. **S**ed imp̄fectiōez respice. **F**i-
des importat enigma. spes cū eni-
gmate futuraz fructiōez. caritas
h̄o a deo. quīs hic nō cōsequat̄
intuitiua v̄s̄iōez. **P**enitentia dicit
detestatiōem p̄ccōz. **T**imor fugā
separatiōis a deo. **C**ōpassio seu
miseriordia p̄mp̄titudinez auxi-
liandi. zelus amorē iustī. **E**t ita
p̄ oīa reperies aliqua de se bona
si cōiūctos defect' abstuleris. vt a
penitētia p̄ccm̄ cōmissuz. a timorē
periculū cadendi. a cōpassiōe mi-
seriam. cui nūc oporteat subueniri
Sic itaq̄ de singulis affectiōib'
beatorū sp̄ūm. q̄s theologia vo-
cat extenso noīe passiōes. que nō
sunt in sp̄ū rationali. maxie sepa-
rato. sc̄dm̄ realez inuitatiōez. quē-
admodū p̄bi stricte loquūtur de

ci

passiōibus sensitiue anime. **A**ffe-
ctio autē sp̄s inuitās intentionalis
est sicut gaudīū et desiderium de
deo. odium vel displicētia de pec-
cato. resiliō in deū et ab inferno
affect' succurrendi alieno incōm-
do. **D**iscipul' **E**t si magna ps-
q̄stionis soluta cernatur per exem-
plum de virtutibus. tñ descriptio
beatitudinis affert scrupulū. qm̄ be-
atus est qui habet quicquid vult
s̄m̄ antiquos. et **A**ug^m qui addit
nihil mali vult. **B**eatus dicitur q̄
bene actus cui omnia optata suc-
cedūt sc̄dm̄ cassiodorum. **M**gf
Conclude primo per etymologi-
am beati contra stoicos. q̄ virtu-
tes non sunt insensibilitates. quia
dicitur beatus quasi bene actus
ergo bene motus. ergo non insen-
sibilis. **E**t hec certe. concedūt de
affectiōibus intrinsecis ratio-
nis. sed sensuales omnino detra-
hunt a sapiente q̄si sacros virtus
efficiat. **P**orro non est de ratione
beatitudinis q̄ beatus statim ha-
beat quicquid vult optandū ma-
xime circa alterum. sed absoluta
beati voluntas sicut semper con-
formis est diuine voluntati sic sē-
per impletur. **E**t huius declara-
tio proprium locum habet.
Superest' distinguere de sp̄iti-
bus. affectiōum receptiuis. Aliq̄
sūt ipassibiles eff̄ci. et **B**etra pas-
sibilitatē lesiua vel corruptiua v̄
abiectiuam p̄fectiōis. debite

Super Magnificac

ne. et virtute. et merito continuo
Gaudere in super illud aplicum.
Gaudete in dño semp. itez dico
gaudete. Sciebat. qz dñs sibi pxi
m^o erat et fuerat. sup ceteros via
tores qd notauit cū subiunxit p
cā exultatiōis sui spūs. In deo sa
lutari suo. qz respexit inqt hūilita
tem ancille sue. Juxta pmissum p
ysaiā. Sup quē respiciat. nisi sup
paupculū et otritū spū. et tremen
tē sermones meos. qzuis certa es
set. nō min^o aplo. qz neqz mors ne
qz vita zē. separet eā a caritate
dei q̄ erat in xpo ihu salutari suo
Et ideo cōtinuo gaudebat pl^o qz
in sola spe. sed min^o qz. in re glie.
Ecce habes in hac dictiōe btām.
E. pro spe. habes a p leticia. Jā
supra spem addit. tertiu a. dū ve
nit in glām ihuc p cāticis acce
dit incidens cōsideratio nois hui^o
bitudo. qz qnqz vocales qnqz si
gnificātiās affectuū in se claudit.
Vetez qz dixisti. oē qd patimur.
peccā meruisse. vtz est ppter origi
nale peccatum qd remouit pro
hibens leuias passiones cū pec
catis. Nostra deniqz beata sem
per habuit gratiaz gratū facien
tem. que originali supereminet iu
sticie. qua primit^o ornata fuit. eua
sed perdidit. ¶ Discipul^o. Acce
pisse puto sufficientem pro elicita
prius cōclusiōe. deductiōem de can
tico marie scdm omnes affectiō
nes sub omni facilitate formatas
p organum cordis. vbi fulgebat

.cq.

mētis dñi sententiosissima nūe
rositate repñtans velut mirabi
les rōes rerū instar pñe. licet ad
huc in enigmate vie. At vero pu
tas ne credēduz. qz vocale. cāti
cū addiderit. nōnunqz hec btā.
¶ Mg^r Sane puto maxie in ista
peregrinatione laboriosissima. co
mūtib^o Jesu puero et virginali spō
so ioseph. vt adimplēt ad lrāz illō
psalmiste. Cātābiles mihi erāt iu
stificatiōes tue in loco peregrina
tiōis mee. Cur p̄terea nō cecinerit
corpāliter recreando laborē. nūc
psalmos p̄ris sui dauid. nūc cāti
cuz ppriū. nūc illud zacharie. nūc
symeonis alludēs spōso blandiē
ti et dicenti. vox tua sonet in aur
bus meis. vox enim tua dulcis.
¶ Nunq̄ existimas beatam nrām
in iocūdisimo partu. et post par
tum. dū natus erat saluator mun
di. concinentibus angelis. glozia
in excelsis deo. siluisse? Nunquid
non infanti posito in presepio et
fienti. debuit et consolatoriū fe
scenninū. dulci susurrūo velut aure
tenuis resonare? Quid vero de ce
lebrū ritu ppriaz nuptiarum con
lecturas. que nuptijs alienis inter
fuit hilariter honorandis. et vi
no de aqua factō. gratuita pieta
te solandis. Quidni in templo
nutrita et de canticis syon. edo
cta. debuit queso silere? ¶ Di
scipul^o Grata cōmemoras. q̄ non
abhorrent a p̄ta credulitate. eti
am. si. addideris iustum ioseph

Super Magnificat

Preuidēs igitur spūscūs semi-
nariū qnqz vocaliū non esse pte-
reundū a posteris. sed inde signi-
ficatiōes alias modo quo nunc
fecimus et facturi sunt alij subtili-
us eliciendas voluit primum can-
tici canticoz marie versiculū. ter-
minari sub hoc nomine trifillabo
dñm. tanqz neuima ppriū. o. i. v.

Discipul^o Mirū vero cur cāti-
cum sūme leticie finiuit in voce
doloris et mesticie. qlem. v. quin-
ta notulaz designat. **M**g^r tri-
plex occurrit hic et nunc mystica
ratio. **P**rima qtenus ex prima vo-
cali. a. et vltima. v. redderet quasi
diapente que est qnta pfecta. **A**-
ltera qtenus fieret anthiteton seu
contrapositio gaudij ad merore
Tertia p laude hūilitatis q can-
tica vie solet in dolore terminare
quasi dicēt Quō cantabim^o can-
ticū dñi in terra aliena? **S**it p inde
grauior solidior et eminētior ipa
salubris leticia q tali fine stabili-
tur interrogatiōe hūane miserie
sed nō absqz misericordia quā **I**-
iūctuz sibi notat **D**iscipul^o **N**ō
dilataueris nē hāc imaginatiōez
sed te confer magis ad cām lrā/
lem. **M**g^r **I**sta quidez lrālis ē.
qz scdm lrās. **S**ed ad intentiōem
tuā dico qz initiū sapiētie ē timor
dñi. **S**i ego dñs ait ipse. vbi est ti-
mor meus **T**imor vt scis ad anti-
quā legez spectabat. sicut ad no-
uā amor. **D**ñs pterea. plus respi-
cit op^o creatiōis et potētie. **A**n

.clq.

ab oibus magnificand^o esse cōce-
ditur dñs. **N**omen xō qd ē deus
salutaris me^o. ad op^o recreatiōis
et grē. nemo xpian^o ambigit pti-
nere. **I**deo cur debuerit subsequi
vides **D**iscipul^o **M**isi p̄us oñ-
disses quē admodū btā n̄a par-
ticeps iuuēculaz tympanistriaaz
potuit alfnare repēte pprias me-
ditatiōes et affect^o nō ita satisfa-
cerent mibi rāsides tue. qz talem
neqo cōsequi celeritatez. **M**g^r
Mat cām q ait. **C**orp^o qd corru-
picur aggrauat aiām. et depmit
terrena habitatio. sensū multa co-
gitātem. **M**re vero btē ouersatio
iam erat in celis iā qz dotes cor-
poris glificati inchoabat. ex abū-
dantiā dūtū necnō dñi spūs sup
aiām et corp^o. vt esset inde corp^o
agile p̄m oēs vires cognitiuas. 7
motiuas subtile. **P**reterea claruz
nec ita passibile. vt nostrum qd
p̄uenitur a p̄mis motibus. sed tñ
ista min^o qz nūc in patria **D**isci-
pul^o **D**es aliqd indiciū corporis
marie spm̄ nō p̄grauātis **M**g^r
Preueniebat spūs su^o. corpales
intus mot^o. qui nati sūt obsequi
rōi. **N**on grauabat eā puerperii
nulla labes tyrānice rebellionis
ex fomite colaphizabat eā. deni-
qz nullas in se cōmotiōes illece-
brose carnis sensit. sed a respicien-
tib^o se sedauit. **C**redi silt debet qz
ad audientib^o serenissimā vocem
ei^o **S**ecus de aliāz vocibus q ad
gehennam inflāmant. **I**deo nec

Super Magnificat

sponseq; regnanti. **H**inc ab ecclia
tota. regina mie salutaſ. **M**agnifi
cat. hodie dñm qz magnificata p̄
oibus diebus vite sue. Plenu gfe
plementu. hodie secura recepit.
Nulla dies ipsi festiuoz. nulla de/
siderabiliori iocunditate refulsit.
Felici parit hodie glorioſa filiu
in corde que viatrix in corpe ge/
nerat. imo iam nõ meminerit p̄/
sure. qz nat⁹ est homo in mūdum
alteru et in sinu p̄ris collocat⁹.

Quantis hodie. o qualibus ar
monie modulis adaucta celestis
melodie cantilena resultat. **N**ulla
p⁹ xp̄s vox suauior. nulla penetra
bilior et acutior. nulla liquidior
exaudiſ. **C**õsonat ei pro tenore
grauissime presso. grauissim⁹ qz in/
simus peccoz lucifer cū simul vlu/
lantib⁹ et stridētib⁹ damnatozuz
rugitib⁹. **C**õsonāt inq; qz iusticie
voces cõsentaneas. molli mō cā/
tui melodizant. sed eis ve. ve. deo
asit glia et magnificentia in sc̄la
sc̄loz. **E**xultauit sp̄s. Inhians p̄/
us in deo salutaris suo. nūc imple/
to fundit⁹ hiatus desiderij. requie/
scit in intimo sinu sp̄si dilecti. dei
salutaris sui. **O**rius anxia deſpe/
bat / osculetur me osculo oris sui
Prius vbera sponſi ſitiebāt. prius
trahi se post se postulabat. **H**o/
die toto amplexu nunq; abruptē/
da. toti sponſo beata cõiugit⁹. **I**ne/
briatur ab vbertate vberū sponſi
et torrente voluptati. nulla iam
nēitate trahenda potaſ. **T**ra/
o .ij

clij.

hat nos post se deprecamur. cui⁹
nomen olei effuſū. vt curram⁹ in
odore vnguentoꝝ suoꝝ. **C**urrāt
in via q̄dam adoleſcentule. scilicet
virtutes et actiões portioſis infe/
rioris. **I**ta per metaphoram no/
minauerim⁹. **G**audēt oēs. p̄ vtu/
tes esse fecūdas. fecūdet em̄ infe/
cūditatem meritis. ei⁹ vir noster
dux virginitalis n̄re. q̄ ē superior
portio mentis nostre. **C**õstabatur
se introductaz in cellaria regis.
q̄si sub clauē custodita. cui modo
oia patēt. secreta regis celestia.
Stillet nobis de p̄mptuarijs pa/
radisi plenissimis refrigerans po/
tu aduersū estum vicioꝝ. **N**ulla
iam sibi nigredo. vel fulcedo. nul/
la per solis exustidētem decolora/
tio. nulla iam pugna filioꝝ. mā/
tris sue cõtra se. nulla vineaz ha/
benda custodia. oia quippe para/
ta. oia secura sunt et tranquilla
Tu beata dilectū tuū optabūda
petebas. **I**ndica mihi que diligit
anima mea. vbi pascas. vbi cu/
bas in meridie. ne vagari. i. vane
agi incipiaz post greges sodaliū
tuoz. **C**ernis nūc dilectū. nimia
claritate simul et feruore p̄ inti/
maz et meridianam visionem. vt
null⁹ sit ampli⁹ euagandi timor
nullū discrimen oberrandi post
greges fictoz pastorum. qui sp̄s
si se ſitabant amicos. sed fallebāt
Non iam audies quasi sub ambi/
guitate sermonis. **S**i ignoras te
o pulcerrima mulserū. q̄ deū. q̄ te
o .ij

Super Magnificat

del efficio demonia. O pari quippe
dicitur per filium. per quem omnia facta sunt
et sine ipso factum est nihil. **D**iscipulus.
Nuncquid si deus non esset trinus
in personis relative constitutus. sed esset
unicum suppositum absolutum. secundum er
rorem iudeorum et phariseorum. haberet
potentiam creaturarum ad extra produ
ctivam? **M**agister Dicit solet quod ad
impossibile sequitur quodlibet. cum er
go dominus propter immensitatem suam.
et infinitam concitabilitatem de necessitate
te fluat ut ita dicam in triplicem
substantiam personalem relativam ad intra
alioquin non se perfecte concitaret. quia
nimirum non concitaret se nisi velut
umbratice. vel umbratiter. et quasi
pudenter in creaturis. prima con
citatōe non posita cuius vestigium re
peritur de necessitate in quolibet ope
divino ubi relucet potentia patris sa
pientia filii. amor spiritus sancti. **D**ivi
lominus magister ad intentionem querentis
puto respondens quod cum potentia
dei putat ad extra respicit. et operan
do se extendit. est eadem in quolibet
personarum. et secundum istam. opera trinitatis
sunt omnino indivisa. videtur ex sup
positōe quibus impossibili sequitur po
tius ex illationis consideratione quod
dei potentie operaretur. creaturarum
productio sicut modo in quibus re
lucet simul potentia. sapientia et bo
nitas creatoris. **D**iscipulus. **M**i
deus probabilis illatio sed cur dictu
ra virgo beata dispersit superbos
mente cordis sui premisit. fecit po
tentiam in brachio suo tanquam dispersit

CO

supbos esset omnipotentie dei. **P**rius.
Magister Credo legerat apud Job
dominum dicentem. dispersit superbos in
furore tuo. et respiciens omnem ar
rogantem humilia. Sequitur et ego
confitebor quod saluare te possit dex
tera tua. quia significaret hoc esse pro
prium soli dei. **D**iscipulus Cur
maria non contra dicit dispersit su
perbos. addidit mentem cordis sui?
Magister Sunt quae referant hanc addi
tionem. non ad superbos sed ad disper
sit. ut mens cordis sit ipse deus di
spersit. notando morem humanum
qui mente recogitat ex affectu cor
dis. dum hostes perdere et eos de
ponendo a sede pestilentie humi
les vult exaltare depressos. **D**at
enim frequenter scriptura. cor deo
ut illic tanquam dolore cordis in
secundum. **E**t alibi de dauid Inveni vi
rum secundum cor meum. **E**t filius dicit de
corde patris genitricis. cum patris mens
seu memoria secunda tribuit. ab
exponitibus mysterium sublimissime
unitatis. **S**unt aliqui respondentes ma
riam voluisse vehementer exprime super
biam et insecundum radicatum. dicendo i
ustos non quicumque modo nec leuiter
supbos. sed mente cordis sui. quia
lis est demonum superbia. qualis fu
it hominum. divinitatem. honorem usur
pare querentium. **A**ut. certe super
bi dicunt habere cor nudum dispersit
sed mentem cordis. dum mens ipsa
quodammodo subleuata est a corde
nec eadem uti fas est eis. ut in ha

Tractatus

benib' absorptū. vel ablatū iudi-
ciū. p'pterea deteri' q̄ bestie vel
pecora pressi latēt. Lege si nō ta-
liter dispersos dat intelligē Na-
bugodonosor. cui cor fere datum
ē. hūano corde mutato. Quo cō-
tra dū cor hūilīū bene cōtrītū est
aut puluēizatū i mortariolo pen-
tentie seu sub duplici mola. timo-
ris et spei reddi' sibi cor plus q̄
hūanū. et fit vas in honorem. ca-
pax dei seu grā plenū. Supbi fi-
unt tanq̄ colūba seducta. nō hūs
cor. dicentes ex sententia. et cor
meū dereliquit me. et illud Cor me-
um oturbatū est in me. dereliquit
me virt' mea et lumen oculoꝝ me-
oꝝ et ipm non ē meū. Quo con-
tra pollice' hūilis xps supbie vt
ctozī Dabo ei sedē meū in thro-
no meo sicut et ego sedi in thro-
no p'ris mei Quid oro celsi'. quid
ampli' exaltatū? **U** Discipul' **S**ē-
tū hāc materiaz vberimā ape-
ruisti ad loquēdū de disp'ōde cor-
dis. quā assiduis fluctuatiōibus
vt in mari feruētī opellimur expe-
riri Sed hāc disp'ōdez israel my-
stici q̄s ogregabit. q̄s vniēt. q̄s
sedabit? **U** Mg' Dedit h' intelligi
palā btā marīa. cātatrix n'ra naz
supbiam mente cordis sui disper-
sit. si taliū opulētia fit inanis et
vacua. q̄ sine pōdē virtutis rapta-
tur p' inania. nec grā cor suū sta-
bilitur osequēs vt hūilitas inni-
tēs deo fixa sedeat. et vt iusticiaz
esuriens. iusticie fructib' sit saciata

fin

et repleta iam nō ad instar arū/
dinis vento q̄libet vanitatis agi-
tando. **U** Discipul' Consequens
est fateor. **U** Mg' Talē deniq̄ su-
scepit. i. sursū ad se capit tanq̄ pu-
erū q̄ vere israelita est in q̄ dolus
nō est. dñs recordat' mie sue Bea-
t' ergo vir cui nō imputauit dñs
p'ccm. nec est in spū ei' dol'. hūilez
em spū suscipiet gl'ia. nec exēplum
nobis lōge q̄rendū ē Ecce ancila
dñi. cui' dñs hūilitatē respexit.
quā ideo btām dicēt oēs genera-
tiōes. qz fecit mihi magna q̄ po-
tens est. cui' nomen sc̄m. cui' mi-
sericordia in generatiōe et gene-
ratōes timētib' eū qui vt timerēt
et puenit et dedit. **H**odie sibi ma-
riā de seclō nequā eripuit. et ertu-
lit ad dexterā suaz **I**ta verifica-
tā aspici'm' psalmiste gl'iatōez. q̄a
in dēt inflāmatū est cor meū. Quo
inflāmatū si nō igne quē misit fili-
us su' in t'ram et voluit vehemen-
ter accēdi? **E**t renes mei omutati
sūt mirabili p'fus omutatiōe. vt
absq̄ viri copla fūderet opatio-
ne spūsc̄i prolem benedictam **E**t
ego ad nihilū redact' sum scz p'
pria reputatiōe et nesciui **Q**uare
Quia aia mea oturbauit me p'p'
q̄origas aminadab. qui spōtane'
interpra'f. **U** Discipul' **Q**ue sunt
he q̄orige? **U** Mg' **S**unt vel nun-
ciatōes angelice. vel raptus ana-
gogici **H** est sursum ductiui in di-
uinaz caliginez. vel pēne colūbe
deargente q̄b' sepe assūptis di-

Super Magister

lacio habitauit in carnis
ris ad vicia gl'ie vultus nō
vultus. **B**eati leguntur nō
q̄i elegit ip̄s et alios
cur vt uenerit hāc in opo-
De' est hōis nō sic hōis
Ego ip̄s cor q̄ de' fingit
fuit hōis. **T**omū manū d'ozē
mez q̄ p'balus erupit. et in
volūtas d'ozē mē non tu-
mentata p'p'it me **Q**uo
lōi. **E**cce cōmūto et cū gl'ia la-
lōi. **L**ūti nō vt lōp'itū **S**o-
iā hō m'itū in t'ro. **S**ed quā
a te volūtas hōis. **Q**ue cōmū-
fente a te cor mē et caro mea
absorptū est cōmū q̄ m'ozē
erat in p'ozōis. **M**as cōmū m'ozē
et pars mea de' in t'ram. **D**e-
par q̄ magister. **A**nia mea
eū. **E**t nos magister' eū.
cōmū lōratiōe spū. **I**ntelliga-
mus q̄ lōp'it' de carnis dūm
iūm p'balibus.

Scquitur tractatus

quibus per vna magna in tra-
logm. **Q**ū fecit dñs mane
magna q̄ potens ē. **U**bi p'ri-
ma partū ē si marīa vultū
biliter nō uoluit.

Prima notula

Quia fecit mirā q̄
potens est **U**bi nota
Magna plane et timē-
iā que fecit mane dñs. **I**psi
nos nihilomin' seruant' d'ozē

Super Magnificat

luculo habitauit in extremis ma-
ris ad atria glie celestis. etiaz dñ
viueret. **Beat'** igitur marie spūs
quē elegisti xpe et assūpisti. **Seq-**
tur vt iumentū fact' sū apud te.
De' em̄ sessor est aie scē fm̄ augl.
Et ego sp̄ tecū. qz de' singulariē
fuit secū. **Tenuisti** manū dexterā
meaz q̄ spūalibus adaptatē. et in
volūate tua deduxisti me. non te/
meritate elata p̄cipitasti me **Quid**
tāde. **Ecce** cōsumatio et cū glia su-
sccepisti. i. sursum ad te sūpisti **Scio**
iā qđ mihi sit in celo. **Scio** quid
a te volui sup fram. **Nūc** oīno de-
fecit a se cor meū et caro mea. dñ
absorptum est omne qđ mortale
erat in victoria **Deus** cordis mei
et pars mea de' in eternū. **Pro-**
pter qđ magnificat anima mea
dñm. **Et nos** magnificem' deum.
cuius illustratione spūs. **Intelliga-**
mus que supsūt de cantico dum
interim pausabimus.

Sequitur tractatus

quintus per didragma seu dia-
logum. **Qm̄** fecit dñs marie
magna qui potens ē. **Ubi** pri-
ma partitio est si maria passi-
biliter mouebatur.

Prima nocula

Quia fecit mihi magna q̄
potens est **Discipulus**
Magna plane et inscruta-
bilis que fecit marie dñs. **Cupi-**
mus nihilomin' scrutari. si magni

coj.

ficans aia marie dñm passionali-
mouebatur ad eū fuit em̄ absqz
vlla dubitatōne sapiētissima at-
qz virtuosissima **Passiones** vero
non cadūt in sapiētem scđm **Stoi-**
cos. quoz in hoc doctrinā multi
xpiani p̄sertim anagogici ana-
cho rite secuti sūt. dicentes virtuo-
sū si perfectus est ad nihil passio-
nabiliter affici. imo cōsequitur im-
passionabilitatez. circa res corpo-
reas tam in cōcupiscibili qz in ira-
scibili et ad hunc finem suas diri-
gebāt intentiones **Et hoc** ipsum
collationes patrum et **Elima-**
cus et **bernardus** in scala trigin-
ta graduum manifestant

Sed in contrarium est textus eu-
angelij narrans ipsam doluisse.
de quo dolore prophetauit sy-
meon. et tuam inquit ipsius ani-
mam pertransibit gladius. quod
in passione filij se presente et do-
lente scđm doctores effectum est

Magister Amplissimos sin'
habet questio tua que de passio-
nib' ē. super quibus habes opu-
scula specialiter edita conformi-
ter ad philosophos et catholi-
cos doctores. **Quid** igitur vis
molestus esse vel superfluous in
querendo. **Discipulus**. Mo-
ueor ad tollendum scrupulos.
imo laqueos magnos. qui pro-
ueniunt conscientijs timoratis ex
lectura taliū doctrinaz. que tepi-
dos et viciosos nominant omnes

Super Magnificat

vitalibus et vegetatiuis nihil ad
pns plus q̄ de plātis in quibus
non solem⁹ ponē passioes nisi for
te p̄ transūptidē ad aiata. **D**i
cimus em̄ pratum ridet. letantur
segetes. horret et hyemez terra. fu
giunt se contraria. desiderāt se et
vniūtur similia. **D**iscipulus **S**e
quamur vsun p̄riū loquendo de
passionibus quas dicimus esse in
sensu. **I**nde passio describit̄. q̄
est apprehensio sensualis cōueni
entis vel discōuenientis presētis
vel absentis. **M**agister **S**uppo
namus et hic nūc descriptionem
hanc passiois quasi causalem cū
declaratōe v̄l suppletionē. ⁊ dica
mus q̄ in anima sensitua pueri
qualis intelligi potest aia marie
dum cecinit. magnificat aia mea
dñm **I**nuenimus ⁊ apprehensioez
et motionem et executionem. et
hec vel in potentia vel in habitu
vel in actū. **S**ed loquamur de a
ctū et exemplificemus in vsu. **P**u
er itaq̄ dum mater ostendit vbera
apprehendit per visum et sen
sum eōdem et fantasiaz. deinde si
esurit sequitur ad hanc appren
sioem motio quedā desiderij. ne
dum naturalis h̄ sensualis ⁊ aia
lis. ⁊ si nō eget cibo. seq̄tur altq̄
motio fastidij cuiusdam. tandem
tertio si non fuerit impedimentū
consequitur executio mouendo
membra. ad sugendum vbera vel
ab eis diuertendo. **D**iscipulus
Quotidie videm⁹ hec tria tam in

coq.

pueris q̄ in aialib⁹ brutis. **S**ed
q̄ istoz triū noiat̄ formalit̄ et
p̄rie passio. **M**agister **C**erte mediū
sez motio interior cōsequēs na
turaliter apprehensioem. **D**isci
pul⁹ **N**on est igit̄ passio formalit̄
apprehensio. **M**agister **H**oc vtiq̄
verū est sed causaliter. qz passio
formalis causat̄ ab apprehensioe
sicut et passio risus exterior poni
tur pro effectu passionis dicendo
puer ridet. **I**ta sūitur altq̄ nomē
passionū a causa formali vel etiā
exēplari extrinseca vel a materia/
li siue obiectali vel a signo. **N**ihilō
min⁹ passiois descriptio formal
est p̄ motionem surgētem ex ap
prehensione cōueniētis vel discōue
niētis p̄ntis vel absentis. **Q**uod ab
sens apprehendit̄ tanq̄ p̄ns si
nō re tñ intentioe vel specie. **S**ed
v̄t̄ apprehensio cōueniētis cū cō
ueniente. sit ipsamet motio licet
sub alia rōe. reducit̄ ad p̄bleu
ma de quo nil ad p̄ns. **S**ufficit
hic supponē q̄ passio dicit̄ motio
talis quā fecit apprehendēs obie
ctū suū sub rōe cōuenientis vel dis
cōueniētis. executio sequēs in o
pus dicitur effect⁹ eius. **E**t qui
b⁹ p̄t̄z confestim intellect⁹ p̄rein
ductoz verboz augustini docto
ris q̄ non est in potestate nostra
q̄b⁹ visis tangamur. **A**ccipit̄ ita
qz visio p̄ apprehensioe. et tactus
pro ista consequēti motionē / de
qua dicit̄ doctores q̄ primi mo
tus non sint in potestate n̄ra.

passio est
apprehensio
sensitiva
discōuenientis

passio for̄aliter est
motio surgens

Confut⁹

X

Tractatus

Discipul^o Nulla dubitatio fit qn
ad pueros. vel alios hoies impo
tētes vti rōe vera sit ista regula.
qz primi mot^o nō sint in prāte no
stra pl^o qz in bestijs. qz qz sit valde
difficile in hōib^o reddē cām cum
habeant rōem iūctā eis. qd sit il
lud qd impedit vsū rōis. **M**gr
Multa pterim^o q querenda sūt a
libi. qten^o ad rem sub opēdio ve
niam^o. quā rez nemo tā plane cō
cipiat q non (sicut in geometricis)
pziora cognouerit. Sed q tradita
sūt alibi sufficiēter. qd ea nūc ē as
siouē reperē? **D**iscipul^o Presup
ponam^o illa sicut de origine. nūe
ro et diuisione passionū. de causis
insup et effectib^o eaz. tu xpo non
obmiseris puenire quo tendim^o.
Mgr Nostz itaqz psequamur
exēplū de aia puuli. qrentis. Pri
mo si pntato obiecto visui suo p
nō apprehendē. Scdo si facta ap
prehensio. pnt non moueri. Tertio
si facta motio. quā dicim^o passio
nem pnt in executioe non pgre di.
Discipul^o Rndet experientia
questis istis trib^o negatiue. **M**gr
Nūc oritur pfecto difficilis que
stio de maria. Ponam^o eaz coraz
oculis nostre cōsideratiōis. in lūie
fidei qsi paruulā sicut aliquando
paruula vere fuit et infans. Que
ram^o si tūc poterat vti rōe. vt in
terim fileam^o de statu q latebat
in vtero matr. **D**iscipul^o Quoz
sū precor euadet hec qstio tua
Mgr Nos viderim^o Qd vt aper

*De hinc vtrūqz ad pūm
fuit habuit totūqz*

v.

ti^o fiat. ostitiam^o apud paruulū
quē pōxim^o vñū pedagogū per
uigilē. q prātem hēat talē sup eū
vt absqz iussu suo pūo nihil vide
at. Scdo si viderit aliqd nō ad
id moueat. Tertio si viderit et
moueat nō tñ exequat. Imo si ce
perit exēq possit tñ ne cōtinuet i
pedire. **D**iscipul^o Cū nō sit im
possibile apud deū omē xbu con
cedo tale aliqd tanqz possibile.
Mgr Nūq nō psupposito ca
su tali poterit pedagog^o inculpa
ri. si pmiserit puulū vidē aliquo
vel ad vīsa moueri vel psequi sū
ne iussu suo cōtra volūtatez. 7 or
dinatiōem primi pīs subdētem
filiū sub pedagogo tali? **D**isci
pul^o Poterit iuste sed qd dicē vis
non video. **M**gr Hec est para
bola istius quā inquirim^o verita
tis. Si cōsiderem^o itaqz primam
hōis institutiōem in adaz et eua
prius qz peccarent. occurrit no
bis sensualitas vtriusqz. que si nō
habuisset cōiunctaz rōem filis
fuisset ceteris aiantibus irratio
nabilibus que mouent sup tram
At vero data fuit ratio libera re
gēs eā instar pedagogi iuxta qv
tuor pmissa quantū ad apprehen
siōem. ad motionem. ad executio
nem. ad continuationem. sed ho
mo cum in honore esset. non intel
lexit cōparatus est iumentis insi
pientibus. et similis fact^o ē illis.
vt iam sensualitas inobediens
sit date sibi rationis. pueniens

Super Mambac
volūtiā in videri. tūdo in
crepido in cōtinuatiōe re
lit nōit ratio. **M**gr
rimur hāc nūc dōm
tūdo in nobis. **M**gr
qz dōm rōis culpa pūm
Dōm rōis arbitrio pūm
om tūdo rōis pūm
culpa dōm pūm
Cūta lūa ut qui appellat
pūm pūm qd in primis pūm
nō hāc dōm. et pūm. q
vt in as et obus polteris
pūm rōis vtratio q nō
habōm rōis pūm
fūctatē. tūc sibi pūm
tam nūc rōis d. vt nō
ratio rōis vt spūs illa facit
remmura dōm et rōis
Mgr Dōm multa in hāc
vt qd dōm dōm. et sūc
dōm rōis rōis per dōm
et vt qua rōis pūm filij pro
pūm pūm. sūc tūc pūm dele
is remanet rōis sūc in hāc
pūm rōis imo et in pūm
et hāc dōm. sūc dōm
pūm rōis aut vtratio dōm
quā nō hāc rōis dōm et
ad motū hāc. et dōm
non pl^o qz in rōis lūc. vtratio
lor in cōtētia pūm rōis. sūc
remanet de dōm rōis
tio spūs quā pūm rōis
vtratio fūctatē pūm rōis
nūc. nec origiali. nec dōm. cur
dōm sūc et multe pūm. dōm
lūc et lūguous. nō rōis rōis

Super Magnificat

iudicij. in videndo in mouendo in
exequendo in conuaindo. sepe ve-
lit nolit ratio. **D**iscipul^o Expe-
rimur heu nimis quod die hac opa-
tidem in nobis. **M**agistr^o Putas ne
sit absque rationis culpa puerio talis?
Discipul^o Non arbitror puerio
nem homini rebelliois processisse sine
culpa alicui^o puaricatōis. **M**agistr^o
Culpa ista est quam appellam^o ori-
ginale peccatum. quod in primis paren-
tib^o fuit actuale. et primū. quod factū
est in eis et oibus posteris iusta
puerio talis. ut ratio quod noluit eē
subdita diuino pcepto sentiet sen-
sualitatem. iure sibi primo subdi-
tam nūc rebellez et. ut nō quicūq;
ratio velit vel spūs illa faciet sed
remurmuret et umar et rebellet.
Discipul^o Dolo multa in hac
re quod sūt dubitabilia quere. quod sūt
abūde satis tractata per docto-
res. ut qua rōe puniunt filij pro
peccato parentū. **Q**uare cur peccato dele-
to remanet rebellio sicut in bap-
tizatis et scificatis. imo et in xpō. li-
cet spontanee dixerit. **S**pūs quod
pmpus ē caro aut infirma. **A**lio-
quin nō fuisset tristis aia ei^o vsq;
ad mortez. si penit^o sensisset rōi.
non pl^o quod in adaz luat^o fuisset a do-
lor inocētia pmaneēte. **S**ed adhuc
remanet de beatissima vrgie dubita-
tio spālis quaz p supponim^o nullo
vmq; fuisse peccato sedataz. nec ve-
niali. nec originali. nec actuali. cur
dnāre sunt ei multe passioes. do-
loris et lāguoris. **N**ō em̄ p̄ rōde/

coliq.

ri quod homini passioes dispensatiua
volūtate. sicut xp̄s assūperit. nec
solis fuit subiecta passionib^o in vi-
duplici. s. occupisibili et irascibili
quod etiā habuit ignoratiā in rōli
dū putauit filiū pditū. et dū loq;
ret inuēt^o. nō intellexit quod diceret
In his quod p̄ris mei sūt oportz me
esse. **T**u his itez p̄trāsitis. quod repe-
riunt^o vteūq; tractata. remanet p-
posito nro cōfinis dubitatio. **S**i
maria ab istati pceptōis sue hūit
pfectū vsū rōis. sup sensualitatez
ut nihil apprehēderet. nec in app-
hēsis moueret sine iudicio rōis e/
iusdē. **A**lioq; nō fuisset in ea stat^o
nature integre p̄mit^o institute. quod
siebat ut nihil apphēderet vel ap-
petēt nihil exēqret sensualitas nisi
pūio iudicio rōis. et ita fuisset ma-
ria nō sine peccato saltē veniali. quod
habēt pueri ceteri etiā vni^o diei.
quod preuenit in quolibet tali mor^o
sensualis qui impedit iudiciū rati-
onis. **M**agister **V**rges vehe-
menter nedū in isto quod opponis.
sed in siliib^o multis ut de parualis
si stetit adaz remanēt par ou-
bitatio. **N**on em̄ videt quod statim
nati cum iusticia originali vel in
vtero positi viguissent iudicio ra-
tionis sicut in etate pfecti. neq; cū
dormiebant. **D**eniq; non appa-
ret quod eua potuerit libere non au-
dire serpentem extertus suaden-
tem. nec ita semper auertere vi-
sum. quin aspiceret obiecta visibi-
lia. et in aspectis moueretur ut

ut in instanti conceptiois
maria hūit p̄fectū

tractatus

videret lignū qđ pulcrū erat visu et ad vescendū suauē. **D**iscipul^o Si prim^o status permansissz nō oporteret dicē pueros fuisse natos etate pfectos nec tñ sensualitas rebellasset in eis iudicio rōis qđ caruisset etas ista. non em̄ fomitem captiuatē in legē peccati sensisset vt paruuli nři. Saluaret ita de nostra virgine maria in infantia qz vel oino fomite caruit. vel vsus et stimul^o ita ligat^o fuit. vt nihil aduersus rōem pualeret.

Mgr Scio talia posse dici. sed an satisfaciant exēplo pposito nō est oino perspicuū. Amplioris fuissz priuilegij. si marie anima simul vt creata est infusaqz corpi pparato pfecto gauisa fuisset vsu rōis nō dicim^o cū grā. Sic em̄ aliqui non penit^o improbabilē posuerūt vsuz rōis acceleratū in Jobe dū exultaret in vtero. et dū circūcisidōis tpe mirabant̄ inspicientes Quis putas inquit puer iste erit? Etm̄ man^o dñi-potentia. scilz miraculoz opatrix erat cū isto.

Discipul^o Dixisti de pmo gradu hoīm. qui vt sic cōsiderati sine vsu rationis oparantur iumentis insipientib^o imo iam ex infectione peccati deteriores iumentis conditionis. nisi gratia saluet et iuuet Dic nunc de gradu scdo quo puer. habet vsu nedum anime vt sensualis ē sed vt rationalis.

Mgr Preassūpta similitudo. de perdagogo. dat intelligi statū. illum

v.

et magl. hec manifestat in tertio qđ simul addit libertas spūs.

Dant doctores per allegoriam triplicis hui^o grad^o noticiā in tētatōe prima. **U**bi fuit serpens qđ sensualitas instigans rōemqz preueniens. fuit eua quasi iam hñs rōem. sed viro minorem. fuit adā pfectus in mente et spū. cuius erat dirigē mulierē. **D**iscipul^o Sentio mariā materiā hāc intentionem in lōgi^o Dic modo modū quo tētamur in tentatiōib^o. nunc ab infima parte aie. vsqz ad supmam. nūc ordine conuerso vel vtrobizqz p nouē gradus qm̄ aia apprehēdit. mouet et exequitur. **D**einde ratio sic apprehēdit mouet et exequit. **D**emū sic in spū fit apprehensio motio et executio.

Mertamus ordinez a sūmo deorsū. apparebūt duo pcessus. tanqz in angelicis ordinibus. **M**gr Considerate notasti pcessū. quez ad alios fminos posuim^o sub eadem sentētia deducē In adimplētione siqdem diuinorū pceptoz que via sūt ad vitaz ptingit quadruplex habitudo. **P**rima est apprehensio per spm̄ fidei inspiratū formatū. qđ spūs primo iudicat pcepta esse adimplēda. qđ iussa a deo. **S**cdo mouet p valitudinem et charitatem vt implet ista. **T**ertio precipit rōi et aie sensuali. quatenus exequatur ista **S**ūt in ratiōe facit subinde tria illa velle. consentire. precipere.

Super Magnificat

Suo aia forisale dicitur.
velle et exequat. oino pōten
do et exequat. oino pōten
ter et exequat. oino pōten
reus pper amaras pōten
fratones aia ra dicitur
erōi in dñi cum agitur
a dicitur. Sic em̄ puera nō
sapiens voluntas. rōem hñ
qđ est dicitur. seruilia
na dicitur. **H**inc iugum
leui. hñc est. vel leui. et
leui et graue. **D**iscipul^o
ritogum. et dicitur
dū pōtenat. afficitur
ria. nō uolū rōis dū libe
tis arbitriū oīmans. le
lex mōre p pōtena. con
tre et dicitur. pōtena
religie pōtena. **H**ic dicitur
in hac. per aia marie. aut
leui. qđ hñc. ab aliis facit
maris. **M**gr Scio ostēda
ōis. tu dicitur. Ma marie. nūc.
et gaudet magnificata. vt nūc
appetit. et nūc. afficit. nūc.
exequat. contra vel pter
um rōis. sed nūc. hñc
stante. hñc. hñc. hñc. hñc.
terne. vt hñc. hñc. hñc. hñc.
bus. Ita hñc. hñc. hñc. hñc.
da libere. qđ. qui. hñc. hñc.
existens. vt. cū. hñc. hñc.
tur. hec libertas. spūs. nūc. hñc.
tiōem inferiorem. nūc. hñc.
sensuale. relūptō. corpi. hñc. hñc.
oīm generaliter. in. hñc. hñc.
to motionem. **S**olant. pōtena

Super Magnificat

Sed aia sensualis. et si cōsentiat. velit et exequat. cōsentiedo volendo et exequendo. hoc tñ est frequenter cū remurmuratioe qdam. et renisu ppter annexas passioes distrahentes aim ne cōdelectet spūi et rōi in B tñ dum agitur sufficit ad salutez. Sūt em̄ priora nostre supposita voluntati. vltimū B neq̄ q̄. qd̄ est cōdelectatō sensualis in via mandatoz. In inc iugum dei suauē. In inc on⁹ dei leuē. fit ei molestū et graue. **Discipul⁹** Experi cogimur assidue ritam istam dū passionabilr afficimur ad varia. dū iudiciū rōis dū libez mētis arbitriū cōformans se legi dei lex mēbroz tyrānica. conat̄ auertere cui⁹ q̄rimonie. plenas paul⁹ reliquit epl̄as. **Sz** dicit interim qd̄ in hac pte aia marie fecerit. aut senserit. qd̄ insup ab alijs faciendū censueris. **Mḡ** Accipe cōsideratioes duodecim. **Aia** marie. nūc est gloriose magnificata. vt nihil apprehēdat nihil affectet nihil exequatur. contra vel p̄ter iudiciū rōis et spūs sed neq̄ p̄t lege stante. **Hec** itaq̄ lex b̄titudinis eterne. vt sicut deus est omnī in oibus. Ita stat in beatis. aia cōiuncta libertati spūs. qui adhēt deo existens vn⁹. cū eo spūs. **Extendi** tur hec libertas spūs. nedū ad ratiōem inferiozem. nedū ad aiam sensualem resūpto corpe sed ad oēm generaliter in hoie beatificato motionem. **Soluant** p̄inde

ciē

multa que de beatis. taz hōibus q̄ angelis queri solent. **Quo** loquūtur. qualiter illūinant et illūinant. qñ volunt et qñ nolūt. **Datur** insup intellectus subtilior. de primi stat⁹ impassibilitate. non q̄ non potuit pati. sed potuit a passione saluari a dei potentia et angeloz custodia a p̄pria iusticia et clarissima industria. **Deniq̄** a loci conuententia. cū dñatione super se perfecta. et super irrationalia vniuersa. **Aia** marie dū viatrix erat. ita fuit magnifica. vt in nullo moueret contra iudiciū rationis et spūs. **Sed** neq̄ poterat post filij conceptiōem lege stante. **Consequitur** hec veritas ex dicti. doctoꝝ. ponentiū ip̄am nullatenus venialiter deliquisse. qd̄ saluari non posset si non habuisset oēs motus nedū spūs et rōis. sed aie sensualis subditos rōi. vel nō cōtrarios neq̄ p̄ueniētes rōem. **Dū** aut̄ rō sopita erat et in suo impedita iudicio sine culpa sua. put euenit in sōno nō oportz tales mot⁹ p̄uenisse iudiciū rōis qd̄ p̄ tūc nullū erat. **Facit** exēplū p̄positū de pedagogo si sine culpa fuerit absēs vel inclusus vt paruulo cōsulere nō valeat. **Sic** soluit qd̄ adā vel maria somniando non errauit. **Anim**a marie dum viatrix erat potuit apprehendere tētationes forinsecus immixtas sicut anima christi. sed nullo modo fuisset mota passionabiliter.

tractatus

per eas absq; iudicio rationis. **P**oterat sane pertinere eas ad iudicare atq; repellere. Poterat non moveri secundum eas ad libidine vel ad iram vel ad superbiam. ipsis etiam in apprehensione durantibus. quod valde secus in nobis est non poterit ad apprehensionem homini non moveri. non tamen hoc semper fit cum de merito nostro. sed si persistimus absq; consensu rationis et spiritus redire ab inmerito. quoniam repugnando viris ut diffugiat. quoniam non repugnando sed fugiendo ut ibi fugite a diabolo et fugiet a vobis. quoniam non curando sed irridendo potest et vituperando diabolicas immisiones. quales sunt blasphemie abominabiles et horrendae immisiones. quoniam purissimis atq; sanctissimis. quibus magis oportet irridere quam horrere.

Elicitur ex his quemadmodum victoria castitatis et humilitatis. in maria. non fuit absq; pugna ad quem iugiter attingere nos monent Petrus et paulus quoniam adversarius vester diabolus circuit querens quem devoret. Nec ignorare venit astutias eius cui mille mille nocendi artes sed confidamus quod plures nobiscum sunt si toto corde suis innitamus auxiliis.

Maria marie duz viatrix erat cogebatur in iustate naturali multa pati contra naturale inclinationem suam. sed non contra rationem vel spiritum. fuit iste status marie singularis. inferior quam status beatorum et christi dum mortalis erat. fuit superior ad

v.

alterum cuiuslibet hominis viatoris statum. quamvis homines possent iuxta considerationem precedentem vitio passionibus illatis ab intrinseco virtuose negociari cum deo. tollerando eas tanquam iusto iudicio miseras vel premissas ab eo ut in Job et in paulo et in omnibus generaliter martyribus. Euenit autem ut qui sunt his passionibus in quietiores et minus in anima sereni sint in operibus maiore rui splendens fortiores quam persistant ubi delicat non deplati deficit.

Impassibilitas anime per humanam industriam non potest acquiri. neque per virtutes consuetudinales a preceptis positas. Lex itaque carnis que fomes est semper in troscus heret secundum theologos que lex operari paulominus potest assuetudine contraria non euelli. Baragente in oppositum presumptione spiritus sui prostrati sunt potius quam deuenerunt ad intentum finem. siue fuerunt stoici philosophi vel platonici vel quod mirabili spiritu turci. permittentes ad hanc deducere serenitatis voluptatem detrahentes cupiditatibus seu passionibus. non illis adhibendo maliciam vel fermentum.

Impassibilitas anime tanto proximi habetur ceteris paribus. quanto spiritus et ratio fuerint in suis actibus bonis. et habitibus fortiores. Deducitur hinc ex eadem causa qua ponitur impassibilitas beatorum in resumpris corporibus. que surgit principaliter ex plenitudine diuinitatis spiritus et rationis supra corpus.

Impassibilitas anime in hac vita per plenitudinem usque ad beatitudinem non potest acquiri. sed per virtutes consuetudinales a preceptis positas. Lex itaque carnis que fomes est semper in troscus heret secundum theologos que lex operari paulominus potest assuetudine contraria non euelli. Baragente in oppositum presumptione spiritus sui prostrati sunt potius quam deuenerunt ad intentum finem. siue fuerunt stoici philosophi vel platonici vel quod mirabili spiritu turci. permittentes ad hanc deducere serenitatis voluptatem detrahentes cupiditatibus seu passionibus. non illis adhibendo maliciam vel fermentum. Impassibilitas anime tanto proximi habetur ceteris paribus. quanto spiritus et ratio fuerint in suis actibus bonis. et habitibus fortiores. Deducitur hinc ex eadem causa qua ponitur impassibilitas beatorum in resumpris corporibus. que surgit principaliter ex plenitudine diuinitatis spiritus et rationis supra corpus.

Super Magnificat

Impassibilitas anime nō requirit in hac vita p̄ p̄secutiōe felicitatis eterne. Manifestat hec gr̄a dei tanq̄ iugū suauē et onus leuē. q̄ sub lto pessimos et inueteratos diez maloz iustificat. et p̄ baptis̄mū et martyriū p̄uehit ad celos. hōc nō intellexerūt gr̄am et purificationem sp̄s. hoies illi sine xp̄o sicut nec haberi p̄t sine xp̄o. qui eā cui vult. et q̄ cito vult cōi/cat. Patuit in illo latrone benedi/cō comite suo in passione et regno. **I**mpassibilitas nec in via p̄t haberi. neq̄ in patria. sine stabilimento gr̄e. Iuxta illud bonuz est gr̄a stabiliri cor. **C**ōfunditur in h̄ iuxta qd̄ p̄tractuz est. p̄han/tiū non nulloz vanitas p̄sumenti um per theletas. seu purgatiōes aliq̄s sacrilegas. sic a passiōibus absolut et virtutib⁹ armari morali bus q̄ in exitu mortis aia libera scandēt celū. Qualia dixerunt porphiri⁹. plotin⁹ et appollonius teste Aug. r. de ciuitate dei. **P**onit et aliud sile Albert⁹ in fine de intellectu et intelligibili. **P**assibilitas aie fit sepe occasio virtutis exercende sicut patuit in ap̄lo paulo. **D**eclarat insuper ex vtilitatib⁹ per tentationes varias p̄uenientib⁹. q̄s esse cū passiōib⁹ nemo nescit. **N**ō qui nō est tentatus qd̄ scit. **E**t p̄ multas tētationes oportet nos intrare in regnū dei. **Q**uo circa concludit ex p̄missis atq̄ subsequētib⁹ doctrina

CE

saluberrima q̄ non ex ablatione passiōnū aie. sed ex obp̄uatione m̄datoz dei. debz sumi religiosi p̄fect⁹ argumētuz. **H**oc etiaz in missaz celebratiōe locū hz vt celebratur nō tātundē introget. si sibi deuot⁹ appareat recollectus et tranq̄llus. q̄ntuz si p̄cepta seruauerit dei. et seruare p̄ponit. nō iuxta p̄p̄iā estimatiōez. sed regulaz euangelicā a sc̄is p̄rib⁹ declarataz. **S**iq̄ in sentimētis suauib⁹ ei additū fuerit. lucro deputem⁹ sicut vltra panē. deputam⁹ vinū q̄si pitātiaz vel saporis cōdimentū. **P**assibilitas aie. n̄cario cōi/gitur p̄nti vite mortali. nec aliq̄ min⁹ in cōtēplatiua q̄ in actiua. tā exteri⁹ q̄ interi⁹. taz in bonis q̄ in malis. licet diuersis finib⁹ et meritis. **P**robāt hec exēpla beatoz p̄cedentiū. cū experiētia p̄ntium. **D**ispensat et hec de⁹ freq̄nter. vt nō apponat se hō magnificare super fr̄a. **S**i deuotis p̄mittit aliq̄ talis apparēs deuotio in laqueū in retributiōes et in sc̄dalo. **N**e ve. nobis ab h̄ sc̄dalo. **Q**uid h̄ nobis erit tutū cū nec tuta sit ip̄a deuotio. **P**assibilitas debz a ml/tis vīatozib⁹ tolerari poti⁹ q̄ vt excutiā eniti. **D**iuisiones itaq̄ gr̄az sūt. sicut et administratiōes in quaz aliquibus expedit passiōes anime cū virtute et ratione misceri. vt in bellātibus pro re/publica quo ad irascibilem. et quo ad concupiscibilem in vxoratis.

ad hunc p̄hibet

ad yob 13

Handwritten mark resembling a stylized 'S' or 'D' with a flourish.

Handwritten mark resembling a stylized 'S' or 'D' with a flourish.

Handwritten mark resembling a stylized 'S' or 'D' with a flourish.

Tractatus

filioꝝ pꝛeatiōi vacare debētibꝫ
Et ita de multis q̄ vitam actiuaz
respiciūt. In quibꝫ malꝫ est & tūl.
meritū q̄ venialiū passionū detri
mentū. **P**assibilitas aie obsta
re solet plimuz q̄rentibꝫ cōtēplati
ōnez. et suauitatem q̄etis interne
Cōsonat oīs doctrina scōꝝ q̄ re
gulariter ad cōtēplatiōis q̄etem
nemo puenit nisi passiōibus edo
mitis in aia et si non radicē euul
sis. Et hoc quō fiet cōueniētiꝫ an
in solitudine an in multitudine spe
cialis ē cōsideratio. Sed non oēs
capiūt cōtēplatiōis donū in se p
plexiōe vel statu. cōditōe vel of
ficio. **D**iscipulꝫ **G**ratꝫ mibi est
ternariꝫ iste. q̄aternaz cōsiderati
onū. Et q̄uis vt infers nouissime
non oim sit pfectam querē passio
nū mortificatiōez. sicut nec altitu
dinem cōtēplatiōis. Nihilominus
audire cupio de fructibꝫ mortifi
catiōis h̄mōi q̄tenus istos cōcu
piscē et si non obtinē. fas mibi sit
Mgr Assignabo duo decim v/
tilitates ex cantico marie sūptas
non eas psequēdo. sed pūctatim
annotādo pauca que latiꝫ ali
bi legere et si deꝫ sensuz aperueru
erit viuatiꝫ experiendo potēis in
telligere. **D**iscipulꝫ **I**t placet.
Mgr **C**onsequitꝫ ad edomatio
nem passionū in aia furta decur
sum cantici canticoꝝ marie. p̄mo
altioꝝ. latioꝝ. sublimioꝝ et alacrioꝝ
dñi magnificatio. **C**onsequitur
sc̄do locūdiōꝝ in deo salutarī no

o.

stro spūs exultatio. **C**onsequitur
tertio p̄fūdior. quā. respicere di
gnabitꝫ oīs hūiliatio. **C**onsequitꝫ
quarto p̄fūdior ad b̄titudinez
approximatio in edificatiōez alio
rū dantiū laudē deo. **C**onsequi
tur quinto diuini noīs in se apud
alios sanctificatio. **C**onsequitꝫ
sexto copiosoꝝ dei per generatio
nes et generatiōes se timētes mi
sericordiā. seu miseratio. **C**onse
quitur septimo mirabilioꝝ et gra
tiosoꝝ et cautioꝝ cōtra supbiam
cordis et mentis dispersiōez quā
seuera diuini brachij potentia fa
cit. vnitio cordis seu recolectio.
Consequitur octauo. p̄cellioꝝ
et celsioꝝ. depositis de sede sua su
perbis passionibꝫ et demonibus
hūilium affectionū et aiāz subli
matio. **C**onsequitur nono opu
lentoꝝ suauioꝝ et diuinoꝝ esuriē
tium iusticiaꝝ repletio. dum diui
tes sibi dimittuntꝫ inanes omni
bono. **C**onsequitꝫ decimo mise
ricordiōꝝ istoꝝ qui fide et moribꝫ
sunt israhelite. pueri susceptio
Consequitur vndecimo per eiꝫ im
petratiōez. diuine misericordiē su
per nos amplexās reuocatio
Consequitur duodecimo perspi
cacioꝝ oim que locutus est deus
ad patres nostros p̄phas et do
ctores reueratio. **D**iscipulꝫ **P**re
ciosos elicuisti fructus pueniētes
ex mortificatione animalis affe
ctus. cum appenso. spūs studio.
Nos istoꝝ participes fructuum

Super Magnificat

faciat in terris. qui proficiant in celis ubi deus quos predestinavit vocavit. iustificavit. magnificavit gloriose cantantes in id ipsum Magnificat anima mea dominum. **M**agnificat tibi magna qui potens es o maria fecit et tibi magna sanctum nomen eius. **N**omen et verbum fidei quod et cui credidisti o beata et beatificanda pro ois generatioes. **N**on es ingrata beneficiis dei. confiteris illa. quatenus vni exerunt flumina gratiarum illic reuertantur. **D**iscipulus. **A**ffer roem quod re maria beatam dicent ois generatioes. **M**agnificat dabit ex fine roem. et ex affinitate. quoniam mater est illi quod fecit ois generatioes celi et terre et oim quod in eis sunt. **I**deo iure dicitur mater pietatis. et consequenter ois diuine magnificatiois laudis et glorie. **D**iscipulus. **Q**uo pacto sic? **M**agnificat mirabilis accipiat deductio. sed vera. **I**taque pietas ex affinitate et affinitas ex generatioe surgit. **E**st enim pietas in genere quodam amor pueniens inter aliquos ex radice vel causa cuiusdam affinitatis mutue. qualis est inter parentes et filios et e contra. qualis in ciues et ciuitate sua vel patriam quam propterea nos dicimur habere ad deum preter nos et dominum. quod vicissim pius erga nos esse laudat. quia possedit. fecit et creauit nos. **U**bi pietas de qua magis ad propositum quod concernit mutuam dei ad nos habitudine describi potest. **P**ietas est amor pueniens. eo quod dei genitum

.cxi.

mus. capaces atque participes eius. **F**undat in hac pietate quilibet altera sicut a diuina preteritate. ois secundum apostolum preteritas in celo et terra nominat. **C**um ergo beata nostra sit mater huius preteriti nostri consequens est ut sit mater pietatis et origo eius. **E**st vero pietas ex affinitate quod fine dicit.

Discipulus. **P**lacet deductio.

Magnificat. **Q**uanto magis si ultra progredimur. attendentes illud preclarissimum de se et a se preuocum. **E**go mater pulcre dilectionis et timoris. et agnitionis et sancte spei. **I**n me ois gratia vie et veritatis. **D**iscipulus. **E**lucida distinctio. **M**agnificat. **D**escriptum pietate quod est amor pueniens eo quod dei genitum sumus et capaces eius. **N**ulla deo pulchrior dilectio quam in amore fundata et talis pietas.

Discipulus. **A**ssentio. **D**oce quid sit mater timoris et sancte spei. conuenit enim materie quam de passionibus modo tractabam. **M**agnificat. **C**onuenit scio. propterea non inscius aut impudens hec induco. **S**iquidem amor est origo cuiuslibet affectionis alterius. **E**st autem maria mater pulcre dilectionis. sic igitur necesse est. mater timoris et spei et leticie et doloris. qualis est illoz quos beatificat lugentes filius eius. **D**iscipulus. **N**on habeo quid contradicam. **M**agnificat. **C**ouerte nunc recordationem tuam ad tractata presus in prima cordula preteriti psalmi marie decacordi. et latius in libro de canticis inuenies fecundum pietatis exercitatiois et solatiois instrumentum.

.p .i.

Super Magnificat

rologio sine pondere sine modo. vel ordine tanq̄ postremo decor a cadauē sine vita. Obuiabit ista rotatio sēsualis. regulari q̄lez dīrim⁹ circulo rōis. ¶ **D**iscipulus Speciosa sūt ista dū audiunt. sed impet⁹ obliqui circuli. sensus deorsum iugiter ad t̄palia se deprimens vehemēti⁹ impellit et circuit. ¶ **M**gr Non clam me ē. sed vincē. sed obistere scdm pietatez hoc opus. h̄ labor est. m̄re pietatis adiutrice. ¶ **P**orro si scire delectat q̄d sit magnificare dñm q̄d exultare in deo salutari n̄ro cum oibus ad collaudatiōem spectantibus in hymnis et canticis. q̄d lucidius q̄ ex pietatis ratiōe descriptiōes assignare. **Q**uid est magnificatio dñi si queritur. **D**ic q̄ ē spēs pietatis corde ore vel ope pueniens ex cōsideratiōe vel p̄tatione diuine magnitudinis et maiestatis sui dñi. **E**st em̄ maiestas q̄i magnitudinis stat⁹. **Q**uid exultatio spūs in deo si queritur dic q̄ est pietas p̄tans in gaudiō h̄i ligno quoniā deus est salutare n̄m. **D**ic itaq̄ cōsequēter ad interrogatiōes de benedictiōe id ē bona donatiōe. de gr̄a actiōe de adoratiōe. de latria. de religione. de tubis ductilib⁹. de cordis organis. qm̄ hec oia sūt pietas ad deū talib⁹ signis et indicis se p̄tans. **E**st autē pietas vt diximus ad deū amor integer. eo q̄ dei gen⁹ capaces et participes e-

.cxiij.

lus sum⁹. **D**ignatur d̄o de⁹ vicissitudinem ad gen⁹ suū refundere imo p̄uenire in benedictiōib⁹ dulcedinis. maxime per incarnationē p̄ qua cecinit mater ista pietatis canticū suū nouū Magnificat aia mea dñm et scm̄ nomē. de q̄ sup̄est non colloquēdo. sed differendo subire tractatū. **T**u interim silueris. ¶ **D**iscipul⁹ Sup̄est aliud speciali⁹ insinuādū. fundamentuz. qua rōe btām n̄ram dicunt oēs generatiōes. ¶ **M**gr Ratio iam p̄acta est ex fine. oēs q̄ generationes sūt affines ei nō q̄licūq̄ sed vt matri. **D**ebent idcirco cognoscere beneficioz largitiones. ex ipsa p̄cedere. hec autēz recognitiō ē sua benedictiō. **Q**ua in re dices ea q̄ sequuntur. **D**icitq̄ oēs generatiōes. btām dicūt mariam. sicut ad ipsam oēs h̄nt pietatem saltem naturalem. **R**atio qz naturalem h̄nt amorez omēs generatiōes ad eā. scdm genus suū p⁹ dñm n̄m. **I**hm xpm. **D**eiquidez m̄r est effecta. **C**lamat idcirco. **V**enite ad me oēs qui concupiscitis me. et a generatiōibus meis adimplemini. **E**t iterū. **M**emoria mea in generationes scolorū. **S**icut misericordia dei est ap̄genie in progenies timētib⁹ eum. **D**ic q̄ generationes hoim. degeneres sunt habende. q̄ mariā nō pie colūt nec btām spontanee recognoscunt. **A**dditur spontanee qz velint nolint. ipsam naturali

Tractatus

pietate venerant et colunt quemadmodum
modum. de demonibus ait Jacobus
quod credunt et contemserunt. Dic preterea
quod ab initio et ante secula creata
sunt hoc est predestinata causa fi-
nis et affinis omnium generationum
quod debent ideo recognoscere et benedi-
cere generationem suam. imo regenerationis
initium per christum. Dic quod apud gene-
rationes seculorum generatio preterita
et generatio advenit. Ipsa vero est
terra permanens de qua veritas or-
ta est que manet in eternum. Dic quod
nobis omnibus affinis est velut in
omni genere affinitatis ista. quam
benedicunt et beatificant omnes gene-
rationes. Est soror ab humana specie.
est mater ex nostra parte filium regenera-
tionem. Est cognata cum angelis et no-
bis. ex similitudine intellectualis na-
ture. Est unum cor nobiscum. una ani-
ma. unum animus et unum spiritus ex di-
lectionis obligatione. Dic quod propter
de fiduciam magnam habemus adire
in omnibus necessitatibus nostris. sue thro-
norum pietatis. Plane despiciendum non potest
generationem suam que mater est pietatis. cuius
origo progreditur ex generis unitate.
Discipulus gratis ita dicere
desidero gratis affecto colere bene-
dicere et predicare beatam et beatifi-
candam pro omnes generationes quia fe-
cit ei dominus magna qui potens est et
sanctum nomen eius.

Sequitur altera parti-

tio siue dialogus de sancto nomine
dei. ubi de triplici noticia dei
per notulas. lxxij.

o.

Prima notula

Magnificat anima mea dominum
quia fecit mihi magna que
potens est et sanctum nomen eius.

Magna sunt et magna nimis o-
virgo beata. que fecit in aiali por-
tione dominus per incarnationem sui. dominus
supervenit spiritus sanctus in te. secundum
necesse in mente sed in corpore. et vir-
tus altissimi. obumbrabat tibi. tam
in corpore per extinctionem fornicis quam
in mente per infusionem effectivalem
nostris sui ut experimentaliter agno-
sceres. o sancta sanctarum. quia sanctum nomen
eius. Sanctum nomen. impollutum. in-
contaminatum. consecratum. confirmatum.
sine terra sine concretione materie. et
ab omni prius impuritate liberum
et alienum. Sanctum nomen illius que dedit
filio tuo. Ihu christo nomen salus
Magis ideo. Iesus. a deo et angelo
et homine nominatus est. quia saluum facit
et populum suum a peccatis eorum. ipso
dicente. quia nemo venit ad patrem nisi
per me. Sed obsecrat te bea-
ta. cui fecit magna qui potens est.
obsecrat te pauper exul et advena
non abscondas. O pulcherrima et
prudenterissima feminarum nomen i-
stud sanctum filii tui qui fecit tibi ma-
gna qui potens est. non sileas a me
neque taceas a me seruo tuo. et pu-
ero tuo. Cupis glorificari nomen i-
stud propter te inde gloriaris te beatam di-
ci propter omnes generationes. non propter te
sed propter natum de te. hortaris cum
psalmista et dicis. Magnificate
dominum mecum et exaltemus nomen eius.

Super Magnificat

in idipm. Consci^o est et testis me^o
fidelis in celis dñs. qui tecū ē iaz
non in vtero carnis carnaliter h̄
spūaliter in vtero tā corpis q̄z a/
nime. **C**onsci^o inq̄z qz studiose me/
ditata ē mens cogitare qd̄ et q̄le
esset nomē sc̄m ei^o. nō qd̄ est ap̄d
se. qz nec possibile nec fas. istud
mortalem inquirē. sed ap̄d crea/
turam suā. imagine sua notatam
et sui capacē. q̄re me creāē digna
tus ē nō meo merito. **Q**uid enim
merēi potui p̄usq̄z in eē fui? **S**cri
psit de divinis noib^o collaudator
tu^o dionysi^o diuin^o. **O** brā p̄ oēs
generatiōes. hebreoz grecorum
latinoz. ⁊ oim generatr̄ nationū
et linguarū. **S**cripsit et docuit q̄
noia. .i. dei sumunē ex triplici via
seu cōsideratiōe. **V**ia cālitatis. et
symbolice similitudinē ex sensibili
b^o. **V**ia abnegatiōis p̄ super/
mentales excessus. **D**ic obsecro
mihi. dic benedicta inter oēs mu/
lieres. **D**ic vbi pascat. vbi cubet
dilect^o tuus iste ex dilecto dilect^o
amic^o tu^o. dilectus et amic^o per a/
morē. **T**rahe me coraz te. p̄ eum
in odore vnguētoz suoz simul et
tuorū. qm̄ oia sua tua sūt. tibi nūc
est oia in oib^o q̄ cubat et pascitur
in lectulo florido mētis tue. et tu
in secreto cubili maiestatis sue a/
pud prēm qui fontale principiuz
est toti^o diuine maiestati. **I**bi p̄fe
cto dom^o m̄ris sue. **I**bi cubiculum
genitricis sue. **I**bi p̄ deosculatio

celi

nē scām et pudicam docet te. **D**o
ce. tu me que nec ipm. nec te igno
ras. doce p̄cor qd̄z q̄le sit nomē
sc̄m ei^o. **D**oce si sufficientē modos
cognitiōis explicuit paul^o consci^o
verborū q̄ nō licz hōi loqui. q̄ ex
te muliere dicit ipm factuz sub le/
ge. **M**uliere siquidē illa q̄ fas ha/
bet dicere. **E**go. mater pulcre
dilectiōis. cū ceteris in laudē sapi
entie positis. tibi per ecclesiam an
thonomaticē et emphasice lauda
biliter attributis. **D**oce q̄so suffi
ciēter. .i. et ad plenū nomē dei quē
admodū ab eo sit expositū cū ait
Videm^o nē p̄ speculū et i enigma
te tūc at̄ facie ad faciē. **E**cce sp̄li
cē inuenio nois sc̄i dei cōgnitiōez
specularē. enigmaticā et facialez
Prima et sc̄da nobis hic cōcedū
tur et nūc. tertia tūc in re. nūc in
spe sola p̄statur. **D**oce si sc̄a peto
si sc̄a requiro que ⁊ qualis sit hec
triplex cōgnitiō. **A**udiaz qd̄ loq̄/
tur in me dñs. p̄ sp̄m sapiētie sue
et tue. sue per essentiā. et tue per
gratiam singularem. **S**emel loq̄/
tur de^o. et id ipm non repetit. **H**a
bes legem et p̄phetas. interroga
diligenter eos et dicent tibi. **F**iat
ita. **S**ed assit spiritus tuus bon^o
interroganti. **A**ssit et audienti ne
vel stulte et indignē interroget.
ne responsiones deniq̄z datas
auribus surdis accipiat. sed obe/
diat sp̄i totiens incalcanti. **Q**ui
habet aures audiendi audiat.

Super Magnificat

tum supra sensum non facit sensatiōem scdm aristotelē et experientiam. Propterea nōc est spēs esse medias q̄ deducūt p̄ mediū ueniens in contēperatā rem sensibilem ad p̄p̄riū sensum suū. **D**iscurre per oēs et singulos sensus. et ita videbis. **S**ed nec obstat tale mediū. **Q**uā cognitio sit immeditata et intuitiua. **A**lio q̄n nulla talis esset in sensu de rebus ad extra nisi q̄ sit de spēs⁹ et actib⁹ ad intra de intelligibilib⁹. vbi bene reperitur aliqua res. immeditate cognosci per essentiam suā nulla specie mediante. sed actu distincto a re. **E**st quartū mediū cōiūgēs obiectū cū potentia. **M**ocat̄ at̄ hōi mediū actus quo res intuitiue videtur forte etiā habit⁹ infusus vlt̄ acquisitus pōt̄ dici tale mediūz nisi melius referat̄ ad mediū. eleuans. **C**ertū est aut̄ q̄ nec mediū tale. cōiūgēs potentia cūz obiecto. reddit cognitionem. dici mediatā. et nō intuitiua. vel experimentatiua. **A**lioquin nulla creatura habēt immediatam cognitionem q̄ sol⁹ deus est sua cognitō actualis scdm articulū parisiēz et veritatem. **R**emanet tñ ex p̄dictis. satis apertis. difficultas p̄dicta si res possit dici videri intuitiue et experimentali. dum non est vel absens ē. **D**octrina cōis artistaz tempore meo non habebat incōuenientem hanc positionem. q̄n sol⁹ absens a nostro emisserio vi-

cxliij

deretur intuitiue per lumen suum in auroza. quin sonus audiretur dum non erat. **I**ta de reliqs sensibus ex quo spēs simplex et p̄p̄ria erat p̄ns. quasi deducens obiectum ad potentia. **R**otanter ad dīm⁹ ad spēm. q̄ sit simplex et p̄p̄ria. ne cogamur concedere noticias sensus cōis. et imaginatio nis et rationis de rebus ad extra esse intuitiuas. **E**st doctor vnus q̄ ponit mediā noticiam. inf̄ intuitiua et abstractionem simplicem. dicens in casu nostro q̄ noticia que presente obiecto et causate spēm. scilicet in oculo dicebatur intuitiua. desinebat autem esse intuitiua. i. vertebatur in abstractionem. corrupto seu absente obiecto. **N**ihilomin⁹ positio p̄or probabilis est. que non deputat incōueniens. q̄ res videatur intuitiue dum non est. **D**atet in deo. q̄ omnia ista que non sunt intuetur. **S**imiliter et beati in eo. imo et p̄phetica visio de absentibus in suo lumine magis dicenda videt̄ intuitiua q̄ abstractiua. sicut in angelorum cognitōe. per innatas a creatione species vel receptas. **A**duget vero difficultatez hanc consideratio perspectiuoz dicentium visionem. non fieri. nisi sub eversa piramide cuius basis ē in re visa et p̄d̄⁹ asp̄ois in oculo. **R**ursus defminat decretalis benedicti. q̄ beatitudo formalis cō-

p .a

Tractatus

listit in duob' actib'. qui sunt visio et fructio. sed addit q' obiecta
lis beatitudo est ipse deus. **P**ona
tur ergo p' possibile vel impossi
bile q' subtrahere se deo in rōe ob
iectali q'admodū libere p't. ma
neant illi duo actus visio et frui
tio. nunq' dicitur iste prim' bea
tus. etiā nūc beatus formaliter et
intuitiue. **A**ugetur amplius si cō
siderem' oēm creaturam. q' opat'
ad deum in rōe vestigiū vel imagi
nis. tanq' in rōe speciei represēta
tis deum q' per analogiam. sed
non min' q' radius. q' lumen sol
operatur ad solem licet non sit e
iusdem s'be cuz sole. **V**idēs igitur
creaturas. et intelligens. i. int' le
gens habitudines hmōi imagi
nis et vestigiū in triplici genē cau
se efficientis formalis exēplātis.
et finis. nedum intelliget inuisibi
lia dei per ea que facta sūt. iuxta
verbum sapientis et apli. sed ha
bebit notitiam intuitiuam de dō
non minus immediatam et p'p'ā
q' habeat oculus de suo obiecto
puta de sole per lumen suū visio.
Hoc nullus videtur concessisse. i.
mo damnatus est articul'. q' de
us hic immediate per essentiam
videatur. **E**t si non immediate. er
go nec intuitiue. **A**ddamus
ad difficultatem et contra artī
culum quia existente homine in
prospectu dīmus q' homo vi
detur. constat tamen q' oculus
corporalis non attingit ad sub

u.

stantiam hominis sicut nec ali'
quius sensus. **O**portz ergo q' re
feratur ad visidē intellect' visio
substantie hominis vel essētie sue
Hic p'inde ponunt aliqui q' ob
iectum intellectus naturaliter.
et pro statu p'nti est quidditas re
rum naturalū. habita per abstra
ctionem intelligentie vel intellect'
agentis ex fantasmatib'. **N**ūq'
ergo agentis hec intellectuālis
cognitio dicit' intuitiua. **P**roce
dam' ultra. q' si requirit' et suffi
cit talis abstractio hic nos non
plus cognoscim' substantias seu
quidditates rerū materialū q'
dei quidditatem. nec pl' aiām no
stram q' angelicam naturā. imo
breuiter nihil intelligim' intuitiue
et experimentalr de reb' nisi sola ac
cidentia. nec iā p' intellectū vt in
tellect' est. sed put influit in sens'
exteriores. per se vel p' vires p'p'ri
as. si ponunt' substātiāl'r ab eo di
stīnde. **S**z neq' poterit haberi co
gnitio simplex et imediata et ab
soluta cuiuscūq' differētie s'balis
imo nec differētis accidētū. qd'
occedit vn' doctor. **Q**uid p'terea
si ocellerim' cū **A**ug'. q' nō possu
m' hic habere cognitioez sincerā
de rebus. nisi de luce diuina nun
quid oportebit q' in omī cogniti
one veritat. presertim sincere co
gnoscat' lux diuina saltim in suo
lūte sicut cognoscit sol in oi visidē
corpali colore p' irradiatidē lu
cis et lūis sol. et ita redibit q' de'

Oper. Magister

in notitia videtur licet
exponeat quod quidditas
vā ut dicitur in p'nti in
vniuersitate tunc autem licet
q' sit notitia tunc videtur in
ones dicitur in p'nti in
mōi multū q' dicit' sed ne
appareat tunc autem p' notitiam
dicitur q' nota dicit' et p'nti
p'nti et contra de re et tunc
de lūis et esse inuicem tunc
notitiam maxime p' dicitur in
et doctrina sed nō satis ad experi
entiam dicitur ita q' de notitia
intuitiua loqui oportet alit' magis
p'nti loqui p'nti. **D**icitur
ne p'nti et de notitia intuitiua
loquendo q' p'nti et intuitiua
se extendit ad oīm vim p'nti
hui obiecti dicitur et immo tunc
vniuersitate tunc autem licet
notitiam q' dicitur de re intel
lectus tunc dicitur q' dicitur
dicitur vniuersitate generaliter
huius p'nti obiecti simplex et
intuitiua p'nti intuitiua
huius obiecti in rebus q'ntis in le
sue p'nti locum tantummodo.
iplo obiecti vel abiecti autem
admodum licet dicit q' tunc vi
det et tunc autem res dicitur
iam colubas vel ablatas p'nti
p'nti p'nti tunc vel tunc
que remanent in experientia
huius p'nti autem dicitur
huius visio causatur a tunc
et ab obiecto causatur

Super Magnificat

hic intuitiue videtur. Denique superest
exp onendum quid aptus intelligit
dum ait **Idem** nunc per speculum in
enigmate. tunc autem facie ad faciem
quod sit differentia inter istas tres visi-
ones. **Difficultates** iste sunt diu-
mibi multumque quae. sed nec satis
apparet exitus nisi per nomen distin-
ctiorem quam noia cum sint ad placitum
si per ea constat de rebus et senten-
tiis satis de esset inquirentibus
veritatem maxime per disciplinam
et doctrinam sed non satis ad experi-
entiam. **Possum** itaque de noticia
intuitiua loqui generali. magis
proprie. loqui propriissime. **Diffinitio**
ne prescriptam. de noticia intuitiua
loquendo scilicet per visio et intuitio
se extendit ad omnem vim perceptiuam
sui obiecti simpliciter et immediate ut
dicimus vide quomodo hoc sonat quomodo
redolet quomodo sapit. **Sic** de intel-
ligente hec dicimus quod bene sentit.
Et inde venit sententia generaliter
Omnis perceptio obiecti simpliciter et
immediata potest appellari intuitiua
siue obiectum sit realiter presens in se
siue per suam speciem tantummodo.
ipso destructo vel absente quem-
admodum solet dici quod oculus vi-
det et auris audit res aliquas
iam destructas vel ablatas. pro-
pter species colorum vel sonorum
que remanent in exteriori sensu.
sicut pretactum est. **Aut** si miracu-
lose visio causaretur a deo in oculo
vel ab obiecto causata seruare

.CXX.

tur. **Cadent** etiam hic exempla de
coloribus qui videntur alii quam sint
ut in iride et in nubibus et in vi-
tris suppositis obiectis et oculo
linea recta visuali. **Magis** proprie
nominatur intuitiua noticia. que
fit obiecto presente. et actualiter. im-
mutante per se vel per suam spe-
ciem immediate. **Exemplum** commune
est in sensibus exterioribus per dif-
ferentiam ad interiores. **Propriissime**
sine vero nominatur intuitiua cogni-
tio quam causatur ex obiecto per se
ipsam et essentiam. scilicet absque specie
media. **Sicut** enim deus intuetur
se ipsum sic angeli cognoscunt
essentias suas. licet per actum su-
peradditum. **Sic** cognoscimus
nostros actus interiores. sic perci-
pimus immutationes passionum
per ipsasmet passiones actualiter
immutantes sine specie media. li-
cet non sine actu perceptiuo me-
dio. quoniam hoc proprium est so-
li deo. quod sit sua perceptio. **Et**
dicimus ex premissis quod omnis no-
ticia propriissime intuitiua. ac prin-
cipaliter de noticia que habetur per deu-
torem. et vniorem mentis ad deum
nequaquam fit aut fieri potest sine co-
gnitione propria vel comite scilicet. **Qui-**
cennam autem ex perceptione tali con-
surgit. **Alioquin** in plantis. et in
inanimatis poneretur delectatio
sed et ut cum publica ratione loqui
nos pateat. **Fundemus** istud
dictum per aliquas veritates.

Caper Magnificat

nisi q̄ inclinet et afficiat ad suuz
p̄ncipiū. et locū generatōis scilz.
quē ad modū exprimur i generati-
one naturali ignis vel altor. q̄b?
p̄ mensurā numerū et formam.
dat p̄odus amoris naturalis ad
locū suū. et hec q̄dē materialit̄ in
immaterialib⁹. in spūalib⁹ spūalit̄
sicut in angelis. sic in aia rationa-
li imo sicut altiori longe mō indy-
bo dino. q̄d ex forma diuinā p̄-
nitat. sibi cōscata oseq̄ntē iclinat̄
afficiē et inamorat̄. et zelat p̄ a-
morē suū spiratū. q̄ spūscūs ē re-
dire ad p̄m circulo opletissimo
vbi nō differt alpha et o p̄ncipiū
et finis. Et hec circulatio in et̄nū
est. fuit et erit. sicut p̄ et̄nalit̄ dat
formā suā filioz oseq̄ntē eādē vim
spiratiuaz cōicat filio p̄ qm vim
spirat̄ ocozdit spūscūs. amor v/
triusq̄. **R**edeam⁹ sup alia duo
dicta. **P**rimū et scdm Itaqz 2^m
oem̄ ē q̄ tal̄ noticia nō sp̄ ē intui-
tiua vel pp̄rie exp̄mētalis rei di-
lecte. Rō manifesta ē qz nō sēp̄ est
noticia talis simplex et imediata
p̄ obiectalem et immediatam no-
tionem rei dilecte sicut supponit̄
et crebro videm⁹. **P**rimū vero sta-
tim perspicuū est intuenti descri-
ptōem noticiae intuitiue et experi-
mentalis pp̄rie dōe. **N**ihil enī ma-
gis imediate. et simplr et p̄ essen-
tiam et p̄ obiectalez actu p̄ntiaz
sentiē q̄z amor intim⁹ vel affectus
sit iste intellectual̄. sit sensualis. sit
de. re p̄ntē vel absente. vel nō exi-

cxvi.

stēte. **C**ollat̄ attū calūnia sup hec
q̄ d̄r de absentia rei dilecte v̄l nō
ex̄ntia ei⁹. **E**t dicam⁹ cū p̄bis et
theologis subtilissimis. q̄d om̄is
res creata habet triplex esse. q̄z
q̄olibz p̄t dici p̄fēs suo modo.
Habet esse in arte diuina. nec q̄le
cū q̄z esse sed diuinū et vitale. q̄d
factū in ip̄o scz verbo vita erat.
Et qualis vita? **N**imiqz illa q̄ est
lux vera q̄ illuminat oem̄ hoīem
veniētem in hūc mūdum. **S**iq̄dē
om̄is creatura est in deo creatrix
essentia. **H**abet scdm esse in intel-
ligentia angelica s̄m sapiētiam
quam effudit deus super om̄ia
opa. sua q̄ ab intio creata est im-
mediate. angelice postmodū de-
multis. hoc esse cōicatum est om̄i-
nibus in prima creatiōe et in cō-
seq̄nti in om̄iū hoīm illuminati-
one et plus et minus clarius et
obscurius. **H**abet tertium esse om̄i-
nis creatura in pp̄rio genere seu
materiali seu spūali. **C**oaptemus
distinctionem triplicis huius esse
ad rem nrām et dicamus q̄ nul-
la res amari potest vniuersaliter
loquendo nisi p̄fēs sit amanti.
altero triū modor̄ p̄cedētium. q̄
referunt̄ ad duos. s. ad modum
p̄ntie essentialis in pp̄rio genere.
vel ad modum p̄sentie intentio-
nalis seu formalis in sua cogniti-
one. **U**nde de⁹ si per impossibile
non cognosceret creaturas ip̄e
nō diligeret eas qz in p̄ncipio
q̄d est verbū creauit oia. portās

Tractatus.

oia d'bo virtutis sue. **S**icut in angelis. amor nō esset ad alia a se. imo nec ad se nisi tale qd amat: pns esset essentialit' vel intētiona lit' diligēti vel cognoscēti. Obijce ret aliqs q' insensibilia feruntur pōdere suo ad loca sua. nec tñ ista cognoscūt. Rñ suz est pns q' habent naturalē formaz suā in se ip sis. cui data est et imp'isa talis inclinatio cōsequēs formā. In nec hz p' incōueniēti. doctor vn' totus seraphic' cōcedē. q' in omī re sit imp'issus. q'daz mot' cognitio/nis naturalis dirigētis quodam suauī impetu rē quālibet in suū finē sicut in angelis sicut in hōi/bus sicut in aialib' p' cognitioēz sup'additaz. q' formalē et accidē talē. Sic in eisdem quēadmodū in ceteris. imp'issa ē forma essentialis. q' spōtanee in brutis. libere in intellectualib' dirigēt in p'p'riū finē. **N**eque q' libertas vt arbitria est nō sp' cōformā et inde pcedit pccz qd' corrūpit modū spēz et ordinē debitos addi p' habit' et ad' virtuosos ad libertatē naturalē. q' licet sp' in se virgo sit et pulcra. etiā in demonib' violari nō possit in essentia sua. p'cip'at' tñ a dño suo p' inobediētiāz arbitrarie libertatis. vt non exerceat naturale dñium suū et quo p'dicta est dñij. **Q**ua in re cecinit nra tympanistris disp'it sup'bos mēte cordis sui. **D**eponēs potētes de sede naturalis sui dñij. nō per

vi

suā. h' p' subditorū rebellionē. **T**ō sonat p'missis descriptio diony/sij de regno dei. **R**egnuz inq't est ois finis et ordinis et legis or nat' distributio. vbi p' totū ornatū. scdm' expositores accipi' incli natio naturaliter indita cuiuslibet creature vt obediāt suauiter creatori. **J**uxta illud sapiētis a p'bia deductū ap'd boetiū. **O** sapiētia attingit a fine vsq' ad finem fortit'. et disponit oia suauit'. **T**e/pus ē et locus ex p'missis soluere difficultates p'tactas circa cōgnitioē nois dei intuitiuā. expimē talez et effectualē. sicut orat ecclia in orōe p'ntis dñice. **D**e' virtutum cui' ē totū qd' est optimū insere pectorib' nris amorē tui nois zc. **P**resupponēdo qd' sit noticia intuitiua cōiter dca. qd' p'p'rie. qd' p'p'rijs sine. **R**urs' qd' sit amor vel affect' et vñ oriat'. et quēadmodū affēs ois expimētalr' agnoscat'. colligat se mēs hūilis q' videat q't cōcurrūt ad vñōēz gl'ie cōsumatā. vt de his q' certa fide credim'. et ex alijs q' q'tidiana nos docet experiētia citi' attingam' ea q' mediant inter cognitionem naturalēz vie. q' supernaturalem glorie. **I**lla d'bo sūt q' proueniunt. hic nobis per grās spirituales sup'naturalit' immissas. prout vnicuiq' diuidit deus mensuram fidei. donozū qz suoz. **I**sta sūt specula. iste species iste forme. iste theophanie. iste caligines lucidissime. ista silētia sub

Super Magnificat
quod et in quibus...
hic et nunc...
ne gl'ia lumen...
potētia habitus...
aduale. Lumen potētia...
merito rationalis. **P**romissum
sp' naturale lumen et' et habitus
nra tñ q're q' gl'ie d'quod de se a
de lūmō' naturalē ad dñis in
adū vel habitus. **P**orro lumen h'
hōiale p'p'riū et p'ncipale v'
est lumen gl'ie cōtrōdens. lumen
q't in via vñōis ab ea p' alle
lūmū quōdmodū doctrina
moris vocat de habitu caritatis
q' manet in patria q' nō ē
die scdm' op'm. **C**eterū lumen
lectale est ip'se vñō' p' p'p'riū in
lectali rōe. nra sp'ce mōtante.
Propterea de vñō' facte ad factūz
in factū est et oculis ad oculū. **D**e
vñō' lūmē aduale ponit in adū'
mōtāt' et volūntas qui sūt vi
ho et fructus. **J**uxta d'ctam d'ctam
et vñō' hōiōis. **C**ontrōdet
in vñō' et fructū adualit' mēs
habēt virtutes habitus hōi
sp'ce caritatis in via. hōiōis d'o
res ap'p'riū. sicut. p'p'riū hōiōis
matrimonij q' gl'iam d'ctam
Quāvis et d'ctam p'p'riū vñō'
res. ip'si adū. vñōis vñōis
sub qd' hōiōis adū' qui fructus
succedēs sp'ce vie et q' ap'p'riū
nem fructus nois. hōiōis
vñōis d'ctam a vñōis vñōis frui
tōe. **I**stā d'ctam. q' d'ctam
q'ia ē. **S**icut in via p'p'riū adū'

Super Magnificat

quib' et in quib' speculat a nobis hic et nunc de'. **C**ōcurrat ad visio/nē glie lumen q̄duplex scz lumen potētiāle. habituale. obiectāle et actuale. Lumen potētiāle est ipsa met aīa rationalis. Remanet em̄ sp̄ naturale lumen ei' et substernitur tā gr̄e q̄ glie q̄cquid sit de a/lis lūinib' naturalit̄ adq̄sitis in actu vel habitu. Porro lumen habituale. p̄cipuū et p̄ncipale vocat̄ lumen glie corr̄dens. lumini gr̄e in via. differēs ab ea p̄ esse cōsumatū quēadmodū doctrina cōmunis docet de habitu caritatis q̄ manet idē in patria q̄ nō excludit sc̄dm aplm. **C**eterz lumen obiectāle est ipse de'. se p̄ntans in obiectali rōe. nulla specie mediantē. p̄pterea d̄r videri facie ad faciez et sicut est. et oculo ad oculū. **D**e niq̄ lumē actuale ponit̄ in actib' intellect' et volūtatis qui sūt visio et fruitio. **J**uxta dēfīniatōem extrauagātis b̄nōicti. **C**orr̄dēt at̄ visioi et fruitioi actualib' tres habit' succedētes habitib'. fidei spei et caritatis in via. q̄s tres doctes appellam'. aīe. x̄po despōsate matrimonio p̄ gl̄iam cōsummato. **Q**uāuis ab aliquib' ponant̄ doctes. ipsi actus. visiois et fruitiois sub q̄b' includit̄ act' qui d̄r tentio succedēs spei vie et p̄ appropatio nem fruitio noiā. si distinguam' dilectōem a tentioe. vel etiā fruitioe stricte sūpra. q̄ delectationi quia ē. **S**icut in via ponit̄ in acti

CEUQ.

bus et habitib' gratuitis q̄dam t̄nitas d̄tuti theologica. similit̄ ponitur suo mō in b̄titudine t̄nitas dotū in v̄nitate luminis glie. **H**ec aut̄ v̄nitas in t̄nitate. et trinitas in v̄nitate vocat̄ b̄titudine formalis. **S**i in habitib'. habitu/alis. actualis si in actib'. **S**ed obiectalis dei rep̄tatio. facialis appellat̄ obiectalis b̄titudine. **H**abeat̄ q̄so p̄re manib' vt ita loqr̄ p̄is distinctio de duplici b̄titudine obiectali. .i. q̄ formalis. qz facit ad intellectū et cōcordātiāz doctoz p̄cedētiū t̄ps decretal. **R**ursum aduertat vnusq̄sqz q̄ memorie nō abstrahit̄ b̄titudine formalis in p̄dicta decretali. qm̄ memoria nō facit sp̄ales potētiāz distinctā extra intellectū in assignatiōe habitū d̄tuzoz vel actū. sic nec vis irascibilis extra cupiscibilez ponit̄ numez. **A**pplicem' sermo/nē de b̄ q̄duplici lūie b̄tifico. ad q̄duplex lumē q̄ d̄currat ad cōtēplatiōem vie. dicētes q̄ ex pte lūis naturalis in se nō est variatio b̄ et ibi. sicut nec ip̄a aīe natura essētiālr̄ diuersa ē p̄fertiz i ea/dē ala q̄cqd̄ sit d̄ p̄f̄one eēntiāz diuersāz aīaz put sonare videt̄ articulus. **D**e anima christi nō sit perfectior anima iude. erro. **D**i camus de habitu gratie ad habitum glorie. q̄ differunt penes imperfectum et consummatum. similit̄ et act' eius. **E**t ita de actu et habitu caritatis posset dici.

tractatus

Sed de habitib⁹ et actib⁹ fidei-
spei longe aliter q̄ in visione et
fructiōe patrie. Et h̄ p̄pter tertiū
lumen qđ noiam⁹ obiectale qđ ē
ipsemet de⁹ in se visus. Sicut er
go deficit hic in via. tertiū illđ lu
men obiectale non qđez in se qm̄
vbiq; est sed in rōe obiecti. clare
et nude et immediate in se visi. sic
deficit et differt visio et tentio vie
a visioe et tentioe patrie. **N**omen
insup dei qđ se noiat et manifestat
in celo a noib⁹ q̄bus in terra no/
minat. Quo sup scō noie recipe
q̄ sequūtur. **S**cm̄ d̄z dei nomē
a sc̄itate qua dion. describēs ait
Sc̄itas est ab om̄i inq̄natiōe. libe
ra et p̄fectissima et inēd̄taminatī
sima puritas. Grece em̄ noiat
agios scm̄ ab a qđ est sine et ge
tra. **D**ōt aut̄ hec p̄ticula cōstrui p̄
se subintellecto x̄bo qđ nomen
dei est vel dicitur vel eminet scm̄
Potest nihilomin⁹ hec sententia
pendē. seu cōr̄ndere ad p̄ceden
tem vt dicat maria. qđ scm̄ nomē
dei fecit sibi magna. Si qđez oīs
cognitio dei. sicut ē fides vel itelli
gentia recte vocat̄ nomē dei. **C**ō
stat aut̄ qđ p̄ fidem et assensū da/
tum verbis angeli virgo cōcepit
filiū dei. fecit te g^o br̄am. qđ credi/
disti fecit magnā. nomen scm̄ dei
Docent sacramenta. qđ magna
sit in noie dñi virt⁹ eius. **N**ut cer/
te nomen hoc in filib⁹ accipit p̄
noiato qđ est de⁹. **S**cm̄ nomē dei
est. i. cōfirmatū p̄ oēm creaturam.

vi

maxime intellectualem. quaz nul
la subsisteret. nisi causa qđ dedit eē
influeret. **H**inc canit Ambrosius
Rerū de⁹ tenax vigor immotus
in te p̄manens. Et facit h̄ ad p̄ce
dētem intellectū de magna virtu
te nois dei. **S**cm̄ est nomē dei qz
sc̄ificatū. i. cōsecratū et dedicatum
est in electis dei ad ei⁹ gl̄iam. lau
dem et obsequiū. **S**c̄i eritis quia
ego sc̄d⁹ sum dicit dñs. **S**cm̄ est
nomen dei qz sanctificatū. legib⁹
eternis. qđ nephas ē violari. **C**la
māt seraphin. sc̄s. sc̄s. sc̄s. ad infi
nuatiōez trinitatis p̄sonaz. iūge
bant ad ter sc̄s nomen h̄. dñe de⁹
sabaoth qz trinitas ē in p̄sonis.
vnitas ē in essentia. cui⁹ opa par
ticipāt tripl̄t imitatione interne
sc̄itatis et eterne. **N**omen dei vni
cū ē sibi soli cognitū p̄pterea non
potuit ab aliq̄ alio a se iponi vel
effari. plene et p̄prie qz naturaz su
am cū suis p̄prietatib⁹ sol⁹ cōpre
hēdit. **D**icit hinc inhabitare lucē
inaccessibilē. necnō ineffabilis et
innominabilis esse laudatur.
Nomen dei datū est christo. qđ
est super omne nomen. sic ad p̄/
prietatem reducendo factum est
per incarnatiōem. vt esset homo
deus. et deus homo. per commu
nicationem idiomatum et noim
Nomen dei singulariter inter
puras creaturas. eminet in ma
ria qđ illuminans vel illuminata
p̄ int̄pretationē nominat̄ et dñā

Super Magnificat
Nomen dei sumptum a creatura
est omnino qđ ab ei creatura
qđ ad infimā p̄ lam notat
dam rei. et inde nomen d̄
sc̄at. imp. vni et formari. **M**aria
qđlibet nō reliquū vel imago in
nitans. sed in ma p̄prietate in
seu rōe tripl̄t qm̄ causē efficiē
nō cōplanis et finalis. **D**e⁹ h̄
p̄ noiari sc̄m̄ inas creaturas.
h̄ p̄ ab h̄oī qđ creatura antono
matica nō d̄i b̄ participās cōg
nōi creatura videri et intelligi.
nōc. qđ sp̄m̄ et in en. gmatē rō
ba sūt ap̄. **D**ōt in suis et cō
suis creaturis p̄ d̄i int̄uare rō
d̄ri h̄ p̄o inuicē largissime
sūant p̄mo p̄p̄ generat̄. oīs
p̄p̄o obiecti tripl̄t et inuicē
ti d̄ inuicē sine obiecti in rō
h̄ p̄s in se sūe p̄ h̄ p̄m̄ seu ill
nōc inuicē. **C**onstat em̄ qđ
oīs sūe extra alā sūe intra
p̄p̄rietatē dei. **P**otest em̄ h̄
nōc inuicē. **D**e⁹ h̄ p̄
tem in notā obiecti cui⁹ h̄
sūant reliquū sp̄s. vel imago
Sed vtrius et h̄ebēt⁹ qđ de
um et cui⁹ sp̄s et verba nōc
sp̄s et sp̄s nōc allum̄ nō
vt sūt res q̄dam in alio nōc
re. **D**e⁹ h̄ p̄m̄tialiter cōg
ci p̄t aut̄ p̄p̄i a creatura
et vtrius et si nō in se et in
h̄ p̄t alī rōe. vel imago h̄
inone. tā extra qđ intra h̄
nōc inuicē. iūcto cōsolatōe qđ
h̄i i. oēm notā p̄p̄m̄

Super Magnificat

Nomen dei sumptum a creatura. sic est oimodū. q̄ ab oi creatura vsq; ad infimā p̄t sumi noticia que/ dam rei et inde nomen q̄ cogno/ scaf. imponi et formari. **H**ō quia q̄libet est vestigiū. vel imago tri/ nitatis. scdm tria appropriata et secundū triplex gen^o cause efficiē/ tis exēplaris et finalis. **D**e^o sicut p̄t noiari scdm suas creaturas. sic p̄t ab hoīe q̄ creatura antono/ matice mūdi dī. participās cuz omī creatura videri et intelligi. nūc. p̄ speculū et in enigmate ver/ ba sūt apli. **D**eus in suis. et ex suis creaturis. p̄t dici intuitiue vi/ deri. sicut visio intuitiua largissime sūatur. primo p̄t generalr. oīs p̄ceptio obiecti simplex. et imedia/ ta dī intuitiua. siue obiectū sit rea/ liē p̄ns in se siue p̄ suā spēm seu simi/ tudinē tātmōdo. **C**onstat em̄ q̄ oīs res. siue extra aiāz siue intra gerē similitudinez dei. **P**otest em̄ hō intelligēs. i. int^o legēs et credens ferri in noticiā obiecti cui^o ē hec similitudo vestigiū. spēs. vel imago **S**ec^o de brutis et hebetib^o. q̄ dei um et cui^o signa et verba. voces et spēs et specula nō assumunt nisi vt sūt res q̄dam ad aliud nō rela/ te. **D**e^o experimētaliter cogno/ sci p̄t aut percipi a creatura mun/ di vlatrice. et si nō in se tñ in sua obiectali rōe. vel imagine seu simi/ tudine. tā extra q̄ intra. **S**equit̄ ex p̄cedēti. iūcto corrolarijvno q̄ viciū ē. oēm noticiā p̄prie intuiti/

ce vltq.

uā esse experimētalē et ecōtra **D**eductio patebit infra in tracta/ tu de mēte cordis **S**utr diffinitio sapiētie. q̄ supmūz locū tenet in noibis dei p̄ statu vie quā ita de/ scripsit dionysii^o. **S**apiētia ē di/ uinissima dei cognitio que est per ignorāciam cognita. scdm vnitio/ nē supeminētez. qñ mēs ab alijs recedens postea etiā se ip̄am di/ mittēs. vnita est supsplēdētib^o ra/ dijs inscrutabili et p̄fūdo sapiē/ tie lūie illūinata. **D**e^o si neget̄ h̄ cognosci experimētalr vel intui/ tiue. vel etiā q̄oditatiue vt qz ne/ scim^o h̄ de deo q̄o est. sed q̄o nō est. q̄a cognoscit p̄ ignorāciāz vt dicit diffinitio nūc iouctā. oportet ad ecōrdiā dictōz s̄ctōz no/ stris vti distinctiōib^o. q̄ rōbiliter ab vtriq; p̄nt admitti **U**na tā po/ sita ē de noticiā mediata et ime/ diata. **A**ltera s̄utr inducta ē de no/ ticiā intuitiua q̄ rōbilior apparebit si cōsideremus cōsequētiāz istas et/ files n̄ valē. **H**ec res ē intellecta. ergo hec res ē. **H**ec res ē imagi/ nata ergo ē. **H**ec res ē intuitiue vi/ sa p̄ suā spēm g^o ē sic nec ista. hec res ē cognita a deo intuitiue per suā essētiāz ergo ista res ē demō/ strata re. q̄ est solū possibilis. nec fuit. nec erit **T**ertia distinctio ē de q̄oditatiua cognitiōe rei **C**o/ gnoscit itaq; res. vno mō scdm q̄o nois sicut chimera cognoscit quia scimus quid hoc nomen si/ gnificat. scilicet chimera.

Super Magnificat

nec lamentū **U**t in corp'alib' nō
min' spū'alib' cantib' et auribus
Discipul' Offer' ergo questio
dum sederim' sup flumina babilo
nis hui' exilij. quid eligibilis sit.
vel cantare v' saltare vel lamēta/
ri et plozare. **M**g' Rōne soluti
onem aperit nobis. qui de seden/
tib' sup flumina babilonis et flen/
tibus subiungit **I**n salicib' in me
dio eius suspendim' organa nra
Deinde **Q**uō cantabim' cāticuz
dñi in terra aliena? **L**egim' xpm
crebro plozasse et doluisse. exulta/
se spū semel **M**aria semel exulta/
uit in cantico. **J**obes cui' hodie
dū hec scribim' decollatiōis di/
es agit. exultauit semel in vtero.
Quotiens. marie aiām. doloris
gladi' ptransiit **J**obes exēplar et
pco pñie. nō min' opibus qz pōi
catōe. quotiēs bene crediē lamē/
tasse **S**altat herodiadis filia cū
gaudio. et precii saltationis sibi
dāt. caput **J**obis in disco. **E**gre/
diunt inquit **J**ob de gaudētib' ²¹
Egrediunt' qī. greges paruuli et
orsū. et infantes eoz exultāt lusib'
Tenēt tympanū et citharā et **u**
dent ad sonitū organi **D**ucūt in
bonis dies suos et in puncto ad
inferna descēdūt. **E**t qd eccl'astes
denūciat audi **M**eli' est ire ad do
mū lud'. qz ad domū cōiuij **E**t
itez **R**isum reputauit errorez. et
gaudio dixi **S**ur frustra decipe/
ris! **D**iscipul' **D**olo verent te
allegatiōes hmōi. que suppetunt

cele

absqz numero. de gaudio vel tri/
sticia stultoꝝ. q dū letant' insani/
unt. dū tristant' furiūt **S**ic collo/
quiū pñs de lamēto spōse. dū ad/
huc pegrinat' a spōso postqz de
canticis et epithalamio satis abū
de ofabulati sum' **M**g' fiat vt
vis **E**t vñ vis exordiamur? **P**u/
to q a lamento lāguoris sponse
querētis. spōsum in lectulo qētis
scz p noctes cognitiōis enigma/
tice et nō inueniētis. **S**ed neqz p
vicos et plateas ciuitatis dū an
xia circuit et discurrit. dū adiurat
filias hirlm ciuitatis q est libera
mī nra p obsecratiōes ardētis
desiderij **S**i inueneritis inquit di
lectū meū vt annūciat. ei qz amo
re lāgueo. **D**iscipul' **S**imo pus
sentio oferendū de lamēto spōse
cui sponsus ob turpitudinez su
am. deformitatēqz dedit. libelluz
repudiij. qz vetula. s. et rugis ara/
ta. qz deposita a sede stabilitatis
et honoris. sedet in puluere vani
tatis aut vagat' egressa p' vesti/
gia gregū illoꝝ. q ab vnitae gre
gis sponfi se separāt. aut certe fa
melica inanis et egens effecta. pa
scē qrit hedos sedoz desiderioꝝ
iuxta tabernacula pastoꝝ q sunt
cōuenticla hereticoꝝ istoꝝ q ver
bis et exēplis ab ouili pastorī. vni
us qd vnicū est se diuidūt. non a/
mici sed ficti sodales effecti. **F**al/
loꝝ si nō sponfas tales. vetulas et
rugosas. vagas et esurie cōsum/
.

Tractatus

ptas. notabat pulcherrima mulie/
rū quāvis genere masculino loque
ret. Nō em̄ est in amore spūali ma
sculus aut femina. Dixit ergo de
sponso. **D**isplū supbos mēte cor
dis sui. Itaq; sicut te docente di
dici pulcritudinē cōsistere in veri
tate vnitāte et bonitate. sic opoz
tet q̄ ex istoꝝ carētia resultet tur
pitudō. **M**ḡ Sagaciter aduer
tisti. vñ vero reputas tale inco/
modū turpitudinis odiose acci
disse sponse. **D**iscipul? Nimiz
ex ignorātia sui et supbia quoz
q̄olibet aut diuortū aut repudi
um opatur. Si ignoras te o pul
cherrima muliez. egredē et abi. Ec
ce de ignorātia. Porro de supbia
vasti legim⁹. et in cantico marie
de supbis audiuim⁹ potentib⁹ et
diuitib⁹ nec alicui⁹ vt dicūt egen
tibus et instruit qz miseri sūt. et mi
serabiles paupes ceci et nudī q̄/
les euomit a se deus. quales di
spergit a mēte cordis sui sine mō
ne non de sede veritat. deponit
sine numero. demum inanes sine
pondē bonitat. ordinisq; dimit
tit. **M**ḡ Loq̄ris scdm tropolo
giam. et allegoriā. que repudium
hmōi varijs locis notant in scri
ptur. maxime p̄phetā. in ysaiā.
ezechiele. Jeremia cum ceteris.
Isaias p̄mo sub typo vinee ele
ctae. que debuit facē vuas et fecit
labruscas. Postea sub figura tiri
Sume citharā p̄ntē. circū ciuita
tem ecclesie vel celestis patrie per

vi

ordem. meretrix obliuioi tradita
.i. repudiata. bene cane et frequē
ta canticū p̄ petitōez venie. vt me
morā tuā sit p̄ recōciliatiōem mi
sericordie. **T**alē deplorat Jeremi
as. **E**t egressus ē inquit a filia sy
on ois decor eius. **D**iscipulus.
Scio multa sūt in hāc sniam que
triplicem statū sponse notāt. **Q**ue
dam ē recōcilianda p̄ abiectiōem
turpitudinis vt iste q̄s loq̄mur i
gnorātes et supbe. **Q**uedā exer
cenda ad nitorem pulcritudinis
Quedā cit⁹ introducenda ad fe
cūditatem generatiōis. **S**ic q̄rū
tur assuero virgines. q̄ primo se
gregant a p̄plo. de hinc decoran
tur pigmentis varijs in triclinio
demū collocātur in thalamo. **S**ic
filij isrl primo fugiūt ab egyptijs
et sumerso pharaone p̄ baptisma
fluminis aut flaminis. trāsēūt ma
re rubz. postea trāsēūt p̄ desertū
randē iordane trāsito. comedunt
terre p̄missionis fructū. **S**pec ē via
triū diez. p̄ q̄d triduū repitur ie
sus in templo celorū in medio se
niorū scōrū suorū. **D**eniq; triplex
iste stat⁹ diuisiōe diuidit. **I**ncipiē
tiū proficientiū et p̄fectorum.
Nūc ē questio. q̄d cui libz huic sta
tui sponse sit eligibil⁹ an exultatō
vel lamentū. **M**ḡ **O**portz nos
addere dictis priorib⁹ primū di
stinctiōem de lamento. **N**ū est
in sola rōe. nō redūdās passiona
liē ad sensualitatem. et h̄ appellatō
displacētia vel odiū vel detestatiō

Super Magnificat
ad dominatio libertatis per
iudiciū rōis. Sic p̄sentat
re gaudio et delectatiōe. nō p̄
nerali de omni vniuerso p̄sentat
lonāte opert longe suo mō
mentū. **S**icut nō q̄d orit et
satur in sensibilitate. aut omni
rōe nō est et redūdās ad rōe
sine non alter de ceteris afficit
et q̄d p̄t solas p̄t voluerunt
vniuersales q̄ sentim afficit
et q̄modo afficit. **M**ḡ
vero vt nō notat lamentū
nō est q̄d hoc est p̄ solā rōe
bus in omni appropiatio a
sub rōe p̄t afficit. **S**icut
ale p̄ solis malis rōe appropi
si sub rōe offēte vniuerso boni
tis et iusticie. **L**amentū p̄t
vniuerso si lamentū rōe et offēta
sūt aut ē vniuerso iusticie q̄d est in
vniuerso p̄sentat inuenire. **Q**ui
bus p̄sentat et alie vniuerso
rōe p̄sentat. quomodo est p̄
est inuenire aut p̄sentat
iusticie et vniuerso p̄sentat
vniuerso lamentū rōe p̄t i
sentat vniuerso iusticie. **S**icut
solū p̄sentat abile et vniuerso
vniuerso nec p̄t p̄sentat vniuerso
ne libera vniuerso. **L**amentū vniuerso
se vniuerso q̄ mal vniuerso q̄ p̄sentat
in spona et mal vniuerso
spūales lētia sicut vniuerso
offēta et vniuerso vniuerso
vniuerso dolenti meoz in vniuerso
vniuerso solatiōes me lētia

Super Magnificat

vel abominatio. libere elicitur per iudiciū rōis. Sic proportionabiliter de gaudio et desiderio. et ita generaliter de omni nomine passionem sonante operit accipere suo modo lamentū. Aliud est quod oritur et radicatur in sensualitate aut ortū in rōe diriuat et redūdat ad cor sensuale. non aliter de ceteris affectibus quod philosophi solas proprie voluerunt dici passiones quod sensum afficiunt et quodammodo affligunt. Amplius vero ut modo notabatur lamentū vniuersū est tempore hoc est per solū temporalibus incommodis. apprehensio a rōe sub rōe pene afflictive. Aliud spirituale per solis malis culpe apprehensū sub rōe offense diuine bonitatis et iusticie. Lamentū pene habet donati. non lamentū culpe ut offensa fuit aut est diuine iusticie quod liter est in viatoribus plurimis inuenire. Quibus presuppositis ex alijs declarati. per doctores. quatuor tibi presentabo theoretumata. aut paradoxas. id est gloriosas et vix credibiles propositiones de lamento culpe. put est offensa diuine iusticie. Hoc enim solū proprie est laudabile et meritozum nec potest procedere nisi ab electione libera voluntatis. Lamentū offense diuine quod maior intentus quod fuerit in sponsa eo maiorez causat in ea spiritualis leticia. Hoc sentiebat qui confitebatur domino dicens. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo. solatioes tue. letificauerunt

.CEE.

aiam meam. Rursus si simpliciter ad simpliciter. et magis ad magis. et maxime ad maxime. secundum regulam philosophi Regula christi vera est quod lugetes solatur. quod quod tristitia sua vertatur in gaudium. et per lamentationem et fletum teste sara iunioris solatioem infundit ergo magis. lugens. magis solatur. et maxime maxime. Lamentum offense tanto magis. est in sponsa. quod fuerit ipsa perfectior in via. Patuit in aia christi secundum portioem inferiorum. In maria vero et in paulo et in sibilis secundum etiam superioris mentis apicem. Quia iurabat apostolus quod propter fratres iudeos nolentes credere erat sibi continuo dolor in corde. adeo ut exemplo moysi petet anathema esse a christo pro fratribus qui deletur de libro vite. cuius intelligentiam alibi didicisti. Legis insuper exhortationem apostoli. Gaudete in domino semper. iteque dico gaudete. Ipsius namque putas quod hortabatur obfusasse. Lamentum offense. redūdans in sensualitate sponse. fortitudinem indicat eo maiorem in sponsa ceteris. paribus. quo lamentum plus sentitur in sensibilibus. Pro cuius intellectu cum sibilis utilis est valde distinctio iuncta prioribus. quod lamentum quicquid procedit ab obiectis exterioribus immutabilibus primo sensus quicquid deforis vel alterius de his. Deinde transeunt ad interiores sensus. qui radicaliter sunt in corde et in cerebro completiue et tandem immuta

Super Magnificat

indubie fuit aia pulcherrime muli-
erū **Sed** nec assignat^r est mod^o
cordandi p^opnem simul et apli-
ca verba. q^o iubz in dño gaudē
sp. et itez gaudē si sp oportz spō
lam etiā pfectissimam fm te tor-
q^ori lamento **Ampli^o** qualiter op-
posita simul stabūt. lamentū cor-
stringēs et dilatās leticia **Por-**
ro etiā ppositio videt^r inniti tota-
liter distinctiōib^o deuotionis. ad
cās naturalis rōis. seu dispositio-
nis sensualis **Deniqz** extra ppo-
sitiōem q^ortā cū sua declaratione
ponit gregl. q^o mala q^o hic nos p-
mūt et vtiqz lugē faciunt crebro
scdm seclm. ad deū nos ire opel-
lūt **Jurta** pabolā xpī de rege di-
cēte ad seruū **Cōpelle** intrare vt
impleat dom^o mea **Sic** hebrei cō-
pellētib^o egyptijs. tenebrosā egyptū
sunt egressi. **Altoq^o** flagella
sue iracūdie immittēt frustra de-
presertiz in electis vt in spōsa seu
recōcilianda. seu decorāda p ex-
ercitiū. seu ad spōsuz. primi^o intro-
ducēda. **Mag^o** Jure expostulas
sed nō oia paritē dici poterāt. **Et**
quidē ratio prime p^opnis q^o poni-
tur cū gaudio vie simul et lamen-
to. talit^r accipit **Desideriū**. q^onto
feruēt^r q^o efficaci^o fuerit eo ceterl.
parit^r (vt sp intelligi volumus)
dū implet ē causatū intērior. leti-
cie. **Sicut** em̄ desideriū q^o dif-
ferē affligit aiam. sic oblectat duz
implet. **Quis** dō nesciat spōsaz. p
culpa lamentātem scdm deū desi-

.cxxx

derare plurima. q^o lamentū implet
saltim pbabili dicitur **Desiderat**
q^oqz recōciliatiōem p absolutio-
nē culpe. **Hāc** efficit lamentatio-
nis cōtritiō **Desiderat** absolutio-
nem pene. hāc efficit et opat^r in
toto vel tāto lamētans cōfessio
vel satisfactio **Desiderat** augmen-
tū grē ac p inde glie **Nonne** pmo-
uet ad hoc. lamētās ofo. vel affli-
gēs ieiuniū vel depauperās lar-
gitio q^o semet exmanuit bonis
fortune. vel nature. vel grē alijs
miserādo. **Rursū** desiderat spōsa
lamētās. purgatōez a scōria pec-
catoz. renouatiōem q^oz pulcritu-
dinis et augmētū p lauacruz la-
crimaz. debilitatiōem fomitis q^o
sūmersiōez mystici pharaonis di-
aboli. **Libidinose** p^oterea cōmotio-
nis et luxurie magne extinctiōem
cū obliuioez facit tristitia vni-
hore. **Quid** morarer p singula cū
nemo possit verbis lamenti scōz
deum exēre valorem? **Sufficiat**
apls vbi supra. reddēs rōem sui
gaudij. qz cōstauerat corinthios
scdm deuz. **Ecce** em̄ h ipm scdm
deū cōtristari vos q^ontam in vo-
bis opat^r sollicitudinē. sed defensi-
onē sed indignatiōem sed timorē
sed desideriū. sed emulatiōez sed
vindictaz. **In** oibus exhibuistis
vos incōtaminatos esse negotio
Jūgam^o officiū h vni lamēti se-
cū dū deū. q^o nihil efficaci^o ad ote
platōis q^otez. nihil admirabili^o
ad mentis illuminationē serenam

Super Magnificat

modis multis Postrema obiectio tua de tribulationibus procedit ex equo ratione Passiones quippe sensuales non ex iudicio rationis. puenientes sed quadam necessitate naturali sensibus impressae non sunt ut sic dicende passiones humane sunt aiales Sunt ob hoc impertinentes ad laudem vel vituperium. put tales sunt Dicitur ideo per Cassianum bona vel mala media quibus ut contingit bene vel male per liberum arbitrium Loquitur autem conclusio de lamento et tristitia sensualibus virtualiter seu participatiue liberis quia libere imperat. vel recept. Tunc enim dicitur tristitia secundum scilicet. sicut et gaudium vel timor vel desiderium quoniam sola radix est amor sui ipsius usque ad contemptum dei Alioquin si referatur in deum per amorem et superbia Cum in habentibus symbolum facillior sit transitus ceteris. paribus. tristitia sensualis augetur rationalem et leticia leticia. nisi de per accidens pueniat impedimentum. ratione temporis aut loci. vel complexionis. aut circumstantie alicuius quam tunc obseruare suadet virtus. et ita symbolicam similitudinem variare decet. quando plus obesset quam prodesset **D**iscipulus Diu iam dum sedulus attendit que differis voluebat animus dubitatione quam modo verbis multis posuisti. Cum enim per statum vite. confusa aut saltem mixta sint omnia. spes metus meror gaudium apud sponsas. cuiuscu-

cxvii

que fuerit etiam supremi et incomparabilis status. qualem tenuit maria beata. pulcherrima mulierum. non absurde queritur quales sit exercitium laudabile. pulchrum atque nobile. vel exultationis vel lamentationis. **M**agister Iudeus deuotus bernardus loquens de vnguenti. sponse pietatis vnguentum proponere preciosum esse vnguento deuotionis et vnguento contritionis hoc vltimum suffunditur ad pedes iesu. 2^m ad caput quod est deus quia caput christi deus. tertium ad corpus suum vngendum. quod est ecclesia nunc militans. que vinctio fit per misericordiam alienorum peccatorum. sicut primum conficitur ex fecibus contritis propriorum criminum in mortariolo cordis per pilam timoris secundum vero conficitur. ex redolentibus. herbis diuersorum beneficiorum per pilam seu pistillam spei. contusum in petra meditationis Consonat gregorio. et eum sequens richardus in suo beniamin. quod nullum deo acceptabile sacrificium quam zelus animarum. qui tam certo affectu. plangit peccata. primum. quam certo quis alius peccata. propria lamentatur. imo pluri affectu quia puriori et perfectiori potentia mentis et corporis ad lamentum secundum deum disposita **D**iscipulus Si res ita se habet inestimabilis est nobis exhibita. sperandi materia. apud dilectissimam et amantissimam feminam. et consequenter apud sanctos

Tractatus

sanctas q̄ omnes iuxta propoz/
tionem meritorū Itaq̄ si pro pec/
catoribus saluandis cum tanta
lamentorum anxietate precaban/
tur quid agere nunc ista fornar/
sue charitatis imperturbabilis et
impassibilis speranda est? **M**a/
gister Pie vereq̄ cōcludis Quid
si superaddidero propositiones
aliquas. vere fidei et bone spei.
de beata nostra? **P**rima q̄
nihil absoluta voluntate petit
a deo quod non obtineat. **A**lio/
quin non esset idez velle et idem
nolle sponsi et sponse. sed dissolu/
tio amicitie q̄lis hic esse nequit.
Rursus nemo q̄ petit mariam
pro se pie et perseveranter in no/
mine iesu saluatoris sui. hoc ē ad
salutez. quin illud maria. velit ab/
soluta voluntate cōpleri. **R**ur/
sus maria voluntate pietat. que
dicit optatio q̄dam adiutorij. pe/
tit et obtinet nūc efficacius a dō
q̄ voluntate simili. h̄ passibili. duz
actu dolebat in mūdo **H**oc intel/
ligit bernard⁹ dum dicit. Maria
si perdidit passionem. nō tñ com/
passiōem **R**ursum maria tripli/
cē adiuvat viatores **I**mpetrati/
ue. si non meritozīe pp̄ statū **C**ō/
missiue p̄ aliquos angelorū vel
scōp̄ quales voluerit destinare.
cū sit suprema hierarchisans post
filiū. purgando **I**lluminando et
perficiendo. **C**ooperatiue q̄nq̄ p̄
p̄ncipalem sui donatōem. scdm̄
testimonia miraculoz. multis ex/

vi

hibita. tā in morte q̄ in vita.
Narrat anselm⁹ cuidaz morientī
astitisse mariā et interrogata q̄/
nam esset. **R**ndet Ego mater et re/
gina misericordie **R**ursus ergo
maria potest vt cuius in suo exi/
tu p̄ns consolatrix. dūctrix et p̄/
teatrix existat. **N**on aliter suo mō
dicere potuim⁹ de oib⁹ sanctis sin/
gillatim ad robur certe spei

Discipul⁹ **G**rata sūt ista deuotio/
nisq̄ plenissima **N**ellē igitur sus/
cipere sub doctrina tam specula/
tiua regulari q̄ practica velut ex/
perimentalī. quis sit orādī mod⁹
maxime puocati⁹ ad lamentuz

Mḡ Tradit orator tullī. cer/
tos locos scdm̄ q̄s amplificatur
miseratio. s̄l̄ et indignatio q̄s t̄i
bi possum nūc numerare. et ad la/
mentationis excitatōem inducē
q̄liter a uōnullis operi factū sup/
lamētatiōes **J**emie **D**iscipul⁹
Placeret adaptatio si nō fastidi/
ret p̄lixitas et nō rapina q̄dam
videreť a p̄riatiua sibi traditio/
nis aliene q̄ oibus patet vltro.

Mḡ **M**eritas a quocūq̄ di/
cat ē cōis oibus et singulis que
p̄ generatiōes se trāssert vt loq̄/
tur sapientia **N**on em̄ caruit cice/
ro prioz doctrina **S**ic de rheto/
rica aristotelis q̄ causas dat et ra/
dices passionum. **S**ic de tracta/
tu orationis per hugonem studi/
osissime. compendiosissime condi/
to. **S**ic de rethorica diuina wil/
helmi p̄sien. **S**ic de meditatio

Magister

Super Magnificat

obis dicitur bernardus. Magister
dicitur et similes dicit
nos remitti ad p̄ncipia. vt
hil quod nō sciat esse
affere. vt corinthiam alius
naem planis r̄ti nos p̄nter
mus. **D**iscipulus **D**on ita
te d̄spio. non ita gloriose in
garia nouitiam vt ita sapiam
Seco corillo lence lura apes
nitate. colligentes et multo
foribus suos melis. Itaq̄
teriam affere non possumus
cōman totū leno. **S**forma
ro potest esse nostra. vt d̄m
ta cōmuna lura. sed per form
mictorum in spes d̄stingu
tur. **C**apitulum hoc modo sic
inter nos. **M**odus em̄ tradit
di quos formales est. nullus d̄
nouate s̄bitum. et inuicem vt
vriens ad alendum. **M**agi
str Traditio in alio traditio
lape b̄dium carit. **M**arie quā
q̄ rebā ad que totam consp̄a
vri l̄m̄ d̄m̄m̄ reuolubz.
et l̄m̄m̄ que cantabilis est o
m̄is r̄tōia passionum. **D**isc
sep̄lus. **M**aria teno. **S**em̄
ista quā. **D**u. **M**agister
munificētia misericordie. **M**aria
et n̄ra m̄l̄ria. **M**agister **C**ur
si ad paucora reuocō. **S**im
ostendens concōm̄m̄ r̄tōia
m̄stice diuine q̄ cum s̄bit
Discipulus **P**lacet autē. **B**re
uiaz em̄m̄ memore. **S**im̄ et
vri et luciditas et am̄. **M**a

Super Magnificac

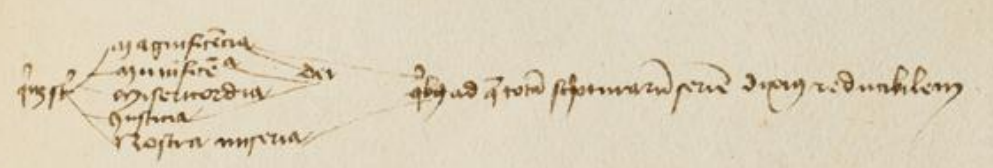
nibus Anselmi. bernardi. Augu-
stini. Ihsidori et similibus fas esset
nos remittere ad actiones. et ni-
hil quod non nouiter efficeremus
afferre. ne corniculam alienis or-
natam plumis. risui nos prebere-
mus. **D**iscipulus Non ita cer-
te desipio. non ita gloriosus in arro-
gantia nouitatum ut ita sapiam.
Sed consilio senece sunt apes u-
mitande. colligentes ex multis
floribus fauos mellis. Itaque ma-
teriam afferre non possumus nisi
communem toti seculo. Informia. ve-
ro potest esse nostra. ut elemen-
ta communia sunt. sed per formas
mixtorum in species distinguun-
tur. **S**uperem hoc modo fieret
inter nos Modus enim tractan-
di quasi formalis est. tollens sui
nouitate fastidium. et inuitans ut
irritans ad ascensum. **M**agi-
ster Tradidimus in alio tractatu
super initium cantici Marie quin-
que uerba ad que totam scriptura-
rum seriem diximus reducibiles.
et secundum que cantabilis est o-
mnis melodia passionum. **D**i-
scipulus Mente teneo Sunt enim
ista quinque Dei magnificentia.
munificentia. misericordia. iusticia
et nostra miseria. **M**agister Quid
si ad pauciora reduxero. simul
ostendens concordiam rhetorice
mystice diuine que cum seculari.
Discipulus Placeret audire. bre-
uitas enim memorie. simul et or-
dinis et luciditatis est amica. Ma-

gnam quoque soliditatem habet
in se doctrina quolibet quam fun-
dat natura reze. a quibus que ne-
sciunt mentiri gloriabatur aristo-
teles tam multa didicisse et philo-
sophice id est naturaliter didicis-
se. **M**agister Celeberrimus
hugo pinxit sicut in tabula par-
uula radices rhetorice naturalis
orationis insinuando coloribus
Orator quippe nominatur ab o-
rando. Unde nomina prouene-
runt orationibus. tullij demoste-
nis et similibus. Sic autem incipit
Quo studio. quoye affectu. oran-
dus a nobis sit deus ex dei mise-
ricordia et nostra miseria etc. Po-
sitis subinde speciebus orationis
cum diffinitionibus. colligit se ta-
dem ad tria que propria sunt o-
ratorum captantium iudicem in-
flectere. Primum respicit personam
iudicis. Alterum personam ad-
uersarij. Tertium personam pro
qua fit oratio. Hec uero tria theo-
logice reducuntur ad duo pre-
missa scilicet ad dei iudicis miseri-
cordiam et ad nostram miseriam.
Discipulus Quo pacto sic cum
indignatio. et inde miseratio ma-
xime solent amplificari. ab aduer-
sarioz insolentia. crudelitate.
malicia. fraude dolo. astucia faci-
noze. nequicia. proteruita.
Magister Dicam illud que theo-
logie proprium est attendere.
scilicet aduersarium nihil posse
ad augmentum nostre miserie.

127

Quo studio quoye affectu oratorum

capa' 82

tractatus.

deo nō ordināre vel permittente
Propterea Job afflic^t et orator
peritissim⁹. p⁹ tot aduersat. satha
ne crudeles iniurias et persecuti
ones. oratur⁹ iudicē deū pro libe
ratiōe sua. conuertit totā aduer
sarij machinatiōem et tyrānidem
in deū iudicē suū. p hūilem cōfes
sionem Dñs inq̄t dedit. dñs ab
stulit Non impugnat maledictuz
sathanā nec infēctat vt raptorem
et psecutorem Dñs inquit abstu
lit Sit nomen domini benedictū
Deinde p̄cussus plaga pessima
scimus quid responderit mulieri
blasphemare suadenti. Quasi v/
na inquit ex stultis mulieribus lo
cuta es. Si bona suscepimus de
manu dñi. mala aut̄ quare nō su
stineam⁹? Ecce mala. se de manu
dñi. non sathane cōfiteretur accepis
se **H**uc accedit q̄ ois aduersā/
tium crudelitas ad nostre cumu
lum miserie retorquet si non aufer
rat istam aut comprimat aut in
meli⁹ vertat. dei iudicis misericor
dia. Nulla sane maior miseria. q̄
si remota pietate velit nos cū se
ueritate tractare **V**ides arbitroz
quēadmodū theologizāuū orō
fundat in dñi pietate et in miseri
cordia. cū cernāt pietatez vnam
dei. alteram scōz scāzqz oīm q̄
sunt tanq̄ assessores iudicis hū/
tes in cōsulēdo. in sententiandoqz
vocem suā **P**orro iusticia dei spe
ctat ad seueritatē. puniēnem per
tortores. s. demōes. v^l hoies. pef

vi

simos. offēsas p̄cōz **D**eniqz q̄c/
q̄o patimur vñcunqz. pueniat q̄o
nisi calamitas nra. q̄o nisi misēria
nra cēsebūt. si non oio in meli⁹ d/
tat iudicis mia⁹? **E**t certe salubri⁹
est. hūilius atqz modesti⁹. totam
aduersarioz debachatiōez fremi
t⁹ et hostilitatē. deuotis p̄tinus
fidei oculis. retorqueri ad infalli
biles diuine puidētie legē. q̄z ad
toroz. nihil absqz suo nutu valē
tiū. crudelitatez. et irā ouertere
Mentioz si nō ita practicauit p̄s.
Cū tribularer inquit ad dñm cla
maui. **E**t leuau i oculos meos in
montes **A**d te leuau oculos me
os **E**t alibi alios sine numero
a sacris lris narratos inuenim⁹
sic orasse. **D**iscipul⁹ **P**erspiciue
concordasti hugonē secū et cum
tullio. nostraqz vba q̄nqz sub ter/
nario limitasti q̄lem q̄ habet. ip̄o
signo thau triangulari. q̄d ē signū
lugentiū salutare. signat⁹ est Quo
igitur p̄gredimur longius. eo se
plures offerūt q̄stiones. et velut
inexhauribili fonte sapiētie riuuli
scaturiūt. **V**ox ista multoz est.
Quid lamentū. quid fletus. no/
ster p̄t coram dño cui⁹ ire resistē
nemo p̄t. qui nec penitētia mouēt
vt homo. qui res sic administrat
vt eas p̄prios motus agere sinat
Qui nos teptari vult. nōne vult
vt hostium nostroruz non obue
im⁹ insultib⁹? **N**ōne disposuit ab
et̄no q̄ futura sūt vt dici valeat
illō sibile ad pa. **D**efine fata de

Super Magnificat
unū deū sperare quēdo
tūcōt ega nostris vel boni
gemitibus et lacrimis quibus
vult miseretur qui ruit in
Deo qm̄ tales inueniuntur
nes alibi tractatus sicut in
libro p̄be et sic **C**ōtra p̄p̄
indignū ad mane cātam. **E**t
mōsp̄d̄as r̄uocare p̄as in le
dōnat q̄m̄ infēctat dñm. p
libro s̄p̄d̄as nō d̄ hūi loq̄
m̄nōtōt̄ sc̄d̄atōo p̄ lumen
d̄ volūt et h̄m̄ cū n̄ h̄t̄
r̄ōnātōn̄ t̄ōcā gaurōi. q̄ la
des. **S**is s̄t̄os r̄ōes h̄t̄ con
crepare s̄m̄t̄ ad q̄m̄o r̄ō
deo ouenit̄. q̄ s̄m̄ magnific
tia largitas pietas d̄n̄a d̄n̄
lira d̄o m̄l̄na d̄n̄o m̄l̄. q̄ d̄o
ad iocōm̄ q̄m̄ alim̄i d̄n̄o
h̄m̄a. **M**aḡst̄as si m̄l̄n̄a
m̄o p̄lo s̄p̄e n̄o loco h̄t̄ cānto
n̄ h̄t̄o r̄ōn̄is in maria d̄o
l̄h̄. **I**uar̄ d̄o d̄n̄t̄ m̄e quia
quod d̄o h̄t̄i quā est m̄l̄n̄a
n̄ne s̄p̄d̄at̄ apte q̄ temp̄a
f̄ōm̄l̄m̄o v̄oic̄m̄ d̄n̄o
ip̄n̄e. n̄ h̄t̄ lap̄m̄s et q̄m̄
n̄bus s̄p̄d̄at̄ h̄m̄ cū n̄ h̄t̄
guie h̄t̄o p̄ r̄ōn̄o p̄ d̄ h̄t̄a
n̄ **N**ullis indolēt̄is h̄m̄a
dei. mentes habere et p̄d̄n̄a
gaur̄et̄ **F**ort̄is h̄t̄a h̄t̄a. q̄
us r̄it̄m̄ legit̄ paul̄s q̄m̄o
no **D**iscipul̄s **P**ar̄t̄is
ego quōd loqueris de iam̄o
nari cum caneico. **P**ro d̄n̄o
p̄o generalioi cogitōn̄e

Super Magnificac

um fleat sperare precando. Quot
tandē eget nostris vel bonis vel
gemitibus et lacrimis. qui cūlus
vult miseretur et quē vult indurat!
Sed quā tales inuenio dubitatio
nes alibi tractatas statui nō insi
stere p̄ hic et nūc. Couerto poti⁹
in dicitōem ad marie cāticum. Si
tres p̄dictas rhetorice ptes in se
cōtineat q̄ten⁹ inflecteret dñm. p̄
salute cōsequēda. nec dñi sui soli. sed
mūdi toti⁹ satisfaciendo p̄ lamen
tū. dolore et fletū. cū nihil audiat
resonare. nisi leticiā. gaudiū. et lau
des. q̄les cōfiteor voces hic con
crepare cōformē ad quatuor verba
deo cōueniētia. q̄ sunt magnificen
tia largitas pietas iusticia. De no
stra dō miseria dñū nullū. qz qd
ad iocūdam epithalamū tibia
funerea? **M**gr Erras si miserati
onez vllō tēpe vel loco. si cantico
vel silētio credideris in maria de
fuisse. q̄ mater ideo dicit̄ mie quia
quodāmodo sibi p̄p̄riū est miserē
miseris. q̄ figurat apte p̄ templū
sine simulacro dedicatū athenis
ipsi mie. cui solis lacrimis et gemitibus
offerebat sacrificiū. nō san
guie hircorū v̄l tauroz de q̄ **S**tra
ti⁹ Nullis inclusa metallis forma
dei. mentes habitare et pectora
gaudet. Fortassis ista fuit ara. cu
ius titulum legit paulus ignoto
deo. **D**iscipulus Patefeceris
ergo quod loqueris de lamento
marie cum cantico. Proderit ita
q̄ pro generaliori cognitione to/

cxviii

tius rhetorice cordialis. dum ex
emplo doctrinam firmaueris si
mul et cordulam nostri psalterij
deacordi quā modo tangendā
accepimus cōmodius ad apta
bis. **M**agister Et misericordia
ei⁹ a progenie in p̄genies timenti
bus eū. Ecce duo misericordiaz. s. f.
dei subuententis. et miseriā pecca
toris timētis deū et orātis. Puto
nō dubitas de maria q̄n cū p̄p̄ba
vidit ois cōsumatōis finē. Credis
p̄terea q̄ nostre redēptōis myste
riū fuit finis hui⁹ cōsumatōis
de qua nō siluit xp̄us in cruce. di
cens. Cōsumatum est. Cognosci.
subinde. q̄t et quātas q̄les et q̄ti
ens lamentatiōis materias. secū
habuerit. finis cōsumatōis hui⁹
mysterij. Deniqz nō negabis. q̄n
maria cōseruabat oia verba hec
cōferens in corde suo hoc est em
secretarij sui. Luce testimonium.
Discipul⁹ Oib⁹ his assentio. pro
gredere. **M**gr Cōcedis insup
q̄ maria non satiabat dulcedine
mirabili. cōsiderare altitudinē cō
lū diuini. sup admirabili p̄ssimo
mysterio redēptionis generis hu
mani cum simile legas de Augu
stino Cuius sensus interiores nō
erant perfectionis illi⁹. et perspica
cie. cōparabiliter ad maria. **H**ic
vero legimus pariter in Augusti.
lacrimas et lamēta. et potissime
cōca mortē. ex duplici r̄cogitatōe
legēda sua teste. **D**ñi p̄fūdi⁹ secre
ta diuitarū. et familiarit̄ miseriā hu

Tractatus.

mane fragilitat. rimareſ. nec cre-
feras volo lacrimas ſuas ad ſo-
lam leticiã qz ſubdit̄ ibidē. q̄ lu-
gubrem et amariffimã tũc durẽit
vitam. ¶ **Discipul⁹** Nō adeo ſum
hebes v̄ incredul⁹ euãgelio vt ne-
gem in maria fuiſſe lamentũ. nec
in h̄ v̄ſat̄ inq̄ſitio p̄ſis Sz̄ uicas
peto lamentaſſe maria in cãtico
¶ **Mḡ** Talia p̄parare nō ſine ve-
volum⁹. addentes ne dicẽda for-
te nimis horreſcas. q̄ maria iugi-
ter in om̄i meditatiõẽ ſua et orem-
platiõẽ dicere potuit. Oculi mei
ſemp̄ ad dñm quo ad vim cõgni-
tiuaꝝ. Et illud fiat volũtas tua.
q̄ ad indeuiabileꝝ amoris aſſen-
ſum. quo fiebat vt nullo turbare/
tur fletu. vel lamento extra iudici-
um rōis qđ diuine voluntati per
oia cõcoris erat nihil volẽs. niſi
qđ eã velle. volebat ſp̄ſus. Nũc
accipe finẽ. cur maria ceclnerit in
exultatiõẽ ſp̄s. Magnificat anima
mea dñm. ¶ **Utiqz** qz magnificata
erat vehementi⁹. Cur magnifica-
ta qz reſpexit hũilitatẽ ancille ſue
et qz fecerat ei magna qui potẽs
ẽ vt oio liberaliffim⁹ diſtributor
Proiã ſubdit̄ z̄ in q̄ ſum⁹. et mi-
ſericordia ei⁹ a p̄genie in p̄genies
timentib⁹ eũ. Progredẽ tũc ter-
ribile reſonabit. diuine potẽtie. ſe-
ueritat. et iuſticie tonitruũ aduer-
ſum miſeros et miſerabiles tam
hoies q̄z angelos ſupbos diſper-
ſos. potẽtes depositos. diuites.
exinanitos. ¶ **Nunqz** p̄tractare po-

vi

tuit. ſecũ maria. totã vim tante ſe-
ueritatis in deo. calamitat. p̄dõ⁹
in h̄oib⁹ nō dãnati. qñ cõpaſſione
mouerent̄ qñ cõciterent̄. brã viſce-
ra ſue pietat. p̄ oib⁹ h̄oib⁹. p̄teri-
tis et futur. atqz p̄ntib⁹. qñtuz in
ſe erat cõformit̄ ad filiũ redimen-
dis ⁊ ſaluãdis. ¶ **Discipul⁹** Douer-
to qđ intẽdis Sz̄ videam⁹. ſi reco-
gnitio diuine ſeueritat. diſp̄gẽtis
ſupbos potẽtes deponẽtis. et di-
uites exinanẽtis fuerit ip̄i nō la-
menti ſed gaudij magna matẽria
¶ **Iurta** illd. letabit̄ iuſt⁹ (q̄lis pla-
ne iuſticia ſuẽat i maria) cũ vide-
rit vindictã. ¶ **Mḡ** Letã dõ non
negauerim. in cõformitate volũta-
tis ad deũ. ſed acerbiffime cõſta-
tã. ſimul. cũ vnico p̄p̄t̄ iniq̄tates
p̄cã et ſclera atqz delicta q̄ talẽ
diſp̄hõem et exinanitiõẽ demer-
uerũt. p̄ſertim p̄ illis q̄s fore re-
dimẽdos efficacit̄ p̄ſumebat ⁊ o-
rabat verbis int⁹ in corde fõrtis
et h̄ ore platis. ¶ **Discipul⁹** Quid
orabat? ¶ **Mḡ** Quaten⁹ iterato
reſurgerẽt ad vniõem ſubl̄ mati-
onẽ repletõemqz bonoz. ¶ **Nimiz**
cũ ſit⁹ in cruce p̄ndẽs p̄ trãſgreſ-
ſorib⁹ orauerit. ¶ **P̄** ignoſce illis
qz neſciũt qđ faciũt. ¶ **Audiebat** ſe-
pe talia maria. recordata mie filij
ſui. q̄ ſuſcepit iſrl̄ puerũ ſuũ ¶ **Intue-
bat** ergo maria. dũ canerẽt extra
ſupbos potẽtes. diuites. abyſſuz
im̄p̄ſcrutabilẽ miſeriaz. q̄ inuoca-
bat abyſſũ miſericordiaz in alte-
ra abyſſo. q̄ eſt cataractaz dei.

Super Magnificat

Capitulum de alio ymo
vris occultissimas
dop de quo p̄s. In
p̄ſis multa q̄i terribiles
obſis ſuz filios boim. In
mar̄ horrenti ē inuol. nō
p̄uere mar̄ ſuz uolũt. dō
p̄t̄ h̄ ē ad ſe expectat̄. vt
m̄as uoluer̄ iudicias q̄i reſp̄
bis ē cõformit̄. ¶ **Iu** in v̄ſat̄ cõ-
nō. Exade malũ p̄o a ſacie
et talis v̄ſ. p̄us d̄i cõct̄ m̄
v̄ſat̄ ſur ſus malũ ad v̄ſ. q̄
p̄ſiḡ in v̄ſat̄. Qđ dō ſubim̄
in v̄ſat̄ eternũ. nec cõformi-
t̄. ¶ **Quantũ** ſit horrenti h̄oib⁹
ſo h̄c oia cõſiderat̄ fr̄q̄nt̄
ois cõſplatiõẽ brã n̄ra p̄uolũ-
ſima ſem̄ap̄. ¶ **Quid** nō ob-
ero cõſis v̄ſat̄ horrenti v̄ſat̄
cõſp̄at̄ p̄us v̄ſat̄. ¶ **La-**
cõſiḡ d̄ere manab̄ et cõſis
q̄is in t̄ſi v̄ſat̄ n̄e am̄o-
a manet. ¶ **Discipul⁹** Qđ fru-
ſta d̄icit̄ q̄ reuo uerũ cert̄
v̄ſat̄ n̄e lamento ſep̄ v̄ſat̄
v̄ſat̄ d̄ia colliḡ. ¶ **Qua** v̄ſat̄ ſer-
am̄ n̄ra d̄o magnificat̄
p̄t̄ reſp̄ſat̄. ¶ **Quicquid** n̄
v̄ſat̄ reſp̄ſat̄. ¶ **Quicquid** n̄
p̄reſt̄ ſc̄ſat̄. ¶ **Quicquid** n̄
t̄ois alteri. ¶ **Quicquid** n̄
v̄ſat̄ mare ſe n̄s. in h̄. ¶ **Quicquid** n̄
t̄i oi facilitat̄ v̄ſat̄. ¶ **Quicquid** n̄
v̄ſat̄ attẽdo. ¶ **Quicquid** n̄
ḡa p̄ſp̄icitate. ¶ **Quicquid** n̄
v̄ſat̄ v̄ſat̄ erãt ad auer̄. ¶ **Quicquid** n̄
v̄ſat̄ cõſat̄ d̄i ḡuſtat̄ v̄ſat̄

Super Magnificat

Catharacte q̄o aliud dicunt nisi
vlas occultissimas diuinorū iudi
ciorū de quib⁹ ps. **J**udicia tua ab
yffus multa qui terribilis est in
silis sup filios hoim. **I**n cuius
man⁹ horrendū ē incidē. dū arri
perit man⁹ sue iudiciū. dū acce
perit h̄ ē ad se ceperit tps. vt p̄
mias iudicet iusticias q̄n repro
bis ē insonatur⁹. **I**te in ignē eter
nū. **G**rade malū p̄fici a facie dñi
et talis dñi. peius dū eieci male
dicunt **R**ursus malū adit. quia
pergūt in ignē. **Q**uō dō subinferē
in ignem eternū. nec estimari q̄oē
p̄t. quantū sit horrendū. **R**ōne q̄
lo hec oīa oferebat frequēti cor
dis cōtemplatiōe btā n̄ra prudētis
sima feminaz. **Q**uādo nō obse
cro totos tremor. horroz dolor
occupabat p̄os artus suos. la
crimeq̄ decoze manabāt ex oculis
q̄uis in dñi volūtate mēs immo
ta maneret. **D**iscipul⁹ **N**ō fru
stra dubitauit q̄ redeo nedū certi
or de marie lamento sed doctior
ex istis s̄ba colligē. q̄lia vides seri
atim ex p̄mo v̄bo magnificatōis
per reliquū canticī. pulcerrimū or
dinē reperiri. **N**ull⁹ demū mibi su
perest scrupul⁹ de cōclūsiōe colla
tōis alteri⁹. q̄ in oēs affectionuz
voces marie se mēs. in h̄ canticō
cū oi facilitate vertebat. et marie
dū attēdo. q̄nta puritate. q̄ inte
gra p̄spicacitate. sens⁹ intimi cor
dis p̄diti erāt ad audiēdū. vidē
dū odorādū gustādūz cōrectan

CEXO.

dū. inēpretandū seu loq̄ndū sp̄ha
lia cū corp̄alib⁹ a sūmo celoz vī
q̄ deozū in opib⁹ q̄ dñs volens
fecit in celo et in tra in mari et in
oib⁹ abyssis. **E**st em̄ cōtemplatiō li
ber ment. intell⁹ ad res p̄spicien
das. circūquaq̄ diffus⁹. tāq̄ si in
star b̄ndicti sub vno solradio to
tus mūd⁹ collect⁹ cernere. **C**ōte
cturo de apliatiōe cordis marie
dū de p̄re suo salomōe legit q̄ de
dit ei dñs sapiāz. et prudētā mul
tā nimis. et latitudinē cordis q̄n
arenā q̄ sit in litore maris. **N**ēo si
oel dubitauerit q̄n aplitudo cor
dis. incōpabilis maior emicuerit
in maria. **M**ḡ **S**i cessa mō
volueris cū traditiōe canticorū
ofere. occludes faciē. q̄ nedū in
toto cātico. h̄ in singlo v̄bo et ad
quālibet notulā potuit maria sic
pitissima et exercitatissima cāta
trix. cū organo guttur. interioris
v̄bula multiplicare. nō estimabil
armonie. **D**iscipul⁹ **C**ōferā ali
as n̄c inuestigem⁹ si lamētōdes
Jemie coaptauerit aliq̄n maria
cātico suo pleno lamēt. cū gau
dio. et si sic vtz pl⁹ ad lrāz de de
structōe matēiali h̄rlm. q̄ ad tro
pologiā domoz s̄uersiōez in a
nima peccatice. intellexerit et sense
rit opatiēdo sponse repudio.
Mḡ **Q**uādo oblitus es. q̄ de
lamēto culpe scdm desū mōstrauī
m⁹ cui⁹ respectu. lamētū pene vix
est alicuius momenti quemad
modū in canticis canticorū. licet

Contemplatio

Tractatus.

Verba sunt carnalia. sensus vero spiritualis
requirendus est. **N**on secus intelligere
possemus de lamentationibus. **J**eremie
imo generaliter in omnibus hymnis
non quod lingua neganda sit vel abscindenda
sed quod sensus suavior et salubrior
latet in medulla. quam precipue in
re decet ipsam quae se dedit sta-
tui lugentium in tempore nouitatis et pro-
bationis suae in hoc mundo sub ipso
so et abbate christo. **D**iscipulus
Ihu mihi meis quibus filiis. quae totis
non dicam horis. non diebus. non
ebdomadis sed mensibus et annis
aridi manemus non suspirantes. non
gementes et flentes in hac lacri-
marum valle. Nunquid certe reprobati-
onis estimabitur signum. **C**or enim du-
rum male habebit in extremis. sive
in nouissimo. **E**t quod aliud cor du-
rum quam cor lapideum. cor adamatum.
prius insensibile manens ad
omnes diuinorum canticorum litteras. notu-
las et voces. **L**editur veritas homo
non spoliatur bonis fortune. tollitur
libra. **Q**uod quod mox defletur lacrimis
amissa pecunia veris. cum tamen oportu-
erit lamentari. amarioribus animam
deflere proditam. flere repudiatam
quam sola mors gehennalis expec-
tat. **M**e. ve. qualiter expectat.
Certe demergendam in stagnum
sulphuris ardentis. ubi fumus tor-
mentorum ascendit in secula seculo-
rum. **M**agister Jure flemus dum
nos flere non possumus. **Q**uid
miserius misero non miserante se?

vi

plorat. **D**ugl. Cuius miserie dum
causas inspicimus. ille multos a
desperatone reuocat. alios in spes
maiores attollit. alios formant.
ad humilitatem. alios in amplio-
ri securitate constituunt. nonnullos
vero. danabilis ingratitude vel
inertie reos monstrat. **D**iscipu-
lus Causas edisserere. **M**agister di-
uisiones itaque gratiarum sunt. **E**st autem
gratia opportunitatis lacrimose donum
spiritus sancti faciens postulare gemitibus
inenarrabilibus. **D**atur ali-
quando gratia in corde molli et pio
qualem femine nisi degeneret ha-
bet sexus. hic facilis ad lamentum
oppressionis et fletum. **D**atur alii pro
gratia deuotionis. quis sit in eo et
virile propter siccitatem vel oppres-
sionis rationem. **Q**uis habuit excel-
lentem. strenuitatem cordis natu-
ralem quam dauid ipse. qui puer lec-
nem interfecit. et visum. **Q**ui iner-
mis goliath multis terribilem acie-
bus armatis. inuasit deiecit. iugum
lauit. **Q**uam magnanimus. quam bel-
licosus. quam victoriosus extiterit legi-
mus. **N**ulla tamen muliercula
nullus puerulus delicatus ita fa-
ciles. stillat lacrimas. quam faciles
ad deum et sub deo. vir talis et
tantus rex dauid orando fundebat.
Testes sunt omnes psalmi
sui penitentiales. precipue quos
lacrimis rugitibusque lamentis ge-
mitibus assiduus plenos liquit.
Sunt alii se magnanimes pro arro-

Super Magnificat

giam reputantes ut qui
nam flere in corde non in
aut canticis. **S**unt qui lacrimas
laudant lacrimas sed eas
re de puro corde per
memoriae sunt in pedibus
immittuntur sunt meritis. **E**t in
his sine corde. **E**t in
me cogitationis. **R**estaurare non
velat. **L**it alios de
suo corde. **E**t in
et effusio
et lacrimarum. **E**xplet
in alia certam. **E**t in
cordis. **E**t in
nis cogitans multis modis
non tunc iniqui. **E**t in
quo delectantur balneis. **E**t in
us quo purgantur. **E**t in
ferri. **E**t in
in camino. **E**t in
facilem. **E**t in
sunt qui nauis. **E**t in
etiam verbi. **E**t in
sua vel propositos. **E**t in
in egypti. **E**t in
sunt in rebulatio. **E**t in
in videris. **E**t in
Deum. **E**t in
deum. **E**t in
se erit. **E**t in
culpe. **E**t in
lios qui presertim. **E**t in
rumoresque. **E**t in
is imo noxias. **E**t in
in contrarias. **E**t in
Discipulus. **E**t in

Super Magnificat

gātiam reputantes. iudicio quo/
rum flere indecorum in orōibus
aut canticis. Sunt qui lacrimaz
laudant lauacrum sed eas hauri
re de puteo cordis per cordam
meditatiōis. et in peluim oculorū
immittere sūt inertes. ¶ Est in a/
lijs fons cordis. limo replet⁹ ter/
rene cogitatiōis. vt scaturire non
valeat. Vult alios de⁹ i hūilitate
feci cordis custodiē ne ex effusio
ne lacrimarū supbiant. Supplet
in alijs carētiā inēfici doloris
cordialis. p dolores exercitatio
nis corporalis multis modis vt q̄
non hnt irriguū superi⁹ in corde
quo delectent⁹ balneari nec inferi
us quo purgent⁹ abluti ipsi tāq̄
ferrū vel es vel argentū ponant⁹
in camino tribulationis. animas
clarificare vel emollire valentis.
Sūt qui nauseāt sup māna deli/
catissimo verbi dei. suspirātes ad
allū vel pepones vel carniū ob/
las egypti. carnales scz delecta/
tiōes in fabulatiōib⁹ in rumorib⁹
in desiderijs mundi continuis.
Possunt aliquando tales plozāē
fatemur. sed fletu seculi non scdm
deum. quem iterum deffere neces/
se erit quia mortem operatur. taz
culpe q̄ pene eterne. Videbis a/
lios qui presentis miserie curas.
rumoresq̄ vndiq̄ alienas inuti/
les imo noxias veroq̄ lamento
contrarias semper accumulāt.

Discipulus Metas ergo fle

.cxxxvi.

re damna seculi. mortes parentū
subuersiones regnorum. strages
corporum. Vbi erit illud aposto
li flere cum flentibus. vbi pietas
naturalis. vbi christiana chari/
tas. vbi compassio proximorū?

Magister Fortiter impellis
si non restitero. aut si non cautus
aliorum declinauero. ¶ Trunq̄
difficile sed armabit nos gladi⁹
biceps verbi dei viamq̄ faciet
euadendi. Paratus est hic gladi/
us aperire sepem obicis tui. diui/
dendo lamentum. iuxta diuisio/
nem circūstantiarum. potissime
finiuz qd̄ fiet theologice. si fodi/
amus originem lamenti secūduz
duplicem moralis scaturiginis
sue venam. Hec vena certissime
amor est. Quis em̄ flet nisi quia
leditur amor suus. s. qd̄ amat in
se vel in altero. Dozro philosophi
scdm diuisionem boni triplc. tri/
plicem amorem posuerunt Theo/
logizans siquidem aug⁹. coartat
amorem sub duplici fine. simul cū
origine proportionali dicens.
q̄ est amor sui. supple vel suorum.
vsq̄ ad contemptum. dei per ino/
bediētiā preceptorum. Et ē cō/
uersus. ad priorem euersum. qui
est amor dei vsq̄ ad contemptuz
sui supple et suorum. ¶ Discipulus
Non refugio diuidentem hūc gla/
dium si viam patefeceris per eū
¶ Magister. ¶ Dum quis flet
damna bonorum temporalium

tractatus.

scdm aliqđ gen^o boni. vel hono/
rabilis. vel utilis vel delectabilis
ex primo amoris sui in finez orē/
ptus dei. nemo xpian^o dubitauerit.
qn pessim^o sit et deslendo flet^o
iste. ¶ **D**iscipul^o Nec dubito. sed
mediū inuenio qui nec ad deū di
rigit. nec contēnit spm. qualis est
pius amor naturalis bon^o de ge/
nere. ¶ **M**g^r Pellis itez ad aliqđ
Demū si sit aliqđ act^o indifferēs
inter bonū morale et malū. et intē
bonū meritoriū et malū demeri/
toriū. Declinem^o ad pñs talem
introitū et dicam^o sub opēdio de
fletu deliberato. bono vel malo.
ex vltimo sine deo. cū circūstātis
ad finē illū positis vel neglectis
seu reiectis Non em̄ agit hō lamē
tū in genere sed agit lamentuz in
numero teste aristotele qz actōes
sunt singulariū. Fit igitur lamen/
tū cum circūstātis et sine Quis/
qz ergo flet deliberate tpalia vel
se ipm̄ aut odidit oditiōem deo
quā apponē xps docuit tā verbo
qz exēplo suo. Meruntū nō sicut
ego volo sed sicut tu fiat volun
tas tua et ita plozat meritozie. si
dicto suo nō dissentit affect^o vel ef
fect^o su^o. Si vero oditiōem hmōi
nec affect^o nec effect^o plozatis ad
diderint actu vel habitu. lamētuz
sam est scđi nō scđm deū. et mortē
opatur loquimur tñ expressius
de fletu humano scz libero. Non
em̄ est in ptāte nra qñqz multis
vltis aut sensatis nō plozare. con

vi

tranitēte etiā volūtatis affectu p
tpe ¶ **D**iscipul^o Sūt aliqđ qui nec
vno modo nec alio mō flere pñt
etiā dū affectāt. qualē implebūt
illud apli pmissū. flere cū flentib^o
? Sūt qui lamētatiōibus ita sunt
absorpti seu depressi qz gaudē cū
gaudentib^o vim nō habēt.

¶ **M**g^r Una est p oēs passiones
cōis difficultas. et siquidem desit
facultas sufficit et supplet volun/
tas. Ecce debet aliquis modo fle
re cū flentib^o. gaudē cū gaudēti/
bus nō inuenit fletū. desidēt aut
desiderare cōcupiscat imitando
psalmistam Cōcupiuit inquit ani
ma mea desiderare iustificatiōes
tuas in om̄i tpe. Malet hoc con/
siliū in multis et apud multos. tñ
maxime paruulis in xpo. nōdum
habentib^o exercitatos sensus p
consuetudine boni operis. aut q
tentationū pondē vel interi^o vel
exteri^o conturbanē. dū in eis ob/
tenebratur intellect^o. alligat affe/
ctus. obturat affatus. tollitur ef/
fectus Suppetūt exēpla plurima
pro pluralitate scandaloz vt a
carne sicut in leprosis et phi/
locaptis et egrotis. vt a mūdo
sic in calūniāz passis. spoliat. car
ceratis. et alijs mille modis. vt a
diabolo Demū a diabolo. null^o
est qui se abscondat qui circuit
assidue querens quem deuoret.

¶ **S**it aliquis cui dedit ociū dei
us vacandi sibi. sit segregat^o in
beremo. vel cenobio ab hūanis

Super Magnificat

et dicitur qđ non legitur bella
opiniones ve de loq in m̄. De
quibus au greg^o qz nōcū
ta mala pūmre nō mali vā
sine fructu: Dicit si sit
in fletu ad que nōcū de regim
pūmre locat ipm̄ vel nōcū
et dicit forte nōcū greg^o autem
de talibus qualis nra in balam
ras balamre exemplatiōis
seraphice sūntz deuotiōis mar
magdalene. qualis altera man
egyptiaca qualis pūm^o herem
cola pūm^o Queritur si fas sit o
libz talis nec lugē nec gaudē
primis qz fructus mūdo exagi
vialimōibus infimū. Hoc n
ablarde queri. sicut ille qui agn
uerz plures acrimos pūm^o lara
pūm^o. nōcū nōcū bello p va
nos curans mutaciones qz re
gop Sapiens est dicit aliqđ qui
no orre in cui manu mūmōus
hōcū si perit pūm^o. Tales
seruare comitōis referit sene
cū hōcū pūm^o pūm^o eradio
hōcū vācū hōm vācūo
cācōmōm: hōcū nōcū hōcū
bi fieri vācū: hōcū vācūm
hūanos mōcūm: dicitur. co
rōres de quo mūmōū dicit hōcū
aus. mōcū oculis tantis hōcū
rit hūmō: ¶ Nemo in pūmōe
ligat ad lacrimas eximū. nōcū
mūcūm ille cordis. sicut vācū
mōis que nōcū aliud dicit qz
pūmōem aliene mūmōe. quom
hōcū imperioz dicitur dicitur

Super Magnificat

turbis q̄q̄ non ignoret bella
opiniones ve belloꝝ cū ceteri. **D**e
quibus ait greg. q̄ necesse ē mul
ta mala p̄uenire vt malū valeant
sine fine nunciare. **A**ut si sit talis
in seculo ad quē nihil de regimie
publico spectat tpali vel eccliaſti
co. **A**ut forte nihil p̄cipit auditu
de talibus qualis erat in balua
vas basamite contemplationis et
seraphice sursuz deuotidis maria
magdalene. qualis altera maria
egyptiaca qualis prim⁹ heremi
cola paul⁹. **Q**ueritur si fas sit cui
libz taliū nec lugē nec gaudē p̄
primis q̄s r̄tinēs mūd⁹ exagitat
vicissitudinibus infinit. **H**oc nō
absurde queri. sciet ille qui agno
uerit plures acerrimos pati scru
pulos. si non defleant belloꝝ va
rios euentus. mutationes q̄ re
gnoz. **S**apiens est dicūt alij qui
non curat in cui⁹ manu mundus
sit. **Q**uid si pereūt pitura. **T**ales
cōtrarie conditiōis referūt sene
ca. et flacc⁹ p̄bs. **I**n puto eracli
t⁹ ad oēm occurſū hoim ridendo
cachinnabat. **A**deo nihil seriū si
bi fieri videbat. **A**li⁹ democritus
hūanos incessanter deslebat er
rores. de quo mirandū dicit flac
cus. vnde oculis tantus suffece
rit humor. **N**emo in primis ob
ligat ad lacrimas exterior. oculi
sufficiūt ille cordis. seu iudicij rati
onis que nihil aliud dicūt q̄ cō/
passiōem aliene miserie. que com
passio interior desiderat subleua

cxviii.

tionē facere p̄vt oportet et quō
oportet cū ceteris circūstātijs. si
facultatē haberet. **N**ull⁹ p̄terea
tenetur pro quolibet tpe vel incō
modo. compassiōem affectualez vel
effectualem accipe. dū occupatio
suppetit in affectionib⁹. et operib⁹
alij saltē bonis. et si nō eque vel
magis bonis. **N**on em̄ teneb⁹ ho
mo semp ad meli⁹ faciendū. **T**ol
lit hec doctrina scrupulos ab oi
bus de quib⁹ inquiris. si se circa
diuina et spūalia sepius afficiāt
humanis affectionib⁹ non inspe
ctis. quibus obuiare suū non est.
nec ex officio vt supponitur. nec ex
nēcitatē articulo. dum p̄t afflicti.
probabilr aliunde succurri. **C**e
terū nemo pius et sapiens imita
tor esse debet alterutrius p̄horū
quos inducis. quia miseriam al
terius ridere. intēperantis est et
superbi. **D**olē dō quālibz sortez
hūanam. intolerabilis est miserie
vel inuidie stultissime. de q̄ in iob
Sultū occidit inuidia. **E**t satyri
cus **I**nuidia seculi non inuenere
tyranni. tormentū mai⁹. **E**t flacc⁹
Inuid⁹ alteri⁹ rebus marcescit o
pimis. **H**inc q̄dam cū vidissz tri
stem alium. **E**uenit tibi inquit ali
quid mali. aut alteri aliq̄d boni.
Rursus appropriate. pro xp̄ia
nis scientibus illud apli. **D**iligen
tibus deuz omnia cooperant in
bonū. et q̄ dei p̄uidencia in sui
dispositiōe nō fallitur. **A**ddimus
pro serenatiōe. consciāz de qb⁹

Tractatus

Inquiris. q̄ secure possunt in om̄i
recogitatioe miserie t̄palis. sit il/
la p̄pria. sit cōis in solaciū recipe
oīa que scripta sunt de patientia
tribulationū sustinēda que admo
dū petr⁹ admonet oēm curaz no
stram. et sollicitudinē p̄ficere in e/
um. non solū tuā de te. sed omnez
de oibus **N**eq̄ em̄ tibi pl⁹ oneri
debet esse cura vel sollicitudo alic
na q̄ p̄pria. vt nō excutias istam
ex hūeris tuis sup̄ deū. **L**ege quē
admodū xp̄s in cruce. tanq̄ grā
dei dilectissimā commendauit m̄rēm
suo dilectissimo discipulo. nec post
modū de m̄re verbū vllū iuenies
Hoc itaq̄ exemplo docemur
cruci religiōis affixi. domū p̄ris
et m̄ris obliuisci. et eē sup̄ trā sine
prē sine m̄re et sine genealogia
Quisq̄ ista opleuēt. serena pacē
gaudebit in vtrāq̄ paratus for
tunam t̄paliū. vel dextrosū vel
sinistrosū quasi neutri⁹ partis
existens. nisi quā deus monstra
uerit eligendaz. nō q̄ nō oremus
pro principib⁹ et amicis iuste cer
tantib⁹. sed q̄ omnino voluāt et
terminetur ad hoc centz. ōfo. **S**i
at voluntas tua **N**unquid non
hoc modo resistētes inuicē apud
danielem angeli habent sub expe
ctatioe diuine dispōnis concordia
am⁹. **P**otes addere q̄ p̄ varietate
circūstantiaz expediat. nūc diu/
ti⁹ frequentari lamentū. nunc dō
gaudiū spūs pl⁹ assumi **E**xem
de duob⁹ ffrib⁹. conclusis. in car/

vi

tere penitētiā. **T**ri⁹ meditatio
magl. erat ad penas inferni q̄s
demeruerat alteri⁹ ad gaudia pa
radisi que sperabat. hic sc̄ds pul
cro. vegetoq̄ corpe. alter squali
da cute. vit ossib⁹ herente. senten
tia p̄ris in eis par meritū. iudica
uit. **P**ostremo teneat pauli
determinatio cū sapiente. omnez
tristitiā seculi a corde pellendam.
Qd salubriter p̄t ad oēm passio
nem. sit gaudiū. sit ira sit desideri
um sit timor. qm̄ nō est sc̄dm̄ deuz
apte trahi **N**ō ē aut̄ sc̄dm̄ deum
si tollat aut non edificet debitum
religiōse deuotiōis affectū vel ef
fectū vel intellectum cum affectu
Discipul⁹ **N**e miseris quib⁹ li
cebat flere. sibi met ipsis totos
intendere. vacare. et vidē qm̄ sua
uis est dñs. qui nihilomin⁹ se dei
relinquunt nec se nec alios digne
flentes qui rumorū fabulationi
bus indulgent. sed non vt lex tua
dñe qui gratis occupātur. nil p̄
futurū. cogitatioibus vagis. q̄bus
cū se oblectauerint dicēte seneca
tristes manēt. nec sibi nec alijs v/
tiles. **I**nutiles crebro. quia tēpa
furantur. rem preciosissimā nec re
dituram. graui postremo se fasce
onerāt impediūt circūligāt mer/
gunt per murmur. per detractio
nes per leticias de casu inimicōz
per crudeles incōpassiōes super
perditiones animaz gaudentes
de partialitate valitura nihil a/
līs. obfutura plurimū sibi. **D**icūt

Super Magnificat

si hoc agimus quoniam in cau
mas attendit. imo vero in
vos dicit. **M**agnificat
syram cui nulla potuit
trageris quin post recessu
bit nobis lamenti. qd nobis
in eplis fructuose lamentandi
Discipul⁹ **N**eas q̄m̄ dicit
plē⁹ indignante spūs **M**agn
dicit lacu inter quez for
genus frustra. ser eos q̄s no
habes fas corrigē timorū quo
vel locū inque **M**agnificat
m̄ ludo de b̄ra pulcritima
liez nōd q̄m̄ nō lamenta
plorauerit. h̄ de q̄bz genitū
affectu qualiter v̄a fuerit in
tici obymis caritatis hoc
in exultatioe coris **M**agnificat
interca dicitur mouere et no
te curaz m̄re. mentis irritas
cellis et suauitate deuotiōis. cur
dicitur in quietate p̄ntes
Magnificat et antea n̄ labor
m̄ ratiōq̄m̄ quies oportuna
h̄m̄. **M**agnificat et v̄oies q̄
ludo. n̄ra h̄llatim ap̄o se
viget reuocato. lamentū
tristis et obitales timorū ap̄o
dicit q̄ n̄lētōria et a p̄p̄ta
in p̄p̄tae tristitū d̄.

Sequitur decē a dicit
to n̄tōrationes.

Prima sit miserie conu
mentib⁹ eā. **L**ectur cor n̄r
mea nomen tuū. nomen tuū
dicit. **S**icō sanctorū in t̄p̄ta

Super Magnificat

est hoc agimus et querimus. ut oremus
attenti. imo vero ut seculi
vos dānetis. **M**agnificat Intra sa-
tyram cui nulla poterit par esse
tragedia quin poti' redeam'. ad
bte nostre lamentū. qd nobis fit
in exēplar fructuose lamentatōis
Discipul' Nescis qntū doleaz
plen' indignatōe spūs. **M**agnificat
Uide ne lacū intres quez fodisti
gemens frustra. fer eos q's non
habes fas corrigē timori quoqz
dei locū linque. **D**iscipul'. Cōfera
m' laudo de btā pulcerrima mu-
liez neōū qnā mō lamētata sit et
plorauerit. h de qlibz vnuerſalr
affectu qualiter vsa fuerit in can-
tic. et hymnis canticordis hoc est
in exultatōe cordis sui. **E**tē nos
interea deserāt mordaces et no-
xie curaz mulce. mentis irruētes
oculis et suauitatē deuotōis. cuz
sabbati trāquillitate pōentes
Magnificat Reficiat tñ antea nri labo-
rem multiloquū quies oportuna
silentij. **E**ras agem' vt voles. **E**t
iulibet interea sigillatim apud se
vigeat recordatio. lamentū nu-
triens et cōfirmās timoratū apd
deū qz misericordia ei' a pgenie
in pgentes timentib' eū.

Sequitur decē et octo considerationes.

Prima sit misericordia dñi ti-
mentib' eū. **L**etetur cor meū vt ti-
meat nomen tuū. nomē sc̄m et ter-
ribile. **S**cio canente te beatissima

cyvilli

virgo teste prophetico sermone. q̄a
beneplacitū est dño sup timentes
eū et in eis qui sperāt sup mia ei'
Iugit merito spes de misericor-
dia ad timorez de iusticia. **S**icut
em̄ nomen dñi reddi' sc̄m et sua-
ue sperātib'. sed ne dulcedo mel-
lei spūs pl' cōmendat q̄s satis est
terror addi' districti onis iusticie
qd̄ salis ad saporem. **T**erret te o-
aia. de' vltionū dñs. de' iustus et
iusticias diligens. alliciat miseri-
cors in essētia. et miserator in ef-
ficacia. dñs suavis et multū mise-
ricors. **D**amnat te thron' iusticie.
adi cū fiducia thronū mie dū licz
appellare. dū adhuc dies ē opati-
onis. dū mia sedet in throno suo
que exuperat iudiciū. **V**ae ne dif-
fēas. quicqz dñs accipiat tps a te
tunc vtiqz iusticias iudicabit nec
appellare licebit. **E**cce. confugit
ad thronuz mie. reus iste o btissi-
ma virgo regina mie. defende lu-
ra curie regni tui cū filio tuo. dū
sedes a dextris i ea dū tps ē mise-
rendi. **D**eser appellatōi mee susci-
piēs eā ad te. **N**ō remittas ad se-
dez iusticie. qm̄ terribilis ē nimis
et aggrauās et insustentabilis i-
ra ei'. **H**orrendū ē densqz incidē
in man' eius. **O**t aplūs. **A**udio
qd̄ moneat. imo iubeat mia. **S**i
vis miam fac miam et ama eam
serua leges curie q̄s dicit mia.
Quales leges? **D**imittitez dimi-
temini. **N**olite iudicare et nō iudi-

Tract. vi. sup illo di
cabinimi. **D**ate et dabit vobis.
In qua em mensura mensi fuerit.
remetiet et vobis. **D**enique iudici
um sine misericordia. fiet ei quod non fecerit mi
sericordiam. **R**emota misericordia. et quis iu
diciu sustinebit? **C**redo domine quod
sic est. adiuvata incredulitate meaz
Conscientiaque sui nihilmetipsi quod ex
corde. desidero dimittere debitori
bus meis. sicut et vult et precipit
misericors filius tuus sed trepidat
conscientia super effectibus. **D**esiderium
pauperis exaudiet dominus. **S**eparatio
nem occupiscentem. dimittere magister. a
spiciet. quod ad exhibitorem operis.
Si non satis effectero quod in me fie
ri occupiscentem. ut dimittantur mihi
peccata mea fiat mihi secundum desi
derium. qualiter ea cupio mihi di
mitti. dimittas et debitoribus. **I**mo
generatim universis desideret. **I**gitur
misericors filius tuus. **O** regina
mie desideret te orare. **Q**uatenus mihi
dimittat peccata mea. certe cum sibi
supperat posse in omni quod deside
rat. **S**i desiderare dici potest. dimitte
ret. utique tale me faciet cui dimitte
tere iam sit opus iusticie sue. quod promif
sionis. dimittite et dimittet vobis.
Diceat tamen aliqua quorum mihi videetur
esse testis conscientia si fallitur
corrigat. **D**imitto tali devotio
ne cuilibet debitori pro christo inui
ta rea. quod nullum volo rem fieri de
biti pene generalis et tandem a
paradiso secundi. **A**bsit hec iniqui
tas tam crudelis. **D**imitto rursum
tali ratione. quod nulli vellem penas inferri

mittere in debita mea sic
ut pene sunt. visis iniustis. **N**ullas
insuper molestias procurare fieri iu
ris ordine. qui tuus est o deus intru
pto. **S**i autem pro te aut tuos iudices
subordinatos. iudicium infligis sic
ad correctionem malorum. et innocen
tium sublevationem aut consolationem.
Benedictus tu in omnibus operibus tuis.
quod iusta sunt in omnibus visis. **R**ogo pla
ne mihi sic dimitti iniquitates me
as pro afflictionem in partem. sub manu
mie tue. **Q**uatenus non respues eas. ubi
et quam horrendum est incidere in ma
nus danantis iusticie tue. **D**a
mihi misero. mater misericordie.
Quatenus misereare anime mee. placens
deo. habere odio iniquitate. quod quod
diligit iniquitate odit animam suam.
Quid autem infeliciter. quod crudelius.
quod odire animam suam. quod quod sibi nequam
cui bonum? **S**entio domine mie. sentio
fateor. et si negare presumere. menti
retur iniquitas sibi. **S**entio ve mi
sero mihi. emotiones aliquam vari
as. aduersus files mihi peccatores.
aut minus peccatores presertim si in
aut meis verbis vel operibus mo
lestias inferunt etiam si iuste sunt. **R**e
nitor domine domine veniunt emotiones
ad iudicium superioris rationis
vellem non moueri. non irasci. non
formidare non conturbari. **S**ed im
perfectum meum viderunt oculi tui. ge
nio sub pondere veteris hominis mei.
velle pacis. mihi adiacet. sed pos
se non inuenio. fiat domine voluntas
tua. sicut in celo rationis sic in terra sen
sualitatis. **S**ed si aliquam deum non ex

Super Magnificat
non per te. quod quod
luna motu in videtur
et omni ero. quod quod
te. **O**nera copiam
dianu copiam. onera
onera. onera. onera.
dignitas. dignitas.
co. gratia. gratia.
tates me cum oibus
Suarant. obiter. obiter.
fong. amato. ob. polu.
interpre. **B**enigne. fac
in bona. volutate. tua. meum. **I**
ignia. ego. tu. quod quod. hie. viru
tu. ignis. ut. ob. Sub. in. un.
des. spes. et. charitas. **D**enit.
tradens. quod quod. tu. tu. tu. tu.
or. virtuta. ter. ten. car. uol. un.
Ita. n. onera. molestias. hie. hie.
on. cogit. spes. on. opus. char.
tas. onis. primi. peccatis. **D**ra
neci. super. aliter. gratia. co
uolunt. formico. tritiam.
Ihica. postremo. omni. nequicia.
luz. cu. quod quod. dnm. **T**ub.
tu. re. locallima. hie. tu. tu. to.
na. dnm. hie. hie. hie. hie. hie.
et. hie. hie. hie. hie. hie. hie. hie.
num. hie. hie. hie. hie. hie. hie. hie.
dnm. quod quod. hie. hie. hie. hie.
Me. quod quod. hie. hie. hie. hie.
dilline. **Q**uando. no. auctis. non.
paucis. verbum. sapientis. hie.
decent. stultis. delin. hie. hie.
quod melius. est. ire. ad. dnm. hie.
quod domum. dnm. hie. hie. hie.

Super Magnificat

toto perfecte. quousq; absorpta fuerit mors in victoria. laborabo et onust' ero q̄diu sū peregrin' a te. **O**nerat corp' onerat quotū dianū op'. onerat peccās prim' onerat diabol' astut'. caro blandic̄s. mund' angustis. demū sic on' graue. quate sūt sup me iniq̄tates mee cum oibus iniustic̄s. Succurrāt obsecro q̄orige tue. q̄orige aminadab q̄ volūtarius interpretat' **B**enigne fac dñe in bona volūtate tua mecum. i. bñ ignite age cū q̄origis. hīs virtutū ignitis. vt helye. Subleuent fides spes et charitas **V**eniāt eq̄ tractores q̄origaz cū rotis q̄ttuoz virtutū totidem cardinalium. **I**ta. vii. onera molestiarū fides on' corpis. spes on' opis. charitas onus primi peccatoris. **P**rudencia supet astutiaz. tpantia cōcupiscētiā. fortitudo tristitiam **I**usticia postremo oēm nequiciā **L**etetur cor querētū dñm. **J**ubz hec virgo suauissima fili' tuus totus desiderabilis p̄ pphetam **S**i at in me qd̄ subet. **I**stiat qd̄ sequit' **Q**uerite dñm et confirmamini. q̄rite faciem eius semp. **I**ta dñs sim numeratus in generatōe q̄rentiū dñm. q̄rentiū faciem dei **J**acob. **N**e quid tibi et leticie p̄cor stoli dillime! **N**unq̄d nō audis. nonne pauescis verbum sapientis! **N**on decent stultū delicias **N**onne legis q̄ melius est ire ad domū luctus q̄ ad domū cōiuij? **E**t rurū Ri/

cxix.

sum reputauit errorem. et gaudio dixi. cur frustra deciperis. Sz ex aduerso. consolātez. et silentem audio. **D**electare in dño q̄ dabit tibi petitiōes cordis tui. **T**otus deniq; psalmoz decursus inuitat ad exultatiōem. gaudiū et laudē nedum hoies. sed generalit' oēs creaturas. **H**inc de hoib' in spali **B**eat' homo q̄ scit iubilationem **Q**uid at est iubil' nisi gaudiū cordis intēsus. qd̄ nec retineri p̄t it' nec foris exprimi. **H**ilarez ad extremū datozem diligit de' **O**nerosa res dño suo. seru' tristis **D**electat alacris hilaritas obsequentis **Q**ualis honor dñi si seru' sēp horreat cum tortozem. vt delusorem. vt irrisozem et tyrannum? **C**rudelem litem hanc o aia xpiana iam scripsimus absolutam ex aplica distinctione de tristitia et leticia secundum deum. et scdm seculū. scdm veterem q̄ nouū hoiez **C**eterz fims et intentio leticie tue nomen imponet. si timozata. **L**etetur inquit p̄pheta ad dñm cor meum. quo sine vt timeat nomen tuum **S**i cum modestia **G**audete in domino semper. **S**equit'. **M**odestia vestra nota sit omibus hoibus **S**i suauis in spiritu sãcto **S**i gratus. si seria. si modesta. si subtristis in veteri hose. si verecūda coraz domino. si vilis sibi speret in misericordia dei. si lacrimosa cum decore. si querulosa cum

dux
mish' fms
feml.

719

Tractatus

pace. exultabunda. cum timore.
Cōmonitio deniqz sapiētis Qui
diligitis dñm timete illuz. ecce tī/
morem. Deinde de misericordiā
et leticia siml in oblectatōem. i. o/
mnē lactationē. vobis veniet mi/
sericordiā. **R**ecte quidez ad ma/
rie canticum. et misericordiā eius
a progenie in progenies timent/
bus eum. Unde ppter generale
in omnes beneficium Magnificat
anima mea dñm Initiū qōdam
tangens modum expōnis mora/
lis seu tropologicē lamētationū
Jeremie. **A**leph Quomodo se
det deiecta. et eiecta. ciuitas ani/
me mee. prius plena ppo. virtutū
omnium. nunc sola et solitaria fa/
cta. locus spinarum. et vepziū pec/
ratoz. Facta est ipsa pri⁹ dñā gē/
tium per subiectiōem passionum
omnium. nunc velut mater vidua
non habens virt. dei sui protectiō
nem. aduersus tyrannidez demo/
norum Ipsa dudū princeps pro/
uinciarum. que sunt sensus sui iure
subditi suo principatui. facta est
eis sub. tributo durissime seruitu/
tis. in luto luxurie. paleis supbie.
latēibus auaricie. fornace ferrea
torius miserie. **B**eth. Plorans
plorauit assidue in afflictiōis no/
ctē. et lacrimę eius volūtur in ma/
xillis eius exterius. Non ē qui cō/
soletur eam. ex omnibus caris ei/
us. angelis et sanctis caris eius
et omnes amici eius spreuerūt eā
quia vidēt a sponso spretoz. et fa

ni.

cti sunt eius inimici. zelantes ad/
uersus miseram et ream. pro ho/
nore dñi. quem offēdit. **G**ymel
Migrauit iudas deserēs animaz
meam ne confiterē. et hoc ppter
afflictionem culpe totiens repeti/
te. et multitudinem seruitutis ve/
recunde. quam habet totiens ite/
rata. nec valitura propter conti/
nuum rectorium / confessio. **D**e
leth. **T**ie syon que sunt itinera.
quibus anima scandit ad specu/
lationem diuinorum. lugent. duz
materiam dant lugendi. eo q nō
fit bonus et altus cogitatus. qui
veniat ad solēnitates gaudentis
affectus. Omnes porte eius. senl⁹
videlicet exteriores. sunt destru/
ctę. peruersis secantium securibus
Sacerdotes eius. vires. superio/
ris rationis. gementes pro voce
exultationis et confessionis. vir/
ginales olim affectiones sue sunt
squalide turpes et fede. Quid plu/
ra et ipsa tota est oppressa amari/
tudine viciorum pro suauitate.
sanctorum bene olentium vnguē/
torum

Sequitur tractatus

septimus principaliter psalc⁹
de mente cordis. et cognitio/
ne dei super illo quinto ver/
su. Fecit potentiam in bra/
chio suo. per notulas. C. quin/
quaginta.

nocula Prima

Super Magnificat

Fecit potentiam in
brachio suo
ut dicitur
corde sui. **C**onfir/
matus anima me/
corde nostris dicitur anima
magnificat dñm. qui dei
mensura corde perfecto colligit
proprium. **D**icitur quod in
canitōe. notatur iustitia
tropologica. cuius mens hōilis
completa est multa sapientē. **D**i/
scitur inquit in quibus locis sufficit
videri potest ad consuetudinem su/
pboz ad collationem hōiliū
ad potētam diuinam in suo bra/
chio ostendit. et in nō ar/
tum esse mente cordis sui. **S**;
firmissime tenent. **N**ihil in
dicitur carnis op. **L**icitur
in se inuicem. **q**z in
videtur sapienter videtur
potest in opa. **N**ihil in
corde ista nec in parte aper/
tū. **I**ntelligitur in se in
nihil illud investigationem no/
mā vel equocatio. vel ignora/
tia. **q**z in mens cordis. **L**a/
cros. **D**icitur cognis partem
ger et multiplicitatē principis
Mēs et si p⁹ memoratua qz
sumit ut cū dicitur mēs memi/
bit. **n**ihilominus ad p⁹is coru/
bitur acceptio ad illud qd
et est precipuū in creatura
sonali vel intellectuali. **I**n
ostinendo dicitur est. vel a
re vel a mensura qm et illud qd

Super Magnificat

Hecit potentiam in brachio suo disper sit superbos mente cordis sui. **C**onfide remus attenda mēte cordis nostri. nos q̄ tota anima magnificare dñm. qui deū tota mente. et corde perfecto diligere precipimur. Audiamus quid in B cantici tono. notauerit iuuēcula tympanistrīa. cuius mens hūilis contēplata est multa sapientē. **D**isper sit inquit supbos. hoc sufficē videri poterat ad confusiōem supboꝝ. ad collaudatiōem hūiliū ad potētiam diuinaz in suo brachio emendādā. etiāsi nō additum esset mente cordis sui. **S**z firmissime teneam⁹. nihil in B tra ctatu canticōꝝ supfluū. sicut ni hil eē diminitū. qz nimīꝝ spūscō dictante sapienter editū est. cuius perfecta sūt opa. cui⁹ in eloquijs nec vnū iota nec vn⁹ perit apex. **I**ntelligendū tñ est in primis ne nostrā fallat inuestigatiōem no minū vel equiuocatio. vel ignorā tia. quid vocetur mēs cordis. **L**u cidius. hoc cognito patebit inte ger et multiplex hui⁹ pticule sēsus. **M**ēs et si p vi memoratiua qñqz sumit vt cū dicim⁹. mēs. meminit hui⁹. nihilomin⁹ ad pñs coarta bitur acceptio. ad illud qd emi net et est precipuū in creatura ra tionali vel intellectuali. **I**n qz mēs ab eminando dicta est. vel a meli ore vel a mensura qm̄ et illud qd

CERE.

eminet et simplicissimū est in vna quaqz re mensura alioꝝ in tali re consistētiuz est. **N**olum⁹ aut in pri mis incedē grossa et palpabili si de plus qz pbica et subtili detmi natiōe. quē admodū pro simplici bus et ideot. fidelibus tñ quib⁹ auditur hoc opusculū. **C**ui⁹ titul⁹ esse p̄t de mente cordis seu de tri clinio cordis in quo p̄sudet tanqz architrīclin⁹. **S**pūs rational⁹ scdm tres mansiōes. seu cenacula vlt̄a bernacula cordis sui. **C**ōstituam⁹ idcirco. quid p nomen mētis vo lum⁹ intelligi. **N**ec obstrepet aut extradicat quispiāz otētiosus ac ceptioni. naz noia sūt ad placitū. **C**ū p̄terea p̄cessus aperire pote rit ogruā impositiōis rōnem. **D**ū aut qrit de re stultū ē dicit diony sius otendē de noie. **M**ēs ē por tio. vlt̄ potentia creature rational que facta est capax dei. et ei⁹ par ticeps esse p̄t. **C**ōsonat hec descri ptio pbicis et theologici. traditō nib⁹. **S**ed hz p̄imas q̄stiones. q̄ vix etiā ab ipsis litteratis p̄nt ter minari. vt de qd ditate potētiarū anime rationalis. de ipsaz diuer sitate et idētitate cū essentia. **D**e numerositate et officijs qz hmōi ce teris. **P**laceat igitur rudior ma nifestatio. et dicat qz rational⁹ vlt̄ itellectualis creatura nominatur vti mente sua. imo se ipsa. tan qz mentalis tūc exñs. dū tota con uertit̄ ad solū deū. tanqz ad oble

.f. a

Tractatus

atum suū. vnū primum. supremū
optimū. eternū. p̄cipuū et summū
Teneat iterim ista descriptio seu
q̄d nois mentis. **A**c p̄inde meta
physicales cessent inq̄sītōes. q̄les
notate sūt de q̄oditate reali men
tis de mō quo p̄t clare et nude p̄
cipere solū deum vel ferri in eum
Rūdeat etiā. quīs idiota fidelis
interrogatus. que qualis et q̄n/
ta est mens tua. **R**ūdeat inquam
mens est anima mea. dū ip̄a ouer
tit̄ ad deū soluz. tōz sola. ad solū
q̄ vnū. **S**ic sonat initiū vulgati au
ctoris etiā p̄i^o inculcatū. Si deus
ē anim^o vt nobis carmina dicūt
Hic tibi p̄cipue sit pura mēte col
lend^o. **V**ece q̄ mentis officiū ē p̄ci
pue colere deū. **Q**uo stabilitō cō
festim elicere fas habem^o. ratiōes
aliquas. cur ad hec verba disper
sit superbos. additum est. mente
coroīs sui. **U**na ratio est. si respī
ciamus ad primos parentes no
stros adam et euam quos condi
derat deus ad sui contēplatiōem
claram et serenam pro statu vie.
quā otēplatiōem fuisset in gloria
visio facialis subsecuta. **N**e tibi
supbia. **I**ta enim mente a primis
parētib^o dispergi. per diuini bra
chij potētiam demeruisti. vt iam
heu nos infelicitissima p̄les. nullū
mentis habitaculū in cordib^o ha
bere potuissē^o sicut nec deuz co
gnosce. nisi misericors et misera
tor dñs noster **J**esus xp̄s. poten
ti virtute. p̄uidisset. **D**euz quippe

Mens

officiū mēte

viij

nemo vidit vnq̄ ait **J**ohes. **S**v
nigenit^o q̄ ē in sinu p̄ris ip̄e enar
rauit. **P**otest altera ratio sumi. si
respect^o habeat ad apostatas ā
gelos. q̄s in tantam. conata est
attollere celsitudinem. stulta sue
mentis p̄sūptio vt diceret prim^o
eoz. **S**edebo in laterib^o aq̄lonis
et filis ero altissimo. **M**ens dō ni
miū sublimata. nimirū etiā p̄cipita
ta est. simul et disp̄sa. **A**d **B** em̄ q̄
dam in alta tollunt. vt lapsū gra
uiozi ruant finisq̄ ad alta leuat.
ē ruere. **Q**uerēt hic scrupulosi
or aliquis. **N**unquid hñt demo
nes ipsi corda. cū corpa nō habe
ant. p̄sertiz carnalia cuiusmōi sbe
cor esse optum est. **A**t vero si deū
hñe cor trahim^o de scripturis vt
dicimus filium esse de corde p̄ris
iuxta illd̄ psalmiste. **F**rustrauit cor
meū d̄bū bonū. nēo iure negabit
posse cordis nomē angelis attri
bui cū de insensibilibus creatur.
inueniamus dictum. **T**ransferentē
montes in cor maris. **T**rāseam^o
idcirco nunc et alibi digressiones
morosiores inducere per concor
dantias multiplices. vbi statim
constare potest de varijs accepti
onibus terminoz in scripturis. **E**t
quib^o accipe paucas. ad propo
sitiū q̄d in manibus habetur suffe
cerit. **H**oc indulto poterit et ali^o
sensus elici. disigendo hoc cōple
rum. mente cordis sui. disperdit su
perbos. sicut in gen̄ dictū ē. tad^o
dolore cordis intrinsecus cū di

Super Magnificat

perit per solū mente oim
carnis. **Q**uare a his sentis si
trauocatas d̄p̄tūm in bo
rum. **D**isp̄tūm d̄p̄tūm in bo
vel a malis bonitē. **A**t vt
d̄o et sparatio. **S**imiliter
mas a sentis. **N**olam abian
do d̄p̄tūm. **S**antiz que soluz
nobilitas hñe conuicta. **P**hi
ca vt calcar. **N**olam abian
q̄. **D**onam te in sup̄biam. **S**calo
rum ait d̄s de. **V**ltim noua. **D**
lam a vinas mens nostri. **C**o
hanc d̄p̄tūm. vt nulli d̄p̄tū
ur inuenerit. nulli ungi. nulli
berre nū vni soli. **Q**uod est
larum. **O**portum eternum q̄
mun. **Q**ualiter elegit maria pa
tem optam. **Q**ualiter exultat
propheta dicitur. **D**icitur
mans et caro mea. **P**ats mea de
as in eternum. **Q**uare sancta
et d̄p̄tūm a sup̄bia. que vni
ambonum suam possidore. **V**lt
mullenes hñe arrogātia et va
na gloria singularit̄ hñe. **I**nuo a
Imp̄tūm abian hñe vt. **I**nta
reguluz sine actio. **I**nter
vt hñe uaricia. **D**icitur hñe fi
ne lucra et q̄la. **H**onorabile re
sine p̄p̄tūm. **D**isp̄tūm a
oro potēda d̄p̄tūm. **V**lt
vniuersas abianans om̄s cō
cupiscēdas. **O**mnis hñe
nes et furtas. a rem. **V**lt
nostri vt libera mens at om̄s
sp̄sione gloriatur om̄s. **M**
bi autem adberē vt bonum a

Super Magnificat

Spersit per diluuiū generale oēm carnem. Occurrit et alius sensus si traducamus dispersionem in bonum. Dispersio siquidem malorum vel a malis bona est sicut et defectio et separatio. Similiter inuenimus a sanctis noiatam aliquando superbiam sanctarum, que scilicet nobilitatis sue conscia nescit prosterni vel calcari, nescit nisi sumis iungi. **D**onam te in superbiam seculorum ait dñs de hirm noua. **A**sumat utinam mens nostri cordis hanc superbiam ut nulli dignetur intendere, nulli iungi, nulli inherere nisi vni, soli quod est necessarium, optimum eternum et summum, qualiter elegit maria partem optimam, qualiter exultans propheta dicebat. **D**efecit cor meum et caro mea, pars mea deus in eternum. **V**ere sancta et desideranda superbia, que vnicum bonum suum possidere vult excellenter, sine arrogantia et vana gloria, singulariter sine inuidia, imperturbabiliter sine ira, infatigabiliter sine acedia, indefinenter sine auaricia, delectabiliter sine luxuria et gula, honorabiliter sine ypocrisi ficta. **D**isperdat oro potentia diuine miserationis vniuersas alteritates, omnes concupiscentias, omnes sollicitudines et fantasias, a mente cordis nostri ut libera mens ab omni dispersione gloriatur exultans. **M**hi autem adherere deo bonum est

.cxxxj.

O felix dispersio, que summam congregationem operatur prout loquitur diuinus dionysius quod vnicifica virtus diuinorum luminum restituit et replet et conuertit nos ad congregantis patris unitatem et simplicam deitatem. **C**ui concinens, vates regius. **E**dificans inquit hierusalem dominus dispersiones israel congregabit. **I**stanc dispersionem meretur sancta superbia, quatenus purgetur et illuminetur, perficiatur in vnicuo optimo mens cordis pura et deiformis. **H**ec autem non habetur perfecto complemento, preterquam in gloria, participatiue vero per gratiam, plus aut minus in via secundum distributionem sancti spiritus maxime per theologiam mysticam, put aperient sequentia quantum concesserit spiritus bonus, que dat pater celestis petentibus se. **I**ncideret hic locus de diuisione spiritus et anime, concopagumque et medullarum, et discretionem cogitationum et intentionum cordis, per potentiam verbi, quod est brachium patris eterni. **Q**ua diuisione sancti doctores mysticos nulla mirabilior, nulla potentior. **S**ed ad facilliora reuertamur ut cepimus, eis contenti que tractatu dramatico secundo notauimus. **P**retactum est quod in corde rationalis creature reperitur triplex habitaculum. **I**nde nominari potest cordis triclinium. **S**pūs vero qui presidēs, iure dicitur

Super Magnificat

et priscas doctorum sententias sicut et ipsi secum conveniunt. Deinde fastidium tollit dum eadem sententia varie describitur. Unde fundat color rhetoricus. expolitio nominatus. Denique nemo cogit insistere huic speculationi. praesertim cum neglectu aliorum. imo si non fallor. poterit ad omnium futurum faciliores intellectus. praecipue si ratio primi cenaculi. quae mens refroet velut in aureo salomonis reclinatorio fuerit plene nota. Caveatque sibi maledictum illud sibi dici. dispertit superbos mente cordis sui.

Quibus ita subordinat. subiungam? trichlinium cordis. Architrachlinum? et corculum? .i. cordis cultor? et cordat? dici pro spiritus. .s. rationalis. quibus sit unum in essentia triplex tamen in potentia. imo multiplex triplex in virtutibus et efficacia. **T**richlinium fuit maria quam ecclesia sic salutat. Salve mater pietatis. et totius trinitatis nobile trichlinium. verbi cum incarnati. speciale maiestati preparas hospicium. **P**rimum spectat ad mentem. alterum ad carnem. ex qua verbum caro factum est. triplex in natura. unum in persona. **T**richlinium triplicatum. reperitur in celesti hierarchia. **T**riplex insuper actus hierarchicus. **P**urgare. illuminare et perficere. **M**ateriae hanc supponimus latissime. per doctores prosecutam. **H**oc primum notetur quod in omni creatura rationali. et iuxta praesertim in homine triplex haec triplicata hierarchia. reperitur secundum triplicem

CCCCIIII.

vim. memoratiivam. .s. et preceptivam et affectivam. primo in mente. secundo in ratione. **T**ertio in anima tripliciter in quolibet singillatim. **H**ic est amplissima speculatio. ex hierarchia Dionysii tracta decimo. c. **T**richlinium multiplex triplex conformis ad celestem reperitur in ecclesiastica hierarchia. sic similiter et in seculari iuxta triplicem in quolibet statuum coordinationem consideret speculator. **T**richlinium habet magnam mundum sub deo. **Q**uia quodam sunt entia pure spiritualia. quodam pure corporalia. quodam ex corpore spiritu odit. **D**eclaratio supponitur. **T**richlinium habet minor mundus in habitaculo cordis. .s. put superius figuratur. **H**ec pars magis proposito congruit. **H**ic cuius elucidationem et dilatationem. non est necesse simplices inducere subtiliter. sufficiat eis pro devotione capescenda quae sunt creature rationales. ad beatitudinis impassibilitatem ordinate. quae necesse est intendere quibus regimini corporis moralis. quibusque eruditione rationis. sepe et primo. divine dilectionis. pro impletione suorum preceptorum. **I**ntentio prima discernit naturam. secunda industriam. tertia puram gratiam. **T**richlinium minoris mundi. perfecta distinctione agnoscere spectat ad philosophiam theologiae professores. si voluerint naturam proprietatemque contemplationis agnoscere et illud implere grecum oraculum. notosolitos id est noscite ipsum. **S**i preterea voluerint

Super Magnificat

Tricliniū cordis habuit de^o. et p/ram^o noster **J**esus xp̄s sc̄dm hu-
manitatē q̄dem fuit in eo mēs be-
ata. ratio p̄mpta. aia mesta cum
carne infirma. Significauit h̄ tri-
clinū **H**ugo sub metaphora. tri-
plic. oculi. s. carnis rōis et mētis
seu otēplatiōis. Significauit hoc
ip̄m **R**ichard^o sub typo triplici.
diu q̄ ip̄i^o **J**acob. Unū cū ancil-
lis fuit. bala et zelpha **A**lter^o cū
liberis. rachel et lya. **T**ertiū qd̄
satis dat intelligi cū diuina sapiē-
tia. de q̄ salomon cecinit **M**ulierē
fortem q̄s inuener^o. **H**ec utiq̄ ē
sapiētia. m̄ pulcre dilectionis.
Hec nō ex virili semine. sed mysti-
co spiramine. virgo concipit et pa-
rit dei filiū. qm̄ sp̄s rationalis p̄
Jacob figuratus. non sufficit ad
hūc partū. in vtero mentis. sicut
nec maria **M**go. secūdaba^o a **J**o-
seph sp̄so suo q̄ non dñat. s̄ ob-
sequi debz. dñe sponse sue. quā se-
cūdat sp̄s **J**esu xp̄i. q̄ dñs simul
et p̄r est et sponsus et fili^o in hoc
partu **P**orro de mente. q̄ supio-
ra cordis tenet p̄ncipaliter. est
p̄ter verba l̄re simul cū mysterio
p̄tractandū **H**ec est velut in arce
ad quā inuitat apud salomonem
sapiētia. et apud boetiu^o p̄bia.
quibus obedientes sc̄i. et electi vi-
ri ascendebant in excelsa. hely-
as. helizeus. daniel. petrus sara.
iudith. **H**ester quoq̄ rogatura
assuerū. venit p̄ ordinē ad tertiu^o
ostiu^o. **X**p̄s demū in monte trāsi-

ceyeliq.

guratus ē **J**esus in cenaclo grā-
di strato. montis syon cibavit a
postolos corpore suo. quibus et
prebuit se videndū post resurre-
ctionem. et sp̄s sancti. celitus mī-
si virtute. roborauit. docuit. et suc-
cendit. colligēs illic et vniens hu-
miles mente. cordis sui

Sequuntur de mente. veritates xij.

Continuetur ergo de mente
expositionis collectio. reperendo
primitus. q̄ mens ab eminentia
nominatur. et in supremo cordis
triclinio collocatur. quia propriū
habet officium spiritalibus intē-
dere non qualibuscunq̄. qz ratio
cōiter. circa sui cognitionem. et spi-
ritualiu^o occupat. sed mens vacat
soli deo. **H**oc iam p̄missimus
in hoc quid nois conuenimus a/
deo q̄ si vacet mens sibi. iam nō
sortitur nomen mentis. pro q̄nto
vacat alteri q̄ deo. **I**psam vero
constat non esse deum. **C**onuenit
sent in hoc quid nominis etiam
p̄bi summi. licet a modo ponendi
discrepassent. **M**ens sicut a
solo deo creatur in natura et in
essentia sic a solo deo formatur
et illuminatur tanq̄ imago. et si-
militudo sua. **H**ec iam conside-
ratio. discrepat a traditionibus
philosophoz qui posuerūt men-
tem rationalem secundū mentem
proxime formari ab intelligen-
tia vltima cum ceteris erroribus

Tractatus.

notat. in tenore articuloꝝ parisi^o
damnatoꝝ. de q̄b^o nō est hic insi-
stendū p̄ singula Sufficiat inte-
rim pōnes fidei simplr supponere
nō pbare. **M**ens opatur ad
deū sub triplici habitudine. Pri-
mo sicut ad p̄ncipium p̄ductiuis.
Secūdo sicut ad obiectū motiuum
Tertio sicut ad donū s̄ctificatū
Primū h̄z cōe cū quolibet ente.
Nō reperit̄ in mente. mod^o. sp̄s
et ordo. Rursus. vnitas. veritas.
bonitas. Deniq; mensura. nume-
rus p̄odus. Etenim cōsistit in re
q̄libet q̄ntitūq; modicū habeat
entitatis. et in accidētib^o et in ma-
teria prima vestigiū trinitatis

Mens dū opatur ad deum sicut
ad obiectū motiuū. sortit̄ imagi-
nem trinitatis. in natura sua vbi-
cūq; q̄liter cūq; fuerit collocata
Rō. qz capax dei est. vt eū reco-
lat. intelligat et diligat. nec p̄t ab-
oleri triplex hec potētia a mente
ipsa. stante. Nō nec in demonib^o
lux h̄z potētiaz seu vtrū seu a-
ptitudo naturalū extinguit̄ qn
in se lux existat p̄t esset sol in lu-
ce sua. etiāsi nihil extra se actuali-
ter illustraret **M**ens opata ad
deū sicut ad obiectū motiuū. est
nobilior et p̄fissior s̄ctitudo dei na-
turalis q̄ si cōsideret̄ primo mō
tanq; vestigiū Rō qz imago p̄p̄
maiores expressionem est nedum
mediū deducens a posteriori tā-
q; a signo. causato ad cē sue no-
ticiam. sed habet in se formaliter

vis

saltim in actu primo cognitiōem
et dilectiōem sue cause prime Re-
cte eodē modo quo discipul^o co-
gnoscit. artē mḡfi obiectiue in a-
līs. sed formaliter eā aut saltim
virtualiter in se capit. et hec ē p̄-
p̄a distinctio imaginis a vestigio

Mens opata ad deum sicut ad
donū s̄ctificatiū. sortit̄ nomē s̄cti-
tudinis dei. qz p̄ hūc modū. par-
ticeps ei^o esse p̄t et h̄ pl^o aut min^o
scdm exuberantiaz gr̄e gratū faci-
entis. cū trib^o theologice. virtuti-
bus in via. aut trib^o dotib^o. aut a-
ctib^o in gl̄ia. Rō qz gr̄a gratum
faciēs. vna est in radice et essētia.
et triplex in habitib^o s̄ctat. et for-
mat. in ea. et ab ea. qz ipsa est ra-
dix et forma. et finis p̄portionalr
ad essētiā diuinā. vna in trinita-
te. et trinam in vnitate **U**trum
hō gratia sit p̄i^o subiectiue in es-
sentia aie q̄ in potentis. **V**ide-
t̄ qz in essētia sicut essētia est p̄ior
et potētior q̄ potētie. qz radicā-
tur et fluūt ab ea Sed neq; gr̄a.
immediate elicit ad^o potētiarum
sed impat illos et virtutes elicit
scz fides. sp̄s. et charitas aut po-
tētie mediātib^o his habitib^o qui
sūt fides in rationali. sp̄s in ira-
scibili charitas in concupiscibili.

Mens in paruulis baptis-
tis. cōsēnda est vera imago et
similitudo trinitatis Ecce nūc in-
cipimus inuestigationem theori-
ce christanorum quam nullus
sapiētū et prudentū mūdi cepit.

Super Magnificat
No cui cognoscere nō in
ne inquisitiones p̄bet in ma-
physicales. nec maxime in
sufficit gr̄a cum sp̄e et h̄c p̄-
lectiōem opant. **Q**uia omni-
lib opant. **T**amē in h̄c
quid. et h̄c sp̄e et charitate colit̄
de^o **N**ō docent oia p̄fectos
pleni. p̄fectiū h̄c. **U**trum
lucet filis longo p̄ssu in lu-
de caritate dicit de dea religio-
ḡ sol^o dicitur modū genu-
rē. et dicitur in deum.
p̄fectos. **U**trum q̄ p̄fectio
neq; oportet dicitur aut car-
gr̄a magis. vel p̄fectior
in deo. **S**ufficit de
nōq; illud impleri qd dicitur de
deū s̄cti corda **M**ens paulo
cum h̄c p̄fectio et generalr oim
p̄fectio. **U**trum simpliciter
sūt in gr̄a. cōsēnda est sol^o deo.
tamē paulo deo et sol^o in
h̄c p̄fectio formalr gratie
genu facit. **R**ō qz acceptatur
q̄is nō sūt qz exeat gr̄a in actu
s̄cti cōp̄tū in qualitate. **M**ana-
rialis dicitur nōq; dicitur qz ca-
lore. qz forma. **U**trum ad h̄c
um p̄fectio. **U**trum in h̄c
de. **S**ic enī homo dicitur rati-
nalis et vnus a mente sua. et
oī homo dicitur. **U**trum
intelligit. **S**ic aīe infans h̄c
sp̄e gr̄e tres p̄ncipalr. q̄s apellat
h̄c archicos. **U**trum p̄fectio
lūmare. p̄ficere a p̄fectio
quē dicitur in mente ad h̄c p̄fectio

Super Magnificat

Ad cuius cognitionem non sunt necesse inquisitiones philosophice vel metaphysicales nec mathematice sed sufficit gratia cum spe et fide per dilectionem operante. **Qu**oadmodum sub opendio diuini enunciat Augustinus quod fide spe et charitate colitur deus. **U**nde deducit contra platonicos plotinum porphiriū hermetē apuleum et filios longo processu in suo de ciuitate dei in deus ha religioe quod solus christus dederat modum generalem redeundi mentes in deum purgando illuminando et perficiendo neque oportebat theletas aut targas magicorum vel ydolatrarum induci sed respici. Sufficiebat deus nisi illud impleri quod hortatur ecclesia sursum corda. **M**ens puulorum baptizatorum et generalium omnium christianorum quantumcumque simplicium si sint in gratia censenda est soli deo tanquam sponso deo et soli suauiter inherere per influxum formales gratie gratum facient. **R**atio quod acceptatur quis non semper exeat gratia in actu secundum exemplum in qualitatibus materialibus albedine nigredine et calore quod forma comunicat actum suum primum quod diu manet in subiecto. **S**ic enim homo dicitur rationalis et viuens a mente sua etiam dum homo dormit dum actu nihil intelligit. **S**unt autem influxus forles ipsi gratie tres principales quos appellat hierarchicos dionysii purgare illuminare perficere a proprie ad uigorem uirtutis in mente ad fulgorem

cxviii

veritatis et ad ardorem vel amorem charitatis quos omnes influxus ipsa complectitur quietudo fructuosis quae est par exuperans omnem sensum et in qua effectus principalis stat theologie mystice quae ideo dicitur amens id est sine mente et irrationalis id est sine ratione et stulta id est sine consuetu ordine cognoscendi put infra nobis. **M**ens puulorum baptizatorum de quibus minus videtur quod non dum habent uisum liberi arbitrii censenda est naturalis et supernaturalis libere deo frui quod quis non libertate ut est arbitrans siue deliberans propterea nondum dicuntur actu mereri vel agere diuine sed complacenter et pulchre cum decore uirtutum copulatur ipsi deo sponso suo. **R**atio est quae imago siue mentis ad sui reformatam est honorem principis secundum memoriam intelligentiam et uoluntatem. **M**ens omnibus hominibus est equalis libertatis quae ad essentiam et actum primum sed non quae ad actum secundum propter impedimenta vel adiutoria modo istis modo illis aduenientia. **C**aderet hic sermo de triplici libertate scilicet a coactione a peccato et a seruitute. **U**nde est preterea quod libertas arbitrii non potest cogi nec ab hominibus nec a deo nec a corpore proprio cuius experiamur ipsam libertatem totaliter frequentius impediri quo ad actum suum. **S**ed aliud est cogi aliud impediri vel deturbari prout sancti docent. **M**ens primo modo prius descripto nondum eminet in cordis eclino super

Super Magnificat

quin actu semp meminisset. Intelle-
xisset. et dilexisset deū. Et hoc pri-
uilegiū trahere volunt ad btām
virginē. imo ad Jobem baptistā
etiā ex vtero. sicut nō est dubium
qn̄ xps viator. sp̄ dicere poterat.
Ego dormio et cor meū vigilat.
Quippe beat⁹ erat. scdm̄ mentem
Nō sic Jobes et maria Stem⁹ B
et in alijs. cū traditiōe cōi. q̄ in i-
stis etiā. qñq̄ mens cessabat ab
actib⁹ suis. et causis naturalibus
et orstat sine peccō. ¶ Dispositio men-
tis p̄ statu natuē lapsē. de qua p̄n-
cipalr erit sermo. nunq̄ intelligit̄
fieri. quo ad actū suū primū. hoc
iā tactū est. qz sicut aīa rational̄
est p̄petua. p̄ q̄z creata est. siue sit
in corpe siue extra corpe. ¶ Lux est
q̄dam in se nata lucidū redde in
actu. Scdo subiectū dispositū. vt
corpe vel se ipm̄ si nō aliq̄s inter-
nenerit ober. ¶ Nō et naturalia. in
demonib⁹ p̄m dionysiu splēdida
remāserūt. ¶ Vocat̄ aut̄ act⁹ scdo
ipsa opatio elicita et immanens.
vel impata et transiens. ¶ Dispo-
sio mentis q̄ ad actū scdm̄ p̄ue-
nit qñq̄ negatiue. qñq̄ priuatiue
Negatiue siquidē. dum nō sinitur
exire in actū sine culpa sua. Priua-
tiue vero cū culpa sua. Exēplum
primū in dormientib⁹. infātib⁹ et
fatuis naturalr. Exēplū scdo in e-
brijs et philocaptis et alijs q̄s ex-
cecat sua malicia. ¶ Dispositio men-
tis habet virtuose. dū spūs p̄pter
actus virtutū. in actiua. pro tunc

CEREVO

impedit cogitare de deo solo et
manē in arce sua. Tertū est at̄ q̄
oēs vtutes orsonāt q̄ ad habit⁹
suos. nec se impediūt. Actus hō
sepe mutuo se nō opatiūt. Quis
nesciat q̄ act⁹ vite actiue. suspen-
dūt act⁹ vite orēplatiue et econ-
tra. Non em̄ simul est vacare acti-
onib⁹ extrinsec. et intrinsec. specu-
latiōib⁹. ¶ Si aut̄ q̄rat̄ vix sep̄
oporteat agē id qd̄ meli⁹ ē in se
Clara ē r̄sio q̄ nō. alioqn̄ q̄libz
obligaret ad opa superogatiōis
Nam virt⁹ et ars t̄minos suos
hnt et certos. ¶ Sufficit igit̄ pro
regula ad salutē. q̄ fiant act⁹ qui
tūc iacent sub p̄cepto opantis.
q̄ntūcūq̄ q̄s videat̄ idone⁹ ad
alia et p̄dit̄ talēto mltiplici ad su-
pererogandū q̄ regla tollit ser-
pulos sup̄ distributiōe talenti ac-
cepti. q̄s frequēter inducit feruor
indiscrēt⁹ et zelus nō scdm̄ sciam
p̄ueniēs ex radice sup̄bie vel va-
nitati. vel certe a demonio meriti-
ano. cui⁹ oculi sūt. sicut palpebre
diluculi. et qui p̄ arrogātiā fer-
uescē facit sicut ollā p̄fundū ma-
ris. cui cor stultoꝝ opatur. et po-
nit q̄i vnguēta bulliuerit. H est cū
de vitijs virtutes effingit. ¶ Dis-
positio mentis q̄ ad habituz grē
gratū faciētis. nunq̄ p̄uenit abs-
q̄ peccō mortali. sed act⁹ eiusdem
grē p̄t sine culpa mortali vel ve-
niali frequēter interrūpi. Hec ps
sequitur ex p̄cedēti. ¶ Nō p̄ faciliō-

regula ad salutē

Tractatus

ri noticia oim q tractam. possu/
m p distinctiōem dicē q mēs in
hoie. sicut aia rationalis. p̄t cōsi/
derari dupl̄r. Uno mō s̄m eē su/
um. Alio mō sc̄dm bene esse. Si
primo mō sic ē incorpālīs q̄ ima/
terial naturalr. Si sc̄do mō sic re/
cipit varietates pl̄mas. et b̄ du/
pliciter in genere. qz vel cōstituit.
sc̄dm bene esse habituale suū solū
vel secūdu esse actuale. Si secūdu
esse habituale. sic est dupl̄r. vel se/
cūdu habit' pure supnaturaliter
infusos. vel secūdu habit' natura/
liē p̄ assuefactiōem acq̄sitos. Tal'
est distinctiō debene eē actuali. q̄a
vel p̄cedit illud ex habitu supna/
turali vel supnaturalr. vel solum
naturaliter. Fierēt subinde multe
distinctiōes de cōparatiōe mēt̄. aut
aie rationalis. q̄ ad bene esse vel
q̄ ad esse sc̄dm q̄d. q̄d ē addituz
sub suo esse. Et secūdu istos re/
spect' haberec̄ noticia. cur aia tot
noib' appellat'. cū sit essentia. sim/
plex et vna. vt q̄ d̄r sp̄s. mens.
ratio. aia. dicit' portio superior q̄
inferior. d̄r intellect' speculatiuus
et practic'. d̄r simplex q̄ cōpositus
aut discursiu'. d̄r fōrlis et actual'
vel adeptus. d̄r agens et possibi/
lis. d̄r inuētū et iudicatiu'. d̄r li/
bez simplicif et libez arbitrium.
d̄r sinderis et cōcia. d̄r naturalr
agens. d̄r rōlis occupabilis q̄ i/
rascibilis. d̄r tādē p̄ncipalr sp̄s
cōgnitiu' et d̄r volitiu'. d̄r mens
collecta et vnita in hūilib' deuoti.

vq

d̄r. disp̄sa i superbis mētē cordis
sui. Veritates octo dixim' de
disp̄siōe mēt̄. De collectiōe vi/
deam' s̄l et de deuotiōe. Colle/
ctiō mēt̄is ad deū p̄t acq̄ri. q̄i via
triplici in genere. Vna ē p̄ deu/
tione simplicē. Altera p̄ phyloso/
phicā inuestigatiōem. et intelligē/
tiā. Tertia p̄ theologiā. q̄ cōple/
ctit̄ intelligentiā. et deuotiōez s̄l
si plena sit. Nūc de prima p̄ncipa/
lioz ē intētiō ad cōfusiōez supbo/
rū. mētē cordis sui. Describitur
āt deuotio s̄m d̄o d̄oēs. noiatim
hugonē in suo de orde. Deuotio
ē eleuatio mentl. in deū p̄ piūm et
hūilem affectū. fide. spe. et chari/
tate subnixū. Nichil hac descripti/
one veri' nihil lucidi'. nihil p̄posi/
to n̄ro simpliciū documēto accō/
modatius tradi potuerat. Porro
de mēt̄is deuotiōe. nō filuit scri/
ptura. loquēs de offerētib' mētē
p̄mptissima et deuotissima. Mēs
deuota est in icipsētib'. deuotior
in p̄ficiētibus. deuotissima in p̄fe/
ctis. Collectiō mēt̄is per deuotio
nē. nihil aliud est q̄ eleuatio. Non
em̄ p̄t mēt̄is eleuatio fieri ad de/
um p̄ piūm et hūilem affectū. quin
colligat' ad vnitatē. In qua vnio
ne tradit diuin' dionysi' mysteri
um cōsistere. theosophie xp̄iano/
rū. Vnde p̄terea s̄ntur. distinctiō
sp̄ualis amoris a carnali. qz s̄m'
vnit. alter spargit. Et qz talis vnio
nō attingit' absqz amore sp̄u
ali extrasim faciēte. tradiderūt ex/

Super Magist
p̄fiores in q̄ ap̄ta
gam mystica experientia
p̄fatai amoris de q̄ h̄t
reeros q̄ amor h̄m̄i
sine cognitiōe s̄l
Q̄d in sup̄ h̄t q̄o p̄
tadi h̄m̄i h̄t h̄t
et h̄t h̄t h̄t h̄t
nō q̄d ē q̄ amor
nō p̄p̄tiam aut
h̄m̄i' ecce tra p̄ncipalr in de
cōp̄tō cōuocōis. Primo. q̄
clauso mēt̄. in vni sc̄do q̄
eleuatio s̄ p̄ piūm et hūilem
d̄r. terro q̄ h̄m̄i' h̄t
h̄t. h̄t. spe et charitate lib̄m̄i
s̄t formā. Q̄d h̄t explicat
q̄p̄tōr ē cōuocōis h̄m̄i' ma
tralis officinis et f̄l̄s. q̄ v̄llet
q̄d aḡri. quō intelligim' p̄
alibi mēt̄ in d̄o. q̄ nō h̄t
h̄m̄i' d̄m̄i' h̄m̄i' h̄t
h̄m̄i' ut h̄t. interior mēt̄ q̄
nō h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t
cōuocōis h̄m̄i' nō h̄t h̄t h̄t
nō h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t
q̄d q̄d h̄t h̄t h̄t h̄t
p̄cedit ad h̄t. cōuocōis h̄t
dem sp̄m. et charitate h̄t h̄t
h̄m̄i' h̄t. n̄c p̄ h̄t h̄t h̄t
h̄t in p̄m̄is cōuocōis h̄t h̄t
q̄ ad tria h̄t h̄t h̄t h̄t
h̄t et h̄m̄i' h̄t. Ita vt ab h̄m̄i'
h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t
h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t
h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t h̄t

Super Magnificat

positores sui q̄ appellat theolo-
giam mysticā experimentatm̄ vl̄
gustatm̄ amozes de q̄ d̄t vn̄ inf̄
ceteros q̄ amoz hm̄i cābatur
sine cognitione p̄ua vel comite.
Qd an vez sit. et quō p̄t accipi
tactū ē alibi sub r̄h̄. cōsideratiōib̄
et hic sup̄ addent aliq̄. **C**ertissi-
mū quidē ē. q̄ amoz ois cōgnitio-
nem p̄supponit. vn̄am aut alterā
shabem̄. ecce tria p̄ncipalr̄ in de-
scriptiōe deuotiōis. Primo. q̄ est
elevation mēt̄. in deū. sc̄do. q̄ hec
elevation sit p̄ piū et hūilem affe-
ctū. tertio. q̄ hm̄i affect̄. debz es-
se. fide. spe. et charitate subnixus
seu format̄. **P**nt̄ hic explicari
q̄tuor cē deuotionis finalis. ma-
terialis. efficiens et fōzlis. p̄posset
insup̄ ap̄iri. quid intelligim̄ p̄ ele-
uatiōez mentis. in deū. qz nō fit h̄
sermo de elevatione locali cū de-
sit vbiqz et sēp̄. intimior menti q̄z
mens sibi ipsi. **S**ed intelligim̄ de
elevatione sp̄uali. nō sc̄dm̄ esse mē-
tis. sed fm̄ bene esse habituale et
actuale p̄ affectū. s. piū. et hūilem
qui q̄nqz stat in habitu solo. q̄nqz
p̄cedit ad actū. quēadmoduz sū-
dem spem. et charitatē. **N**ūc pro
habitib̄. nūc p̄ actib̄ accipimus
Accipiētes aut̄ p̄ actib̄. cōue-
niēter in primis coartam̄ sermo-
nez ad tria hec vocabula. affect̄
pius et hūilis. Ita vt abbrevian-
do dicere possem̄ q̄ deuotio est
affect̄ pius et hūilis. Quisqz er-
go plene cognouerit. quid est af-

cecevi

fectus pī et hūilis. sciet vtiqz q̄o
est deuotio. Et qm̄ finis legis est
dilectio fm̄ ap̄m. cōformiter ad
xp̄m testificatē in duob̄ māda-
tis dilectiōis. tota lex. pendet et
p̄phete fuit opinio celebr̄. q̄ the-
ologia xp̄ianoz. magl̄ est affecti-
ua. p̄rie q̄z speculatiua vel practi-
ca. Non em̄ data est lex xp̄iana vt
hic intelligam̄ deū. sed vt capti-
uem̄ oēm intellectū. in obsequiū
xp̄i. **V**aleat hec cōsideratio p̄ sim-
plicib̄ xp̄ianis. et militat aduer-
sus sup̄bos mente cordis sui. qui
nihil credere volūt nisi p̄ī inrel-
ligāt. q̄les erāt p̄bi. q̄s damnant
p̄sentes articuli de errore. quasi
per oia specialr̄ dū dicebāt. q̄ ni-
hil scit qui p̄ble nō studuit. **O** in-
sup̄ nō est alia. felicitas hoim̄ q̄z
studere p̄ble. et q̄ nō est curandū
de fide. **P**rocedit rursus hec cō-
sideratio. cōtra sup̄bos. solo noie
et vanitate theologos. qui studēt
solū vt sciāt. vel sciant. nihil vero
traficiant ad effectū. nihil ad mo-
res et virtutes. Et cū dixerit eti-
am gentilis p̄hus. **I**nquirim̄ q̄o
sit virtus nō vt sciam̄. sed vt bo-
ni efficiamur. **C**ognouim̄ p̄ch-
dolor aliqz quib̄ ois doctrina
miscens cū speculatiua. pietatez
fidei ad eff̄m̄ reddebat̄ grauis
molesta. nauseās et onerosa. Ita
vt doctōes deuotos deriderēt vt
deoras et vetulas. quales sūt a-
pud t̄les. **R**egl. bernardus. imo

Super Magnificat

tranſiet q̄i viſio nocturna **D**ile q̄
eſt ſal infatigatū. efficiendū et con
culcandū **S**ec̄ vero ſi quez agno
neris in affectu ſuauez. piū et hūi
lem. ſi ad deū cū ſimplicitate fidei
ſpei ⁊ charitat. eleuatū. q̄uis iſte
ſit ſine ſiſ ſine pb̄ia ſine theolo
gia. talis vtiq̄ collect⁹ et vnitus
eſt mente cordis ſui. **Q**uid igit⁹?
Mana eſt pb̄ia. inutilis eſt theo
logia? **M**ana p̄ſus inutilis ⁊ no
tia habenti ſi nō comes affuerit
deuotio. que pius eſt et hūilis af
fect⁹ qua comite poterit ad intel
ligentias pl̄imas euehī. q̄s non
habebit de lege cōi ſimplex xp̄ial
nus. **P**oterit inſup talis eſſe vti
lis in doctrina q̄ fides ſaluberrī
ma gignit. nutritur defendit ro
boratur **U**tilis p̄terea ſicut dicit
ap̄ls ad arguendum **P**roinde
deuotio ſola non ſufficit ad expli
cationem ſui mentib⁹ alienis inſi
nuandā. cū amplius in experimē
tali ſenſu vel affectu. q̄z ratio dina
tio intellectu conſiſtāt. **S**ūt idcir
eo male deuoti. ſimplices illi. qui
ſuxta ſuas affectōnes. tradere ſa
tagunt alijs regulas et leges ex
ſcripturis ſacris **H**inc fatue reue
lationes. hinc ſupſtitioſe affectio
nes p̄dierūt **S**ic ec̄o uerſo pb̄i ⁊
theologi deuotione carentes ſini
ſtras de deuotiōis myſterio. de
riſiones intulerūt **R**urſus ita ſe
habent affect⁹ pietas et hūilitas
in deū. vt neq̄at vna veracit̄ ſine
alt̄a inueniri **D**uſq̄ em̄ pietas ſi

cxviii

dei: rite ſtabilit̄ ſine affectōe hu
mill. nec hūilitas ſpei. et ſuauiſ
charitat. ſine fidei ſolide pietate.
Quo factū eſt aliq̄ vt dolē. pe
nitēq̄ ſe dicerēt ſi nulli ſratorz. q̄
non in ſimplicitate parentū. ſ. ſat
coz p̄manſiſſent. **F**ides itaq̄ do
nū dei ē. ne quis gl̄iet **P**ax iſup
in credendo p̄dicabat̄ ab ap̄lis
ſuis **D**e⁹ inq̄t ſpei. repleat vos oī
gaudio et pace in credendo. **R**ō
ſubdit vt abūdetis in ſpe et vir
tute ſp̄ſſi q̄ x̄tus eſt charitas
Caderet hic ſermo de certitudine
fidei. et quēadmodū intellect⁹ in
ip̄a ſtabilit̄ ſicut ⁊ in ſpe et in cha
ritate. p̄ oīmodam ſui derelictio
nem ſub potenti manu dei. capti
uādo oēm intellectū in obſequiū
xp̄i. q̄liē ſuauebat. **T**rigon⁹ a
naſtaſie. **T**u vero ancilla xp̄i. tro
p̄heū crucis tota mente oſtringe
Mod⁹ infra notabit̄. **Q**uid autez
eſt mens tota. niſi mens vnita to
talit̄ et collecta? **O**is vero mēs ta
lis deuota eſt in incipientib⁹ de
uotioz in p̄ficiētib⁹. deuotiſſima
in p̄fectis. q̄s non diſp̄git ſuper
bia mentis cordis ſui **D**e deuo
tiſſima mente dicem⁹ aliq̄ **P**rimo
de deuotiōe p̄fectoz. ad alios re
ditura **D**e uotiſſima mens q̄lis
eſt in p̄fectis. h̄z in ſe ſecretū ſoli
tudinis. ſerenū lūinis. tabernacu
lū pacis. h̄z et cenaculū ſeu d̄uer
ticlū reſectiōis. cubiculū reſectio
nis. nidulū pullificationis. hoc ē
ex bernardo. **A**dit illic lucē. q̄m

Tractatus

non capit loc^o audit armoniaz
quā non capit tēp^o. Odozat fra-
grāciam. quā non spgit flat^o. gu-
stat cibū. quē nō minuit edacitas
heret amplexus. quē non deuellit
sacietas. **Hec ex augustio** ¶ Sed
admirabilior ē sup oēs. dionysij
traditio. q̄ videt̄ insipiētib^o corde
rem magl. inuoluē traditōibus
q̄ docē. Siquidē ad timotheuz
scribēs de mystica theologia. sic
d̄t. Tu aut̄ timothee circa mysti-
cas visōes. corroborato itinere
et sensus desere. et intellectuales
opatiōes. et sensibilia et inuisibi-
lia et om̄e nō ens. ⁊ ens. ⁊ ad v-
nitatē vt possibile est insci^o restitu-
ere ip̄i^o. q̄ est sup oēm essentiaz et
sciam et a te ipso. et oibus. immē-
surabili et absoluto. pure mentis
excessu ad supessētiales. diuinaz
tenebrarū radiū oia deserens. et
ab oibus absolut^o ascendens.

Querēt aliquis quō p̄nt̄ hec fie-
ri. q̄ repugnare vidēt̄ in forma
d̄bōz. Tentem^o aliq̄ dicere p̄-
notando. q̄ duplex est hic notifi-
catōis mod^o. An^o doctrinal^o ex-
trinsec^o. Ali^o exp̄imentalis intrin-
sec^o. ¶ An^o sciendū q̄ ois agnitio
n̄ra ortū h̄z ab aliq̄ experientia.
Ois p̄terea agnitio si p̄fici debe-
at. in exp̄ientia eminat̄. Exp̄iētē
vero nomē d̄t ab ex. et pario pa-
ris. qz parit̄ exp̄ientia. ex reb^o in
virib^o agnitūis ⁊ affectūis. h̄inc
dicim^o. B exp̄ior B aperio. B repe-
rio. Est aut̄ experientia scdm rez

on

seu q̄d rei. p̄ceptio simplex nō dis-
cursiua. causata seu parata immedi-
ate ab obiectali motione. Ita q̄
sufficit ad hāc p̄ceptionez p̄ntia
obiecti cū potētia p̄ceptiua. imo
tis ipediment. Si ei color ob̄iect^o
visui. sufficit ad visioez. p̄ solā im-
pedimentoz ablatioez. vt q̄ oeu-
lus non sit clausus nec cecat^o. nec
aliter impedit^o. Sic est de auditu
respectu soni. De gustu respectu
gustabilis. de tactu ⁊ olfactu suo
modo. Ceterz p̄ceptio ponit̄ in
diffinitioe p̄ genē. q̄ scdm nomē
d̄t p̄fecta captio. et hec cōuenit
exp̄imentali agnitioi p̄cipue. qm̄
in ipsa. put̄ experimentalis ē. non
cadit error vel deceptio. nisi for-
te occasionaliter apud potētiaz
discursiuarū. quē admodū d̄t hypo-
cras. q̄ experimentum est fallax
Cām dicti p̄mittit. Ars inquit lon-
ga. Ars itaqz forma ē nō ab vno
tm̄ exp̄imēto. sed a pluris quorū
vtiqz singlūm vez est. Alioquin n̄
esset p̄ exp̄imētū. Att̄i obinatō
exp̄imentoz. ⁊ agnitio discursiua
de q̄ditate. et aditiōib^o rez ex-
p̄imētataz imo et ip̄oz experi-
mentoꝝ q̄ res sūt. an s̄be vel acci-
dētia sepe fallit. ¶ Cōsurrexit p̄si-
nētitas grāmaticē et logice. pro
cōdicatioe mutua sup exp̄imētis
singulis. et reb^o exp̄tis. ne omnes
aut plures exp̄iētē laterēt vicif-
sim hoies. p̄sertim exp̄iētē inte-
riores q̄s nemo nouit nisi sp̄s
hōis qui in ipso est. ¶ Cōsurrexit

Super Magistrali
vniqz mod^o alit̄ exp̄ientia
p̄ experientiam q̄ d̄t̄
liberale vel doctrinale
lat̄ per vnos et temp̄a
nō possit̄ exp̄i^o p̄nos
p̄ntiaz habitus exp̄ientia
revelata ostendit̄ nec^o. de
p̄ntiaz p̄ntiaz inuolūta et sic
vt exp̄iētē naturalē. Tota po-
tētia p̄ntiaz q̄ rationalis
p̄ntiaz n̄ra sup̄iēte reuolūta
Cōsurrexit ad p̄ntiaz om̄em
tio d̄t̄ habitus vt ostendit̄
q̄ vno modo vt q̄ n̄ra lo-
quūt̄ in experientia p̄ntiaz
fundi nō p̄t̄ in alios p̄ntiaz
sicut nec vno nec aliq̄ d̄t̄
tertio alit̄ in alios tradit̄
nec alio nec vno nec vno
p̄ntiaz n̄ra generalit̄ aliq̄ exp̄i-
mentalis agnitio. ¶ D̄t̄
vniuersalis traditō nō ē frustra
¶ Qm̄ q̄nt̄ inuolūta vt fiat
imp̄licatio potētiaz p̄ceptiua
sicut d̄t̄ exp̄imētū p̄ntiaz
entis. D̄t̄ agnitio h̄z ip̄-
vniuersalis h̄z vniuersalis. hoc
ent̄ d̄t̄ d̄t̄ in experientia.
¶ Ita et si obiecta mouent̄ vniuersaliter
¶ Alio d̄t̄ tēp̄a remouent̄
actualis et libera modo obiecti.
Qualē h̄z extra se om̄es d̄t̄
libertas arbitrii sup̄iēte d̄t̄
¶ Null^o d̄t̄ d̄t̄ p̄ntiaz vel experientia
q̄ ab hoie de q̄ d̄t̄ h̄z p̄ntiaz
agnitio sup̄iēte p̄ntiaz
¶ Merito quodē. q̄nt̄ h̄z q̄nt̄

Super Magnificat

deniq; mod' alter cognitionis. q; p experientiam q; disciplinalis vel scholastic' vel doctrinalis appellat. per voces et scripta. qm' alie nō possum'. ocept' pmos per experientiaz habitos exponē. **C**ōsur rexit etiā distinctio vet'. de ocept' p'ime intentiōis. et sc'de vel tertie. et de modis significādi. et de suppositiōe naturali. **T**ota postremo ps. p'bie q; rationalis d; p'pterea n'ariū sūpsit exordium. **S**uffecerit ad p'ns omemora tio distinctiōis vt ostēdam' p'mo q; vniō mentis de q; nūc loq'mur consistit in experientia p'pterea trās fundi nō p't in alios p' doctrinaz sicut nec visio. nec aliq; sensatio ex terior aliter in alios trāsūditur. nec amor nec odiū. nec leticia nec q; dolor. neq; generat' aliq; expi mentalis cognitio. **N**ihilomin' doctrinalis traditio nō ē frustra. **P**rimo p'pter inductiōem vt fiat amplificatio. potētiāz p'ceptiua rū. cū obiectis expimentalr p'cipi endis. **D**eīn notificatio fiat ipe/ vimentoz q;ten' auferant'. **I**hec em' duo sufficiūt ad experientiam. **I**ta tñ si obiecta moueāt natura/ liter. **A**ltoq; tertiu' remoueret. s. actualis et libera motio obiectal' qualē h; extra se deus. q;lem h; libertas arbitrii sup' act' suos. **N**ull' idcirco putet vel expectet q; ab hoie de p se sibi tradi pos sit cognitio: sup' vniōe mentis cū o eo. **M**erito quidē. q; nec de q; cū

cxviii

q; experientia p't hec fieri circa crea turas. **N**emo p'terea speret expe/ rimentū. nisi sublatū fuerit impe/ dimentū. **E**st igit' cōe studium. oim q; de theologia mystica. que consistit in vniōe locuti sunt inducē ad tria q; requirūtur et sufficiunt videlz desiderium diuini obiecti. **R**emotio impedimenti. **I**mploza tio diuini beneplaciti. **P**rimū fit insinuādo pulcritudinē et valorē. **S**c'dm fit aperiēdo defectū n'ri et lāguorez. **T**ertiu' fit per orōnis vehementiā et ardore. **I**hec autē tria opletit' ipa deuotio. q; est e/ leuatio mentis in deū. sicut in ob iectū p'piū et h' per piū et hūilez affectū. in quo sp est deo benepla cituz. **O**ccurret forsan aliq; et dicet. **Q**uid ad te de doctrina my stice sapiētie q; non es particeps hui' experientie? **R**ūdeo. **C**redidi p'pter qd locut' sum. **C**redidi ser monib' expertoz. p'pter qd ofor mit' ad eos locut' sū. q;ten' indu/ car. q; inducā. quātū dñs adiuue rit. ad desideriu' tāti obiecti cum isto q; dicebat. **V**nā petij a dño hāc requirā. **V**nā videlz p'ciosā margaritā euangelicā q; habita dicam'. sufficit. q; non habita sal/ tem desiderare o cupiscam'. **E**ni/ tamur deniq; p' remotiōe cuiusli/ bet impedimenti. cū imploratiōe diuini bñplaciti. **S**anabit ita forte oculū mentis. q; ei se pñtabit expi endū. gustandū q; vidēdū. q; sua/ uis ipse ē. q; magna multitudo.

Tractatus

dulcedinis sue. quā abscondit timentibus se. **S**uperest ostēdē. q̄ doctrinal traditio theologie mystice se extēdit ad theologiaz scholasticam. nec ab ea diuersa ē v̄ seclusa. imo nec a d̄a phiasiet aut b̄ omode. si verba b̄ti dionysij a paulo. imo a sp̄scō docti. docuerim⁹ adinuicē. per scholasticaz theologia. cui⁹ ignorantiā habētes quibus experientiaz inēscēaz sētiāt b̄tē vniōis. tñ hanc doctrinā clucidare neq̄būt. **E**xēplum ē manifestū in doctrinis phylosophicis. **N**ōne poterit astrolog⁹ q̄ nūq̄ expert⁹ est eclipsim sol⁹ et lune tradē doctrinā hui⁹ rei q̄lē rustic⁹ q̄ expert⁹ ipsas ad oculū tradē neq̄bit? **P**osterit rustic⁹ vtiq̄ dicē socio p̄nti **A**peri oculos et vide. poterit extēdē digitū ad eclipsim. sed nīl ampli⁹. **A**strolog⁹ d̄o. licet ita monstrare nō poterit p̄ntiā. docebit tñ absentes q̄lī aperiendi sunt oculi qualia sūt impedimēta q̄ remoueri oporteat. imo si catholic⁹ sit diuinum bene placitū iungē nō omittet q̄ facit eclipses si vult et qñ vult **S**ic in p̄posito. nisi q̄ astrologus h̄z demōstratōez. theolog⁹ vero solaz eruditōez in fidei auctoritate firmatā. **M**ulti multa locuti sunt et nos multoties iam inter multos. de et sup̄ d̄bis dionysij dum tractat de mystica theologia et diuina sapiētia xp̄ianoz. **D**ixerunt aliqui q̄ cōsistit hec theologia. in

vn

abnegatiōe oīm a deo. **A**lii q̄ in affectū et dilectōe. nōnulli q̄ in telligētie puritate. **A**lii q̄ in mentis ad deū collectiōe vel vnione. **A**lii q̄ in deuotiōe seu mētis eleuatiōe. **A**lii q̄ in raptu vel extasi vel mētis alienatiōe q̄s sex positiōes absq̄ ostēdē p̄tractem⁹ iub certis p̄pōnib⁹. oñsuri p̄formiter ad d̄ba cātici marie. q̄d existit in exp̄imentali et gratuita vnione seu collectiōe et exultatione hūilū mente cordis sui cū deo. dū disp̄sit sup̄bos. dū deposuit potentes de sede. dū ciuitētes impleuit bonis dū suscepit isrl̄ puerum suū re cordat⁹ mie sue. **A**d dicam⁹ igitur abbreviato sermone. q̄ sapientia xp̄ianoꝝ de q̄ tractauit diuinus dion. est vnio mētis seu collectio tanq̄ p̄ genē **J**ugit̄ exp̄imenta/ lis et gratuita. cū p̄fe lūinuz deo tanq̄ p̄ formali differētia et p̄ fine vel obiecto. **M**ens ponit̄ q̄si p̄ materia vel subiecto. **H**abem⁹ ecce gen⁹ descriptiōis. i. vnionez simul cū obiecto suo deo. et mētē p̄ subiecto. **N**ec oportet insistere scrupulos⁹. qz null⁹ ambigit **S**ed in b̄ est difficultas. q̄ et q̄lis sit ista vnio. et quēadmodū opetur et cur p̄ d̄a additū. exp̄imental et gratuita. **P**orro qñ gratuita sit hec vnio. q̄s negaret. ad quaz nec natura sufficit nec industria? **S**ed neq̄ satis ē vnio gratuita si nō percipiā quēadmodū deus habitualr. vnif p̄ grām et d̄rutes

Super Mandat
in quibus baptizatus in nomine
no mystice sapientie. **E**xpert
legit difficultas rem mouit
et opio se mētis exp̄imentali
sum⁹ aut nūc q̄ exp̄imentali
no mētis cū deo. i. implet⁹ y
d̄bis p̄cepto dei gr̄ie lū. q̄
faciōis dono qualis si inq̄r
p̄cipit in gl̄a. per grām oīm
tā. **E**xpert hec vnio exp̄imen
lis p̄cipit q̄m gl̄a p̄cipit
et a rā tibiōe. et rā. cū
rā i d̄bis et a rā. sup̄
mētis cordis sui. **A**lii q̄
hec separata seu exp̄imenta
logie mystice volunt. **E**xpert
q̄ exp̄imentalis de p̄pōnib⁹
tūc aut p̄cepto p̄ cogit
tio q̄ generalis i. tūc ad
vin mētis. **R**ationalis. cōp
libellum. i. i. cōp. vel ad vin exp̄
p̄ntiā et affectū. q̄nis mēt
vult exp̄ q̄m q̄m vis. **A**pp
tūc vnio. **A**lii q̄m vis
obiecta sui p̄nt in cogitū
q̄ obiecto. cōp. h̄z p̄
vult vnio. **N**ec theologiam
h̄z obiecta. h̄z obiecta. h̄z p̄nt
sed a mystica. h̄z h̄z h̄z
re p̄nt p̄nt in p̄nt.
De exp̄imentali vnio
ne veritatis.
Expert de p̄pōnib⁹
alioz. **I**mediata. nō h̄z h̄z
de lege cōl. sed exp̄. p̄nt
in gl̄a oīm. **S**ed h̄z h̄z
cōl. nec oportet p̄nt h̄z
vult. imo h̄z concessa est p̄pōn

Super Magnificat

In pulvis baptisat. q̄s tñ nō dicit
m^o mystice sapientes. **S**uperest
igit̄ difficultas velut vnica q̄o sit
et quō sit vnit̄ōis experientia. Pos-
sum^o aut̄ dicē. q̄ experimentalis v-
nio mentis cū deo. ē simplex ⁊ a-
ctualis p̄ceptio dei gr̄e sue. gratū
faciētis dono qualis h̄ incipit. ⁊
p̄ficir̄ in gl̄ia. per gr̄am cōsumā-
tā. Est igitur hec vnio experimenta-
lis p̄gustatio q̄dam gl̄ie pignus
et arra felicitat. eterne. cui cōtra-
ria ē disp̄sio et auersio sup̄boruz
mente cordis sui. **R**elinquit̄ tādē
hec depurata. seu expolita. theo-
logie mystice descriptio. **D**icēdo
q̄ ē experimentalis dei p̄ceptio. Po-
tius aut̄ ponit̄ p̄ceptio q̄z cogni-
tio qz generalis ē termin^o ad oēz
vim mentis. s. rationalem. cōcupi-
scibilem. irascibilem. vel ad vim ap-
p̄hensiuā et affectiuā. q̄zuis nihil
vere videat̄ p̄cipi. q̄n vis appre-
hensiuā. concurrat. **A**liquin vis
affectiuā fieri posset in cognitiuā
q̄o aliq̄ nedū p̄cedunt. sed hoc p̄-
bare ostendūt. **D**ec theologiam
scholasticā suscipiūt in hac parte
sed a mystica secernūt super qua
re videri poterit in p̄cessu.

De experimētali vnio- ne veritates.

Experimētali dei p̄ceptio. faci-
alis ⁊ imediata. nō hētur h̄ in via
de lege cōl. sed expectat̄ p̄ p̄mō
in gl̄ia cōsumata. **C**ōcedit̄ hec ab
oib^o. nec oportz p̄batiōib^o imo-
rari. imo sic concessa est propo-
siti

crede.

tio vt in errore aliq̄ p̄lapi sint.
dicētēs q̄ nec in patria deus im-
mediate v̄tōbit̄ sed in theopha-
nijs q̄busdam otēperatib^o inac-
cessibile lumē dei. imbecilli menti.

Quo sup̄ errore destruendo. do-
ctores nedū copiosissima dispu-
tatiōe. sed sētēntiali dēterminatione
p̄cesserūt iuxta notata dñi bona
uenture. sc̄do s̄ntiaz. dis. xxiij.

Experimentalis dei p̄ceptio nō vi-
det̄ esse fōl̄iter ipsa vnio. **A**dmit-
tit̄ aut̄ hec p̄dicatio. q̄i per cām
vel dēditatiam sed nō multū inf-
est ad rē nr̄am. **T**āta q̄ppe ē oñe-
rio oim viriū mētis. vel habitū
virtuosoz cū habitu gr̄e. et actū
p̄ncipali ei^o q̄ apparet q̄dā cir-
cūincessio. velut in benedicta tri-
nitate. suo modo. **E**st em̄ gr̄a gra-
tūfaciēs. vna in trinitate habitu-
um theologicoz et trina in vni-
tate sua seu radice. sicut mēs vna
est in essentia. et trina in potēt̄is

Atz vero potētie sint realiē
ab inuicē distindē. vel tātūmodo
relative seu oparatue. **E**t si gra-
tia prius informat essentiam mē-
tis q̄z potētiā. parū interest.
pro deuotis scrupulosius inquir-
rere. **E**xperimentalis dei per-
ceptio videtur fieri. dum influ-
rus formalis et habitualis gra-
tie gratum facientis in actus su-
os immediate se protendit. **E**x-
emplum de formis alijs. dum ex
actu primo qui ē informare. pro-
cedunt ad actus secundos sicut
vita ad viuere. lux ad lucere.

Super magnificat

mētē orēplatiui. vel beati pōē
suū esse in p̄p̄o genere. et redire
in illud esse ideale. qđ habuit esse
tialr in arte diuina. Et B essz pr/
sus mētē ānihilari. aut nihil oio
posset ānihilare de°. Et B aliqui
volūt seō male. qz s̄t ipse creare
nihil posset. ¶ Quid ē igit mētēz
se ip̄am deserē. hoc ē ip̄am in a/
ctu primo suo essentiali manētez
nullū actū scđm circa se ipsā aut
circa qđlibz aliud ens. p̄ter deuz
exercere. et tūc intrat nouā calū/
ginē de qua sequitur exponēdū
¶ Experimentalis dei cognitio
seu noticia v̄l p̄ceptio quā iuesti/
gam°. qz nō terminat in deū cla/
re et nude visuz. s̄t in caligine
qđam supra se. deserendo primā
caliginem creaturaz. p̄ se. vel s̄t
se imo et se p̄ et sub se mō dicto.
Nō est qz nec mēs hz oculū qui
nat° sit B vidē deū. nec de° obicit
directe et imediate se ip̄m ¶ Gran/
dis attū difficultas ē. si ois noti/
cia experimētalis sit intuitiua. su/
per q̄ noticia tractat de seō noīe
dei. Satis sit hic dicē q̄ intuitiua
cognitio dei nō negat hic in via
ex B p̄scise q̄ de° est obiectū im p̄/
portionatū mētis oculo. p̄pter ex/
cellētiam visibilis. sed quia non
placet deo. Ratio qz obiectū in/
telligibile. quāto est p̄fecti°. tāto
magl. idone° est ocul° mentis ca/
pere ip̄m Non em̄ leditur. armo/
nia mentis de se ab excellentia in/
telligibilis. quēadmodū destruit

cel.

armonia oculi sensualis p̄ excel/
lētiaz lud. Cōpatio igit oculi ve/
l p̄tilionis ad solē. nō ēt oēm sili/
tudinē ad oculū mentl. resp̄cu ma/
nifestissimoz in natura. dicēte a/
ristotele q̄ intellect° q̄nto p̄fectio
ra itelligit. tāto sit habilis ad al/
tiora. vñ p̄bat imaterialitatem
ip̄i. ¶ Experimentalis dei p̄ceptio
p̄ caliginē non fit sine clarissima
irradiatōe ac sine silentio susur/
rāte. et occēte dicēte. difficult° hoc
videt ad explicādū ¶ Credendum
tū ē d̄b̄tis dionysij. crebro sic lo/
quētis in diffinitōe sapiētiae q̄ ali/
bi. Placuit inquirē exēplū sensibi/
levisus corp̄alis ad lucē solis. fit
em̄ frequēs per dionysij q̄ augu/
stinū et aristotelē cū ceterl. opa/
ratio talis. qz nihil simili° in crea/
turis corporeis luci sp̄iali. q̄ lux
solis sic visui corpeo visio mētis.
Exēplū vnū ¶ Sint due dom° val/
de distātes. q̄z q̄libz fenestrā hē/
at aptaz. asp̄cu mutuo et directo
sit mediū p̄t° expeditū. sit ocul°
seu vidēs in vna fenestraz. cōstat
q̄z q̄ si nullū sit i medio lumē. pu/
ta de nocte. ocul° erit inē duas ca/
ligines. q̄z nullā attinget. qz nec
illā q̄ retro se ē in domo sue fene/
stre vel istaz q̄ in ista fenestra est
qz ad fenestraz vacuitatē nō p̄/
tingit mediū nō illustrato. S̄z il/
lustret mediū p̄ qđ acies oculi di/
rigat ad fenestrā oppositaz. iudi/
cabit vtiqz talis ocul° eē caliginē
quāuis dom° intra se copiose

tractatus

fit illustrata. Docet B experientia
 cu rōe p̄spectiuoz. qz nunq̄ vide
 tur lux sine coloris mixtione. q̄ nō
 est nisi in corpe f̄minato. **N**ō ocu
 lus carnis pure. in medio lucl. po
 fit n̄h̄l vidēt. sed essz in caligine
Ecce q̄ ad inspiciendū caliginez
 oportz q̄ ocul⁹ sit inter duas ca
 liginēs retroz añ. **O**portz nihilo
 min⁹ si debeat anterior caligo v̄
 veri q̄ fiat irradiatio p̄ medium.
Exēplū de voragine t̄re. q̄ nō a
 gnoscere p̄ oculm sub se tenebro
 so. medio inter oculm et voraginē
 nullaten⁹ illustrato. **E**xēplū al
 tez. qd̄ ab aug⁹. iā pri⁹ inductuz
 est de diuisione spūs. **S**it oculus
 in excelsō mōte. q̄lis fertur esse o
 limp⁹ sit ab imo nubes caliginos
 sa. phibens aspectū oim q̄ sub eo
 sūt. sit rursuz inter solez et oculm
 alia caligo. impediēs aspectū so
 lis directū nō aut̄ diffusōem lūis
 ex obliquo. **C**ōstat q̄ ocul⁹ sata
 gens inspicē solē. nō intuebit nisi
 caliginem. q̄uis in suscipiat obli
 quā irradiatiōem. **A**lloquin non
 videret ocul⁹ istā caliginē radia
 tiōe hmōi non existēte. **P**otest B
 induci illud **I**saiē. **S**urge illūinā
 h̄rlm. ecce tenebre operiēt fram
 et caligo p̄p̄os. sup te autē oriet̄
 dñs et gl̄ia ei⁹ in te videbit̄. **C**on
 sonāt exēplis. verba **R**ichard⁹ de
 diuisione aie et spūs. **I**n hac in
 quit diuisione aia et qd̄ animale
 est in imo remanet. spūs at̄ et qd̄
 spūale est. qd̄ eleuat ad sūma. z

Richard⁹

vij

ab infimis diuidit̄. vt ad summa
 subleuet̄. ab anima scindit̄ vt dñō
 diūgat̄. qz qui adheret deo. vn⁹
 spūs est cū illo. **F**elix diuisione mi
 rabilis separatio vbi qd̄ corpulē
 tū est et seculētū deorsū. remanet
 qd̄ spūale ē et subtile. vsqz ad cō
 tēplatiōem diuine gl̄ie sublimat̄.
 et in eādez imaginē transformat̄.
Pars inferior sponit̄ ad sūmaz
 pacē et trāquillitatē. cū ps supe
 rior sublimat̄ ad gl̄iam et iocū
 ditatē. **H**ec aut̄ sub eisdez verbis
 ponit̄ auctor de spiritu et anima
Que aut̄ sit ista par. q̄ gl̄ia. q̄ io
 cūditas et qd̄ est qd̄ videat̄. hoc
 est qd̄ inquirim⁹. **E**xperimentalis
 dei pceptio. nō sit p̄ solā abnega
 tiōem. **R**ō qz pura negatio nihil
 ponit̄. **I**n damasc. li. 2. ca. 2. in fi
 ne d̄t. **S**ūt etiā qd̄a. affirmatiue
 de deo dicta. **M**utez supercellēt.
 negationis habentia. puta tene
 bras dicētes. **I**n deo. non tene
 bras intelligim⁹. sed qm̄ lux nō ē
 sed super lucem. et lux qm̄ non te
 nebre est. hec ille. **S**ic igitur quit
 quid affirmatiue de dō dicimus
 includit negationem aliquam. et
 econuerso negatio relinquit af
 firmationem. non qd̄em ad idez
 et scōm idem. et pro eodem. **A**lio
 quin essz contradictiō manifesta
 sed accipiuntur affirmatio et ne
 gatio respectu diuersorum. quia
 negatur a deo quicquid est imp
 fectōis in creatura sicut ois crea
 tura est imperfecta. quantūcūqz

Super **M**anifestat
 p̄fecta sit in hoc quod
 p̄supercellētā affirmat̄
 p̄p̄osita tunc dicit̄
 us nō dicit̄. q̄ super
 superis cella. **E**xperimentalis
 p̄ceptio dicit̄ in deo
 an cognoscendo dicit̄
 negationem et certitudinē
 abnegatiōis tunc nō
 de dō dicit̄. **P**ro
 ne dicit̄ est affirmat̄
 tunc q̄ non cognoscim⁹
 in via nō quod nō est
 aut̄ dicit̄ est affirmat̄
 sed de mystica theologia
 q̄ se ip̄a agalma naturalē
 tes. **I**maginez ligno
 de auctoritate q̄ dicit̄
 ta oculi nō dicit̄
 in se ip̄a ablatione
 manifestat̄. **C**omparat̄
 tunc dicit̄. **I**n
 p̄p̄os. q̄ abnegationem
 et q̄ facta dicit̄ nihil
 legem vt dicit̄
 vnde dicit̄ deo de
 q̄ dicit̄ facta
 se magis. **C**ōsonat̄
 diuisione aie et spūs
 one dicit̄ se dicit̄
 bonam hoc bonū
 nū hoc et bonū
 test̄ ip̄i. bonū
 vobis tui. **I**n
 pulcro **I**n deo
 v̄ dicit̄ et attributo
 mentalis cogitatio de p̄fecto

Super magnificat

perfecta sit in suo genere. et ponit
per superexcellentiā affirmatio de deo
Propterea dicit sepe dion. qd de/
us nō est ens. s. supens. supbon^o
supdōis et silia. **Expimētal** dei
pceptio claudit in se duplicēz vi/
am cognoscendi deū. scz per ab/
negatiōem et excellentiā. nec via
abnegatiōis suffic. nisi via excellē/
tie adiūgatur nec ecōtra. **Propte**
rea dānatus est articul^o pisen. di/
cens qd non cognoscim^o de deo h
in via nisi quid nō est **Exēplū** be/
ati dionysij est aptissimū vbi dicit
scdo de mystica theologia **Sicut**
per se ipm agalma naturale faciē/
tes. i. imaginem. ex ligno vel lapi/
de. auferūt ea. q. supiecta sunt. pu/
ta oculi visōem vetantia et ipsaz
in se ipsa ablatione sola occultaz
manifestāt formaz vel in manife/
statiōem ducūt. sic supple fit in co/
gnitiōe. per abnegatiōem **Cōstat**
āt qd statue factor nihil addit ad
lapidē vt sculpat imaginē. sed
trahit tātūmo deo de **Verūtū** ali/
qua ablatiōe facta. linq̄t pulcraz
scz imaginem. **Cōsonat** Aug^o
dionysio. et exēplo per confirmati/
one dictoz sic dicit **Cum** audis.
bonum hoc. bonū illud. tolle bo/
nū hoc et bonū illud. et vide si po/
test ipsū. bonū nullo alio bonū. tē/
videbis deū. **Ita** de vero **Ita** de
pulcro **Ita** de ente precipue **Ita**
de quibet attributo dino **Expe**
rimentalis cognitio dei. p̄t intelli

celi.

gi per ablatiōem fieri. septez mo/
dis **Quoz** duo spectāt marie. per/
posito nfo. **Un^o** ad intelligentiā
ali^o ad deuotiōem **Un^o** mod^o ē per
noinis impositiōem. ali^o per volun/
tariā acceptiōez seu credulitatez
Terti^o per realez ablatiōez **Quar/
t^o** per itelligētie depuratiōez **Quin/
t^o** per itelligētie p̄spicacitatē **Sex/
t^o** per itelligētie deiformitatē **Se/
ptim^o** per itelligētie simplicissimā
vnitatez. **Discurram^o** per singu/
los modos. Est itaqz prim^o fami/
liaris nobis per statu vie. vbi grā
de vno hoc noie bonū vel boni/
tas. qz hito de ipso. sic accipi pote/
rit de ceteris **Experimur** itaqz qd
sint alique res a nobis appetibili/
les vel qz vtilēs. vel qz delectabili/
les. vel qz pulcre et honorabiles
Imponim^o ad hec appetibilia si/
gnificāda **h** nomē bonū **Experi/
mur** osequēter qd res appetibiles
sūt in mlti. defcūose et quibicunqz
q̄rim^o refectiōez ibi **vepim^o** aliq̄m
defcōnez. molestā appetitui car/
nis a sp̄s **Procedim^o** vltra ad im/
positiōez vni^o nois qd sūt bonū
vsqz quaqz p̄fcim. cui nihil assit. v̄/
adesse possit de malo. nihil bonū
desit. ita qd sit bonū qd mai^o cogi/
tari nō possit sic **augl.** accipit **p^o**
modū **anselm^o** de h noie de^o. qd
appellamus bonū simplr. ens aut
sūme perfectū **Qua** ipositiōe fa/
cta. ofestim ois qui scit impōnem
et audit **h** nomen de^o vel **h** nomē

Super Magnificat

fit ratio scdm deductioez illic tra
ditā q̄uis in laudē pithagore ni/
mus fuit vt iōē in retractatiōib⁹
fatef hūillē **Augl.** Modus iste tā/
tus reputat⁹ ē a phis. vt dicerent
absq̄ illo nō posse q̄c̄q̄ sciē pprie
vel intelligere Ita em̄ posuit **Alb**
in suo de intellectu et intelligib. de/
ducēs per longū p̄cessuz. pōnes
antiq̄z phoz imo et idolatrarū
q̄ theletis et thurgit. purgatiōib⁹
vtebant q̄z meminit **Augl.** de tri/
nit. disputās aduersus eos **Quid**
p̄terea dicem⁹ de isto q̄rto abstra/
ctiōis mō. si fieri p̄t absq̄ deuoti/
one? **Cōstat** ita posse. qz cōis est
ad oēm cognitionē de reb⁹ habē
daz p̄ rationez maxime p̄ intelli/
gentiā **h̄z** aut̄ intelligentia multi/
p̄t inueniri. sicut ex c̄bus modis
seq̄nter additis colligit̄. q̄uis
ocep̄erint aliq̄ boetiū voluisse in/
telligētiā esse soli⁹ dei. sed mode/
rati⁹ est vsus. q̄ est soli⁹ diuini ge/
neris. sicut ratio hūani. **Gen⁹** aut̄
sum⁹ dei. licet nō illa p̄fectione hic
q̄ erim⁹. dū filius erim⁹ deo et āge/
lis vel intelligentis eius. **Intelli/
gētia** nō exit in actū suū absq̄ mē/
tis abstractionib⁹. pp̄t oneridēz
suā cū materia **Corp⁹** aut̄ qd̄ cor/
rūp̄it̄ aggrauat aiām. qm̄ p̄ sta/
tu vie talis est ordo potentiaruz.
q̄ sup̄ior non exit in act⁹ suos nī
si p̄cesserint act⁹ inferiores **Hoc**
āt̄ p̄m **Augl.** nō ē nature nisi desti/
tute **Pozro** seq̄ns mod⁹ h⁹ respi/
ciebat statū nature sue p̄mit⁹ insti

.cxlil.

tute. filr et excellēti⁹ spectabat ad
angelos aut̄ gl̄ificatiōez creatos
Remāsit hec p̄spicitas natu/
ralis. etiā in ip̄is demonib⁹ q̄ ad
speculabilia **In** practica. em̄ exce/
cat eos malicia vehemēte **Sext⁹**
demū modus spectat ad oēs gl̄i/
ficatos spūs. **Septim⁹** dō ppri⁹
ē soli deo **Restringēt** aut̄ p̄mo n̄r
ad duos modos. q̄b⁹ p̄t p̄ abne/
gationē et ablatōez agnosci de⁹
Un⁹ est fidel⁹ et simplex deuotio
Ali⁹ est phica vel theologica itel/
ligentie depuratio **Sic** em̄ sēp a
disp̄sione fit resolutio ad vnitātē
sic a pluralitate singulariū vago/
rū. vt **B** ens **B** bonū cū inuoluerl.
accidētū loci et t̄pis. hic et nūc fit
resolutio ad vnitātēz sp̄ei. et cōse/
q̄ntē ad q̄oditates simplicissimas
q̄s signāt termini trāscendentes.
Cōr̄ndent at̄ vocibus ad extra
cōcept⁹ naturalr̄ significātes. se/
cundū q̄s sumebat̄ suppositio na/
turalis. **Colligim⁹** ex his. du/
as p̄ sūdamēto veritates **Prī-**
ma q̄ exp̄imentalis dei p̄ceptio
agnitionē intelligentie. pure p̄ce/
dētez. nō req̄rit nec seq̄ntē **Appa-**
ret p̄ indirectū. qm̄ hec intelligen/
tia. paucissimis ouenit **Theologi**
az dō mysticā d̄t d̄iōn. cōem eē
xp̄ianoꝝ. **Alterā** d̄itas **Exp̄imē-**
talis dei p̄ceptio. p̄t in simplici/
b⁹ p̄ deuotionē obtineri. q̄nq̄ fa/
cili⁹ q̄z p̄ l̄atos. **P̄tz** ex descripti
onib⁹ deuotiōis. et exp̄imētal̄ no/
ticie et abstractionis voluntarie

Super Magnificat

fidei stupens et laudans abscissi B
vni inferens. Satis est Et vere
si ex aio. nihil supra. Spūs subin
fas hz. per sapiētie diffusiōez et il
lapsū magl. sursum agi et reduci.
qualis erat pauli mēs Siue inqt
mente excedim^o deo Et itez Sa
piētiam loqmur inter perfectos.
Et rursus Nos aut reuelata fa
tie. trāsfomamur de claritate in
claritatē. tanq̄ a dñi spū. **Sa**
pientiaz hāc supra dixim^o descri
psisse dionysiu. tractantes illud.
Et sc̄m nomen ei^o circa finē **Sa**
signat idem dion. q̄ hec sapiētia
est amens et irrationalis et stulta
et tñ est ois rōis et mētis et scie
causa **V**ideam^o de verbo hoc
te docente et illūinante **O** virgo
btā. o sapiētissima feminaz **Q**uid
sibi vult h^o verbū. vt sapiētia qm
q̄rim^o in nullo videat. n̄i triclina
cenado repiri **N**ūquid in supmo
vbi mens habitat? **A**t sapiētia est
amens. i. sine mēte. Nunq̄o in me
dio. vbi ratio collocat? **A**t ipa di
cit irrationalis. sine rōe **N**ūquid
in imo vbi cognoscit aia? **S**z hec
sapiētia stulta vocat. q̄i sciam nul
lā h̄is **D**ic obsecro te virgo pru
dētissima. dic p sapiētiā tuāz q̄
pacto talis repugnātia. verborū
et noīm. imo et rez secū stabit?
Hoc ē qd̄ lōgo iā p̄cessu vestiga
uim^o. **H**oc altero iā tractatu po
ri de scō noie filii tui q̄daz dicere
spopondim^o sub te filii **H**oc nunc
exsoluē tētabim^o. expōnez recen

celis

setes diffinitiois. sapiētie. a deuo/
to tuo dion. posite. **S**apientia
inqt ē diuinissima dei cognitio. q̄
ē p ignorātiāz cognita scdm vni
onē sup mētem. qm mēs ab oib^o
alhs recedēs. postea etiā se ipsaz
dimittēs. vnita ē splēdētibus ra
dhs. inscrutabili. et p̄fūdo sapiē
tie lūine illūinata. **F**iat ergo per
pticulas. n̄ cursus Sapiētia est
diuinissima dei cognitio **U**z dei
cognitio hic in via (qz sic loqmur
in sequētib^o) sit triplex in genere
Quedā symbolica bñ vtēs sensu
bilib^o. quedā p̄pria. bñ vtēs intel
ligibilib^o. **T**ertia mystica q̄ ducit
ad supmentales excess^o. **H**ec ter
tia h^o noiat diuinissima. qz p̄fectis
sima. qz expimētāl^o habitata **Q**uid
em̄ p̄fecti^o sc̄i. q̄z qd̄ in expientia
cognoscit? **S**upra dō deductum
ē q̄ theologia mystica ē expimē
talis dei p̄ceptio. et intuitiua suo
mō. **S**apientia ē p ignorātiāz. co
gnita. **S**i ad idē et scdm idē oio
fiat locutio constat q̄ h^o ostare nō
p̄t sicut nec contradictio p̄t. **R**efertur
ergo ad diuersa hec duo. p
ignorantia et cognita **T**ollit v̄
nitio intellectuā. discretiua cuius
cūqz rei create vel creabilis. et h^o
nō in habitu. sed in actu. saltē in
tentio. q̄ possz monē vel trahere
intellectū discretū ad impediē
dū affectū mētis circa desū ab a
ctu. q̄ d̄z h^o cognitio **S**z q̄lis cogni
tio. statim ap̄it. scdm vnionē sup
mētez. **E**rit sup hac vnide sermo

Super Magnificat

am. Spūs aūt scūs quē mittit p̄
in noīe filij n̄ ē acceptor sublimis
psōaz. in docēdo veritatez. puul
et simplicib⁹ derelictis. q̄ credunt
in filiū. Quin etiā si q̄ dici possit
acceptio. cadit illa sup paruulos
et hūiles in oculis suis. Ita p̄ in
quit fili⁹. et sic placitū ē apud te.
Placitū dic. nō cuiuscūqz meritū

Cōfūdūt hec sn̄ia generaliter
oēs scrutatores maiestati. hūa/
na quīs industria. nisi hac vna so
la hūiliari sub potenti manu def
vt nos exaltet factos hūiles. Por
ro recūbere in nouissimo loco. cū
nouissimo viro xp̄o in cruce posi
to. vt dicat ipse q̄ nos inuitauit.
Amice ascende superi⁹. veni vsqz
ad thronū patris. et in ei⁹ sinu q̄
esce. vt tibi sit gl̄ia in id ipm.

Promptū erit. deinceps o corda/
re. retētis p̄lus dicitis. q̄o sit di
uina caligo q̄o diuine tenebre. Si
q̄dem est vna caligo. respectu cre
aturaz. s̄i. et tenebre. qm̄ cessat
actualis illuminatio. seu visio in
tellectualis. vel sensualis cuiuscūqz
creature. Imo et ipsiusmet mēt.
cessat cōsideratio de se. Est altera
caligo seu tenebra. que d̄r diuina
qz nullo modo apprehendi p̄t a
mente. illud q̄o p̄ illūinantem ra
diū. vel radios oñditur et h̄ min⁹
q̄ abyssus corp̄alis immensa p̄
oculū. quocūqz solis lūine. sup̄u
sum penetraret. Fas tñ ad illud
immensū diuinū quantūcūqz sit
absconditū et in caligine positū. vi

celisij

sui spūali. Fas inqz affectui. q̄o
aspiret. q̄o desideret. q̄o ad illud
q̄lectūqz sit vnitiuis p̄tensioibus
se extēdat. Si q̄dēz inuisa nec ple
ne cognita diligim⁹. desideram⁹.
suscipiam⁹ et speram⁹. **H**abem⁹
igif duas caligines. Vnā inferio
rem q̄ est actualis ignorātia cre
aturaz. Alterā a superiori. q̄ est a
ctualis ignorātia dei. q̄ ad visio
nem obiectalez. **H**abem⁹ mediuz
lucē. imo lūina multa. multos ra
dios. que tñ sūt vna virtus vniti
ua. vn⁹ radius sursum educens ad
prēm lūinum. vn̄ oriūtur vt a fō
te. Sic insup virt⁹ magnetis at
trahit et reducit et ouertit ad se
ferrū. Et generali⁹ sicut om̄e obie
ctū appetibile suū trahit appetitū
q̄o vidit q̄ dixit. Trahit sua quē
qz voluptas. Quo mō loquitur
sponsa ad sp̄sum. Trahe me p̄
te. Sciebat qz nemo venit ad e
um nisi tract⁹. Sed o felix tractus

Oritur hic non parua dubi
tatio. q̄ fundat in notificatione.
q̄o sit diuina caligo vel tenebre.

Est em̄ caligo talis. defect⁹ cōpre
hensiois diuine maiestati. **C**ōstat
aut q̄ beati. s̄i. ab illa cōphensio
ne deficiūt. et si nō ab apprehen
sioe. **S**oluit h̄ nomen mor ad
ditū et si nō ab apprehensioe. **A**p
prehendūt itaqz deū obiectaliter
et nude et clare et immediate. p̄
pterea dicunt extēso noīe cōphen
sores. nec reliquūtur eis tenebre
vllē. vel caligines. v̄l theophanie

Super Magnificat

de Claret subinde qd sit obscuris
simū illud .qd est sup manifestissimū.
hoc ē ipse deus. **E**st autē il-
lud p̄bice traditiōi. qd manifestissi-
ma nature. sic deus et itelligētie sūt
occultissima nobis **V**eritas ē qd
p̄bia nō cōsiderauit aut cōcessit re-
uelatiōes desup a p̄fē lūmīnū. q̄les
ponit et in quib⁹ q̄i solis. inuiti⁹
spūs xp̄ian⁹. **V**oluit deus efferre
nos ad supnaturalē et eternā vi-
tā. **D**edit p̄pterea legē et sacra-
mēta sua. sup naturā **I**ta vt vita
xp̄iani. magi p̄deat a miraculis
q̄ natura **M**ilitat hoc cōtra curi-
ositatez. oīm naturalia scrutatiū
vel ex eis in viuēdo pendentū. sic
astrologorū nōnulli sūt et medi-
corū et alioz p̄ prudētiāz suā. re-
gere rēpublicaz existimātiuz. q̄/
les oēs deducit in stultū finē cre-
bro deus. vt sciāt qz dñs ipse ē deus
q̄ regna mutat et tpa. **P**erspiciū
deniqz sit. qz alta sis mente cōtem-
plata. virgo brā. tu sup oēs illū
natric. et illūinata cū decursu mū-
di labentis pegrinatiōes hoīm.
sub stabili dei puidētia p̄spici-
ens cecinisti. **D**isp̄sit supbos mē-
te cordis sui. cōfirmās p̄ id qd se-
quit̄ **D**eposuit potētes de sede
et exaltauit hūiles.

Sequitur tractatus

: viij per diazagma seu dialo-
gū. partitiōes habens quattu-
or **P**rima de depositiōe p̄ im-
pulsus demoniorum per notu

celo.

las. xliij.

Prima notula

Deposuit potētes de sede
Discipul⁹ **G**liatur p̄sal-
tes n̄ra cui⁹ dñs hūilita-
tem respexit. gliatur in hūiliū col-
laudatione simul et exaltatione.
Et abūdantia em̄ cordis hūilia-
ti. loquit̄. legerat qd magna potē-
tia dei soli⁹ et ab hūilib⁹ honora-
tur. **P**ropterea magnificat dñm
cū exultatiōe spūs qz sibi hūili fe-
cit magna qui potēs est qz mi-
eius a p̄genie in p̄genies timen-
tibus eū. **E**t qui sūt timētes deū
si nō hūiles? **Q**uo cōtra. si ab hūi-
lib⁹ honoraat̄. et timeat̄ deus. cōsequens
ē vt despiciat̄ a supbis. **Q**uid p̄-
terea sup̄est. nisi vt despicientes
supbi. disp̄gant̄. et a sede depo-
nant̄ qui sibi ipsis in dño poten-
tes esse volūt. **S**z hz questiōez
Qui sūt hi potētes? **M**ḡ **V**o-
lo prius agnoscas. quāta subtili-
tate. notat̄ in hac psalterij cordu-
la. duplex impulsus. **I**n⁹ in deor-
suz **D**eposuit. i. deorsum posuit. et
depulit **A**ter sursū euehit. et tra-
hit et impellit et exaltauit hūiles
Cōsonantia multiplex sup **B** im-
pulsu duplici sup̄petit. **I**n⁹ deor-
sū et malo. sursū altero et bono
Audī de malo **I**mpuls⁹ euers⁹ sū
vt caderē **E**t itēz **E**xpulsī sunt
nec potuerūt stare **D**e helya ve-
ro dicebāt filij p̄bapz. **N**e forte
tulerit eū spūs dñi. et p̄iecerit eū

Super Magnificat

sathanam tanq̄ fulgur de celo
cadētē Sic finis ad alta leuatis ē
ruere dū hūiles exaltant. **Sunt**
q̄stiones alie plimoz. vt cur deus
creauit. q̄ caluz nouerat. **Cur nō**
apposuit vt redimēt eū sic hoīem
p̄ lapsū erexit. et talia q̄ abūde
tractata sunt p̄ doctozes. **Hec tñ**
oib̄ curiosis. et potentib̄ apud
semet ipsos. nulla poterit sat. esse.
vt uestigare sufficiāt sē sū dñi. **Ni**
si p̄ fidei hūilitatez se captiuent
obtundēt et reuerberabūt poti⁹
et lūine rationū. suus visus. **Cre-**
dant de dño optimo et sapientis-
simo q̄ bene oīa fecit. **Alioquin**
de opib̄ nullā poterint inuenire
rōem. **Mḡ Sobrie** s̄ulis Sa-
lubri⁹ est nobis intendē. ne depo-
nat nos dñs de sede. sed exaltet
hūiles. contra potent. insidias et
impulsus. aduersus quem est nob̄
colluctatio. qz assidue circuit que-
rens quē deuoret. **Sit deinceps**
iḡ si placet. collocutio n̄ra. cōtra
tētationes inimici. cui noīa mille
mille nocēt artes. **Disc̄. Lau-**
do p̄positum. **Mḡ Plus** lauda-
bis. si recogitaueris p̄cipuā hāc
esse sibi artē celare suas artes.
Discipulus Quo pacto? **Mḡ**
Tollere satagit ante oīa nr̄os o/
culos. ne credam⁹ vllos esse dei-
mones. aut vllos a demonibus
tētationū impuls⁹ violentos im-
mitti. **Scit** q̄ p̄nciosior ē occult⁹
noster inimic⁹. **Nihil** insup̄ p̄culo
p̄xim⁹. q̄ suū nescire nec credere

celoi

p̄culū. **Aut** si forte habituallr cre-
ditū est. actualiter id nec attendit
nec timef. **Male** dormitur inter la-
trones. **Cecatis** oculis qd nisi pa-
teat in foueam lapsus? **At cōtra.**
Frustra iacit rete añ oculos pen-
natoz. **Discipul⁹** Imo iacitur
aliqñ vt terrenā sonoz impulsū/
b⁹ et territi captant. **Hec** alta dei/
monū fraus ē. si viderint se vi-
deri p̄ oculos fidei aggrauant.
p̄culū. spem euasōis intercludūt
Falloz. si nō conabat sathan sic il-
ludere sic tenere. **Ne** hōc nū cū ei
totū mūdus. laq̄s plenū ostēdit
Qui territus et suspīrans ait ad
dñm. quis hos euadet? **Scis** q̄le
r̄sum accepit. **Mḡ** Hūilitas
Discipul⁹ Cōsonat psalmista.
Custodiens puulos dñs. hūilia-
tus sū et liberauit me. **Euadūt** pi-
sciculi. p̄ rimulas retis dum ma-
gnū retinent inclusi. **Sz** in quo
potissime consistit hūilitas. **Vidi-**
m⁹ em̄ plimos. p̄ nimiaz p̄ditos
hūiliatiōem quales pusillanimes
q̄les desperātes. quales tedio vi-
te se necātes. **Mḡ** Certum tene
et nullatenus dubites. nullū pe-
rire diabolo impellente. nisi p̄ci-
posuerit in eo pedē supbie. **Vidit**
hoc. qui orabat. **Nō** veniat mihi
pes supbie. et man⁹ p̄ccozis non
moueat me. **Ibi** ceciderunt om̄es
q̄ opantur iniquitatem. **Sūt** ergo
duoz p̄ncipum vexilla. duo di-
stinctiua. hūilitas et supbia. **Hūi-**
litas dei et supbia diaboli. **Sunt**

Accatus

impulsus duo. deorsū et sursum.
Quid hūil' cruce xpi. Quid arro-
gāt' supbia diaboli. qui extollit
sup omne qđ dicit deus. et ut deus
et plus qđ deus fatagit adorari.
hinc oia reperit machinamēta
p̄ ydolatrias. per magos. sortile-
gos et maleficos. **D**iscipulus.
Fuerit hec arrogātia p̄ diaboli
sp̄ intēta. multos tñ decipit non
supbos. quales aliq̄s notauim'
Mgr. Inueniat in oib' p̄ditis
supbiāz dñatam. Nōne intētiū su-
perbie est apostatate a deo. Apo-
statat ois qđ non credit. qđ despe-
rat. qui suū p̄ oibus iudiciū ante-
ponit. qđ p̄p̄iā nō dñi volūtatem
implere fatagit qui iusticie dei nō
vult esse subiect'. sed p̄p̄iāz statu-
ere. Sic cayn desperās maior est
in q̄t iniquitas mea qđ vt veniam
merear. Certe maior est o cayn.
iniquitas tua qđ meritū tuū ex te.
sed non maior qđ dei misericor-
dia. si eidez subiecēis te. Judas p̄-
us in tenebris sathane nimis au-
dax. postmodū tenebris a corde
remotis per astutiāz diaboli. fa-
ctus ē pusillanimis supra modūz
ad nudū p̄spectū. horrendissimi
sceleris sui. Cecidit inde a se per
desperatiōem. et sub se p̄ dñati-
onem. sed nō adiecit vt ad venie-
petitiōem assurgeret de p̄c̄o qđ
ore ofitebat. qđ detestabat ope
pecunia restituta. **D**iscipulus.
horreo tot' dū versutias diabo-
li. recogito. dū terribilis de' aspi-

viq.

citur in ofilijs sup filios hoim. dñ
iudicia sua abyssus multa. dum
oia respicio fieri peccatorib' ad
muscipulā. laqueū et ruinā. Cadit
iustus et resurgit. cadit alter nec
dñs supponit manū suā. **M**gr.
Sed nō min' mirabilis ē misericor-
dia dei sup hūiles. Illudit draco
ni isti behemoth sicut aui. Puer
aut emanuel tenet ipm laq̄is. Si-
nit aliq̄n p̄cedere ad impulsione
electoz. gaudz erumpere. Porro
dū excedit. p̄tin' reuocat. facit i-
ta de' cum tentatiōe p̄uentū nec
sinit tentari supra id qđ possum'
Possum'. intellige. nō in n̄ra. sed
sui fiducia. **D**iscipulus. Putas
ne sathan iste posuerit inimicicia-
rū suaz laqueos otra mulierem
nrām. virginez purissimā qđ a sexu
mulier nō a corruptione dicit. sicut a
fecunditate et venustate. **M**gr.
Puto nanqz cantātem vt audi-
uit. Magnificat aia mea dñm. mi-
rat' cām gaudij pariter et exulta-
tionis. credidit arrogātem. cum
sb̄intulit. Ecce ei ex b̄ btāz me di-
cēt. oēs generatiōes. Jūxit applau-
sum suū demon. impulit ab extra
quasi blādiens. vt eleuatam mari-
am vehemēt' allideret. Sed illu-
sus est et elisus ab hūilitate marie
valid' qđ repulsus. Sed repulsus
ad alteraz se ouertit astutiā. sub-
inferens. Quāta facta es. btā p̄
oēs generatiōes. qđ talis existis et
tanta. Tu supbiā hūilitate. vi-
sisti. rara p̄sus honorata. Euge

Super Super
age qđ digni beati qui regni
lucanda p̄ oēs generatiōes
inueniunt. Sed vniuersis
intelligis marie hūilitatem
reputat vt excedat. Cuius
inque reuerentia et exultatiōe
noti michi erunt. **M**gr.
is Equilium deus qui hūiles
bis reuocat. Dicitur in psalms
na qđ a vel rruuā tua fit. vlti-
ra. O mōstrū horrendū. magis
supbia qđ nūca a suo detrahit.
a veno solo nūca a p̄p̄iā mō-
nōrāna trahit. cogitans. Sicut
quasi gladius ofitatus. si te
debris impugnat qđ a hūilitate
dñi p̄uicti mouerit. long' inuicti
impellit. **M**gr. **M**gr. **M**gr.
cuius p̄p̄iā nō sathan in te. **M**gr.
et alio mōdo nō dicit in nouo
suo loco. Scimus enim. qui in
egre te. hoc est altissimum re-
surgens. Non accidet ad te
salutem h̄bentibus in aduocato
te. **M**gr. non in p̄ non in me-
rita. raris non in vultibus. non
in timore. m̄iam tuoz p̄c̄o-
oib'. Sed p̄p̄iā nūca est. qui
tabis te. licetam h̄ laqueo v-
nancium. Eorum p̄p̄iā nūca
sub alis sue misericordie. ab
bis ab hoc rapere m̄iam. **M**gr.
p̄p̄iā et vltimam unam tu-
te manūeum. **M**gr. **M**gr.
p̄p̄iā suscipiet te. **M**gr. **M**gr.
labium p̄p̄iā nūca. **M**gr.

Super Magnificat

euge. qz digne beata. quia digne
laudanda p oēs generatiōes es
inuenta. **Sui** insidias subdolas.
intelligēs maria. blādiētem mor
repulit vt aduersātez **Eduertantē**
inquit retrosum et erubescāt. qui
dicit. mihi euge euge. **Discipu
lus** Equissime deus. quid hic noi
bis erit tutū **Dicitur** in prosa cū
nec ipsa vel virtutū tuta sit victo
ria **O** monstrū horrendū ingens
supbia. q̄ nunc a suo strario. nūc
a vento solo. nunc a ppria morte
nephariā trahit. originem. **Et** o
quale p̄stabitur effugiūz si tam a
dextris impugnat q̄z a sinistris?
Si viuit si moritur. semp seuit sēp
impellit sp̄ euerit vt cadam°.

Mḡr Accipe consiliū **Impulsus**
caderz vide ne steteris in te **Jacta**
te cū nouissimo virorum in nouis
simo loco. **Securus** eris. quia sus
cipiet te. **Hoc** erit altissimum re
fugium tuuz. **Non** accedet ad te
malum si habitaueris in adiuto
rio altissimi. non in te. non in me
ritis tuis. non in industrijs. non
in timore malorum tuorum. dices
dño. **Susceptor** meus es tu. exuli
tabis te liberatum a laqueo ve
nantium. **Ceterum** pullicu!° esto
sub alis sue miserationis. nō time
bis ab hoc rapace miluo. **Te** pu
pillum et viduam animam tuam
te mansuetum constitue. **Crede**
psalmis suscipiet te **Statuet** te in
sublimi protectionis sue throno.

.celosj.

faciens etiam hic et nunc sedere
te in celestibus. quia conuersatio
in celis est. dū speras in eo impul
sus impulsu vincet. **Cantabis** et
dices **Deposuit** potentes de sede
In me ponere. et super me et affe
ctiones meas. exaltauit hūiles.
quia gloriā precedit hūilitas

Discipulus Speciosa sūt que
loqueris et deuota. sed qua pote
rit ratione homo iustus sibi bene
consciū de virtutibus iudicare
se virtutes non habere. **Magi
ster** Virtutes vere non sunt nisi
quas gratie gratificantis radice
profert. viuificat. fouet et robo
rat. quia non habet aliquid viri
ditatis ramus boni operis. nisi
maneat in radice charitatis. **Re
scit** autem homo an amore di
gnus sit gratificante. quare ne
scit se veras virtutes habere

Discipulus Scit nihilominus
gratias se plurimas a domino
recepisse in bonis. vel fortune vel
nature. vel anime. **Quid** super ti
stis dicit deo? **Magister** **Uti
qz** Confitebitur domino. grati
as ager benefactori suo **Disci
pul** Lego pharizeū in euāgelio
grās agentē. qz nō erat iniustus
adulter raptor. **Ieiunabat** bis
in sabbato decimas dabat. **Re
cessit** tamen iniustificatus in do
muz suam. potensqz in re gratia
tione sua deiectus est. dum publi
canus hūilis exaltatus. **Mḡr.**

Tractatus viij

Intende diligenter et inuenies laqueos inimici superseminatos in vris pharizeis. Ambulabat iter rectum gratia actionis. Quid enim gratitudine recti esse potest. quod pueri in ingratitude. Posuit iuxta hunc iter quo pharizeus ambulabat laqueum arrogantie: quod apprehensum corruit in foueam contemptus ceterorum. In contemptu noiam astantis et penitentis publicani. Nequicia hec est demonum. omnia statim pariter deprouare. Sufficit eis vel vnum aditus ad perniciem. Sciunt bonum ostium ex circumstantiis omnibus bonis. malum vero sibi sufficit ad reatum si vel in vno peccauerit. **Discipulus** Pharizeus iste bene docetur in gratiis dei considerare quod habuit. **Magister** Primo illud. Quid habes quod non accepisti. et hoc videtur fecisse gratias agens deo. **Secundo** dicet. Si accepisti. quod gloriaris quia non accepisti. Et si putabat obseruare mandata iniquitatis sibi. Quare. Quia primos contenebat non habentes. Iudicabat alienum seruum publicanum de domino suo iam iustificatus astantabat. **Dei** dominus apostolis formam. quod agerent in articulo tali. Non inquit vos me elegistis. ne gloriemini quod ex vobis. sed ego elegi vos. ne sitis ingrati quasi non accepistis. et posui vos ut eat et fructum afferatis. ne torpeatis ocio. gratiam dei in vacuum recipientes. et fructus vester maneat. quatinus perseverantia coronetur. **Discipulus** Facile talia

De impulsibus

dicimus. facile nos in verbis deficiamus. **Et** o pravum cor hominis et inscrutabile. Quis cognoscet illos occultissimos in cordis finibus. sathane laqueos. et vehemens impulsus. quod euadet. **Magister** Paulo ante ridentibus ex oraculo. Anthonij humilitas. **Discipulus** Quid quod humiles etiam in arrogantia mereri volumus iudicari. **Magister** Hec est palma superbie. videri vult humilis ne vilescat. **Confiteatur** se aliquando peccasse. **U**mo plus peccasse quam fecerit aut sibi conscius sit. Quare hoc. Quia querit in peccato laudem iusticie. dum audit a sapiente. **Iustus** in principio accusator est sui. **Discipulus** Vach. quod hec perniciem quam stulta gloriatio filij hominum usque quo graui corde. ut quod diligitis mendacium. Quale dabitur inter ista consilium. **Magister** **Consulit** beda contrarium ad pharizeis. **De** ignosce mihi peccatori. quia non sum sicut ceteri hominum. **Innocentes**. castitate pollentes. orationi istantes. sobrie iusteque viuentes in hoc seculo. fructum dignos penitentie facientes. sicut etiam hunc publicanus sicut hec meretricis. de qualibet iurat veritas. quod precedent in regno dei pharizeos. **Non** ieiunio. non decimas dabo. **Si** aliquid boni facti. illud qua distributione iudicetur. ignoro. aut quo fine emineat. **Discipulus** **Totus** in tremiscit in me spiritus meus. dum hoc vltimum maxime recognoisco. quia nescit homo finem suum.

Super Magnificat

Quia ve etiā laudabili vite. ho/
minū dicit augl. p mfe flens. si fmo
ta mia iudicet. Non aut ex meri/
tis dat gra. alioqn iā nō eēt gra/
tuita nec gra. Profecto si aliq de/
bet hūilitatez parere cōsideratio.
hec vltima debet. qz q̄ districtiōe
iudicet vita nra. et quo sine emie/
tur. ignoram? **Mgr** Recte sētis
S3 tñ hic insidiari hic impellere
nō desinit inimic? Testes accipe
multas hereses. ex his diuine grē
laudib? ortas et velut aduersas
Dixerūt aliq. si totum diuine grē
tribuim? nra quid agūt opera?
Bene male fecerim? .soli q̄s susce/
perit gra saluabunt. **Mox** alioz
est. boni nō est nisi bona tribuere.
Nō fecit de? hoies precipue fide/
les suos. vt dānent. Benignus ē
nō crudelis. q̄ in pōitione hoim
delectet **Tollit** sathan pinde se/
men bonū a terra cordis nri. p/
turbati. aut suffocat in ortu vel/
dum fructus habend? esset exter/
minat. **Discipul?** Hereticos in/
numerabiles nō inficioz a satha/
na circūuentos. Porro sermonē
habeto de xpianis fidelibus
Mgr **S** si cordis secreta. linceis
vt dicūt oculis penetrare fas ha/
beres q̄t peiores heu introz? he/
reticos sub velamine xpianitatē.
inuenires. Atq̄ nolo te curiosum
scrutatorē esse vite aliene. sp me/
miner. p̄conij charitatē. qz nō co/
gitat malū. **Mox** est xpi **Et** quid

celosij .

cogitat. mala in cordib? vestris?
Discipul? Quo pacto possum
ista nō cogitatē. q̄ experiētia palā
facit? **Mgr** Fuge q̄ntuz potes
expiētiam. tecū habita. te cogi/
ta te circūspice. clausos in alienis
scelerib? .apertissimos in tuis ocu/
los habe. Quid nō est vt alienis
sordib? .cor tuū inquines. aut im/
pleas suspicionibus maliuolis et
impuris. **Discipulus** . Homo
sūm. fratres et p̄rimos q̄ ratōe
possum non curare. quo pacto non
lugere cuz lugentibus cum infir/
mātibus non infirmari? **Mgr**
Crede sam hic latet laque? satha/
ne multiplex. vix extricabilis. tan/
q̄z deo ali laborint? .quasi negoci/
um pambulās in tenebris. q̄ vñ
veniat aut quo tendat vix depre/
hensibile. Donatur interim silenti/
um de beneficiat. et officiat. in re/
publica de p̄soid? alioz q̄rū cu/
ra vel ingesta. vel arrepta. vel sus/
cepta ē. **Loq̄mur** de homie sic li/
bero. q̄ soli deo et sibi viuere q̄rit
q̄ n̄ h3 hoies ipositos sup caput
suū. quē punitio p̄cōz nō vrget
vt intēdat eis **Cui** cōuenit illud
attendē. q̄d ad te de his qui fo/
ris sūt iudicare **Portabit** on? suū
vnusq̄sqz. vaca tibi. tueqz salutē.
Ecce tales multos cōtinet ecclia
p̄cipue in religionib? qui deposu/
isse se credūt curā oim? Ita vt nec
sui ipsorū retinuerint. **Attendat**
oro quilibet taliz **Sili** accedens

Tractatus viij

ad seruitutē dei. Ita in timore ꝑ para cor tuū ad tētatiōem. Tps quippe nō deerit. nā impulsus etiā in ista re frequēter. quā potissimū vitare debueras. **D**iscipulus **Q**ue ē res ista? **M**gr Nimirū quā dixim⁹ de alioꝝ iudicio. **C**ogitat malū gaudēt sup iniquitate. et si nō faciēda. tñ audiēda. **V**idēt curiositatē. aspectu stradiōnes nedū ciuitatē. sed regnoꝝ. **I**n tūc de bellis. de titul regnātūm ꝑmos oim rez mor⁹ accipiūt. **C**arissimā. et in familiaritatē recipiūt sibi famā. monstrū. horrendū ingens. qđ sua per mendacia crescit. qđ magnas tritat vrbes. **I**p et auditis / aliqđ noui adficat auctoz. **D**eniqꝫ sic cupiūt oia cogitare. qđ de oibus fuerint rōem redditori. **J**ubent a petro. solitudinē oēm et curā suā in deū ꝑficere. **I**psi vero curā oim suscipiunt. **D**iscipul⁹ **N**unqđ nō audire talia ꝑnt. qđ nō audiētes? **A**udiūt vt sibi cōsulāt vt vilescat mūd⁹ cū ꝑturbatiōib⁹ suis. vt patriam celestē desiderēt vt ꝑ afflictis deuoti⁹ intercedāt apud deū: **M**gr **I**nducis perizomata purientis ficulnec. qđ nuditatis sue pudenda tegē putāt. qđ nō meli⁹ in pace colat et ozet de⁹ in animi collectiōne. nō in dissipatiōe quam nēario ruzoresꝫ fabulatōes nō vt lex tua dñe causant nutriuntꝫ augēt. **H**inc incerte fluctuationes

De impulsibus

impulsue cordis. **H**inc mō gaudia vana. timores solliciti. false spes. odia ludus ꝑtialitates. **E**xterminiū postremo tot⁹ vnitatis ad deū. quā pro ꝑte optima sibi elegisse. blādiūt. **I**taqꝫ duas ciuitates cōstituūt duo amores. **C**iuitatē dei. amor vniēs / ciuitatem babilonis. amor dispēgens. **S**ētī et hec qđ quis attendē ꝑfūdī⁹ cognouēit. qđ ouersio ad creaturas dispēgit de se cor in vana. **C**olligit aut et vnit. sola in deū cōuersio. **R**elinq̄t illa ꝑ se tristitiā. ista cōsolatiōem. **D**eniqꝫ satis erit impulsori. etiā si cetera scelerū dāna nō afferrēt. tps cōsuptio. **I**pec vitioria. hic triūphus su⁹ ingens. **D**iscipul⁹ **Q**uid qđ in talib⁹ contra tediū animi cōsolatiōes q̄rūt. **M**gr **Q**uerūt. sed inueniūt ꝑ refectiōe defectiōne. **I**taqꝫ dulcedo fallax. et scalpens aurīū ꝑzuriginē. abit celeriter fixus acule⁹. ꝑūgit acrius miscēt se vltro rixis alienis. **D**ares sunt tenentib⁹ canem. vel lupum auribus quorum morsus vit vel nunqꝫ effugiunt. **N**ihil ad sanationem animi fluātūantis. plus aduersum qđ se in talibus oblectare. qui nunqꝫ animi suauitate sicut nec sanctitate gaudebunt. **E**t quid operatur hec omnia nisi superbia mentis que spretō vero bono. querit i infimis delectari. vult q̄etē ꝑ inq̄tudinē possidē. **Q**uod si sēsēit

Super **M**agister
pote coluntate
solum ruzores
te ipm solio
poterit inflicte
ad deū
am
is dñi
māis lo
/ carna
Quē
cor
pobles
de
di
rūte
unt
eos
mens
sū
hē
C
Ma
que
li
sua
vna
D
b
fecer
bre
sum
ratio
ra
na
Quarta
vni
uari

Super Magnificat

potēs calūniator xpianoz. q̄lem loq̄mur rūmores fugere. curare se ip̄m solícite putas red̄scet? In puluere sufflabit alioz sum. sed tñ ad deorsū. Conabit̄ ut fiat solitari⁹ agrestis. Inciūlis. austerus suis. sibi tristis. oib⁹ odiosus aut inutilis. loquēda tacebit indiscret⁹. tacenda loquet̄. **Quar⁹** vtilis **Prim⁹** ad cōfessiōes audicōdas i done⁹ ad cōmotiōes secretas aut publicas. Fugiet oīa velut a facie colubri secū rabiosa filētia rodit. **Un̄** sub regula pōsuit q̄dam **Dū** fugiūt stulti vicia. in cōtraria ruit **Nec** iā currūt. s̄ impulsū rapiunt. s̄ rapti p̄cipitant **Absorbet** eos p̄fundū et vere q̄d nō h̄z remediū. s̄vzgeat sup eos pute⁹ os suū descēdent in eternū. qz superbia eoz q̄ te oderūt ascendit sēp

Discipul⁹ **C**ocludis in vnū cōtraria. ascensū et descensū **Magister** **A**scens⁹ supbie. descēsus ē. sic gr̄e descēso. exaltatio sublimis sumā reputat̄. **Q**d em̄ altū ē ap̄d hoies. abominatio ē apud deuz. **D**icta sūt multa sup multis impulsib⁹. qua rōe. q̄ ve possent iudicio secerni bon⁹ impulsus mal⁹ **Hec** brevis ē distinctio **Deorsū** deorsū sum depositio de sede q̄etis. exaltatio ad sedez paris dicta ē **Altera** vnitio et disp̄sio noietur. **Tertia** delectio et susceptio noietur. **Quarta** rēctio et curitas ad datur. q̄nta factetas et inantitas vocari p̄t. **Et** sexta exultatio mē-

celte.

tis et desolatio **Discipul⁹** **Q**uō p̄nt hec fieri cuz reprobos multi gaudeant. iusti lugubrē trahunt vitā? **Maḡ** **I**ntra in sc̄arium dei. vt intelligas in nouissimis eozū **S**i videris stultū fixa radice **V**ide simul et exitū **Maledictes** pulcritudini ei⁹ statim. qz ducunt in bonis dies suos. et in puncto ad inferna descendunt **At** vero. qz nō attendūt ista filij hoim. ipsi absqz timore p̄petrāt mala. q̄muis timida semp fit malicia. secura vero mens. q̄i iuge cōuiuium **N**ō est aut vnitas. nisi in vno et solido. eternoqz bono. **P**ellitur et impellit vnita mens. sed remota manet disp̄sa velut arūdo ventis agitata. non subsistit. corruit tādē. q̄ fit illi⁹ ruina magna **I**mpellit vicissitudine miserabilī. nūc contra deum p̄ presūptionez. per impietatem p̄ desperationem. per infidelitatez. **N**unc contra se per dissolutionem cordis. per debilitatem corporis. per eneruatiōez virtutis per consūptionem temporis. **D**eniqz contra proximum per errorum inductionem. per pudoris exterminationem. per rancoris contētionem. per fauoris denegationem. **Discipul⁹** **L**atissimos. impulsūam malignorum notos impetus generales. particularis enarratio. v̄l enumeratio plus doceret. **Magister** **I**nfinītū tradit **A**ristoteles incognituz eē. nec numerari p̄t. **C**ircūstantie

Tractatus viij

vero particulares impulsuū sūt in finite q̄z p̄terea. q̄ nō se sp̄ conti-
nuo manifestāt. latet exitus. defectus.
unt aliqui pl̄ q̄z sentiat. **Notavit**
psalmista spēs septez impulsuum
In^o ē timor nocturn^o. et hic ob-
scur^o. Ali^o subit^o sagitta volās in
die. Terti^o perplex^o et inuolut^o
negotiu pambulans in tenebris
Quart^o importun^o. Quint^o violē-
tus. q̄ pariter exiit ab incurso. se-
xtus ē a demonio meridiano. q̄
se in angelū lucis trāstfigurat. se-
ptim^o ē a diuinorū curioso scruti-
nio. sup filios hoim q̄ pereūt oēs
a sinistris. cadēt a latere suo mil-
le: q̄ videbant p̄fectiores. et decē
milia a dextris tuis omēs fide si-
gnati. **Ihorrend^o nimis ē B im-**
pulsus Ecce dū hic viuim^o nauis
gam^o velut in mari magno fluctu-
antiuz cogitationū **Qz sepe su-**
scitat et inhorret spūs p̄cellose tē-
tationis. p̄mittente deo. impellen-
te diabolo Inuidet em̄ depositus
iste. sublimandis ad sedē vñ cor-
ruiit **Ascendūt fluct^o interioris no-**
stri maris ad celos p̄ p̄sūptionē.
descendūt vsqz ad desperationis
abyssos. **Afflat ex aduerso. bon^o**
nostr spūs. ponit p̄cellam nostri
cordis in aurā. et silent fluct^o eius
et deducit nos in portū nre vo-
luntatis. **Discipul^o **V**enit in re-**
cordatiōem illud scriptū tuū per-
lex lectiōnes. vbi dictum apli tra-
ctas In ipso viuim^o. mouemur et
sum^o. **Distinxiisti q̄ozuplicē. vi-**

De impulsibus

tam spūs. Porro de motu et sta-
tu nostro in deo p̄stolabant aliq̄
sermonem. Nūc aduenit occasio
loqui de motib^o impulsuū bono-
rū et maloꝝ. duz nunc impulsos
et depulsos suscepit otremiscens
morientiū terra velut in quodam
statiōis serene. sinu **M**g^r **T**enti-
logiū accipies seorsū de impulsu-
bus **E**ras p̄terea dum suppetit
hora q̄ nunc tarda est. p̄tima rur-
sus me loquēte. te auscultante de
bonoꝝ contra maloꝝ angelorū
officio q̄etus accipies **D**iscipu-
lus **D**electabit auditio.

Sequitur secunda par-

ticio de custo dia angelorū et
fallachis demonū p̄ notulas. l

DEposuit potētes de sede
et exaltauit hūil. **D**isc.
In hoc heri stetimus. in hoc rur-
sus aduenio post impletū cano-
nice institutiōis officiuū auditur^o
te sicut es pollicit^o locuturū **M**a-
gister **S**i p̄ potētes de sede depo-
sitos dignitat. intelligim^o aposta-
tas āgelos. oseqns ē vt exaltari
hūiles accipiant āgeli boni. in se-
de felicitat. et nāst exaltati **S**i ma-
lignitas inuida demonū. circuitz
impellit hoies. ad ruina m̄ viato-
res si per eos fiunt immissiones
male. vult opposita charitas b̄ō
rū angeloꝝ fieri. q̄d dicit in psal-
m o **I**mmittet angelos dñi in cir-
cuitu timentium eum. **Ad** quid?
Vt eripiat eos. **I**oz **I**sa hierony/

[Marginal notes on the right page, partially visible and difficult to read.]

Circa Magnificat

mi fm hebrei. **C**ircu dat angel^o dñi in gyro timētes eū vt eruat eos. **A**udis circuitū malū . audis et gyrū bonū immiffidē . i. bonā et malaz **D**atur oibus ad exercitiū circuit^o sathane q̄rentis vt deuoret **C**ircu dat angel^o dñi in gyro timētes eū vt adiuet ⁊ saluet. **E**xaltat demon ad ruīnaz qz p supbiaz **E**xaltat angel^o bonus ad gl̄iam . et ad vitā . qz p hūilitatem **E**st nanqz exaltatio q̄ causat hūiliatiōez h̄ vtraqz mala de p̄mēs et dānans. **E**st optata exaltatio hūilis . et hūiliatio exaltans . qz penitēs et saluās. **S**i bñ te hūiliaueris bñ exaltaberis **S**i te humiliaueris ad p̄niāz . habes veniāz et exaltaris ad gl̄iam.

Sūt hostiles nobis infidie . p depositos a sede . sunt excubie celestes . p nobis plures **D**e timeam?

Merent vt aliqui tradūt . angelū suū quā tam h̄nt beatitudinem ministrando hōibus. **E**ō gaudēt eis . certū est dū saluantur. **H**audū est angelis dei . testatur xp̄us sup vno peccatore p̄niāz agente . quanto magl . super vno iusto p̄niāz nō deserente. **V**exillūz sathane . cū p̄dito exercitu se defert infidelis temeritas **C**ruz fidelis seu crucis hūilitas vexillū est angeli dñi qui circūdat in gyro timētes eum vt eruat eos **H**ec est victoria que vincit mūdū teste dilecto dñi fides n̄ra . **P**etr^o quoz p̄nceps . vexillū B iubet erigi con-

cl.

tra diabolu . q̄ circuit q̄rēs quem deuoret . cui resistite ait . fortes in fide **S**ifis est apl̄i . nō ignorantis astutias sathane sn̄ia . sub meta/ phora scuti. **I**n oib^o ait sumētes scutū fidei . in q̄ possitis oīa tela nequissimi ignea extinguere **S**cutū istud nūquid nō est veritas fidei de quo psalmista **S**cutū cir/ cū dabit te veritas ei^o . **S**equitur mult^o effectus victorie p discursū psalmi p totum **I**nterrogauit me pridez . virgo grandēua . p̄batissime et deuotissime vite . nomie Agnes . p̄pinqua q̄ndam . **U**rba ni pape . v. **Q**ū ē potissimū cōtra diaboli tentatiōes subditū? **D**uz suspenderē ego cogitabū? **R**isio nem **I**psa subintulit mor . **C**ruz . **S**uscepti prin^o h̄ac vocez . q̄h de celo sonuisset . ⁊ ita sonuerat **E**go em̄ etiā atqz etiā . multis iā ānis mecū reputās . oferēs insup cū a/ l̄is . nō inuenio cōpēditiōē nō effi caci^o antidoti . **Q**uare? **Q**uia nul lū hūili^o . nullū insup arrogātie dia boli magis aduersū . nullū qd̄ ita ipsū p̄strauerit **C**ruz signum triūphale . clamat ecclesiastica . p/ sa . **E**t in hymno . **O** cruz aue spes vnica . **E**t iteruz ecclesia **E**cce cru cem dñi fugite ptes aduersē . **S**e apl̄s **M**ihi absit gl̄iarī . nisi i cruce dñi n̄ri ihu xp̄i . **S**ileo interim de p̄batissimis miraculis qz nota sūt satis **I**n ostātino **I**n era/ chio **I**n iustina **I**n xp̄oforo **I**n iu deo cruce signato cū ceteris mlti.

Tractatus vij

Suadet ob hinc hieronymus Eustochio ad oem gressu pingē crucis signū. Et Crisogon^o ad Anastasiā carcere clausam. Tu aut ancilla xpi. tropheū crucis. tota mente astringe. Accipiat breuis ars crucis. ad victoriā viciorum nō ad ppetratiōem maloz. q̄lī in militarib^{us} insignis gerūt aliq̄ nō deuotione hūili. sed sacrilega tyrānde dnādi. Impellēs o anima xpiana. superba sapere vel q̄rere. crux apponat ptin^o. corde voce. vel opis signatiōe. Quid ei magl. est supbie inimicū. Inuidia vult obrepe. vtr^o q̄ suū aio spgē crux tyriaca fiet efficacissima.

Cruce oem ire vel rācoris amaritudinez dulcorabit. Crux reddet contra desidiā strenuū. cōtra cupiditatez efficiet paupem spū. crux gula simul et luxurie febres acutissimas tēperabit. Una oim cōis ē ratio. qz pendens in ea crucifigit pestes istas oēs. triūphās in corpe suo xps. Hoc ē signū thau q̄ signatos angelus exminat oportere nō sinitur. saluat poti^o et p̄tegit. si tñ corde fideli cruci isti cōfētiat. Alioqn mendax angelus et mendach pater arripit qd suū est. Sicut moyses exaltat^o ē filius hōis prudens vt serpens curabatur a serpētib^{us} p̄cussi enei serpentis inspectores. Aspice serpentez hūc p̄ similitudine. sine veneno culpe. xpm pendentē in cruce fides

De sancta cruce.

ei^o a morsib^{us} tentationū. ne te perimāt. liberabit. Hinc de luca canit ecclia. q̄ crucis mortificationē fugit in suo corpe portauit. Hinc ap̄tus ait. xpo cōfixus sū cruci.

Hinc Andreas let^o et alacer. i. bat ad crucem. **H**inc rurs^o paul^o. nihil me iudicauit scire inē vos nisi Jm xpm et hunc crucifixum. hec hūilitas sua fuit. hec exaltatio. Et scdm mensurā hūilitatis dabit^{ur} sublimitas exaltationis.

Propterea tu cui^o hūilitatez p̄fūdiorē oib^{us} respexit dñs. Ago beata merito gl̄iaris sup omnes in exaltatiōe tua. **N**olo tñ putauerit aliquis lignū crucis. vt lignū est adorandū sicut nec ē ens diuinū et sūmum quo sit fruendū qd sit sup omnia diligendū. Sciunt hec fideles. sciūt et phi omnes. Nihil hz lignū crucis diuinitatis etiā in qua pepedit dñs. h̄ in cruce tāq̄ in signo. surgit fides nra ad dñm nrm. Jm xpm deuz verū qui salutem nrām operat^o est in ea. Sic de imaginū veneratiōne. vetus habet doctoꝝ determinatio sic per figuram. signū accipitur p̄ signato. vt nomen p̄ nominato. imago pro imaginato. **D**ices forte mihi. nunquid nō in boie. presertim in marie virgine. verior et expressior est imago beatissime trinitatis? Sed et ipse demon. retinet hanc essentialē imaginem. Aninus proinde cui christus insedit cur nō adorat.

Super Magnificat

Fidebo p̄mit^r sub vna genera
li veritate. de re qualibz indistin/
cte. **N**on est aliq̄ res. q̄ntūlibet
etiam vilis appareat. q̄n ex ei⁹ cō
sideratione. possit anim⁹ fidelis
eleuari ad magnificatiōem et o/
rationem dei. **R**atio qz a qua/
libet tanq̄ a signo p̄t a postero/
ri vestigari. vel inquiri maiestas
dei. sempiterna quoqz virt⁹ eius
et diuinitas. ab alijs quidē clari⁹
ab alijs obscuri⁹ Porro min⁹ hz
de piculo scādali et ydolatrie te/
ste b̄tō dionysio. si noietur deus
infimis noibus creaturaz vilium
p̄ metaphoram et symbolū. q̄z si
fiat hoc de reb⁹ dignitatez hūci/
b⁹. quales sūt angeli q̄les sūt ho/
mīnes rōe p̄diti. Quis em̄ cre/
diderit. q̄ de⁹ sit essentialr lapis
et d̄mis. **C**ōfūdē nihilomin⁹ ydo/
latria. q̄cūqz fuerit circa creatu/
rā aliqm̄ seu de creatura. qz non
refert totū hoiez ad deū. sūtēs in
auxilio creature. maxie dū hec. fa/
cē phibe^t **I**hz virgo b̄ndicta s̄a
ctitatis p̄uilegia. h̄nt et hoies in
dignitatib⁹ ostituti. q̄rū cōsidera/
tione p̄ticipatiue solū. et p̄ analo/
giā dicim⁹ honorādi. sed sub deo
cui veraciter soli debet honor et
glia **D**eniqz vitamus scandalum
vel irrisiōem infidelīū aut simplici
um. si colere^t asin⁹ sicut colit⁹ crux
Non em̄ eque faciliter honorē re/
ferrēt ad p̄to typū. i. ad signaturz
x̄pm. nec ad redēptionis nr̄e my/
steriū. quēadmodum fit de cruce

cli.

Cruz hūilis mōr vt in memoria
venerit anime fidelis. sit hoc vi/
su sit cogitatu. sit auditu. q̄d ali/
ud sigt q̄d aliud p̄ signum seu si/
gnationem. intellectui rep̄ntat q̄z
d̄m nr̄m **I**hm x̄pm in quo est sa/
lus vita et resurrectio nr̄a p̄ quez
saluati et liberati sum⁹ **H**ec ideo
cōsonāt p̄posito nr̄o. qz vincē do/
cent nos de impulsoze nr̄o **C**ruz
hūilis memoriter intellectu. liber/
ratioez sigt. vitam et salutē. **I**psa
cōsolatōez. et ex cōsequenti glia et ex
ultatioez si grat⁹ sit anim⁹ opa^r
Cruz hūilis hoiem collocat et re/
cūbere facit in nouissimo loco. q̄
null⁹ cogitari p̄t inferior qz no/
uissim⁹ viroz pendet in ea. **S**ic re/
cogitar⁹. credit⁹. sperat⁹ et amat⁹
q̄ nos inuitauit dicit. **A**mice ascē
de supius et erit nobis glia **C**ruz
sicut hūiliat in p̄fundissimo loco
sic exaltat in sūmo **N**ō em̄ mentiē
nr̄a psaltes. **E**t exaltauit hūiles.
Glia crucis et exaltatio simul cū
exultatione. tanto verior est soli/
dior atqz iocūdior. q̄nto min⁹ hz
de creaturaz vanitate **S**olozia
crucis sit in cōfirmatiōis sacra/
mento. et alijs mysterijs de oleo
simul et balsamo. q̄nqz de oleo so/
lo sed sacrato. vt qui cōsiderat pe/
nam in cruce cōsole^t ex intima. spi/
ritualī vnctiōe. **G**lia crucis facit
insignē xp̄ianū. dū oleo leticie li/
nit ip̄m ex noie **E**st ei x̄ps p̄ iterp̄
tatiōem vnct⁹. **R**eges aut sacer/
dotes p̄phete et pugiles inungūt
.v. .i

Tractatus viiq

prisco more. **C**ruce crucis. nō cō
stāter retinet et predicat. si nō ad
crucis ignominia. passiōez. et tole
rātiāz animus pparat. Nō ei na
tura opatitur. vt duo fines prin
cipales et vltimi simul intendant
pferunt cōtrarij. **Q**uid aut vane
glie quid auaricie. qd libidini. pl
qz ipa crux repitur aduersū? Sūt
q sub noie xpianitat. arbitrant se
magnificare dñm. q crucifigūt in
se rursus filiū dei. et hñt ostentui
q gustauerūt verbū dei bonuz et
virtutes futuri secl. sed p aposta
sie supbiā. plapsi sūt. qz impossi
bile p difficile dicit aplūs est ruri
sus renouari ad pñiam. vel certe
sūtur hic renouatio baptismalis
quā cōstat iterari nō posse. **H**ie
tur frater humilis in exaltatione
sua p crucē. mores insup scdm no
men xpiani. vitamqz oponat. Sit
pma sit vltima. sit tota laus tua.
O asa deuota. dic sum et pfitere
xpiana sum. Sic enī magnificas
dñm. **A**ccipe rursus. **E**xaltatio cru
cis xpi tota mysterijs plena re
fulget. Est in ea lōgitudō. latitu
do. sublimitas et pfundū. longi
tudo eternitat. **L**atitudo charita
tis. **S**ublimitas maiestati. **P**rofū
dū sapientie iudicantis. **H**z crux
excelsa. simul et hūilis. mediū cui
sursū deorsū. dextrosū sinistrosū
viūgunt in B medio. **I**hs totus ef
fluens et affluens misericordie vi
scerib. **N**ā si eidem. fidē affixeris
tuā. radiabit sursū amor. dextros

De impulsibus.

sum spes. sinistrosū timor. et de
orsum dolor. q sūt aie qtuor pn
cipales affectiones. scdm qz. bñ
cōtpatas et ordinatas ē ois ar
monia spūalis. **V**ocat te sup his
traditio de cantid. **C**ōuersus ad
crucē. pie mentis. oculis lacrimo
fis. inspicias extēsus in hoc ligno
sanctissimū corp⁹ Jesu. sicut tym
panū vel citharaz. vñ pūlit vo
ces suas in symphonia diuinis
aurib⁹ gratissimas. **P**ro inimicis
primā. **A**d latronē scdm. fuit ad
mēm tertia. **A**d discipulum q̄rta.
Ad prēm quinta. p se ipso sexta.
p cōsumatōe redēptōis septima.
pro suo trāsitu octaua. **I**ta fact⁹
obediens p̄ri vsqz ad mortēz de
dit fidelib⁹ suis. pfectū hūilis o
bedientie. nec non pietatis docu
mentū. **E**st aut hūilitatio p obe
dientia exultatio. **T**riplex ē in ge
nere q sub arbore crucis exerceat
hūilitatio. pñialis. sacramentalis
supnaturalis. scdm tres stat⁹. **I**n
cipientū. **P**roficiētū et perfectō
rū. **S**uadet rex ipse dauid. dare
psalmū iocūdū cū cithara. **E**st
aut cithara penitētū q vertit in
luctū in psalterij solatiuz. **T**radit
expositor vn⁹. citharam qua da
uid adhuc pastor et psallēs corā
saul. expellebat ab eo. spm dñi ma
lum. p̄tendisse signū crucis. **I**ubet
apud pphetam. aia peccatrix su
mere citharā. et bene canē. **C**ant⁹
iste puto lamētatiōis ē pñialis de
quo psalmista. **C**ōfitebor tibi

Super Magnificat

in cithara de^o meus **I**te^o demuz
sonat psalterio locudo interne
leticie. **I**te sub alio typo consonat
phylomene modulis turtur. suspi
riu **I**ta spūs noster verat^o ab an
gelo dñi malo. meli^o habz. **I**ta si
de poeticis aliqd miseri placet
Orpheus furias mitigat inferna
les. i. furiosas suas passiones q̄
quidē potētes nimis deponūtur
de sede cordis. et hūiles exaltan
tur affectiōes pie mētis **C**ōpone
bat ad cithare modos pithago
ras. mot^o suos. 7 ad excitatiōez
p̄bici spūs psaltē adhibuit heli
zeus **H**ec de crucis auxilio. cō
tra demonis impulsus generales
tātū dez dicta sūt. simul et angelo
rū p̄sidio. **E**te^o qz piculorum
pticulariū aiaduersio. pl^o horret
et vitat. plus insup liberator im
plozat. gratior deniqz fit mia
liberātis. expediēs iudicau. ptu
cularib^o mouendis intendere. nisi
tñ aliter celsueris frater. **D**isci
pul^o **I**mo. vere cupio^o et attent^o
sicut adenus auscultabo. q̄sqz
petueris a me verbū. **M**gr **F**it
impulsus angelic^o virtuose. sapien
ter. 7 benigne. q̄tenus hūiles exal
tent **A**t vero deposit^o iste de sede
diabol^o. deorsū fluēs sathanas
satagit hoies deponere violenē
fraudulēter. et maligne. **V**iolen
tia cernit in obsessis. **F**raus vero
dū spē bona. salubris et virtuosi
osilij. quasi moralis p̄bus dolose
impellit. **P**aucos accipe modos

clit

ex innumeris. et vt sit aliq̄s ordo
in non habentib^o ordinez. sed cō/
fusiōem babilonicaz. dicenda p
quaternaria seu p. tetrades par
tiemur **D**etestat^o q̄sqz supbiaz
patētē. sed vt i deteriorē sub in/
uolucro fide hūilitat. p̄cipitet **N**ā
est qui se nequiter hūiliat. **E**t rur/
sus ait sathanas. **N**oli hūilis esse
in sapiētia tua. q̄ten^o insipiēter ex
altē **D**etestat^o p̄sūptionē. et ti
morē laudat q̄ten^o ingerat tu
moris scrupulos. vbi nō ē timor
vt ablata pace cordis. recedat i
ste cui^o locus est in pace. **D**e/
testat^o inobediētiā. vt p̄cā serui/
tutem. inducat. et afininā patiēti
am que fert nō ferenda. q̄les no/
tabat ap̄lus esse corintheos. p̄/
fellit innumeros nequā iste. q̄ sub
velamento obediētie nephanda
ppetrarūt. q̄i peccare nō possent
qz non hūt velle vel nolle iuxta
verbū suū. **D**etestatur supstici
ones q̄sqz manifestas. h̄ non oc
cultas et obūbratas sanctis ob/
seruatiōibus **I**n ieiunij. in virgi
nitate. in sanctis orōibus. supstici
ones impellit. **P**roinde cur fuit
prima demonis vox 7 interroga
tio. **C**ur inquit p̄cepit vobis dñs
Utiē frequētissime. cur isto q̄te
nus hoies in curiositat. noxie la/
q̄os cadant **C**ur fecit deus ratio
nales creaturas. q̄s p̄sciebat fore
peccaturas et dānandas **C**ur e/
as de^o tales nō cōdidit. q̄ peccatē
nō possent **C**ur delectat^o in peroi

Super Magnificat

nētatibus fratꝝ Cogit obedien-
tia currē. discurrē p sc̄m. qui qule-
tem solā. sperabā mihi. obtinere.
Sic quotidianis fatigor odhs ꝛ
rixis. Quid feci: quid tādē vo-
lui mihi miser? Delectabat me stu-
diū. docebā et docebar. Nūc qui
doceatur aut doceat nullus est.
Ifrēs satis esse rīdent occupatio-
nes Religionis sue veratio satis
est. Nō est inquit religio schola
docendi. sed disciplina viuēdi. Si
vixero sc̄m mores fratꝝ. colla-
psos oio a regulis patꝝ. p̄dit sū
sine dubio. Si singularis mihi vi-
uere volo. nec datur nec sufficit.
Ecce q̄d murmurat incōstās q̄n/
q̄ nō sine magno. pplexitatis vin-
culo. maxime si monasteria mulie-
rū collapsa. iunior iā aliqua vo-
lūt et intrauit. **C**ircuit iste de-
positus de sede. querit quē deuo-
ret. Inuenit hoiem deditū studiis
lraꝝ et sciētiarꝝ. Si p̄t auertit. Af-
fert occupatiōes ex seculo. Sicut
ex platonꝝ seruit̄hs aut principuz
aut penuria trāscribentū. vel im-
pericia. aut libroz causat nimie-
tatem onerosam. aut frustra fieri
verba surdis dicit. Si nequiuert
abducere q̄tenus ocīū desideret
studiosū sed sibi vacet et sapiētiā
scribat in ocio. subdol⁹ impellit.
vt alios dñi docere vult scribēdo
se seducat. Laudat iam laborem.
sed corrūpere satagit intentiones.
Eia doctor scribe q̄ relegat
posteritas. que tibi sint in nomen

cliffi

eternū. qm̄ meli⁹ est nomen bonū
q̄ vnguenta pꝛeciosa. Orabūt a-
lij pro te. Non tibi solī laborabis
talentū tuū distribues. **S**ed ad-
quid sathan ista? Quid sibi super
alioꝝ salute? Profecto nihil. s̄ sa-
tagit. vt iste sub hac intentiōe scri-
bens. audiat in iudicio. recepisti
mercedē tuā. Accipe q̄d tuū est
et vade. Ex ore tuo et scriptis tu-
is te iudico serue nequā. fers lit-
teras mortis tue sal infatuatum.
Eia scribe sed subtilia sed extra-
nea. sed nouiter inuenta. Turpe
est alienis vti. **S**ic impellit vt
deserat terminos quos posuerūt
p̄res sui. vt vane gloriosus dicat
Sup omnes docentes me intelle-
xi. vt deserens vias certas dicat
Dque furtiue dulciores sunt. et
panis abscondit⁹ suauior. **E**ia
scribe. aut de tuis virtutib⁹ aut ce-
leritatem ofide dictandi. Aut da-
satis intelligi. q̄ bene. q̄ deuote
viuis vt loqueris. Aut certe in alie-
nis laudibus quere laudem tuaz
Quere celebritatez nois. si nō ex
te. saltē ex illis. quos exaltas scri-
bendo. miracula sua. visiones. vi-
tam supra modū mirabilem diu-
natiōes. sectas nouas. Canonisa-
tus eris in ipsoꝝ canonisatione.
Sed o fraudem sathane dete-
ctādam q̄nq̄ tñ ita fallentem. vt
interim taceam⁹ de manifestis er-
roribus et heretica pꝛauitate. **E**ia
scribe. totus insiste laboribus.

Tractatus vig

importūe. nō des requiē calamo
Postpone horas canonicas. aut
absq̄ intentidē p̄feras Indulge
secur' lautiorib' cibis. Mtere so
mmo vsq̄ ad saturitatē Desere ci
uilez alioz ouersatiōez Cōpensa
bit hec oia labor tu' in dictādo.
Sic impellit iste nequā. scit q̄ in/
utiliter. imo noxiē fiūt. non iussa
p̄ceptis omīssis Scit q̄ fauemus
vltia modū scriptis n̄fis. diligi/
m' vt filios. Placent etiā si defoz
mia sūt et inculca. si vacua senten
tijs Testi. ē s̄ymea fabulosa Sal
lina. dū nimio clamore p̄dit ouī
p̄dit illud Cozu' crocians. vt a
vulpe laudē fraudat' cibo suo.
Nō aliter sepe virtutes p̄dūt scri
be docti. vel q̄ntitas pri' vel acq̄/
rendas in tpe. Rō. qz dicit q̄ nō
faciūt. qz de dois dei dū gliaz q̄
runt. deo rapiūt qd suū est. quia
scit insup sinistra taliū. quid facit
dextera P̄nt nihilomin' merito/
rie fieri noua scripta. si mod' affu
erit. finis et ordo recti. Anū facē
et aliud nō omītere. **C**ircuit q̄
inuenit hoīem deditū. cōfessiōib'
audiēdis. **O** q̄t immīssiōes facē p̄
angelos suos malos. Venit ad
cōfessiōem plebelus ideota. veni
tū pueri puelle iuuenes et mari/
tate. Suadet inuestigare diligē/
ter sup oibus circūstantijs vt a/
gnoscat vultū pecoris sui. qz nec
aliter solui p̄t p̄cor. nisi dixerit
oia Absit iste curiosus. scrutator

De impulsibus.

et deficiat scrutās scrutinia. cum
scādalo cōfētū. cū lapsu p̄prio
cū suspitionib' infinitis. cū inēmi/
nabilibus scrupulis siue remittat
nō absolutū. siue detineat moro/
sissime vix tādē absolūdū. Ve
niūt tales postmodū et vertit in
oppositā qualitātē qz timet exper
tus. tales facē interrogaciones.
Dicit sibi ipi. saluet se si voluerit
nō intrabo domū cōfētie aliene
nihil interrogabo. scit p̄ca sua di
cat illa si vult. Sic dimittit insci/
os sic verecūdos latere in p̄ctis
suis. nō vtens clauē sciētie. q̄ da
ta est ad apertēdū (cū discretōe
tū) secretas cōfētie plagas. Ve
niūt ali' magni prudētes de secu
lo. veniūt p̄dones. vsurarij symo
niaci rācorosi. violatores ecclia/
stice libertatis concubinarij no
toriū nolūt a peccatis rehilire. no
lunt restitutiones facere. sūt excō
municati. sūt irregulares. Ali' si
culpant' excusant aut defendunt
p̄ccm suū. dicit se iusta bella gerē
Et plane mirū ē. si etiā angel'
de celo. repiret quid agenduz in
talib' multis. nisi coassisteret sibi
miraculosa dei virtus. Veniunt
ali' vel alie curiose agentes. ad fa
bulatiōes vertunt confessiōes su/
as miscēt colloquia de p̄phāis
vtinā nō de nepharijs. vtinā que
spū cepisse vident. nō cōsumēt in
carne. phibeat deteriora deus
Circuit et inuenit declamātem

Capitulum

in p̄lo seu p̄reterem. Expe
se demōnis q̄m p̄p̄t in
terrore. Dum de curā hanc
sone sūt. que riq̄s otia in
de sūt. Si culpae auaricia p̄
que aplaudit et rictu anap. Si
p̄p̄talem rumpit auaricia
libens ad se contrahit. rictu. te
re qd habes. Si loquitur a tury
las p̄tiam guardet iste qui sūt
to labori clamit et esse lib' sen
tibus curā moroventi volūtas
opere. plus laudat' accenti
rācorositas laudat' p̄p̄t
nimes n̄m et rictus quo n̄m
et q̄t in p̄ticio rictu affor
conspira. Sicut qui nolunt p̄
meritari rictu rictu allegat
omī' vel n̄m rictu' aut curā
n̄m rictu' rictu' et rictu'
p̄p̄t in buccam rictu'. cec
eros allegat' rictu' et oppo
sio. qui rictu' rictu' allegat'
eros sūt allegaciones rictu' s
rictu' concordantias cum
rictu' rictu' rictu'. rictu' rictu'
q̄ nō rictu' rictu'. sūt rictu'
sunt rictu' rictu'. rictu'
dicit rictu' rictu' nō p̄p̄t rictu'
mā rictu' rictu' rictu' rictu'
querit alioz rictu' qui sūt rictu'
pud auitores sūt rictu' rictu'
et rictu' rictu' rictu'. rictu' rictu'
riori etiam dū rictu'. rictu'
plausibilis audit rictu' rictu'
q̄ superiorum rictu' p̄p̄t rictu'
p̄t inculpate. Et rictu' rictu' rictu'

Cuper magnificat

in ipso seu predicantem. **C**ogno-
sce. demonis q̄t impulsus sunt in
sermone. **D**um de omni statu per-
sone sūt. que viciss̄s contrarijs infe-
re sūt. **S**i culpat avariciam. **P**ro-
gus applaudit. et ridet auariz. **S**i
prodigalitatē vituperat. auarus
libens ad se contrahit discēs: te-
ne qd̄ habes. **S**i loquitur aduer-
sus inertiam gaudet iste qui stul-
to labore d̄sumitur et esse sub sen-
tibus curarū mordentiū delicias
oputat. zelus laudat. accendit i-
racundos. **P**ietas laudata pusilla-
nimes nutrit et desides. pro nunc
et q̄l̄ tua p̄dicatio fructū afferet
considera. **S**unt qui nolunt pre-
meditari. volūt sanctorū allegati-
onib⁹ vel auctoritatib⁹. aut certe
nesciunt vti. **G**arriunt et effūdūt
quicquid in buccam venerit. ceci-
cecos alloquentes. **S**unt ex oppo-
sito. qui tot accumulāt allegati-
ones sup̄ allegationes. rigmos
ad rigmos. concordantias cum
concordantijs efflūt vsquequa-
qz. nō deum sed se. sed scientiam
suam ostentare volentes. **B**lan-
diunt sibi. quia nō p̄pter se et fa-
mā scientie. sed ad edificationem
querūt aliorū. **S**unt qui solum a-
pud auditores scz̄ inobedientiā
et rebellionē culpando. vicia su-
periorū etiam dū absūt. **N**ihil
plausibilius audit inusta plebs
q̄ superiorum vicia prodere. au-
gere. inculpare. **E**t hec sepius es-

elo.

accuratius student aliqui p̄dica-
tores detestari. qui si vel in modi-
co vicio culpantur. protin⁹ im-
placabiliter obfisterent vera dicē-
tibus. et capitali. etiam vel palam
persecutione vexarent. **A**dde
q̄ multitudo predicationū sepe
fit in laqueum audientium. **Q**ua-
re? **Q**uia iam sane sciunt volunta-
tem d̄ni nec faciunt prevaricato-
res effecti de peccantib⁹. **P**ropte-
rea perplexos habet behemoth
neruos in multis. quibus non est
exitus frequenter possibilis. nisi
mors inflicta iudicialis seu capti-
uitatis hostilis viam fecerit libe-
rans ab omnibus debitorū vin-
culis. **A**ut si non fuerit assumpta
religio cedens omnibus. aut vi-
tronea paupertas sua. et suorum
subeat. **S**ed: q̄z̄ difficilia sūt
hec remedia. presertim in senibus
in egrotis. in delicatis viris et
pomposis. **I**n feminis. nescit ne-
mo. **S**ingulariter idcirco no-
tauit apostolus avariciam. ten-
tationibus et laqueis diaboli
plenam esse. que mergunt homi-
nem in interitum unde vit fit re-
sponsio. **C**ircuit iste sathan
iste depositus et inuenit homi-
nem in solitudine. vel deserti. si-
cut est pellicanus. vel domicilij si-
cut nicticozar. v̄ tecti sicut passer
p̄tinus imittit fraudulēt⁹ auceps
iste laq̄os exq̄sitos. et tō maligni-
tate conat̄ inuoluē nūc p̄nas. nē

Tractatus viij

pedes isti⁹ q̄ solitari⁹ eligit viuē.
volatur⁹ vt estimat ad supna. et
secū furēs ait. **N**ō sic abibit solita
rius iste. si bene me noui. **S**it pi
ger impatiēs. mala cogitet ⁊ sua
querat. **A**gitatur nūc. seruoze no
uitio fingit sibi quietē et otii. fin
git patientiā si nō habeat osorti
um. fingit puritatem in affectib⁹
habituraz. fingit deniq; q̄ dabit
se deo totū. **S**ed o miser nescit
q̄ntum meis artib⁹ ab expectati
one sua. longe fiet. **S**urgite vos
infernales et im pbe pestes mee.
Stultū hūc impellite casuz in re
tia peccoz. que fugere putat nec
pcauet. **T**u primit⁹. inertia/ deses
ad bonū sed ad pncipiē efficacissi
ma. **H**ic exteriori caret exercitio.
ociosus vacat. **A**ge. **T**ediosa sit
ofo sibi fastidiat et dicat. quisq;
eadem **S**uccedat nūc impatiētia
Fac ipm suimet penitere. fac dis
plicē quietez. fac otii p̄riū hor
rere. nec se iā ferre possit. **F**ac lā
gueat totus et p̄gritet. **E**xurge
nūc blasphemia. cogitātes ne
pharias immitte. **F**ac desideria
ocidoant p̄grū. **A**ge doceat octo
fitas mala multa **T**radideris eū
q̄ttuoz quaternionib⁹ passionuz
vinculandū. in carcere nfo peccō
rū **S**cis noia scis officia. vulga
ta sūt. **S**pes meroz mer⁹ gaudiū
Speret vana. metuat falsa. mere
at moleste. gaudeat molesti⁹ **T**u
erit vltimū hoc officii. o libidino

sa cupiditas q̄rēs assidue q̄ tua
sūt **Q**uerat iste osolaciūculas p
prias si poteris in carnalib⁹ deli
tīs. cibo sōno veneris **S**i r̄fuge
rit patētem hāc turpitudinē tuā
velaueris eā silitudine deuotiōis
ad deū **D**a mendaciter intelligi
ipm querē que dei sunt. se in dño
delectari solo. cū sua principalit̄
q̄raē obdulcatio **S**ignū hui⁹ acci
pe certū. qz dimissis. diuinop̄ im
pletionib⁹ mandatoz. laborat in
hoc totus. vt in alijs que spūalia
fingit delectetur **M**eridem⁹ meri
to sabbata ei⁹. videntes ignomi
niam ei⁹. **V**idemus introzū for
nicationib⁹ p̄rijs mendax. pro
cat meretrix inquit et rapit **A**d
auge dolos tuos o libidinosa cu
pido **I**nterrogat curiositas tua
cor eius in plimīs **S**i mallet da
mnari q̄z offendere deū sponsum
suū. redēptorem suū de quo glori
atur **S**i mallet subire mortez aut
incendi q̄z frangere ieiunium vel
incurrere carnis lapsum **Q**uicq̄
elegerit irretiemus eum. vel arro
ganti mendacio. si penam propo
suerit inferni vel incendi. **O** si p
posuerit iam peccauit quia pecca
re preelegit **A**dde si videris ipm
in multis deficere. dlc blandiens
non concutiant te defectus isti
frater **P**ermittit eos deus in te
ad hūilitatis custodiā. ne magni
tudo v̄tutū te extollat **H**abes in
paulo sile de stimulo sathane p̄

Curget manifestat

neglectuorem manifestat
amus eū et illa p̄rijs dicit
dus p̄rijs iam nō habent
gi h̄ in illis curset cū ipm
ruius tuum o blaphemus
inoris tūte tractuam
opacitōis immutare. qualis
hoies sūnt meretrix dign
reū somnare **P**rodeat ipm q̄
tam⁹ est in oculis suis putat
insignit et tractat su p̄rijs et
am in dō et lēds anglos eius
lēds et de p̄rijs rando se ipm
Suadent vobis in q̄ p̄rijs
valde mibi dicitur. sup h̄
soluātes in alia vltima dicit
barois. sed ea dicitur q̄ dicit
rica **P**rodeat in caritate
struātes v̄tū alime. neglig
tas p̄rijs rando sūnt
alimo v̄tū nō struātes v̄tū
in h̄. **E**xores sūnt h̄ in q̄
placere **P**rodeat⁹ nūc assidue
q̄ et l̄p̄rijs⁹ temerit̄s in
ipm **P**rodeat manus oculus h̄
bes elares ipm⁹ esse pacien
tis plus h̄ amatores q̄ sordū
vos alip̄ria venies **A**gite
p̄rijs v̄tū solas fidelit̄e mī
bi quere⁹ h̄os v̄tū h̄os solū
carios tātem mī sūnt h̄ h̄o
licuōtam orem. h̄am v̄tū
mente cordis h̄ h̄am gyroaz
et p̄rijs h̄am v̄tū capn v̄tū
p̄rijs **Q**uo m̄ mag. p̄rijs in
bi q̄ esse gyroaz. curat h̄
et pambulare eā. h̄os rando p̄rijs
De h̄o q̄o et agitas frater. quo

Super Magnificat

magnitudinem reuelationū. **C**apiamus eū et illaqueabim⁹ vt defessus p̄rios iam nō laboret corrigi. h̄ in illis audeat etiā glari. **S**it rursus tuum. o blasphemia. soror inertis desidiē machinamentū. sit cogitatōes immittere. quales nec hoies seclī. nec meretrices dignarentur admittere. **P**udeat ip̄m qui tant⁹ est in oculis suis. pudeat et indignē et irascat. supbiens etiā in deū et scōs angelos eius et scōs. et desperet tandē se ipsum.

Suaderē vobis inq̄ q̄tuor sodalib⁹ mihi charissimis. sup hmōi solitarijs in alia discrimina deturbandis. sed ea q̄tidiana q̄i domestica. **P**reterea in curiositatez per scrutatiōis vite aliene. negligētiā p̄rie vite. videre festucāz in alieno oculo. nō aduertere trabē in suo. **E**teros spernē. sibi suaqz placere. **R**umorib⁹ nouis assidue agi. et suspicionib⁹ temerarijs inquietari. **P**roinde minus oibus hōibus. alacres spū. min⁹ esse patientes. plus sui amatores. pl⁹ sordidos alioz mala tenētes. **A**gite postremo sodales fidelissime mihi. quaten⁹ istos exhibeatis solitarios. tādē mihi filies fieri. **S**olitudinem odiant. fiant dispersi. mente cordis sui. fiant gyrouagi et pfugi. fiāt instar cayn vagi et pfugi. **Q**uid est magi. p̄riū ē mihi. q̄ esse gyrouagi. circuire terrā et pambulare eā. **N**ec nequā sp̄s. **N**ec nō q̄o te agitas frater. quid

.clvj.

turbaris. cū saz silētū pati nō potes acten⁹ obseruatū? **D**iscipulo. **N**ūc p̄rius inspicio. qm̄ vnde quaqz miser sū. et miserabilis. nec q̄o agā. nec q̄ me vertā scio. **I**ta oclusus sū inter angustias. ex impulsib⁹ sathane numeratis. p̄sertim in vltimis. vt merito tedeat aiam meā vite mee. **D**olo tñ desperare memet ip̄m. sed auxiliaria poti⁹ documenta querere. **I**taqz fraudes et laq̄os inuestigasti. tuū sit remedia tradē cautelas et auxilia. **M**ḡ **S**i hūanum p̄stolaris auxiliū falleris. **I**llud em̄. nec p̄spiciū ē nec validū. maxime aduersus acreas p̄tates. **E**st vita hōis militia sup terram. **A**duocati sūt milites angeli boni cōtra nequā hos spūs. **P**lures sūt. fortiores sūt. sapiētiores sūt absqz vlla opatione. seruētiores in iuuādo. q̄ alioz malignitas in ipellēdo. tātūmodo assim⁹ nobis ip̄is. nec vltra pellam⁹ eos adiutores taz seculos beniuolos et certos.

Discipulo. **H**oc ē p̄fco potissimū q̄o flagito. q̄o ab eis peto dari mihi ne repellā eos. **S**upio p̄terqz dep̄cor. q̄ten⁹ impulsiones suas q̄b⁹ instigāt nos bene agē studueris apire. **M**ḡ **S**i de custodia angelorū precipue singulorū. qui dantur singulis ab exordio. si de suis officijs singillatim. conarer aperire que sub exemplis leguntur in scriptura sacra. que qz per historias. que subinde per

Tractatus viij

doctores sacros tradita sūt. sup/flu? imo van? iure diceret. res suscipiens supra vires. Atq̄ ne tor? obmutescam. quasi spernēs p̄cem tuā. eligā vnū. sua auctoritate refulgens exēplū. Deinde p̄ osiderationes aliq̄s paucis versib? cōprehensas. curabo nos aduers? diabolicos insult? reddere doctores. **D**iscipul? **H**rat? audiaz et attent?. **M**gr Petr? p? tot p/petrata virtutū insignia. dormiebat in carcere. vinct? catenis inter duos milites. **T**ipus iste est xp̄iani licet egregij meritis. qui p̄ herodem istū sathan. ḡstantem i pelibus que palliāt nequiciam suaz detruditur in tentatiōis horridū carcerem. discrimen imminet mortis. nisi q̄ orante iugiter ecclia fit qd sequit. **A**ngel? astat. fulget. pulsat. surgere clamat. **S**oluit et eoduxit libertatiq̄ relinquit. **D**iscipul? **P**lacet metri cōpendium quo septem. angelico sancto sc̄a ministerio oplecteris. **M**gr **S**olenter aduertis existimo nō grauaberis si considerationes pauculas. rursus ita versibus ligauero super cautelis. quib? agē nos oportet. et prius facere qd in nobis est. gallice. fay ce que doce **D**iscipulus **N**on grauabor nec leuitati deputabo metrum quale frequēter in psalmis et canticis p̄phē sūpserūt. **M**gr **I**mo nihil apud veteres p̄bos. seriosi? metro fuit. **A**ccepe ergo dogmata

De custodia angeloz.

septem. **P**ensa quis finis p̄prius q̄ sit status ois. **S**athan impelli sperās fac iussa. timensq̄ Magnifica dñm. dic o me suscipe xpe. **D**ixeris hic et nunc velut hic et nunc moriturus. **V**ive pius. purus. velut hic et nunc obiturus. **D**iscipul? **E**t si prouocet me auuiditas expositiōis latioris. nolo tñ esse molestus exactor post tam multiplex eloquiū p̄ te nunc habitum. **C**onseruabo iterim oīa verba hec cōferens in corde meo. quousq̄ altera nos collocutio. congreget in id ipsum. quousq̄ preterea centilogium de impulsib? accepero. **M**gr **F**iat vt vis et in eo bene vale. qui deposuit potentes de se de et exaltauit hūiles.

Sequitur tertia par.

titio de septem modis generalibus angelice custodie per notulas. lxxij.

Exaltauit humiles **D**iscipul? **C**ōuentiōis huius nre diez. et locū prosperū faciat istorū beatorū btissima ista per hūilitatem singularit̄ exaltata. cui? est hoc verbū **E**t exaltauit hūiles. **M**gr **F**iat. tu qd affers colloqui post triduanum h̄ silentiū? **D**iscipulus **P**erlegi tuū sup impulsibus centiloquiū **E**xperior illud esse connexū poti nostre collationi. desinit in auxilio bonorum. contra apostatas

Caper **M**agister
angeloz nobis i e...
libus dicitur nri...
cū sit oīa cōm...
angelis nri...
mā p̄s...
bore...
dicitur...
quā...
mā...
fons...
tas...
topolo...
gū...
mal...
relinquit...
corano...
dicas...
tū...
discipul...
Dicitur...
Magister...
partit...
Itaq̄...
p̄mo...
dōnis...
et libe...
quā...
si...

Caper Magnificat

angeloz nobis i B exilio. vbi eē
filius dilectus nihil differt a suo
cū sit dñs oim. sed sub tutoribus
angelis et actozib⁹ est vsq; ad p̄fi
nitū tps a p̄re. **Mgf.** Bene est
bonos tutores hz iste fili⁹. **D**
discipul⁹. **I**stic nēpe sum⁹ agnoscere
qualia sūt adiutoria bonoz. q̄lia
ministeria q̄les pulsus aut immis
siones **M**emini vero te nud⁹ ter
tius septez officia numerasse. sub
tropolgia liberatiōis petri. **A**n
gel⁹. **a**stat. **f**ulget. **p**ulsat. **s**urgē
clamat. **S**oluit et eouit. **l**ibertatiq;
relinquit. **Mgf.** Non errat re
cordatio **S**cis ne memoriter. ad
ditas simul. vñ. cōsideratiōes ad
tutelā n̄am. sub quaduplici vsu.
Discipul⁹. **N**imiq; sic cōtinent.
Pensa quis finis proprius ē. vt
supra. **S**piritus esto pius velut
hic et nunc obiturus vt supra
Mgf. **S**cires adaptatiōem fa
cere septe ad septe. reddendo sin
gula angeloz auxilia. singul⁹ his
cōsideratiōib⁹ aut doctrinis. **D**
discipul⁹. **C**upio securi⁹ ex te agno
scere simul vt abbreviatior sermo
fiat. **Mgf.** **T**ēptabo sic efficere
pariterq; reddere totū marie can
ticum consonans dictis nostris.
Itaq; taliter accipe summam
primo. **D**ehinc amplior conquisi
tionis erit loc⁹. **A**ngelus astat
vt pensemus. hoc est ponderem⁹
et libremus in trutina cordis.
quis sit finis **S**i em sathan adest

.clvii.

nobis vt noceat q̄s ferret. si non
contra staret angelus bon⁹? **S**i
cut p̄terea querit iste sathan clau
dere. vel erucere penit⁹ oculū fidel
ne recogitem⁹ finem nostz q̄ de
us est. conueniens est vt angelus
bonus sanet et illūinet oculos cor
dis in viā et in finem pacis. hec
de primo. **A**ngelus astat. **f**ul
get in carcere mortis hui⁹ vt no
uerit vnusq; postus in tenebā.
qualis suus sit status p̄pius **S**ūt
em iuxta qualitates morboz sin
guloz. qualitates auxilioz. **A**n
gelus astat et fulgens. pulsat
incitans ad bonū. **S**cit em gene
raliter omnes et hoc nos scire fa
cit a sathan impelli. **D**um em scit
periculum. sollicitudine maiori fu
gitur ad auxiliū. **A**ngelus astat
fulgens et pulsans. iubet surgere
velociter. **H**oc autem implet⁹ duz
sperando. diuina mandata seruā
tur. **A**liquin facit obrutus in
peccatis vetus homo noster. de
se desperans. aut non cū minori
discrimine nimis sperans seu pre
sumens. **A**ngelus astat. fulgens
pulsans. surgere iubens. soluit a
catenis viciorum. vindum in men
dicitate et ferro. **C**oncussus enim
timore casto et scō cuz grata dñi
magnificatione iā se p̄cingit d̄tu
te actionis. iā calceat caligis p̄ce
ptoz in p̄parationē euangelij pa
cis. **A**ngelus sextum peragit offi
ciū. dñi astat. postq; fulsit. pul

Tractatus viij

sauit surgere iussit et soluit. educit extra carcerē. Aperit vltro portam ferreā pñie. trāsit vicū vnū satisfactiōis arte et directe.

Angel⁹ tandē. sic educū. libertati derelinq̄t. Quo factō sic sane deinceps q̄ retro sūt obliuiscēs. liberat⁹ in anteriora se totus extēdit. Reuersus. quidē ad se deo grat⁹ et angelo suo d̄t ex sn̄ia. Nūc scio vere qz misit de⁹ angelū suū. et eripuit me de manu herodis. ⁊ de om̄i expectatiōe plebis iudeorūz.

Discipul⁹. Delectat simul et edificat adaptatio. Neqz curiositati deputand⁹. iste mihi vere breuis et luct⁹ ordo. Ad dideris qd̄ spopodisti. **M**ḡ. Intelligepri⁹ que admodū q̄tuor p̄ma spectāt ad oēs generaliter q̄ purgantur. spectāt alia duo magi. ad illūinādos. tanqz p̄ficiētes. septimum p̄prie querit educū et p̄fectus.

Porro canticū n̄m sic adapta. Sciueris vt scis. qm̄ finis vniuerse rationalis creature consistit in magnificatione dñi. et q̄ exultet sp̄s in deo salutarī suo. Quid est em̄ b̄tudo nisi dñi dei n̄ri salutaris magnifica iocundaqz fruitio. honor et collaudatio. **H**oc p̄mū. **T**eterū respēct⁹ h̄militat. cōsideratio et cognitio. stat⁹ p̄prij et cōditiōis in vnoquoqz. hoc scdm̄. **I**n hoc p̄inde q̄ facit nobis magna q̄ potēs. ē. q̄ beatificat ap̄d alios. **C**ōcludim⁹ q̄ dñs ē in circuitu sp̄i sui. q̄ immittit angelus

De custodia angelorū.

dñi in circuitu timētū eū. contra tot gyrouagos demonis impulsus. hoc tertiu⁹. **R**ursus ex sanctificatiōe nois sui. dū dat spem ⁊ impletōem mādatoz dei velociter in clamat. qui p̄sus astiterat illuxerat. pulsauerat ad deum ad nos. ad aduersariū solerter agnoscent dū. **S**ubsequit̄ q̄nto. timor dñi liberās a peccō. timor em̄ dñi expellit peccm̄ testimonio sapiētis. **S**ed ne seruilis sit ⁊ viliter mercenari⁹ timor. magnificat ip̄e grati dñm recogitās qm̄ m̄ia ei⁹ a p̄genie in p̄genies timētib⁹ eū. **C**ōsurgit at timor dū aia. n̄ra cōsiderat h̄militatē miseriam si se uere faciat dñs potētia in brachio suo. si sup̄bos disp̄git mēte cordis sui. deponit potētes de sede. si diuites dimittit inanes. quis non extimuerit. si ex cōsideratiōe sue mie. q̄s ip̄m nō magnificauerit. qz timētib⁹ veniā dat. qz h̄miles exaltat. qz esurientes faciat et saluat. **S**uscepit p̄te rea sexto dñs isrl̄ puez suū. illūtatū pulsātū. cōmonitū. absolutūz. si dixerit. dñe. **J**esu suscipe sp̄m meū. **D**ū vero suscepit quis de manibus suis eripiat eū. **D**ñs qui iustificat. dñs qui suscipit. q̄s ē qui condēnet aut quis ab̄iciat. **P**ostremo sp̄s ita suscept⁹ in manib⁹ saluigardie. i. salue custodie xp̄i sueqz libertati derelict⁹. p̄ oēm herodis expectatiōem q̄o sup̄est agat ille qui sp̄ū dei agitur. qui tam perspicit vltra. in lege per-

Super Mandata
h̄militatē oratio. q̄ nō dicitur
q̄ nō ip̄e dñi p̄tulerit. in
iugo xp̄i. m̄com̄. in
totas oratio. ad herodis de
trie libertatem. **M**andata
d̄t. **S**uscepit ip̄e dñi
in lege dñi. in
lat. **S**uscepit ip̄e dñi
in lege dñi. in
q̄s. hoc dñi. in
d̄t. **S**uscepit ip̄e dñi
in lege dñi. in
angelos m̄m̄ia q̄ p̄tulerit. in
ca. p̄m̄. **C**ōsurgit at
ta. cur d̄t. in
nos. **S**uscepit ip̄e dñi
nos. **S**uscepit ip̄e dñi
ob̄tus. **S**uscepit ip̄e dñi
ma. **S**uscepit ip̄e dñi
est. **S**uscepit ip̄e dñi
n̄m̄. **S**uscepit ip̄e dñi
a. **S**uscepit ip̄e dñi
in. **S**uscepit ip̄e dñi
p̄m̄. **S**uscepit ip̄e dñi
est. **S**uscepit ip̄e dñi
et. **S**uscepit ip̄e dñi
goz. **S**uscepit ip̄e dñi
co. **S**uscepit ip̄e dñi
m̄. **S**uscepit ip̄e dñi
allumēdas. **S**uscepit ip̄e dñi
ne. **S**uscepit ip̄e dñi
holes. **S**uscepit ip̄e dñi
uere. **S**uscepit ip̄e dñi
ut. **S**uscepit ip̄e dñi
n̄i. **S**uscepit ip̄e dñi

Super Magnificat

fratē libertatis. q̄ nō timore suppli-
cū. nō spe p̄m̄i trahitur. sed suavi-
lugo xp̄i. m̄tem sc̄am sp̄otaneaz
totaz otulit ad honorez dei. pa-
tr̄e libertatem. Recordat. p̄fe-
cto solt̄ misericordie dei. dulce h̄z
in lege d̄ni meditari die ac nocte.
sicut locut̄ est ad abraham p̄m̄
n̄m et semini eius in secla q̄d ē
xp̄s. hoc deniq̄ ē perfectoz. sicut
alia sūt illoz q̄ p̄ficiūt aut incipi-
unt. **Nūc** per singla discurrem̄
angeloz misteria q̄ tacta sūt cir-
ca petrū. **Angel̄** astat. **Cur** i-
ra. cur si nō vt astatē coram deo
nos faciat. **Deo** aut̄ tunc astatē
nos tradit dionysi cū castissimis
orōibus insistentes. reuoluto ani-
mo p̄pinquam. credētes q̄ ip̄e
est d̄ns deus salutaris noster. in-
nitentes ei sicut litozi figo. tradi-
a magnete virtuoso. **Distās** ho-
tūc Refulget angel̄. cū nos edo-
cet cuī oditiōis et stat̄ et hūilita-
tis lum̄. q̄tenus inspiciat dē hūi-
litem ancille sue aie n̄re. **Reue-**
rit ipsa q̄d se q̄rere oueniat. **Non**
est oib̄. oia equaliter licēt decēt
et expediūt. **Totū** pastorale gre-
gorij extētū est in hmōi documē-
to. **Propterea** trāscūtes. inducam̄
m̄ q̄tuor industrias specialiter
assumēdas cōtra astutias satha-
ne. fūdatas ex locis dialeticis. q̄b̄
holes ignaros p̄p̄h̄ status conat̄
auertere. vel mutando dū bñ sūt
vel retinendo p̄tinaciter statū. dū
male locat̄ sūt. **Locū** assumit ab

.cloffj.

auctoritate. sed applicat sinistre
Locū ab exēplo et similitudine h̄ d̄i
similiter. cuz nihil in p̄sona vel re-
n̄ra **Locū** ab inductiōe. q̄ten̄ pre-
cipitet in iudicia falsa et temera-
ria **Locos** deniq̄ sub trūcato en-
timemate. m̄inoze sua non appo-
sita vel explicata. **Scit** enim q̄ ex
minorib̄ seu p̄ticularibus p̄missis
tota pendet difficultas illationis
Fallit se volūtas sepī in hac ar-
gumentatione. dū p̄ntato aliquo
obiecto generaliter sub rōe boni
cōfestim fertur in illud attēptā dū
nō discernens in p̄ticulari. q̄d vel
quale sit illud bonū **Dicit** ratio
succurrendū n̄c̄itati p̄p̄h̄ corpori.
sui. **Comede** et bibe iubet volun-
tas **Colend̄** est dē. tene ergo te
igitur in hac religione respondet
voluntas. **Dicit** ratio maledicti
sunt qui viam pacis p̄pediunt
Respondet voluntas. q̄ maledi-
cti sunt qui viam cessionis huius
contendētis de papatu non inq̄-
runt. **Notum** est qualiter loco ab
auctoritate abutebatur aposta-
ta **Julianus**. xp̄us d̄t **Nisi** q̄s re-
nūciarēt d̄. **Imo** sic diabol̄ aus̄
est dicere christo. **Scriptum** est.
Angelis suis d̄. **Non** habemus
necesse. longe morari quia ex ip-
so sūperunt om̄es deceptiones
hereticoz exordiū. maxime dum
q̄runt hoies vltra sapere q̄ diui
sit eis deus mensuram fidei vel
doctrine dum fieri volunt ma-
gistr̄i qui nunq̄ fuerunt discipuli

Partitio .iii. De

dominans. similiter ad vigilantem
q hoc cū ratiocinationibus multis
et reflectionibus quibus dicit sepe
sibi. **Cu non dormis. Ecce talia et
talia facis et inspicis Tu somnum
tuū alijs narras et recolis Est autē
vigilantis ait Seneca narrare so/
mnia sua. Ita somnians hec et ta/
lia nūq̄ agit Porro suppetit i hac
re visitatio petri quam tractamus
De ip̄o quidez utiqz vigilante scri
bit historia **Luce.** Nesciebat verum
esse quod fiebat per angelum. ex/
stimabat autem se visum videre.**

Discipulus. Concludo magis qm̄
necesse sit nobis in his tenebris et
ymbra mortis angelica visio simul
et illuminatio cum ista que intimo
sensu et gustu docet de omnib⁹ spi
ritus sancti vñdione **Magister**

Iure ocludis iure consulimus nos
assidue per deuotionis orationem
sub hoc duplici refugio suppliciter
humiliari quatinus v̄itas nos ex/
altet **Angelus** astat. Pōt in mo/
mento in ictu oculi noster angelus
a summo celo deorsum nobis asta
re qui nihilomin⁹ semper astat deo
beatifica visione. **Non** deserit exem
plar eternū dum venerit circa nos
operari. consulit non minus diligē
ter. quia sue actionis regulam esse
scit et artem directiuam. **Fit** autē
aliquando custos angelus longe
a custodito. non per ignorantiam.
non per negligentia suā. sed ppter
maliciam nostram cui dedignatur
astare. **fit** hoc aliquando p dispen

custodia angelica clie

sationem ad experientia nostre col
luctationis cum aduersarijs nostris
Dū em̄ angeli boni qui iuxta nos
erant delonge steterint fit quod se
quitur. **Et** vim faciebant qui que/
rebant animā meam. **Et** qui inqui/
rebant mala mihi locuti sunt vani/
tates q dolos tota die meditaban
tur. **fit** tūc angelus noster adiutor
in oportunitatibus in tribulatione
facit cum temptatione puentum.
Erudiuit em̄ prius quid agere con
ueniat tempore conflictus q impul
sus **Discipulus.** Opere precū est
agnoscere quib⁹ doctrinis armat
angelus bonus suos stare contra
diabolum in die belli **Magister**
Multi multa scripserunt in enigma
tibus et figuris et similitudinibus
varijs corporaliter pugnantū Tu
qm̄ scolasticus fuisti gratantius pu
to recipies si exemplū quasi famili
are de scola tibi tradidero **Consti**
tue sathanam quasi sophistam. cui⁹
hoc totū studiuz est fallere. nō que
re sapiens esse sed videri **Unde** vt
decipiat garrulus est. multa petit.
Celat ppositum suum et inuestigat
alienū. sophisticus per omnia. **Tu**
econtra doct⁹ ab angelo bono cau
tus esto. nominatim in quattuor.
differemus postmodū de reliquis.
Primo velis nō videri sapiens. sed
esse. **Sapientis** autē precipua cura ē
finem respicere. **Secūdo** pauca cū
aduersario loqui vel ex toto silere
Certū habe tertio ppositū suum q
te querat decipere. nō docē. **Certū**

*De q̄ ab angelo bono fit m̄
q̄ p̄ph̄tationes dicit q̄ m̄
et h̄m̄ x̄*

Tractatus viii.

fit quarto posuisti tuum nolle veritatem deserere. **D**iscipulus. Discurre summatim de singulis. **M**agister. sapientia christiano est id ipsa non solum nomine profiteri se christianum. hoc quod bona fide quesierit. hoc qui cupierit ut malit esse bonum quam videri. **E**re plo cathonis pueniet ad optatum. iuxta socratis documentum. **A**ruo spiritus discipline effugiet fictum. pro critica scilicet et delusore ipse deludet quod deludi sinet. **E**litgit talis seruire do obus dominis. **I**ngredi terram viuentium duabus vijs. fit propterea inconstans. fit arundo semet agitans. fit cum garulo sophista se similiter in omnibus effluens. deserit cautelam secundam si lentum. **I**n silentio autem et spe est fortitudo nostra. **O**bservatio silentij quam necessaria sit notauit rex penitens. **E**go inquit tanquam surdus non audiebas et sicut mutus non aperiens os suum. **M**ulgata veritas est femina quam auscultat et castrum quod loquitur. nesciunt diu stare. **P**ossunt addere de curiositate alteri cuiuslibet sensus. **E**ua si clausisset aures ad primam diaboli curiosam interrogationem. quia pro **C**ur incepit. **S**i mox defugisset ad mariti consilium superasset temptatoris astutiam. **E**xemplo cuiusdam matrone quam dum impeteres ab adultero. queram inquit a marito meo si tibi consentiam. **P**robe quidem si verbo suo cor et operatio partem iungebatur. alioquin peccitas dicti plus accendit adulterum. diuertere se partem et silere cautum magis. **F**ulciam etiam

vulgata veritas femina quae loquitur

fabulae ex. de vulpe et cano adhibentur
ad memoriam fieri dicitur

Sup magnificat

ex animalium fabulis dogma nostrum
Vulpes et catus dum in nemore fuissent obuiam sibi. audiverunt alioque sonitus venatorum et latratum canum. **C**ontremuerunt. mutuo inquirentes qualiter euaderent. **N**escio inquit catus nisi modum unicum. **S**pernens eum vulpus asseruit se habere modos mille et mille per circuitum. **F**acta est interloquendum irruptio canum. catus exiit in arborem. vulpis canum morsus plurima circuitione deludens diu. tandem comprehensa docuit saltum catus unicum plus ad evasionem valuisse. **H**ec nos fabula respicit semper ad arborem ad quam docet sapientia confugiam non tam motu corporis quam per cordis. **D**amus aliquando aliquod tale salubre consilium dum preterimur decipimur. **E**xemplum doceat a parabolis sumptum. **N**idificabant palumbi siluarum in arborum proceritate more suo. circuebat vulpis ad radices se comminans ascensuram se nidos omnes cum fetibus direpturam nisi pullum sibi proficeret unus. **T**repidantes palumbi agebant quod petebat et abibat. **R**euertebat ad simile quousque passer dato palumbis consilio continere se nidis suis. vespes a fraude sua fraudata est. **S**ed in passerem vertit in fidias. non viribus sed adulatione. **E**rat in dumo passer. vulpis affuit beatificans auiculas quam volatu suo se pregeret a bestiis et laqueis terre. **S**ed hoc unum deest inquit quatione contra ventorum turbines et frigoza se protegant. **V**oluit passer

Partito II. Et
dicitur et concorsio
Respondit se puenit
Habebat botes a fructu
em caput huius plumbis
et cetera in a dicitur
pes in no laus autem
dum propter aliquid
plus i passer ad ramos
autem catus vulpes cum ramos
fictus de amari quod ageret
fit ut dominus caput ad pete
ris plumbis. **E**litgit vulpes in no
viuentem et decipiam. blandum
vota rapuit. **I**ngrediamur de se
ris. **O**culi mei semper ad dominum
vicijs. **E**quor effusus et ra
quia ipse exiit de laqueo pro
meos. **E**t in ps. **D**avid qui
dum trasit homo non auerit
et no habens in cor suo rogarum
cos. **S**icut dicit. **Q**ui in u domine
horat in exortio me dicit trans
nos. **E**t alit. **E**uozes me de la
queo. **C**ur clamavit michi qui tu te
Euozes. **O**ruentem dominum
in digne tuo tempore. **E**t iustus
Euozes. **V**olui venoz. **E**t dicit
Ridicem tota in sollicitudine
lationis nos in vobis et dicit
quia subitiam curam. **D**icitur puer
na spectare potius ad expozitionem
respondentis miram illam si non
erbeat cum aduozario congreui
congressus nihil respondeat. **E**t
ne preterea quod libem. **J**acob
vultite diabolo et fugiet a vobis
seruus de eodem. **E**ui reitite
vultite in fide. **D**ie que formam.

Partitio .iii. De

gloriarī et concionari cū garrulo.
Respondit se p̄tectionē habere dū
fiabat boreas a sinistris. mergebāt
em̄ caput sub plumis ad dexteram
et ecōtra si a dextris. fingens vul
pes se nō satis audire p̄pter distan
tiam. protrahebat allo quid. **Dila**
plus ē passer ad ramos primiores
terre. quediuit vulpes dum ventus
fiabat ab anteriori quid agebat.
Sic ait demittens caput ad pecto
ris plumas. **Exiit** vulpes in non
videntem. et deceptam blanditijs
vorax rapuit. **Inducam** de scriptu
ris. **Oculi** mei semper ad dominum
dicit ps. **Sequitur** effectus et ratio
quia ipse euellet de laqueo pedes
meos. **Et in ps. de Dauid** qui fa
ctus erat sicut homo non audiens
et nō habens in ore suo redarguti
ones. **Subditur.** Quā in te domine
speraui. tu exaudies me dñe deus
meus. **Et alibi.** **Educes** me de la
queo quez statuerūt mihi qm̄ tu. **Et**
iterum. **Prouidebam** dominuz
in cōspectu meo semper. **Et rursus**
Ecce sicut oculi seruoꝝ. **Disc.**
Ridebunt forte nri scolastici fabu
lationes tuas de aibus et bestijs.
quia subtilia querunt. **Dicent** prete
rea spectare potius ad opprobriuz
respondentis metam silentij si non
audeat cum aduersario congressi.
congressus nihil respondeat. **Ubi**
erit preterea quod iubetur. **Jacobi**
Resistite diabolo et fugiet a vobis
Et petrus de eodem. **Cui** resistite
fortes in fide. **Dic** que fortitudo.

custodia angelica clē

que laus est fugere? **T**ime cede ma/
lis dicitur apud poetam. **Sed** con
tra audentior ita vulgo dicit. **Qui**
fayt on le chasse. **Qui** fugit fugat.
Magister. **Quid** si fugerint scola
stici tui quartam cautelam a nobis
hic notatā qualiter accipiat. crassi
us ridebunt. **Docemus** vt quicq̄
sophista nequam diabolus argu
mentans concluderit cōtra bonos
mores aut fidem. **Dicat** pius et fi
delis animus ab angelo monitus
nego cōsequens nec aliter. nec alia
forma respondeat. **Stet** in sua po
sitione secur? **Unde** illud de comi
co agunt homines birreus semper
homo. **Discipulus.** **Stultus** hic
modus responsionis habetur.
Magister. **Atuero** nullus sapentior
nullus cautior apud xpianos re
spondendi modus contra diabo
lum. **Quicquid** agarriat. quicquid
nectat. hec vna sit responsio fidelis
anime. **Epiana** sum. **Sic** olim blan
dina martir. **Sic** re et nomine qui
dam sanctus apud tortozes persti
terāt vt nihil extorquere possz sua
malignitas ab eis q̄ xpiana sum.
xpianus sum. **Hoc** meum nomen.
meum genus. mea fors et patria.
Mentior si non ita iusserit apostol^o
deuitare otentōes verboꝝ q̄ p̄pha
nas nouitates et nō intendere ge
nealogijs interminatis cū similib^o.
Discipulus. **Cur** ergo sancti do
ctozes tot questiones induxerunt/
agitauerūt. determinauerūt. **Ma**
gister. **Ita** habes altē opusculo rōez

Tractatus viii.

Porro principalis noster sermo est hic de impulsibus secretis diaboli cum blasphemis suis que non melius quā contemnendo vincuntur fugiens indignans aut deridens. anima christiana dicat simpliciter quod alia dixit proacaciter. Quere qui tibi respondeat. Dicat. blasphemia tua sup te furcifer et damnate. alio quā si velit sibi facere laudem quia bonū dissoluerit sophistrias omnes nequissimas. ipse se seducit. quia iam superbiens meretur illud. meretur laqueis irretiri. nisi talis sit qui pro consuetudine habeat sensus exercitatos. totus spiritualis effectus oīa diffudicās. **Angelus** astat ad recordationē dei fulget ad cognitionem nostri. Pulsat ulterius tertio ad confutationē aduersarij. **Diximus** super huiusmodi pulsibus et impulsibus iam plurima. volo nūc inducere fallacias quatuor ex logicis sumptas ad cautelas quatuor predictas. et totidē a locis dialecticis deceptiones ortas. Sunt huiusmodi fallacie. vna scilicet plures interrogatōes vt vnam. altera scilicet quid ad simpliciter. tertia scilicet accidens per coniugationes inutiles. quarta per apparentiam contradictionis et non existentia. **Discipulus** Iste sunt ognite logico. sed quid ad deuotum. quid ad morale documentum? **Magister**. Multū per omnem modum. Scis quia extra dictionē nominant iste fallacie. quia non ex dictionibus sed ex rebus ortū ha-

sup magnificat

bent in apparentia simul et defedu. Neque pretēa quispiam ē deota sine litteris quā istis possit falli. **Discipulus**. Induc exempla. **Magister** Subdolos impulsor. instar sophiste pponit aie timorate plurimas interrogaciones. Urget quatinus vna detur absoluta responsio. Ad formā inquit. Querit ab vno exempli gratia qui ex adulterio gratissimū ei optimis moribus et artibus institutum habet filium. Velles tu deuote petre non habuisse filiū talē? Si respondeat. placet hunc habere. Perstat inquirens. Quid super adulterio dicis? ex quo non alibi habitus est. responde. quid elegeris ex duobus. carere filio. vel adulterio. Si dixerit carere filio. conscientia sepe contradicit. Si placet ad ulterius. plane peccat. nec penitet. **Discipulus**. Sencio quod vanda sit duplex responsio. placet filius. dupliciter illicitus concubitus. **Magister**. Consulte sentis. vnde si miles impulerit vt facta comparatione filij ad adulteriū. respondeat petrus quid e duobus mallet. non oportet vt simpliciter respondeat sed distinde. Tactus est prius alter casus super interrogacionibus curiosis. Si doleat homo de peccato. sic quod mallet fuisse damnatus vel annihilatus? Si fugiat ita peccatū quod mallet cruciari per incendiū multis diebus quā frangere debitum ieiuniū aut omittere mendaciū. Mitanda est fraus interrogacionū huiusmodi plurimū que impel-

et fallaciae sunt

tertio illi de
aut respondeatur
non fallam et amorem
vibus performance
lem elatione. Dicitur
eligo. nihil peccat
certum non mouet
hominem. Quod si reuerent
reperit aliquis elige
reuerentiam talis
reuerentiam tempore
hominem in humilis
libro angelus dicit. Domi
no pater. me tempore
quod possum. Et si casus
quid pater in domo
nate quod faceret
provenit et posset
erit quod per peccatum
at ipse arrogatur
petre. Et si oportet
et non oportet. Dicitur
perpetua meo
quod possum. Et si casus
vultus aut in talis
quod non videtur. **Discipulus**
la. Et hoc est
fratris et hoc est
nes quoniam
luntate
duant in
penitens a
quod possum
le peccatū. **Discipulus**
lis formidolap
hunc vel eligo
uoluntate dei
reuerentiam
si ceciderit

Partitio .iii. De

lunt respondentem aut ad temerariam falsam et arrogantem de suis viribus presumptionem aut culpabilem electionem. **D**icat igitur. neutrum eligo. displicet peccatum. horreo incendium. nunc incendium non incumberet eligendum. **Q**uid si vehementius urgeatur aliquis eligere quid ageret adueniente casu tali. prout erat martirium tempore tyrannorum. **R**espondeat se humilians sub deo et sancto angelo eius dicat. **D**ominus non patiar. me temptari supra id quod possum. **E**t si casus eueniret quale proponis spero in domini bonitate quod faceret cum temptatione prouentum ut posses sustinere. vel aliter quod per peccatum euadere. **C**auet igitur arroganter predicere cum petro. **E**tiam oportuit me mori tecum non te negabo. **D**icat potius Imperfectum meum viderunt oculi tui. sis adiutor in oportunitatibus in tribulatione. aut in talem temptationem me non inducas. **D**iscipulus. **C**aute sobrie quod consulis. **C**onfundis ex hoc curiosas inquisitiones quorundam confessorum super voluntate certa non peccandi seu recidivandi in futurum ut dum interrogatur penitens a se vel altero. **E**credis tu quod postmodum nunquam cades in tale peccatum. **R**espondeat. ego fragilis formido lapsus. non tamen volo nunc vel eligo casum. **D**e futuro misericordie dei me commendo deprecans ut me custodiat a peccato. **Q**uod si ceciderit fragilitas mea.

custodia angelica clxi

deprecor adficiat ut resurgat. **H**ec fallacia sunt plures interrogaciones ut vnam quantum video non melius evitatur quam per silentium modestum se diuertens ad alia cogitanda. aut per distinctionem acutam interrogationum. aut perstet iuxta quod notasti. neget quod consequens. **M**agister. **I**ta est etiam circa speculabilia secundum rectam tangentiam. **D**iscipulus. **E**xemplifica. **M**agister. **D**ispense deceptio prouenit in speculabilibus ex defectu distinctionis et resolutionis ad simplicia. qua deficiente. doctor quo plus inquireret per argumenta se dissoluere. tanto plus inuoluet. et eo plus si non veritatem sed aduersarii confusionem per sua laudem scrutatur. **E**xemplum volens vnus doctor concordare simul quomodo actus peccati a deo et a libero arbitrio. **C**oncludebat argumentorum subtilitate non pia religiose quod deus erat causa peccati. quod deus facit hominem peccare. quod deus vult hominem peccare dum peccat. **A**ddidit ipse idem quod libertas arbitrii comparata ad deum faciat ista necessario quod factura est. **I**n operatione ad diuinam prescientiam omnia de necessitate sunt futura. alioquin inquit deus posset falli. **A**ddidit quod quod ideo et non aliunde res dicuntur impossibiles fieri quod positive deus vult ita esse possibile. cum tamen si deus per impossibile non esset. impossibilia nunc non essent tunc minus impossibilia. **A**ddidit contingentiam in deo intrinsecam esse. quod distinguere

Tractatus viii.

Annotationes terminorum vel nesciebat vel spernebat. **D**iscipulus Tange breuiter formas argumentorum. **M**agister. Arguit sic in forma logica. demonstrato Sorte qui facit homicidium. voce actus ille. **S**ortes facit a. Et sortes habet preceptum de non faciendo. a. ergo sortes peccat. Tunc ultra Deus facit et vult totum antecedens et quamlibet partem antecedentis. ergo facit et vult consequens quod est illud. sortes peccat. **D**iscipulus. **N**otandum in dissolubilis hec ratio. **M**agister. **N**otandum si non distinxeris aliquid in ea. Si preterea non respexeris ad blasphemiam insanam vltime illationis. quod deus facit et vult quod sortes peccat. Quanto magis oportuerit sapere ad sobrietatem. vbi etiam solutio rationis latuisset et dicere. soluat eam angelus domini et solutionem aperiat. Omnis absque dubitatione ratio que militat contra pietatem sophistica est peccata in materia vel in forma. Quod si non videat discipulus homo. videt doctor christus homo et angelus eius in ipso. Itaque dum subsumit doctor iste anglicanus que presertim dum cognominant quod sortes habet preceptum de non faciendo. a. actum. vel intelligit absolute de esse actus solammodo. et tunc est falsa minor ista quia sortes potest in casibus multis facere. a. actum sine peccato sicut in furia vel in inuincibili ignorantia. Si vero intelligat quod sortes habet preceptum de non faciendo. a. de for-

Sup magnificat

miter et peccabiliter. hoc vtiq; verum est. Sed iam deus neque facit neque vult quod sortes taliter agat et ita non facit neque vult antecedens predictae sophisticae sue quia palam concludit deformitatem. aut consequentiam nihil tenet. Constat enim quod nec dominus. imo nec homo potest velle deformitatem sub ratione deformitatis dicente Dionysio et philosopho quod nemo ad malum aspiciens operatur. vel le autem est quoddam operari. **D**iscipulus. **C**ui simplicitas placet. placeat et tua responsio. consequens est iudicio meo. Sed neque si calumniosa esset ista vel altera responsio deberet inconueniens tantum credi quod offendit omnium piarum aures tam philosophorum quam moralium et simplicium in quacumque lege viuentium. **D**ic alteram sophisticam de futuris contingentibus. **M**agister. **A**ceptit sic. **A**ntixpus fuit heri futurus. et antixpus non erit. ergo deus vel homo qui credit antixpum esse futurum deceptus est. Antecedens est possibile et compositibile quia prima necessaria et secunda possibilis. omne autem possibile stat cum necessario. Igitur consequens possibile quod impium est de deo concedere. **D**iscipulus. **D**ic responsiones. **M**agister. **D**istingue minorem qua dicitur. antixpus non erit. tanquam possibilis sit. Aut intelligis quod est possibilis quacumque lege posita et tunc istam nego. Aut intelligis quod possibilitas operatur ad dei potentiam absolutam seclusa omni lege

Partido 8. De
su opatione. et licet h
consequuntur. et sequuntur
tunc sunt et sic h
de factu vel de possibili. h
natura quod in maiore
autem aliquis anxius
de lege ordinari. hinc quod de
hinc potest et non potest facit
potest habere et antixps
fuit. hinc est quod aliqua decept
hinc iudicio deus. Porro de
potest hinc quod potest vult
deus contingit modo necesse
dicitur hinc est in generali
motus sophisticus. **D**ic
spina hinc amplius hinc
narratio quod sophisticus locu
bilis erit. Et sic. **M**agister
hinc. **S**ic qui querit memo
nente ad res eadem in hinc
antix. **P**orro quod antixps
antixps est hinc. **M**agister.
aliter est. **N**arrat. **N**arrat in illo qu
sunt hinc ecclesiasticae eal
hinc de quod est inuincibili
hinc contra quod hinc que simplici
tas quod inuincibilem ponendo
vult hinc vult. **D**icunt in h
spes sophisticas eam tunc h
re in simplici ecclesiastica. **N**ot
illi quod non re alij hinc
fice eandem questionem hinc
finitio hinc circulatori hinc
tio timeret. **M**os sophisticus
tanquam semet ipse fallat et rap
tat in astuta sua sum et agita
venerint. **D**icet hinc per hinc
hinc quod arguit tunc argu

Partitio .iii. De

seu opatione. et sic cecidit. h negat
consequentia. **Q**u ergo credens an
tixpm futuruz ex fide sit deceptus
de facto vel de possibili. Ratio est
clarissima qz in maiori no credidit
aut sciuit aliquis antixpm fore nisi
de lege ordinata sciens q de abso
luta potetia de no posset face qn
potentia haberet vt antixps nuqz
foret. No est igit aliqua deceptio
sed summa sformitas. Porro dece
ptionis rōez q ponit intrinsecuz in
deo otingentia modo notauimus
Alibi lati apta est in centilogio de
modis significadi **D**iscipul^o Per
spicua fit amplius mihi sapientis
narratō. qz q sophisticē loquit odi
bilis erit. **E**t itez. Illusozes ipe de
ludet. Sic qui querit mendaciū sō
uertet ab eo cadēs in laqos qz te
tendit. Porro. q ambulat simpliciē
ambulat cōhōent **M**agister. No
aliter est Narrat Rufin^o in illo que
addidit historie ecclesiastice euseb^{ij}
libro de quodaz inuincibili sophi
sta cōtra pietatē fidei que simplici
tas pñ senis nudam pponendo ve
ritatē fidei vicit. Docemur in hoc
apud sophisticas etiā demones psta
re in simplici cōfessione fidei. Posti
illū q mox vt aliq sentiebat sophi
stice orendē quiescebat nisi foris ex
silencio suo circūstantiū scandalisa
tio timeret. Mos sophisticaz est vt
tandē semet ipos fallāt et apprehē
dāt in astutia sua. dum ad agibilia
venerint. Docet hec pteruā demo
nū quoz argutias retorquet ange

custodia angelica clxi

lus dñi ostra semet ipos in fines cō
trarios **D**iscipul^o. **E**xempla da.
Magister. Impulit fies Joseph
vt ex visionib^{us} somnioz inuiderent
ei querētes media q scripta sūt ne
regnaret sup eos. Quis euent^o fuit
scimus. Regnavit. Ita qtdie fide/
les impetit. quosdam vt deficiat et
exaltat. qz p tribulationē humiliat
fiunt doctozes qz infatuare quēit
fiunt purgatiozes **F**iūt sanctiozes
qz satagit inficere. qz disciplinā cō
uertit in penitentie patientie qz vir
tutē. Permittit angelus futura qdē
demonēs ab eis ognita similiē inue
stigare q audire. quare? quia scit q
dū querēt obniti oplebūt volunta
tem dei. Sic in Joseph sic in omib^{us}
fiet electis **D**iscipul^o Satis enim
de fallacia fm plures interrogatō
nes dixisti queadmodū nunqz abs
qz distinctione danda sit vnica re
sponso. **V**ideo pinde osilium salu
berrimū qd est q se fideliter resol
uere osuecat **M**agister. Piaduer
te queadmodū in moralib^{us} etiam
istud potest et expedit. Si dolet ca
put aliqz ex ebrietate vel alia cul
pa. fiat eger. acceptet dolorē q egri
tudinē patienter vt est afflictiuā
ozans deū quatin^{us} sit ps purgatō
nis sue. peniteat de causa. p qnto
est culpabil. Si moris pater et fiat
heres fili^{us} locupletat^{us}. doleat pie
mortē pñs. gaudeat gratis de opi
b^{us} relictis. Si puniunt iudicialiter
pccozes letent de iustitia. tristentur
de demeritis. Potes alti^{us} speculari

Magister. L. 20

*et de dyabolis
venerunt ppheta
ad p vñr videri p
in no cōhōent q
respondit p dñm
p dñm vñr videri
quasi a me et nō
quasi p te vñr dñm
m et ego vñr p dñm
m et ego vñr p dñm
vñm*

f 2

Tractatus viii.

de prescientia dei circa damnatos etiam pponis tibi tales fore. nō quidem asserendo vel cū desperatione. **D**ic considerando iustitiā dei. **I**ustus es dñe et iustitie tue diligende sunt et honorande. peccata vero q̄ sunt damnatiōis occasio. detestor odio abominor. q̄ taliter me velle vis et precipis. **S**oluit inde laqueus iste neq̄ssimi quo vult responsionē vnā dari dū curiosus inquirat. **S**i deus vult te damnare. vis hoc et tu? dic nolo peccare. **Q**uod si non peccauero non damnabor. **S**i rursus urgeat pulsans. **Q**uid si tibi reueletur tua damnatio? **Q**uid si reuelet de te petro. q̄ alter q̄ peccauerit in hac die tandem saluabit. alter qui non ita peccauerit tandem damnabit. **C**asus ē possibilis. et ideo reuelabilis. **N**unquid eligeres hodie peccare. nunquid in p̄mo casu desperares? **R**esponde cautus semp. non vnica sed duplici respōsione. **H**abēt hāc industriā pueruli dum interrogant quē e duobus plus diligis patrem aut matrem? **I**nquirūt. diligo patrē diligo matrem. **S**ic interrogatus demū petrus. diligis me plus his? **D**istinxit et respondit. **T**u. scis dñe quia amo te. innuens quia diligūt et alij te. **S**i querit. nūquid malles peccare nūc. postmodum saluari? **R**espōdeo. **N**olo peccare. volo saluari. **E**t in altero casu. **D**ic. volo sperare quia sic precipit. **C**redo similiter deū non reuelare nisi veruz sed non ita q̄ neget semet ip̄m. **E**t

Sup magnificat

sub electione pponunt duo mala. caue neutz eligas. **N**am in malis quid est eligendū? **A**duero si culpa nostra ceciderim? vt necesse sit alterum ex peccatis fieri minus est acceptandum. quia iam in op̄atione deterioris sortit̄ boni p̄m quid rationem. **D**eniq̄. p̄icit iste pulsus angelicus quo dissoluit colligationes spirituales. sicut in petro materialiter adū. **P**rofitur inquā cōtra omnes pene fallacias que sequūt si pia voluntas affuerit. **D**iscipulus. **E**xplica de fallacia p̄m q̄o ad simpliciter. **M**agister. **C**onsidera solerter vnde volūtas decipit. p̄sertim a mundo et carne p̄ p̄secutionem voluptatū. aut p̄ fugā tribulationū. **P**resētant itaq̄ sibi tanq̄ bone simpliciter. vel simpliciter fugiende q̄ si sic. arguat. caro vel mūdus. **H**ec delectant nūc. hec contristant modo. **E**st aut̄ delectatio bona. et tristitia mala. **S**i volūtas sit impia vel incauta confestim eligit hoc bonū p̄m quid et refugit simile malū. **S**i vero sit virtuosa consulit rectam rationē et obedit cōsilio. **S**i vero neq̄ sit refugit rationē cōsulere. imo claudit oculos et aures sibi. **P**orro voluntas incōtinentis. audit quidem cōsiliū rationis conscia sibi quia bene suadet. **S**ed tandem inclinata p̄ bonū p̄m quid dimittit iudiciū ratiōis actualiter cōsiderare et impetu suo fert̄ in illud sciens semp in habitu et cōsentiens rectū esse. preferendum q̄ rationis

Discipulus. **M**agister. **C**onsidera solerter vnde volūtas decipit. p̄sertim a mundo et carne p̄ p̄secutionem voluptatū. aut p̄ fugā tribulationū. **P**resētant itaq̄ sibi tanq̄ bone simpliciter. vel simpliciter fugiende q̄ si sic. arguat. caro vel mūdus. **H**ec delectant nūc. hec contristant modo. **E**st aut̄ delectatio bona. et tristitia mala. **S**i volūtas sit impia vel incauta confestim eligit hoc bonū p̄m quid et refugit simile malū. **S**i vero sit virtuosa consulit rectam rationē et obedit cōsilio. **S**i vero neq̄ sit refugit rationē cōsulere. imo claudit oculos et aures sibi. **P**orro voluntas incōtinentis. audit quidem cōsiliū rationis conscia sibi quia bene suadet. **S**ed tandem inclinata p̄ bonū p̄m quid dimittit iudiciū ratiōis actualiter cōsiderare et impetu suo fert̄ in illud sciens semp in habitu et cōsentiens rectū esse. preferendum q̄ rationis

De custodia angelica

Iudiciuz. Discipulus. Quo pacto fieri potest quod voluntas ferat in obiectum non preiudicium rationis iudicio quod in illud ita ferri debet. non enim ferri in incognitum. **Magister.** Est inter doctos grandis disceptatio si et qualiter fieri valeat quod inquirimus. maxime quod dicente philosopho consona ad sapientem. Omnis malus ignorans. **Ceterum** parisiensis articulus habet ita. Si ratio recta et voluntas recta. est error supple sic dicitur. Itaque duo sunt in hominis liberi arbitrii iudicio. **Unum** quod est recte rationis. et vocatur proprie iudiciale seu legale. **Aliud** est per modum arbitrarie potestatis. Arbitrarius autem non semper tenet insequi iudicium secundum leges. sed habet plenam facultatem eligendi sicut sibi placuerit. nunc autem tale est iudicium quia potest insequi vel non insequi per sue voluntatis arbitrio iudicium rationis. **Discipulus.** Intellego tale effici sepe propterea ratio participat voluntati non ut ancille sed sibi consulit ut dicitur. **Portat** tamen sibi lucernam ut videat qualiter sit incedendum non ut cogat eam. imo diuertit ad eam imperium lucernam suam vel suffocat et deserit eam ne luceat actu pleno. **Et** ita quavis voluntas viciose eligens sit semper errans in electione tali arbitraria. non oportet tamen quod error sit ratione iudicaria vel assensiva. **Est** nihilominus ut omniter ignorantia crassa vel supina. **Soluitur** quemadmodum **Ad** potuerit peccare nec tamen errore seu dicitur est in ratione sicut incontinentis dum peccat contra ca-

Partitio. iij. clxiij

ritatem non ob hoc potest fidei perspicua. **Denique** factum est auctoritatis moralis documentum dum aliquid proponit confirmatum discute quod sit. **Confestim** virgo prudentissima sic discussit cogitabat qualis esset ista salutatio. **Magister.** Advidendum est per cautela quatinus a bonis secundum quod delectabilibus nimium reuellendis voluntas pertinens se diuertat dum ista consistit simpliciter mala esse. **Potest** autem in malis secundum quod de tristabilibus considerandis insistere ad patientiam exercendam. **Non** enim furantur intellectus sapientis aduersitates quemadmodum voluptates. **Non** habes proinde rationem dicitur illi usque induci per te. **Iubet** apostolus. **Esset** hic inquisitio de primis motibus sic et quomodo repelli debeant si et quomodo stare potest quod voluntas acceptat istos vel refutat et hoc imputabit ad peccatum mortale. **Rursus** si stat in eodem tempore temptationis quod voluntas peccet in venialibus multis. et cum hoc multipliciter vitam eternam mereat. **Tolleret** istorum decisio scrupulos a conscientibus plurimis timoratis. **Discipulus.** **Sed** peto transire ad aliam fallaciam quam dicitur accidentis. quod super his dubijs alibi tractatum est. **Completum** in ipsa accidentis fallacia quilibet inutilis coniugatio seu connexio dum putet aliquis quod ex conuenientia vel disconuenientia aliquorum duorum vel plurium ad unum terminum conueniant vel disconueniant inter se. similiter in ista duo vel duo. **Magister.** **Super** hoc autem tene pro regula quod

Tractatus viij

omnes et singule voluntates que per caritatem ununtur cum vno tertio quod est deus ipse ununtur inter se quantuncumque visse fuerant discordare. sicut de dispersione legimus pauli et barnabe. **D**iscipulus. Pulcerrimum hoc per meam fidem et gratissimum est hoc theorema verificat plane psalmiste verbum. Particeps ego sum omnium timentium te. et custodientium mandata tua. Felix ergo mirabilisque unio plurium in deo quasi in unico medio conexorum.

Magister. Quid de pluribus quantum libet unitis et coniunctis in alio quam in deo? **D**iscipulus. Vnde quod non simpliciter ununtur. fas est quod nulle virtutes inter se coniunguntur si non in unica veritate prima conexe sint.

Mg. hoc videtur difficilius presertim cum in diuinis videatur exceptio fieri. quoniam pater et filius et spiritus sanctus ununtur in vna veritate que deus est seu diuina essentia. Est tamen alius pater. alius filius. alius spiritus sanctus.

Discipulus. Subintrat aliam fallacia accidentis ad quam alie quasi singule reducuntur que ad modum fallaciae secundum non causam ut causam sicut fallacia consequentis que omnes fere complectitur paralogismos ex locis dialecticis male formatos. **M**agister. Subit animi reconditio generalis me dum puerulus essem legisse quando fallaciae applicationem moraliter ad peccata mortalia. sed abolita est reconditio specialis. **D**iscipulus. Dic

sup magnificat

si habes istam in promptu vel aliam quam afferre probabilem. **M**agister. Non recordor illius. possum autem dicere quod infernalis bestia de mari passionum exiens a corde impiorum quod est sicut mare feruens habet septem capita et cornua decem quibus impellitur ad transgressiones nominatum septem. Appropriat autem quodammodo singulas singulis capitalibus vicibus. **U**titur ad superbiam fallacia petitionis principii. **A**rguens ita. Omnis magnus est honorandus. tu es magnus dum quia nihil habet quod non accepit. et ita de nihilo sui potest gloriari quasi principio. Si autem venerit ad verum principium iam non in se sed in domino gloriatur. **D**iscipulus. Placet ad aptatio. discurre per reliquos. **M**agister. **U**titur ad inuidiam fallacia secundum non causam ut causam. arguens sic. Omne nocivum est odiendum. **I**te qui pollet virtutibus tibi nocet. **T**ollit enim tibi ne sis in virtutibus singulariter honorandus. **E**cce quod virtutes assumit ad causam odii que sunt ad amorem cause vere. **U**titur ad iram fallacia ignorantia elenci quod contra dictorium sumat ab aduersario honoris sui dum perturbat ipsum ne aliter quam oportet gloriatur. **D**ebet insuper irasci culpe non persone. vincere malicia que iram comitatur et hoc per mititatem. non malicia ipsam irascendo nutrire. **U**titur ad amorem coniugationibus inutilibus et ineptis per euagationes metis innumeras que ad fallacia

De custodia angustia
sordant ordines...
rui fallacia secundum plures...
nones ut ma factu cu...
necessitas huiusmodi...
vni...
que frequenter afferit plures...
gites...
noies...
quo...
debe...
er...
va...
im...
dio...
arg...
bona...
mala...
qd...
op...
ibi...
rui...
ns...
T...
gus...
M...
gus...
p...
lus...
ge...
d...
f...
dio...
omn...
d...
nulla...
un...
tum...
si...
tus...

Tractatus viij

anima mouetur et non mouetur. qz mouetur in manu et quiescere simul potest in pede. Alij qz relatōnes in deo sunt deus et non sunt de^o. Alij sunt de formalitatib^{us} in diuinis aut vere sic negatō capiatur de dici di nullo que scz negat omne illud cōuertibiliter quod affirmatō ponit in tempore modo. loco. et ceteris euidentis est qz erit vera cōtradictio Et si nō. nō. Unde non contradicūt iste due pater generat. essentia non generat nisi neget negatio generationē a patre. Sed homines grossi intellectus subtiles istas non aduertūt resolutiōnes in negando vel affirmādo. Putant idcirco contradicōnes esse vbi nō sunt. **D**iscipulus. **E**doctus sum iuuentis sup hoc dici de omni et de nullo qz in eis sū datur vel resoluitur omnis cōsequētia bona et formalis sed non habui tam expressam super istis explanationem. Putabam qz esset idem ppositio vniuersalis affirmatiua cū dici de omni. Sed video differentiam non modicaz similiter et in dici de nullo. **M**agister. Conabant aliqui soluere paralogismos in diuinis addendo ly qd est. Sed hec ars breuior est et certior quā aristoteles satis intelligitur posuisse Platonici quoqz de homine cōmuni et singulari loquētes habebāt intro ducere tale dici. **D**iscipulus. Nūquid non multe sunt cōsequētie topice seu rhetorice que non possunt nec debent isto modo regulari?

sup magnificat

Magister. Prudenter opponis propter canonistas et legistas. imo propter omnes in sacra scriptura consequentias in moralibus et historicis accipiendas modo qui cōgruit morali negotio vbi nō possunt haberi consequētie vt sepius nisi que tenent solum gratia materie et non forme quales accipiuntur a locis dialecticis. quales preterea non resoluitur ad contradictionem. nisi sūm quid et modificate. vt si dicatur Responde stulto iuxta stultitiā suā. statim subditur. Ne respōdeas stulto iuxta stultitiā suā que videtur cōtradictoria. Similiter in euāgelio Videant opera vestra bona Et in eodem textu culpantur hypocrite qui faciunt opera sua coram hominibus. Sz ratio dictoz tollit contradicōnē apparentem imo existentem ex vi logice in speculabilibus. **H**inc de subtilitate logicoruz et metaphysicoruz surrexit dictuz qz nimia sūtilitas reprobat i iure cui^{us} intellect^{us} nūc exposit^{us} verissim^{us} est atqz saluberrim^{us}. alioqz sūt ad morale negotiū subtilitates hōmōi logicoruz et metaphysicoruz sicut cynifes egypti morales oculos suis aculeis tenebrātes sūt ex a dverso grossi morales ad subtilia speculāda qz de metaphisica sūt et theologia speculatiua nimis inhābiles sic modo dixim^{us}. qz cōsequētiās nō accipiunt nisi p tropos et apologos mō suo. **D**iscipul^{us}. Quoz ē laudatior cōditio? **M**gf. **A**traqz laudabilis

De custodia logica
suo necessaria. In rebus
materialem vanam. In his
in primo cōcepto de quibus
acrobologias id est metaphisicas
demonstrationes in moralibus
puras aut rationes in matematicis
is rursus est vituperabile. quia
patenda est cōmōdo iuxta nego
tiū qualitate. Profecto hec regula
contra nōm^{us} scolasticos in mora
libus cōtentionem querunt am
plius qz haberi possit. scilicet mi
rabilis scilicet in p^{ro}babilis et mor
viliū concludit. **D**iscipulus. **E**t
coram more vultis scilicet que
vultis philosophare tenore. con
dicit. Nihil est gratum labili. vult
vult. imo iam non miles sed iu
des separatis accipere. **H**ic p^{ro}
cur ad alteram cōceptualem cōmō
rationis restatorem. qz omnis
cōsequētia dicitur in agibilibus re
bus ad ratiōem finem si p^{ro}babilis
vult. **M**agister. **H**abes ap^o
solam. Omnia in gloria dei facite
labores v^{ost}ros. Quia operatur regnū
vult. **H**ic de v^{ost}ro p^{ro}ceptum de
vult. vult. **H**ic de vult. **H**ic de vult.
p^{ro}cepti est. Quarta restatorem
scilicet p^{ro} ratiōem cōmōbus vol
tamen. **H**ic de vult. **H**ic de vult.
ni qz speculationi. Plus inqz p^{ro}
oni affectus vacanti est qz p^{ro}
tioni intellectus. **D**iscipulus. **A**
ri quo. **M**agister. **P**uritas vult
scilicet est vult. **H**ic de vult. **H**ic de vult.
illa que realiter idem sunt. **H**ic de vult.
vult. **H**ic de vult. **H**ic de vult.

De custodia angelica

imo necessaria. sed pro necessitate
materiarum varianda. Dicit phs
in primo ethicoꝝ de querentibus
acribologias id est metaphisicas
demonstrationes in moralibꝝ. To/
picas aut rationes in mathemati/
cis vtrunqꝫ est vituperabile. quia
querenda est certitudo iuxta nego/
cij qualitatez. Proficit hec regula
contra nimiu scrupulosos in mora/
libus du certitudinem querunt ami/
plioꝝ qꝫ haberi possit secluso mi/
raculo. sufficit em pbabilis et mo/
ralis coniectura. **Discipulus.** Co/
cordas more vulpis fabulose que
discantū philomene tenorez coruo
dedit. Misces grossum subtili. vtile
dulci. imo iam non misces sed sua/
des separatiz accipere. **Veni si pla/
cet ad alteram principalis conhdē
rationis declarationem. qꝫ omnis
consequētia debet in agibilibus re/
dici ad vltimū finem si probabilis
debet esse. Magister.** Habes apo/
stolum. Omnia in gloriā dei facite
Habes xpꝫ. Primū querite regnū
dei. **Habes ab eodē preceptum de
dilectione dei super omnia qꝫ finis
precepti est. Quocirca ocludimus
salubre pro xpꝫianis omnibus do/
cumentū. Plꝫ insistendū ē dilectio/
ni qꝫ speculationi. Plus insup vni/
oni affectus vacandū est qꝫ discre/
tioni intellectus. **Discipulus.** ape/
ri quō. **Magister.** pprietas intel/
lectus est discernere et hoc adeo qꝫ
illa que realiter idem sunt. satagit.
et valet sepatim cōsiderare et sepa**

Partitio. iij. clxx

ta coniungere. Veritas est hec phie
et experientie. At vero pprietas af/
fectus est se in vnu ferre et se in vni/
tatem recolligere. vbi etiā distincta
sunt realiter amata. Propterea di/
cuntur amantes se vnu cor. vna ani/
ma. vnus spiritus. Cum autē deus
sit totus desiderabilis fm omne qd
in eo pōt intelligi. constat quanta
facilitate et libertate potest affectꝫ
se totum in deum ferre. **Intellectꝫ
dum discreta rimatur metaphisicā
do circa deum penitus vnicū. plus
spargitur. plus difficultat. minus
edificatur in fine legis que est dile/
ctio. Deniqꝫ non ita deum compre/
hendit vel apprehendit intellectus
cum non sit a nobis totus agnosci/
bilis sicut est totus amabilis. si for/
maliter sunt in deo perfectiones di/
stinde. quo ad affectiuā que totum
amare querit. nō perfecte formalez
hanc vel illam. **Discipulus.** Sa/
luberrimū in phica radice dogma
fundatū eliciuisti. Nos em iubemur
omne intellectū captiuare in obse/
quiū affectꝫ xpꝫiani. que necessitas
est totū in intelligēdo seu discernē/
do deū nfm p vniuersū labilis vi/
te tps studiū cōsumē nec tñ attingē
Idemꝫ effici potiꝫ tales temera/
rios assertores garrulos. inflatos
aridos. sine deuotione. sine pietate
Magr. Experta loqris p diebꝫ
nfm. Quocirca ē laudāda p talibꝫ
ideotaz simplicitas amata. Neqꝫ
mibi videntē aliunde pbi dati in re/
probū sensū qꝫ eo qꝫ relicta pietate**

Tractatus viij

vnitiua affectus circa deū. toti eua
nuerunt per inquisitiones solius in
tellectus impulsū non dubium a spi
ritibus erroris quibus seruerūt p
theletas theurgias sacrilegas po
tius q̄ creatori. Collaudādus ad
extremū est. doctoz theologus cui?
doctrina sic erudit ad intellectū dī
stinctionē. q̄ non minus allicit tra
hit et inducit ad affectus vnionem
Sed ecce dum officia beatoꝝ an
geloꝝ circa nos ex historia Petri
querimus per multa digressi sum?
vix tamen attingimus pauca pro
multitudine dicendorum nomina
tim circa contradictionis obserua
tionem ad quā oportet fiat omnis
resolutio. Sed necessariū p̄dixim?
esse q̄ in v̄a contradictione nega
tio destruat quicquid ⁊ qualecūq̄
quod affirmatio posuerit. fundat
in hoc ars obligationum. ars insu
per responsionū ad insolubilia lo
gicorum. ars theologoꝝ circa my
sterium beate trinitatis. Sepe em̄
fit apud subtiliter intelligentes in
speculabilibus q̄ negatio non acci
pitur vt negans simpliciter omnia
de quibus fit affirmatio. Dicim?
enim q̄ pater et filius sunt essentia
diuina. tamen vere dicimus q̄ pa
ter non est filius. Non accipitur ibi
negatio secludens essentia sed vni
tatem solum personalem. Saluat
hec consideratio multos subtiliter
formalisantes. sed paucissimi sunt
qui capiant virtutem negationis
h̄mōi nō simpliciter s̄ cū moderatōe

sup magnificat

Circa hāc vt estimo moderationē
p̄hs in materia trinitatis facili? ad
misisset q̄ hōies nō p̄hi si fides ab
eis seclusa sit. hec autē fides saluat
eos dicentes. Magister noster x̄ps
sponsa ipsius ecclesia dedit nobis
ita credere simul et confiteri Suffi
cit auctoritas. Si plus detur intel
ligi gratias ei Discipulus. Sen
tio q̄ multa supersint ex propositis
de angelorum custodia quibus ho
mines exaltantur contra diaboli
cos impulsus. Uix diximus de con
stantia boni angeli quo ad primū.
de illuminatione sua quo ad secun
dum. de impulsu suo quo ad tertiu
Quo de clamore quo iubet surge
re petrū quasi mystice diceret. Sur
ge velociter per spem. fac iussa per
obedientiam quo ad quartum.

Magister. Hoc est precipue ser
uandum. alioquin nihil valent cete
ra. Soluit proinde quinto ligatū
angelus. vnde timens et gratus
magnificat dominum. Educto sex
to petrum quia Ihesus suscepit eū
Septimo libertati relinquit tunc
viuit purus velut hic et nunc mori
turus. Cantat dum exierit de car
cere corporis. Nunc scio vere ū q̄
prius existimabat se videre visum.
Et quid omne q̄ viderem? in carcē
positi nisi visus aliq̄s fidei simul et
spei. Tunc autem sciet homo vere
cum liberatus ab angelo plene re
linquetur in libertate glorie filioꝝ
dei q̄ depositis potentibus de se/
de gloriari licebit apud sanctorum

De custodia angelica
circa cōmēs. Et cōmētū
lis. Nō dicitur de cōmēs

Sequitur quarta partio
per soliloquiū rōe et cōmētū
grāp̄ per negatōes cōmētū

Quinta

Ep̄olus petrus de lre.

Et cōmētū humilis. Et

igitur humilis anima mea

quatinus exaltaris. Magnifica ma

gnam p̄cedes dominum. Et gratias

agis tibi in quiete tu filentio. Quo

m̄ magnificetur de cuius op̄is

cōmētū et magnificetur. Et cōmētū

et tibi beata virgo m̄ est hoc m̄

gratias agis tibi. Itaq̄ gratias

est anime mee posse in magnifica

one domini cantico no rō. Don

istū dī grāe dei domini paratū

menti sui. Dicitis ergo m̄

clare domino primas m̄litorū

dom̄ p̄o beneficio sp̄nali. Quia

repat̄ humilitatem ancille sue ani

meae creans eaq̄ sui capaxem. Itaq̄

ans tam in baptisate sui partici

ipm̄ eaq̄ dā v̄tōm̄. confō

tas eaq̄ tantū confōm̄tis v̄tō

ditō. Dicitur per p̄m̄tiam re

patens laq̄m̄. v̄tōm̄ eaq̄ v̄tōm̄

m̄litorū ab inferno v̄tōm̄

ribans t̄m̄ pane celsū eaq̄ v̄tō

tam m̄do sp̄m̄ v̄tōm̄. v̄tōm̄

eternē concōm̄. Magnificat

ma mea dominū. Carrens dī m̄

ricordiam simul et iudicium p̄

bus et singulis animabus cum q̄

bus debet esse anima v̄tō m̄. Itaq̄

De custodia angelica

omniū cōciues. Et exaltauit humi-
les Meditemur de reliquis

Sequit̄ quarta partitio

per soliloquiū vbi de custodia an-
geloz per notulas quinquaginta.

Prima

Deposuit potentes de sede.
et exaltauit humiles. **S**is
igitur humilis anima mea
quatinus exalteris. Magnifica ma-
gnū predica dominū. **G**ratias
age sibi in quiete tui silentij. **Q**uid
nisi magnificetur iste cuius opus ē
cōfessio et magnificentia. **G**ratias
et tibi beata virgo cui⁹ est hoc ma-
gnitudinis exordiū. **I**taq; gratum
est anime mee posse in magnificati-
one domini cantico tuo vti **D**onū
istud est gratie dei. donum pariter
meriti tui. **D**ederis exemplo tuo
cātare domino primitus misericor-
diam pro beneficio speciali. **Q**uia
respexit humilitatem ancille sue ani-
me mee. creans eaz sui capacem. **F**at-
ciens eam in baptisate sui partici-
pem atq; dei conformem. confor-
tans eam sacre confirmationis vn-
ctiōe. **D**einde per penitentiam. re-
parans lapsam. eruens eam toties
misericorditer ab inferno inferiori-
ribans eam pane celesti qui dat vi-
tam mūdo. spem deniq; felicitatis
eterne concedens. **M**agnificat ani-
ma mea dominū **C**antans ei mise-
ricordiam simul et iudiciū p omi-
bus et singulis animabus cum qui-
bus debet esse anima vna et cor

Partitio. iij. clxvi

vnū. quia misericordia sua est a pro-
genie in progenies timentibus euz
Cantet rursus anima mea magni-
ficans dominū. **P**rimo super iudi-
cio. quia deposuit potentes de se-
de. **D**ehinc super misericordia. q̄a
exaltauit humiles. fiat iterum ouer-
sio de misericordia in iudiciū. q̄a
esurientes impleuit bonis. **E**cce mi-
sericordiaz. **E**t de iudicio sequitur
quia diuites dimisit inanes. **S**ola
postremo misericordia sicut ab ini-
tio decantetur. **Q**uia suscepit israel
puerum suū recordatus misericor-
die sue. **A**pposuit ab initio magni-
ficare se lucifer super celū. et adam
postea super terram. **T**u vero bea-
ta nostra contrario modo magni-
ficare cepisti non te sed dominum.
Vide anima mea si vere magnifi-
cas dominū **S**i sis humilis ancilla
sua. non diaboli serua. non ire filia
Horrendum nimis est dictum ad
iudeos. **N**os ex p̄e diabolo estis
Et iterū. **Q**ui facit peccatū seruus
est peccati. **P**roditoz igit̄ domini
sui nō magnificator. **V**ide anima
mea ne magnifices deū verbis. fa-
ctis aut̄ neges. vilifices et blasphe-
mes. **D**ilige salutare dei. confitere
peccata tua et dic semp. magnifice-
tur d̄s. **N**olo solam te cogitaueri.
Nolo ceteros excluderis. **E**xhorta-
re potius cum exultatione spiritus
Magnificate dominum mecum. **E**t
exaltemus nomen eius in id ipsum
Magnificatio tua sit oim̄ omunis.
et oim̄ sit tua special̄. **I**ta em̄ decet

Partitio illi. De

spes transit et letitia spiritualis. venietis ad portam ferream. Hec est diabolica custodia tertia. que viso angelo discedet vltro. viam facies transitoris. Transibitis vicuz vnu strictum et longum et rectum. Hec est sancta meditatio de diuinis p^o satisfactionem de peccatis. Ibi te videbitur relinquere ductor tuus. quia soli deo per contemplationez tunc assistis. et herabis sola soli vnica vnico. Quid est enim contemplatio nisi assistentia coraz deo. et hoc in secreto solitudinis. in sereno luminis diuini in ameno pacis. Postqz saluum te fecerit a pusillanimitate spiritus. per securitatem. et a tempestate per tranquillitatem. postqz indicauerit tibi. vbi pascat. vbi cubet in meridie. Tunc psalles ex sententia Dominus regit me et nihil mihi deerit. in loco pascue ibi me collocauit. Deniqz si priora respexeris quasi tibi sobrie reddita et rediens a mentis excessu suspirabunda grata qz cantabis. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum. Deinceps iam conaberis redire ad ipm familiaris esse satagens amplius et amplius principi tuo angelo bono. cuius preuentionem in medijs peccatorum tenebris in obliuione torpida diuine et sue pietatis experiri datum est. Absit vt aliquando immemor sis liberationis tui. Saue sic postmodum esse mortua in corde tuo. Absit vt gaudium suorum qz quod habuit in penitenti/

custodia angelica clxxii
ali solutione tua perdas vnqz vel minuas. Dic sedulo. dic toto cor/dis incendio ad ministrum tuum qui totus est ignis dei. quia ministros suos facit igne vrentem id est vriel. Dic/ angele qui meus es custos pietate superna. Me tibi commissum serua. defēde. guberna. Paruulos honora qui tales angelos habent. Doce similiter eos credere. honorare proprios angelos qui vident omnia que faciunt. Caueant eis spectantibus agere turpia que videntibus hominibus facere non audent. Assuescat orare sepius quilibet bonum angeluz sui modo predicto vel simili. Cancellatis manibus super cor et pectus stringens. Dicat ex affectu magno paruulus corpore. Mi bone angele custodi me bene. Men bon angel gardes me bien. Sic imbibat noua testa quem vetus seruet odorem. Ladet ab vberibus pietate religionis. ad deum et angelum suum sicut infans Agnes Ihesum. Non enim paruz refert pueros sic vel sic affici. Loquor expertus cuidam infanti pater effigrauit se contra parietem in modum crucifixi dicens. Vide fili mi quia sic fuit crucifixus et mortuus deus tuus qui te fecit et saluauit. Mansit hoc exemplar puero vt habuit memoriam illa etas illa anima speculum adhuc mundum mansit vsqz in senectam et senium cresces crescentibus annis. Benedict^o pater iste pius qm dies exaltationis

Tractatus viii.

sancte crucis fuit dies obitus sui quo obuiam fuit xpo per crucis humiliationem sublimiter exaltatus. Audis an libenter. obsecro te domina angelorum pium de tuis angelis soliloquium simul et preconium? Audis profecto. imo nude conspicis complaces et approbas. Dissimila quoque verbum de pietate colaudes neque sinas irremuneratam cuiuslibet ad angelos abire deuotionem. non magnificentiaz anime non exultatione spiritus in recodatione. Quid porro dicemus O regina celorum. o domina angelorum. quid de filio tuo qui vocatur est magni consilij angelus? Consilium illud magnum et antiquum per ipsum verbum fuit nunciatum et expletum. Si mater es principis imo creatoris angelorum. Si mater es illius qui totiens nominatur dominus exercituum dominus que virtutum. qui electus est ex milibus tam angelorum que sanctorum. Cuius curus decem milibus multiplex. iure superest vt exaltata sis super choros angelorum vt audias a filio tuo Equitatum meo assimilauit te qui tibi me parificauit. tibi me humiliat paulo minus in hoc ab angelis minor factus. Sic humiliatus in te et me et te superexaltaui vt in nomine Ihesu et marie omne genu flectatur celestium terrestrium et inferorum. Beatus ille cui beata dederis affectum diligendi te. honorandi te. loqui de te. cantando tecum.

Sup magnificat

Magnificat anima mea dominum. salutandi te. Ave maria gratia plena dominus tecum. benedicendi te super omnes mulieres. confitendi et laudandi. quia benedictus fructus ventris tui Ihesus. Amen. Beatus cui beata spiraueris affectum petitionis septiformis ab angelo magni consilij filio tuo descendens. Perte in primis triplicem nobis beatitudinem. obiectalem in sanctificatione nominis sui. formalem in aduentu regni sui. virtualem in adimplerione beneplaciti sui. Deinde prouentum cuiuslibet rei necessarie corpori vel anime in pane quotidiano et supersubstantiali. Denique remotiōis impedimenti. sit illud culpa dimitte nobis debita nostra. sit illud pugna. et ne nos inducas in temptationem. sit illud pena et misericordia. sed libera nos a malo. Beatus cui tu beata fide dederis (que per dilectionem operatur) credere in deum cum ceteris secundum diuinitatem et humanitatem articulis Beatus in super magnificans et magnificus si astantibus angelis tuis in illuminatione vultus sui. si pulsantibus si vocantibus nos magnificabit anima mea dominum. exultabit spiritus noster in deo salutari suo Si respiciet dominus humilitatem ancille sue. anime nostre. si beatificabit apud omnes generationes beatorum in celis sanctificans in nobis. nomen sanctum suum. et hoc quo ad implerionem preceptorum et osculorum

Partitio in Deo
per omni finem animam
statum. Si pateret solari
lus mus bonus colligens
firmatur nostrum. Et nos
prie a trebis ter sanctum
adlocum. Et potum ferre
apertur re nos in pumis can
tes solipar angelus magni con
li ipis ad osculum manus p
gratitudines quia timendo
collecoriam. quia humilicus
oblatione quia dicitur in
tionem bonorum benigni largi
est superbis et ipse potendo
pofus diuitibus manis. et
quo ad rationem suam. Et
stremo dedit ipse magni collig
gelus liberos in lege perfecti
tatis. sed adione vel impulla sui
nos tanq in statu perfectionis e
stale adoptionis et in osculo o
tam qui spiritus dei aguntur. Et
fuit et si habemus oculus pos
complectimur membris excellent
vobis. vobis. vobis. vobis. vobis
vobis. vobis. vobis. vobis. vobis
tionem. Sic locus est in pater
nostros libram qui dicitur
dit et gaudis est. Et tenet
secula. Tunc fiet in quibus tal
ita dignans fueris angelorum
mina. Nunc plus curas vobis
et nunc mortuus. mo vere
mortuus toti mundo vobis
loquium meum et angelorum
mo deo salutari suo. Beatus
vobis. o beata beatorum e
angelorum. quia ita solapuz

Partitio illi. De cu
pedum fm' animalem obedientiuz
statum. Si preterea soluerit ange/
lus tuus bonus colligationes in/
firmitatuz nostrarum. Si nos edu/
xerit a tenebris tot fantasmataz et
custodiarum. Si portam ferream
aperuerit vt nos in primis canen/
tes suscipiat angelus magni consi/
lij xpus ad osculum. manus per
gratiapactiones. quia timentibus
misericordiam. quia humilibus ex/
altationez. quia esurientibus imple/
tionem bonozuz benigne largitus
est superbis dispersis potentib' de/
positis diuitibus inanitis. et hoc
quo ad rationalem statum. Si po/
stremo deserit ipe magni consilij an/
gelus liberos in lege perfecte liber/
tatis. sub actone vel impulsu sui spi/
ritus tanqz in statu perfectionis et
filialis adoptonis et in osculo oris
Nam qui spiritu dei aguntur hi fi/
lij sut dei. hi subleuatis oculis post
contemplationem et mentis excessum
nihil vident nisi solum Ihesum sola
salutem. solaz misericordie recorda/
tionez. Sicut locutus est ad patres
nostros Abraam qui diem eius viu/
dit et gauisus est. Et semen eius in
secula. Tunc fiet in quolibet tali que
ita dignatus fueris angelozuz do/
mina. Viue pius purus velut hic
et nunc moriturus. imo vero iam
mortuus toti mudo viuens soli so/
liloquium meum et angelozuz do/
mino deo salutari suo. Complacitu
tibi sit o beata beatorum o domi/
na angelozuz. quia ita soliloquiuz

Stodia angelica clyviii
meum conformiter agito ad canti/
cum tuu. conformiter ad aliud ora/
gma meum. de pulsibus et officijs
beatoruz angelozuz contra depo/
sitorum potentiu. tot violetos. tot
fraudentos. tot malignantes im/
pulsus. conformiter rursus ad libe/
rationem petri. Insuper ad septem/
plicem industriam que versatur in
recordatione dei in recognitione
status proprij. In debellatione ad/
uersarij. In impletione diuini pre/
cepti. Dehinc in meditatione. in spe/
culatione. in cōtemplatione aut be/
atifica visione. Nihil itaqz dulcius
nihil suauius qz consone tibi dicere
vel viuere cuius spiritus super mel/
dulcis que suauissima facta es in
delicjs que mater es pulcre dilecti/
onis timoris agnitionis et sancte
spei. Quanta sententia sapientissi/
ma feminaz latz hic in paucis ver/
bis. Sūt ista eterne sapientie vbera
cui tu vnigenito a patre eternaliter
et a te temporaliter prebuiisti vbera
tua. Sunt nihilominus ista create
sapientie verba pprie angelozuz.
qui ab initio creati sunt in sapiētia
dei. quo ad imaginez. quo ad simi/
litudinem fiunt ipis oziginaliter in/
spirata. Omnia siquidem in sapien/
tia fecit. sed et refecit in sapiētia q
primitus incarnata. postmoduz vt
ita dixerim voluit impanari. quia
panis vite fieri. Non est iam o ani/
ma mea. quid excusationis inueni/
as. Si querit a te flente vbi est de?
Respice in sacramentum altaris. de. Sic

Tractatus viii.

tota fiducia. **I**ste est deus meus. iste frater. iste dilectus ex dilecto. Et ipse est amicus meus filie Iherusalem. **I**ste cui astant angelorum chori. **I**ste qui facit angelos suos spiritus. **I**ste qui misit angelum suum petro et eripuit eum de omni expectatione plebis iudeorum. **V**ellem ex te cogitare petre. quo nomine vocabatur angelus tuus ille bonus qui astitit et refulsit in habitaculo carceris. **D**a veniam si curiosus interrogo. **H**abemus nomen illius qui Thobiam duxit et reduxit quia Raphael. medicina dei secundum nomen et officium eius. **N**empe liberauit ipsum a deuotione piscis. cuius mors. multis vrbibus utilis fuit. **I**unxit sarem coniugio. demone fugato. viro- rum septem necatore. **R**eddidit patri seniozi visum luminis. simul et spiritum contulit prophetandi que omnia plena sunt mysterijs. **H**abemus nomen principis sinagoge et nunc ecclesie Michaellem qui ut deus pro filiis populi sui stat. qui primitus in celo fecit ruinam diaboli magnam et angelorum eius. **Q**ui mulierem illam. signum magnum in celo amantem sole et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum duodecim protegit a dracone septem capitum. liberauit filium quem peperit et collocavit in throno dei. **D**edit mulieri alas sicut aquile ut volaret. non absorpta ea ab aqua draconis sed ut in solitudine nutrire. **N**on prosequimur per singula ha-

Sup magnificat

bemus nomen illius angeli qui ad te missus est virginem desponsatam viro. et appellabatur hic gabriel. fortitudo dei. quia forti mulieri quam salomon inquirebat deputatus est. quia fortiozem forti armato nunciabat tibi quia singulariter ad opera fortis nostre saluationis ordinatus fuisse probabiliter estimatur. **S**icut in prophetia ad Danielem in reuelatione confortatiua et directiua ad Ioseph sponsum tuum virginalem. **I**n nuntiatione Iohannis ad zachariam. **I**n cantico celesti ad pastores. **I**n monitione ne redirent ad herodem. ad reges. **I**n resurrectionis nuntiatione ad mulieres. **H**abemus proinde nomen illius angeli qui purgavit Isaiam labia per calculum de altari. vocatus est seraphin ab incendio. **H**abemus de cherubin. dictis a plentudine scie. in aialibus et rotis Ezechielis. **N**unc proximam quero Petre quod erit nomen angeli te liberantis quem angelum proprium fuisse custodez tuum. fas credere est nobis. **D**icitur in Apocryphis Esore Sermo nobis fieri de priore angelo. cuius interpretatio sonat ignis dei. **U**t siquidem ignis est deus. benedictissime deus. **L**iceat nobis cuius ignis est in Syon et caminus in Iherusalem. in cuius dextera est ignea lex. cuius eloquium ignituz vehementer. imo qui totus ignis consumens es. **C**uius denique ista vox est. **I**gnem veni mittere in terram. **E**t quid volo nisi ut

Partitio viii. De
arce. & licet angeli in
lect et quilibet alium vult
bus singulis opusum ut
pellare. cuius officium est
viret reus et reuolunt.
meri locus vrbium. hanc
ecum ad vrbium. hanc
aus bolocantibus quo ad in
m domus hanc. **O**ccidit
negans luffere. nomen angeli
qua nuncus domini est. **L**eo ad
re videri aliquo quod angelus
de spiritus et flamma ignis quia
gri uolledu et ardet in afflu
habuit angeli spiritus hanc
am igno cum qui peus amb
quinguarioris e celo delict
incendat. **D**ata fuit per an
los in mari miracois. quanta
vero flagrantis ignis loquitur
flora. **C**alos vrbis parvelli hanc
nos rous. **D**elictus domus spiri
tibus hanc apoteles in ignis
logis fuit vel in singulis. **Q**uon
est quod ille redigit quos inflant
na u dixerit per timorem et hanc
nuncus spiritus nobis per pientia
tem vrbium contra eos vrbium
retam lapidez. **V**oluit in hanc
per propu traqueis. **S**ermonem.
corroborat per deuotionem vrbium
moris fluiti reuelationem vrbium
rit apud animas famas et flus
gria. **T**ra dabilem vrbium ad
m et misericordiam. **L**ibellat
flac cor ad intelligentiam. **D**
um saporem et internam piam
fuit per renouationem iusticie

Partitio illi. De cu

ardeat. Liceat angelū tuū o petre licet et quemlibet aliorum viatorū bus singulis deputatum vziel appellare. cuius officium est suauiter yrere renes et cor nostrum. consu- mere sordes viciozum succendere totum ad virtutes. sacrificare pietatis holocaustū quod est in odo rem domino suauissimū. Potest nec negamus sufficere nomen angeli. quia nuncius domini est. sed adde- re videtur aliquid q̄ angelus iste sit spiritus. et flamma ignis quia ful- get in intellectu et ardet in affectu. Subleuauit angelus spiritus hely am igneo curru qui prius ambos quinquagenarios e celo descēdēs incenderat. Data fuit lex per ange- los in manu mediatoris. quantus vero flagrauerit ignis loquitur hi- storia. Custos erat paradisi flam- meus ensis. Descendit deniqz spiri- tussandus sup apostolos in igneis linguis factus vziel in singulis. Quid est q̄ vziel iste redigit quos inflam- mat in cinerem per timorem et hu- militatem spiritus. mollit per pieta- tem et mititatem contra cordis du- ritiam lapideaz. resoluit in luctum per proprie fragilitatis scientiam. corroboret per decoctionem et hu- moris fluidi resolutionem vnde ve- nit apud animaz fames et sitis cō- grua. tractabilem reddit ad consili- um et misericordiam. subtiliat et pu- rificat cor ad intelligentiam. De- mum saporem et internam pacem efficit per renouationez iuuentutis

Rodia angelica clxiij

sicut aquile sicut ceruorum. sicut ac- cipitris vt serpentis. Note sunt si- militudines iste quales p̄ metapho- raz operatur in nobis vziel noster si non obstiterit ip̄i animus noster. anima nostra cū corde simul et spi- ritu. Studiositas theologoz querit plurima de custodijs circa nos angelozum si nos vnqz deserunt. si nos saluandos presciunt aut dam- nandos. Si xps magni consilij an- gelus (cui ministrauerūt angeli p̄ ieiunium. quem et angelus in ago- nia confortauit) habuit angelum pro custodia. Similiter si talem ha- buerit domina nunc angelozum fu- tura. Si deerit anti xpo custos age- lus. Nunquid angelus bonus lo- qui potest anime nostre sine fanta- smatum simulacris. quia de ordina- tione fantasmatum per angelum. et impedimentozum remotione nō est dubium. Est em̄ modus iste ordina- rius pro statu vie. qualiter erudit magister discipulum proponendo per ordinem doctrinaz cognoscen- dozum iuxta modum capacitatis sue. Si boni angeli sunt intētozes ad bonum sicut mali dicuntur inci- tatozes ad malum. si causent radiū vel lumen spiritui nostro si cogita- tiones nostras inspiciunt. Quis nu- merus angelozum. Sit hec studio- sitas theologis accommoda. Desit autē curiositas ab omnibus quos decet amplius studere deuotōm q̄ subtili speculatione. Certum habe- at vnusquisqz seruiens deo quoniā

Tractatus viii.

omnes sunt sibi apostolum ad ministratoꝝ spiritus. et hoc mediate vel immediate in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Qui vero capiunt et quot. noli querere si non vis errare. Tertus esto si bene vixeris sub lege magni angeli et custodia suorum angelozum quozum domina est maria saluus eris. socius eozum factus in euum. Studeamus igitur plus bene viuere q̄ disputare. **S**is o xpiane spiritus assidue paratus ad mortem. **V**iuere deo purus velut hic et nunc moriturus. **E**rat vnus insignis caudicis in articulo mortis. **D**ixit confessor vt voce qua posset diceret septē psalmos. **V**enit ad versū illum. **Q**uonia non est in morte qui inemor sit tui. **S**epit arguere more suo qualiter illud stare nō poterat. **N**ā et ipse moriens memor erat dei. **S**ubintulit confessor. **O** domine tempus est penitendi et orandi. nō disputandi. **R**espicit omnes hec narratio. quoniam media vita in morte sumus. **A**ngelicum potius imploremus auxilium. q̄ de modis auxiliandi disputemus. **S**ciunt aduocādi sciunt auxiliandi. sciunt consulēdi. sciunt purgandi. illuminandi et perficiēdi suū gerarchicum triplex officium. **N**on est egroti velle medicantis artem. neq̄ litigantis aduocati scientiam perscrutari. maxime duz constitit super vtroq̄ fidelis et prudens. fidelis ne decipere velit. prudens ne decipi possit quales

Sup magnificat

sunt angeli. **D**eputet autem anima quelibet xpiana magno dei dono si se senserit affectam ad aliquē sanctorum nominatim ad propriū angelum reuerenter pie et humiliter. deputet hoc beneficio tuo o domina angelozum. **M**agnificet tecuz super ista talis anima dominuz. psallat in conspectu angelozū domino. ministret incensum deuote orationis quod offerant deo salutari nostro. **P**reterea non timuerit inuidiam facere anima xpiana ceteris si forte fuerit ad vnū q̄ ad alterū de notior. si fiducialior ad quempiam si frequentior sit recurus. **S**unt repleti charitate. non inuenit locum inuidia. non querit q̄ sua sūt. **O**mnia deputant omnia. **R**ecursus est ad **S**tephanum. recursus est ad petz **J**ohannem. michaelē gabrielem. raphaelē. vrielem. mariam. martham cum ceteris. **T**uam em̄ in cōmune recipiunt orationez vni fusā dūmodo par vtrinq̄ deuotio. tuū optant meritum non honorez a te suum. **Q**uid em̄ ipis est in celo que gloria. que laus. que magnificentia est ab omnibus. quid volunt super terraz. **A**rgue tibi sic **O** anima xpiana dum impellit te spiritus superbie super vanitatibus transitoris. **S**i glorificanda. siue si magnificanda a domino in eternitate qui semper et vbicq̄ gloriam meam dicet. **Q**uid mihi de punctali et vmbzati li gloria super terrā? **S**i vero iusto (quod auertat dei pietas) iudico

Partio iii. de m
omnibus sū reos bonitatis
lis ad homines plus etiam
tum mihi ceteris solatur. **U**
inde blasphemare animam
miam. plus ceteris carnis spū
in dam. quia nō sūt salutare
plus excedere inuidi demones
antoz mutare quo plus in bonū
solent honorari. **R**egit quod ver
sū ē ministerium sancti angeli vob
Depositi vtriusq̄ iurata. **P**roter
compositus dominus homines
se coloris quos polleuit. ferre
creant les volū sibi legem sapi
nie sue q̄ nos inferiores reuolū
mur ad sibi sapientū per nos
olutores. **V**olūt ostendere ma
statem potius sue magnificentie
glorie sue. quia tales habet dures
et exortans militantes sibi. nō no
minat dominus exercitū s vtrius
ū **V**olūt cōmunicat bonitate sibi
āritate vobis angelis suis vt il
li vobis sapientis i vobis sicut in
abus. muliere polleat caritudo
vobis vobis. **S**i dicitur vobis ut
minister et eas egre p̄prios no
tus sine vna libet. sicut omnes
iustitie sue. **V**bi autē q̄p̄ vobis
angelis spiritus sūt colorate vobis
res magna nobis fiducia vobis
v̄e caritatis vobis si dicit. si reg
nā. si mi si locor nā a gratia vob
re semper tales filios vt fratri
vobis protegere et saluare. **V**
quia sumus fuerit aues vobis
vobis furore fatigat nos sicut
vobis pellere securare et perre

Martitio illi. De cu

damnandus sū totus honor impē
sus ab hominibus plus ad tormē
tum mihi cedit q̄ solacium. Plus
inde blasphemabit anima mea do/
minū. plus exisset furens spiritus
in deum. quia nō fuit salutare suū.
plus exardescerent inuidi demones
animaz cruciare quo plus in bonū
senserūt honorari. **A**gite quod ve/
strū ē ministerium sancti angeli dei
Depositū vestruz seruare. **P**oterit
omnipotens dominus homines p
se custodire quos possedit fecit et
creauit. sed voluit s̄m legem sapiē
tie sue q̄ nos inferiores reducere/
mur ad ip̄m supremū per vos me/
diatores. **V**oluit ostendere maie/
statem potentie sue. magnificentiā
glorie sue. quia tales habet virtutes
et exercitus militantes sibi. vñ no/
minat dominus exercitū et virtu/
tū. **V**oluit cōmunicāe bonitatē fil/
cū virtute vobis angelis suis vt il/
lā nedum f̄cipientes i vobis sed in
alios cōmunicare possētis. audebo
dicere debētis. **S**i deus ita res ad/
ministrat vt eas agere p̄rios mo/
tus sinat imo iubeat sc̄dm ordinez
iustitie sue. **N**isi autē p̄r̄h̄ motus
āgelici spiritus sūt custodire viato/
res magna nobis fiducia datur in
vrē caritatis auxilio si dñā. si regi/
na n̄ra. si m̄r. si soroz n̄ra gratū vob
erit semper tales filios et fratres
dirigere protegere et saluare. maxi/
me quia sumus futuri ciues vestri.
Si tanto furore satagit nos satha/
nas impellere seducere et perdere

Hodia angelica clxx

tantus amor vester conabitur am
plius per impulsus bonos nos sal
uare. **D**ebilis ē oratio nostra pau/
per. fragilis. balbutiens. cespitans.
et ceca si non fulciatur et illumineē
a vobis. si non loquelam placentē
et aptam loco eius feceritis in ne/
cessitatibus nostris. **S**i nō ip̄az ege/
nā et mendicam deduxeritis hostia/
tim per vicos ciuitatis sancte hieru/
salē qui sunt ordines vestri. qui sūt
sanctoz s̄ctazq; omniū chozi va/
r̄ij. qui platee patentes omnib⁹ ad
misericordiaz. **C**lamate nobiscū et
nobis. panem nostrum quotidianū
da nobis hodie. cum ceteris petiti/
onibus. cum modis petendi querē
di et prestandi per vniuerse scriptu/
re cōtextū. precipue euangelicū no/
bis in exemplū datū. **S**ed et fr̄es
habem⁹ in purgatorio carceratos
sub manu iustitie. futuri protin⁹ sunt
confortes vestri. imo sunt iam per
gratiā cōfirmatam. **V**isitet eos pi/
etas vestra. consulatur sc̄dultas ve/
stra. salutate singulos vice nostra.
Suggeste vt memores nostri sint
dū bene sibi fuerit. **I**nsinuate quō
nos memores ip̄oz sumus. quati/
nus inde cōsolationem accipiant.
Sunt nobis viatoribus aduersan/
tes. mundus. caro. demonia. **V**os
potētiores excubie state pro nobis
in acie. **S**unt incōmoda nobis plu/
rima ratione corporis: nunc ab ele/
mentis per intemperie. nūc a celesti/
bus influentijs p̄pter materialē ad/
influxus suos sustinendos vite in/
y 2

Tractatus viii.

dispositionē **f**as habetis in meli⁹
naturalia etiā incōmoda vertere.
si naturalia possūt demones bona
frequenter in deterius quantū di-
uina p̄uidētia et quantū v̄ra cu-
stodia p̄miserit immutare. Sicut
autē p̄fidi et homicide si et dū p̄mit-
tūt eis. seuiūt tūc toto malignitatis
ardore q̄ si nō astiteritis adiuto-
res in oportunitatib⁹ in tribulatio-
ne quis subsistet? Tradiderūt gen-
tiles nos h̄re ab hora deceptionis
quēlibz vnū suū geniū qui cū mori-
ente deficiebat. **S**tulti dicebant ge-
niū esse deū qui et fata fortunazqz
deos faciebant. **P**rudētiores gen-
tium ad inclinationes nobis corpo-
raliter impressas a celestibus refe-
rebant. **C**um autem huiusmodi
inclinationes nobis corporaliter
quedam et commode sint duplex
genius erit nobis. bonus et malus
Assumunt perfidi demones ad no-
stram vtrunqz perniciem. **N**estrum
vero est angelice virtutes principa-
tus et p̄tates ex aduerso pro salute
nostra a dextris et a sinistris omnia
in bonū deducere. si p̄ij. si deuoti. si
seduli q̄suerim⁹ opem v̄ram quam
querere p̄monētis sepe. p̄uenien-
tes nos in b̄n̄dictionib⁹ dulcedis.
Dormiebat petrus. nō orabat ali-
quē ex angelis. factū est tamē illud
q̄d s̄ tractauimus in exemplū n̄m
et angelicum p̄conium. **A**ngelus
astat fulget pulsat surgere clamat
Soluit et educit libertatqz relinqt
Sed ecce dū meditatio nostra pro

sup magnificat

tendit in longius frater astat pul-
sans ad ostiōlū solitudinis nostre
quesitur? (arbitroz) venit sup plu-
rimis que de cantico n̄o tractāda
sup sunt. p̄cipue sup eo q̄d sequit^r
Esurientes impleuit bonis et diui-
tes dimisit inanes. **N**ō me fallit esti-
matio. **S**umit ab hoc versu princi-
piū colloquendi. **E**t nos parebim⁹
inquirenti. **C**oncētus est centilogi-
um de impulsibus. condebimus.
sit in medio nostri iesus christ⁹ do-
minus noster

Sequitur tractat⁹ non⁹

de eucharistia dramaticus. super
illud **E**surientes impleuit bonis p̄
quinqz partitiones. **P**rima par-
titio procedit per dialogū p̄ notu-
las centū

Esurientes impleuit bonis
Discipul⁹ **S**i ita res se
habet esuriarū obsecro qua-
tin⁹ impleat me dñs bonis. diues
non fiam queso ne dimittar inanis
Esurio nihilominus in hoc cātico
nosse quōd otemplabat^r anima ma-
rie super hac esurie. **M**gr. **L**egis
de diuina sapientia dictū ex p̄sona
sua. **Q**ui edunt me adhuc esurient.
et qui bibunt me adhuc sitient. **E**st
igitur esuries et sitis aliqua nō cor-
poralis quā experiuntur et bruta.
Sed spiritualis que est fames non
panis materialis sed audiendi ver-
bum dei quod est sapientia dei pa-

De eucharistia
is procedens et ut in
vultu interio hō nobis
Dicitur ne dicitur hō nobis
tio. **E**stis hō nobis
sapientiam edunt et
quod dicitur hō nobis
Sicut quod fames
tans in dignitatem nō plura
satis. **N**ōne sapientia hō
fames et ita salutaris aqua
quod bibunt nō sitient in
quod aut edunt videtur hō
hoc et nō sitient in eternum.
Erra videtur dicitur
dicitur hō et dicitur hō
et dicitur. **D**icitur. **N**ō
hoc apud hō q̄ p̄ dicitur
resolutione q̄ termino p̄
ras nam. **D**icitur hō hō
quod lacrimas sapientie et q̄
p̄lita lacrimas dicitur hō
nitas eorum dicitur hō
Mgr. **E**suries in gener
solū q̄ est amor rei appetit
et dicitur q̄ dicitur. **E**st
sequitur appropinquat inelle
hō seu rationem de qua ad
p̄sonam tunc videtur hō in
p̄sonam tunc p̄ dicitur hō
ries et amor dicitur hō
nem rationem et hō
tis et dicitur hō et dicitur
et dicitur hō dicitur hō
dens est amor dicitur hō
fionem rationem et hō
tis coniuncte seu p̄sonam
Differunt ergo lacrimas et
sunt amor et dicitur hō

De eucharistia

iris procedens ex ore eius in quo
vixit interior hō noster. **Discip.**
Vide ne dissona sibi sit hec exposi-
tio. Etenim si edentes et bibentes
sapiētiā adhuc esurient et sitiēt
quomō dicunt hic repleti bonis?
Sitis quoq; et fames dicunt vacu-
itatis indigentiam. nō plenitudinē
sacietatis. Nōne sapientie fons et
fluvius est ista salutaris aqua quā
qui biberint nō sitient in eternum?
Nō aut coherere vident. sitiet ad-
huc et nō sitiet in eternum. **Mag.**
Erras. nesciēs diuersimode dici sa-
cietatē sitim et esuriez sapientie cer-
et iustitie. **Discipul.** Nō poterit
hoc aptius fieri q̄ p̄ descriptionē
resolutionē q̄ terminoz iuxta mo-
rem tuum. Dic igit̄ quid sit esuries
quid sacietas sapientie. Et quid op-
posita sacietas diuinitū. quid sit ina-
nitas eorundē. **Mag.** Esuries in genere de-
scribit̄ q̄ est amor vel appetitus rei
vt ueniētis et absentis. Esi amor
sequitur apprehensionē intellectuā-
lem seu rationalem de qua ad pro-
positum tunc addendū est in descri-
ptione tanq̄ pro differētia q̄. **E**su-
ries est amor consequens apprehen-
sionem rationalem rei sibi conuenien-
tis et absentis vel vt conuenientis
et absentis. **S**acietas sibi correspon-
dens est amor consequens apprehen-
sionem rationalem rei vt conueniē-
tis coniuncte seu presentis. **Discip.**
Differunt ergo sacietas et esuries
sicut amor et desiderium quoz sūt

Partitio. j. cxxxj.

opposite rationes quia amor presen-
tis est. desiderium vero respicit ad fu-
turū. **Mag.** Inuenimus esuriam
et sitim dici non tñmodo de absen-
ti vel futuro. sed etiam de presenti
sā habito quod auide sumitur si-
ne penuria propterea non tollit sa-
cietatem. Rursus auuiditas ipsa tol-
lit fastidiū quasi nouū semper ac-
cipiens quod habet et amet id est
cupiat. Unde dicit̄ auuiditas qua
cupit simul habere et tenere. Sic ha-
bes in prosa fruuntur nec fastidi-
unt. quo frui magis sitiunt. Exem-
plum est in voraciter edentibus et
bibentib; q̄a satisfaciūt desiderio.
neq; protin; illud fastidiunt quous
q̄ fiat alteratio virtutis appetētis
in aliam qualitatem. **Discipulus**
Exemplis consentio. Sz vnde ve-
nit nausea vel fastidiū spirituali fru-
itioni cū anima sit immortalis nec
alterabilis in essentia sua. **Mag.**
Prouenit hoc ex coniunctione euz
corpore. Potest etiam in separatis
spiritibus cum nō fuerint confirmati
variatio cognitionū simul et affecti-
onū suboriri. Secus in confirmatis
quos fructio diuinitatis iugiter eo-
dez tenore quasi semper renouato
delectabit et implebit. Quam rem
postulat ecclia p̄ communionē orās.
Fac nos quesum; dñe diuinitatis
tue sempiterna fructū repleri quā
prectosi corporis et sanguinis tui
temporalis preceptio prefigurat.
Discipul. Audio nūc q̄ dñe dicit̄
xps ad hoc canticum. **Beati q̄ esu**

Tractatus se

riunt et sicut iustitiam quoniam ipsi saturabunt. Et ps Edet paupes saturabuntur. Et alio cantico famelici saturati sunt. Magister. Non dum forte sensisti quorsum te ducere possunt hec cantica. Discipulus. Quorsum precor? Magister. Si quidem ad compendiosam totius beatitudinis cognitionem. Discipulus. Quonam modo? Magister. Paucis accipe. Si esurientes implentur bonis. si ideo beati sunt quia esuriunt iustitiaz cum additur quia saturabunt. si beatitudo nihil aliud sit quam dei fructio quod est omne bonum. nonne consequens est quod esurientes de quibus maria loquitur sint beati? Discipulus. Consequens est fateor. nisi de beatitudine fiat sermo equiuocus. Magister. Describamus quid sit fructio dei quantum equiuocatio nulla latere possit. Est itaque fructio dei operatio secundum habitum gratie gratificantis non impedita. Discipulus. Breuis est descriptio hec magistralis. Sed vide ne cadas in illud. Dum breuis esse volo/obscuro fio. Magister. Non tamen magistralis est hec descriptio sed philosophicalis quantum uis de terminis sit contexta theologice. Describit enim philosophus delectationem quod est operatio secundum naturalem habitum non impedita. Constat autem quod fructio dei delectatio est. aut non sine delectatione fruimur inquit Augustinus cognitis in quibus ipsis propter se mens delectata quiescit.

sup magnificat

Discipulus. Elucescere tenuiter incipit proportionalis ad tuam philosophi descriptio. Sed habet utraque dubitationem. quo pacto describitur delectatio per operationem. cum delectatio sit passio quedam mulcebus ad operationem consequens. et non operatio. Ratio quia fit operatio quasi exprimendo. delectatio autem velut imprimendo. Exemplum in pueris lactentibus. unde nomen delectationis et oblectationis tractum est. puer exprimit se ad ubera unde lac imprimitur in os eius. Magister. Conquisitio tua videtur a philosopho sine decisione dimissa. Sed saluemus utrarumque viam. dicentes quod si delectatio sit aliud ab operatione causatur tamen ab operatione et ita descriptiones dicte sunt date per causam quasi diceremus. Delectatio est ex operatione secundum habitum connaturalem non impedita. Similiter de fruitione suo modo. Discipulus. Sit ita ut dicis. Non enim placet in hac re litigium. Atque non habet intentum quod fructio dei sub tali descriptione sit beatitudo. Conuenit enim viatoribus per gratiam deo fruere. Magister. Poterit mox explanari tua dubitatio si voluerim distinguere duplicem beatitudinem. In namque spei. alteram re ipsam gratie. alteramque glorie qualis distinctio communis est et accepta. Aut si volumus ad beatitudinem glorie sermonem trahere. patet hoc ipsa additio qua dicitur non impedita. hoc nempe non implebitur perfecte nisi in gloria que est

4° delectatio

De delectatione
gratia confirmata
poteat
delectatione
autem
fructio
tamen
no quia
habitu
non impedita
operatio
itaque
unde
tamen
consequens
operatio
quasi
delectatio
autem
exemplum
unde
nomen
tractum
est
puer
exprimit
se
ad
ubera
unde
lac
imprimitur
in
os
eius
Magister
Conquisitio
tua
videtur
a
philosopho
sine
decisione
dimissa
Sed
saluemus
utrarumque
viam
dicentes
quod
si
delectatio
sit
aliud
ab
operatione
causatur
tamen
ab
operatione
et
ita
descriptiones
dicte
sunt
date
per
causam
quasi
diceremus
Delectatio
est
ex
operatione
secundum
habitum
connaturalem
non
impedita
Similiter
de
fruitione
suo
modo
Discipulus
Sit
ita
ut
dicis
Non
enim
placet
in
hac
re
litigium
Atque
non
habet
intentum
quod
fructio
dei
sub
tali
descriptione
sit
beatitudo
Conuenit
enim
viatoribus
per
gratiam
de
de
fruere
Magister
Poterit
mox
explanari
tua
dubitatio
si
voluerim
distinguere
duplicem
beatitudinem
In
namque
spei
alteram
re
ipsam
gratie
alteramque
glorie
qualis
distinctio
communis
est
et
accepta
Aut
si
volumus
ad
beatitudinem
glorie
sermonem
trahere
patet
hoc
ipsa
additio
qua
dicitur
non
impedita
hoc
nempe
non
implebitur
perfecte
nisi
in
gloria
que
est

De eucharistia

gratia consummata nullatenus im-
pedita. **D**iscipulus. Malo ample-
cti fateor distinctione de duplici be-
atitudine. Similiter q duplex est
fructio vie scz et patrie. scrupulus
tamen ingeritur ex presenti dicto
tuo. quia nulla e hic operatio fm
habitum gratie gratificantis que
non impedimentu patiat. **M**ag-
ister. Et paritur scimus. sed non
semp tale qd tollat fructiois dei
rationez. **U**nde quadruplex in ge-
nere numeratur impedimentu frui-
tionis actualis. vnum causat neces-
sitas. alterum fragilitas. tertiu va-
nitas. quartum iniquitas. **C**ausa
prima est tolerabilis. secunda mise-
rabilis. tertia punibilis. quarta da-
mnabilis. **P**rima interrumpit fructi-
onem sed non esse morali seu meri-
torio habitu gratie remanente. **I**n
secunda frustratur actus fructiois.
In tertia sordidatur vt leprosi pa-
nus propter veniales culpas que
sunt ligna cremabilia fenum stipu-
la. **Q**uarta vero totum destruit et
eradicat fundamentum. **D**iscipu-
lus. **R**ota loqueris. adde qualia
sunt adiutoria. **M**agister. **R**emittit
conatus libertatis multiplex. **I**nsu-
per habitus adquisitus ex actu
frequentatione bonoru. **I**uuat pre-
terea roboratio vel augmentu ha-
bitus gratie gratificantis tam in
se qz in suis ramificationibus per
virtutes dona et beatitudines. **D**e-
niqz per ablationem impedimento-
rum intus et extra. diuinitus per

Partitio. j. clxxij.

angelos aut humana industria in
corpore et anima comparatam.

Discipulus. **L**ataz aperuisti ma-
teria quam coartes oro. **M**agis-
ter. **S**i cupis agnoscere precipuu
fructiois dei pro statu vie nutriti-
mentum et seruos incentiuu quid
vel quale potero conuenienter expo-
ponere qz eucharistie sacramentu?
Hoc est sacre communionis myste-
riuz in quo xpus sumitur. recolitur
memoria passionis eius. mens im-
plet gratia et future glorie nobis
pignus datur. **H**oc exclamado ca-
nit sancta ecclesia. **H**inc super ad-
dit. **O** q bonus et suavis est domi-
ne spiritus tuus in nobis qui vt dul-
cedinem tuam in filios demonstra-
res. pane suauissimo de celo presti-
to. esurientes implens bonis. fasti-
diosos diuites dimittes inanes.

Discipulus. **S**anctu pulch et osonu
das fructiois auxiliu. **D**e quo si
at obsecro collocutio inter nos p-
lixior qz ordinauit deus esse regale
sacerdotiu. **M**agister. **F**iat vt voles.
cui qrenti responsiones adhaerent.
Discipulus. **D**ic in pms si beata nra
isto fuerit vsa sacramentali cibo du
viueret maxie in illo cenaculo gra-
di strato motis syon vbi pmit ex-
hibita est institutio h' sacramenti
qd an fuit pdicatu dicentibus multis
q retro abesitibus. **D**ur' e hic sermo
cui pdicatu pbabile e infuisse ma-
ria. **M**agister. **P**robabile qz seqbae fi-
liu te vnicu custode suu sic loqmur.
pede p' pede. **P**robabilia insuper

De eucharistia

conquirentes si spiritus angelici dicitur possunt frui hoc sacramento benedicto spiritualiter quia consistat eos frui deo impletos bonis ab eo. Si milis esset questio de maria beata que non iam fruitur per fidem sed per speciem clare et immediate visionis cum inhesionem perfectissima. quietissima quia per amorem. **Magister** Respondet descriptio negative. Non enim propterea id est frui deo et frui spiritualiter hoc sacramento licet econverso quisquis fruitur spiritualiter hoc sacramento. fruitur vere deo. **Deficit** igitur in angelis ratio manducationis sacramenti. quia non ordinatum est nisi per viatoribus hominibus. Ideo recte viaticum appellatur. Maria vero non modo sed tunc dum instituebatur sacramentum viatrix erat habens fidem. **De primo** vero dicit **Aug.** Crede et manducaisti. **Credidit** maria propter quod et manducauit. **Discipulus.** Sic videtur. transi nunc ad manducationem solum sacramentalem describendo eam. **Magister** Sacramentalis manducatio dicitur. est actualis susceptio sacramenti corporalis cum informi fide sine caritate. **Discipulus.** Si ita est ostendit video sine multiplicatione questionum quod nec brutum nec angelum nec infidelis nec hereticum nec discredens hoc sacramentum comedunt hic sacramentaliter ipsum. Ratio perspicua est quia fide carent. Infantes vero baptisati quia fidem habent habituales seu fidei sacramentum. assumere possunt etiam

Partitio. j. clxxij.

sacramentaliter. quia de spirituali consistat propter habitum fidei. Alio quoniam quomodo vix esset generaliter illud verbum **Christi** nisi manducaueritis carnem filii hominis non habebitis vitam in vobis. **Consequenter** habet quid sit manducatio sacramenti spiritualis simul et sacramentalis si due precedentes iungantur in unum. **Magister.** Liberat nos a multiloquio preuolans ingenium tuum. Nunc accipe qualis et quomodo frequens fuerit manducatio marie presupponendo per dicendis quod in ipsa non minor fuerit fides cum caritate circa figuras huius sacramenti datus in lege scripture simul et nature quam in aliis patriarchis et prophetis saltem post conceptionem **Iesu Christi** **Discipulus.** Non dubito quoniam ex tunc non obscurior sed clarior fuerit in ea fidelis cognitio cum caritate pre ceteris patriarchis et prophetis imo et apostolis. Quicquid sit de illa ratione quod ab utero fuerit ab ea presentium rationis iudicium cum actuali operatione gratiarum simul et virtutum. Sumunt argumentum ab exultatione **Jobis** in utero matris. **Adiungunt** quod nec in somno cessabat operatio talis in actu mentis. **Iungunt** quod omnia sciuit tunc quam beati sciunt licet non cum claritate pari. Sufficit autem ad resolutionem nostram solidior positio quam me dixi non ambigere. **Deducit** ultra quod intendis. **Magister.** Dignare me laudare te. **Argo** sacrata simul cum benedicto fructu ventris tui **Iesu Christo**. Da de ligno vite dignos ac salubres fructus carpe siue excerpere. Da theozemata digna promere quorum sit hoc primus

De eucharistia

Spiritualiter verū sanguinez filij sui plus appropriate duz illud iudas comedit solum sacramentaliter si fidem informez tūc habuit. aliter nō Ceteri vero tam spiritualiter q̄ sacramentaliter receperunt. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Vespere dicte cene dice da fuit frui corpore et sanguine filij sui plus appropriate q̄ ipse xp̄us. dicitur se cibasse eodē pane et vino mystice consecratis quia non in fide sed in clara visio ne nec in augmentuz charitatis se ipso fructus est. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Dico vespere Jouis s̄cto. Et si non fuit insignita caradē sacerdotalis officij dum Judas illum suscepit. Nilomin⁹ nūc et antea et postmodum fuit in regale sacerdotium pre consortib⁹ suis inuncta. non quidem ad consecrandum sed ad offerendum hanc hostiam puraz plenam et perfectā in altari cordis sui. In quo semper ignis ardebat holocausti. fuit enim rubus ardens incombustus. **Discipulus. Consentio. Magister.**

Maria Plus complacuit deo plus humano generi profuit post xp̄m benedictum fructum siue filium suū offerendo ipm spontanee in holocaustum in ara cordis sui. feruentissima charitate succensū quāuis hoc primitus fieret in enigmatibus et figuris ante cenam hanc benedictam fructus ven

Partitio. j. cxxxij.

tris sui **Discipulus. Consentio** Sed ecce numerasti quasi fructus duodecim ligni vite quod in paradiso viderunt Ezechiel et Johannes transplantatum iuxta decursum fluij defluentis a sede throni dei et agni s̄m ripas duplices a dextris et a sinistris Dixisti d̄ sinistra figurarum in lege nature et scripture veteris notatarum. Adde si vis totidem ex dextra. fructus veritatum in euangelicis historijs completarum maxime quia dixit apostolus Sacramentū christi absconditum fuisse a seculo. sed in ecclesia et ab ecclesia propalatum. **Magister.** Dicitum apostoli non. ita strictum accipienduz putaueris vt nō aliquo modo fuerit et ab aliquibus intellectum. quippe sine cuius fide implicita vel explicita. nunquā fuit salus. Non tamen fuit ante legem gratie sicut in ipa realiter exhibitū seu opletum. Faciā igit quod hortaris. Et sit theoreuma primum

Jesu Tua fructio esurientes replens bonis virtuosū affectu marie sp̄m q̄ corporalis cōtrectatio et lactatio suauissima tui ipi⁹ es benedictus fructus ventris sui. Ratio qz cū maiori merito vñ exultauit sp̄s suus in deo salutaris suo **Discipulus. Consentio. Magister.**

Jesu Tua fructio seu manducatio esurientes replens bonis mirabilior fuit et virtuosior suo mō in maria filie et virginali sponso suo Ioseph q̄ sola cōtrectatō vel visio

Tractatus 12

corporalis dum natus es in beth/leem iude. dum reclinatus super fe/num iacuisti in medio duum anima/rium in presepio quasi pabulum iu/mentorum. Et certe comparat^r est homo iumentis insipientibus qui/bus te dedisti cibum. Et ad quoru^m vilia et sordida corda sepe venis concinentibus cum ecclesia choris angeloru^m. Gloria in altissimis deo. Et in ter. par ho. bo. vo. **D**isc. : Silētio meo deinceps dēfēre vīde ar vbi nihil addidero **M**agister. **I**hu Tua fruitio p̄sentabat^r Marie et Joseph in circūcisōe quādo p̄mo sudisti p̄ciosum sanguinē tuū non dubium cum clamore valido ⁊ lachrymis. vnde tunc exauditus es pro tua reuerentia **I**hesu. tua fruitio figurabatur in oblationib⁹ trium regum pro primitiis gentiū. q̄m tūc figurā intelligebāt Joseph et maria confitentēs in corde suo. sicut orās postulat ecclesia vt que solenni celebramus officio purifica te mentis intelligentia d̄sequamur **I**esu. tua fruitio fuit ip̄i Simeoni qui iustus erat et timoratus Simul et anne p̄phetisse cum parentibus tuis in exultatione spiritus et gratiaruzactione cognita dum ex/clamauit Symeon benedicēs deū et inter vlnas te puerum baiulans Nunc dimittis t̄. Deniq³ in oblati one et immolatione turturum aut pullozum columbarum cognosce/bant oblationez tuā ip̄sus in cruce signatam. **I**hesu Tua fruitio fu

sup magnificat

it in maria et Joseph per illud vni/uersum peregrinationis septenniū dum p̄terea fuisti ip̄is subditus stans in medio sicut qui ministrat tam in domus obsequio q̄ in fa/bili fortassis opificio. Vnde dīc^r es a iudeis nedum fabri filius sed faber. mansisti vsq³ tempus dum eras quasi incipiens triginta anno rum vt putabaris filius Joseph. **I**hesu. Tua fruitio gustabatur iam a maria et ab apostolis credē tibus dum p̄dicasti. hoc sacramē tum et dum abeuntibus alijs ques iusti a remanentibus. Nunquid et vos vultis abire. Respondit petr⁹ illuminatus intus a patre fortassis et a matre tua astante nutibus et signis admonit⁹. Domine ad quē ibimus Verba vite eterne habes et nos credimus hoc p̄mo. De hinc et cognouim⁹. q³ tu es christ⁹ filius dei. **I**hesu. Tua refectio dum maria recepit ecclesie sacra/mentum etiā sacramentaliter maxi me post aduentū sp̄sūsancti q̄si ce/pit hoc sacramētū frequētari fuit admirabilior suo modo q̄ mater/nalis generatio verbi dei. Hec em̄ fruitio sacramentalis ponit gene/rationē verbi dei et aliud multum vltra in admirationē et vtilitatem oim a p̄genie in p̄genies timētib⁹ eum **I**hu Tua fruitio sacramē talis fuit ministrata marie viatrici sicut pie credi potest nedū a Johā ne custode. nedum a petro vicario tuo et totius ecclesie p̄ncipali.

Sup magnificat
Depecta a diuinitate
stans ad hoc ip̄m
tus fuit p̄cipal^r mo
bet p̄cipal^r h̄ro
na qua se recipit h̄ro
re h̄ro
tū tempus et c³
fruitio sacramentalis quo
imp̄s est bonis temp⁹
et omib⁹ h̄ro
sacramenti q̄ implent^r con
si ino certissim⁹ fructu
re h̄ro
lucā vel orationē et ce
gratā h̄ro et h̄ro
plant. **I**hesu. Tua fru
mentalis implent^r mar
nis q̄ obire in et ob
lira et aliamet in celis
re a p̄cipal^r h̄ro
fructus rearis in totis
rationis rearis h̄ro
tu d̄cipit in carere my
h̄ro
re ma q̄ mor et p̄cipal^r
p̄cipal^r h̄ro
Tu fruitio h̄ro
gratā h̄ro
or qua implent^r h̄ro
ro sed suo modo vlt⁹
bilior in r̄a. Ratio h̄ro
In augmento h̄ro
fidei maior. **M**agister. Longu
tio. **M**agister. Longu
et exultet semper ecclesia
p̄cipal^r h̄ro
Et em̄ emanuel in et
is quāvis ab h̄ro

Sup magnificat

Metetiā a diaconibus septem cō/
 stitutus ad hoc ipm̄ inter quos pri/
 mus fuit **S**tephan⁹. imo et a quoli/
 bet passim sacerdote sine distinctio/
 ne. quia sic exiēbat humilitas ma/
 rie singularis dū attēdebat oport/
 unū tempus et loc⁹. **I**hesu Tua
 fruitio sacramentalis quo maria
 impleta est bonis exemplar erat et
 est omnib⁹ fidelibus q̄ esuriāt hoc
 sacramentū q̄ impleant bonis eius
 cū fidei certissime firmitate q̄ spes
 et dilectionē operat. Deniq; q̄ nō
 inuanū vel omissionē et contemptum
 gratiā hanc id est eucharistiā susci/
 piant. **I**hesu. Tua fruitio sacra/
 mentalis impleuit mariā prius bo/
 nis q̄ obiret id est obuiā tibi xp̄o
 fret et assumereē in celū nec abhor/
 ret a pietate fidei q̄ tu benedictus
 fructus ventris sui totus festu⁹ ad/
 ueniens dederis sibi sicut postmo/
 dū dionysio in carcere mysterium
 hoc corporis dicēs. Accipe hoc ca/
 ro mea qd̄ mox cōplebo tibi in re/
 gno meo vna cū patre meo. **I**hu
 Tua fruitio nunc est matri tue re/
 gnanti in patria copiosior et auidi/
 or quasi impletio q̄ toto ore dilata/
 to sed suo modo videt̄ fuisse mira/
 bilior in via. Ratio. q̄a difficilior q̄
 in augmento meriti p̄pter enigma
 fidei maior. **D**iscipulus. Consen/
 tio. **M**agister. Congaudeat igit̄
 et exultet semper ecclesia cū iocun/
 do pignori. amorosi solata dono
 Ecce em̄ emanuel id est nobiscū dei/
 us quāuis absconditus quāuis ve

Partitio. i.

latus tamen vere deus **C**ompleuit
 deniq; quod ascendens promisit.
Ecce vobiscum sum vsq; ad cōsum/
 mationēz seculi. neq; iam est aut fu/
 it alia natio tam grandis que ha/
 beat deos appropinquantes sibi. si/
 cut deus noster adest nobis. et cer/
 te ipi non sunt dñ **D**iscipulus.
Stupeo totus mecum et admirati/
 one suspendor vnde talis qualiter
 et cur hec gr̄a. hec eucharistia hec
 bona gratia **M**agister. Mirari te
 non ad infinita. Nolo que sic volu/
 it sciuit et potuit. Omnia em̄ quecū/
 q; voluit fecit. et que fecit bene fec̄.
Vidit em̄ cuncta que fecit et erant
 valde bona **D**iscipul⁹. Cur hāc
 mihi causaz inducis que generalis
 est ad omnia vellem vt ad particu/
 larem et primiozem causaz huius
 sacramēti descenderes **M**agister
Si hec in primis tibi causa nō suffi/
 cit neq; si mille alias assignauro
 poteris cōtentari. nec ad intelligē/
 tie lumen ascendes. Et hoc dictuz
 sit vniuersaliter p̄ omnib⁹ articulis
 fidei. Verū siquidem credere e por/
 tet accedentez ad deum quia est. q̄
 quia mentiri aut fallere nō potest
Eed in hoc sacramento precipue
 requirit̄ firmissimū fidei fundamē/
 tum. Alioqn̄ quicquid rationis in/
 ductum fuerit plus offendet et ob/
 ruet q̄ edificet vel ostendet. **D**i/
 scipulus **C**redo sicut ecclesia cre/
 dit **M**agister. Sta firmus in hac
 certitudine vei bozū et secur⁹ es. aut
 si opendiosius agere vis. dic ex to

Tractatus ig

to corde xpianus sum. **D**iscipul⁹
Fiat assidue domino propitio.
Magister. Quid igitur ultra petis.
quid exigis? **D**iscipulus Sane
Cupio vtrūq; intelligere quod cre
do. tum ad consolationem meam.
tum aliorum catholicorum fortas
sis edificationem simul et hereti
corum confutationem. **M**agister.
Cause placēt si tenueris illud apo
stoli. Non plus sapere q̄ oportet.
Sunt em̄ diuisiones gratiarū. Am
bulet vnusquisq; igitur prout ei di
uisit dominus mensuraz fidei. Hoc
in expositione vel intellectu sacraz
scripturarum. Hoc vniuersaliter in
omnibus operibus dei consideran
dis obseruari necesse est. quod q̄a
philosophi non fecerūt errauerūt
in vanitatibus suis. et obscuratum
factum est insipiens cor eorum. Si
militer et secte omnes hereticorum
date ob hoc in reprobum sensum.
Discipulus. Dabit deus melio
ra nobis qui credimus vt intelliga
mus. non intelligere volum⁹ vt cre
damus. **M**agister. Preposterus
esset ordo neduz in theologica sed
in omni generaliter disciplina noui
ter accedentiū ad discendum. Hoc
pitagoras. hoc plato hoc s̄cti pa
tres pro cenobijs. hoc omnis sco
la non discola canit. Hoc rursus
absurdum est docentibus ne dent
sanctum canibus. ne spargant mar
garitas ante porcos. ne non edifi
cent sed destruant memores illius
sapientis. Qui erudit illusorem ipse

De eucharistia

sibi iniuriam facit. Fuit notus mihi
quidam scolasticus habens deuo
tionis spiritū. Ingesti sunt animo
suo scrupuli multi⁹ questionū circa
benedictū hoc sacramentum. Pete
bat instantia otinua dissolutionez
dubioꝝ suoꝝ a maximis theologi.
quos nouerat parisijs. Quid mo
rarer enarrando per singula. Cre
scebat morbus ex remedijs. et sicut
de emorroissa legit⁹ per⁹ in dies se
habebat ex remedijs et impensis.
Consuluit tandem vnus experto
rū vt ad orationē totū se ouerteret
et cōtra scrupulos omnes ageret.
susciptens sacramentū. dicens hec
aut similia verba. Credo sicut eccle
sia credit. Credidit et accessit. sere
natus est et solidatus nec paz illu
minatus deinceps circa veneratio
nem huius sacramenti. **D**iscipul⁹
Noui et ego illū. **M**agister. Noui
pinde et expertus noui nedum cir
ca hūc articuluz sed in alijs varijs
ōsiliū hoc habuisse similem effectuz
quē admodū testat⁹ Aug. q̄ ad vnā
vocem cesserunt om̄es dubietatis
tenebre. et perierunt om̄es questio
nes quibus anxiebāt circa textum
apostoli. Deniq; meminit alio lo
co q̄ nō satiebat⁹ dulcedine mirabi
li. cōsiderare dei ōsiliū circa redem
ptionē generis humani. qualē de
niq; postmodū in om̄ib⁹ articulis
fidei. nominatim in hoc se prestiterit
experta letat⁹ om̄is ecclesia. Hodie
maxime sub annuo solennitatis sue
festo quo hec scribim⁹. **D**iscipul⁹

Cup magister
Credo dicitur in
to tunc quod et per
facie go factum et per
et dicitur. Quid h
creare omnes. Sicut
ta mea qui creas. frues
vni et sic apologetis ne
venit. **M**agister. **E**fficit
m̄. Sed h̄ ampliora m̄
las h̄a cōuere vobis
tā ut regit⁹ magis.
venit aut vellet om̄es
ne perignatōis h̄m̄
legente colūtrā om̄
probus m̄is solū h̄m̄
Iamē (semis m̄is p̄o
dicitur m̄is. m̄is p̄
per se p̄vā aut caritā
ar me. **D**iscipul⁹ **M**ag
nitas sunt om̄es. **M**ag
dicit h̄is videri. **J**am op
qua h̄m̄is p̄vā es et cur
tūp te componit vt aliter
h̄i videri h̄m̄is p̄vā. **J**
vni obedi h̄m̄is p̄vā. **J**
pariterā h̄m̄is p̄vā. **J**
p̄vā h̄m̄is p̄vā. **J**
voca ut v̄s. **M**agister
plana quō p̄ v̄m̄ m̄
comoz. **M**agister. **M**em
et mysticam sapientia.
Quo pacto sic. **M**agis
ge per interpretatiōe h̄m̄
ficus fama dicitur similit
ve dionysio dicitur sapiam
illimā stultā esse. **S**iquis
vni. Quo stultū inquit d

Sup magnificat

Orandus ergo est de? **M**agister
Credo dñe. da intelligaz quod cre
do nunc quidez ex parte. tunc autē
facie ad faciem et perfecte oratum
est **D**iscipulus. Quid si noluerit
exaudire dicens. Sufficit tibi gra
tia mea quia credis. fides em̄ dei
donū est ait apostolus ne quis glo
rietur **M**agister. **S**ufficit itaqz
mibi. Sed si amplioza mihi liber a
litas sua cōcedere voluerit nō abh̄
ciā nec ingrat⁹ recipiam. Alioquin
deneget aut tollat omnez in caligi
ne peregrinatōnis huiusmodi intel
ligentie collustrationem. sic lucerna
pedibus meis solū fidei verbuz et
lumen semitis meis potius q̄ cum
claritate maiori. man⁹ peccatoris
per superbiā aut curiositatē moue
at me **D**iscipul⁹. Placet hoc hu
militatis fundamentū **M**agister.
Nunc si vis videre **I**hm oportet
quia statura pusillus es et turbe s̄a
tastiaz te compmunt vt ascendas
in arborē sicomoz exēplo zachei
simul obedi sapientie que post pre
parationē hui⁹ sacramenti sub ty
po immolationis victimaruz suaz
vocat ad arcez **D**iscipulus. Ex
plana quid p arcem intendis et si
comoz **M**agister. Mentem tuam
et mysticam sapientiā. **D**iscipul⁹
Quo pacto sic? **M**agister Collū
ge per interpretatōnē sicomoz que
ficus fatua dicitur similiter et cre
de dionysio dicēti sapiam dei diu
nissimā stultā esse. Siquidē q̄ aplm
audi. Quod stultū inquit est dei sa

Partitio. i. clxxvi

piētius est hōibus. Et itez. Qui
vult sapiens eē stultus fiat **H**ic tū
tulus scole hui⁹ stultitia est traden
te **L**actantio. Audi aplm. Predica
mus **I**hm xpm̄ **J**udeis quidē scā
dalū. **D**rectis vero stultitiā. sed qd̄
stultū est dei sapienti⁹ est hominib⁹
Discipulus. Cur ea que cōmu
nia sunt p tota fide xpiana nunc
inducis ad singularē materiā quā
tractamus **M**agister. **R**atio in
pmp̄tu est quia nulla videt̄ apud
sapientes huius seculi maior. nulla
absurdior stultitia. nulla qz magis
infatuat sensus carnis exterius et
interius q̄ hec sapiētia dei. **C**ogni
tum est quid latrator iste demens
euomuerit aduersus leges omnes
q̄ male sunt. xpiana vero pessima
que deum suū quotidie comedit
Discipulus. Cum tot nephande le
ges fuerūt et horrende dantes in
sacrificiū et epulas homies viuos
imo filios pprios et filias cū alijs
innominabilib⁹ portentis vicioz.
Colligo quantū quale ve scādālū
et ruinā maledict⁹ iste sibi suscitauit
aduersus hoc bñdictū sacramē
tū **M**agister. **S**ic refert **L**yra de
iudeis q̄ idolatras nos exinde pes
simos execrant. **F**acit ad hoc histo
ria iudei bullientis et transuerberā
tis hostiā cōsecratē parisi⁹ sed mira
culū cōfutaui illū. a lios qz cōuertit
Discipul⁹ **N**ota loqueris. **A**d
quesita nūc accede causā aperiens
ad intelligentiā. **C**ur ita deus fieri
voluerit qui omnia fecit in sapiētia

Tractatus. fe

Magister Respondet apłs qd qz in dei sapientia mundus cum non cognouit. placuit deo p stultitiam p̄dicationis saluos facere credētes. **Est autē** hec stultitia p̄dicatōis qd deus p̄t alia facere q̄ fecerit aut facit p̄ liberrimo sue volūtatis arbitrio. **Hoc em̄** xp̄iane religiōis fundamentale p̄ncipiū. quo cōces so subuertit et corruit fundit? oim p̄hoz radicale p̄ncipiū. **Omnia** quecunqz voluit dominus fecit. ait xp̄ian?. **Omnia** quecunqz fecit domin? dicit p̄hs necessario fecit. nec aliter aut alias facere potuit. **Discipulus.** **Quidem** recensui mecū. qz nō p̄t tradi capitalior diuersitas inter fidem et p̄biaz. **Ram** posito p̄bie fundamento. sequit̄ necessario mundū nunqz incepisse. **Sequitur** animas humanas vl̄ esse infinitas vel esse vnica vt delirat **Auerrois.** vel migrare de corporibus in corpora p̄ infinitas reuolutōnū vices vt somniabant **Pitagoras** et **Plato** et sequaces. aut qd anima rationalis mortalis est. **Quodcunqz** vero p̄cessuz fuerit ex altero quatuor hoz modorum tollitur p̄sequenter omnis pia religio. **Magister.** **Te** re colligis nunc oculos tue cōsiderationis fide purgatos. **Conuerte** ad beatā beatay **Mariam** perpendens aperte qz verum sit illud eclesie laudantis eaz preconiu. **Sau** de maria virgo cūctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. p̄hoz maxime. **Discipulus.** **Quo**

De eucharistia

pacto sic? **Magister.** **Nimiqz.** quia verbū v̄bo virgo concepit. virgo p̄mansit. hoc nos credimus. ip̄a p̄ experientiam intellexit. **Nihil** vero scitur verius q̄ doctrine experientia. **Hanc** solam habere ducem et magistrā p̄fessi sunt p̄bi. **Siquidez** tolle certitudinez experientie. tolle veritatē eius subuertit̄ pariter ois philosophantiū via vel inuestigatio veritatis. **Collit̄** vero falsa. vel insufficientis experientia quā opinati sunt p̄bi habere generalem. qd ex nihilo nihil fit. qd nō nisi omixtione seruū homo fit. qd deus nec hominibus nec corporib? cohabitāt. cū ceteris sine numero que omnia parit̄us p̄ virginem nostram expertus falsificat et confundit. **Discipul?** **Habebat** ne maria rationes alias ab hoc vnico partus experimēto? **Magister.** **Habebat** p̄fecto per spiritū p̄pheticū tam suū q̄ precedentiu patrū. qui spiritus apertissima luce sup omnē rationem vel demonstrationē haberi naturalit̄ possibile. veritates nostre fidei certissime reuelabat. et ad intelligentiam collustrabat. **Discipulus.** **Quo** queso dixeris? **An** beata nra videbat v̄z corp? filij sui. dū ip̄m sacramentaliter p̄secratū sumebat? **Magister.** **Si** de visione sensuali queris nec ab oculis eius in via neqz nunc in patria corporaliter p̄cipi p̄t vt hic est. **Intelligi** vero sicut et credi vel re p̄t poni sp̄s oculo. **Discipulus.** **Confundit** hec intellectualis

Sup magica
experientia sapientia
p̄bie p̄ncipiū v̄bo
Suo erat altera
tra p̄bes q̄ p̄ ratiōem
dem? **Magister.** **Erāt** p̄
is ratiōe dicit̄ et
et acceptabilis offensa et
hos plurimū iuuant et illit̄
Discipulus. **Aliter** obiecto
ma vel modum habes. vt
topica vel modum v̄
dū vel legibus fm tres
p̄bi? **Magister.** **Quidam**
p̄bis veniat v̄a qua labi
qua dicit̄ nullus v̄
legit potest nullus rebe
p̄bant̄ trasit vel nō
galle? **Discipulus.** **Quo**
fir illa cōt̄ologica cōmō
Magister. **Quidam** plane
hu venis. **Quo** sit sic
Discipulus. **Legi** tam in p̄bi
et acceptabilis ab
Quidam legi a
gūl am curis labi
v̄m dicit̄. **Discipulus.** **Quo**
experientia et
quid ad ratiōem? **Magister.**
tū p̄ omnia. **Quo** qua
oportet vt fm experientia
gentiam finis certe omnes
tres habeant moterem sim
ms causa fit illa p̄ncipalis
nentalis aut coordinans. **T**
naterialis causa fit illa p̄m
riōa vel tertia. **Ratiōe** fm
causa fit illa. **Officiū** fm
tris aut solū exemplaris. aut

Sup magnificat

experientia sapientissima. stultitiam
philosophie principium velut in omnibus.
Sed erat altera ne ratio Marie con-
tra philosophos quod per revelationem aut si-
dem? **M**agister. Erat perfectio quod
uis rationem hanc etiam ex naturalibus
et metaphisicis officinis. et nostra
fides plurimum iuuaret et illustraret
Discipulus. **A**ffer obsecro ratio-
nem vel moralem si habes. vel me-
taphisicam vel mathematicam vel logi-
calem vel legisticam secundum tres partes
philosophie. **M**agister. **A**nimaduerte in
primis veritatem unam. qua salubrior est.
qua solidior est nullus unquam philosophorum
legit possuisse. nullus recte philoso-
phantum tradidit vel nescisse vel ne-
gasse. **D**iscipulus. **P**ape. dic que
sit illa etiam theologie consona sit.
Magister. **C**onsona plane. Est autem
hec veritas. Quicquid fit. fit propter finem
Discipulus. **L**egi eam in philosophicis
et metaphisicis ab Aristotele. legi ab
Aucenna. legi a commentatore et Al-
gasel cum ceteris sub hac sententia
varie demonstrataz. **N**ec vox vlla
experientie consonantior inuenit. sed
quid ad rem nostram? **M**agister. **M**ul-
tum pro omnibus. **P**rimo quia consequens
oportet ut secundum experientiam vel exi-
gentiam finis ceterae omnes cause
tres habeant moderari. sicut effici-
ens causa fit illa principalis instru-
mentalis aut coadiuuans. **I**terum
materialis causa fit illa prima vel
secunda vel tertia. **R**ursus formalis
causa fit illa. constituens. informans. in-
herens aut solam exemplaris. aut ob-

Partitio. i. clxxvii

lectaliter seu vitaliter immutans de
quibus non est differendum pro singula.
sufficit applicae proposito. **D**iscipu-
lus. **S**ufficiat. dum permit ostenderis
veritatem hanc theologie conformem
esse. **M**agister. **N**on potest ad prius
efficacius exemplum sumi neque subli-
mius quam in constitutione prima gerar-
chice policie ubi seraphim superiores
collocant et immediatiores deo.
quod bonitatem et amorem dei prius
inspiciunt. quam bonitas et amor
finis est omnium aliorum. **A**d cherubin
vero causa formalis vel exempla-
ris spectat sicut efficiens ad poten-
tiam in thronis designata. **D**iscipu-
lus. **L**ego exemplum hoc a diony-
sio traditum simul et deductum. **M**a-
gister. **Q**unc vero solerter attende
pro nostra demonstrationem morale.
primo a fine pro stultitia nostra contra
mundi sapientiam que more golyad
sugulat ense suo. **D**ortat insuper litte-
ras. ut **A**rias mortis sue. **S**i enim
cuncta facta sunt propter finem. homo
cum bona gratia philosophorum. si sunt homines
non erit excludendum. **Q**uando enim va-
ne constituisti omnes filios hominum
querit prophetice philosophus hoc a deo sic
impossibile. **E**st igitur hominum finis
aliquis. et hic quidem superior ad bru-
ta omnia. quemadmodum precellit ea
ratione. qua dei capax est et parti-
ceps esse potest pro cognitionem et amorem
cum memoria. **M**entior si non Aristotelem.
Inchoauit duos libros ab hoc parti-
tione secundum duplicem vim anime ratio-
nalis. voluntatis scilicet et intellectus.

Tractatus. iij

In ethicis de voluntate. Omnia inquit bonum appetunt In metaphisicis de intellectu. Omnes inquit homines natura scire desiderant. Colligatur acriter utrobique consequens deductio quid aliud inueniuntur conclusum quod homines factos esse ad beatitudinis seu ad felicitatis consecutionem? Hec autem consecutio nequit haberi sicut primo dicebat Si omnia de necessitate eueniunt. utique necessario si de necessitate agit ad extra. quia nulla causa secunda est non sibi essentialiter subordinata Sed neque potest vlla beatitudo manere si homines vel infiniti ponuntur actu vel finiti sub vno intellectu vel per mortem totaliter deficientes aut de beluis ad beluas secundum animam regirantes **Discipulus.** Urget vehementer moralis hec ratio communes habens per omnia secta eam se partes. dicit logicalem rationem.

Magister. Accipe simul cum metaphisicali per maiori solidiori quam opere. Pono istam. Deus est quo maius cogitari non potest. Debet eam logicus admittere quoniam ex eius concessione nihil sequitur impossibile. Debet et eam metaphisice acceptare quod ponit deum esse primum in entibus. imo super omnia quo nullum maius esse potest. quia iam si esse posset. esset. cum in necessariis non differant esse et posse secundum Aristotilem et veritatem. Pono consequens utriusque logico et metaphisico. Cum deus sit optimum et summum in rebus et super omnia. dicitur recte et erit ens vniuersaliter perfectum. Et ne processum impediatur vel

De eucharistia

nominis equiuocatio vel ignorantia. Voco ens vniuersaliter perfectum cui nulla deest perfectio. nec imperfectio vlla adest. Et hoc anselmus sic explicat. Ens cui conuenit omnis perfectio seu potius omnis perfectio nis denominatio que melius est ipsum quam non ipsum id est vnde res perfectior dicitur et est simpliciter si sibi conueniat illa denominatio perfectio nis si careret illa **Discipulus.** Non videro qualiter in hac descriptione entis simpliciter perfecti debeat logicus aut metaphisice dissentire tibi. cum nomina sint ad placitum **Magister.** Vocamus ens tale deum. imo iam non solum vocamus cum logico sed ipsi metaphisice apertissime demonstramus quoniam natura semper incepit a perfectis. Ideo necesse est quod purus actus precesserit omnem potentiam. Quid autem est purus actus si non ens per se et simpliciter dictum sine additione quacumque? Et hoc utique processus est ab omnibus esse et esse deum. Nam si tale ens simpliciter dictum non est ens quid aliud esse potest? Si logicus resoluit definitiones suas ad aliquid primum intellectum. illud utique necessario dicitur ens primum et simplex. Quicquid enim intelligitur arguit bonam nauturam. intelligitur vel ut non ens vel ut ens. Hec diuisio est per immediata et in primo principio scilicet ut ens et non ens. cum peruationes et negationes nequeant intelligi nisi per habitum oppositum prius intelligitur ens quam non ens. Si autem ita est oportebit quod

Sup. metaphisic
ens intelligitur aliter non est
ens in potentia vel in actu
primario potest esse in potentia
a perfectione. Et illud inueniuntur
habere potentiam quod alio est de
et autem quod sit per potentiam non est
per actum cognoscitur. et quod per actum
quod est consequens et per regulam
logice. Si analogum per se potest
potest per suo significato principium
ita est prima vera necessaria. De
us est ens ordinem a logico
quod a modo metaphisice imo apud ho
mines veram terminum illorum vult
notum. Ens est de videntia est per
se nota non nisi quod prima principium
Discipulus. Interrogabit michi
videtur copulatio vnde quod si ens in
potentia vult dicit intelligitur
se est hoc in re soluta per ens in
actu non potest consequitur. **Magi**
ster. Occurro in sequere. Si deo
conuenit omnis denominatio pre
dictis simpliciter. abiecta potius
implicatione. cum perfectus sit agere li
ber. contingit extra se. quod necessi
tas vult. Et conuenit hoc libertas
vult. quod ens libertas contingit
non sit perfectionis simpliciter vult
ita situs. est in perfectionis vult
ordinem in fine quod situs vult
dicitur situs non habet vel arquet
potest sed ordinem necessario hanc est
de deo cuius perhibeo non vult
ver ab alijs extra se alioquin non est
per se sibi sufficiens. alioquin potest
vult potest esse beatus ab alijs
Discipulus. Interrogat michi

Sup magnificat

ens intelligat altero modo vel ut
ens in potentia vel ut ens in actu.
p mixto potentie vel sine potentie
admiratione. Si istud secundum deum.
habet propositum. quia illud est deus. oportet
autem quod ita sit quod potentia non nisi
per actum cognoscitur. et quasi per analogiam
Et consequenter ex philosophi regula
logicali. Si analogum per se positum
ponitur. per suo significato principali
Ista est prima vera necessaria. De
us est ens procedenda tam a logico
quam a philosopho metaphisico. imo apud ha
betes veram terminorum illorum duorum
notitiam. **Ens** et deus dicenda est per
se nota non minus quam primum principium
Discipulus Irrefragabiliter mihi
videtur complecti iuncto quod si ens in
potentia prius dicatur intelligi. neces
se est hoc fieri resolutiue per ens in
actu. sed perge consequenter. **Magi**
ster Precorro. tu sequere. Si deo
competit omnis denominatio perfe
ctionis simpliciter. abiecta proxius
imperfectio. cum perfectius sit agere li
bere. contingenter. extra se. quam necessi
tate nature. Conuenit hec libertas
deo. quia quis enim libertas contingente
non sit perfectionis simpliciter respec
tu finis. est tamen perfectionis respectu
ordinatorum in fine quam sine talibus me
dijs finis non haberi vel adquiri
potest sed obtinetur necessario sicut est
de deo cuius perfectio non depen
det ab alijs extra se. alioquin non esset
per se sibi sufficiens. alioquin preterea
non posset esse beatus absque creatu
ris. **Discipulus**. fecimus ab incho

Partitio. i. clxxvii

ata sacramenti eucharistie materia
digressum plus mole sententiarum quam
verborum grauidum. non tamen inutiliter
ad exaltationem stultitie christiane con
tra sapientiam mundanorum. **Magi**
ster. Quid si voluerimus traducere
metaphisicam ad rem naturam? **Disci**
pulus. Vide oro quid agas. quia
non habet eucharistie sacramentum
emulam acriorem que per suas acribo
logias id est demonstrationes po
tissimas per communes animi concepti
ones oppugnare nos satagit. **Co**
stat ait quod si due quantitates iuxta po
nantur et neutra alteram excedat am
be sunt equales. Itaque si ab equali
bus inequalia demas que remanent
sunt inequalia. **Totum** est maius sua
parte. Et ita de ceteris per se notis.
Ecce vero clamat ista. **Ecce** corpus
humanum solite quantitatis applicatur
hostie paruule. nec tamen excedit vel ex
ceditur. **Magister**. **Esset** utinam no
bis intellectualis iste vigor eleuatur
super fantasia et imaginationem quem
admodum fuit in maria. perspicuum
esset statim quod aduersus hoc sacra
mentum metaphisice positiones nihil
excludunt. Possemus insuper ex diuersis
eloquijs filiarum metaphisice que sunt
Arithmetica **Geometria** **Musica** per
Spectiua **Astrologia** gratas acci
pere per nobis manuuctiones. Sed
ad opendium satis sit hic explodere
quod obiecta sunt per distinctionem. Quid
est quantitate applicare quantitati
Aut hoc fit dimensiuue. aut omentu
ratiue vel circumscripitiue. et ita meta

Tractatus. se

phicas deceptiones non negam⁹.
aut applicatio fit tñ modo diffiniti
ue et nō localiter. quē admodū ani
ma rationalis applicat corpori suo
tota in toto. et tota i qualibet par
te non localiter. Et super hoc nihil
ad metaphisicā cui deest intellectu
alis oculus fide purgat⁹ vt possit
diuinū hoc mysteriū intueri. **Dem⁹**
queso deū plus nosse q̄ metaphisi
cus naturalis pōt intelligere. **Si** fi
lia ei⁹ astrologia potuit inuestigae
licz vmbra liter et impfecte. virginē
beatā gestare in gremio puerū cē
litus in signo virginis quem aliqui
Im vocant. sicut testis est **Albu**
masar. **Nō** abnegem⁹ partū nostre
virginis. qz talis decz partus deū
Discipulus Omiseris ista. p nūc
fauore fidei sonantia et ad defensi
onem ppriam intende docens quē
admodū quantū corp⁹ alteri pos
sit coaptari modo nō quātitatiuo
qm̄ exemplum de anima rationali
nullū est vere. caret em̄ quantitate
Magister. fiat hoc p ouersionē
panis in corpus xp̄i iam existens.
accidentib⁹ panis remanentibus.
Ita qz iam corpus xp̄i non est hic
locatū in hostia p dimensiones p
prias. sed per illas que panē afficie
bant **Et** quia quelibet pars panis
transubstantiata est in totū corp⁹
xp̄i. p̄pterea totū est in tota hostia
et totū in qualibet parte. non plus
habens positionē ad locū dimensī
uā qz anima nostra **Discipulus**
Et si presupponat hec responsio tua
rem valde mirabilē. non tñ ita deo

De eucharistia

impossibilē qn̄ subit sibi cum volu
erit posse. **Neqz** em̄ maius. estimo
rem esse mutare in aliam per potē
tiam obedientialem creature qz rē
ex nihilo p̄ducere. **Sed** quid dice
retur fm̄ positionez illozum qui cō
tendunt panis substantiam rema
nere tanq̄ sit facilioz ad saluandū
hec positio. **Magister.** Imo vero
difficilioz et hereticalis. tum quia
damnata per ecclesiam. tum quia
tollit veram existentiam corporis
xp̄i in hoc sacramento. **Non** em̄ re
manet via vel ratio saluandī verā
presentiam actualem corporis xp̄i
nisi quia transubstantiatus est pa
nis in ip̄m. sed saluat modo dicto.
Fallitur itaqz p̄hoz mathematico
rum imaginatio quasi totum cor
pus sit extensum et extensue sub di
mensionibus hostie. ita qz propria
quantitas sit ratio sibi essendi in lo
co. quasi p̄pterea sit respectus ad lo
cum sicut est ad inuicem partib⁹ in
toto. neqz tamē dimēiones panis
remanentes afficiunt corpus xp̄i
vel inherēt sibi. sed per se stant ab
omni corpore separate. **Inde** sicut
dicimus nos petrum videre dum
videmus sua accidentia vel figurā
Ita dicimus nos videre corp⁹ xp̄i
dum videmus accidentia panis il
lius qui in ip̄m transubstantialiter
conuersus est **Discipulus.** Cau
sam aperis cur predictus error dū
putatur esse facilioz destruit totaz
fidem huius sacramēti de vera exi
stentia corporis xp̄i sub speciebus
panis que non solum figurant sed

no huius h. in op
p̄ntia p̄ p̄ntia
m̄ h. p̄ntia
p̄ntia p̄ntia
et p̄ntia

Sup magistra
contineat. Alioquin non continet non plus esse totum totum
da qz petra totum qui ip̄m
vabat. **Quia** autem ita ip̄m
apostolus. **Et** de figuris cōtē
tibus. **Et** de imaginibus et p̄nti
as et litteris current in gremio.
Dem nec tunc habet merum
et veritatem ip̄m verum nec est
tantum eius sacramentum. **Magi**
ster. **Ita** qz huius inuicem p̄ntia
toto p̄ntia ecclesie totus ab
eius ip̄m bene virginis. **Sicut** et
p̄ntia illius h̄ bene veritatem a
dominis accepit. **Quia** adve
re mira super hoc transubstanti
one monstrata per alia. **Ita** p̄ntia
natura legis reuoluit mira em
plo arboris p̄ntia. **Ita** qz
si scilicet reuoluit ad inuicem
secundum sola h̄ores h̄ores. **Ita** qz
p̄ntia. **Et** sic tibi plane quibus
dicitur intellectualis rationis ad
ita sit totus et gloria. **Claret**
a h̄e qz inuicem est hoc sacra
mentum quibus ostendit deus
inuentum h̄e p̄ntia. **Ita** qz
p̄ntia. **Ita** qz h̄ores h̄ores. **Ita** qz
narrat h̄ores h̄ores. **Ita** qz
hec triplex ratio est p̄ntia. **Ita** qz
in perfectione finalis eade solida
tur. **Proprieta** transubstanti te tunc ad
deklarandum copiosissimā rationem
huius sacramenti et p̄ntia
dum regredi possemus ad certis
questiōes si fuerit infirmā h̄ores
h̄ores. **Ita** qz h̄ores h̄ores. **Ita** qz
tas ventris tui. **Ita** qz h̄ores h̄ores
illi significans cum ep̄ntia

Sup magnificat

continent. Alioquin si non contine-
rent non plus esset hostia adoran-
da q̄q̄ petra deserti que xpm figu-
rabat. Petra autem erat xpus ait
apostolus. Sic de figuris omnibus
aljs. Sic de imaginibus et pictu-
ris et litteris cureret argumentū.
Deniq̄ nec fides haberet merituz
nec veritatem xpi verbum. nec effi-
caciā eius sacramentuz **Magi-
ster.** Adde q̄ fieret iniuria predica-
torib⁹ primitiue ecclesie doctis ab
ore pprio beate virginis. Sicut et
paulus asserit se hanc veritatem a
domino accepisse Possem adduce-
re mira super hac transsubstanti-
one mōstrata per alia Insuper ma-
nuduere legis vtriusq̄ mira exem-
plo ambrosij promptum est. Sed
si sensus deficiat ad firmandum cor
sincerum sola fides sufficit **Disci-
pulus.** Sufficit mihi plane quāuis
claritas intellectualis rationis ad-
dita sit deo laus et gloria. Claret
ex fine q̄ institutum est hoc sacra-
mentuz quatinus ostenderet deus
immensitatem sue potentie. Incom-
prehensibilitatem sue sapientie Ine-
narrabilitatez sue beniuolentie. Et
hec triplex ratio est potissima qm̄
in perfectione finalis cause solida-
tur. Propterea transfer te nunc ad
deklarandum copiosissimā utilita-
tem huius sacramenti et postmo-
dum regredi posterius ad ceteras
questiōes si fuerint insinuati fruct⁹
o benedictissima vgo benedicti fru-
ctus ventris tui. vnde crebro ceci-
nisti magnificans cum exultatione

Partitio. i. clxxix

spiritus ad supmentales excessus
rapta. Esurientes impleuit bonis.
et diuites dimisit inanes. **Magi-
ster.** Esurientes in p̄mis necessaria no-
bis est. si tantis querimus impleri
bonis **Discipulus.** Sic putandū
sed quid impedit aut quid inducit
hanc esuriem aperire paucis non
postponas **Magister** Scis quid
obstabat filijs israel ne manna sa-
peret eis sed verteretur in nauseaz
Discipulus. Murmur improbu-
z et ingratus quia desiderabant car-
nes alia porros et pepones egypti
Magister Caueamus similes
fieri. Sustatis quippe tam vilibus
egyptiace tenebrositatis escis de-
silit omnis cibus spiritualis. Esu-
ries itaq̄ causatur ex euacuatione
stomachi. a noxijs humorib⁹ hanc
vero paupertas spiritus facit. Ex-
emplum habetur xpi crucifixi. non
vult bibere vinū secularis delecta-
tionis. qz mirratū. qz felleū. qz acei-
tosū ē spū **Dicit cū ps.** Renuit cō-
solari aia mea. Memoz sui dei et de-
lectat⁹ sū. Rursus ip̄e timoz domini
reuerētialis obediēs et hūilis ope-
rat⁹ esuriē sanctā. qz sanctā a seculo
inanitatē. **Mittas** p̄terea cū picta
te tollit vir⁹ amarissimū rancoris
et inuidie. **Scientia** vero cū luctu
purgat et abluat vasculū cordis a
santhomatib⁹ et fetozib⁹ p̄teritoz
criminū. **Conferē** p̄inde fortitudo
sanitatis in spū vñ surgit esurientes
et sitis iustitie. **Et** vbi iustitia si in
hoc defuerit sacro? Deniq̄ p⁹ di-
xerat p̄pheta de male habentibus

Tractatus .iij.

Omniem escam abominata est anima eorum. **A**ddit. Clamauerunt ad dominum. **S**equitur Misit verbum suum et sanauit eos de interitionibus eorum. **E**t quomodo sanauit? nisi quia fastidio pereunte recreauit appetitum. **I**deo sanauit. quia non in solo pane uiuit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **A**t ubi mittit istud uerbum presentius alibi quam apud hoc sacramentum? **D**eficit igitur iners desidia que sibi noxios ex indigestione humores attulerat cum per exercitium calor non acuitur in spiritu sed languescit. **M**isit tandem masticatio per integros et fortes meditationis sancte dentes. **Q**uo fit et ut cibus ita ruminatus plus sapiat plus appetat. ac pinde plus nutriat. **S**uffecerit hic pro presenti oragmate psalterij marie super hac cordula. **E**surientes impleuit bonis per notulas centum. **P**orro super sunt longe plura que certis ex causis censeo conuenientius per soliloquium quam per alloquium nostrum meditanda esse vel quantum nostra psaltes impetrauerit ostendenda. **T**u interim frater tecum habitans postmodum fiet dum reditus erit nobis ad commune colloquium doctrinalis apertio super omnibus in soliloquio personatis. **D**iscipulus. **L**onganimis expectabo:

Explícit primus tractatus

De eucharistia

Sequitur alter soliloquium multa uarietate distinctus. **E**t sunt in eo particule quasi notule cantabiles ceterene uel ultra pro loco peregrinationis mee

Magnificat anima mea dominum. dum clauso ostuli nostri florētis hostiolo uacamus a seculo. dum nullus obstrepit alienus. **R**oquar nunc ad cor tuum. dicam. **M**agnifica precor anima mea dominum. **M**agnifica quoniam magnifice fecit. **E**surientes enim impleuit bonis. **D**edit nobis pacem de celo uerum sub umbraculo sancti eucharistie sacramenti. **D**edit et nobis abunde omnia ad fruendum in hoc benedicto fructu uentris tui. **B**enedictissima feminarum. **F**as tibi est o anima mea fas gloriari et ex toto dicere. **S**ub umbra illius quem desiderabam sedi et fructus eius dulcis gutturi meo. **S**ede igitur solitaria sede et file et leua te super te sede per quietem non per torporem. deus implebit desiderium tuum in bonis. **D**esiderabas dilectum ex dilecto. dilectum per amorem amorosissimum. **E**cce sub umbra istius sedes sub sacris eucha-

Capitulum magnificat
rute sub ois es apertio
tati deuotionis et caritatis
caritatis. **D**ilectus es nam pro
suo fructu. **S**e in p
suum completum. **E**t quibus
implebit. **C**laro fructu eius qui
is erit guttur meo. **S**ic o anima mea
quar tuum fructu tuum suauissim
mi soli coere in malis bonum
tatum quales probera desiderat. **S**e
puleri potens est guttur meo. **S**a
ue terces bonos est alare
uinitu (epistola) **S**oli (scilicet) re
tris ueritatem aut caritatem
spatioque caritatis fecit
et ueribus. **S**ic parum (scilicet) an
nitibus oleo leua guttur meo
uini opum dignum dilecto ad
bentum et laus illius et uerit
ad ueritatem. **E**xperis uerit
relaxationem dilecti qui uolens
est guttur meo fructus eius. **F**ru
tus iste si uolens o anima mea. **F**ru
tus iste tuum semini. **T**ricimus
incipiens. **S**eraphimus profi
entibus. **C**entimus profectis.
Sermonis tui in terra non excu
ta uel opera. **S**ic uero timore um
bre celum cum uero spiritus sancti
uolens qui uolens. **D**ecimus
ritiano sole palloris. **D**ecimus
nunc uelans uelans. **D**icit sepi
Sic in festinatione nitens est omni
medicina. **S**ulape latorem. **S**e
uacans tibi et tibi soli. **S**ermonis
firmo quid sepiat uerbum illud. **E**t
fructus illius dulcis guttur meo.
Quis tibi itaq; o anima mea qui

Sup magnificat

ristie symbolis. os aperit per aucto-
ritatē deuotionis et attrahe spiritū
caritatis. Dilata os tuum per de-
siderij feruorem. Ipse sicut pmissum
suum complebit illud. Et quibus
implebit? Plane fructu eius qui dul-
cis erit gutturi tuo. Sit o aia mea
guttur tuū sicut dilecti tui suauissi-
mū. Noli cadere in maledictionem
talium quales ppheta detestat. Sepul-
crū patens est guttur eoz. Sa-
ue fetozes horridos exhalare cri-
minaliū sepulcroz. Noli scaterere te-
tris detractionū. aut quarumlibet
spurciciarū cadauerosis feditatib⁹
et vermibus. Sit purum sanctum
nitidius oleo letitie guttur tuū. Sit
uinū optimū dignum dilectio ad bi-
bendum et labijs illius et dentib⁹
ad ruminandum. Experieris certe
vicissitudinem dilecti. quia dulcis
est gutturi tuo fructus eius. Fru-
ctus iste si nescis o anima mea. fru-
ctus est trium seminū. **Tricesimus**
incipientibus. **Seragesimus** profi-
cientibus. **Centesimus** perfectis.
Seminatus fuit in terra non excul-
ta vel operta. sed fuso tñmodo im-
bre celitus cum voto spiritus sancti
viuifico qz calore. decoctus fuit me-
ridiano sole passionis. Datur tibi
nunc velatus nebula. Dixit sapiēs
G in festinatione nebule est omniū
medicina. **Suscipe** latentem. sede
vacans tibi et sibi soli. Senties af-
firmo quid sapiat verbuz illud. **Et**
fructus illius dulcis gutturi meo.
Gustabis itaqz o anima mea qm̄

Partitio. i. clxxx

suavis est dominus gustabis bonū
verbum eius ⁊ virtutes futuri secu-
li. credes sapientie de se illa preco-
nisanti. Spiritus meus super mel
dulcis et hereditas mea super mel
et fauum. **Curres** post exhortatio-
nes. **Transite** ad me omnes qui cō-
cupiscitis me et a generationibus
meis adimplemini. **Surge** propēa
o anima mea. **Curre**. ecce trahit te
dilectus tuus post se. **Trahentem**
sequere. **secura** sede sub vmbra sa-
croz eucharistie velaminū. **Expe-**
rieris sane. **gratulabunda** qz can-
tabis. **Et fructus** eius dulcis gut-
turi meo. **Gustato** fructu dulcis a-
mici tui. **Quid** superest o anima mea
quid dicis. quid speras. quid ge-
mis? **Accipio** furtiue venas susurrj
tui clamans innotus cum silentio
Sitio **Introducat** me rex in cellā
vinariam. post cellaria fructus sui
En ipse est vitis vera. cuius vinum
generat virgines. nec solum gene-
rat sed impregnat. **Det** ipse vitum
illud. det bibē sobriā ebrietatē spūs.
Introducat me in cellam vinariarū
Quid tibi vis o anima mea? **Du-**
dum dixisti post petitem osculum
oris sui. **Meliora** sunt vbera tua vi-
no. **Et iterum**. **Memores** vberum
tuozum super vinum. **Cur** nunc vi-
num petis? **Sed** pro te mihi respō-
deo. quoniam ipse tibi est lac et vi-
num siquidem. et vbera eius sunt
botri vinee. **Loquitur** quoqz. bi-
bi vinum cum lacte meo. **Vo-**
cat insuper **Comedite** amici et

Cup magnificat

vobis verbuz heu erumna miserie repletum. quia repletur homo multis miseris dum redit ad se. tū redit ipse ad terram miserie et tenebrarum. ab illa qua interim quiescebat in regione viuorum. Sic est o anima mea suscitauit te vita immortalis. resorbuit te ad se pondus corporis. Corpus itaqz quod corrumpitur aggrauat animaz. Languida prostrata et vulnerata charitate vigilas. Tu suspensa respectas vndiqz si forte redeat ad te dilectus tuus. Cuius adhuc caloze tepet lectulus noster floridus. Dirigis aures ad oem sonitū vel flatum seu sibilum aure tenuis. Si forte audiatur in silentio vox optata dilecti tui. fallor autem in somnis vigilo si nō ita res se habeat. Non enim poterat zelotes amicus. minus amare qz amica nō impar esse ad amoris vicissitudinem. Nam audio clamantem. vulnerasti cor meum soror mea. Quid igitur? Considerans ego amorem sponsi in celeri reditu. laudo pariter vigilantiam sollicitudinis tue o anima. Erat adhuc delonge saliens in montibus. transiliens colles alacer et hilaris canticans pre amore. Sensisti continuo distantis adhuc vocem et exultationē. Exilisti ilico tremefacta et dixisti. Vox dilecti mei est. supplemum quā audio. Vox sonora. cuius auditu resurgunt mortui. nā qui audierint viuent. Et nōne te mortuā indicas o anima aut certe mortue similem dum amicus

Partitio. i.

clxxxi

abesse putatur? Non auertas inquit propheta faciem tuam a me. Dat rationem precis. quia similis ero descendentibus in lacum. Vox autem domini dum super aquas et aquas multas. sanctificarum fluctuantium qz curarum sonuerit. fit cōfestim ipso iubente tranquillitas facit inhabitare diluuiū tale fluctuagum. illic sedens. illic virtutez populo suo spiritali dans et benedicens in pace. Sed et intercidit flammam ignis illecebre temptatio nis vitulosqz petulantis superbie licet libani id est candidati videantur sub colore boni concidit obruit et conterit. Hec est vox dilecti. Merū quod agimus quozū anima quozum abripimur? Referam ego te tum secreta inter nos alloquia tractare de fructu vite. de pane qui de celo descendit. et dat vitam mundo. vox exhortationis mee hoc dederat initium. Magnifica nunc anima mea de minū. subiunxeram quasi pro causa vel theozumate dicendoruz. quia esurientes impleuit bonis. Sed ignoscendum est. danda venia sobrie ebrietati. quam cella vinaria propinauit imo vere iam venia. nil opus est quia dignissimo nostro probationem intimiozem operatur. ostendens in hoc nostro sacramēto Esurientes impleuit bonis. Et sic implentur vt plenitudinem non capiant. defiliant quasi ruptis lagunculis virium omnium. titubant quasi quis crapu-

Cup magnificat.

et vnus simul cū intellectu et volū-
tate et ratione et affectu spūs. Oīa
siquidem vnū facit ordo caritatis.
ordo care vnitatis. **C**u anima sis
eadem. qz cor. mens. spūs. intel-
lectus. ratio. volūtas. hinc dicitur. af-
fectus cum ceteris. **N**ec hoc extra-
neum cū legamus qz multitudinis
credētū erat cor vnū et anima vna
quāto magis vnus hominis in se
ipso qui habet nihilominus intra se
regnū dei. regnū omniū seculorū?
Distribuat ordo singulis in plura
litate et vniuersis in vnitare. fructus
ligni vite. fructus duodecim spūs.
quoz precipuus est caritas. supre-
mus quidem. ideo dulcissim⁹ quia
altissim⁹. **D**istribuat in primis sub-
ternario fructus suos. **A**ssignet p
relationem ad deū sacrificij oblati-
onem vel hostiaz **A**ssignet ad pri-
mū istā cōmunionē et amicitia. **A**ssi-
gnet ad se ipm totū hominē. viati-
ci refectiōne et exitus ad patriam.
Bene hic datus est ordo caritatis
circa benedictū sacramentū ⁊ quo
ad initium. et quo ad medium. et
quo ad finem seu terminū. que tñ-
tria redeunt ad se ipaz velut in my-
sticum circulū vt sit cōsummatio in
vnū. **O**blatio siquidem iniciata est
in cruce. facta deo sacrificiū viati-
cum. perducit hominē ad terminū.
cōmunitio tenet interim p̄mos hic
in vnū. **O** si habeamus amicū ad
quē vadam⁹ media nocte presentis
miserie et dicamus ei. **A**mice cōmo-
da id est cōmode da mihi tres pa-

Partitio .i. cxxxii

nes. **O** vtinā instantia victus. det
quotquot habemus necessarios et
esurientes impleamur bonis. studi-
ositas nescio an curiositas ordina-
re meditat⁹ cuiuslibet hozz triū fruct⁹
duodecim sub mysticis assignatio-
nibus in scriptura. **P**rimo de nume-
ro duodecim panū p̄positionis in
antiqua lege. **S**ecundo de numēo
duodecim panū in euangelio scz
septem et qnqz duplici refectiōne.
Tertio de fontibus **I**herosolym quasi
totidez refectiōnib⁹. quia nihil phī-
bet omne quod reficit panem dicit
Dicit⁹ nanqz a pan quod est totū
Doceat nos hec petitio cū sua glo-
sa. panem nostrz quotidianū et su-
per substantialē ponit lucas. da no-
bis hodie. **Q**uid mirandū si fōtes
nominauerimus panes cum de la-
chrymis testatur ps. **F**uerunt mihi
lachryme panes die ac nocte. **E**t
alibi de cinere. **C**inere tanqz pa-
nem manducabam. **B**ene suggeris
et suades o anima mea suffecerit
ista tetigisse pzo ordine caritatis
pzo qz iuuamento memorie in stu-
dio meditationis. **C**ausam aperis
perspicuam. **N**escit amor ordinem
talez insequi. nescit coartari. **O**rdo
suus est hic ordinē nō seruare **P**er-
git quocūqz rapit. ducit aut impel-
lit aut agit spūs. qui vbi vult ⁊ qñ
vult spirat. nā et rote sanctaz scri-
pturaz mouebant fm impetū spi-
ritus. **S**pūs em̄ vite erat in rotis.
et cum eleuatis animalibus. elcua-
bantur p cōtemplationē cū flātib⁹

Partitio iij. De

sui in medio domus sue. nā et dñs in circuitu ppli sui. Circuit igit iust⁹ et pambulat sed circa deū. circa cētrū illi⁹ intellectualis spere cui⁹ cētrū est ubiqz. circūferētia nūqz nisi in se. Deserit se iust⁹ nihil refert ad se. sed ad deū. nihil amat. nihil agit nihil desiderat nisi ppter deuz. imo nec se vult esse vel viuere vel bene esse nisi ad deum et ppter deū. In- telligis anima circuitū et circuitus attendas effectum. Pauperes in se diuites in deū replētur bonis. qm̄ veritas est in circuitu suo lumen et requies. Diuites non in deum sed in se dimittunt inanes. qm̄ vniuer- sa vanitas omnis hō viuens. Dor- mierunt somnū suū et nihil inuene- runt omnes viri diuitiāz in mani- bus suis. **Stulte.** hac nocte morie- ris. animā tuā repetent a te. et que congregasti cuius erunt? **Querebam** aliquando pauper et esuriens. In- dica mihi quem diligit anima mea vbi pascas. vbi cubes in meridie. volebam pasci cum pascente. quie- scere cum cubante. nolebas vagari id est vane agi in circuitu impiorū. nolebā egredi a conspectu dñi. hor- rebat animus pascere hedos feti- dos sensuū meoz⁹ circa tabernacu- la pastoz⁹ ab vnitāte diuisoz⁹. In- uitabat me qui dicebat. venite ad me omnes qui laboratis et onera- ti estis qualis heu sum. **Pollicebat** repletionē in bono. **Et ego** inquit reficiam vos. **Q** plena refectio. **Su-** paddebat de quiete. et inuenietis

eucharistia cxxxij

requiem animabus vestris. **Uen-** rat aliquando timor et tremor sup me et contexerunt me tenebre. **Re-** quiesierit aliquis vnde? quoniam vi- di iniquitatem et contradictionem in ciuitate babilonis. et dixi. **Quis** dabit mihi pennas sicut columbe? **He** sunt suauē iugum xpi et onus leue qui totus columbinus est. to- tus mitis et humilis corde. **Expe-** ctabam eum qui saluum me fecit a pusillanimitate spiritus ⁊ tempesta- te exorans. **Uelociter** exaudi me domine. defecit spiritus meus. **D**efecit pre inopia cibi ⁊ potus in regione longinqua dissimilitudi- nis horrois et egestatis. **Sic vo-** lebam. sic expectabam. sic orabam. **Tu** vero homo vnanimis. vetus homo quia fact⁹ eras vt esses vna- nimis. dux meus et notus per pre- uiam sensibulum cognitionem. qui simul mecū dulces capiebas cibos sacramentalis deuotionis omuni- catōis. in domo domini domo ora- tionis ambulauim⁹ cum consensu. **Et heu** quale nunc et hic dissidiū? **Veniat** mors sup illos vnde scan- dalum tale venit. **Descendant** in infernum viuentes et funditus pe- reant quo ad demones. aut. si sunt homines vt corrigantur ne in infer- num descendant morietes. **Peti** u- serunt euidicem meam mentē meā apud inferos. collocauerunt me in obscuris sicut mortuos seculi. **Que-** rebam elongare seculum et mane- re in solitudine sed ingenti mole fā

Partitio iij. De

in escam meam fel et in siti mea potauerunt me aceto. **V**ide mirabile correspondentiã ad pphetiã inducã Continuo xps dicit. Consummatũ est. quare? quia omnia que de eo scripta erant finem habebant. **M**eritas veri sacrificij. ymbratile consummauit. **H**oc in spiritu p̄uide rat qui dicebat. omnis consummationis viot finẽ. finis itaqz legis xps fm aplm. **D**edit ille mandatũ dilectionis latũ nimis latũ ad deum ad primũ. ad amicos et inimicos et ita latũ vt ab eo et in eo pendet omnis lex et pphete. quia finis omnis legis dilectio. **T**unc ablatum est a iudeis regnum dei. **N**oluerunt cõstituire iustitiam legis. i. in ea continere stare. abijcientes gratiaz dei nõ p̄stiterunt. ipm velamen oculorum. et importabile legis iugum tenere super se. **I**taqz regnũ dei dicere **D**ionysio est omnis finis et ois ordinis et legis et ornatũ distributio. **R**eiecerunt a se quatuor ista iu dei. reficiendo xpm. in quo. p̄ quẽ. et ex quo. et a quo est omnis finis. ordo. lex et ornatũ. **O**rnatũ intellige quãlibet in re qualibet inclinacionem. quã indidit sapientia disponens omnia suauiter in finem suoz fm legem a deo et ordinẽ inter se mutuo cõstitutos. **N**unq̄d non o benedicta in mulieribus notatã olim circa te desertionẽ hanc inuenimus **R**emanserat puer **I**hus in iherlm q̄ situs per triduũ magni misterij **I**n uentus est in templo sedens in me/

encharistia cxxxiiij

dio doctoz. de lege disputans et respondens. **E**t de quibz arbitrandum est questionibz nisi de tpe aduentus messie. et scripturaz impletione? voluit ipse benignus filius m? **O** virgo benigna virgo bene ignita **V**oluit benigne facere bona voluntate sua tibi. deseruit litteralem syon cum sua iherlm. **D**escendit cuz **J**oseph et tecum in nazareth flozidam nõ vetustam. et erat subditus vobis. in quibus mystica iaz syon et iherlm residebant. **M**ansit annoz spacio. xvij. quousqz baptisma sũpsit anno xxx. quousqz consummaret opus ad edificatiõẽ celestis iherlz quousqz acceptaret deus sacrificiũ iustitie. sacrificium spũs cõtribulati xpi oblationes. **A**dẽmũ in hoc vni co sacrificio holocaustũ et vitulos typico super altare crucis imposuit **I**ntrouit semel in sancta sanctorum eterna redemptione inuenta. facta est hostia peccati. **D**amnauit de peccato peccatũ. liberauit ecclesiam suam ab intolerabili iugo tot sacrificioz que neqz perfecta neqz plena neqz placita per se erant. sed nec placita reputabat ea dominus ex bonitate offerentiũ. p̄pter maliciã studiosorum suoz. **L**ege **I**saiã. psalmos discute. nihil apertius inuenies q̄ reprobationez et abominatiõẽ. cum p̄hibitione sacrificiorum. si ad litterã prout accipiebãt tunc iudei referãtur. **Q**uoniã si voluisses ait dauid. sacrificium dedissem vtiqz holocaustis non delecta

Partitio iii. De

Tolle vetera. noua erunt spiritua/
liter omnia. cor. opus. et lingua. **Da**
bo tibi latissimā nouitatū materiā
Cōsidera tot varietates sacrificio
rum. oblationū. holocaustoz. vete
ris legis presertim in leuitico **Tolle**
nebulas figuraz ab eis. **Aufer** ab
oculis tuis velū qd scissum est tpe
passionis. **Confer** ad interioris le/
gis spiritū. oriet ptinus tibi sol iu/
stitie xps **Et** qui in sacrificio corpo
ris et sanguinis sui noua fecit omnia
paschalez agnū manna deserti pa
nem celi. thauros vitulos immola
tiōis. hircū emissariū. passerēs. tur
tures et columbas. vinū et libami
na. sal in omni sacrificio. caudā cū
capite. neqz mel neqz fermentum.
Deniqz quotidianū bis sacrificiuz
cū matutino vespertinū. Omnia hec
cū similib' erunt tibi nouitatis ma
teria. immolabis hedū xpm. p sili
tudine carnis peccati. sine peccato
Comedes agnū nō crudū p infide
litate tuā. nō coctū aqua p curiosā
pbiaz. sed assum igni. p caritatis
ardore. deuorabis p deuotā auidi
tate caput. **Siquidē** caput xpi de'
simul cū pedib' humanitatis et vi
scerib' sacramentoz intimis. **Os**
nō sfringes ex eo. violentia pscru
tationis. **Totū** qd comedi nō pōt
p intelligentiā. igni sanctis pūs obu
res p venerationē amozosaz. **Sint**
azimi panes sine fermento malicie
cū lactucis agrestib' amare spun/
tionis. **Sint** accincti renes p casti
tatis zonā. sūt spei longanimis ba/

eucharistia **clxxv**

culus in manib'. et comede festinā/
ter. auide scz anhelans et tendens
peregrin' ad patriā **Lin**i ad extre/
mū vtrunqz postez seu supliminare
domus tue vel hostij de sanguine
agni. **Fit** hec linitio sub signaculo fi
dei in intellectu et amoris in affectu
Scis hec o anima mea? **Scio**. **At**
nihil est qd magis suadeā facē de
te qz ipaz te sacrifices totam deo
Fiet hoc si captiuaueris et. quodā
modo trucidaueris omnem intelle
ctū tuū in obsequiū xpi. omnē affe/
ctū in holocaustū caritatis. **Crede**
et ama illū qui latet et pns est. sis
ipā placens hostia. sis rationabile
sacrificiū. ne dū mane et vespere sed
assidue nocte dieqz. **Inuitata** es o
anima ad nuptias et cenā magni
regis in hoc eucharistie sacramēto
Noli excusare te noli tardare. **Assu**
me vestem nuptialē tandē in nouis/
simo loco recumbe. cū illo qui p te
factus est nouissimus viroz. vnde
nec reputauim' eū ait ppheta euā/
gelic'. nec erat ei spēs neqz decor
Habet altare crucis latitudinē ca
ritatis. lōgitudinē eternitatis. subli
mitatē maiestatis. pfunditatē sapi
entie iudicātis. **Profice** te et absco
de in hoc pundo. et toto nisu pe
dez crucis stringe amplectēs. **Dic**
cū fiducia sperande pietatis. viuit
dñs quia non dimittaz te. **Quitur**
hec virga crucis ex radice **Jesse** qd
interpretat' incendiū **Concremetur**
hic totū cor tuū o anima mea. **Ar**/
deat in holocaustū in odore suauif

Particio li. De

Est em anima fm p̄hos et poetas ignea vis. vel igneus vigor. Diffundit itaqz se p totū cor tanqz infra sperā actiuitatis sue viuificās ipm. **I**pa nihilomin⁹ aima p̄ambit et circumdat et cōtinet exteri⁹ totū cor nostrū tanqz circūferentia eius ad extra dum est ipa eadē tota. sic centrum ad intra. tota tñ indiuisibilis nō sicut punct⁹ positionē habēs in cōtinuo nec extra se fluēs. sed aliter mira virtute et opatione qua penetrat se diffundens. **F**atemur. **I**maginatio em nō capit hoc sed ratio cōcludit et intelligentia. si pura sit ⁊ simplex intuet. **E**leuat se supra cōtinuū et tps. supra hic ⁊ nunc tps ⁊ loci materialis. **A**ns intelligentie vel mentis pure. defigit oculos cōspicuos. ad hīc et nunc eui vel eternitatis. **E**t si nō modo p̄ essentiam tñ aliqñ p̄ speculū nitidū et imaginem. de qua apostol⁹. **N**os inquit reuelata facie supple ab inuolueris fantasmātū transformamur de claritate in claritatē tanqz a dñi spū. **I**fit quippe talis transformatio per illapsuz sancti spūs purgantis animā et eleuantis in id ipm. **A**tēnus hec introducta faciunt vt ozem⁹ cū ecclesia cui⁹ orationes eleuatissime sunt et tote ignee nisi sit frigidū peccātus plus cristallo congelatū. **I**llo nos igne spiritus sanctus inflāmet. addam⁹ et deuoret. quē dominus noster **I**hs xp̄s. addam⁹ in hoc sacramento. misit in terraz et voluit vehementer accendi. **C**apiet tunc

eucharistia clxxxvi

ignea mens cum summa facilitate. **S**entiet cū summa iocunditate quē admodū deus est omnia in omnib⁹ et totus in singulis. cōmunis omnib⁹ et vniciqz singularis. totus apprehēsus a quolibet beato. a nullo cōprehensus totus intim⁹. tot⁹ extim⁹ totus omnīū centz. totus et circūferentia. totus stabilis dans cūcta moueri. **A**d hoc p̄bi conati sūt maxime metaphisici. sed sola dei grā ⁊ veritas que per **I**hm xp̄m facta est poterit hoc adipisci tunc p̄ gloriāz cōsumatāz et hic in vīa per theologiam mysticā. **V**aleat insup hec mētis eleuatō mirabiliter ad intelligētiam mysterioz eucharistie sacramenti. **T**radidit em xp̄s rem a sensibus taliter elongatāz vt discam⁹ nedū amare sed intelligere et venerari celestia. secernere materialia a spiritualib⁹. deum a creaturis cōmibus. vitāz eternāz a mundi fluxis et caducis calamitatibus. **S**ciam⁹ p̄inde qd aliter habet p̄cessum suū dei prouidentia super homines. aliter super bruta. **E**ur ita? **C**erte vt magis diuine gratie et miraculis innitāmur qz nature. **N**on quidem vt temptemus deum sed vt nouerimus nos ad finem nostrum qui supra nos est non nisi gratuitis supernaturaliaz miraculis peruenire. **H**oc quia non vidit **D**elagius. errauit. **I**ngratus gratie dei non qd homo destituatur operatione sua naturali ppria plus qz bruta sed ad altiora niti debet ⁊ in his gratie dei to

Partitio ij. De

tie p̄funde. necnō humilis ad deuz timoris. nō audens p̄re verecūdia sursum oculos attollere. dicens cū p̄cussione p̄toris. **Deus p̄picius esto mihi peccatozi** Scito q̄ apud te fecit cuiusm̄ p̄mogenitus filio timor in die suo. **Sensisti motū pietatis ad deū. ad te. ad p̄ximū suauē et letum. mitem. insuper valde p̄fsum** **Hec dies est secundi filij.** Sensisti estimo tot miserorū afflictiones in penis et culpis super filios hominū vel ex p̄p̄rijs angustijs luxisti beato sanctoq̄ luctu. **Hec est dies tertij filij.** Corroborata es in vigore tolerandaz aduersitatum vel in abstinentiaz rigore firmata. **facta es eluriens et sitiens satisfactentem iustitiam.** Ecce quare filius instaurauit die suo cuiusm̄. **Consiliata es in opibus superogantis iustitie castitatis paupertatis et obedientie.** **Hec est dies q̄nti filij.** Intellexisti mysteria sacramētoz. p̄cipue huius. retulisti omnia que vident ad eternitatis spectacula. obtinuisti etiam mundiciam cordis neduz a peccatis. sed a fantasmatibus et curis. **Pulcer iste dies et serenus est sexti filij.** Sapuit tibi tandem p̄ omnes sensus intimos q̄suauis et bonus est spiritus domini gustantibus eū videntibus eum. audientibus eum. adorantibus eum. amplexantibus eum in hoc sacramento. **Felicissimū hunc ac beatissimū in apparatu cōuiuij diem filius septimus habet suum.** **Bibunt illic vinum septem filij**

eucharistia clxxxvj

cum tribus sororibus. cuius qualis sit effectus si scire desideras. in sinuabit qui dicit. **Inebriabuntur ab vbertate domus tue et torren te voluptatis tue potabis eos.** **Biberat hanc sobriam ebrietatem spiritus pia mater augustini Monica dum post susceptionem sacramenti in publico rapta clamauit. volem in celum fideles volem in celum** **Pulsataz exquisita quid ita clamaret.** **Demissa cū vultu voce inquit** **Cor meuz et caro mea exultauerūt in deum viuum.** **Altera quedam ruptis ventis expirauit vim amoris sancti ferre non sustinens.** **Felices sunt domus ille fidelium per quas fiunt per orbem per fructum conuiuia singulis diebus illuminate conuersationis.** **Offert nihilominus hoc locausta Job mysticus. quoniam iustitie nostre non sunt omnino sincere.** **Egent insuper conseruatione.** **Debet deniq̄ conseruationem accipere in gratiarum adione omniscibus omnibus.** **Quos p̄tēa fructus apponere solet in hac eucharistie mensa spūs sapientie. censeo meditationi deuotoz poti⁹ q̄ scriptoz expressioni linquendū. veniant. vacent. gustent. et videbūt.** **Sed neq̄ putandū est nos consortes et conuices futuros beatoz spiritū ab ip̄is deseri. duz sedemus in ecclesie conuiuio.** **facti sunt quippe omnes administratorij spūs p̄pter eos qui hereditatē capiūt salutis cuius aram recepim⁹ hic et p̄ign⁹.** **Si ad**

Tractatus .se.

instructionem cuius pfectam pluri
ma requirunt. diuites sunt hī spūs
ad ampliora. habent ad votum cel-
laria regis. pferūt de thesauris su-
is queq; voluerit intēior homo no-
ster. **P**etiē ignis et caminus incen-
dit. scraphin ardent. **P**etiē sal et lu-
men. cherubin sapiunt et lucent. **P**e-
tunt sedilia. throni habent illa. **M**i-
nistrat a suprema gerarchia quia
ministrantib; imperant. **Q**ueritur
qui dominet in diuio. qui virtute
pareat. qui potestate tueat. hec se-
cunda potest gerarchia. **Q**ueritur
p inferiori cenaculo q; ordo sit in
diuuantib;. offerūt se principatus.
subordinant archangeli et angeli
subseruiunt. **S**i fructus defuerint
ascendam; in palmā crucis. appre-
hendam; fructus eius. **Q**uā si solos
carpere possam; infimos minus q;
maturōs distribuat liberaliter de
medis et supremis choros ipse san-
ctoꝝ per ramos inhabitans. **E**xē-
plum accipe **I**bat ad passionē **D**o-
rothea virgo **T**heophilus quidā
scolastic; exclamauit ad eā (suspi-
roz irritōs) **O** **D**orothea sponsa
xp̄i mitte mihi mala de paradiso
sponsi tui. **S**popondit se missuram
Iussa flectere cervicem orariū pri-
us eximēs astanti dedit puero qui
ferret theophilo et diceret. **D**oro-
thea ancilla xp̄i mittit tibi mala de
paradiso sponsi sui. **R**ecepit grat;. **A**-
plicuit faciei. **S**ensit otinuo vim
celici cuiusq; odoris quo replet;
et totus in alteꝝ virum mutat;. re-

sup magnificat

petens dicebat. **B**enedictū sit no-
men domini mei **I**hu xp̄i. **Q**ui mor-
capt;. dire tortus post occisus ascē-
dit in palmā vbi pleno ore vorat
fructus eius **C**eteruz qua possam;
ad te fiducia ofugere bñdictissima
femina. **T**u mater es eucharistie.
quia mater gratie bone. **T**u clau-
gera cellarioꝝ regis pacifici. **T**u
frangere panem potes illum peten-
tibus. **T**u epularis quotidie splen-
dide. non negabis micas vlcrosis
nobis q; mendicis quoz tot sūt lin-
gue clamantes ad tuam misericor-
diam quot sunt vlcera nostrā offē-
denta miserā. **V**ox sapientie. vox
tua est. **N**imrum. quia tu nedum sa-
pientia per emphaticam locutionē
sed mater es sapientie. sponsa. soroz.
filia. **Q**uā amplissimū pandat no-
bis hec meditatio. et q; amenū or-
tum. imo paradysum deliciarum tu-
arum virgo sapientissima. cuius in
filio sacramentaliter suscepto. laus
omnis terminatur. **E**go inquit ex
ore altissimi p̄diui. **E**go mater pul-
cre dilectionis. **E**go sicut vitis fru-
ctificauī cū ceteris in sapientie p̄co-
niū numeratis nec finit. **T**u quasi
oliua speciosa in cāpis que mūdo
naufrago. ramū illū oliue paterne
ptulisti iħm xp̄m. **C**olligē fas hz.
ip̄m in b eucharistie sacramēto fidel-
aia. fas illū ferre i ore suo dū vesp̄
mortis adueniēs. suadebit regredi
ad verū **N**oe deū. qui duz creauit
eū misit per aquas et terras huius
diluuij quatinus bene volando

Partio
noire ad ipm qui melle
plane anima que roba
ram vite sui feris in ore
hunc clar ipm q; sacramenta
tem p̄paratū dū p̄p̄onem.

Sequit̄ tertia partio.
De hēloꝝ curiam ad manā
p̄ncipalis quinquaginta.

Prima notula

Quoniam dicitur
in p̄ncipio creauit
Deus claritas curiam
ad te claritate dicit. No tu p̄p̄
rens spiritus et tamē anellum p̄
virgo beata. Virgo tamē m̄
p̄ omēs p̄paratōnes virgo
etatis ep̄is q; aduocantillime
pleta. **C**ū m̄ mens cōp̄ata est mul-
ta nime sapienter. **T**u oclia super
oīs p̄d̄ huius sacramenti huius
lōꝝ a lōꝝis et huius. **E**cce p̄
q; salomon huius. **Q**uare dicit nobis
p̄p̄arationes tuas dicit q; et q̄nta
bona v̄mplebit. **E**t mens tua cū p̄
b̄ntia tibi singulariter v̄ntia.
Tu ḡntia om̄ib; v̄ntia dicit
Sanctus in p̄p̄aratione. **N**arrat
Lucas dicit huius q; q; v̄ntia
erant cū m̄l̄tib; et manu man
Ihu s̄v̄dit postmodū. **Q**uare
quoq; p̄p̄arates manū. **Q**uare
p̄lo frangebat circa domos p̄
lūmēs cibū cū v̄ntatione p̄
placate coroz. **E**ras inter v̄ntia
mens abū h̄v̄o v̄ntia q; m̄nta

Partitio iij. De

rediret ad ipm qui misit illaz felix plane anima que redibit ad vesperam vite sue ferēs in ore suo ramū hunc oliue xpm p sacramentalē saltem spiritaliter susceptionem.

Sequit̄ tertia partitio.

Per soliloquiū ouersum ad mariā per notulas quinquaginta.

Prima nocula

Quoniam contemplationib⁹ tuis deinceps intēdere cupientes Nos esurientes ouertimur ad te esurientē olim. Ad te pauperem spiritu et humilē ancillam xpi. virgo beata. virgo iam benedicta p omnes generationes. virgo nunc eternis epulis sp abundantissime plena. **Tu**⁹ mens otēplata est multa nimis sapienter. **Tu** oscia super omnes post filiū sacramenti hui⁹ absconditi a seculis extitisti. **Ecce** pi⁹ q̄ salomon hec **Quare?** **Dic** nobis p miserationes tuas. dic q̄ et q̄nta bona otēplabat̄ mens tua cū p⁹ bñficia tibi singulariter exhibita. **Tu** generalia omib⁹ cecinisti dicēs **Esuriētes impleuit bonis.** **Narrat** Lucas osci⁹ secretoꝝ tuoꝝ. q̄ apli erant cū mulierib⁹ et maria matre **Ihu** **Subdit** postmodū. **Quotidie** quoq̄ pdurātes vnanimē in templo frangebāt circa domos panē sumētes cibū cū exultatione et simplicitate cordis. **Eras** inter hos sumentes cibū haud dubiū **O** maria

eucharistia cxxxvij

mater **Ihu**. exultabas in simplicitate cordis. collaudās deū et habēs grāz ad omne plebē **Quid** sequit̄? **Dñs** aut̄ augebat qui salui fierēt quotidie in id ipm. **Est** igit̄ salutaris effect⁹ hui⁹ sacramenti. salus ⁊ augmētū fidelīū quotidie in id ipz **Et** hec otēplatio tua precipua **Nulla** fuit natio que nō sacrificiūz censeret offerendū illi soli quem credebat aut fingebat deū sibi **Sacerdos** et sacrificiū est nobis fact⁹ o maria fili⁹ tuus. **Sed** qualis sacerdos et quale sacrificium? **Exponit** ap̄ls eius latissime scribens ad hebreos. **Non** in vituloꝝ sanguine. et tauroꝝ cede **Hec** otēplatio altera. **Contēplabat̄** mens marie quātū se sacrificiū arbitrabat̄ **Dauid**. quātū salomon. quātū oēs p̄isce legis exoluisse. **Si** multa milia tauroꝝ. si agnos absq̄ numero iugularent dño. **At** nos sub vnica panis exigui specie. sub modici vini calice sacrificiū absq̄ vlla opatiōe placid⁹ in odorez suauissimū dño oscream⁹ offerentes. **Et** siq̄oz hostia fm lraz. **Parua**. nitēs sana. teres. azima. mūda q̄ sc̄pta. **Signat** hec septuplex cōditio nos debē vicia capitalia septē excludē. **In** paruitate supbiā. **In** nitore inuidiā **In** integritate irā. **In** rotūditate volubili acidiā. **In** azimo fursur auaritie. **In** mūdicia feditate luxurie **In** scriptura hebetudinem gule. **Gratias** tibi virgo beata que talem nobis hostiā ptulisti. **Gras** filio tuo

Partitio iij. De

tm electi. Cōtemplabat hominū
omunionē sub multiplici dōa. Est
omunio nature a qua null' excipit
Est omunio fm aptitudinē ad glo-
riā. et ab ista nullus viator excipit
qz de' vult omēs hoies saluos fie-
ri. Est omunio predestinationis et
gratie finalis. et ab illa oēs repro-
bi viui et mortui excōmunicant' vel
excipiunt'. Cōtemplabat omuni-
onē aliquam esse in grā. in meritis
fm pntez iustitiā tm modo. Similit'
aliqua erat excōmunicatio fm pntez
iniustitiaz et demeritū. Rursus
aliqua erat fm pntis ecclesie extrin-
secū iudiciū p sententias irregula-
ritatū et excōmunicacionum iniciata.
Cōtemplabat q in oblatione sa-
cramenti vt erat sacrificiū. null' via-
tor qntūcūqz puerlus vel excōica-
tus erat excipiend' ab offerētis af-
fectu caritatiuo. ex quo erat capax
beatitudinis. Sec' de excōicatiōe
sam damnatorū. hinc orat eccia q
hoc sacrificiū sit absolutio sceleruz
et remissio omnīū delictorū. quat-
nus p sacrificij virtutē pētozes re-
uisiscant et ad vitā grē reuertant'.
Cōtemplabat q ecclesie iudiciū
poterat arcere sacerdotes offeren-
tes sacrificiū ne p expressā ecclesie
ozōnez pphenderēt excōicatos ab
īpa. Noluit tñ nec debuit phibē ca-
ritatis interiore affectū vt dictū ē.
p̄pterea forte fuit institut' mētalīs
modus orandi p memento. Con-
templabat q horrenda esset excō-
municatio et q̄timide ferēda et ti-
mido' sustinēda q faceret hoiez ab

eucharistia cxxxix

hac omunionē salutifera sepatū
Cōtemplabat q in ratione sacrifi-
cij petit sacerdos quoslibet associa-
re nō phibitos ab eccia et ei' pia-
intentiōe. Nō sicut oblatio xpī fuit
singularis p omib'. ita fuit cōis p
quolibet singulari. Nec cōtra timi-
de auaros in spūalib' q querūt ap-
propare ea sibi quib' nō est liberali-
tas hul' sacrificij satis nota. Cō-
templabat qz vna missa sufficiens
est de se. sicut et passio xpī p salua-
tione omnīū viatorū. Nihilomin' in
ratione satisfactiōis q p̄ch plus va-
lebant plures misse q̄ vna. et plus
vna p vno q̄ p multis fm ordinē
diuine sapientie q dat omib' mensu-
rā numerū et pond'. Scit aut ipa
beata nūc in verbo mensuraz hanc
in ezechielis mensuratiōe figuratā.
nos nescim'. Cōtemplabat q exē-
plo xpī poterat sacerdos offere sa-
cramentū p p̄cis aliorū q̄nqz cū
pluri merito q̄ si p se solo celebra-
ret nec se tñ nec aliq' dz excipe nisi
motu dicto. nec singularit' approp-
are. p̄pterea stulte agunt q volunt
missas dicē fm intētiōes suas q̄si
venales q mercenarias q auaras.
q non fm intentionem et traditio-
nē ecclesie liberales plane. nec sunt
audiendi. Cōtemplabatur q
ita seruabat charitas Marie vt
sacrificium intus offerret non nisi
deo nec ad aliquē se obligaret q̄si
pro vice gratuitoz oblatorum. Jā
em̄ videretur simoniaca mercatio.
sed non primo modo duz solus de-
us est principalis terminus. Con

Tractatus .lx.

templabatur q̄ titulus solus se-
rus et mundus a simonia vel tur-
pi questu in receptōne temporalium
per sacerdotes est titulus sustenta-
tionis ministri seu sacerdotis cele-
brantis. Quia super re longus alibi
de solitudine ecclesiastico tracta-
tus est habitus. **C**ontemplabat̄
q̄ titulo generaliter quadruplici q̄
libet persona viatrix tenet offerre
sacrificium hoc ipsi deo saltem spiri-
tualiter in sui cordis altari. **P**rimo
ratione caritatis ad se. **S**ecundo ti-
tulo ratione discreti ad omnē homi-
nem capacem beatitudinis. **T**ertio
ratione beneficii suscepti. sit in bo-
nis nature. sit in bonis fortune. sit
in bonis gr̄e. **Q**uarto ratione gra-
tiarū actionis deo et sanctis omni-
bus pro beneficio tanti sacramenti
cū ceteris. cōplacenter et beniuole
recolendo. **C**ontemplabat̄ q̄ vl-
tra titulos istos obligabant̄ sacer-
dotes. titulo suscepti tanti sacerdo-
talis officij vt possint gloriari cum
apostolo. Gratia dei in me vacua
nō fuit. **C**ū em̄ crescunt dona rati-
ones etiam crescūt donoz. diuersi-
mode tñ p̄ qualitate circūstantiaz.
Contemplabat̄ quēadmodum
x̄ps lauit pedes ap̄ozū ante cōsti-
tutionē hui⁹ benedicti sacramenti.
et ante ministratiōne in signū q̄ so-
lis mundis debet tradi et a mūdis
celebrari. dicente ap̄lo. Probet autē
se ip̄z homo et sic de pane illo edat.
Nota sūt que sequūt. sed p̄ multis
horrenda. **C**ontemplabat̄ q̄ ad
celebratiōne et susceptiōne tā subli-

sup magnificat

mis sacramenti nullus de se dign⁹
est qz nec ex meritis que incerta et
sepe vana et sordida sunt. nec ex of-
ficio qz iuste et sancte q̄ sancta sūt
exequeri. **H**inc fuit tāta apud mul-
tos reuerētia q̄ sacerdotes esse fu-
gerunt. legi hoc de sancto Marco
et de nōnullis heremitis. **C**ontē-
plabat̄ q̄ stante conscientia bene sibi
conscia de nō impedimēto peccati mor-
talis vel irregularitatis vel excom-
municationis vel scandali. **F**acer-
dos laudabil⁹ faciebat celebran-
do modo et tpe constitutis ab ecclia
q̄ p̄pter solā reuerentiā abstinēdo
et hoc. ceteris parib⁹. **R**ationes po-
terūt infra tradi. **C**ontemplabat̄
quēadmodū staret aliquē sacerdo-
tē vel alterū cōmunicantē esse realit̄
in peccō mortali et extra gr̄am vel
in excōicatōe et tñ nō peccabit no-
uiter in celebrādo vel cōmunicādo.
Nō negat tñ qñ sp̄ sit in peccō h̄ nō
peccat nouiter in hoc actu suo. **I**a-
let hec cōtemplatio p̄ scrupulosos. et
h̄z locū qñ facta est examinatio cō-
scientie put solet in talib⁹ fieri bo-
na fide de recolēdo et amouendo
omne peccm et impedimentū p̄ nunc
nō occurrit. **C**ontemplabat̄ exin-
de maria q̄ ad nō indigne celebrā-
dū seu cōmunicandū sufficit conscien-
cia probabilis cōiecture q̄ nullū p̄-
tūc habet impedimentū necessario
vetans vel arcens ad celebranduz
vel comunicandū. **E**t hoc iterum
otra scrupulosos cōsolatorium est
documentum. **C**ontemplabatur
q̄ a tanto bono. tam honesto. tam

Partio .i. de
ratiōe se et relectiois
vando vel arcens bono
gno et legitimo impedi-
imunitate cogitāto
tal peccato vnde non est
lo si ratiōabil non immunitate
legens esse hoc p̄fatus re legito
fi de mūdis p̄fatus nō mō
tore. et p̄fatus in somno
sionis. Ratiō omni est q̄ non
et efficit vnde afficit. lco cor
vion. Ratiō alia quia ob
mōs et p̄fatus q̄ carnis h̄
cambus (vobis in la vel m
mōs. Ratiō in hoc. cōfide
dore vnde hōm̄ lūm
Contemplatur magnificat
anima mare v̄m cum exultatione
spiritus in deo. laborat h̄o q̄
mōs p̄fatus erat in hoc
crantio iste cui ministrare milia
mlm̄ et deos cōmū milia affi-
line et. Non ita tñ q̄ om̄s v̄m
sompno est afficitur tunc in
vria sacramentis. nō p̄m cōmū-
torem v̄m̄ faciente cū benep̄la-
cio vocatis. **C**ontemplatur nō
esse v̄m̄ h̄ v̄m̄ v̄m̄ v̄m̄
gelids spiritus v̄m̄ v̄m̄
ter ecclesias in qua celebrat vel ter
uat eucharistia sacramentū. **S**er-
plū hui⁹ signale fuit in (caus) Ja-
cob et in monte synai qñ v̄m̄ et
lex per angelos in manu mem-
ris cū similib⁹ multis. **C**ontem-
platur quanta erat patientia x̄pi
in angelozū beatorū hic afficit
si v̄m̄ ant indignitate cōstant

Partitio iij. De

utili de se et delectabili nō erat priuand⁹ vel arcendus homo sine magno et legitimo impedimento vt p̄ immundicia corpali sola que mortali peccato iuncta non est. se andalo tñ rationabili non imminente. Longus esset hic p̄cessus de leprosis. de menstrua patiētib⁹. v̄l emozroydes. vel pollutiones in somno cū ceteris. Ratio omnium est. qz non est afflictio danda afflictio sed consolatio. Ratio altera quia cib⁹ iste magis est spiritus q̄z carnis q̄ nec carnalibus sordibus in se vel ex se maculat. Eleuet in hac consideratione deuotio fidelium sursum corda **C**ontemplabatur magnificans anima marie dñm cum exultatione spiritus in deo salutari suo que ad modū presentialiter erat in hoc sacramento iste cui ministrant milia milium et decies centena milia assistunt ei. Non ita tñ q̄ omnes dimisso empireo celo assisterent huic in terris sacramento. nisi s̄m ordinationem diuine sapientie cū beneplacito creatoris **C**ontemplabat nō esse indignū s̄ dignissimū vidēi angelicis spiritib⁹ visitare presentialiter ecclesias in qua celebraē vel seruauat eucharistie sacramentū. Exempli hui⁹ figurale fuit in scala Jacob et in monte synai qñ data est lex per angelos in manu mediatoris cū similib⁹ multis. **C**ontemplabat quanta erat patientia xp̄i. qñ ta angelorū beatorū hic assistētū vñ tolerant indignitatē cōtrectan

eucharistia

Et

tium hoc sacramentū. Cū illi tanta seueritate puniebant accedētes ad montē synai. **N**ī et bestia si tetigisset montē obzuebatur lapidibus. **S**epe autē potest in hoc sacramento conqueri xp̄us. Manus tradentis me mecum est in mensa. Et illō Juda osculo filiū hominis tradis. **N**ihilominus. ex peccatis talium elicit deus bona in salutē electorum. sicut ex bonis dei. mala p̄ccōres eliciūt. **C**ontemplabat q̄ hoc sacrificium dabat gloriā deo in excelsis. **E**t in terra pacem hominibus bone volūtatis. letificabat angelos. liberabat purgatorio detentos. vt eorum pena breuior sit aut leuior. **A**ttatorib⁹ impetrabat. nunc ouersionem ad gr̄az. nunc obseruationē in gratia. nunc ostra mundi picula firmamentū. nunc angelorū custodiam et refrenationē temptatorū. **C**ontemplabat ex his et similib⁹ effectibus. laudabilē esse ex amore sacramenti. et confidentia misericordie dei sepius accedere. q̄z ex timore vel scrupulis diu se ab eodem sacramento quodāmodo se excommunicatū facere. qui nec se exponit periculo qui nō habet certitudinē de legitimo impedimento. et accedit. que admodū supra notatum est. **S**ed et stult⁹ illius timor est. vel reuerentia minus prudēs qui ad dominū se vocantē et inuitantem non accedit sed procrastinat. sed dicit eozū vocem. cras. cras. cras. **S**epe demum fit illud. **Q**ui non est

si da x' p̄cedo ab huius p̄

Particio iij. De

desertū ad terrā pmissionis. come-
stura de fructib⁹. **R**enoluebat ani-
mo tota celeritate. omnia noua et
vetera de thesauro cordis sui que
ad deuotionē ⁊ uenerationē ⁊ lau-
dē et iubilū cū exultatione spūs p-
uocabāt. maxime omnia que cepit
Ihus facere et docere singulariter
secū. et vniuersalē cū omib⁹ p totū
uite cursū ab introitu i exitū ⁊ vsq³
in seculū. **O** quantā q³ vberem vi-
des aia xpiana mariam tibi mini-
strasse materiā otemplandī. **E**xper-
giscere igif oculos aperi aures eri-
ge. cor dilata. et excipiens eucha-
ristiā clama. **F**ascicul⁹ mirre dilectus
meus mihi inter vbera mea cōmo-
rabiē. **F**asciculus vtiq³ paruulus
mole sed virtute immensus. **D**ic ex-
sentētia hoc est sensu vel sentimēto
intimo. **O**mnia poma diuinaz scri-
pturaz noua et vetera dilectē mi
seruau tibi. **E**t vñ q³ dedisti mihi.
de tuo tibi reddo. **T**alis mihi certe
es qualē te fidēliter recogitauero.
Infans. puer. **I**uuenis. predicans
sanans. moriens. resurgēs. regnās
Contemplabā susceptiōnez eu-
charistiē quasi filiū audiret. ex cru-
ce dicentez sibi qd latroni iurauit.
Amen dico tibi hodie mecū eris in
paradiso. **S**iquidē grā dei testimo-
nio sapientis est paradisu in bene-
dictiōib⁹. **E**t vbi grā si nō eucha-
ristia que p excellētiā bona gratia
nūcupat⁹. **P**orro grā dei vita eter-
na scz vita et pax. **E**st aut in eucha-
ristia pax nra xps. **C**ompleē ergo

eucharistia cxcj

salutatio tua o paulē totiēs posita
⁊ a Johāne ⁊ petro similiē. **G**ratia
vobis et pax. **Q**uid grā et pax nisi
grā pacifica. **E**t si pacifica non est
impedita. **D**eductū vō pus habes
q³ paradisu et eterna vita est frui-
tio dei fm habitū grē nō impedita
presertim qm est cōsumata. **C**on-
templabā cū exultatione spūs eu-
charistiā in templo. iubilansq³ di-
cebat. **S**uscipim⁹ de⁹ misericordiā
tuā in medio templi tui **S**uscipim⁹
olim misericordiā hāc visibilit me
pntante **S**imeone recipiente **A**nna
pphetante. **E**t enī de⁹ me⁹ misericor-
diā mea **S**uscipim⁹ hāc eadē sacra-
mentaliter quotidie si volumus in
medio templo cordis nri. **I**taq³ tē-
plū dei sum⁹. **N**ō q³ram⁹ sapientiā
accusantē. nō iustitiā damnantē. nō
potentiā punientē. **S**imiaz absolue-
tē. **S**uscipim⁹ eam sacramentaliter
quotidie mirabilia in excessu faciē-
tē. **F**acit de sapientia accusante ad
uocatā. de iustitia damnate absol-
uentē. de potentia puniente ptegē-
tē et liberantē. **S**iquidē fact⁹ est no-
bis xps a deo sapientiā. iustitiā. san-
ctificatio redemptio. vta. veritas ⁊
vita. **C**ontemplabā existentiam
mirabilē filij in hoc sacramēto quē
visibiliter tractauerat cū blādictis
⁊ osculis suauissimis in gremio cor-
ridentē. **E**redebāt hoc idē sibi licē
nūc q³uis alio modo sed nō mino-
ri merito. **O**sculat. tēgit. et qd sibi
tūc nō licuerat corpalē manducare
et bibit et accipit vitā. **P**az q³ man

Tractatus .ix. sup

ducat me inquit et ipse viuet ppter me. **G**radē rē tibi o anima xpiana grandez nimis estimasses si virgo benedicta posuisset olim filiū suum in gremio tuo. Si ocessisset ample xū et osculū. Sed habes hic rē suo miraculo ⁊ merito grandiorē. **E**ia nūc o aia canta cantica canticorū que suspirabunda petebas. Quis det mihi te fratrualem meū sugētez vbera matris vt inueniā te solū foris et deosculer te. et iam nemo me despiciat. **E**cce foris. et vere foris a nemine visibilis. dat se soluz tibi. dat vt osculeris eū. fac qđ sequit̄. **A**pprehende eū et introduce in domū sciētie tue que est dom⁹ sapiētie matris tue. **I**llic docebit te. **D**a et mihi potū ex vino conditū deuotionis tue. **D**a mihi mustum malo/ granatoꝝ tuoꝝ feruide dilectiōis.

Contemplabat̄ in eucharistia. qz nō est hic localiter corpus filij sui. **N**ō em̄ posset trahi linea visualis a corpe xpi vt hic est sacramentalit̄ vsqz ad oculum et ecōuerso. **C**redebat qđ p̄ ocomitātiā erat anima in corpe. similiter cū sanguine et cum deitate. **S**ed nunqđ p̄ ocomitātiā erant illic dū consecrabat̄ tpe cene vestes sue. nunqđ aer circūstās corpus ⁊ vestes. **C**uriositas aut studiōsitas hoc inquir̄ vt deducat qđ in hoc sacramento p̄ ocomitantiā sūt omnes angeli. omnes sancti. **E**t tu beatissima virgo imo sub breui verbo tot⁹ mund⁹. siquidē deo canit. **P**leni sūt celi et terra gloria tua

magnificat

Orat proinde ecclesia patrez vt veniens filius tuus cum omnib⁹ sanctis paratam sibi inueniat mansiōnem. **C**ontemplabat̄ corpus verū filij sui sacramentū esse corporis sui mystici. **S**ignat igit̄ hoc sacramentum totam ecclesiam electoꝝ etiam ex vi sacramenti. **N**on tñ dicimus qđ contineatur hic tota ecclesia sub sacramento. **C**ōcedim⁹ qđ xps homo est vbiqz personaliter quia videlicet persona xpi. verbum dei est vbiqz. **N**on tamen concedimus qđ xps sit vbiqz corporaliter dimēsiue sed tñ in celo. et sacramentaliter in templo. **L**ogica hic opus est vna ex ancillis sapientie si nolum⁹ male loqui. **C**ontemplabat̄ ideo dici corpus xpi in hostia quia conuersa erat in se speciebus hostie re seruatis. **U**nde osequēs est. si xps apparuerit hic aliquādo sub specie pueri vel crucifixi si debeat credi qđ sit ibi xps. **Q**uoz qđ species hostie remanserint. alioquin non erit ibi xps sacramentaliter. sed nec videtur qđ localiter cum talis non sit in celo status ⁊ statura. **C**auet igitur sibi curiositas inquirendi miracula. **C**auet vicina leuitate. tales protinus adorare visiones. **M**eminerit de martino cui spiritus neqz transfiguratur̄ apparuit in specie xpi qui angelus est magni cōsilij. ne dū angelus lucis sed lux angelorum. **C**ontemplabatur existentia filij sui viuacius per intelligentiam qz per solū fidem. et nullo modo imo

Partido i. l. i.
gnationis amicitia in terra
torem. **C**ontemplabat̄
dum nus per unum
et dōpium. **C**oncedim⁹
spicere eū? **C**ontemplabat̄
gnationis vel rationis magis
arbitrio mo et machinatio
quod tñ dicit̄ vt credebatur
lata. **C**ontemplabat̄
nebrale qđ omnes ratiō
a coloz creatū quādamqz a
univerſa proceduntur coram
tū impetum in quolibet pōtū
neqz rē spūali vel oculi. **S**eruo
ant. **I**n quibus videt̄ sunt
lores qui apparet in arule
lo columbe. **H**ic certe cōsequens est
qđ veniens infans. **S**ic i magno
memorie dicitur. **E**t quis veru
tūc no credent̄ dē. **D**imilitat
arbitrio. **C**ōsequens qđ in qđ
hu paruo pōtū vel calido sūt oēs
nuntur cum figuris omnibus qđ ha
bentibus suis que omnia vtiqz
sunt mōta. **N**ec ei vt dicitur qđ
voluntate in potestate. **U**idet quip
pe dicit̄ dū qđ in eū omnia talia
sūt pōtū qđ solum remotionem
exemplo. **D**icitur tñ qđ figura fieri
visibilis i hoc pōtū. **C**ontemplabat̄
tur in eo quia nihil aratum ei in
sub radum. **C**ur non ita vt ceteris
figuris dicit̄ pōtū. **C**ontemplabat̄
batur hec maria longe viuac⁹
lo intelligentie quantum pōtū
ab magnificentioꝝ dōmū
potentie et sapientie non tūm
nis) qđ quicūqz pōtū
to

Partitio iij. De

ginationez admittebat imo nec rationem. Percipiebat insuper presentiam eius per amoris sentimentuz et coplexum. Quanto vero sit perspicacior ocul⁹ intelligentie q̄z imaginationis vel rationis. metaphici tradiderūt imo et mathematici de quib⁹ min⁹ vidēē vix credibilia posuerunt. Putant se perspectivi demonstrasse q̄ omnes radij luminis et colorū omniū quātūmcūqz a circumferentia prodeuntium concurrūt impermixti in quolibet puncto medi⁹ vel speculi vel oculi. Sic inq̄unt. In guttula iridis sunt tres colores qui apparent in arcu. sic in collo columbe. sic certe cōsequens est q̄ infinities infinite. Sic i organo memorie diceremus Et quis iheru dicitus oro crederet ista? Demōstrat arismetria cū geometria q̄ in quilibet paruo p̄iso vel calculo sūt oēs numeri cum figuris omnibus ⁊ habitudinibus suis que omnia utiqz sunt infinita. Nec est vt dicatur q̄ solum sunt in potentia. Videt quippe deus actu ⁊ in actu omnia talia. Si potest per solam remotionem exemplo Dionysij vna figura fieri visibilis i hoc p̄iso. preexistebat igitur in eo quia nihil additum est sed subtrahum. cur non ita de ceteris figuris dici potest? **C**ontemplabatur hec maria longe viuaci⁹ oculo intelligentie quantum spectabat ad magnificanduz dominū (cuius potentie et sapientie non est numerus) q̄z quicunqz philosophus do

encharistia cccij

cente eam spiritu sancto omnem veritatez. Et si non forte semper in actu tamē in habitu. Accipiat hāc expositionem quisquis aliquā vellet struere calumniaz super omnib⁹ marie cōtemplationib⁹ tactis aut tangendis si et quantū continent veritatem. Sciāt mariaz maiori cognitione totius seculi cum decursu fuisse predictam q̄z p̄phetarum vel apostolorum vel philosophorum cetus vllus. Si mathematic⁹ viso p̄iso cognoscit in eo non per imaginationem neqz per sensum exteriorē. sed per scientiam demonstratiōnis adquisitionem tot theozemata geometrie. tot arismetrice. tot perspectiue. non abneget illa que de sacramento credimus intelligi posse domino reuelante qui intellectum dat paruulis. **S**unt innumerabiles populi quos deus trahere vult post se per cognitionem et amorē. Et quia cognitio intellectualis datur paucissimis. dedit fidem innitētem auctoritati dicentis. intuentez ^{vinciū?} vincius et adherentem firmitus et certius q̄z adhereat p̄bus p̄ scientiam suis occlusionibus. Docet hoc effectus quia fidelis citius vitā deserit q̄z fidem. non ita p̄bus. Tale aliqdō mirat⁹ est in ignatio Traian⁹ sicut legit. Qui⁹ ignach⁹ illud est insigne eulogiū. Amoz me⁹ crucifix⁹ est q̄ a te virgo beata l̄fas accepit responsiuas suis petitionib⁹ vt ex te per te et in te fides neophitoz firmaretur

Tractatus .ix. sup

Sequitur particio quarta

Per soliloquiū quasi narratiuum de contemplationib' marie sup hoc sacramento. Et pncipaliter de duo decim bonis eius quib' replent esurientes p notulas centū de additione quadraginta theozematū de vnitate.

Incipit particula quarta

Contemplabat amplius maria magnificās dñm qmagnā fecit ipse cenā. q' lautū et splendorū cō/ uulū dñi suis fidelib' instituit hoc cōmunionis sacramentū. Esuriētes impleuit bonis. **D**icta sūt aliqua de eucharistia. put data est in oblationē sacrificij. mixta sūt aliqua de ipsa eadē put est in cōmunionē cōiuij. **S**z sup sūt amplioza. si bñdixēit dñs cenam sue familie si fregēit panes. si cū pisciculis iusserit illos recūbentib' ministrari. **N**unc duodecim spozte. nūc cophini septē post saturitatē colligenē fragmentozuz. **T**anta est tam efficac' xpī bñdīctio qz et p bñdīctiōne se totū largit' ē in hoc cōmunionis sacramento. **E**tterū factō interim silentio de speciali seu psonali refectiōe vaticij qd est tertium bonū. **N**otemus adhuc pauculas beate marie cōtemplationes de secundo bono cōtenti de dñi sup pmo. **C**ōtemplabat maria cōferens in corde suo ad instruatōne hui' cōiuij quasi omnes ca-

magnificat

taradas celi aperiri. **Q**uis fidelis dubitet inqt Gregl. in ipsa imolatio nis hora celos aperiri et imis celestia iūgi. **D**icunt hic aperiri celi nō p fractionē sed p influentiā specialē qualiter optabat ppheta dicēs **A**tinā dirūperes celos. **E**t iterum **R**ozate celi desup zc. **V**ox insuper est ecclesie gratulantis hodie p totū mundū. melliflui facti sūt celi. **S**icut inuenim' d' alioz p fida dixisse de samsonē. **N**unc aperuit mibi cor suū. secretū em reuelauerat. sic hic reuelant celestia. **C**ontemplabat q' istic iungunt ima celestib' ppter cōnexionē membror' ecclesie militātis cū membris ecclesie triūphātis in vno capite xpō pncipaliter hic exhibito. **O**rat ecclesia patrē **T**ube hec pferri p man' sancti angeli tui qui xp's est angelus magni cōhij pferens totū corp' mysticū in sublimē altare diuine maiestatis id ē supreme et altissime diuinitatis. **M**aiestas itaqz dicit quasi magnitudinis status. **P**eracto demū sacramēto dicit corp' xpī rari et in celū ab angelis deferri. nō p realē loci mutationē sed per opatiue cōnexionis virtutē. **C**ōtemplabat q' istic est oblatio vna et plures offerunt. **O**fferunt filius. offerunt spūs ei' sanct'. **O**fferunt angeli. offerunt sacerdotes. offerunt fideles assistentes q' quāto plures sunt et deuotiozes tanto fit acceptioz oblatio. qd valet p celebzātib' in medio seu patētī ecclesie loco. **T**u singulariter et efficaciter

Partitio li. D.

offerens pot' hui' regitū
ta vultō et ipse nō
plab' q' iste auro et
alio rūs sacramentū
pōitō. **D**icit ist' sacramentū
mereri et debere sub mōnō
dēno. **H**ic rūs em veraciter
et corpus hui' et alio effē
narratōne ne dephendat tranllu
fancō. et hoc ad fidei mōnō
si est cōtē. rūs ad hōc effē
lo et solus manū nutrimentū
dū rūs al'. **N**ota que loq'
vōis ipse et rita sūt. q' vā
realē rōtō. **I**te est rita hōc
vōis. **C**ōtemplabat maria q'
post oblatōne acciditū panis
vni dēno est corp' xpī et ligū
non p aratōne vel altari in
le mōnōnem. **A**uē aut mōnō
vel eadē mōnō que fuit hui' qd
rōg' fuit pōt p cōtōne rē rē
et non mōnō aut mōnō et rē
mōnō qualis est carnis vel fēnis
vel alit' rei que p actiōne accidit
vni succōt. **Q**uāt' alit' melius
vni q' fuit actiōne habēt mō
vū habētante q' se habētante sic te
nēt hōc mōnō et fōmē rōnō in
agendo et pōnō. nō nouo vō
antiquo mōnō. **C**ōtemplabat
magis ad rem rēt et vni
onīs ampliatōne. **A**mpliatōne
laxatōne cordis tēnētis q' rē
mōnō electi omēs offerunt puz
has ad opōnē hui' vni q'
no abel iusto rōg' et rōnō q' nō
tūm' est in mōnō. **C**ōtemplabat

Partitio iij. De

offers post filiū virgo bñdicta vi-
ta dulcedo et spes nra. **Contem-
plabat** q̄ istuc aliud est sacramētū
aliud vsus sacramenti. nō sic in ba-
ptismo. **Usus** est sacramentalis co-
medere et bibere sub intentione ec-
clesie. **Iste** vsus est veraciter nutri-
at corpus sicut et alios effect⁹ hz
naturales (ne dephendat transub-
stantiatio. et hoc ad fidei meritū)
nō tñ ordinat vsus ad hūc effectū
sed ad solius mentis nutrimentum
Hinc xps ait. **Verba** que loquor
vobis spūs et vita sūt. qz vitā spi-
ritalē reficiūt. **Iste** est finis hec insti-
tutio. **Contēplabat** maria q̄ istuc
post defitionē accidentiū panis et
vini definit esse corp⁹ xpi et sāguis
non p̄ annihilationē vel aliam in-
se mutationem. **Redit** aut̄ materia
vel eadē numero que p̄us fuit qd̄
vtiqz fieri pōt p̄ creationē vt rede-
at idem numero. aut materia creat̄
nouiter qualis est carnis vel d̄mis
vel alteri⁹ rei que p̄ actionē accide-
ntum succrescit. **Placet** alijs melius
dicere q̄ sicut accidētia habēt mo-
dū substantie p̄ se subsistendo sic te-
nēt locū materie et forme panis in
agendo et patiēdo. nō nouo sed
antiquo miraculo. **Contempla-
bat** magis ad rem nraz et deuoti-
onis amplificationē. **Aspiciebat** in
latitudine cordis innocētis quēad-
modū electi omēs offerunt partes
suas ad opulentia hui⁹ diuini a p̄-
mo abel iusto vsqz ad vltimū q̄ na-
scitur⁹ est in mundo. **Considerabat**

encharistia cxxij

precipue fratres suos .xij. ap̄os.
Ibi volentes diuini esse splendidi
collegerūt ex omib⁹ reliquijs cibo-
rū a dño bñdictoz et multiplican-
dorum .xij. sportas vel cophinos.
Ihos vocam⁹ symbolū ap̄oz. **Ip̄**
posuit em̄ quilibet bolū suū. i. arti-
culū. **Sed** o magne de⁹ qz magna
virtute referunt. **Introducat** nūc
nos rex i hec cellaria sua. qz tu cel-
leraria es. **O** tu beata tu maxime
oscia substantia .i. fundamentū es
illoz qui xpm de te dicūt. **ceptuz**
et natū. **Contemplabat** quēad-
modū sup̄ floridū ihm (qui flos est
cāpi inenarrabilis. bñdicti ventris
sui) spūsanct⁹ septē dona q̄i totidē
refectionis spiritualis. nutrimenta
diffuderat p̄ descensiuū illapsū nec
desinit effluere tanqz caput in mē-
bra. **Sed** p̄ qd̄ mediū? **Plane** p̄ te
virgo virga Jesse. **Tu** collū eccle-
sie firmissimū et candidū. tanqz tur-
ris eburnea et suauissimū quasi vi-
nū. **Tu** oned̄ is ecclesie membra suo
capiti xpo filio tuo. tu sustentas. tu
vitales haust⁹ prima suscipis et re-
fluis. tu aspiras et respiras in eccle-
sie corp⁹ vniuersū. **Contemplaba-
tur** septē panes dotū istoꝝ donoꝝ
diuinos panib⁹ alijs septē beati-
tudinū quib⁹ oned̄ūt septē panes
dotū beatay. **Porro** sacramenta
sub eodem numero necnō virtutes
totidē ostra rabidā famē septē vici-
osi. **Sed** hec ex alibi traditis notis-
sima. nō hic docendo sed cursim re-
memorādo posuisse satis sit ad am-

Partitio filii De

principales. Sequit in speciali de cibo sub numero contemplationum duodecim. Et cibus iste. restaurat. satiat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. caro seruit. mens dorminat. vim genitricis dat. transformat. inarrat. et vnit. **C**ontemplabat mens marie sacramentū eucharistie tanq̄ cibū refectōis s̄ specie panis et vini vt signum signato respondēt vt similitudo currēt pedib⁹ suis. dū d̄ Esuriētes impleuit bōis et diuites dimisit inanes. **C**ontemplabat in eucharistie sacramēto filiū suū qui fact⁹ est cib⁹ hominū q̄ sp̄ est cib⁹ angeloz. **C**ontemplabat q̄ esurientes q̄ sūt paupes spū impleuit bonis p̄ hūc cibū. dū fastio osi diuites dimittunt inanes. **E**surientes siquidē impleuit

- Primo.** bono restorationis
- Secundo.** bono satiationis
- Tertio.** bono delectationis
- Quarto.** bono roborationis
- Quinto.** bono augmentationis
- Sexto.** bono obdormitionis
- Septimo.** bono subiectōis i carne.
- Octauo.** bono dñatōis in mente
- Nono.** bono insup genētie dñi.
- Decimo.** bono transformationis
- Undecimo.** bono inarrationis.
- Duodecimo.** bono vnionis.

Sumam⁹ opendū a vocabulis bonoz istoz cū suis cōtemplationib⁹ in maria iūgendo p̄dicā. **P**rimū bonū restaurat. Vita spūalis sicut et corporalis suo modo cōseruat in calido et hūido debite cōmēsurat. **L**

eucharistia ceciliij

Quimur at hic de vita scda q̄ confitit in actōe. puenitq̄ a vita p̄ma. **N**icē calidi tenet caritas seu gr̄a put caritatē nōiam⁹ feruorē caritatis i agēdo vicē humidi q̄ passiuā sibi vendicat affectio bona volūtatis. **S**it hoc memorabile p̄ dicens om̄ib⁹ fundamentū. **S**icut enim nō pot̄ vita essentialis aie. sic nec restaurat. **P**orro dicim⁹ vitam aie xp̄iane. vitā amoris. **A**mor tu⁹ vita tua. loq̄t ad aīaz suā **H**ugo. **A**more intellige nō cuiuscūq̄ h̄ dei. alioq̄n q̄libet aduersus amor nōiat⁹ libido vel cupiditas mors non vita dicēd⁹ est. **D**iliges deū ex toto cor de lubet de⁹. subūgit amoris hui⁹ effectū et viues. **C**rescente vō cupiditate vel libidine minuit aut obtūdit ad⁹ q̄ feruor caritat. et si habit⁹ p̄maneat. **Q**uot at modis et quotiens istud cōtingat plus expientis evocemur q̄ verbis. **N**otauit hec mala s̄ quadruplici clade **A**mos p̄pheta q̄i p̄ totidē aie passiones q̄ sūt spes. mer⁹. meror. gaudium. **I**n eruca nōiat⁹ gaudū carnīs virētia carpens. **I**n locusta notat spes arrogantis. **I**n bzuco at iners et totus exteriorib⁹ incubens metus **I**n erugine meror seculi interiora cōsumens. **E**t ex his q̄d sup est nisi vita languens q̄ egra. **P**ollicet alius p̄pheta vicē dñi q̄ reuertentib⁹ ad sp̄m restitueret annos q̄s eruca. locusta. bzuco. et erugo cōsumperunt. **H**ec est restauratio quā opat⁹ dñs p̄ eucharistie sacrū cibū quia sanat

Partitio lxxx. De

miseria. qz vsqz ad mortem. Crede
nō mihi sed sapiētī. Desideria inq̄t
occidit pigrū. Expiētā interroga
respondebit quemadmodū aures
puriūt ad rumores. oculi furiant
ad respiciendū vanitates et insani
as falsas. glo. sez q̄ faciūt insanire
Itaqz nec satiat ocul⁹ visu nec au
ris auditu. Adde q̄ os scurrilitate
et vaniloq̄is. gust⁹ saporib⁹. olfact⁹
odorib⁹. tact⁹ streccationib⁹ adim
pleri videt nec saturat. Proinde sū
ma maloz vanitas vanitatū 7 oia
vanitas si nō repleuerit veritas. et
caritas erigit. et inanescit vanitas
sibi diues. vacua deo. Suadet imo
vzget supbia et dicit viuas excellē
ter Inuidia susurrat emineas singu
lariter. Ira vult hoc secundum im
pturbabiliter retinē. Auidia infati
gabiliter. Auaritia indefectibiliter
Gula et luxuria delectabilē. ipocri
sis venerabiliter. Deniqz sūmatim
collige q̄ vanitatis fames 7 cupi
scētia ē vt sibi subseruiat impunita
neq̄tia. Hec felicitas mundanoz.
hec vero qz vana sūt et inania non
satiāt sed acrioz tales fame perur
gent. lambūt vmbzā fructuū super
spinas apparentem. Inhiāt vmbze
crassi ossis instar canis q̄ natās dū
vanitatē vmbze captat. hiādo per
dit verā escā. Quonā mortalia pe
ctoza n̄ cogis auri sacra fames. ex
clamat q̄daz. deuorat ali⁹ carnes
suas. ali⁹ scintillas ardētes haurit.
ali⁹ in mōtib⁹ attrahit ventos. Et
cur hec oia nisi qz rabies famis est

eucharistia

reco

valida. Atvero cib⁹ noster digne
suscept⁹. qz vero bono replet vere
satiat aut p magna parte famē se
dat. Alio q̄n timeat q̄ nō min⁹ aut
plusqz ante dimittit inanis ne iudi
ciū sibi māducat et bibat. **Cōtem**
plabaris satietatis hoc bonū siml
et expiebaris o beata. p̄pterea nus
qz in te dñabat vana gloria quam
replebit totā eucharistia. Nec erat
loc⁹ in te vanitati. nec duplicitati.
nec fallitati quā fūdīt occupabat
veritas simplex 7 solida. Quid em̄
q̄reres in celo aut q̄d velles super
terrā p̄ter vnā hanc rem solā. opti
mā et eternā. dicens ex sentētia. Et
ps mea de⁹ in eternū. Plane nimis
auar⁹ ē cui tāta ps nō sufficit. imo
miserrim⁹ et pauprim⁹ q̄ p̄ref hāc
aliā q̄rit. Sūt qui te mariaz de ina
ni gloriatiōe vellent notare qz cū
exultatione sp̄s ptulisti. Ecce em̄
ex hoc beatā me dicent om̄es gene
rationes. qz fecit mihi magna qui
potēs ē. f̄ faciūt de te s̄m se iudiciū
qui ad omnē gloriū cule ventū agi
tant vt arundo. Nesciūt quāto hu
militatis pondē stabilita eras non
in te sed i deo saluari tuo. Dū hec
p̄phetica nunciatiōe p̄ferres. bea
tā me dicent om̄es generationes

Tertiū bonū. Delectat

Si delectatio est perceptio conueniē
tis cōiuncti aut ex hmōi p̄ceptione
consurgit. Nihil vero cōuenientius
nihil intimius coniungitur anime
q̄z iste cibus in quo xp̄us sumitur.

Partitio liij. De

sim coadunat in se ex circumstante non penetrante contrario. ac pinde fortificat. Sedet Job percussus ulcere pel fimo sedet in sterquilinio ubi velut in throno regio concionat. nec innocentia deserit nec veritate nec animi robur et virtutez amittit. Quavis aut delectatio teneat opante in operatione. nihilominus tenet et tristitio que sem deum est. Cur ita? Nimis quod delectat. Que ratio? quod scit se placere deo. Non hoc? certe quod vel probat exercens ad virtute vel purgat et liberat a reatu vel erudit ad sapientiam.

Quintum bonum auget.

Consequunt ista se mutuo in anima non duz perfecte charitatis videlicet. restauratio. satiatio. delectatio. roboratio. et augmentatio. Et rursus sextus quod est obdormitio. Collige simul unico psalmiste verbo tres ultimos fructus suos. Dedit in corde meo. a fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt. Ecce post delectationem augmentum seu multiplicationem. Sequitur obdormitio. In pace in id ipsum dormiam et requiescam. Contemplabaris et experiebaris hoc augmentum per eucharistiam o beata. Diximus super quam virtus eucharistie sacramentaliter operatur in sui digna preceptione. Differt ex Beate Martine a sacramentis antiquae legis. quam virtus inanis erat. si non ex devotione suscipientium. aut si virtus erat in circumstante erat longe minor. Transibimus interea de augmento virtutum tuarum

eucharistia cecul

o beatissima beatissimam Tu facta es nobis exemplar loganimitatis efficacissimum ut non ita desideremus peregrinari a corpore quam incolatum ce dar per pacem et equanimitatem toleremus. Postulantes et sperantes gratie simul et glorie nos ampliozem cumulum recepturos. Confundantur et erubescant neque spiritus qui pastos hoc cibo dum prosterne querunt eleuant dum expugnant coronas fabricant. dum se extollunt super omne quod dicitur de. vident invidi stercoreosum hominum quem suscitavit dominus egenum de pulvere et de stercore erigit pauperem ut sedeat cum principibus. vnde excoicati sunt et solium glorie teneat quod appetentes ceciderunt ut fulgur in abyssum.

Sextum bonum Obdormi re facit

Felix vero somnus suavis et iocundus. Ibi aufert et ligat sensus exteriores. ut vigeat interior. Ibi hic somnus extranea valde sed salutifera somnia. suo modo peragit sepe vigilantium opera. Somnia hec si queris sunt divina spectacula ad que noster spiritus dormiens rapitur et eleuatur. Pulcra valde sunt et iocunda et que in fastidium ducant omnem gloriam mundi. cum ista que dicebat. Regnum mundi et omnem ornatum eius contempseris. Contemplabaris et experiebaris frequenter hec somnia o serenissima feminarum. Legimus de virginali sponso tuo Joseph quod plures corporaliter dormiens acceperit divinas revelaciones

Partitio **iii.** **De**

sibiq; respondens. **G**ra dei supple
beravit me p **J**h3 xps. **E**t ubi gra
si nō i eucharistia ofert dispositus?
Dudū in re simili multas assignavi
mus rationes. fere viginti. cur non
sp̄ ccedit̄ sentimentum sp̄s. extin/
guens fomitē carnis actualē. **T**res
sunt principales. humiliatio. patiē/
tia seu p̄batio et coronatio. **P**ro/
cedim⁹ nūc alia via transeūtes ad
octauū eucharistie bonū.

Octauū bonū. **M**ens do
minatur.

Si mens in sacramento eucharistie
subicit se fideliter deo. subiectā ha
bebit p̄fecto carnez. **D**ixit dñs ad
Cayn. **S**ub te erit appetit⁹ tuus ⁊
tu dñaberis illi. **I**ntellererūt hoc
aliq̄ dictū de appetitu volūtario et
libero. **S**ed illi fm̄ arisl. ratio dñat̄
regaliter qz pōt contradicere nec obe
dire tanq̄ libera contradicōrie in se
ipsa. **D**ominat̄ at̄ ratio cū volunta
te appetitui sensitivo seruiliter ⁊ dis
potice. qz pōt et debet rebellantez
coercere. **A**t si non potest et vult li
berat̄ a culpa. si mens sit in gratia
sub lege xp̄iane libertatis. **C**on/
templabaris hec dū viueres virgo
beata. **C**olligebas ex hac radice
causam assertionis filij tui. **I**ugum
em̄ meū suauē est et onus meū leuē
Deē aliq̄s quantūlibet oneratus
pōdere carnis. tollat supra se iugū
xp̄i vel in baptismo vel in eucharis
tie sacramento vel in penitentie la
uacro. ofestim̄ efficit̄ dign⁹ cuius vi
te eterne. **T**radebāt p̄bi felicitatez
aliquā nos posse ofeq̄. **S**3 o bone

eucharistia **cxxvq**

deus p̄ quāta tempoz dispendia
p̄ quot exercitia virtutū moralū.
p̄ quā ratā et artā prudētie semitā
⁊ directionē paucissimis datā. xps
noster vno momento viā ad beati
tudinē. nō qualēcunq; sed eternam
aperuit. **Q**ui crediderit ⁊ baptisat⁹
fuerit saluus erit. **E**t rursus pro re
n̄sa. **S**i q̄s māducauerit ex hoc pa
ne viuet in eternū. **D**eniq; legē de
dit quā obseruat. **S**i septies. imo
septuagesies septies peccauerit hō
et dixerit. penitet me. iubet vt dimit
tat̄ ei. **N**ō est min⁹ misericors vt nō
dimittat sibi dicēti penitet me. **P**le
ne sunt exemplis scripture sue de pu
blicanis. de p̄cōrib⁹. de adultera.
de latrone. de petro. **Q**uis dō nesci
at. qn̄ mens eucharistie sacramēto
se rite subiciens. dicat ex animo. pe
nitet me. **Q**uo dicto vincit carnem
vt nō sibi rebellis sit ad p̄ditionem;
si nō sponte se dederit rursus man
cipiū sibi. serua vilis effecta p̄ indi
gnā libidine aut furore. **N**st forte
dicet aliq̄s. **D**ñationē mētis supra
carnē esse fragilē seruitutiq; p̄cliuē
Fatemur qm̄ et thesaur⁹ n̄m habe
m⁹ in vasis fictilib⁹. ne q̄s glorie. **S**
assit robur fidei q̄ p̄ dilectōez opa
tur. **A**ccedat fides h̄mōi mēs vtiq;
dñā fiet inuincibilis. **P**oterit q̄dez
a corpe violēta morte tolli sed nō
vince. imo vidrix coronabit̄. **N**olo
p̄ exempla singula morari. **T**urba
martirū oim̄ de om̄i etate et sexu. p̄
fert testimoniū om̄i exceptione vel
calūnia mai⁹. qz plurimi sub eodē
pene momento. de reprobis p̄ oēs

Tractatus .se.

vitam seruis sue carnis. fecit fides xpi dare carnem sua ad mortē Romanus. Genesius Josias. latro bonus mille alij tā subito mens eoz dña ta est carni tā feliciter et fortiter ex eius subiectione sunt in eternū trīphatores effecti.

Nonū bonū *Vim geniti uam dat.*

Cibus habet hoc ppiū dū nutrit omedentē. vt tpe suo faciat habilē ad generationē Semen em̄ supflūū est alimenti. nō in quali sed in quanto puenit inde stimulus et tps amātiū. Plane qñ venit plenitudo tps deus dedit cibū eucharistie. fecit p ipm mentē esse verbigenā sterilitate depulsa. Cibus iste iuxta pmissa. restaurat. satiat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. Quid cōsequēti qñ vt vim genitiuā det. Immitit dñs soporē in adam. ex ei cocta vice seminis statuit eā in mulierem. Mysteriū est xpi dormientis in cruce. et ecclesie sponse. Ihunc xpm inebriatū vino caritatis et nudatū sentioz iudicis filius irrisit et maledictus est. **C**ontēplabaris o maria qñ si mens exemplo tuo sit dña. fit apta ad generationem verbi. Tua em̄ interpretatio dñaz sonat. Et certe ita decebat vt ad dñaz mitteret angelus. partu osecrādā dño. parturā qñ dñm dominantū. hoc quo ad lraz de carnali generatione verbi. nō secus de generatione mentali. **C**ontēplabaris omnia que de spiritali despōsatione dei et anime notata sunt in scripturis prefer

sup magnificat

tim in canticis canticop. **I**ntellige bas omnia quē admoduz vergunt in hanc sententiā. **E**cce p anagogiam vrginalis aliqua mens nutrita cibo vitali. manet in se tanqñ in ciuitate. i. ciuiū vnitate. qñ se cogitātōs et affectōes ordinate **C**iuitas hec ē galilee p transmigratiōē eternā. per volubilitatē obedientie. per rotam interminabilem circa beatissimā trinitatez. **I**huic ciuitati nomē nazareth ob floridam conuersationem. mittitur angelus a deo fortis scz instinctus diuinus. ad mentem hanc virginem/ desponsatam sed nō in occupiscentia iunctā. viro qui est spiritus suus intellectualis sonās in augmentū **I**deo nomen eius **J**oseph de domo **D**auid regis vtiqz celestis manu fortis. **E**t nomen virginis maria qñ dña salutaf vt grā plena. turbaē vt verecūda. cogitat vt prudens. qualis est ista salutatio **C**onfortaf. edocet. assecuraf p instinctū qñ spūssandū supueniet i se purificās eā ab omni ocretionē materialī. et virtus altissimi verbū p̄ris obūbrabit sibi p secretū sui lūis il lapsū. **I**deoqz et qd nascet ex illa sandū. vōbit filiū dei. **C**redit optat osentit et ocapit. efficit verbigena mox vt obediendo dixerit. **E**cce ancilla d. f. m. fm v. tuū **C**ontēplabaris expiēns quotidie mentē tuā o maria filiū dei parturire p amorosoz exercitia donoz donec i bethleē domo panis celestī. nascet. **H**ic iam non puer h vir p̄fectus nōiat. et collocare nō i p̄sepio. h in throno

Partio 11. De
panis homini et carnis vtrius
vris regina. que omnia m̄
ta sunt in se. **I**deo beata quoniam
viti. **I**deo p hanc beatitudinem
sunt m̄ntes nostras nos p̄
hor dñno carnis repliat aut
nō facit dñs.
Decimū bonū *translat
mar*
Nellus m̄ntē illigis inuicē in
expulsiōē qñ vt cibis ourtatur
et transformet in cibū. **N**anct iā
nō in se sed in comedit. vult eius
vite nō sua. **S**om̄ qñ et roca dñi
viret dñs. **D**eus lum grandū.
Erele et mantucabis me. **N**ec tu
me m̄ntis in vrbat. cibū carnis
vite. sed tu m̄ntis in me. **N**ec tu
vite hanc m̄ntē xpi. qui dñs
hō nomen sapientie polisse se du
p̄ra m̄ntem et m̄ntē vni. **N**o
vite cum carnis dñi. **E**cce
hōi oip̄no vobis regni vt etia
nō in bibas sup m̄ntem meam.
Dicitur h̄ntes aut cōnales mo
vite vt carnis qñ regnum dei sit
vite et p̄cis nō vrbat. sapientie
p̄ris nos a vrbat. sapientie reuol
vite dñm. et ap̄is vrbat. vno
et p̄is vrbat. qñ vrbat. vrbat
sicut argū dei qui nec rubent. nec
rubent. p̄ris nec nos comedit
aut bibent. cibū carnis. **Q**uo car
sit iste panis et iste cibū regni. **C**o
rū dicit xpus intelligi dñi an illi
mantucat meā carnē et bibent m̄
sanguinē in me manet et ego in eo
Et igit h̄nt. cibū mantucant et

Partitio iij. De

patris summi et astares a dextris eius regina. que omnia ecce cōpleta sunt in te. Ideo beata que credi disti. Ideo p hanc beatitudinē obsecram⁹ mentes nostras tuis precibus diuino germine repleat eucharistie sacer cibus.

Decimū bonū. <sup>transfor
mat</sup>

Nullus inuenit illapsus intimior in corpibus q̄ vt cibus ouertatur et transformet in cibatu. Manet iā nō in se sed in comedēte. viuit eius vita nō sua. Scim⁹ q̄ ex voce dñi dixerit Aug⁹. Cibus sum grandiu. Cresce et manducabis me. Nec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue. sed tu mutaberis in me. Nota/ uit hanc intimitatē xp̄us qui olim sub nomine sapientie posuisse se dixerat mensam et miscuisse vinū. Po uissime cum cenaret cū ap̄lis. Ecce inq̄ dispono vobis regnū vt edatis et bibatis sup mensam meam. Poterat infirmos aut canales mouere vt crederent q̄ regnum dei sit esca et potus nisi verba sapientie p̄sus nos a tali suspitione redderēt alienos. et ap̄lis expressisset imo et xp̄s affirmasset q̄ erūt in gloria sicut angeli dei qui nec nubent nec nubent p̄fecto nec ideo comedent aut bibent. cibū carnis. Quid autē sit iste panis et iste cib⁹ regni celorū dedit xp̄us intelligi dū ait Qui manducat meā carnē et bibit meū sanguinē in me manet et ego in eo Est igit hūc cibū manducare in eo

eucharistia cecolq

manere. **C**ontēplabaris o sapien tissima feminaz qm̄ in eucharistie sacramento fit trāsformatio panis in essentia sua remanentib⁹ acciden tib⁹. Atuero dū mens in deū trans format remanet quidē essentia mē tis s̄ accidētia noua succedūt non fantastica. nō materialia. s̄ deiformia diuina claritate radiāte. Trās formamur inq̄t ap̄s de claritate in claritatez. de claritate cōmunis notitie rationalis adquire in clari tatē fidei deiformis infuse. de clari tate hac fidei in claritatē intelligē tie. Et de hac demū in claritatē sa porose et sapiētiālis exp̄ientie. Ex periebaris transformatiōē istā in sumptione sacri cibi. p̄pterea sic de voluptuos⁹ brutalib⁹ eludit p̄bia apud boeciū q̄ deformant in beluas. Ita de sapientibus elicit q̄ in deū transformāt. Deniq̄ sicut p̄mi sunt belue vel pecora in effigie cor pis hūani. Ita de secūdis recte di cim⁹ q̄ sūt dñi s̄ hūana specie trās formati. Lex hui⁹ transformatiōis cognitio sed exp̄imentū et sentimen tū longe beatius

Undecimū bonū <sup>Inar/
rat</sup>

Dederat olim dñs anime ratio/ nali pignora sue dilectōis pulcras arras sue desponsatiōis celū et ter rā ad ei⁹ obsequiū simul et solaciū. Cōtempserant has arras plurimi ec̄ p̄boz atq̄ eis oīa viluerāt. De dit ad extremū se ip̄z parit i arrāz p̄ciū dñi i B sacro diuino iux cāticū

Particio **iiii** **De**

ad patrem oraret p electis vt sint vnū inquit osūmati in vnū. Et rur/sus vt sint vnū sicut et nos vnū su/m^o Maior itaqz vel singularior vni/tas nulla ē qz beate trinitatis Ma/gna igitur et singularis est vnitās omniū electōz inter se et cum deo. Magna 7 admirabilis est vnio hu/manitatis xpi in vnitāte psonē ver/bi. Sz si p intellectū secludat vniō beatifica. hec secūda erit inqz eligi/bilior pma. Da sapiētissima beato/rū omniū. da posse me quitqz in re tanta scribere qd sentit aut sentire desiderat hebes mēs mea. da te il/lustrante et deo ppicio aliqd balbu/tire. Assumit i primis manu ductio imaginatōis nō vt duret h vt trās/eat. Imāgetur circū^o moze mathe/matico. ex cui^o centro medio indi/uisibili pēte^o et vnico ptendāt li/nēe recte vsqz ad qdlibet punctum circūferentiē. Trāscendat ratio vel mens imaginationē et addat qz cē/trū. habeat vim cognitivā qualē hz angelus habeat sifr quelibz linea recta/a centro egrediens ad circū/ferentiā vim hmōi cognitivā. Con/stat ex hac ypothēsi qz qlibet linea p cognitionē. nō solū p tminationē attinget totū punctū. Neqz em pōt dici qz partē vnā vna. alterā altēa. solū apprehendat cū ps ei^o non sit. Centrū similiter intelliget singulas lineas a se ptensas ad circūferen/tiā. maxime si ponat qz iste sit amb/^o t^o actiuitatis sue et cognitōis. Ascē/dat adhuc sublimi^o mens nra 7 po-

eucharistia **cyclicē.**

nat qz illud centrū spere intellectuā/lis nō accipiat cognitionē lineaz a se pgradientiū p receptionē cuius/cunqz motiōis obiectalis ab extra sed in se sit ex se sufficiens omniū co/gnitio. Ecce qz hucusqz nihil posui mus a magnis et eleuatis pbis ali/enū. Si dixerim^o deū esse centrū ta/le. talis ve nature. Accedat modo fides aut intelligētia p fidē purga/ta. illustrata. roborata. eleuet mētē sup phiaz. sequentiū solā expientā effectū ad inuestigationē cause p/me. Doceat fides quēadmodū de/us qz centrū tā positiū. nō educit ex se lineas aut circūferentiā ex se cau/sat extra p effect^o. nisi pure libē/contingent qz plane bonoz creature sue nō eget sufficientissim^o p se sibi. Porro sicut nō efficit aliqd extra se nisi pure contingēt Ita nec obicit se p modū forme intelligibilis cuius/cunqz intellectui creato nisi pure. libere contingēt sub quacūqz ratione. Sit ista ratio absoluta entis. Sit deno/minatiua ratio vni^o p indiuisionez sui. Sit denōiatiua ratio veri p cō/pationē ad intellectū. Sit denōia/tiua ratio boni p cōpationē ad ap/petitū. maxime ad appetitum ratio/nalē vel intellectiuisi seu mentalem qz pprie solus talis est pmi boni ca/pax 7 ei^o pticeps esse pōt sicut 7 in/tellec^o pmi veri. Consequēt adiu/uet imbecillitatē nre mētis illustra/tio tua virgo sapientissima quatin^o istā quā qrim^o vnionē attingam^o. Et si non hic p expientā facialem.

Tractatus .ix.

saltē p̄ intelligentiā discretiua et p̄
ceptionē dirediua. Concessū inue/
nio et deductum a magnis mundi
p̄his maxime platonici. q̄ p̄ virtu/
tes purgati animi p̄t intellectū se/
pat̄ a corpe vniri. formari susten/
tari in deo p̄mo et vnico oīm cētro
Cōcessit hoc aduersari noster p̄ca/
tissim⁹ Auerois. Errauerūt tñ isti
et defecerūt scrutātes scrutatio. qz
viā ⁊ hostiū scalā et vehiculū pue/
niendi nō habuerūt aut retererunt
dñm n̄m J̄m xp̄m. Rurs⁹ qz deū
nō sicut deū glouificauerūt bñ viuē/
do et humiliē gr̄as agendo pie qz
colendo. Erat eoz̄ intelligentia dis/
cretiua nō satis q̄dez clara de deo
sup̄ hīc ⁊ nūc. qualē habēt ⁊ demo/
nes. sed sine humilitate pietate et
deuotione et caritate. In elatione
oculoz̄. in exaltatione cordis. in su/
is nō dei virib⁹ spez habētes. Ve/
nit xp̄s tuus et noster o bñdicta se/
viā et exemplar oppositē humilita/
tis exhibuit fact⁹ obediēs deo vsqz
ad mortē. mortē at̄ crucis. quia nil
abiecius poterat cogitari. Cur sic?
vt eleuat⁹ a terra. i. ab oīmib⁹ q̄ ter/
reni hoies querē p̄t trahēt ad se
oīmia. tā exemplo tali. q̄ auxilio in/
uisibili. Postremo qz transitur⁹ erat
ad p̄ez. etiā corpaliter videntib⁹
discipulis cū quib⁹ eras humillima
creaturaz̄. reliq̄t hoc p̄ign⁹ dilectio/
nis hanc arrā eucharistie que nos
cōsumat in vnū. Nā q̄d dicit p̄t vni/
tus q̄d manducat meā carnē et
bibit meū sanguinē in me manet et

Sup̄ magnificat

ego in eo. De inesse et mansione su/
p̄ admirabilis p̄sus ista sententia
Qui māducat meā carnez et bibit
meū sanguinē in me manet et ego
in eo. Nec min⁹ admiranda simul et
amplexanda que sequit̄. Sicut me
milit viuens pater et ego viuo p̄t
p̄ez. et q̄ māducat me et ip̄e viuet
p̄ter me. Deniqz subdit. Qui man/
ducat hūc panē viuet in eternū. Et
qm̄ alio tpe et loco xp̄s ait. In do/
mo p̄ris mei mansiones multe sunt.
Et itez de diligēti se. Et p̄r me⁹ inq̄
q̄d diligeret eū. et ad eum veniem⁹ et
mansionē apud eū faciem⁹. Subda/
mus aliqua de h̄mōi mansionē per/
quā noster emanuel q̄d interpretatū
est nobiscū de⁹ manet in māducan/
te se. et manducās in eo. Mansio in
alio p̄supponit esse in. Sūt aut̄ h̄m
grammaticos. xvi. modi essendi in
quos p̄bus restringit ad octo. ad/
dūt aliqui nonū. Sed sub expendio
dicam⁹ q̄ esse in alio maxime p̄ mā/
sionē dicit duo. Dicit em̄ distinctio/
nē aliquaz̄ qz nihil vnū penit⁹ sine
quavis distinctioe reali. vel ratio/
ne substāiali vel accidentali abso/
luta v̄p̄ relatiua dicit̄ esse in aliquo
licet bñ ccedam⁹ aliq̄d esse idē sibi
ip̄i resoluēdo locutionē ad h̄c nei/
gatiuā q̄ idē nō differt a se ip̄o. Al/
terū q̄d importat mansio d̄t q̄ndā
vnionē seu cōuenientiā duoz̄ in ali/
quo quasi tertio. siue illud tertiu sit
substātia siue sit res aliqua relati/
ua siue sit accidēs absolutū siue re/
latiuū. Sublata est p̄ intellectū oīm

Partitio

comentia ad inesse et manere
mo⁹ cur res vna sit in al/
tera. Sicut hoc glouici colunt
dos inesse in dicitur colunt
remant⁹ ad cōpōitū sup̄ q̄da
mansionē. Mansio nūc māducat
is nō māducat in eū. ar̄tū. i. a
ramis mansio h̄z māducat
et mansio distinctioe et dicit̄
fieri. Sicut dicitur solum inuēti
gare d̄o est illud in quo viuet. Et
p̄mo dicit nō q̄ viuet in eadē es/
sencia sicut tres p̄one distincte sūt
eūdē penit⁹ essentia. Nā colunt
q̄ pater est in filio et filius in p̄re et
sp̄s in p̄re et cōmunitate q̄ nō
la p̄t esse maior. Sic em̄ mansio
sicut J̄bis inq̄t. In principio erat
verbum et verbum erat apud deū. Sed
neḡ est illud in dicitur relati/
ua p̄one quāmodū i p̄o tres
nature vnit̄. Deo nō ē vnio q̄
et p̄ participatiōe carnis eiusdē
q̄o in beata virgo cū filio suo cō/
munionē sicut es vt dicit̄. sicut
quānter d̄s vnus et q̄ filio suo
sunt vnus p̄p̄tū vnus. Mansio
quā h̄mōi nō est vnio gene/
ralis in essentia q̄ de⁹ esse in re/
bus p̄ potentia p̄ntes et essentia.
h̄m triplex gen̄ causē. Efficientis
qua d̄ de⁹ esse in re⁹ appropriata
ad potentia. formalis ad p̄ntia. et
finalis ad essentia. qm̄ hoc mod⁹
est in re qualibet v̄p̄ ad inesse
lia et demones. Imo et si p̄ vnus
quā genere causē. nō p̄t vnus

Partitio **iii** **D**e

ouenientia ad inticē nō remaneret mod° cur vna res diceret esse in altera. **F**iet hoc pspiciū quisq; modos essendi in. discutē voluerit. **S**z veniam° ad cōpendiū sup pposita mansione Mansio mutua. māducantis cū manducato in eucharistie sacramēto manifestā hz māducantis et manducati distinctionē et diuersitatē. Superest idcirco solum inuestigare qd est illud in quo vniunt. **E**t pmo dicit neq; q vniantē in eadē essentia sicut tres plone distincte sūt eiusdē penit° essentie. **N**ā cōsurgit q pater est in filio et fili° in pte et spūs sancto p circūinceptionez q nulla pte esse maior. **S**ic em euangeliū scī **J**obis incipit. **I**n pncipio erat vrbū. et verbū erat apud deū. **S**ed neq; est ista vnio in identitate relatione psonae quēadmodū in xpō tres nature vniunt. **P**orro nō ē vnio q est p participationē carnis eiusdēz quō tu beata virgo cū filio tuo cōmunionē sortita es vt diceret singulariter. dñs tecuz. et q filio tuo singulare prepassi hospiciū. **M**āsiō quā inqrim° nō est tñmodo generalis in existētia q de° dicit esse in rebus p potentiā. pntiaz. et essentiā. **S**m triplex gen° cause. **E**fficientis qua dicit de° esse in reb° appropriate ad potentiā. formalis ad pntiā. et finalis ad essentiā. qm hoc modo est in re qualibet vsq; ad insensibilia et demones. **I**mo et si p impossibile res nō dependerēt a deo. i aliquo genere cause. tñ ppter immensit

eucharistia **cc**

tatē suā qua diceret de° adhuc esset in reb° qz videlicet res nō essent sine deo ipas penetrāte neq; deus sine eis. **S**z neq; māsiō quā qrim° fundat sufficientē in diuisione donoz nō gratificantū qualia nūmerauit apłus de diuisione gratiaz loquēs. q lz sint a spūs sancto. pnt nbt lomin° esse sine ipō. **S**upplet doctōes gratificāte vel acceptāte qz cōstat istas gratias esse non posse. ipso nō opante sm triplex genus cause. imo si scrutamur acutius nulla res pōt dici esse i deo et ecduerso nisi sm aliquā hitudinē cause vel pductionis vel cōicationis. accipiēdo ample no° cause ad creationē et cōuersionē. **E**t sic **R**ich extēdit in dñis ad pductionē psonaz h nō admittit a modernis. **S**ic em pater est in filio qz cōmunicat essentiaz quā hz pmit° et fontaliē pducedo filiū. et nō q sit pfectior filio vel fili° impfectior. h hec est pductio ex ppietate primi principij. sicut est ex ppietate filij q recipiat a pte totū qd ē pns. seclusa pmitate pducedi naturali modo filiū altez. cōmunicat nihilomin° pmitatē respectu spirationis spūs sancti modo liberali. **S**anct° vero spūs nō pōt vltra hfe pmitatē nisi respectu pductōis creaturaz vt vnū pncipiū cū pte et filio. **M**āsiōnis ouenientia quā inqrim° cōsistit in habitu vel actū vel vtroq; grē gratū faciētis vel cōsumate sic in pntia. vel inchoatiue sicut in via cōsonāt doctores. **S**eq; ex pmissis

Tractatus .ix.

p indirectū. **S**tem' igit' in hac veritate et videbim' quō sūt in domo p'ris multe mānsiones et tñ vnica ē. Multe quidē ppter multitudinē singulariū grāz formaliū differentiū in p'fectione sicut stella differe a stella s'm ap s'm in hoc p'posito. Est at' vnica grā gratificās obiectaliē. clarius et obscur' nō in actu suo inēn seco (qui certe vnica est. et immēsus et idē) sed in effectu extrinseco. Sic saluat illud de p'sa q' vna vox est letatiū et vnus ardor cordiū. **T**rahit ad idē illud p's. In voce exultationis et salutis son' epulātis. **N**ō dicit in vocib' et sonis. nec dicit in vna voce et sono **T**raheret nos si sequi vellem' ad amplissimū istam de canticis materiam et armoniā. quēadmodū vnica est simphonia in vnūerso tanq' i organo magno qm' vnica vox est et vn' sonus vel vnison' dicit'. **N**ū et armonia et concent' et simphonia et vnisonuz vel monicordiū sua interpretatōe dicit' ab vnitate. **E**t hoc quidē gratissime et appropatissime ad versuz psalmiste nūc inductū. **C**ōsonat ad māducatōnē vel epulationē eucharistie q' respicit insup simphoniā illā et chorū. dum occiso vitulo saginato pro reditu filij dicebat pater euāgelic' duro et dissono f'fi. **E**pistolari q' gaudere oportebat. **S**z alibi copiosissime materia hec vtinaz salubriter a nobis tractata est i vtraq' lingua. **M**ansionis hui' conuenientia lz sit vnica in radice grē gratū

Sup magnificae

facientis. **S**ortit' nihilomin' notatio nes plurimas sine numero p' septu ras sacras. **E**t hoc expediens est scire simul et notare ppter amplificationē sanctaz meditationū q' affectionū deuotarū osequendā. **Q**uis hoc nequeat ad plenū fieri nisi fuerit hō spūalis effect' et q' totus deiformis aut deiformat' aut deificat' s'm varios grad' grē in via et cōsumatōis in p'ria. **D**icit' exēpli grā mansio dei in hōie et hōis in deo vt hic dicit' viuificatio q' habitio vite eterne saltē in radice vt hic viuet in eternū qz suā grāz hz. **D**icit' at' ap'ls q' grā dei est vita eterna. **D**icit' et osculū oris sponsi qd' petit sponsa. **D**icit' lac et vinū et vngueta et oleū effusū. et tract' et pulsus ad sponsū. **D**icit' introductio i cellaria. cōiunctio dilecti inter vbēa spōse tanq' fascicul' mirre. dicit' suus decoz. sua quies in lectulo florido. hoc est donū p'fectū de sursum descēdens nō ascendēs de deorsū. **H**oc est sapia diuinit' inspirata cū suis laudib' vniuersis. hoc diuinū silentiū. hoc sibil' aure tenuis. hoc susurrū d'bi absconditi. hoc vox q' aure lenis. imo et tonitruū magni. **E**t vt ad vnū colligam' innumēa quicqd' sonat mansionē vel habitationem vel inhesionē vel vnitatē vni' corpis et vni' spūs. aie cū deo. sponse cū sponso. vnice cū vnico. sub grē gratificātis nōie et radice. p'ncipio forma. et sine vnico vocabulo dat' intelligi qd' est manē in xpo p' mu

Partitio in De
vna grē colit' in
hoc mansione quod est
nōie cuius ad castit' rōie
Sic mansio vt qua m' rōie
esse in forma nōie q' recipit
nō formali ab ea leo q' colit'
potestatis hōie rōie vt hōie
in ea sicut in materia. **Q**uis dicit'
p'ns nihilomin' appetitua sim
et vt accipiat formā vt p'ficiat'
ea. **S**ic locam appetit' hōie vt o
ut' et loc' locam vt o'letur ip
Sic dicit' d'bonoz nōie non e
vult gratia parate colere le
ature hz. sicut rōie nōie. q' colit'
tio dicit' habitio s'm tripler g
causē rōie dō ad rōie nōie q'
lenuatōe q' cōiunctiōe rōie
inmutatōe rōie hōie rōie
nōie nōie rōie rōie p' rōie
quod dicit' q' in d'bonis rōie i deo
vna illud et d'lophici qd' p'nt
theologiai hōie. **I**n ipso vniū. mo
umaz q' s'm. **S**as poro oueribi
vici et d' rōie. **S**uis est p' po
vici q' nōie et rōie nōie vici.
S'm d' d' rōie vici hōie rōie con
ferti d' rōie nōie rōie et gloriā
Et hōie hōie rōie rōie vici
nōie vici q' s'p'atōe. **S**o rōie
et rōie nōie. **M**ansionis hōie
nōie gratias p' hōie rōie q' p' hōie
vici habitū hōie rōie q' hōie
cū habitū. **S**z hōie hōie q' rōie
facie rōie hōie hōie hōie
imaginē de claritate in claritate
tanq' a d'ni spū ad' rōie rōie
ta q' hōie p' hōie rōie hōie

Partitio iiii De

tuū gr̄e cōplexū. Inuenies at̄ sp̄ in hac mansione quolibet nōief habitudinē cause ad causatū et econtra. Sic materia de qua min⁹ videt̄ d̄z esse in forma nedū qz recipit influ/ r̄ū formalē ab ea sed qz cōicat sibi potentialitatē subiectiuā vt substet in ea sicut in materia. q̄uis d̄z solū patiēs nihilomin⁹ appetitiua simul est vt accipiat formā vt pficiat ab ea. Sic locatū appetit locū vt cōseruet. et loc⁹ locatū vt cōseruet ipsum. Sic de⁹ q̄ bonoz n̄roz non eget vult gratuita pietate cōicare se creature sue. p̄sertim rationali. q̄ cōicatio d̄z inhabitatio s̄m triplex gen⁹ cause extendēdo ad creationē ⁊ cōseruationē ⁊ obiectalē motionē. vel immutationē vocabulū cause. Plurimū est ista cōsideratio p̄ cognitōde quidditat. ip̄i mātionis rez i deo iuxta illud philosophicū qd̄ paul⁹ theologicū fecit. In ip̄o viuim⁹. mouemur ⁊ sum⁹. Fas porro ouertibi le dicē est. de⁹ in reb⁹ suis est p̄ potētā p̄nciā et essentiā modo dicto. S̄z in aliqb⁹ vltra simplex esse confert bñ esse. maxie p̄ gr̄az et gloriā. Et hec inhabitatio respicit influentiā diuināz q̄ supaddit̄ ad naturā et essentiā. Mātionis hui⁹ ouenientia gratuita. p̄fecto felix q̄ possidet habitualit̄. felicior q̄ actualit̄ cū habitu. S̄z felicissim⁹ q̄ reuelata facie trāfformat⁹ fuerit in eandem imaginē. de claritate in claritatem tanq̄ a dñi spū act⁹ duct⁹ et tract⁹ ita q̄ s̄tietat p̄ illūiatos cordis oculi

encharistia cci

los. Sicut imp̄cat̄ ap̄ls supeminē/ tē scie caritatē xp̄i. hoc ē gr̄az hāc diūgentē et carā vnitatē ad simplificā deitatē. Multi q̄dez sunt q̄ hñt in habitu sicut pueri nouit̄ baptisati. Multi q̄ in actu possident et exercēt dū merent̄. S̄z paucissimoz est sentire distincte et ap̄te nexū istum. mansionē istā. vocē istā p̄pter occurrationē curaz in memoria. fantasiarū in intelligētia et occupiaz. q̄z uis minime criminaliū in volitiua vel affectiua. Sentiūt hāc gr̄az in habitatōis xp̄i et spūssandī q̄ cum ap̄lo mente excedūt deo. q̄ p̄trea sentiūt opationē intra se verbi dei. De quo dic̄ idē ap̄ls q̄ viu⁹ ē sermo dei qz loq̄ p̄t cū quolibet et efficitur et penetrabilior om̄i gladio accipite quez gladiū venit xp̄s mittē in terrā vt p̄trāseat vsqz ad diuisionē aie et spūs vt ferat spūs sursū ⁊ aia maneat deorsū qd̄ fieri nequit nisi maxia pax fuerit et silentiū taz sursū q̄z deorsū. nisi p̄trea fuerit diuisionē opagū et medullaz et cogitationū ⁊ affectiōnū naturaliū sese cōplectentiū. Fiat etiā discretio cogitationū et intentionū simpliciu naturalit̄ adq̄sitaz vel adq̄sibiliū et remaneat in sentimēto et exp̄ientia. Sol⁹ felix iste ⁊ gratuit⁹ deiformis illapsus et influx⁹ spūs. Ihu xp̄i pl⁹ supeminēs in spū et mēte sup aiam q̄z distat celū a terra. Dicim⁹ opationē vitalē nō ita penit⁹ esse eandē in spū vel cū spū et aia. Sentiūt hāc gr̄az actualem et exp̄imentalē. non

Tractatus .ix.

quidē omnes qui digne manducant
corp' xpi et in quib' manet xps et
ipsi in xpo sicut modo dicebamus.
Sed ve etiā cordi hōis qd' prauū
est et inscrutabile. qz putauerūt ali/
qui gloriātes in se et habētes cor
elatu et exaltatu et elatos oculos
ambulātes in magnis et mirabili/
b' sup se neqz hūilē sentiētes. Puta/
uerūt inqz vel ex osuetudine sensuū
exercitatoꝝ sic aliqñ fit i habētib'
osuetudinē pphetadi vel ex diabo/
lica illusionē excecāte cor/iusto sed
oculto dei iudicio tāqz in somno
gravi. sentire distinguē et expiri in
se regnū dei hoc intra se et dicē ex
sentētia. Defecit caro et cor meum
de' cordis mei. et ps mea de' i eter/
nū. S3 mētebat inq̄tas sibi. Bea/
ta igit' et ter beata sp hūilitas quā
sol' docet et dat ille q' ait. **D**iscite a
me qz mitis sū et hūilis corde. **D**e/
niqz. bñs vir q' sp est pauis' et exul/
tās in tremore oplēs illd' qd' ē ois
hō. **D**eū time et mādāta ei' obser/
ua. **N**ō q' timor hūan' mūdān' et
seruilis stet cū caritate q' talē omēz
timorē mittit foras. S3 nō illū p/
fecto castū qz manet in eternū. **A**u/
get pot' assidue vsqz ad gloriā cō/
firmatā in qua firmat' et sistit. **M**a/
nifestū est igit' magnū pietatis sa/
cramētū qd' manifestatū est i car/
ne. iustificatū in spū et est assumptū
i gloria. **R**eqz min' mirabilē i hac
sacra māducaōne sacramētū **B**
pietatis exhibet. qd' q' dez manife/
stū est in sensibilib' signis panis et
vini velut in carne s3 p grāz cū fide

Sup magnificat'

spe et caritate iustificat hōis spū
et quodāmodo assumit. in gloria
qz fides dirigit ad imaginē specu/
larē glorie dī. **F**pes erigit vsqz ad
interiora velaminis eiusdē glie dei
Caritas vero se erigit subintrat et
apphēdit et astringit dicēs. **I**nue/
ni quē diligit aia mea tenui eū nec
dimittā. **S**ubinde vox ei' est suna/
mitis ad helizeū. **V**iuu dñs et viuū
aia mea qz nō dimittā te. **A**pprehē/
dā te inq̄t aia in cāticis et introdu/
cā te in domū mris mee et in cubi/
culū genitricis mee. **F**elix introdu/
ctio et nota sūt q' sequūt'. **¶** **Q**uest'
pterea magn' est pietas hec cū suf/
ficientia. **R**epōnit em̄ cor hōis in se
de sua et in centro et in loco qñqz
pximi' dū pl' est cor assimilatū. de/
puratū. et illūiatū cū pondē maio/
ris caritatis. **E**xemplū in magnete
ferrū trahēte nūc vchemētius nūc
remissi' pro qualitate medic' p. nā
si circūliniat ferrū p allū suspendit
vis attractiua. **P**ictas itaqz subin/
de valet ad oia qm̄ reddē docet et
ordinare put vniciqz debitū est.
deo sibi et pximo fm̄ genus omne
passionū vel affectionū vt gaudeat
speret timeat et doleat sic optet mo/
derata fm̄ circūstantias oēs put
sapiens iudicabit et debita pñ cor/
dis armonia suadebit. **D**icam' p/
pterea q' mātio mutua māducantis
hoc sacramētū cū xpo manducato
saluari nō p̄t neqz agnosci sine cor/
dis mētalīs motu. **I**ta em̄ dicebat
Bernard' pluries expt' sentire se p
sentiā verbi ex motu cordis intelli

Particula III De
ge mentalis. In ratione
tunc hanc manēni potest
bina grā collata a spū
li in negatiuā motū cordis
dū nō dō q' a corde sui
motus q' mot' cordis cor' sit
uauerit q' iudicāti ac illationē
pōtētiā motus cor. qualē nūc
lo facit pōtē creatura. mo nec ipa
mens sola taliter se mouē pōtē. qz
mens iudicāti se ipm̄ mouens.
lo non tali motu dōtēni nō dōt'
a iudicādo. **I**te in mot' est nēp̄s
spū mot' qz xps est in manducā/
te se digne actualiter et manducās
in eo. ita q' recipis istū motū in
qz si cordis mētalīs potēdo lo
uore mouet. reddē illū motū et
istū loū dō. quōdāmodo sūt iud'
pms pōtētiā a p̄t p' iudicādo
re aduā p̄t. reddē q' eadē rōm
p̄tētiā qd' recipit pōtētiā pa/
ti. **A**qz ergo et agit aia mandu/
cans actualiter digne xpm̄ q' in eo
mens qz se facit illū adū p' ac/
cupōni et reddōni spontanea qz
elētiā. **Q**ualis talē ista mot' aut
qd' dōtēni adū nō est. rem abolutā
tā vel hōmā. vel rēpōtētiā sui rēla/
tiuā. **A**qz q' est dōtēni significatō
scz atqz sic se facit. **A**qz hōmāz po/
tētiā esse abolutā de qm̄ quali/
tatis. **A**qz tenentis idē q' limitū est
forma rēpōtētiā aduētiēte factū
dū dōtēniare esse tale vitalē termi/
nū et deo acceptū. rñ nec talē dō/
tēniā dōtēni posse infirmare iudicā/
mōtū vel afficiū. **E**qz

Particio iij De

ge mentalis. **N**on est nonnulli volue-
rint hanc mansionem posuisse sine ha-
bitu gratie distincto a spiritu sancto. nul-
li tamen negauerunt motum cordis distin-
ctum tam a deo quam a corde seu mente
cordis quod motus cordis totus fit super-
naturaliter per infusionem ac illapsum
spiritus sancti mouentis cor. qualiter nul-
la facere possit creatura. imo nec ipsa
mens sola taliter se mouere possit. quod
uis sit instrumentum se ipsum mouens.
sed non tali motu deiformi nisi deus
a spiritu sancto. **I**ste autem motus est nexus
ipse mediatus quo christus est in manduca-
te se digne actualiter. et manducans
in eo. ita quod recipiens istum motum tan-
quam si corda musicalis percutiendo so-
nore moueret. reddit illud motum et
istum sonum deo. quemadmodum filius reci-
piens spiritum sanctum a patre per inspira-
tionem actiuam patris. reddit per eandem vim
spiratiuam quam recipit spiritum sanctum pa-
tri. **A**git ergo et agit anima mandu-
cans actualiter digne christum et in eo
manens. quod scilicet facit illum actum per ac-
ceptionem et redditionem spontaneam
esse suum. **Q**ualis autem sit iste motus aut
quod dixerunt aliquid non esse rem absolu-
tam vel formam. vel respectiuam seu rela-
tiuam. **A**lij quod est implere significabile
scilicet animam sic se habet. **A**lij formam po-
suerunt esse absolutam de genere quali-
tatis. **A**lij tenentes idem quod simul est
forma respectiuam. ad dixerunt subie-
ctum denotare esse tale vitaliter immu-
tatum et deo acceptum. unde nec tali de-
notatione posset informare subiectum
non cognituum vel affectuum. **E**t quoniam

encharistia cccii

deus non potest esse talis forma constituens
vel informans et relatiua dependens
Jure damnatus est pariter articulus
tali positioni fauens. **S**icut in decre-
talibus summorum pontificum. quod deus solus
est formalis beatitudo siue lumen
glorie nihil actu superaddito. **N**ec ce-
leberrimus ille hugo. neque magister sen-
tentiarum unquam ita ponere voluerunt. quoniam
ter improba quorundam subtilitas
siue modestia siue freno furiose se
agens trahere conata est. **P**otest ad ex-
tremum sensus aplici verbi unum cor-
pus et unum spiritus et unum panis sumus
Et alteri **L**uce Erat cor unum et anima
vna. **I**n intellectus insuper totus illi cele-
stis sermonis nocte iouis sancta per
tria capita licet exclamare cum propheta
canticum illud. **E**cce quod bonum et quieto-
cundum habitare frater in unum. **S**icut
unguentum in capite christo. christi autem ca-
put deus est. **R**eliqua autem quilibet crea-
tura. maxime autem rationalis est corpus
ei. vestimentum ei. mons ei. **M**ons
quidem hermon prius anathematiza-
tus. et mons syon iustificatus. **E**t quod
ros nisi grauius illapsus illi. **E**go
ros et israel quasi liliam germinabit.
Denique datur credi. datur etiam sciri. da-
tur et aliqualem intelligi. sed quod beatus
erit et expiri quomodo deus hospes glori-
osissimus erit omnia in omnibus modis ut
potest expositis. **S**ed plus docebit
verbum istud impressum menti quam ex pro-
sum ore. dum ipso plene viso toto ore
totaque auditate fruamur. **Q**uam frui-
tione et temporalis perceptio cor-
poris et sanguinis prefiguratur

Tractatus .ix.

Cōnectemus quasi p notula
centesima q̄ora
ginta notulas seu minutias theo
reumatū q̄oraginta. **Unitatē** dei
p unitatē centralis p̄cti posse ma
nuduci. **Hinc** est ex p̄his dei descri
ptio q̄ est spera intelligibilis cuius
centrū est vbiq̄ circūferentia nūq̄
Unitatē dei absq̄ creaturis posse
intelligi. **Unitatē** dei absq̄ ip̄i^o abso
luta entitate n̄ posse intelligi. **Uni
tatē** dei nō posse continuo et tpe p̄fe
cte intelligi. **Unitatē** dei nullaten^o
a creaturis dependē. **Unitatē** dei
n̄ario creaturaz producibilitatē
virtualiter includere. **Unitatē** dei
necessario suā eternitatē includere.
Unitatez dei nō necessario quāli
bet distinctiōne formalē intrinsecā
ex pte rei quo ad nos concludere.
Unitatē dei nō necessario p̄ducti
onē actualē creaturaz supponē vel
iferre. **Unitatē** q̄z numeri et ordi
nē creaturaz existentū. referri ad
diuinā q̄z unitatē^o monadē opoz
tere fm̄ triplex gen^o cause. efficiētis
exēplaris. et finalis. **Unitatē** diui
nā gignere unitatē et in se suā refle
ctere unitatē p̄ amorē spiratiuū tri
angulo intelligibili p̄fecte circūlato
Unitatē dei posse plus aut minus
intelligi p̄ libero arbitrio sue mo
tionis obiectalis nunc sine visione
creaturaz. nūc cū visione plurium
vel paucorū. **Exēplū** de lineis om̄i
bus terminatis ad centz q̄z quel
bet si p̄ntā centralē ad eas libere

Sup magnificat

contradictorie influeret cognitōnem
aut lucē posset intelligē centrum. li
neis egredientib^o nō cognitis aut
inequalit^o cognitis. **Unitatē** diuinā
se ip̄a se inuariabilē habēte. cogno
scere variabilia immutabilē. muta
bilia futura p̄ctialit^o. contingētia
necessario et certitudinalit^o. nullam
tū iō ponēdā esse vtingētā intrin
secā in deo sicut nec tps. nec locū.
nec corpa. nec oplexiones. nec dis
cursus. qz talia scit et cognoscit. **Et**
hic ē lapsus magnozū doctoz q̄rē
ziū metaphisicā vbi logicus faciliē
se expediret **Unitatē** dei posse di
uersissima p̄ducē ad extra nulla di
stinctiōne nisi p̄sonali existente ad
intra. **Nulla** insup variatōne deter
minationis ad intra facta. **Et** hic ē
lapsus hoīm grossi sensus ponētū
n̄itatē fati aut fortunā in omnib^o
Nec valentiū p̄videntiē simplicissi
mā formā formalit^o intueri. neqz cū
libertate humane volūtatis ipsam
concordare. neqz cum peccatis ho
minum actionem dei iungere. neqz
cuz misericordia reprobationē p̄e
scitorum. **Unitatem** dei potuisse q̄
posse semp̄ effectūuz varietatē edu
cere et eductis p̄videre et p̄ouisa
reducere ad se. q̄libet ad p̄portio
nabile vnionē. **Hic** est lapsus p̄ho
rū p̄supponentiū q̄ ab eodez inq̄n
tū iōē nō puenit nisi effectus idem
Nec ab ātiqua volūtate nou^o effe
ctus sine immutatione voluntatis
Hic est lapsus eozū qui purāt intel

Partio De
agere opatione in eo
obiq̄ creaturis coparans
intellectus n̄ creaturis
supponat^o intelctū n̄q̄
relatōe opatione creaturis
n̄a. **Unitatē** nature intelctū
nature in deo p̄ op̄s in deo
ob̄iectū q̄ creaturis nō
intellectus nature q̄n̄ p̄cip
ne v̄i n̄ nō. **Unitatē** nature in
intellectū in deo q̄ p̄ v̄i in deo
nō posse nec debere copari per tri
formam ip̄sū intelligētē effi
nalē q̄ actū n̄ h̄bit^o q̄z n̄ act
q̄z ob̄iectalis in̄ n̄a vitalis in
claris loquido p̄ceptis. **Unitatē**
n̄m ap̄tionalē nature intelctū
in deo p̄ v̄i et in deo conlū
te am̄tū. fm̄ triplex et p̄tentiā
in nature effiēte que s̄t r̄is memo
ria intelctus et volūtas. **Unitatē**
n̄a h̄bit^o q̄z nature intelctū
actualis in deo p̄ v̄i et in deo co
lūte et actū p̄o statu v̄i fm̄ tri
plex h̄bit^o theologici i q̄z grati
h̄bit^o nature. **Unitatē** actualē
nature intelctū in deo p̄ v̄i et
in deo ob̄iectū am̄tū p̄o statu
v̄i fm̄ opationē p̄ceptū q̄z motū
uā triplex v̄i nature theologice. v̄i
radice q̄z grati h̄bit^o. **Unitatē**
actualē nature intelctū in deo
per deū et in deo cōlūte vel actū
p̄o statu glorie fm̄ opationē
triplicis dots in radice glorie in
gratie confirmate quas inclūte il
lūtio que est cōsummata p̄ceptū
Unitatē intelctū nature am̄tū

Partitio **iii** **De**

ligere operatione dei ad creaturas
absq; creaturis cōparatis **C**ū tñ
intellectus vni⁹ correlatiui nēario p
supponat alteri⁹ intellēm tāq; duo
relatiōe operationis extrēa seu funda
mēta **U**nionē nature intellectuālis
creature cū deo p deū⁹ in deo. aliē
cōsistere q; ceterarū creaturarū nō
intellectuālis nature qm̄ iste p̄cipi
unt deū. aliē nō **U**nionē nature in
tellectuā⁹ cū deo q; p deū⁹ in deo
nō posse nec debere cōcipi per trās
formationē ipsius intelligētie essen
tialē s; accītalē p habit⁹ scz q; ad⁹
s; obiectales influx⁹ seu vitales seu
clarius loquēdo pceptiuos **U**nio
nem aptitudinalē nature intellēua
lis cū deo p deū et in deo consistē
et attendi. s; m̄ triplicē ei⁹ potentia
in vnitāte essētie que sūt vis memo
ratiua intellectuā et volētiua **U**nio
nē hitualez gratificā nature intel
lectuālis cū deo p deū q; in deo cō
sistere et attendi pro statu vie s; m̄ tri
plicē virtutē theologica i grē gratū
facientis vnitāte **U**nionē actualē
nature intellectuālis cū deo p deū q;
in deo cōsistere q; attendi pro statu
vie s; m̄ operationē pceptiuā q; moti
uā triplicis virtutis theologice in
radice grē gratū facientis **U**nionē
actualē nature intellectuālis cū deo
per deū et in deo cōsistere vel attē
di pro statu glorie s; m̄ operationē
triplicis dotis in radice glorie seu
gratie cōsummate quas includit s; p
fruitio que est cōsummata pceptō
Unionē intellectuālis nature cum

eucharistia **cciii**

deo aptitudinalē habitualē vel ac
tualē in via vel patria non posse
consistere vel attendi per trāsfor
mationem nature diuine essentia
lem in naturam intellectuāle crea
tam **U**nionē nature diuine cuz na
tura intellectuāli creata debere cō
cipi per illapsus obiectiuos fieri cō
formiter seu quadā pportione ad
mōtiones sensibiliū et sensuū obie
ctales et hoc altero trium modo
rū ab aplo positoz facialiter aut
speculariter aut enigmatice perce
ptiue **U**nionē nature diuine cū cre
atura intellectuāli radicalit⁹ plus
attēdi s; m̄ vim tactiuā obiectalem.
pportionaliter ad sensus mōtiales
qui essēs in vi tactiua radicantur
Hā et gust⁹ ē quidā tactus. similiē
ali⁹ sensus suo mō **C**onsonat illud
p̄bi. omē agens agit per cōtactum
Unionē dei cū creatura intellectuāli
s; m̄ vim cōtactiuā spiritualez obie
ctale esse vehementiorē intīmiorē
q; puriorē nō sicut in sēlibus in q̄b⁹
tactus est materialiter et impurus
Unionē dei s; m̄ vim tactiuā spūa
lem obiectalem perfectius purius
intīmīus et suauius attendi in via
q; s; m̄ mōtionē obiectalez ad visū
vel auditum spiritus percipientis.
Unionem dei per eucharistie sa
cramentum digne susceptum plus
attēdi s; m̄ vim tactiuā et gusta
tiuā spirituales q; m̄ in hac vnione
aduent⁹ sens⁹ oēs spirituales suo mō
saltē in enigmate et p fidē p spem

Tractatus .se.

Unionem dei scdm vim tactinam spiritalez obiectalez actualē esse sercretissimā. nec p̄cipi posse nisi ab accipiente. Sicut nec subiectū p̄ceptio nis alibi vel extra est. Hinc ē illud Nemo nouit q̄ sunt hōis nisi spūs hōis qui in ip̄o est. Unionē dei cū natura intellectuāli grad⁹ habere varios et multiplices p̄ varietate obiectaliū illapsuū diuinoꝝ p̄cepti uoꝝ et sentimētōꝝ Unionē dei cū natura intellectuāli p̄cellere post xpm̄ in maria et osequēter om̄ib⁹ in patria. Unionē dei cū natura intellectuāli. remotissimā esse a lucifero vel altero siquis sit damnatioꝝ eo. et osequēter alijs in gehenna. maxime quo ad unionē obiectalis illa/plus p̄m vim tactiua p̄ quā sentit et gustat q̄suauis est dñs. Unionē dei cū natura intellectuāli inter hec duo extrema patrie et gehenne me dias intellectuāles naturas plus aut minus recipe vel a se repe/ere. Unionē cōsumatā omniū electoꝝ cū dō obiectaliē effici p̄ repletionē intuitiua et nudā omniū sensuū spiritaliū et redūdantiū in sensuales tā ad intra q̄ exteri⁹ vt siue ingrediat siue egrediatur natura intellectuālis pascua inueniat. Unionem cōsumatā esse cū quolibet electo singulariter et tñ cōmunitē apud om̄es iuxta opationē centri sperere intelligibilis respectu lineaz egrediētū et in centro cōiunctaz. Sic virt⁹ celestis influentiē in spera corruptibiliū necessario cōiungit ad centrum. imo veri⁹ ad deū. Unionē cōsumatā

sup magnificat

taꝝ recipe magis aut minus iuxta maiorē aut minoꝝ circa centrum ip̄m qd̄ est de⁹ virtualē et quasi circularē p̄ximationē. Exemplum de circulis sperere. hec opatio cōmodioꝝ est q̄ q̄ egressus creaturaz fiat in star numeri p̄ additionē unitatum qz p̄fit esse spēs multe eque p̄fecte et om̄es de necessitate cōiuncte deo sūt. sicut in centro lineē Unionē cōsumatā efficere vt sit de⁹ omnia in om̄ib⁹ cū tradiderit fili⁹ cū spūs sancto patri regnū. qui fontalis est diuinitas et vnitas. qua simplicior aut vltioꝝ neq̄t intelligi. Hec est apli a dionysio declarata. Unionē cōsumatā si p̄ intellectuāles circulos accipiam⁹ oportere p̄ cōuersum modum ad materiales speras celestes intelligi. q̄ quāto maiores sūt mole. tanto efficacioꝝ in virtute. Spūalia vero quāto simplicioꝝ et centro p̄ximioꝝ plus hñt de influentiā. Vñ beata beataz cōtinet om̄es gerarchias in ambitu simplicissime virtutis sue. Inde regina celoꝝ et dñā angeloꝝ digne vocata est. Unionē in eucharistia figuratā et sacratā desiderare nos et esurire p̄ ceteris bonis cōtemplatiuis debē. p̄ptēa sursum leuare cor da a speciebus materialibus hostie ad xpi corp⁹ vez. et ab illo ad mysticū et ab inde p̄ eleuatūā vim et vnitiuā verbi diuini reduci ad cōgregatōis p̄ris diuinitatē et simplicatē dei tāte qua nil vltra. hec est dionysij. Unionē hāc nō posse nos osequi p̄fecte sine dīno illapsu segregante

Partitio

inuenit ab offi alernat. orati
super sollicitudinibus; opulētis
super eximiant caplāns vt in
vnam monādē cōgregatur et met
fabul⁹ et ignoꝝ infabuliter et
ignō cōgregatur. hec est dionysij
Unionē hāc nō posse nos osequi
nī inuāta rōis; rēalmā nos
mōis puritate rēalēlare p̄ualē
et hēc dionysij. Erras in cōtē si cō
trāspēdas locū deis secretū loū
vris sercū lumis tabernaculū
pans. Unionē hāc p̄cipi mon
cordis maxime mēalis esse p̄fēcti
tē colligi vero luos effēct⁹ et effici
ciā vniatē et diuine spūs et aie
cū depulsiōe rōis et reformati
one virtutū in iocunditate et hōmā
et in spūalēto vñā magnificati
one dei et exultatione spūs in deo
solitariū dñi in hoc cōuio mēs
implēt ḡa et fūore glorie nobis
p̄p̄at. Amen

Explicat quarta partitio.

Inquit quinta partitio

Per solloquium extoracina ad
meditationis tui sacramētū p̄ no
uā quinquaginta.

Meditare mēcia rēpāna
cui forte cōtemplari non la
tis adhuc ocellū est. Me
ditare cū vehemētē su
no animi qualis et quād⁹ sit vñē q̄
dū sacramentalit nūc offer. q̄ mai
qua q̄ sac mēs. q̄ delectabilis est
nōp̄. Siurēs et paup̄ es nūc hā
bis purima debes. nūc non sūp̄
nūc mēcia vñ rēstūas. vñ vñ

Partitio v De

mentez ab omni alteritate. curis in/ super solitudinibusq; depulsis. et super mundane explicatis vt in di/ uinam monadē oregemur et inef/ fabilib' et ignotis ineffabiliter et ignote oregemur. hec est dionysij **U**nionē hāc. nō posse nos osequi nisi irruētia vndiq; fātasmata nos mētis puritate trāsuolare pualea/ m'. hec **Bernhardi**. Erras inq̄t si ci tra expectas locū q̄ctis secretū soli tudis serenū luminis tabernaculū pacis. **U**nionē hāc percipi motu cordis maxime mētalis esse presen tē. colligi vero suos effect' et effica/ ciā viuacē ex diuisione spūs et aie cū depulsione vicioꝝ et reformati one virtutū in iocūditate et suauita te in spūs andō iuncta magnificati one dei et exultatione spūs in deo salutari suo **D**ū in hoc diuio mēs implet grā. et future glorie nobis pignus dat. Amen

Explicit quarta partitio.

Incipit quinta partitio

Per soliloquium exhortatoria ad meditationes hui' sacramēti p no/ tulas quinquaginta.

Meditare nūc laia xpiana cui forte oteplari non sa tis adhuc ocessū est Me/ ditare cū vehementi stu dō animi qualis et quāt' sit iste q̄ tibi sacramentalit' nūc offerē. q̄ ma/ gnus. q̄ sapiēs. q̄ delectabilis et be nign'. **E**furiēs et paup es nihil ha bēs. plurima debes. tibi non suppe tunt merita vñ restituas. vñ diues

eucharistia ecclisi

fias. fode nō vales h' medicare nō erubescas. **S**it tibi mendicitas tua lucrū tuū. **N**ecessitas nescit verecū/ diā sicut nec hz legē. **I**lle tibi nunc offerē si nescis q̄ ppter te dixit et pas sus et expt' est. **E**go at mendic' sū et paup. **T**ibi dat iste q̄ ppter nos egen' fact' est vt illi' inopia diuites essem'. **T**antū tribuit q̄ q̄ nihil sibi retinē videret. **D**iuies eē debes cui diuitie largite sūt immense. **N**oli ca/ dere o aia xpiana in illā exprobra/ tionē vt dicas. **E**cce ego diues sū et nulli' egeo. **S**ciueris qz misēa es et miserabilis et paup ceca et nuda et eo plus misera et miserabilis si h' ignoraueris. **N**ā qd miseri' misera se miserā nesciēte? **A**udi o filiū suade at tibi saluator tu' p̄ns in hoc sacra/ mento. **S**uadet tibi vt emas aurū ignitū quaten' diues fias **N**ō op' est p diuersa vagari vt venditores inuenias. **I**p̄e est venditor simul et p̄ciū emptionis **S**uadet inungere collirio oculos tuos. ip̄e fecit colliriu ex sputo gr̄e sue et luto mortali tatis tue. **S**uadet vestiri vestib' al/ bis. ip̄e tibi gratis et aurū ignitum erit in hoc sacramēto et colliriū et vestis **E**furis et sitis. cenare vis. ho spes nō est longe querend' qui ce/ nam dat. **E**cce ip̄e stat ad hostiū et pulsat. aperi sibi ianuā. cenabit tecū et tu cū illo. **O** splendida felix et lau ta cena vbi ip̄e qui cenat xps sumi tur vbi fas est habere et dicere. **I**n voce exultationis et confessionis sonus epulantis. **S**tat et pulsat nunc quasi cum digito qui est

Partitio **o** **De**

princeps et prim' p'ccoz. **D**ic hila-
riter. **E**cce dñe dimidiū bonozum
meoz do paupib'. **O** heu dñe qd
quale est illud dimidiū bonoz qui
nihil habeo. nihil hñe cupisco dñ
tm cupio nisi te duz portio mea tu
ps meca. tu hereditas mea qz p'cla-
ra es mihi. **E**cce ergo dñe nō dimi-
diū bonoz sed te totū bonū meū
in hoc sacramēto otentū do paupi-
b' hospitalis tui magni in hac ter-
ra morantiū. **E**t in altera sez i pur-
gatorio positoz. **O** si aliquē de-
fraudaui red do quaduplū. qz te-
met ipm q vn' p' decē milib' cōpu-
taris. et in cui' ditione sūt oia quo
soluente et adq'tande nemo p' dicē
cur ita facis. **T**ollis qd meū ē. qm
oia tua sunt iure pleno. **D**esiderio
desiderauit manducare pascha cū
discipulis suis **I**hs passur' **O** aia
xpiana putas desideriu suū vt sal-
ua sis imminutū sic p' gloriā vt nō
desiderio desideret manducare pa-
scha. s. tecū suā cenā? **T**auē ne dura-
sis ingrata. rustica. ciuilis vt frau-
des dñm tuū benignissimū a desu-
derio suo hospes est. **P**etit in hospi-
ciū tui cordis suscipi et colligi. **E**t o
bone **I**hu qualis et quāt' qz hone-
stus suauis et omod' hospes adue-
nies qñ aduenis etiā nō inuitatus
sepe sed inuitans. **Q**uid inuitatōez
omemoro? **D**ōpellis. **M**ittis manū
tuam. omnipotentie tue ad iue p' fo-
ramē obediētialis potentie passiue
in omī creatura. **S**ic tacta dic o aia
xpiana. et venter me' incremuit. ad

encharistia **cco**

tactū ei'. **E**xurge taliter excitata.
stillent man' tue mirrā p'mā. plent
sint digiti tui mirra pbanissima qñ
nihil in ope tuo putredinis aut fe-
toris appareat. **M**ortificat oia car-
nalia. mirra opūctidīs amarissima
Aperi dilectā pessulū hostioli tui. h
heu tepida sedes somnolēta. penā
agnoscis pigritantis ignauie. vult
certe. vult ad feruorē spūs alti' in-
flāmare. **S**entis iā nūc vim eloquū
sui vehemēte igniti. alioqñ vñ cla-
mor ille tu' **A**ia mea liqfacta est vt
dilect' locut' est. **N**ō iā tenet aia ter-
minis p'p'is sicut fluit cera a facie
ignis. **S**ic tota defluis. tota liqscis
in amatū. **I**nuenerunt te vigiles q
babilonica custodiūt mundi ciuita-
tē. dñ p' creaturaz noctes qris di-
lectū et vocas pcuriunt te suis pul-
critudinib' allectiuis q sūt in mun-
do. **C**ocupiscētia oculoꝝ cupiscē-
tia carnis et supbia vite. **V**erber-
rāt te qñuis nō ad mortē p'ccī mor-
talis h venialis. tm ledūt. **P**orro cu-
stodes muroꝝ iniquitas et dolus et
injustitia puerozū ciuiū dñ nō ta-
lia h dilectū qris eo q tristitiā infe-
rūt cordi tuo. **P**allū gaudij tui nū-
qd nō auferūt? **Q**uis scādalisat et
ego nō vroz **A**ia pauli clamat igni-
ta. **A**tuero caritatē cū suis lampa-
dib' q sūt ignis et flammazū extin-
guē nō potuerūt aque tribulationū
multe. nec turbida babilonis flūta
obruēt eā. trāsi o aia trāsi ciuitatē
hāc cū hitatorib' suis nō quesuerūt.
An viderunt quē diligis. verbera

Tractatus

se

poni^o q̄ verba bona dabūt. **E**leua oculos tuos in montes vbi sunt filie iherlm. clamor ingens tuus audi at̄ filie iherlm nūciate dilectō quia amore languet. **F**elix languor et suavi vulnerans telo caritati. **E**cce sentis o aia quantū p̄fuerit tibi ei^o quē diligis absentia. **T**orpebas algida. iacebas somnolenta. nūc curris. nūc liquescl. et lāguida p̄ amore ad filias iherlm ignitas anxia an helaqz ouertere. **C**lemētes sūt filie iherlm amozosuz hnt̄ pecc̄ amoris. **I**o circo verba scintillātia recogno scūt. **I**ntrogāt qualis sit dilect^o tuus ex dilectō. i. dilectō p̄ dilectionē tot^o amor tu^o. **D**ilectē nōiant te pulcerrimā mulierē nō vt supbias nisi forte s̄cta supbia. **N**olūt q̄ tua s̄cta pulcritudo tibi cognita sit. que iā digna sit et amari et amare. **T**alē pulcritudinē nō decet amor nisi pulcerrim^o. **T**emp^o tibi venit amātū. caue ne des amorem tuū indigno tuo. **D**eniqz post notificatōez speciositatis sponſi. **T**u o aia xp̄iana recte cēses in̄rogata. **U**bi ab̄it dilect^o tuus. **M**ysticū ostēdis. eccle sie ortū in quez descendit quotidie sacramentalit̄ ad areolā aromātū et in altari sacro suauiter redolēte vt ibi pascat̄ in ortis irriguis et for molissimis sanctaz aiaz et lilia castissimoz spirituum ad se trahat et colligat ad talami celestis ornatū. **A**ccede pp̄ius ad hūc ortū imo sis ortus a pp̄ba descript^o irriguus. a cui^o fonte nō deficient aque graz.

sup magnificat

Sis ort^o oclusus seruās te solā soli
Sis fons signat^o ne pateas adultero.
Sis pute^o aqz viuentū cui^o impetuōsū a libano paradisi fluxū nullus ober pcc̄i tardat aut impe diat. **H**ora ē q̄tidie o aia xp̄iana **H**ora qua transeas ex hoc mūdo ad p̄ez ab exilio in patriā. a deserto afflictionis in terrā p̄missionis. **S**i retardet te corpus. liber tū est anim^o vt euolet. **M**ult tecū ihs facē pascha suū. fac te illi cenaculū grā/ de stratū in dilatatione et amplitu dine cordis. **C**enare dignabitur. la uabit pedes discipuloz suozū qui sūt disciplinati affect^o tui. **S**int ipsi nouelle oliuarum in circuitu mense dñi quozum et mater est sapientia vxoz sp̄s tu^o deiformis. **H**abitet ip̄a sicut vitis abundās in laterib^o dom^o tue. **E**go inq̄t sicut vitis fructificauit suauitatē. sc̄. **Q**uid deniqz? **C**ibabit omnes ex adipe frumēti **D**icet. **C**omedite amici et bibite et inebriamini carissimi. **T**repidat̄ timore! **T**ādē hūc timor aliq̄n pellen dus est foris a caritate. **C**ogitas te tantis indignū mysterijs? **C**erte nec ex mēitis tuis etiā p̄ mille milia annoz satagēs digna fies. **D**ignificet te oportet qui te inuitat ad se. **D**ignificabit at̄ si studueris ea q̄ displicent oculis suis a domo cordis expellē. **E**nitere p̄cor hūc et nūc o aia mea parare te si te agnoscis imparatam. **C**auē diuti^o in sterquilinio fecis mortifere voluari sub expectatione crastini. **Q**uid scis

Partio

sc̄. **I**sc̄. **E**leua oculos tuos in montes vbi sunt filie iherlm. clamor ingens tuus audi at̄ filie iherlm nūciate dilectō quia amore languet. **F**elix languor et suavi vulnerans telo caritati. **E**cce sentis o aia quantū p̄fuerit tibi ei^o quē diligis absentia. **T**orpebas algida. iacebas somnolenta. nūc curris. nūc liquescl. et lāguida p̄ amore ad filias iherlm ignitas anxia an helaqz ouertere. **C**lemētes sūt filie iherlm amozosuz hnt̄ pecc̄ amoris. **I**o circo verba scintillātia recogno scūt. **I**ntrogāt qualis sit dilect^o tuus ex dilectō. i. dilectō p̄ dilectionē tot^o amor tu^o. **D**ilectē nōiant te pulcerrimā mulierē nō vt supbias nisi forte s̄cta supbia. **N**olūt q̄ tua s̄cta pulcritudo tibi cognita sit. que iā digna sit et amari et amare. **T**alē pulcritudinē nō decet amor nisi pulcerrim^o. **T**emp^o tibi venit amātū. caue ne des amorem tuū indigno tuo. **D**eniqz post notificatōez speciositatis sponſi. **T**u o aia xp̄iana recte cēses in̄rogata. **U**bi ab̄it dilect^o tuus. **M**ysticū ostēdis. eccle sie ortū in quez descendit quotidie sacramentalit̄ ad areolā aromātū et in altari sacro suauiter redolēte vt ibi pascat̄ in ortis irriguis et for molissimis sanctaz aiaz et lilia castissimoz spirituum ad se trahat et colligat ad talami celestis ornatū. **A**ccede pp̄ius ad hūc ortū imo sis ortus a pp̄ba descript^o irriguus. a cui^o fonte nō deficient aque graz.

Partitio **v** **D**e

si crastin^o elucescet tibi dies. **Q**uis
 sup hac re reddet te securam **N**on
 est tuū nosse tpa vel momenta que
 pater posuit in sua p^oate. **R**ursus
 ita collige si scia tibi nō fueris im
 pedimenti legitimi quo minus eu
 charistia suscipias. **C**ur tāto te bo
 no pigra ⁊ ingrata puabis? **S**i re
 mordeas accuset te conscientia. cur pe
 nitendo. cur impedimēta tollendo
 possiten^o nō intendis? **C**ur nouis
 te laqueis male differēdo. stulte cō
 temnendo te rursus inuoluis? **A**u
 dio qd respōdeas frigida sū. disp
 sa sū. carnalis sum. exagitor curis.
 scrupulis inquietor. mordeor cōcu
 piscētis. fides imbecillis est. nutat
 spes. caritas refriguit. q̄ mihi ouen
 tio cū hospite tanto? **I**mo vero q̄
 tibi curatio nisi sub medico tanto.
Si te sanā iudicares. opus medico
 nō haberes. iure repellēs a te. **E**xē
 plū petri nō approbam^o in hac par
 te. **S**tupuit ad capturā pisciū. sub
 intulit tremens. **E**ri a me dñe quia
 peccator ego sum **T**anto magis o
 petre si pccor es retinē^o est medi
 cus sanctificans et pccā tollēs a te
Quāto sapienti^o pccor zache^o q̄ fe
 stin^o gaudens suscepit **I**hm ad se.
Deniqz q̄ prudēter hoc fecerit da
 ta salus oñdit **S**enturionis **O**ia
 mea silitudinē inducis quā in hūili
 tate tua. p̄cliuor es imitari vtinaz
 nō ex ignaui p̄crastinatiōe. **D**icat
 Inqt **I**hs tantū verbo et sanabilē
 puer me^o. **A**ffect^o scz rationalis q̄
 iacet paralitic^o et male torquetur.

eucharistia **ccvi**

sufficit hoc. nō intret tectū meū. nō
 intret ad me vt rememozentē pccā
 mea et inficiat de^o puez meū. red
 dēs ipm d̄ lāguido mortuū. vrges
 p̄tinaciter. **N**ō est nouū absconsuz
 a sapiente. qz occasiones querit q̄
 vult ab amico recedere. **S**i vera te
 humilitas compescit a suscipiendo
Cur eadē te nō impellit in obedien
 do? **M**ocat te de^o ad mensā suā. cō
 pellit etiā p̄ seruos scz platos de
 ecclesia qñqz intrare t̄pib^o institu
 tis. vt in pascha. **S**tatuit xps testa
 mentū hoc eternū et nouū dicens.
Hoc facite in meā omemorationē.
Si te retrahit indignitas tua. ma
 ior alliciat cōsiderata dignatio sua.
Caritas. misericordia. veritas miti
 tas. atqz benignitas. **A**ccede ⁊ dic
Misericordia et veritas tua semp
 suscepit me. **E**grot^o. an n̄ agit stul
 tissime cui tantū displicet deformat
 tas egritudinis suē q̄ aspectuz vel
 aduentū horret medicātis manus
 aliene. dū medic^o inuitat. offert. p.
 uocat. astat. vt suscipiatur ⁊ sanet.
Debilis es o asa xpiana. surge co
 mede. bibe in mēsa sapiētie. in arce
 syon. aut si poti^o inueneris te in de
 serto solitudinis mestā si tedio vite
 hui^o moribūde deiectā. **S**urge o me
 de et bibe et ābulabis in fortitudi
 ne tibi illi^o vsqz ad mōtē dei ozeb in
 mēsa refectōis etnalis. **E**surit **D**a
 niel in lacu leonū **C**et^o scz fideliz
 in purgatorij lacu mersoz. **f**er p̄ā
 diū melloz laboratiū in ecclia via
 toz refocillabit eos cib^o iste tu^o. qz

Particio v De

suscipiet et incorpabit in mystico suo corpore. **Credim⁹** et manducam⁹ eum diligim⁹ et speram⁹ et ipse manducat nos quia sibi nos incorpat. **Dic tecum** offerens o aia. **Dic** si introiero in domum ecclesie domum utique meam si coheres sum filii cui⁹ domus hec est. **Inueniam** victimas immolatas quia unicum pro omnibus hostiam preparatam. **Inueniet** mensa sapientie posita et mixtum vinum. **Sic** cibata sic potata desiderabo in iocunditate spiritus in innouatione iuuentutis verbigena fieri. **Non** enim est pus aia apta venire ad osculum pignorationum verbi nisi fuerit ab uberibus inebriata suisque fragrantia sunt unguentis optimis amozosissime allocutionis. **Non** sentit sicut oleum effusum nomen suum. **Non** adolefcentule non dux apte viri copule. **Stimulos** inchoat amanti sanctos intra se sentire. **necnon** amoris pro amore igneo sed sobrio furore succedi. **Plurimis** obligata es debitis o aia mea. multis nimis et apud creditores et exatores que purgent dicentes. **Redde** quod debes. **Ecce** nihil habes ex te vni restituas nisi forte paruum olei deuotionis. **Clama** ad verum helizeum in hoc sacramento. **Dne** vim patior. **responde** pro me. liberabit ipse te pro infusionem olei in vasa virium cordis tui que prestantur filii tui. **Affert⁹** sed pro ad ihm cui⁹ nomen est sic oleum effusum. **Creditor** pro me est creatio cui te totum debes sic ab alio nihil habes. **Secund⁹** est recreatio a quo bene habes que tota pieras. **Terti⁹** est baptismalis adoptio que non data est cui

eucharistia cccvii

libet nationi. **Quart⁹** post tot peccata penitentialis iustificatio et ab inferno liberatio quez miles demerueras. **Quint⁹** gratuita beneficiorum largitio. **notatim** in hoc altaris sacramento. **Sext⁹** primorum damnificatio. **in** ommissis. **in** amissis. **in** omissis. **Septim⁹** futura beatificatio cui consequende nulla sunt digna tuorum operum merito. **Et** ecce venit ad hoc sacramentum christus qui factus est nobis sapientia creans. recreans et adoptans. **Iustitia** iustificans. **sanctificatio** munus datus et implens. **redemptio** debita soluens. **Denique** via vehens ad celum. **veritas** dirigens. **et** vita beatificans. **Suscipe** propter ihm sacramentaliter ut suscipiat te misericorditer faciens spiritum tuum esse israel puerum suum. **Suscipe** regnum celorum se consule sicut puer. **Amplexabit** te. **benedicet** tibi. **Dicet** **Finite** paruulos venire ad me talium enim est regnum celorum. **Unum** tale que suscipit. **me** suscipit. **Rec mirum** quia tu idem es o bone. **Ihu** que suscipis et susceptus habes. **dulcis** hospes aie. **dulce** refrigerium non exhibes te videndum. **sed** tangendum. **sed** gustandum. **sed** amplexandum. **Tu** aia mea sicut ovis que perierat redempta. **reposita** que propter humeris. **comedis** nunc domestica de pane suo et de calice bibis. **dormis** in sinu suo. **habet** te pro filia. **imo** pro sponsa. **imo** pro matre verbigena. **cui** ministrare dignatur et subiectus esse. **Donec** mira susceptio. **fiet** super hac susceptione oragma sequens. **Suscepit** israel puerum suum. **D**

Partitio

vsus communis glosatorum ly vt positi-
tū hic dici p̄ consequentiā nō p̄ causā
p̄ncipalē et finalē Sub B̄ sensu scri-
pturę sunt implete qz taliter factū
est n̄re redēptōis mysteriū Sed in
posito quicquid dñs locur̄ est p̄ os
sanctorum finē accepit cū susce. is. pu.
suū. Ihinc toties de susceptiōe tali
nūc ad lras nunc p̄ allegoriā. mō
p̄ tropologiā. sepe p̄ anagogiā s̄
ctorum vnusquisqz meminit. consonat ad
hoc b̄nificiū Suscepit isrl. pu. suū. vt
est illud. Susceptor me⁹ de⁹ Jacob
Et illud. Dicit dño susceptor me⁹
es tu. ⁊ itez. Adiutor me⁹ tibi psal-
lā. qz dñs susceptor me⁹. de⁹ meus
mia mea. Quare mia mea? qz recoz-
dat⁹ misericordie sue mihi dedit il-
lā **D**iscipul⁹ Copiosissimā cū dis-
solutione dubitatis facte materiā
deuotōis apuisti de susceptiōe di-
gnatiua dei **M**gr. Imo si reco-
ges qz merito sic inciderim. **D**isci-
pul⁹. Cur illud est p̄cor eloqre?
Mgr. Spūs me⁹ vt xpian⁹ dei do-
no q̄ ⁊ sacras ab ifātia lras nouit
cōsidēbat frequēs scripturaz voces
s̄ hac snia **M**emēto finis **R**ecorda-
re nouissima. **M**emento iudicij mei.
Et qz mors nō tardat **E**t ab eccle-
sia. **M**edia vita in morte sum⁹ **E**xpi-
ebar hoc idē quotidie in moribus
hoim etiā magnoz et carissimozū.
Diauertebā tutū esse cōsiliū sapiē-
tis. **N**ō iudiciū para iustitiā. **E**t qz
bon⁹ finis nō est quē nō p̄cessit bo-
na vita. **S**ubibat et illud. **A**d aliq̄
sanctorum ouertē **Q**uid multa? **P**ro-
posuit mihi spūs exemplum vnus

Prima

ecclij

scōz cui⁹ in morte fuerat h̄ verbuz
Dñe ihu suscipe spm̄ meū: **P**er-
cusit ilico cor meū suavis q̄daz ⁊ spō-
tanea deuotio suspirās meū et di-
xi. **S**i daret hoc esse verbū meum
sist̄ vltimū. **D**ñe ihu suscipe spiritū
meum **S**ugescit p̄inde cor meū in
me. **C**onsuetudo inq̄t est altera na-
tura: **C**ōsuesce in vita. qd̄ p̄tin⁹ oc-
currat in morte dū cursus vite tue
coget dicē **C**ōsumatū est. **D**ic̄ dñū
vltim xp̄i. **P**ater in ma. t. o. s. m. **I**n-
ge supplicās cum illo magno pro-
martire **S**tephano. **D**ñe ihu susci-
pe spm̄ meū **D**iscipul⁹. **J**ocūda
humil et exēplaris est hec narratio
Mgr. **C**onfirmationē hz ab illo
q̄ durissimus ad baptisma suscipiē-
dum p̄ appositionē florū de altari
eiusdē **S**tephani sub puluinari ca-
pitis sp̄i⁹ dormiētis delatorū repē-
te mutat⁹ est in virū alterū qz teti-
git de⁹ cor suū. **S**uscepit de⁹ spm̄
ei⁹. ad fidē baptisat⁹ ē **E**t deinceps
vsqz ad vltimū fuit in ore suo hoc
verbū. cū nesciret **S**tephani illud fu-
isse nouissimū. **D**ñe ihu suscipe spm̄
meū. **M**ade et fac sistr̄ **D**iscipul⁹.
Fiet ita. p̄picio m̄ deo cū omib⁹ san-
ctis ei⁹ et **S**tephano s̄ueat iste mos
me⁹. tñ dicā in omi recolletōe mea
ad deū cū nouit̄ p̄fitētib⁹. **S**uscipe
me s̄m̄ eloquiū tuū et viuā. et non
cōfūdas me ab expectatiōe mea ad
iūua me et salu⁹ ero **M**gr. **S**alu-
briē id effeceris sum⁹ enī nos xp̄ia-
ni de numero illozū q̄s asp̄nabat̄
pharisaica iustitia. et idē iā n̄ iustitia

Tractatus .x.

qz pharisaica. qz b pccozes recipit
Suscipit nos benignus Ihs in reli-
gione sua cu clamamus Abba pater
Sum hic du viuum in ea nouicij.
Ups pbationis habemus. vsqquo
venit dies pfessionis facie de co-
ra abbate nro deo et celestiu ouen-
tu toto vbi tunc habeamus vocem in
capitulo. stallu in choro. cibum in re-
fectorio. lectulu in dormitorio. Co-
stituit hic et destruxit officinas ma-
gnas. abbas noster xps sue abba-
cie du pendet in cruce p nobis no-
uicij Oratoriu Pater ignosce illi.
Capitulu. Patronem confitentem absol-
ues Amen dico tibi ic. Dormito-
riu. cura mris Iohi in q graz tota
lingues Claustru. clamans q stas
pseueranter in cruce. Refectoriu. di-
cens. Sitio. Cellam pbationis vsqz
ad consumationem dicens. Consummatu
est. Deniqz nil superest nisi pfessio in
manibus abbatis. non sicut carne sed
sicut spiritu. Dicendo. Pater. In man-
tu. Amen. Spi. meu. Et oratio. Dne
Ihu suscipe spiritum meu. Discipul-
um heu miser os dixerim hos
nouicios si pfessionis hora du ve-
nerit audiatur. No suscipiam vos. Dis-
cedite a me maledicti in igne etnu.
Quo ostra beatissimi qs misericordi-
dia et veritas suscipiunt. Audietes
Venite bndicti patris mei. Et reuer-
tamur vt ostendas qs est iste puer
israel sicut lraz. quis sicut allegoria.
qs sicut tropologia. qs sicut anago-
gia sicut an tangens nondum eluci-
dasti Magister. Israel vnus littera

Sup magnificat

lis est sicut carne populus vnus xps carne
sumpsit. Nusquam enim angelos appre-
hendit sed semen abrae in maria.
Israel est alter isralis p repromissio-
nem populus gentium. q vidit lucem magna
hic populum ab impotentia. ab igno-
rantia. a nequitia. ab omni turpitudine
et indignatione suscepit deus in populum
acceptabilem doctum sanctum pulchrum
incoincidentum. vt rex potentissimus ad
regnandum. vt doctor sapientissimus
ad erudiendum. vt sps suauissimus
totus pulcher et decorus. totus desiderabi-
lis. Qui diceret. Desponsabo te
michi i fide qz caritate perpetua di-
lexi te. Deniqz repudiato carnali
israel spirituali suscepit gentile populum
tanquam israel puerum suum Discipul-
um No me latet quoniam multa pnt israliter
hic queri. de vocatione gentium. Ju-
deis reprobatis. transi ad allegoria
Magister. Spectat ad eam ipam ge-
ntium spiritualis vocationem. Nihil enim ph-
bet eundem textum plures simul diun-
gere sensus. quorum quilibet tamen erit
isralis. qz uis sit allegoricus et moralis
p ex illo. Et egypto vocaui filium
meum. Et iterum. Israel primogenitus
meus. Nunc israel isralis et allegoricus.
Ipe pariter vnus est xps. Demum isra-
el moralis et anagogicus figurat in
personali israel qui et Jacob dictus est
q bndictionem patris accepit rebecca
filio. qui scalam in monte vidit. qui
duodecim patriarchas genuit. qui
post bndictionem angeli mutato sibi
nominis gloriatur est. dicens. Vidi dominum
facie ad faciem et salua facta est anima mea

Partitio

Et aplos. Nos inquit vultis
gloria dei ipsalinas. vultis
vultis de claritate in claritate
a dei sui Tropologia simi-
lis ad anagogia. dicitur in puer-
tate et obsequio israel gloriatur
Et dicitur omne mysterium anago-
gias ille Richardus de. et parit-
ter. dicitur ad beniamin ad o-
stentum in mentis ecclesia. Porro
isralis obsequio. sermo aliquid
post querit sed videret mouetur
vultis ad hoc mysterium cu audiret
tate aplos nouissime polita. cu ipse
nouerit. No viderit me homo
vultis. Nec hoc passim cuius vultis
sed moysi orant videri facie dei.
Vultis. Quasi nichil nisi nouerit
vultis in alio tractatibus et sup b can-
tate de vocatione dei. Nunc ita vultis
vultis agnos et infans gloriatur vel-
le. Magister. Materia hec erode-
michi et nam vultis et in ipa noua
nouerit vultis obedire Hieronymi
mo nouerit. Dicam in terris opp-
vultis sciantia gloriatur et in celis.
Quo tu. Quasi ad vultis. Nouerit te
nouerit me. Et certe non nouerit
dei nec me nolentia. Quoniam in ca-
titatis anima deuota. Iudicia michi que
diligent anima mea. vultis pascas. vultis tu-
bes in meridie ne vagari. i. vultis
inutiliter agi incipia. Impletum est
te ignoto. Qui gloriatur ante p-
te dei in hoc gloriatur scire et nolentia
me. Deniqz. hec est vita eterna
vultis. Noli p-
vultis. Noli p-
vultis. Noli p-

Partitio

Et ap[osto]l[us]. Nos inquit reuelata facie glori[am] d[omi]ni speculantes transfozme mur de claritate in claritate tanq[ua]m a d[omi]ni sp[irit]u. Tropologia simul asp[er]icio cu[m] anagogia lucente in puero humili et obsequioso israel p[er]sonali. Elucidauit omne mysteriu[m] anagogicus iste Richard[us] de. xij. patriar[chi]s. occludens ad benyamin adolefcentulu[m] in mentis excessu. Pot[er]o fortassis abbreviato sermone aliq[ua] post querere. sed vehementer mouetur anim[us] ad hoc mysteriu[m] cu[m] auctozitate apli nouissime positu[m] cu[m] scriptu nouerim[us]. **N**o videbit me homo et uiuet. Nec hoc passim cuius dictu[m] e[st] sed moyfi oranti videre facie[m] d[omi]ni.

Discipul[us]. Quasi nihil an[im]i notaue ris in alijs tractatulis. et sup[er] B can tico de agnitione dei. **N**uc ita vide ris nouus et inscius p[er]scrutari vel le. **M**agister. **M**ateria hec crede mihi et iam vet[us] est et t[ame]n sp[irit]u noua conoz iudicans obedire s[er]uicio monenti. **D**iscam[us] in terris q[ua]z nobiscu[m] scientia p[er]seueret in celis.

Oro cu[m] Aug[ustinus] ad d[omi]n[u]m. Nouerim te nouerim me. Et certe si no[n] nouerit deu[m] nec me nosca. Querebat in ca[th]olicis aia deuota. **I**ndica mihi que diligit aia mea. vbi pascas. vbi ciu bes in meridie ne vagari i. vane et inutiliter agi incipia. supplendu[m] est te ignoto. **Q**ui gloriat[ur] ait p[ro]p[ri]a vi ce dei in hoc glozietur scire et nosse me. **D**eniq[ue]. hec est vita eterna vt agnoscant te deu[m] veru[m] ait x[ristus] ad p[re]s[entem]. **N**oli p[ro]pterea te in admiratio

Prima

ccij

ne cordis ducere si p[re]dicit si quotidie circa visionem dei vertor satagens vn[us] esse generationis illi[us] de q[ui] ps. **H**ec est generatio querentiu[m] d[omi]ni q[ui]erentiu[m] fa. dei. **J**a. Et itez **T**ibi dixit cor meum. exq[ui]ruit te facies mea fac. tua. d[omi]ne req[ui]raz. letet cor querentiu[m] d[omi]ni ad osculu[m] oris. **Q**uerite d[omi]ni et c[on]firmamini p[er] c[on]plexum amoris. querite facie[m] ei[us] sp[irit]u. q[uo]d nisi p[er] affe[m] c[on]templationis aut apte visionis?

Discipul[us]. **C**ollaudo desiderium tuu[m] simul et studiu[m]. quale me decet maxime du[m] occupat me senect[us] et seniu[m]. **E**t q[uo]d ampli[us] in seculo nisi labor et dolor? **U**n[de] solatio nisi q[ua] miseracionu[m] d[omi]ni cum sua veritatis agnitione recordabor? **D**epereant omnes iste questiones infinite quib[us] p[re]dicit frustra laboraui. dicam deinceps. **U**na p[er]cc[us]a a d[omi]no a qua vna quisquis auertit miscet se necessa rio questionib[us] infinitis et intermi nabilib[us]. **S**i auertitur volu[n]tas ab vna p[ri]ma bonitate c[on]tinuo miscet se questionib[us] infinitis p[er] cupiditate[m] insatiabilem. **I**ntellectus p[er] sciendi curiositatem. **P**otentia vel memo ria p[er] inquietam mutabilitatem. **S**it igit[ur] nobis sp[irit]u dulce querere facie[m] d[omi]ni. **N**ut si no[n] dat[ur] concupiscat aia n[ost]ra desiderare sicut ceruus ad fontes aquar[um] ad te de[us]. **E**stiu[n]t aia mea ad te fonte[m] viu[u]m. **D**icebat ad hanc similitudine[m] p[ro]p[ri]a. **S**ed quousq[ue] sitis o p[ro]p[ri]a. **S**ane donec venia[m] et apparebo an[im]i facie[m] dei. **N**on auertit[ur] si facie[m] tua[m] a me q[ui] s[an]c[t]us s[un]t c[on]turbat?

D. 7

Tractatus .x.

similis descendit in lacu. Suscipe me dñe puez tuū israel aut si nō dū sū tali dignō nōie pueri tui israel. Suscipe me vt dignū efficias qz tali honore dignō erit quē tu volueris honozare qui clemēs eris in q̄ tibi placuerit. Suscipe verbū tuuz in bonū. **M**agister. Ex quo votū est vnicū cordis nr̄i querē faciē ei⁹ sp̄. nec mutuo q̄rim⁹ si nō inuicē de deo loq̄mur. Colloquimur assidue quatin⁹ sit in medio de se loquētū. Ostendet se fortassis. saltē sub peregrina specie aperiet intellectū. inflā mabit affectū. Postremo coactus ad eucharistie mensam se cognosci faciet vel saltē raptim in fractione panis quē quotidie frangim⁹ celebrādo. **D**iscipul⁹. Dic id circo qd sibi vult anagogic⁹ israel. **T**idi in q̄t dñm facie ad faciem. Concinit Paul⁹. nos at̄ reuelata facie. Quid est aliud reuelata facies q̄ visio nuda facialis? Cur dicit speculantes et nō iungit facie ad faciē vidētes. **M**agister. Doces de respōsione dū prudēntē interrogas. **D**iscipulus. Qualiter ita queso nūquid sapiēter inscius sū. **M**agister. Diaduertere quō si facies esset penit⁹ reuelata. put in p̄ria fulgebit nō essem⁹ speculātes s̄ cōphensores. Rursus si nihil ḡfe specialis vltra omunez statū vie offerret. non fieret hec ad ditio de claritate in claritatē tanq̄z a dñi spū. **D**iscipul⁹. Tuū ē hoc apire. **M**gf. Dubioz inuolucra quid euoluit et determinat si nō dī

Sup magnificat

stindio? Distinguan⁹ ergo de triplici facie. de triplici velamine. de triplici speculatione. de triplici claritate. de triplici transformatione. **D**iscipul⁹. Ausculto. **M**agister. Habes ex priorib⁹ triplicē in triclīnio cordis hōis faciē eē s̄m triplex habitaculū siue cenaculum. **F**acies mentis supior est facies rationis media. facies aie nō illi⁹ brutalis. sed obedientis rationi q̄ dicitur portio rationis inferior. **D**iscipulus. Memini traditū p̄us sup isto. **D**isp̄ sit supbos mēte cordis sui. **S**tudui post hoc mecū p̄biaz cōcordare iux cōordinationē habitūū quinq̄. nobis partim insitōz partim adq̄sitōrū. Itaqz ars et prudētia primum vendicāt cenaculū. **S**ciētia q̄ intellect⁹ secundū tenēt. **S**apiētia velut in arce sedet. in supmo cū mente v̄l spū vel animo retinens p̄ncipatum. **M**agister. **S**olertter egisti colligens ex auditis alia non accepta. **T**riplex cōsequēter accipe velamen. **T**erte fidei velamē p̄mo q̄ sola soli deo nata est cōnecti. **E**t nebulas patit̄ aliq̄n. nō in se intrinsece et essentialiter. sed s̄m qd et accidentaliter p̄pter molem et nebulas corporis. **N**ū sollicitudines velant memoriā fantasmata intelligentiā. cōcupiscētie voluntatē. **V**elāt aliter secūdo facies mentis eminentior. nō vt p̄us ex corruptione corporis sed ex statu viatorum. **S**ic facies hōis p̄ statu nature institute recipiebat velamē saltē in somno. saltē in quotidiano

Parva
corpis obsecro vt nō corat
te facie tua facie q̄ in dñi
aliter terro facies mēris rā
quo dō nō id pōtūe q̄ negat
et nullo modo p̄uam. **T**ali ve
nerit acceptis facie q̄ dicit ha
burat angeli incōporei p̄mo mo
na vie sue p̄us q̄ raperetur ad
gōna felicitatis etne. **D**iscipul⁹
q̄o quo vel quale velamē erat il
lo. **M**agister. Plane voluntas
vō nolēs se facit q̄ obediēte p̄
flicia tua mōre apire. **E**t igit̄ dicit
velamē terrū q̄ apud viatores v
omunē legē. **E**t quā apud omē
p̄ statu nature videntur q̄q̄z cor
ber. q̄q̄z plus aut minus nūc hū
rit ablatū p̄ q̄q̄z specialē qualitatē
fuit in te o maria bēa et hōiditū
na fēmitatē. **S**icut̄ videt̄ se hōm
reuerentem quale fuisse nō in
angels sed in paratib⁹ p̄anis dū
libant amocentes p̄ auterri min
te omni legē q̄ p̄mū. Imo nec ar
bitrio q̄ a te dignissima et pulcerrī
ma natura tētalit̄ dū vident̄ rēs
euolūtā vel oblatā sed creāto. sed
sepe sed hōiditūme tollit̄ q̄ p̄o
loco et p̄ q̄q̄ntā hanc v̄t mou
talis tollit̄ dicit. **D**iscipulus. Nō
obvio si nō acribas p̄tencia ista
dignissime feminaz que necē dicit
sua sibi tribuit p̄ que poterit extra
vie statum. neqz em̄ simul q̄ alio
poterat non esse viatrix et esse.
Magister. **T**riplex amplius nota
speciali quia dicit speculantes ad

Partitio

corpis obsequio ut nō tota claritate faciei sue ferret sp in deū. **Velat** aliter tertio facies mētis velamine quodā nō tā positivē q̄ negatiue. et nullo modo p̄uatiue. **Tale vela-**men ut accipias facili⁹ q̄ dico habuerunt angeli incorporei p̄ma morula vie sue p̄us q̄ raperentur ad gloriā felicitatis etne. **Discipul⁹** Sed quid vel quale velamē erat illud? **Magister.** Plane voluntas dei nolēs se facialiter et obiectivē p̄ essētiā suā nude apire. Est igit̄ istud velamē terciū sp̄ apud viatores de omni lege. Est primū apud omnes p̄ statu nature destitute. q̄nq̄ tota liter. q̄nq̄ plus aut minus nisi fuerit ablatū p̄ gr̄az specialē qualiter fuit in te o maria br̄a et b̄n̄oictissimā feminaz. **Alterū** videlicet scdm velamen mentis quale fuisse nō in angelis sed in parentib⁹ primis dū stabant innocentes p̄t auferri min⁹ de omni lege q̄ p̄mū. imo nec arbitroz q̄ a te dignissima et pulcherrima fuerat totaliter dū viatrix cēs euolutū vel ablatū. sed crebro. sed sepe. sed frequētissime tollebat̄ pro loco et tpe quantū status vie mortalitatis tolerabat. **Discipulus.** Nō obuiō si nō ascribas preconia ista dignissime feminaz que nec ecclesia sibi tribuit p̄ que ponere extra vie statum. neq̄ em̄ simul et assidue poterat non esse viatrix et esse. **Magister.** Triplex amplius nota speculū quia dicit̄ specularē. cui

Prima

ICE

diunge triplicē claritatē. **Unū** speculū est cū claritate sua quod indit natura. et industria poliuit quale fuit apud p̄hos quo ad intelligibilia p̄ inuestigationem naturalem quāuis mirte fuerint multe nebule imo tenebre erroz. **Nō** tñ oportet dicere cū aliquib⁹ q̄ nihil speculati fuerint veritatis. etiaz de deo et intelligentiis. **Sciebant** saltē q̄ deus nō erat lapis aut brutum. **Rursus** alterū nota secūdo speculū. p̄ sup̄ naturalē irradiationē sup̄ intellēm humanū cū limpidiore et sinceriore claritate q̄ possit natura sola vel industria p̄pinare. **Deniq̄** tertium accipe speculū cū sua claritate q̄d intime later. quod ab exterioribus nequit assumi totaliter. **Sed** om̄is hec claritas filie regis ab intus est introitus valde. ad quam non admittit̄ alienus. **Bibe** de aquis tuis prior iubet sapiens. **Cor** quod non vit amaritudine anime sue in gaudio eius non miscebitur alien⁹. **Nō** enim gaudium habet intrinsecus ortum ab amaritudine cordis in contritione qui non similiter afficitur in dolore qui vertitur in gaudium. **Discipulus.** Frequenter audiui talia qualia dicis. sed nondūz dicere vales nisi mentior q̄ plene dicit̄. **Fac** manifestum si potes. **Magr̄.** Si manifestationē expectas doctrinalē et disciplinalē polliceor hoc facile effectuz si discipuluz q̄i puez te p̄bueri. **Crede** p̄mo more

Tractatus

.E.

discipuli sciueris ita postmoduz q̄
dicent: saltē ex modis seu locis ex
trinsecis videlz ex auctoritate dicē
tis qđ et ex ista maxima Cuilibet
experto in sua arte vel scientia cre
dendū est. Tali loco et maxima. si
des innixa deo et ecclesie que regit̄
spūs sancto stabilit̄. Si vero nō otē
tus ista notitia tibi quesiueris de
monstrationē euidentē. aut notitiā
intellectualē ex terminis aut experi
mentalē pceptionē. frustra ne dicā
stulte conabimur. Manifestissima
sumis ratio ex alijs in nobis exptis
que nemo p̄t extra se tradere expi
ri nec tñ absqz experientia p̄nt sciri.
Tale speculū talis sua claritas ne
te suspendā diu. est unio p gustū
et tactū spūalē. que unio dicit̄ hic
p anagogiā susceptio israel pueri
dñi dei. Per aplm dicit̄ trāsforma
tio. Dicit̄ in canticis osculū et am
plexus. Dicit̄ p psalmistā adhesio
et inhesio. Jungit̄ adhesionem susce
ptionē Adhesit inq̄t aia mea post
te. me suscepit dextera tua. Hec est
mutatio dextre excelsi. hec actio vel
deductio spūs. **D**iscipul⁹. Multi
plices licet talia centies nōia non
ad intelligentiā satis erunt. **M**gr̄
Verbū latēs in mente nō aliter p̄t
extra prodi qz per voces. maxime
qn̄ ē verbū tale quale describit̄ au
gustin⁹. Verbum inquit est notitia
cū amore. Dixerit aliq̄s fidus tibi
Nosco Jobez et amo eū. cōsentis
ei. et formas in te credulitatē de no
titia cū amore. quā intueri. i. intus

Sup magnificat

tueri vel aspicere fas nō habes. Ni
hilomin⁹ enitere tecū in corde tuo
Jobez illū diligē. vniet dilectio te
Jobi. nō prior aliena dilectio s̄ tua
Senties intra cor susceptionē ipi⁹
Jobis nō iam aliena s̄ int⁹ ppria
experientia. **T**uerite similitudinē hanc
ad unionē cū deo. p ppriū tuū nō
alienū amorē. senties in te qđ ha
beat suauitatis. qđ virtutis d̄buz
hoc anagogice de te. ad te. et in te
platū. Suscepit israel puez suum.
Discipul⁹. Cur si nō amauero sē
tiā tale nihil suauē vel iocundū.

Mgr̄. reperam alti⁹ ex intimis p̄hie
pncipis q̄i nō iam credas auctori
tati sed rationi diuinenti. Triplex
esse gen⁹ boni diffiniuerūt p̄bi per
nature voces edocti. Bonū vtile.
bonū delectabile. bonū honestum.
Cognouerunt vlteri⁹ q̄ res aiate
tendūt p appetitū naturalē indituz
ad bonū d̄ntarat eis vtile sicut ad
loca sui c̄seruatiua. et ad alia sine
quib⁹ esse vel bñ esse nō p̄nt. Porro
de delectabili bono nihil habere
dicunt̄ sicut nec tristabili nisi p trās
sūptiones voluerim⁹ ample nimis
loqui. Res at̄ aiate p formā sensiti
uā in actū sūd atā tendūt qđdem in
bonū vtile qđ dū c̄sequit̄ et illud
eis cūiungit̄ sentiūt delectationē. ita
vt iā ferant̄ in ppriū bonū qz dele
ctabile eis. etiā si nō esset vtile imo
nociuū sepe. **N**atura tñ pl⁹ ingenta
uit delectationē in aialib⁹ pp̄t opati
onē vtilē qz pp̄t delectationē suauē
vñ si habēt aial nutrimentū sufficient

*It nō h̄ quo opano i fuis delectatō q̄ om̄
p̄t q̄m̄ nō n̄ m̄ d̄nt q̄ q̄ p̄t m̄ d̄nt
cū d̄nt aliq̄ de h̄o q̄m̄ d̄nt
q̄ delectatō q̄m̄ opant̄ i opo*

Partia

Iti cōiuncti s̄ p̄nter p̄nter
sibi simile ad cōiunctiōem
natura non carit̄e cōiuncti
d̄nter in d̄nti q̄m̄ et t̄
q̄ in igne qui t̄nt ad locū suū
natura sibi sibi sine delectatione
uit aialia d̄nter sibi vtili vel
p̄t q̄m̄ sibi delectat̄. sicut hoc
ut mem̄tione nature p̄nter aliq̄
vno cūiungit̄ vtilē. nō erant
delectatio t̄nter opationē et
vtilē. **D**iscipul⁹. Dicit̄ ea q̄ p̄
cōiuncti et experientie cōiuncte p̄
q̄ delectatio nō h̄ sine opatiōe
qua cogitatio simul et motus
nec motus vis sola sufficit p̄
q̄ in re s̄ sine aia. **M**gr̄ r̄ntis
delectatio sine motu p̄nter app
tate sicut est ad delectationē
q̄m̄. **M**gr̄. Ceteris acut. p̄nter
t̄nter acut. r̄ntis. qualis h̄ t̄nter
cōiunctio s̄ntis p̄nter et ap
p̄t motus. **N**ec ideo cūiungit̄
sicut d̄nter p̄nter reat̄ et effecti
t̄nter vtilit̄e vel sola ratione. **S**icut
sicut q̄ ad cūiunctiōem delectationē
motus h̄ p̄nter. **D**iscipul⁹
p̄nter motus sicut nō alit̄ q̄ t̄nter
sicut p̄nter motus oculi d̄nter
manu motuē vbi motus q̄ le
ficeret. **M**gr̄. **E**xemplū placet
nō p̄nter adequat̄. **E**xemplū
est de libertate arbitrii q̄ nō vtilit̄
vtilis p̄nter motus aut p̄nter
de vni⁹ essentialis. vtilis r̄nter
Quero tñ q̄ potētia sicut cōiuncti
in causatōez delectatōez q̄m̄
sicut vtilit̄ motus. **D**icit̄ sicut p̄nter

Partitio

sibi cōiunctū. si preterea generaret
sibi simile ad cōiunctionē sue speciei
natura non curasset adiungē dele/
ctationē in sensib⁹ gust⁹ et tact⁹ pl⁹
q̄ in igne qui fert ad locū suū ⁊ ge/
nerat sibi sile sine delectatione. Si
autē aialia dimisso sibi utili vel sue
spēi. querūt solū delectā. fit hoc p̄/
ter intentionē nature principalē. Si
vero cōiungūt vtrūq; nō errant vt
delectatio teneat opationē et fo/
ueat. **Discipul⁹.** Dicis ea q̄ phie/
sonāt et expientie. cōclude p̄inde
q̄ delectatio nō fit sine opatiōe ali/
qua cognitiua simul et motiua. q̄a
nec motiua vis sola sufficeret plus
q̄ in reb⁹ sine aia. Nec rursus sola
discretiua sine motu virtutis appeti/
tiue satis esset ad delectationis ori/
ginē. **Mag⁹.** Censes acute. porro
ternas acuti⁹ volo. qualis sit hec
cōbinatio sensus p̄cipientis et ap/
petit⁹ mouētis. Nec ideo q̄siuerim
si sint due potētie realiter et essētia/
liter distinde. vel sola ratione. Suf/
ficiet q̄ ad causādaz delectationez
mutuo se p̄supponūt. **Discipulus**
P̄supponūt scio nō aliē q̄ forma
līaz p̄supponit oculū dirigentē et
manū mouentē vbi neutrū p̄ se suf/
ficeret. **Mag⁹.** Exēplū placet. etsi
nō penit⁹ adequatū. Exēplū aliud
est de libertate arbitrii q̄ nō vnā s̄
duas p̄supponit potētias aut potē/
tie vni⁹ essentialis. duas rationes.
Quero tñ q̄ potētia p̄us occurrat
ad causatiōez delectatiōis. apprehē/
siua v⁹ motiua? Aut si sit penit⁹ res

Prima

ccxi

eadē querit sub qua rōne p̄us ipa
cōcurrit. vel apprehēdendo vel mo/
uēdo? **Discipul⁹.** Cur hoc i que/
stionē vocas. cū vis appetitiua aia
lis nō mouet nisi p̄us obiectum sit
apprehensū et sibi p̄ntatū. p̄tēa et
nō ob aliud vocat aialis. **Mag⁹.**
Quid si tibi monstrauero cōuersuz
ordinē inueniri. Exēpli grā. in hōie
q̄ potentiā hz reflexiuā sup se delēa/
tur ipē in obiecto p̄ apprehēsiōnez
⁊ vim motiua volūtatis. Cōuertat
et reflectat apprehensiuā ad cogno/
scendū q̄o et qualis sit hec delecta/
tio causata ex p̄ceptiōe p̄ma cōiuncti/
onis obiecti cōueniētis cū appetitu
q̄ est vis motiua solū vt sit non co/
gnitiua nec p̄ceptiua. Attēde soler/
ter hoc dictū. Cui⁹ ignorātia vel in/
consideratio multos fallit et inuol/
uit. Nesciūt em̄ secernē id q̄o attri/
buat virtuti motiue vt sic a virtute
discretiua et hoc p̄pter cōtinuitatē
mutuā ⁊ circūincessionē seu coexigē/
tiā. **Disc⁹.** In⁹ ex illis vsq; nūc sui
In⁹ frequētē turbatū ⁊ circūda/
tū me tenebris inueni ne cognosce/
rē illud dilucide ad q̄o quantū iaz
cōiecturo ducere me satagis. **Ma/
gister.** Nil admirandum. si discreta
coniunctim. et coniuncta discretim.
conciplantur aliter q̄ oportet con/
fusio subsequat. Cōcedis q̄ in p̄i/
ma causatione delectationis neces/
se est vim apprehensiuam in actu
suo p̄cedē. si nō tpe tñ ordie nature
Nūc aiaduēte postq̄ delectatio cau/
sata ē si vis cognitiua cognoscit hāc

Tractatus

¶

delectatione. constat quod inde consequatur
nova delectatio et reflexa qua fit ut
homo sciat et velit se delectari. **D**iscipulus.
Constat et expiri partim licet
vnicuique non per se. **M**agister. Quod
nunc similitudo a non per se nec discolor
quod causa precedat ordine naturali
perceptione delectationis istius secundum
de reflexe vtrum appetit vel vis pre
ceptiva sensus aut intellectus. **D**iscipulus.
Ideo apte respondere si
dixero quod ad hanc delectationis secundum
de perceptione neutra potestatem per se
primo. sola occurrit. sed ut diuinitas fue
rint et vnite ad prime delectationis
quod nunc obiectum habendam reflexe sup
se perceptione. **M**agister. Consequitur er
go secunda perceptio ad vnionem vtri
usque cause concurrentis nec potuisset
aliunde proprii reflexe delectatio nisi
simplex per se esset. **D**iscipulus. Per
quo contradicere. perge si placet ad
tertium bonum quod honestum nominatur.
Magister hoc proprium soli nature
intellectuali est ut ad bonum honestum
solum propter se moueatur. etiam si nihil in
de vtilitatis. nihilque delectationis ori
retur. quod quis in se tamen summe sit vtilis et de
lectabile. **H**onestum inquit tullius est quod
sua nos vi trahit et allicit sua di
gnitate. **F**inis itaque nature intelle
ctualis est ut suscipiat ad bonum ho
nestum quo solo fruatur. et in illo dele
ctata quiescat. **N**ulla ad hunc finem
attingit irrationalis creatura. quia
nec ad illum creata est memorandus
intelligendum et amandum. **C**ontempla
baris altissimam hanc et pulcherrimam
veritatem o altissima et pulcherrima

Sup magnificat

feminarum si danc ininuasti dum de so
lo israel quod sua interpretatione de vi
dens deum vel visio dei compleuisti can
ticum tuum. **S**uscepit israel puerum suum.
Discipulus. **P**roposueras inter
distinctiones ante dictas. de facie.
de velamine. de speculo. de clarita
te distincturum te insuper de transfor
matione. **M**agister. **A**pte recolis
simul et alia sunt de susceptione per
anagogiam (quam susceptionem transfor
mationem dicimus) addenda prioribus.
Pauses interim ab inquisitione et su
per hac susceptione transformationis
tredecim considerationes accipe.

Susceptio. **E**andem israel trans
formatiua sicut non
proprie dicenda est generatio vel trans
substantiatio. **S**ic nec proprie est natu
ralis alteratio. **G**eneratio quippe
tendit ad introductionem forme sub
stantialis qualis non introducitur in
hac transformatione quare non iare
possumus deiformem quare forma impi
mit diuinitati menti quale non habet ex
natura vel sola industria. **S**ed neque
mutatur aliqua res essentialiter in aiam
quemadmodum panis transsubstantiatur
in corpus christi. **P**orro naturalis alte
ratio fit per abiectionem forme prioris
contrarie. et hoc in melius vel in peius
Susceptio vero transformationis
deiformis non presup
ponit aut requirit homini variationem
per contrarias qualitates. **S**icut idcir
co magis illuminatio solis in celo et
medio pueri atque pueri. **S**ic a lu
mine superno illuminari debet tam vniuersa
lis quam particularis ecclesia sicut a sole luna

¶ Susceptio

¶ **S**usceptio
vntina qd in amore solo p
cognitioe solo. **V**ntas ita
de et colloquio pas habeo quo
vnt' delectat'is cognit' em' solu
is. **D**e' itaq' ai se sumi bonum
cognit' mouere vntu' conuare di
libo' ita' p'uro suo lib' triplici ra
tione general' boni' q' honori. de
libet'is et vntis. **D**ur' ita' aliis lo
quendo terminis vntu' in memoz
ut pulchritudo seu formositas. ut lu
citas et labozitas. **E**t deniq' ve
us immota lux. in quo tenore non
lit vnt' **J**obis testimonio. **E**t aut
ppietas lucis se edicare seu vntu'
de q' vntu' sp'it' lux admittit.
Spora vero vntu' admittit i
mmonitas et caritas sua cui' vntu'
foris nullam' terra se est. **V**nde
caritas q' q'ra' amon' emittas
vel vntas. **S**ic vnt' vnt' vntu'
vntu' vntu' **S**ic vntu' in deo.
magis fm' re' in polu' q' negati
u. **V**nde de vnt' negati
vntu' de formate q' vocat' vntu'
sic vntu' habet vntu' q' p'p'ri
no' p' vntu' vntu' negati. **V**nde
gat vntu' q' h' vntu' vntu'. **N**obi
do p' loq' q' duplex negati vntu'
vntu' affirmatiue. **S**ed vntu' vntu'
vntu' lux vntu' vntu' et p' vntu' vntu'
vntu' p' tota' se similitud' vntu' vntu'
vntu' q' h' vntu' vntu' vntu'. **V**nde
qua sapiens. **P**ulchritudine' vntu'
vntu' oculu'. **N**am oculu' magis vntu'
vntu' vntu' vntu' vntu' vntu' vntu'

Partitio .i.

Susceptio transformatiua pl^o consistit in pceptione unitiua q̄ in amoze solo p se vel in cognitione sola. Meritas ista concludit ex colloq̄o p̄us habito quo q̄sim^o delectatōis originē etiā sensu-
alis. De^o itaqz cū sit sūmū bonum obicit se mediate v̄l immediate dilecto israel puero suo sub triplici ratione generali. b. oni scz honesti. delectabilis et utilis. Aut sub alijs loquendo terminis illabit in mentez vt pulcritudo seu formositas. vt suauitas vt salubritas. Est deniqz deus immēsa lux. in quo tenebre non sūt v̄lle Jobis testimonio. Est aut p̄prietas lucis se cōdicare seu diffundē p̄ vniuersā sperā sue actiuitatis. Spera vero diuine actiuitatis ē immensitas et eternitas sua cui^o cir cū ferētia nullaten^o extra se est. Unde eternitas q̄i extra finios entitas vel unitas. Sic idē est penit^o cētrū q̄ circūferētia. Sic infinitas in deo. magis s̄m rē d̄i positue q̄ negatiue. **Domē** d̄o videt negatiuū. Sic ecōtra de finitate q̄ vocat^o finitō sic qz fines habeat v̄ltra q̄s p̄gredi nō p̄t. Est igit̄ hec negatio quā negat infinitas q̄i n̄ finibilitas. **Nostri** d̄o p̄ logicā q̄ duplex negatō reuolit affirmationez. S̄z p̄sequimur qd̄ sepi^o lux d̄ina cōdicat et p̄ducit suā sp̄ez p̄ totā se simillimā sibi q̄ eglez. p̄p̄t qd̄ h̄z pulcritudinē infinitā. de qua sapiēs. Pulcritudinē ei^o admirabit ocul^o. Nā oculo maxie ouente de pulcritudie iudiciū sic alijs sensib^o de salubritate et suauitate. p̄p̄tēa

ccxi

opat bono honesto bonū pulcrū qd̄ nec delectabil^o nec vtil^o vt sic includit rōez. **Amaret** eni est nec vtil^o estz nec delectabilis aliūde q̄ ex se. Porro si d̄ina pulcritudo solū se offerret indiuiduo creature rōnalis intuentā siue pluri sol^o intellectual^o ocul^o iudex esset. nō tact^o aut gust^o qua super re sequat^o alia cōsideratio

Susceptio transformatiua si p̄fecta sit p̄supponit indiuiduo creature rōnalis illapsū fieri verbi luminosi qd̄ est sp̄s adequata sue luci et hoc s̄m d̄tute adiuā sūme p̄portionatā et s̄m opatiōnē p̄fecte replentē om̄ez indigentia pueri isrl. ad hāc trāssformationez suscepti. Placet itaqz sp̄s pulcritudo. ec̄ p̄ se solā. S̄z virt^o sp̄s agēs p̄portionalit̄ in potētia receptiua. suauitatez inducit. Sicut et opatio replēs indigentia affert salubritate. **Habes** igit̄ bonū honestū i pulcritudine. habes delectabile i suauitate. habes vtilē in salubritate. habes p̄inde bonū omne. de quo ad moysen d̄ns. **Quidā** tibi om̄e bonū. **Concludit** iterū qd̄ susceptio trāssformatiua consistit in cursu om̄is boni et si nō formalit̄ saltē virtualiter q̄ eminent^o. hoc at̄ tale bonū in habitib^o deiformib^o est sola ḡra gratificās aut gloria cōsummate b̄tificās. **Susceptio** transformatiua nūq̄ potuit obtineri nisi per gratiam diuinitus infusam que radix est om̄is transformatiōnis deiformis et sursum vntōnis. **Continet** autem virtualiter

Tractatus .x.

in se fidem spem et caritatē cū ceteris habitib⁹ luminosis et affectivis taliter suo modo qualiter essentia aie originalit^r cōplectit^r suas vires **Q**mittat^r interim similitudo de diuina essentia respectu triū psonaz. respectu insup omnū rationū pfectionē in diuinis dicendū. qz nulla creata simplicitas isti p̄t adequari

Susceptio ^{vel par esse} transformatiua adu-
alis nō pcedit de cōmuni lege sine exercitio actuali mētis. faciēdo qd̄ in se est ad hanc susceptionē. saltez p̄ obicis cuiuslibet ablationē. **E**xēplū i sup naturalī forme rationalis introductione que naturales dispositōes p̄supponit in corpe. **C**ōcludēt ex hac duplici cōsideratione statim qd̄ absqz miraculo non fit susceptio transformatiua maxime gratificans. nihilomin⁹ illā asserere non fit certū euidēt. sine miraculosa reuelatione. **I**deo p̄pter cōsimiles motiones quas hz natura p̄ habitus adq̄sitos informes ad habit⁹ fide spe caritate qz formatos. hinc heretici p̄tinaces. hinc nōnulli infideles. hinc p̄cōres vanigloziosi de suis sentimentis sepe cōfundunt in estimatione sua. relaturi supplicium vñ premiū magnū cōsequi putant. **H**inc est illud. **C**adent a latere tuo mille qui se de latere p̄ximos arbitrabant. **E**t decem milia a dextris tuis statū xp̄ianitatis assecuti

Susceptio ^{transformatiua vicissitudinem hz recipi} p̄cā q̄ circularē **Q**timur similitu

sup magnificat

dine palpabili ex scripturis **D**ixit in **A**poc. xps. **E**cce sto ad hostium q̄ pulso. siqs̄ mihi aperuerit ianuā. in troibo ad eū q̄ cenabo cū illo q̄ ipse mecū. fit p̄inde illud de grāmatica hospes q̄ r̄cipit q̄ q̄ suscept⁹ habet **A**udis qd̄ xps̄ intrat vt hospes in aiaz. aiaz cibāt vt ip̄az suscipiens **E**t certe sic est tenendū simul q̄ admirandū. nō iā p̄ similitudinē si ad susceptionē eucharistic trāseam⁹. **Q**ui māducat inq̄t xps̄ meā carnē et bibit meū sāguinē in me manet q̄i hospes suscept⁹ a xpo. **E**t ego in illo q̄i q̄ suscipit in mētis hospitio. **F**elix nūmū puer israel hospite tanto. **F**elix nūmū duplicato atqz reciproco. **S**uscipit israel. deiformis n̄ spirit⁹ puerū suū. iure stupes ad **B** verbū o frater. **S**cis qz vocē ibm xp̄z puez n̄m. suscipit israel spūs suus deiformis suscipiēdo sacramentum **P**lane sic legis de eodē xpo. **P**uer nat⁹ est nobis q̄ fili⁹ dat⁹ est nobis p̄t hoc intelligi de puero **I**hu fm carnē q̄ p̄ te virginē puerperā dat⁹ est nobis et corp̄ alit⁹ nat⁹. **E**st ali⁹ mirabilior et nisi de se testis esset in credibilior sensus qz dat⁹ est nobis vt fit puer noster p̄ filialē susceptionē in vtero mentis israelitice concept⁹ et genit⁹. **Q**ui fecerit inq̄t volūtātē p̄ris mei ille me⁹ frater soror et mater est. **A**udis m̄ez. et cuius m̄ez. nōne pueri **I**hu? **S**ic est a patre puer et a p̄phetis et ab euāgelistis crebro xps̄ nōiat^r. q̄uis vir fuerit ab vtero **E**t iā inde f̄m ē nouū sup terrā qz mulier circūdedit v̄strū

Partio

Susceptio ^{transformatiua} **I**hu h̄c q̄ p̄ natura aucta
q̄ p̄ gr̄az adp̄tione filia q̄ p̄
arrancōi dignitatē sp̄s̄. fit q̄ n̄
mū gr̄e h̄c ab uno autē gratia
de puero **I**hu. et marie. et p̄ro
cipio vt in sp̄s̄ et sp̄s̄
f̄cōm in mo sp̄s̄ in mo fe
n̄ q̄ in v̄trō d̄cōp̄tōe p̄p̄ta o dei
t̄m̄s̄ aima et simul sp̄s̄a v̄trō
h̄cōp̄tōe t̄m̄ p̄v̄trū nō iā vt h̄cōp̄
t̄m̄ nō iā vt v̄trū nō iā vt v̄trū
cū nō vt sp̄s̄a qualicūqz. sed vt
sp̄s̄a et v̄trū t̄m̄ filia qui cōp̄t̄
in vtero mentis q̄ m̄tōne rot̄s̄
gr̄e. filia q̄ f̄cōm̄ in vtero mētū
genit⁹ p̄ m̄tōne v̄trōm̄. **H**ic
q̄ paruit p̄ opa caritatis cōm̄
ue vel imp̄t̄e donec in mundum
natait p̄v̄trōm̄ gl̄osie. **I**hu
et aucta n̄m̄s̄ et recte videt si
nō v̄trōm̄s̄ sp̄s̄a p̄ filia⁹ esse
q̄ v̄trū t̄m̄ trahit aie lande et v̄trū
v̄trū. **O**m̄ia que v̄trū sunt filia
m̄tū. **P**aulus qz v̄trū p̄v̄trū
ris v̄trū f̄cōm̄ in v̄trōm̄ sp̄s̄. **E**t
v̄trū q̄ p̄v̄trū v̄trū. **I**hu me⁹
es tu. v̄trū v̄trūm̄s̄ v̄trū. **E**t
Et v̄trū f̄cōm̄ata es. t̄m̄ v̄trū
reuertere et ego suscipia te

Susceptio ^{transformatiua} **S**usceptio ^{transformatiua}
habilitat^r effēda ē p̄
laplū q̄ stante nec peccatū natura
h̄cōp̄t̄ p̄v̄trū qz non matris est et
in terrā creare qz peccatōes n̄m̄
m̄tū. **R**atio. **N**ō em̄ h̄cōp̄t̄ v̄trū
v̄trū v̄trū sicut gratia v̄trū

Partitio

Susceptio transformatiua red
dit aiaz verbigena.

Ipa siquidē q̄ p naturā ancilla est
q̄ p grāz adoptionis filia. q̄ p s̄b/arrationē dignatiuā spōsa. fit p ni
miā grē supabundantiā grauida
de te puero **I**hu. te marito. te viro
te sponso vt iaz sponus et sponsa
sint duo in vno spū. imo in vno fe
tu q̄ es tu dñe **S**uscipe p̄p̄tea o dei/
formis aima et simul sponsa dicta.
Suscipe tuū puerū nō iā vt hospi
tē tuū. nō iā vt dñm. nō iā vt ami
cū. nō vt sponsū qualēcūqz. sed vt
sponsū et filiū tuū. **F**iliū qui concipit
in vtero memorie p infusione rois
grē. filiū q̄ format in vtero intelli
gentie p infusione deiformē. **F**iliū
q̄ parurit p opa caritatis elicit/
ue vel impatiue donec in mundum
nascat pennitatis gloriose. **V**ide/
or audax nimis et recte videor si
nō testimonijs sc̄pturaz fulcit̄ esse
q̄ deū esse tradūt aie sancte et isra
elitice. **O**mnia que dicta sunt filioli
mei inqt̄ **P**aulus quos itez partu
ris donec forme in vobis x̄ps. **E**t
dñs p p̄p̄baz amos d̄t. **V**ir me
es tu. dux virginittatis mee tu es.
Et itez. fornicata es t̄. tñ ad me
reuertere et ego suscipiā te

Susceptio transformatiua mi
rabilioz effecta ē p
lapsū q̄ stante nec peccāte natura
fuisset **P**rimo qz non maius est ce
lū et terrā creare q̄z p̄ccōzes iustifi
care. **R**atio. **N**ō em̄ hz positiuū cre
atio contrariū sicut contrariā iustifica

Prima

CCXX

tioni p̄ccm. **R**ursus in creatione so
la potētia considerat̄. h̄ in iustificatio
ne sapientia simul et beniuolentia.
Nec min⁹ cū potētia pensat̄. **Q**uid
sapiētī⁹ q̄z vt vincat sapia maliciā
et ita vincat q̄ ex ea sit elicē maxi
mā iustitiā? vult exhibē sūmā beni
uolentiā. vult exercē sūmā potētīā
in debellando p humilitatis deie/
ctionē omnē supbiā. **C**onferebas
hec verba frequenter in corde tuo
Digo dignissima nec satiabar is dul
cedine mirabili sup hac susceptiōe
israel puēi sui **H**inc deuotū tibi est
exactione pia dirigūt in p̄sa votuz
Nec abhorre p̄ccōzes sine quib⁹ nū
q̄z fores tali digna filio. **T**u quoqz
Gregori sic exclamasti **O** felix cul
pa **E**ue q̄ talē et tantū meruit h̄re
redēptorē. addam⁹ susceptorez. **O**
certe necessariū **N**ōe p̄ccm qd̄ x̄pi
sanguine deletū est. **N**oli p̄pter hoc
extolli o culpabil eua. noli tibi blā/
diri p̄ccōz **A**dā. qz dei benignitas
omnipotēs nō impotēs v̄ra pueri
tas talē meruit redēptionē et susce

Susceptio (ptionē exhibuit
transformatiua cla
rior q̄nqz nōnunqz obscurior inue
nit̄. **P**rouenit hoc p̄ncipalit̄ a bñ/
placito suscipiētis actiue sed dispo
sitiue a d̄ditōe suscepti. **N**ox inde
est illa pauli. **T**rāssformamur d̄ cla
ritate in claritatē. qz videlicet alia
claritas solis et alia est claritas lu
ne. sicut nō par sp̄ est reuelatio faci
ei. **T**enet dñs in manib⁹ lucē t̄ **S**i
vult videt̄ ait **A**ugl̄i nō. non. **S**ic

E i

Partitio

similiter venit ad hoc caypha pphete. Hic non a se ipso. venit enim ut filios israel in unum congregaret. congregatione non tam locali quam spirituali. in una fide. in unum ovile. in unum nidulum sub alas amozosissime circa fetu galline que est eterna sapientia christus ihesus

Susceptio quelibet a deo. nomine propriissimo. dicitur potest vnitio siue spiritualis susceptione accipias. siue per allegoriam. **Mysterium** quippe incarnationis quam celebratum est. finis suus totus fuit vnitio. Tunc enim fecit christus utraque unum dum unxit imaginem. dum factus est lapis in caput anguli. dum catarata est in terra parthorum bone voluntatis. pace reformata celestium cum terrenis. Si vero per tropologiam. si per anagogiam susceptione israel pueri consideret. quod aliud videbitur quam vnitio. hoc est ad unum collectio et ad unum exaltatio. ad unum impletio restitutio et ouersio humilium mente cordis sui. **Disc.**

Sile quod sile. iam satis est mihi. iam qui luce serenitatis infusa. omnis consummationis video finem. Consummatio sermonum enim ista est. procul dubio. **Det** hoc unum deus et dicemus sufficit nobis. credemus dicenti sufficit tibi gratia mea. **Mg.** Estuas gaudio nouo. quam non plus omnia quam protulimus milies audieris tamen a scriptis euangelicis. et apostolicis. tamen a collationibus mutuis quibus ita frequentius insertus est sermo de theologia mystica doctore Dionysio. **Disc.**

Audiui fateor et legi. nunquam uero mentem ita perstrinxit quodam ut nunc in-

Prima

ccxxv

tima preceptio. **Quoniam** ita mihi sapienter uerbum hoc hominis pleni fide et spiritu sancto. **Stephanus** loquitur. **Domine** ihesu suscipe spiritum meum. **Ad** uerbum nonne consonant erat ad uerbum marie siue canticum. **Susce.** israel. puerum suum. **Hoc** plene mor effectum est secundum anagogiam dum obdormiuit stephanus cum domino in pace in id ipsum. **Mg.** Gloriosus deus in sanctis suis. mirabilis in maiestate et magnificentia que nunc magis aperuit intellectum ut intelligeres scripturas in sua colloquutione. hic in uia sub pegrina licet effigie tetigit cor et strinxit quo susceptione eius perciperes. ne dum per disciplinam doctrinale experimentale cognitione. **Hec** est cognitio cum qua et sine qua non adquiretur et gustatur sapientia mystica. **hec** susceptione uniuersa sancti israel regis nostri **hec** collectio humilium mente cordis sui. **hec** sola diuidit inter ciues iherosolymitanos et babilonis. **hec** sanctificatio. **hoc** regnum **hec** uoluntas dei. **hic** panis substantialis. **hic** liberat a malis culpe. pugne. et pene. **Amē.** huius est sine mense uel defectu mixto cuiusuis nature per momento hominum experientie. **Crede** mihi quam uel expertis mere gratis datur. quibus non soleat dari nisi desiderantibus querentibus et pulsantibus. **Denique** uim patitur que si cui datur **Conferet.** aliquid nihil agentibus. quibus aliquid agentibus. quibus somnolentis raptim ut subito nescire possis quam ueniat aut que vadat. **Cur** ita? **Plane** ne tuo merito uel industrie ascriberis susceptione uisitacionis sue.

E Z

Tractatus .x.

sed dic tps bñplaciti de'. **D**iscipulus. Loq̄ris expta. Sufficit ad exemplū paulus supabūdant in miraculose visitatis et susceptis testimoniis. **M**agister. Crede tamē q̄ nō idcirco tibi prohibenda est. vel alteri lectio. non allocutio deuota. nō meditatio solers. nō oratio frequēs et feruida. nō demū sacramentalis susceptio. q̄ si rite fiat superat vigor ei' attractiu'. **H**ec om̄ia spiritalis exercitij documēta. Crede equidē. dū in ortis ecclesie habitas cōsecratiōis tpe assūt amici angeli. auscultāt. fac dilectū audire vocez tuā. Ostende ei faciē tuā si decora est. Sonet vox tua in aurib' eius si suavis est. **D**iscipul'. Docueris obsecro que sit illa vox quaz audire petit dilect' meus mihi. **M**ḡ. Doceat te finis et cōsumatio cantici canticorū qd̄ iūgem' ad hoc psalteriū fuge dilectē mi assimulare capree hinnulo q̄ ceruorū sup mōtes aromatū. **D**iscipulus. Mirabilis vero talis est amice vox ad dilectm petē vt fugiat. quo absente nihil iocundū. cui' p̄ntia nil optabili' esse p̄t ad votū. **M**agister. Ignorās mysteriū nescis qz nō p̄t altera p̄rius ad dilectū fieri p̄ntia q̄ si fugiat ipse sup montes aromatū. nō qualicūqz modo. s̄ ad similitudinē capree hinnuli q̄ ceruorū. Mos est capree solitudinis secreta diligere. Caprea quasi captens alta. Secretū similitē mutuū q̄rūt dilect' q̄ dilectā. Nūc in foraminib' petre. nūc in

Sup magnificat

cauerna macerie. Petra at̄ est x̄ps crucifixus p̄forat' et in latere cauerat'. Secretū vero nouissimū et vltimū est sup mōtes aromatū. montes q̄ suscipiūt imo dāt pacē populo. **T**erep̄ qd̄ querit hinnul' ceruorū dū fugit p̄ deserta montium puto redit assidue ad vbera matris. in cui' antro quiescit et sinu. **S**cis at̄ qz se refert et om̄ia fili' sp̄ ad patre. **I**pse hinnulus gratissim' ad ceruā carissimā sapientiā ingenitā cōfert. **C**oncludo tandē q̄ sonet hec delicatissima vox in amozato per amozē. dilectē mi qd̄ p̄ adiunctam oro te petis similitudinē nisi vt fugiat dilect' ad p̄ez. quo ibidē qui escente trahat dilectā suaz secū. collocet nō iam in ortis vbi sūt amici. sed solā cū solo. vnicā cū vnico deliciosus amator cōplectat'. **S**icut in eodē lectulo florido. sicut in lectulo salomonis pacifici. sicut in cubilib' sponsi. vbi sponsa dicat ex sentētia dilect' me' mihi tot' et vnic' coniungit et ego illi. **D**icat' suus dei formis spūs iam israelita p̄ limpida visionē. **J**am puer amplexat' p̄ intimā susceptionē. **J**am suus effectus heres p̄ filialē hereditariā qz possessionē. nūc quidem in spe sub certa expectatione futuroz suscipit israel puez suū. **D**iscipulus. **B**ñdixit' deus et magnific' in sanitate desero iam ex animo alias questionēs om̄es p̄ dulcedine vborū istoz. p̄ suauitate mellei spūs sapientie. **M**ḡ. Placet ad initium

Partitio

regredi nō potest. **L**ando placet deus. **O**ne spūs in ipm magnificat. **M**ea dōm qz suscipit me' es.

Explicat prima partitio

Sequit altera partitio. **A**pe colloquū et meditatione p̄ vobis ergo.

Explicat israel puez

Solape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Dilect' israel puez. **S**olape me dicit ceruū in bonum. **E**stus in spūs meus.

Partitio

¶

regredi nō ratiocinando. sed iubi-
lando. placet ocinere cuz exultati-
one spūs in id ipm. Magnificat aia
mea dñm. qz suscepit israel pueruz
suum.

ExPLICIT prima partitio

Sequitur altera partitio.

qñ per soliloquiū et meditationes
p notulas triginta.

Suscipit israel puerz suū
Suscipe me dñe seruum
tuū in bonum. Seruus
tuus sit spūs meus qui
desiderat esse israel puer tuus. Mul-
ti dicūt anime mee nō est salus ipsi
in deo eius. Dicunt hoc crebro ca-
lumniatores supbi. mūd°. caro. de-
monia. Tu at dñe susceptoz meus
es. glo m. et ex. ca. me. Caput meū.
mens mea dñe qz capiat te Caput
em̄ a capiēdo nomē hz. Sed nec
altera est assignabilis dñā potioz
mentis ad rēliqua om̄ia mente ca-
rentia nisi qz capax tui est et parti-
ceps esse p̄t. Capax p̄ intrinsecam
additiōē. memoriē. intelligentiē. et
volūtatiē. Particeps vero. i. p̄fecte
capiens. p̄ habit°. ad° qz sup addi-
tos. maxime per illapsū deiformis
grē tue. Suscipias igit̄ me fm̄ elo-
quiū tuū. suscipiā et ego te p̄ amo-
rē tuū. Quid hoc suscipe. nisi sursum
me cape in mentis mee cenaculuz?
Dñe inclina celos tuos et descēde
yt ascendā ad te adiutor me⁹ tibi
psallā qz de⁹ susceptoz me⁹ es. Ad
hoc em̄. fecisti me de⁹ me⁹ mia mea

ccxxij

Propterea p̄cor ⁊ obsecro suscipe
me recordat⁹ misericordie tue. Sūt
vane susceptiones hoc est sursum ac-
ceptiones mentis mee de te quousqz
qz veniat cōsumatio. quousqz dexte-
ra glorie tue suscipiat me in finem.
Susceptio at̄ enigmatica creatura-
rū extrinsec⁹ est. Interi⁹ capio te int⁹
in aia mea. nūc p̄ speculū cognitio-
nis et amoris. nūc in eisdē speculis
q̄ sūt cognitio et p̄ceptio dilectiua
quib⁹ interim cōstringis ⁊ allicis ex-
pimentali⁹ paupculū cor meū susci-
piēs ipm h̄ nō in illa qua refulges
claritate in id ipm. nō in illo torrē-
te voluptatis tue. Cū hoc factū fu-
erit yt ita suscipias me et ego te. fi-
et illud de ps. Satiabor cū apparu-
erit glia tua. Dic benignissime pu-
er Jhu. dic spiritui meo quē imple-
as dono tuo. Ecce puer me⁹ quem
elegi. quē suscepi. quē amplector. cui
bñdico. Olim ferebas indigne siqs
phiberet pueros ad te venire. Me-
nio ad te suscipe me. Si effcis foras
venientē ad te. quō suscipies fugiē-
tē? Ubi est illa vox mansuetudinis
tue. eum qui venit ad me nō effcias
foras? Scio dñe docēte te p̄ sc̄ptu-
ras qz est puer et puer. Puer sensib⁹
et nō malicia vel morib⁹. qualis est
puer centū annoz maledict⁹. Nolo
dñe talis inueniri puer. h̄ in quo sit
innocētia. hūilitas et obediētia q̄-
lis appellat⁹ est dauid annosus iaz.
qualis abraā centenari⁹. Collegit
vn⁹ septē pueroz additiōes aduer-
sarias septenario vicioz. Sūt puēi
E 3

Particio

¶

expositū. hz mystic' israel dū iacob
est duas sorozes libeas in vroz
Lyam et **R**achel. **H**abet **L**yā vim
affectiua. hec laboriosa ē fm nomē
in exercitio virtutis. **H**uic **L**ye de/
est oculus intelligentie pspicaci. **H**z
idem **J**acob mystic' rachel decorā
et simplicē instar ouis fm nomē scz
Hec est intelligentia supioris rōis
q se versat in exq̄sitione veritatis.
specialit' pncipij. **D**at vtriqz ancil
la sua. seruit rachel i imaginatio nō
qualiscūqz nec brutalis sed cū rati
one participans. **D**icit' hec bala **B**
est inueterata. loquit' pridē incessā
ter etiā dū sola est more senū. **S**en
sualitas at vel sensualis appetitus
obsequitur **L**ye. **E**st ipi nomen
zelpha. interpretata os inhians. q̄a
neqz visu neqz auditu teste salomo
ne. nec alio sensu satiat' in hiando
seu desiderando. **C**eteri' **J**acob vir
videns in p̄mis paupertatē suā gene
rat affectū timoris ex **L**ya. **D**icitur
iste ruben fili' visionis. **S**ignific' p'
hūc effect' doloris **S**imeon hic est
exauditio. qz q̄ vere dolet et peni
tet p̄tin' exaudit'. **S**equit' terti' fi
li' dicit' **L**eu. i. additio qm̄ post ti
morē et dolorē addit' spes. **Q**uar
tus in filiis **L**ye **J**udas cōfitem' vel
cōfessio subsequit'. hic est amor aut
gaudiū. **C**opulat' em̄ **L**ya q̄ est bo
na voluntas deo tanqz viro suo p
gaudiū. amorosū. **T**ernens at **R**a
chel sorozē **L**yam scz voluntatē to
tā. plis fecunditate letantē. zelat et
ipa parē. **E**t qm̄ hz timorē q̄ est p̄n

ccxxvii

cipiā sapientie. hz et amorē q̄ tra
hit rōnis oculū videre dilectū. desi
derat ipa rachel agnoscere deum
quē **L**ya timet et diligit. **A**duero qz
necesse est agnitionē p̄us a sensu et
imaginatione fieri dicentibus hoc
p̄ho. ap̄lo. et experientie sono. **D**at
rachel ipi **J**acob sponso suo balā
ancillā insensualitatez. **S**uscipit ab
ea duos filios spectātes ad imagi
nationē iunctā rationi. **U**n' ē dan
qui cōsiderat speculat' et iudicat de
malis futuris in maloz damnatio
ne **N**eptalim alter fili' cōsiderator ē
bonoz futuri seculi. dans eloquia
pulcritudinis nūc in canticis canti
coz. nūc in psalmis. et iuxta nōis
interpretationē. nūc vti' cōpatione.
modo cōuersatione recognitō futu
ra. **H**ozro dū **L**ya cōspicit ancillā so
rozis **B**alam peperisse geminā hāc
prolē dan et neptalim. puocat tra
dere similit' ancillā suā nōie zelphā
in sinū viri sui. **F**it ita. **R**ascit inde
duplex sibi fili' **G**ad et **A**zer. horū
interpretatio est beatitudo et felici
tas. qm̄ beati sūt et felices qui post
speculationē eternozū hinc maloz
hinc bonoz pariunt in sensualitate
q̄ est iuncta voluntati imo partici
patue voluntas. **P**arūt inquā du
os filios quoz p̄m' est vigor absti
nentie. sc̄ds vigor patiētie. **A**ccipe
quō beati sūt qui lugent vt **G**ad.
beati qui p̄secutionem patiunt' vt
Azer. **T**erū post hoc tps ruben iā
adultus ingrediens et egrediens.
inuenit mandragoras bone fame.

E x

Tractatus .x.

qm̄ qui abstinentes sunt et patientes sūt cū timore dei collaudantur **Bonus odor xpi** inquit su m' apostolus. **Rachel** vero petit partem mādragoraz quas totas **lya** dat libenter rachel. qz subicit se ratio/ni quatin' viro suo copulet. **Jā** em̄ nihil ad famam respicit sed ad dei gloriā. sed ad futurā viuentiū terrā et quietē. **Dicit e' sentētia.** Quid em̄ mihi est in celo. et a te. quid volui sup' terrā? **Supere**st igit' vt **lya** generet duos filios q' sūt **Isachar** et **zabulon**. **Isachar** est asin' fortis sibi vilescens qui vdit requiē haud dubie eternā q' esset bona. et terrā supple viuentiū q' esset optima. et fact' est tributis spūaliū exercitiorū seruiens. q' inter terminos habitauit. neqz em̄ querebat esse in terra. neqz poterat in celo. **fecit quod potuit.** **Inter terminos habitauit.** positus hic in orizonte diuinorū et hūanorū. crebro vertebat oculos ad diuina. **Quint' iste est filius lye** qui est gaudiū spūs. et amor boni quē osequit' sext' filius q' est zelus fact' in odio mali. **hūc sextum lya mater appellat** dotē bonā. **Nā** que melior dos zelo aiaz q' odio victorū! **Nomē** et' hūm laudē suā **zabulon** habitaculū fortitudinis. **Nā** quod aliud habitaculū forti' q' vbi morat' emulatio dura sicut infer' veniens ex gaudio diuini muneris dilectione q' vt mors fortis est cuius lampades sūt lāpades ignis atqz flāmaz. **Patuit in martyrib' zelan**

Sup' magnificat

do salutē aiaz. quoz caritatē multē psecutionū aque nō potuerūt extinguere. nec flumina voluptatum obuere valuerūt **Rursū** vero satis est pbabile q' zelus dū exerce' ofendit in multis et dū currit incurrit si nō inde nascat' sancta verecundia corā deo. quā nō iam' dynam in feminino sexu ppter minozē q' in viris fortitudinē. **Et** qz ppter fornicitatē pl' allicit. **Quid** em̄ apud deū. qd apud hōies gratiosius q' humilis verecūdia post tot' sctos mores p' genitos. quales dixim' sex lye filios? **Sūt** isti sex principales affect' volūtati. moderati simul et ordinati **Item** virt' qd aliud est q' dilectio vel affectio v'itatis moderata p' rōnis normā. et ordinata p' volūtatis intentionē **Modia** sunt. **Timor.** dolor. spes. gaudiū. quos sic nōiat p'sa. **Spes.** meror. metus. gaudiū **Eubinde** sūt amor boni zelus vel odiū mali. **Adiungunt'** filij quatuor ancillaz. **Bala** quippe genuit duplicē speculationē. vnā inferni. alterā paradisi. **zelpa** autē genuit duplicē in sensualitate affectū. vnū q' est rigor abstinentie. altez q' dicit' patientie vigor. **Sed** ve filijs hominū a scandalis qm̄ nō est hō qui viuat et nō peccet. non est q' nō hostilibus qnqz pateat insidhs. **Ecce** dū p'dicti omnes filij **Jacob** circa pascendos greges bonarū actiōnū ad proximos occupant' **Dyna** soror iam adulta nec se continēs in solo mentis habitaculo egredit' vi

Partitio
vere mulieres regiones
lus est hic per arduas
s'plor aliq' dum tenet
fornaz ruz nō p' comparat
confortat' **Bona** sua iam
ta in cōfessionē rōntentē lu
am deo. lo' gloriā font' exp
Volunt' deo mōo opna qui
lūda rēuēntia dū fatigat m
do gloriā ridet. Sed a quo
vltim' opna in cōfessionē vere
te. **Certe** a labore aūmo leg' a
tōm qui interpretat' laboz qui
git' **Sicut** qui sua interpretati
cut et obone notat alium. **Q**
em' Italoz q' rane gloriā d
suis rēuēnt' vel de rēuēnt' d
de **Amor** igit' p'ue excellē
nerat rānam gloriā que v'it
quos obtinaz opime et vici
Offert' a' ablatio' ad compē
dum furorū fratru opna. **Sp'it'**
ille offert' cōfessionē mores su
omnes leg' p' gloriā vera laboz
v'itū. **apparet** in suis moxib' a
v'itandoz. **hōc** cōfessionē f
ta p'nt hominū gloriā. tres v
es quā mas cōfessiones tran
eunt. **vultu** et len' voloz
spes nō hūm laudē arripes
d'hs suis v'itū in omnes ma
sub sp'icem et emet' habitans
riles quozq' suas oratōes occi
dū dolor est grauior'. **Sp'it'**
p' gloriā exprobratiōis. **hūc**
gloriā exprobratiōis. **hūc**
ut. **Dolor** grauis est quia per
v'itū q' tēri' famā. **laboz** q' graui

Partitio ij

dere mulieres regionis illi: Egres-
sus est hic per curiositatē dum vitā
aspicit alioꝝ. dum deniq; mores et
formas vite eoꝝ comparatione sui
considerat. Gloria sua iam non to-
ta est testimoniū conscientie sue co-
ram deo. sed gloriā foris expetit
Violatur hoc modo dyna que est
sancta verecundia dum satagit mū-
do gloriosa videri. Sed a quo vi-
olatur dyna id est iudiciū verecū-
die. Certe a labore asinino scz a sy-
chem qui interpretat labor quē gl-
gnit Emor. qui sua interpretatione si-
cut et actione notat asinum. Quid
eni stultius q̄ vane gloriari de nō
suis virtutib; vel de receptis aliun-
de? Amor igitur p̄te excellēte ge-
nerat vanam gloriā que dynam
quāvis obnitatur opprimit et violat
Offert se nihilomin; ad compescē-
dum furorem fratru dyna. Sychē
iste offert circūcidere mores suos
omnes scz p̄ gloria vera laborare
vt nihil appareat in suis moribus
inuerecunduz. Hac circūcisione fa-
cta p̄pter hominuz gloriā. tres di-
es qui sūt tres cōsiderationes trans-
eunt. dum symeon et leui dolor et
spes nō h̄m scientiam arreptis gla-
dijs suis insiliunt in omnes mares
sub sychem et emor habitantes. vi-
riles quoq; suas opatōes occidūt
dū dolor est grauissim;. Symeon
p̄ gladiū exprobrationis. Leui per
gladiū exactōnis impossitilis seu-
unt. Dolor grauis est quia perdi-
derūt exteri; famā. Labor est grauis

eccle

oz. qz p̄derunt interi; innocenti-
am. grauissim; qz demeruerunt ge-
hennā. Quanto satius erat h̄mōi
filios opationū custodire sub reli-
gionis disciplina. ipos quoq; pau-
latim bonos efficere p̄ intentionē
melioꝝ q; furore pertinaci ⁊ emu-
latione dura inutiliter exprobran-
do et plus exigendo q; poterat p̄-
dere simul ⁊ opprimere? Videmus
quēadmodum necessaria sit post
et inter virtutes oēs discretio quā
p̄ sui nobilitate non est nata parē
nisi rachel ratio superior. Est iste p̄-
mus rachel filius in ordine filioꝝ
vndecimus Jacob patriarche q̄
nominatur Joseph scz accrescens
quoniā expimentis crescit assidu-
is et virtutibus excolitur dū plus
viuit. Facit huic pater tunicaz tala-
rem quia solus ad talos cōsumma-
tionis opera perduxit. hūc odiunt
fratres sui dum modum vult eis
imponere. dum impetus refrenare
Accusat eos apud patres crimine
pessimo quod est ypocrisis quia si-
mulata equitas nō est equitas sed
duplex est iniquitas. Rursus inter
hec Ruben violat balam dū nimīū
grandis effectus est qz timor si ni-
mius est dum se custodire nitit; for-
mat inutiles imaginationes quib;
se conuoluens a salutaribus impe-
ditur. Tandem ipse Joseph dum se
met excolit quotidie per prudenti-
am fit maior. Mater eius Rachel
conciplens et parturiens anxī
doloris desiderio Benjamin

Tractatus .x.

hic est filius dextre. filius in potioribus donis celestium collocandus. moriturus in eius partu. Rachel. quia dum celestia mens rimatur oportet ut ratio succubatur. et huic vite moriturus quia non videbit me homo et visuet ait dominus ad moysen. Hic est beniamin adolescentulus in mentis excessu. Et ubi? Est nempe in ecclesiis ubi benedicitur domino. Et que sunt ecclesie nisi conuocationes tam cogitationum quam affectionum sanctarum? Psallunt meditationes sancte domino cum iuenculis inspirationibus tympanizationibus in corpore mortificato. Preueniunt principes angeli. Iuncti psallentibus in medio iuencularum tympanistrarum. Ibi beniamin adolescentulus in mentis excessu. Suscipit dominus hunc puerum israel quam amantissimum est dominus. et habitat confidenter. et in eo sicut in thalamo. tota die amozabitur. quia manet in caritate. et omnis talis in deo manet et deus in eo. Denique deliciosus puer inter humeros dei per mutuos amplexus requiescit. Dixit in excessu suo omnis homo mendax. quia iam factus super hominem dicit in excessu mentis sue per humiliationem huius miserere. Projeci sum a facie oculorum tuorum. Usquequo domine auertis faciem tuam a me. quam facies tua plena est gratiarum quam adhuc velamine mortalitatis huius celas a me. O quantus vendit dominus noster Joseph in egyptum tenebrarum harum. quotiens iste frater suus beniamin minus descendit ad eum. Jungit osau-

sup magnificat

la cum amplexibus dum discretio prudens in humanis et contemplatio prudens in diuinis. vna veritatis sententia veniunt. Sic iustitia de practiciis. et pax de speculatiuis osculate sunt. Cur ita? Nimirum quia misericordia et veritas obusauerunt sibi. de quibus vterque gloriatur. Misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me. Et tu domine Iesu. per quem facta est misericordia et veritas. cuius currus est decem milibus multiplex. Currus igneus vehens ad celestia. Cuius equitatus victoriosus est in curribus pharaonis. trahens sponsam ad te. Suscipe seruum tuum in bonum. non calumnient me superbi inimici mei. dum loquar eis in porta obitus mei. Obstituatur sapientia tua. suscipiens causam anime mee furores calumnie sue. recordatur soli misericordie tue. domine Iesu spes vltima anime mee: **Explicit**

Incipit tractatus .xi.
Drammaticus sub duplici partitioe sup illo versu. Sicut locutus est ad patres nostros. Prima partitio de contemplationibus marie sup locutione dei per prophetas et maxime per semet ipsum incipiendo ab euangelica narratione. iuxta compilationem nouiter factam que dicitur vnum ex quatuor per notulas quadraginta sub rubrica prima. In principio erat verbum. Non datur intelligi quantum sup reliquis sermo pretiosior esse posset

Partia
Iacobus dicitur
res miris
Mullane
moris olim
ms est in p[ro]p[ri]o
tis Doulline locut[us] est in filio
seruabat de maria. h[ic] scribitur Luc
oia verba hoc dicens in con
in. Et scribat de nouo noua ser
er. Et h[ic] erat p[ro]phetas q[ui] p[ro]p[ri]e
de obitu suo noua et vetera
m[er]itis et sp[irit]u q[ui] v[er]itatis suo ser
oia p[ro]p[ri]a v[er]itatis et noua.
siqu[od] duo p[ro]p[ri]a no[n] obicit
Job. Simil[iter] loquit[ur] de et ip[s]i
reperit. Quid p[ro]p[ri]a v[er]itatis p[ro]p[ri]a
reperit. Simil[iter] loquit[ur] est
duo h[ic] ardui q[ui] p[ro]p[ri]a de
bi d[omi]ne misericordie. **Maj[or]**
tus est h[ic] de locut[us] est in
dupliciter. Simil[iter] in terminat. ma
applicat in t[er]m[in]o. verbu[m] simel in ce
ntaz locuti no[n] reperit. Et v[er]itatis
t[er]m[in]o multa auertit. **Et** q[ui] p[ro]p[ri]a
que h[ic] duo misericordie et v[er]itatis
tas leuocatas. **Contra** inde v[er]itatis
fuit cantal[us]. **Et** misericordie
v[er]itatis a p[ro]p[ri]a in p[ro]p[ri]a t[er]m[in]o
rib[us] in sup[er] quo v[er]itatis h[ic] v[er]itatis
est. **Dispositio** h[ic] v[er]itatis est t[er]m[in]o
ni. **Et** h[ic] in t[er]m[in]o a nec intrinsecu
collocatio si reciderent collat
marie sup[er] v[er]itatis illis que locu
est d[omi]n[us] in p[ro]p[ri]o et p[ro]p[ri]a. q[ui] p[ro]p[ri]a
locut[us] e[st] in filio qui fuit semel
ai d[omi]n[us] loquit[ur] est. **Maj[or]**
no re magnifica valde. et au[tem] m
quod dicitur no[n] sit finis. **Dispositio**

Paritio

Sicut locutus est ad patres nostros Magister Multifarie multisque modis olim deus locutus est in patribus et prophetis. Nouissime locutus est in filio. Cōseruabat autem maria. sic scribit Lucas omnia verba hec deferens in corde suo. Cōseruabat ne dum noua sed vetera. Sicut erat paterfamilias qui profert de thesauro suo noua et vetera. Similis et sponse que dilecto suo seruat omnia poma vetera et noua. **D**iscipulus. Quo pacto non obuiat deum Job. Semel loquitur deus et ipsum non repetit. Quia propterea uerbum patris non repugnat. Semel locutus est deus. duo hec audiui. quia patris dei est. et tibi domine misericordia. **M**agister. Locutus est semel deus. locutus est etiam multipliciter. Semel in eternitate. multipliciter in tempore. uerbum semel in eternitate locutum non repetit. Ex uerbo temporalis multa audiunt. **I**nter que precipue sunt duo misericordia et ueritas seu potestas. Cōterit inde uersiculus cantici huius. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. **S**uper quo tractatur habitus est. **D**iscipulus. **H**abitus est memini. **E**sset autem iocunda nec infructuosa colloquutio si recenserent collationes marie super uerbis illis que locutus est dominus in patribus et prophetis. que preterea locutus est in filio qui fuit semine abrahe cui dominus locutus est. **M**agister. **L**ocas ad rem magnificam ualde. et cuius magnitudinis non sit finis. **D**icam tamen ex

Prima

ccxx

in finitis paucissima que maria deferrebat in corde suo de locutione domini. **T**u ex minimis collige quantum magna potueris. **I**nterroga paruere quantum uolueris super his omnibus que contemplantur est mens marie sapienter. **V**ideo autem ita ueniēter incipe si dixeris contulisse maria in corde suo. quemadmodum profecerit omnia que sibi dicta fuerant ab eo iuxta cognate Elizabeth uaticinium. **E**st enim magnificentie proprietatis. consumatio fortis inchoatorum. sicut ad magnanimitate spectat aggressio considerata magnorum. **L**audans igitur et magnifice gratias agens domino cuius perfecta opera se continebat in psalterio hoc decacordo per mentis iubilum. **D**iscipulus. **P**lacent ista. **M**agister. **L**icet autem de multitudine magnificationis marie multa perquirere. **M**ulta iam sane dicta sunt sed eo plura supersunt tanquam de infinito quodam pelago cuius quantitate non molis sed uirtutis accipientibus semper ultra contingit accipere. **N**eq; uideamus idcirco ab hauriendo desistere. sed insistere ad refocillationem animarum nostrarum que non arescent sicut. dum fons ortorum. dum puteus aquarum uiuentium fluunt impetu non impediti de libano candoris uirginis scaturientis in abundantia de fontibus saluatoris christi sui. **C**eteris quippe per partes datur. marie autem **H**ieronymo teste se infundit gratie plenitudo tota. **D**e deo salutatur anthono

Partitio

ascenderet. Porro ne te forrasse ordo gestorum sollicitet perge quorsuz volueris in contemplationibus beate marie virginis recensendis. quoniam nec euangelistarum traditio doctrinalis ordini se gestorum per omnia conformauit. Sentis ex ista compilatione laboriosissima que nuper edita est ex quatuor ut vnum neque veritati tantum euangelice. neque deuotioni. neque doctrine deperit aliquid salutari. **Magister.** Contemplabatur eo tunc maria solitaria secum frequenter omnia que viderat vel audierat que contrectauerat de verbo vite sicut eius custos virginis Johannes de se pro multis loquitur dicens. Quod fuit ab initio. quod vidimus. quod audiuius. quod oculis nostris perspeximus et manus nostre contrectauerunt de verbo vite. et vita manifestata est. et vidimus et testamur et annunciamus vobis vitam eternam que erat apud patrem. et apparuit nobis. Hoc testimonium in nulla fuit eminentius creatura pura quam in maria verificatum. que verbum vite nedum vidit nedum audiuit nedum contrectauit sed concepit. peperit. lactauit et aluit. Ceterum multa sunt quorum sola sibi conscia fuit nec prodidit dicens. Secretum meum mihi. Multa que potuerunt se sola reuelante cognosci. quorum fecit participes apostolos et euangelistas maxime Lucam. Cognouit viuente Joseph virginali sponso suo singula que dominus

Prima

ccxxi

noster subditus eis operatur et usque post obitum felicem eiusdem Joseph custodis et testis fidelissimi quando cessit ipsa in custodiam peculiarem filii sui sequens eum quocumque iret presens in omnibus que faceret et doceret usque dum custodie Johannis in cruce tradita est. **Discipulus.** Offer si habes vel auctoritatem vel rationem de sequela matris toto tempore christi predicantis hac illaque discurrentis per ciuitates et castella que venerat ad hoc sicut respondit ipsum retinere volentibus. Talis autem discursus videbatur importunus verecundie virginali. honori maternali sexus. insuper etatisque fragilitati. **Magister.** Conuenientissimus ergo fuit comitatus talis matris cum filio. Viri nempe viduata solacio fuit. filius quoque predicans matris indigebat obsequio quoniam non reuinit extraneas etiam mulieres se sequi. sibi quod ministrare de facultatibus suis pro omne iter quod erat ipse factururus. Testatur hoc euangelica narratio que matris societate expressit locis pluribus ut in nuptiis dum dixit filio. Vinum non habent. ut postmodum dum descendit capharnaum infidelium ciuitatem ipse et mater sua. dicit Johannes Quanto probabilis credenda est ascendisse cum eo Iherosolimam sanctam ciuitatem ubi vidit filium qui cum fecisset quasi flagellum de funiculis. omnes eiecit de templo. Legimus preterea

Partitio

Atuero dū attēderet omnia q̄ facta
sūt p̄ verbū nōne cōfestim a magni
ficatōe creaturaz assurrexit ad co
gnoscēdā laudādā q̄ magnitudi
nē creator. **M**agī. Assurrexisse nō
denego dīcturās ip̄az p̄tēa p̄po
suisse nomē domini q̄ salutaris cō
sonando psalmiste verbo. **O**mnia
quecūq̄ voluit dñs fecit in celo et
in terra in mari et in om̄ib⁹ abyssis
Ideo quippe dñs appellat̄ q̄ sub/
iectā habuit creaturaz. iure suo fa
ctā aut ab eo fieri possibilem. **P**or
ro si quererēt a maria de reb⁹ cōdi
tis in tali mensura numero et ordi
ne nōne p̄ omni ratione potuit re
spondere. **D**ñs est. qđ bonū fuit in
oculis suis hoc fecit. et qđ fecit pri
us in ip̄o vita erat. et vita erat lux
hominū. et lux in tenebris lucet. et
tenebre eū nō cōphenderūt. **D**iscip
ulus. **T**ollebat ex hoc curiosita
tē stultā scrutantiū scrutiniū volen
tiū sape non ad sobrietatē. non ad
mensurā cordis sui nimis exiguaz
qua nequit immensitas dei claudi.
Nō attendūt isti qđ omniū q̄ facta
sūt et quō facta sūt simul et refecta
tota ratio est om̄ipotens et om̄i
sciens voluntas opantis. **M**agī
gister. **C**ontemplabat̄ in hoc euan
gelico **J**obis custodis sui p̄ncipio
mens marie multo intuitu septem
abyssos q̄s solus dei penetrat ocu
lus. lucidior sup̄ solem. **S**iquidem
deus ip̄e dñs q̄ intuetur abyssos.
Ideoz sup̄ om̄ē creature scientiā
notatā p̄ cherubin sedere perhibet

Prima

cccxi

tur. **N**unc tenebras esse super facie
abyssi moyses scēpit. **H**inc de luce
diuina positū est. qđ tenebre eaz nō
cōphenderūt. nō negando qualem/
cūq̄ participationem huius lucis
velut vmbra tē. **A**mbra quippe di
cimus esse refulgentiā quondaz lu
cis. plus aut minus q̄ nō om̄ino/
daz lucis p̄uatiōnē. **S**ic angelus
est ordine naturali prima vmbra
seu refulgentia summe lucis parti
cipatio. **D**ia rationalis altera. **D**e
niq̄ vmbra cōgnitiue lucis occum
bit post vmbra sensitue virtutis
in vegetatiua ac deinceps. **D**iscip
ulus. **Q**uid de vita dicem⁹. **A**n ef
fulgeat similiter in creaturis et oc
cumbat. **M**agister. **S**i vita dicat̄
om̄ino illud qđ h̄z vim motiua sui
Cōclusim⁹ alibi qđ nulla res est sine
vita qm̄ naturalis amor omnibus
insitus est quo res quelibet tanq̄
pondere suo moueat mediate vel
immediate ad p̄p̄iū. centrū omniū
deum. **R**ationales creature per co
gnitiōnē diuinitatē sibi. sed irratio
nales per separatāz. ferunt̄ nempe
ad loca sua per impetum amorosū
dei dirigentis vt a sagittante sagit
ta dirigitur petere signum quod sa
gittans intendit. **E**st igitur res q̄li
bet in deo quedaz vita. etiam p̄us
q̄ fiat. et hoc per rationem ydeale
non quidem extra deum put̄ **A**ri
stoteles arguit **P**latonem ydeas
posuisse sed in deo s̄m respect⁹ ha
bitos ad creaturas per intellectuz
paternū et p̄ verbū suū iūcto volū

Partitio

proportionabiliter ad duplicem hanc
hominum sorte assignando. **Primus**
dicit. venite benedicti patris mei.
percipite regnum quod paratum est vo-
bis ab origine mundi. quod nec oculus
vidit. **Audient alij. Ite male-**
dicit. Demum considera duas abys-
sos velut intermedias que sint vie
ad duplicem precedentem. De quibus in
ps. Uniuerse vie domini misericordia et veri-
tas. Ecce quod incomprehensibilis sit
utraque via. Quia est via que videtur
homini recta. et nouissima eius du-
cit ad mortem. Et viceversa iustorum
semita reputatur insania. Alternatio
tanta postremo cernitur in vobis istis
tam ambigua tam perplexa. tam timi-
da et incerta. vt vere didicimus sit. ne-
scit homo finem suum. et omnia in fu-
turum seruantur incerta. Latio per totam
vitam sceleratur ad vnum petitionis ver-
bum meum audire. hodie mecum eris in
paradiso dum petrus negauit. dum
iudas apostolus desperationis peiori la-
queo quam canapis se suspendit. O qui-
tiens mentem marie contemplantis sa-
pienter has abysos arbitramur
deo dixisse. Oculi mei defecerunt in
salutare tuum. quo ad tres abysos
miseri cordie. et in eloquium iusticie
tue. quo ad tres abysos veritatis
et seueritatis eiusdem iusticie. O qui-
tiens expauit sicut paulus. quoti-
ens casto silentio magnificans dei
secreta. nec audaci temeritate sub-
intrans aut irrumpens suspirauit. O
altitudo diuinitatis sapientie et scie-
ntie dei. sapientiam quo ad intrinsecam abysum

Prima

ccxxxi

diuinitatis. scientiam vero referamus
ad alias. Sequitur quod incom-
prehensibilia sunt iudicia eius. et in-
uestigabiles vie illius. **Has vocat**
psalmista. cathartas. Abysus
ait abysum inuocat in voce catha-
rtarum tuarum. Discipulus. Consi-
derans ista totus horrore scutior
totus ad me. meam quod vilitatem re-
filiens diuinam maiestatem trepidus
expauesco nec quid agam quid di-
cam. quo me vertam. quo fugiam
prostratus scio. Magister. Prohice te
totum securus in illum qui est de-
noster refugium et virtus. Itaque pa-
tre trahente venimus ad filium. Filius
vero pollicetur eum qui venit ad me
non eieciam foras. Prohiciamus
tota fide tota quod spe nos in manus
miseri cordie sue resilientes a seueri-
tate iusticie. Non poterit misericor-
dia claudere gremium redemptibus
que pro fugientibus requirendis. re-
parandis et saluandis in hoc mise-
rie deserto lacertata est spinis et cru-
ce clauata. Postremo quid nisi ma-
gnificentiam talis domini reucrea-
ris. exultans ei cum tremore dicens
Domine deus magnificatus es
vehementer. Rursus cum sapientis-
sima mulierum. Magnificat anima
mea dominum. Discipulus. Contem-
plationem dic alteram marie. quia
propolui redire posterus super istam
de abysis iudiciorum dei. qui ali-
quos misericorditer dat filios dei
fieri. coheredes regni. alijs ad inte-
ritum derelictis. iusto quidem sed ocul-

Particio

nitioe q̄ se ip̄o q̄ de' est que null' dubitat esse vitā et primā vitā. alii oq̄n iam nō esset de' verbū suū vel ydee sue. Cui' rei absurditatē ip̄e etiā phoz p̄nceps Aristl. ferre nō potuit. oferens cū Platone Porro noluit de' condens vniuersa latere penit' immensitatē lucis sue dū eā fecit splendescē p̄ creaturas quas omēs in sapientie sue luce cōstituit Omnia in sapientia fecisti ait ps. fuit igit' homo missus a deo. q̄ spectator essz omniū opezz dei. qui qz testimoniū phiberet de lumine. nō em̄ erat ille lux. sed vt testimoniū phiberet de lumine. Erat lux vera q̄ illuminat omnē hominē venientez in hūc mundū. qz nullus illuminat ad ognitionē liquide et pure et perspicue v̄itatis absqz p̄ma luce fm̄ triplex gen' cause efficientis exemplatis et finietis. quali dono. qua grā. qualis oro p̄t esse maior. etiā phie testimonio? Erat p̄terea hōi missa a deo nomen **Johes** dū mūdi spectator in statu innocentie cōditus est vt testimoniū perhiberet de lumine. Videbat p̄mā lucē per speculū et in speculo creaturaz. nō in obscuritate enigmatis Videbat et in imagine mentis sue et p̄ eā lucidius multo qz p̄ vestigiū vel speculū creature. nondū tñ intuebatur in sua quidditate nudā lucē. Sed heu homo cū in honore esset nō intellexit. opar' est iumentis insipientib' et filis fact' est illis. Proptēa tūc. euenit vt lux vera in mūdo essz

Prima

ccxxii.

p̄ quā fact' est mund'. Et mundus iste microcosm' eū nō agnouit. ad quē cognoscendū fact' erat. **Discipul'.** Nihil adēn' attulisti in hac otemplatione marie fm̄ pbicaz rationē qd̄ sit ab hōie vere philoso- phante negandū si non sit auersus a vera luce deo p̄ tenebras p̄ccoz si nō sit obscuratū insipientis cor ei' nec datus in reprobū sensū. Si deniqz fuerit in eo grā dei vt merito **Johes** appellet. Atvero si id qd̄ se- quit' ita possit ad v̄modū phie fle- cti desidero cognoscē scz in p̄pria venit et sui eū nō receperunt. quot quot at' receperūt eū dedit eis potestātē filios dei fieri. his q̄ credūt in nōie eius. qui nō ex sanguinibus neqz ex voluntate carnis. neqz ex voluntate viri. sed ex deo nati sunt Et verbū caro factū est **Mgr** Non p̄t ad l̄faz expositio tradi nisi de incarnatione verbi. p̄ cui' fidez fuit hōies filij dei. cui' insup l̄falis **Johes** p̄eco fuit. vox et lucerna. Confitef hinc **Augustin'** q̄ quid haberet mysterf. Et verbū caro factū est. nec quidē poterat suspicari eū de p̄cedentib' aliqd̄ nō negaret intelligentiam ocepisse ductu phie. Erat nempe platonis institutus et pithagore disciplinis. Atqz sine p̄iudicio littere videam' si verbū dei possit di' in p̄pria venisse p̄ infusio- nē luminis vultus sui sup faciē mē- tis humane. imo p̄ quandā ex r̄te- ro mentis incorporationē sui. Omnis itaqz res quantūcumqz subtilis sit.

f

z

Particio

conceptus est gabriele sicut nunciante
Nihil enim habet homo fecunditatis
in quavis portione rationis. sit illa
vir vel mulier ut talis filius inde
possit gigni. procedat oportet. et pro-
cedat zacharias dicitur domini saturitas.
in templum positus incensum devo-
tionis. cuius oratio exaudit et occi-
pit Elisabeth que est domini memoria
filium cui nomen est Jobes. In quo
gratia dei. quancumque nullus in cogna-
tione naturali vocet hoc nomine.
Porro si sequeris allegoriam zacha-
rias sacerdotium. elisabeth lege ve-
terem significat. ex quibus timore fri-
gescentibus non potuit accipi gratia dei
Nihil enim ad perfectum perduxit lex
quousque venit plenitudo temporis quoniam
sol iusticie debuit oriri super terram
humane conditionis per mysterium in-
carnationis. Tunc precessit in Jo-
hanna lucifer illum solem qui ex vte-
ro patris ante luciferum genitus est
in die virtutis sue in splendoribus
sanctorum. **Discipulus** Ergo ne pu-
tandum est maria nihil de prenuncia-
tione Johannis cognati sui fuisse
literaliter contemplata? **Magister**
Imo vero nec unum iota dimissum
est. nec unus apex omnium que Lucas
scripsit quoniam maria rimaretur et medi-
tando ruminaret offerens ad innum-
merabilia que nos latent neque scri-
ptis mandari potuerunt. Itaque si
Jobes fuit tanta solennitate nun-
ciatus. si per orationem supra nature cur-
sum impetratus. si sanctificatus in utero
si gaudium et exultationem cum admira-

Secunda

ccxxiiij

tione parentibus attulit. si precessit christum
in spiritu et virtute helye. si sobrie edu-
catus et vestitus in exemplar peniten-
tie per contemptum temporalis felicitatis et
amorem eterne. Si talia nobis inno-
tuerunt Luca ex ore marie nobis re-
ferente. nemo dubitaverit quoniam ad se
spem plurima talium retulerit revo-
luens oculos ad proprios parentes.
qualiter angelica nuntiatione fuit
spiritus ortus suus cum vite serie. id est or-
dine reuelat ut non minus de gratiis
ab utero sibi largius collatis ma-
ria resurgeret ad gratia actiones que
per precursoris huius iocundo sancto quod
natalicio nunciato. repetens crebri-
us cum exultatione spiritus canticum suum
Magnificat anima mea dominum

Explicit prima partio

Sequitur secunda partio

de vita solitaria Johannis quasi
super rubrica secunda de nuntiatione
sua et habitatione in deserto. Sunt
in hac partio tres particule iux-
ta triplicem modum manifestandi vi-
tam solitariam. Et continet notulas no-
naginta

Discipulus.

Etiam multa fuerunt ipsi ma-
rie contemplanda circa Jo-
hannis nuntiationem in
templo. Si circa visitationem et salu-
tationem elisabeth. Si circa natiui-
tatem circumcisionemque pueri quibus
interfuisse maria creditur. simul et au-
diuisse canticum illud zacharie. **Si-**
dictus dominus deus israel cum mysterijs

f 3

Partitio

penā pati. Querit em̄ laribula sede voluptatis impletio qđ q̄ fere de monstrant. et auicula qđā ostēdūt. nisi fortassis aliquos ita bestiales inuenies quos pprie neqtie publicatio delectat. p̄dicantes vt zodo ma p̄cēm suū. et cū malefecerint gloriantes. Mouet alios animi qđam deiectio seu pusillanimitas causata p̄ frensim aut melancoliā. Multis modis quales numerat medici quos nihilomin⁹ fatent innumera biles repiri. Talis dementatū tradūt expositores Daniel. ip̄m Na bugodonosor cuius fuit habitatio cū feris. Et demoniac⁹ iste p̄ legione oppressus q̄ habitabat in sepulcris. Pueros insuper aliquos imo iuuenes et senes hac timoris formidine agitari sic cōstitit vt nec vidē alios vellēt. nec sese paterent facia literintueri. Quoz tandē aliqui p̄ deserta vagātes misq; sparauerūt. Alii laqueo vel p̄cipicio vel aliē sibi mortē intulerūt. Laudabilis certe verecūdia maxime puerilis q̄ in mulierib⁹ q̄ saluā rē facit malis obstās conatib⁹. Et ne qđ nimis. ne lesa tandē verecūdia frons accipiat meretricis atq; verifice ille subuersu⁹ iuuenū x̄sus. Angelic⁹ iuuenis senib⁹ sathanizat in annis. Mouet alios inanis iactantia. Alios spes quest⁹ vberioris. Alios oātū iners. Alios fantastica libertas. Alios q̄ dā feruor nouiti⁹ non s̄m sciaz volens sibi met esse dux. p̄or et abbas. Alios ignorātia difficultatis here

ff

ccxxiii

mitice vite seducit. estimātes solitaria deesse nihil p̄ter ozare deū. dū vbi segregatos se faciunt ab alijs. inueniunt semet ipsos cū passionib⁹ durissimis luxurie. gule. desidiē. et acidiē supra modum vt interim de diabolicis astutijs de visitatōnib⁹ hominū curiosis ad insolita de vidualiū postremo vestiūq; carentia taceam⁹. Tandē penitet eos suimet et girouagi fuit cū Cayn soluz de hēmitica vita barbā et appellatōnē retinētes quib⁹ solitudo nō abstulit victa. s̄ aluit auxit et multiplicauit qualib⁹ vicos et plateas viderem⁹ impleri. Terribilū hoc gen⁹ monachoz ait Hieronym⁹ beatissim⁹ et Bñdict⁹. imo monstra s̄ hominū extra terminos bone policie depellenda. Discipul⁹. Et q̄s ad solitudinē his attentis putabit idone⁹. Cōfirmas em̄ qđ opposui. Ne soli. Magister. Videto ne malicia plimoz paucis obsistat bonis et electissimis. p̄sus q; diuinis cultoribus solitudinis quales in cōmēdationē fidei vocat apostolus. In solitudinibus errantes in montibus et speluncis in melotis et in pellibus caprinis quales Paulus et Anthonius Arsenius Agathon Hilariion cum similibus innumeris qui naturam supgredientes ostenderunt in se ip̄is q̄ regnum celozū vim patitur et violenti rapiunt illud. Quid deniq; de Johanne nostro. Quid de puero bñdicto. quid de similibus factum sit ip̄e legis

Partitio

laudabilis hmoi tertia solitudo q̄i
sit cū domo et sine domo. Residet
itaq; solitarius in tecto quā simili-
tudinem nō siluit ip̄e xp̄s loquens
de tribulatione futura monens eū
qui in tecto est vt nō descendat tol-
lere que in domo sunt. **S**ed abent em̄
domus regionis illius tecta plana
apta deambulationi. secrete q; con-
uersationi tanq; pavimenta de la-
pidibus planis cū cemento strūta
Magister. Propositū solitarij ta-
lis est vti mundo quasi non utatur
Nō em̄ sicut in viribus xp̄is aut
corporis aut animi posse pati solū-
tudinē vel deserti vel claustrī. facit
hoc quod potest. Accipit solitudi-
nem tecti nō semper ad litteraz sed
per similitudinē. Sicut em̄ manens
in tecto nō respicit que fiunt in do-
mo. Sic nec ille solitari⁹ ea curare
vult que fiunt in mundo. **V**iuat sibi
ip̄i et deo. curā suā totam ⁊ cogita-
tum suū et suā solitudinē p̄hicit in
deum. finis suus est triplex p̄teract⁹
Prim⁹ vitare facilius peccata futu-
ra. dum non tangit picem cure tem-
poralis ne inquinet ab ea. **S**ecūds
cogitare omnes act⁹ suos in ama-
ritudine anime sue. **T**ertius prima-
re deo. videns em̄ iniquitatē et cō-
tradictionē in ciuitate et dolos et
vsuras et blasphemias in medio
eius. elongat se non corpe sed men-
te manens in solitudine. quales sibi
fecerat hester in medio palacio vo-
cans se solitariā. et cui⁹ p̄ter deuz
nō esset auxiliator alius. **D**iscipu-

II

CCXEO

lus. Contraria videt esse sibi met
hec solitudo. videt em̄ et audit ma-
la que fiunt in ciuitatib⁹. nihilomi-
nus vt dicit fugit ea. Si fugit qua-
liter illa videt et audit? **M**agister
Doceat te p̄pheta regius **D**avid
dicens. Qui inq̄rebant mala mihi
locuti sūt vanitates et dolos tota
die meditabantur. **E**go aut tanq;
surdus nō audiebā et sicut mutus
nō aperiens z̄. **N**ō dicit surdus et
mutus. sed tanq; surdus et mutus
Discipulus. Si zelū dei habet.
quo pacto nō obuiat iniquitatib⁹?
quō saltē voce nō reclamat. nō ar-
guit. nō predicat. non inculpat?
Magister. **H**abet utiq; zelū sed fm̄
scientiā que docet eum ouersari in
medio nationis p̄raue que non pl⁹
sapit aut inquit q; oportet. **H** fru-
stra nitit. sed gemens intus tolerat
que nec potest nec debet arguere.
Respōdet crebro curiositati zeli sui
Quid ad te. **N**ō est tuū nosse talia
vel talia nō arguere. **N**ō eniti stra-
ictū fluuij. **C**uraz illā deo linque et
tuā age. **D**isc. **O**m̄es hoc modo
si dicere facere q; statuerēt q̄s ple-
queret viciosos. q̄s bonoz p̄fectū
pactis oñliator intēdet? **S**ācta rusti-
citas ait hieronym⁹. sibi soli p̄dest
imo dū nō opitulat alijs/obest. dū
nō est p̄ primo. strariat ei. **N**auta
dū nauem deserit nonne s̄mergit?
Damnationem p̄inde pigri serui.
nōne p̄ talento recōdito talis me-
ret ⁊ metuit. **M**gr. **C**ur metueret
q̄ nihil erogādū suscepit ex officio

h̄ zelū p̄ p̄t̄

h̄ zelū p̄t̄

Triplex se debz solitarij finis

Tractatus xi.

cu nihil ex articulo necessitatis incumbit agendū? Tradit ad vsurā talentū omne qđ accepit dū vñ illo qualiter et quousq; se lex et voluntas erogātis extendit. Si nō abutiē donis sibi traditis qñ et qualic nō oportet. profecto nō retinet talentū nō est contrarius xpo. Nō deserit nauē qui custodiā eius nō accepit. **Atuero** videant qui suis humeris officia publica vel imposuerūt vel imposita susceperūt quēadmodum reddent rationē de subditis. **Quid** ad istū de nō suis que foris sunt que iuris sunt alieni? **Discipulus.** Nonne mandauit dñs vni cuiq; de proximo suo. Nonne iussio legis est. Diliges primū tuū sicut te ipm? **Magister** Mandatū iussū qđ fatemur curare primū et diligere. sed non plus qđ se ipm. nō plus qđ deū. **Deus** certis amorez dei et primi terminis limitauit de quibus non est hic dicendum p singula. quoz debes alibi noticiā cōparasse scz in de consolatione theologice. **Discipulus.** Didici qđ fieri iuste debet qđ iustū ē. **De** nihil pdest hōi si vniuersū mundū lucret. anime vero sue detrimentū patiat. qđ predicare et arguere nemo solenniter debet nisi missus. **De** fraterna correptio nō p semp obligat. qđ sepe fit eadez correctio temerarie. dū neq; fruct; cernit neq; modus custodiē nec tempus. persona aut loc; obseruat. **Sed** apparet difficile quō manens inter alios nō incurrat ca-

Sup magnificat

sus plurimos. in quibus oportebit ipm nō solū sibi vacare. s; primis intendere. **Alioqñ** vel inutilis vel inciuilis vel arrogās fortassis aut fantasticus poterit multoz iudicio reputari. **Susurrabunt** mutuo dū viderint aliquē litteratū qđ fundit vngentum sue meditationis ad pedes vel caput **Ihu.** vt quid positio hec? **Cur** nō erogat p predicatōez in paupes ideotas et egenos? **Talia** sibi soli meditat et ruminat cur regiminis curā nō querit. **Cur** nō suscipit oblatam. quo pacto prius habitam derelinquit? **Magister.** Nihil affers incognitū sed ad alta vadenti stemnendus est ipse stemptus. nec populari rumore sed conscientie veritate vita ducenda est maxime querenti deo viuere. querenti cū ppheta dicere. **Mihi** aut adherere deo bonū est. et ponere in domino deo spem meam. **Omnis** gloria ei. **Cuius** elus? vtiq; anime deuote. filie regis et sponse ab intus est. cui p minimo est vt ab hōibus vel ab humano die iudicē sed nec se iudicat omne iudiciū suū ponēs sup eū qui dñs est. cui soli intendē. quē querē. in quem sperare. quē diligere constituit. **Qui** vult inter vos sapiens esse monet apłs **stult;** fiat vt sit sapiens. xpo. desipiat mundo vt placeat xpo. **Nam** qui volūt hōminib; seculi placere. qui ciuiles ab eis. qui beniuoli. qui sociales. qđ vt eoz verbum ponamus boni socij. blandienti lingua vocari desiderāt

Partitio
vident ne videri sui obsequium
fomici. p dicitur non p rps conu
do loquendo. detrahendo. vni
do fabulaciones. sed nō vt lra
dñe. detrahens nō adomū que fer
cogit. **Magister.** Quē erit
nobis hominū vni? qđ dicit ostē
ne. **Magister.** Ecce mihi posse
nare. sibi nō est parū neq; regib;
quōd talentū nō est inuentionum
tū. qđ nō est terrenis occupandi
bas obediendū. h; homo p quolib;
bet. sicut qđ accepit talenta totū
de singulis nō parat vt. **S; ioc;**
le ad vident salubra. tot; ad cō
uentione cordis dicitur et dicit
culata manus vel pes vel lingua.
si tūc nō opat homo aut ambulet
aut loquat. **Exeritio** h; robusta fu
erit manus et oculus ligus vt vi
dere vt possit mirari manū ad locū
ta hoc ē vni solitari et adu. **De**
ummar. **Philosophia** rati
one vni contemplatiua simplici
quā est dōis boni. **Consonat**
omnis theologiantū tūous. **De**
terminat hoc. **Aug;** qđ vni veritat
ta vident pferuntur est nego
tio carnis si nullus imponat nec
sit tū hōi. **ocū** dicitur vt a
sustinet. **Ia** vero quāt quis ad
hāc sit idone; vni solitari nō uau
nis mouē qđ ad orationē mētu
ous est ne vacet. **Multa** enim mala
docuit ostēdas. **Non** hoc qđ
locato mederi pollicis ait. **Loca**
sola nocēt loca sola cauro. **Quis**
si cū deo sed cū dicitur ratiō

Partitio

videant ne dei imo sui constituantur
inimici. p̄dunt nempe tps comesan
do. locundādo. detrahendo. narrā
do fabulationes. sed nō vt lex tua
dñe. deteriora nō addim⁹ que ferre
cogunt. ¶ **Discipul⁹.** Quotidianus
nobis hominū suid⁹ q̄ dicit ostē
dit. ¶ **Magister.** Crede mihi posse
vacare sibi nō est parū neq; negli
gendū talentū. nō est infodiendum
terre. qz nō est terrenis occupatiōi
bus obuendū. hz homo p̄ quoli
bet sensuū q̄s accepit talenta toti
dē. singulis nō pariter vti. Si tot⁹
se ad videndū salubria. tot⁹ ad cō
uersionē cordis ouertit reddi ex
cusata manus vel pes vel lingua.
si tūc nō opat̄ homo aut ambulet
aut loquat̄. ¶ **Ecōuerso** si robusta fu
erit manus et oculus lipus vt vi
dere vix possit mittat manū ad for
tia hoc ē viri solitarij et actiui. ¶ **De**
terminat Arist. philosophica rati
one vitā cōtemplatiuā simpliciter
optimū esse hōis bonū. Consonat
omnis theologiantū chorus. ¶ **De**
terminat hoc Aug. q̄ ocīū verita
tis inq̄rende preferendum est nego
cio caritatis si nullus imponat nec
sit tñ fundit⁹ ocīū deserenduz nra
sustinenti. ¶ **Iā** vero querit quis ad
hāc sit idone⁹ vitā solitariā nō iuue
nis morib⁹ q̄ ad opationē mitten
dus est ne vacet. Multa enim mala
docuit ociositas. ¶ **Vidit hoc q̄ phi**
locapto mederi pollicēs ait. **Loca**
sola nocēt loca sola cauetō. Talis
nō cū deo sed cū desiderio rabioso

Prima

ccxxv

otinue loqueret Occidūt desideria
pigrum p̄fertiz sine l̄is cui⁹ ocium
mors est Seneca teste et viui hōis
sepultura. Et **Orati⁹.** Si non inten
das studijs et rebus honestis inui
dia vel amore torq̄bere. Ceterū ne
q̄t vacare ocio cōstitut⁹ sub alteri⁹
prāte. Quo iubente fac hoc facien
dū est. **Vade** illac istac eundū est.
Obsequere subditis. istos dirige et
rege parendū est. **Ampli⁹** si pprio
te voto cōstrinxeris ad actionis ne
gociū iā tibi vacatiōis ocīū sustuli
si. Si deniq; necessitas piclitarōis
primoz corp̄alis aut spūalis im
minet cui tu potes nō alius p̄ nūc
p̄babiliter optulari. lex necessita
tis imo caritatis a vacatione te se
parat. **Lex** postremo diuine iussio
nis inspirata te purget. sese seq̄. qua
lem hi qui spū dei ducunt̄. infallibi
liter recognoscunt. ¶ **Discipulus.**
Adtenus multa cōquesuim⁹ de vita
solitaria sub quadam fluctuatione
sententiaz q̄ ordinis cupio naturā
ip̄i. p̄bica simul et theologica rati
one scrutari descriptionē quoq; su
am in primis volo fundamentalit̄
notam esse

Sequitur secunda pars

demonstratiua post primā inquisi
tiuam de solitudine.

¶ **Magister**

Utra solitaria est vita intel
lectual nature seu rōnalis
q̄ agit legregatiz a multis
et p̄t ocū. ¶ **Disc.** ¶ **Cur** ad vitā

Particio

dei visione que fruitione oplectitur
delectatione qz supremaz includit.
Postremo sumptā dicim⁹ ex his di
stinctione phicaz pariter et theolo
gicā de multiplici vita. Quedā est
actiua. quedā contemplatiua. quedā
mixta. Rursus quedā est bona ciui
lis et moralis. quedā mala. multis
modis. ob pessimas opatiōes fm
pauos fines sicut ad supbiā ⁊ ho
nores vanos. sicut ad diuitias et
opes iniustas. sicut ad voluptates
et lux⁹ sordidos. Et hec iuxta tria
que sunt in mundo qui triplicē sub
vendicāt sapienciā terrenā. anima/
lē. diabolicā. Ampli⁹ vero diuidit
vita talis que est opatio nature ra
tionalis vel intellectualis in vitam
socialē et in vitā solitariaz. de qua
pns sermo querit. Vita solitaria
agit nō in multitudine aut saltē nō
cū multitudine. sed sepatiz a turba
maxime fm q accipit vulgus dum
sepatio seu segregatio fit i locis so
lis vt erat Jobes puer in desertis
Addit ad extremuz q segregatio
fit ppter deū ad excludendā prauā
quālibet solitudinē. qualē epycure
ozū voluptatū assertores ⁊ stoico
rū secta laudabāt. ad qualē pretēa
bestialitas. moꝝ vel corruptio cō/
plexionis impellit. **D**iscipul⁹. Elu
cidatā sufficienter existimo diffiniti
onem vite solitarie. sed an oueniat
deo ⁊ angelis scire desidero. **M**a
gister. Si viuūt intellectualit⁹ put
eos viuere nulli dubitare fas est. vi
uant oportet aliqua vita solitaria

Scda

ccxxv

aut sociali. Et quodē de angelis et
hōib⁹ saluatis psuasū satis habe/
m⁹ q viuūt socialiter atqz ciuilitate
Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei
loquitur ppheta de ciuitate celesti.
Concludēs. Sicut letantiū omniū
est in te habitatio. Et in psā. qz fe/
lix ista ciuitas in qua iugis solenni
tas. et qz iocūda curia que cure pz
sus est nescia. Consonat aristotelis
verbū. q extra celum sūt animalia
optimā vitā ducētia. h si nominat
animalia largo modo intelligenti
as vel angelos. Si dicat insup eas
extra celū formalit⁹ qz celū non for
māt nec tpe mensurant. At uero de
vita diuina nō ita pspiciū est si so
cialis fuerit estimāda. **O**bstat pbs
metaphysicando ponens deū pri
mū et supremū monarchā extra or
dinē totius vniuersi tanqz solū sin
gularem ⁊ vnicum principantē cui
nullus sociatur non plus forte qz
si p impossibile fm ipm h p possibi
le et verū ex positione fidei de⁹ fuis
set ab eterno sine creatura. Hec est
altissima de dei primitate sententia
phi. cōsonans theologie p omnia
immutabilitatem et immutabilitatem
primi entis magnificans et attol
lens. **D**iscipulus. **N**onne latuit
p h m trinitas personaz diuinarū
in vnitae substantie. quā si cogno
uisset vtrū dixisset deum solitariuz
vel solitariā in se gerere vitam. aut
aperi quid theologica fides ex di
ctis inferret. **M**agister. fallit aut
conturbat nōnullos habentes de

informal

Tractatus .xi.

diuinitate sermonē dū nitunt pbi-
cas coaptare cōsiderationes ex cre-
aturis sumptas ad illa que deo cō-
ueniunt. que plus in infinitū discon-
ueniunt creaturarū p̄rietatib⁹ q̄
assimilent eis. **Exempli gratia.** po-
nim⁹ fide docti generationē natu-
ralē in diuinis filij dei de p̄fe deo.

*Quicquid in se
filij dei a patre fit
genitorem & cognoscit*

Querunt si generatio talis sit vni-
uoca vel equiuoca. **Quodcūq;** di-
cat instantie plures occurrent. **Ex-**
peditor via tenet que nec vniuo-
cā dicit generationē nec equiuocā.
Est em̄ plusq; vniuoca q̄ generas
omunicat generato. eandē quā ha-
bet naturā nedū specificaz put in
creaturis sed p̄sus ip̄az vnaz nec
specie nec numero distinctam. **Rur-**
sus non est penitus equiuoca gene-
ratio ex ista radice. quāuis habe-
at aliquod simile in hoc. q̄ ad⁹ ge-
niti est alius specie ab actu generā-
tis q̄a filiatio nō ouenit paternita-
ti. **Sed** horū cū similib⁹ declaratio
theologis remittat. **Ad** rē nostrā
venientes dicam⁹ q̄ vita dei in se
nec solitaria nec socialis. taliter exi-
stimāda est qualiter rationabilib⁹
ouenit creaturis. **Itaq;** si singula-
rem diuine nature spectes vnitatē
nil min⁹ sociale vel gregale. nil pl⁹
solitariū vel segregatum et solū re-
peries. **Si** vero cōuerteris oculos
fide purgatos ad omunicationem
diuine essentie que non in vno ab-
soluto supposito sistit s; fluit vt ita
loquamur pullulat aut germinat a
patre s̄m **Dionisiū** h̄is tria suppo-

Sup magnificat

sita relative distincta et hoc ex im-
mensitate bonitatis sue. **Nihil** min⁹
solū aut solitariū iudicabis. **Sic** lo-
quitur venerabilis **Richardus.** sic
aliq; theologi volētes deducē p̄bi-
ca ratione trinitatem in diuinis ex
immensa bonitate que ip̄ius diffu-
sua est nedū punctualiter vt in cre-
aturis sed immense. **Quia** ratione
iocūditatis. quia nullius rei sine so-
cio iocunda est possessio. **tum** ratio-
ne felicitatis et ex talibus indicijis
ex quibus societas ponatur in di-
uinis sicut et trinitas. **Est** tñ hec so-
cietas distās nimis a societate cre-
aturaz. que quālibet associate vi-
uant. non efficiunt nec sunt vnuz p
essentiā. quāuis bene dicantur cor
vnum et anima vna. vnus spiritus
per gratiam et concordiam volunta-
tum. **Colligas** ex p̄missis licebit
corrollariū pulcerrimuz de vita q̄-
libet creature rationalis. vtendo
deinceps rationali prout extendit.
ad intellectuale. sit hoc in angelis.
sit in homine pro breuitate sermo-
nis. **Discipulus.** **Disco** cupidus
audire si quid afferas noui. **Ma-**
gister. **Audi** et vide q̄ omnis vita
creature rationalis tanto p̄fectior
est quāto magis participauerit de
vtraq; diuina vita sociali scz et so-
litaria. **Discipulus** **Quomodo** fi-
et istud. cum sociale et solitariū con-
trarias habent rationes? **Ma-**
gister. **Minime** sunt rationes contra-
rie si respectus ad varia fiet. **Alio-**
q̄n vnica dei vita non esset pariter

Partido

socialis et solitaria vita
monstrantur quia in qua
ta laus eius gloria. non possit
vire parit rationis creatur.
Discipulus **Quid** videtur ratio
possit esse in operibus rationis
Magister **Post** q̄m vita beati
sine macula fuit excellentissime loca
le et solitaria dū videret. et nūc lo-
cū dicit de robor in et seraphim om̄ez
q̄ angeliā v̄ā reperat glorioza
Cōtingit vna sola glorioza pulchra
columba amica sp̄sola locoz. q̄ me-
ter v̄ico sp̄sola suo et filio dicit
et (m̄ia) dicit me⁹ m̄ia q̄ ego
Magister **Quid** quāsi totus in
creaturā in eternitate solitudine
in dolentis locoz q̄z delectat
toto coroz et eius affectu dicit.
Et iam me nemo despicit. **Magister**
beata. **Discipulus.**
Quid de Johāne dicitur? **Magister.**
v̄ico solitatis in vita p̄m tam v̄-
ris q̄ feminis. maria magdalene.
vna egypcia q̄ fuderat. **Quid**
fuit de retinēis v̄ia socialis.
Quid de vna collatione dupli-
cis v̄ia socialis et solitaria?
Magister. **Dei** iam in rebus nec
grauat reperere q̄ om̄is v̄ia crea-
ture rationalis sit in via. sit in p̄ria
sit socialis. sit solitaria. p̄fectior est
tanto quāto magis participat de
diuine vite quā sup̄pone solitaria
reperit? et socialis suo modo.
Discipulus. **Qua** ratione sit hoc par-
ticipatio? **Magister** **Discipulus** q̄ v̄-
ta gratie que reuocatur dicitur

Partitio

socialis et solitaria. cuius oppositū monstraui quā insequi vitā. tota laus. tota gloria. tota perfectio iure putat rationalis creature.

Discipulus. Quid cludere rursus possis cōficio sed apertius edisserere

Magister. Post xpm vita beatissime marie fuit excellentissime socialis et solitaria dū viueret. et nūc societate cherubin et seraphim omnez qz angelicā vitā exuperat gloriosa coniungit vna sola pfecta pulchra columba. amica. spōsa. soror. et mater vnico sponso suo et filio dicēs et sentētia. **D**ilect' me' mihi et ego illi. Inuenit eū quasi foris sup oēz creaturā in eternitatis solitudine in desertis seculoz quez deosculat' toto cordis et oris affectu dicens.

Et iam me nemo despiciet. ecce solitaria. ecce sociata. **D**iscipulus.

Porro de Johāne qd diceret' qd de tot solitarijs in vita pñti tam viris qz feminis. maria magdalene. maria egyptiaca et sinclitice. Quid pterea de retinētib' vitā socialem.

Quid de mutua collatione duplicis hui' vite socialis et solitarie?

Magister. Dixi iam si retines nec grauat repetere qd omnis vita creature rationalis sit in via. sit in pñtia sit socialis. sit solitaria. pfectior est tanto quāto magis particeps est diuine vite quā supreme solitariāz deduxim' et socialez suo modo.

Discipul'. Qua ratione fit hec participatio? **M**agister. Rēpe p vnitatē gratie que red dicit deiformē es/

scda

ccxxviii

sentiā creature rationalis in se et cū deo vnā facit. sic et in multiplicitate potētiāz associatō virtutū theologicaz et moralīū cū donis et beatitudinib' et fructib' et opatōib' inde sequentib' et pulcherrimaz int' societate cōstituentib' in viatorib'. sed pulcri' et pportionabilē excellenti' in beatis. Longa esset sed facilis ad aptatō ad ppria simul et approbata. diuine vnitatis et trinitatis psonaz respectu vnitatis essentie rationalis cum trinitate potētiāz imaginis necnō cū virib' sibi inficis p naturā vt ita fas sit dicere supnaturalem. Metus est distinctio de natura naturante que est deus. et de natura naturata quam induit creaturis. **D**iscipulus. Consentio que loqueris de vita bonorum. sed reproboz vitam qualem dicis. solitariam an sociale? **M**agister. Ego vero neqz solitariā neqz socialem appellabo vtpote que vita nō est sed mors horrida. monstrum horrendū. Peccator ingens est qui secum dissidet. qui conuenit nulli. qui dissipatur et soluitur curis et scelerib'. facinoribus et flagitijs incessanter. sine modo. sine ordine. sine pondere mensura ve subsistēs. se odit in se. in se seuit. malus omnibus. pessimus sibi. et eo infelicus quo deteriorib' peccatis fuerit obnoxius a primo peccatore vsqz ad vltimū. **D**iscipulus. Terribile est quod loqueris. solitariam habent vitam quos opera comitantur et

Particio

sapientialis reperit in quolibet seu sub quolibet genere vite solitarie triplicis scripte. Et est vita abdicans a se quantum fert humana mortalitas que quod ob stare potest sapientie contemplatione propter deum et experientie sapientiali aut profecti que sentiat aut sapiat quis humana civitas. Ecce quadruplicem vitam solitariam que quadruplici opponit vite socialis per rationes fortes aut obiectales sunt primas ex primis finibus et differentibus accidentibus. Et prima est appropinquatio sacerdotum vel ordinis sacri. quibus alii sunt celibes que sacerdotes vel ordinis sacri professores sed non ad sacra deputati mysteria. Secunda vita est monasterii vel cenobii vel claustrum et hominum sub triplici voto viventium. Tertia est heremi vel deserti et hominum loco segregato se continentium propter deum. Quarta vita est studii non quilibetque sed divine sapientie. Et ista est hominum apud semet ipsos contemplationem curis omnibus aliis postposita. et calcata. vel reuerentem omissis. quod addit propter istos que regularibus astricti disciplinis licentiam accipiunt legitime quod non exerceant in illis sed vacent otio sancto sapientie contemplatione. **Notandum.** tres subtribus autibus solitudines. Scilicet in quibus facta sunt pellicano solitudinis. hec est appropinquatio heremitarum. Et facta sunt sine notitiorum in domicilio. hec cenobii. vel monachis. **Vigilantia** et facta sunt sine palatioli in recto. hec propter contemplationis que super rectum in civitatibus sibi met vacatibus. **Disci.** Multe passim inveniuntur traditiones de triplici vita. Prima que solitaria de non simplicitate sed pro respectu

Secunda

ccxxix

aut ad societatem oppositam. Clericos enim celibes scimus quotidie publice communi versantes. caret tamen icondica societate et illo consortio quod ab inicio deo constituit dicens. Non est bonum hominibus esse solam factam ei adiutorium simile sibi. quod consortium christus in noua lege tripavit non penit abdicans ab hominibus sed proferens castitatem illorum que sunt eunuchum qui propter regnum dei. Qui potest capere capiat. Vita talium celibum hac ratione de solitaria. deinde plures monachorum. deinde de speciali heremitarum vel anachoritarum. Nunc de quarta vita solitaria cuius nomen non ita resonat in usu vulgari colloquii deinceps deinde. Et primo que sit finis eius specialis et proxima. **Mg.** finis que generalis est de iure vel factum cuilibet homini scilicet uniri deo per gratiam et virtutes. Iste est homini contemplatio spiritualis et proxima. nec aliter oio sibi potest tui. Non vult beneficiorum curis intendere non regimini esse spirituali propter ut sacerdotes prelati. non vult officium claustrale si fas habeat insequi. non vult in austeritate heremi se ipsum includere sed temperantem uti cibo et somno et obsequio tolerabili. vni vel paucorum. vult sufficientiam habere librorum ad intelligentiam sapientie valentium. vult aliquam sed rarissime collationem disputationis habere cum scolaribus. que vita socialis est. non sed modo solitaria nec penit tali fine. Laborant igitur multi ut intelligant et disputent. de sapore vero gustare vel negligunt vel nequeunt distenti curis aliis aut passionibus sensualibus impediti. **Disci.** Manifestum ista patebunt si

Tractatus .xi.

exempla narraueris **M**g^r. **P**arra
bo. h^{ic} p^{ri}mit^{er} explicabo finē octosi n^{ost}ri
vel sapie studiosi. Ita em̄ magis h^{ic}
nōie q̄ solitarij vocādos apparet.
Studet alternatiz velut eque p^{ri}mo
nunc intelligē quē credit fide. nunc
sape ea vel saporare p^{er} affectū que
credidit aut intelligit. **H**ic ē em̄ du
plex ocul^{us} cōtemplatiōis se mutuo iu
uās et cōsequēs. et hoc s^{ec}undū duplicē
v^{er}ū rōis sup^{er}ioris. in q̄ duplex p^{er}
create cōsistit imaginis b^eatē trinitatē.
Intellēct^{us} scz et affect^{us} siue rō et vo
lūtas. siue intelligētia veri sūmi bo
ni et sinderis p^{er}cutit scintilla ten
dēs i amorē p^{ri}mi boni. **E**tez post
hūc finē duplicē. vn^{de} est posse inter
p^{re}tari q̄ sentit et intelligit q̄ntū licet
eloq̄. Multa quippe sunt arcana in
tus v^{er}ba q̄ nō licet hōi extra loqui.
Subinde q̄r^{itur} finis est in p^{ro}mp^{er}itu
dine animi nō sp^{er} in opis executōe
eccl^{esi}az edificare et illūiare in toto
vel in p^{ar}te. ex his et p^{er} illa q̄ cōtēpla
t^{io} ē sapient^{er}. **N**ūc accipe p^{ri}mū exem
plū et p^{ri}cipuū p^{er} x^pū sapiētissime
multez. **L**egis itaqz de maria q̄ cō
seruabat oia v^{er}ba q̄ de x^po erant
p^{er}ferēs i corde suo. **E**cce duplicē p^{ri}
mū finē intelligēde sapie et assidue
meditāde i corde suo q̄ intelligit
sup^{er}ior p^{er} rōis vel arx mētis. **M**o
cat em̄ sapia ad arcē et ad mensaz
Verba nēpe sapie dulciora sūt sup
mel et fauū. **I**ta si fau^{us} masticatus
dēte meditatōis rūpat et effluat in
os nō infecte mētis. **P**orro duplex
alē finis q̄ est interpretari posse cōtē
plata. et eccl^{esi}az illūiare. nōne cōgno

Sup magnificat

scit in maria fuisse s^{ec}undū doctores q̄
reuelauit ap^{osto}lis et euāgelistis ea q̄
de filio suo x^po erāt q̄ntū et quous
qz licuit ei loq̄ et audire decuit ali
os vel expediuit. **N**ō h^{ic} ignorabas
o **I**gnati feruent^{er} ignite cui^{us} amor
erat te dicēte crucif^{ix}us. **E**tem sc^{ri}p^{er}isti
marie x^pifere. **V**enire inq̄t debue
ras visitare neophitos vt ex te et
p^{er} te et in te cōfirmē. **C**ui benigne
maria hūilis ancilla resp^{er}xit se cum
Jobe v^{er}eturā. **D**isc. **C**ōgratuloz
in exēplo. h^{ic} sc^{ri}p^{er}ta sapie sue debuēat
vt videt posteritati relinq̄re. **M**a
gister. **R**equaqz. **I**ntelligebat etiā
tūc modestissima seiaz id q̄d ap^{osto}ls
postea sanxit. doctrinā publicā nō
esse feminei sexus officiū p^{er}sertim re
gulare. **C**ōfūdit exēplo suo garruli
tatē arrogātē nōnullaz q̄s in spū
futuras aspiciebat seiaz. **I**ntellige
bat p^{er}terea causā in filio suo x^po al
terā q̄ suā noluit p^{er} calamū et atra
mentū scribē legē s^{ec}undū deductionez
Augustini de cōsensu euāgelistarū
circa p^{ri}ncipiū. **S**cripsit eā sufficient^{er}
et adhuc quotidie scribit in cordib^{us}
fidelium q̄d euēturū **J**eremias p^{ro}p^{er}he
tauit. **D**abo legē meā in viscerib^{us}
eoz et in corde eoz scribā eam. **D**isc. **D**e doctrinis seiaz q̄siui la
ti^{us}. crebro facili^{ter} qz fallunt in visio
nib^{us} capitis sui et p^{er}fecto scienter et
subdole q̄nqz fallunt et fingūt. **L**o
quoz ex p^{ar}te de multis. **Q**uāobrem
his omis^{is} dic de viris quos exu
pauit maria m^{at} illa mirabilis femi
nee cogitatōi masculinū animū in
serēs. **N**ā pl^{ur} qz mulier bec. parū ē.

277

142

partio
plus qz vir hoc mouit h^{ic}
angelus omis p^{er} motū
Magister. **D**isc. **D**e doctrinis seiaz q̄siui la
ti^{us}. crebro facili^{ter} qz fallunt in visio
nib^{us} capitis sui et p^{er}fecto scienter et
subdole q̄nqz fallunt et fingūt. **L**o
quoz ex p^{ar}te de multis. **Q**uāobrem
his omis^{is} dic de viris quos exu
pauit maria m^{at} illa mirabilis femi
nee cogitatōi masculinū animū in
serēs. **N**ā pl^{ur} qz mulier bec. parū ē.

Partitio

plus q̄ vir. hoc modicū est. plus q̄ angelus om̄is p̄pe modū satis est.

Magister. Possem tibi num̄are tā ap̄los q̄ ap̄licos viros ip̄is cōtemporaneos. nisi q̄ sapiāz magis acceperūt p̄ reuelationē q̄ p̄ sc̄pturā rārū meditationē teste Jeronimo. Sūt affines p̄posito n̄o Augusti paulo post ouersionē suā segregat̄ habitās. Et q̄o ageret ostendūt soliloquia sua 7 liber cōfessionis cū multis. **Gregl.** insup monach̄. p̄i mo sūm̄ ep̄s. **Pret̄ea** sanct̄ Bern̄. **Hugo.** Rich. cōtemporanei. In q̄z doctrinis q̄o sit intelligētia scripturaz. q̄o cōtemplatio relucet. simul 7 qualis fuerit vita talit̄ cōtemplatiū et sententiū de d̄no in bonitate et simplicitate et suauitate sp̄is satis liquet. **Disc.** Mōias illos q̄ monastice fuerūt vite sicut et **Beda** et **Basil̄** et **Thomas** et d̄ns **Bona uentura** q̄s subticē nō oportuit. **Mgf.** Nonne dixi tibi q̄ nulla sp̄s vite secludit hōies q̄n habito moderamine possint vt̄i vita hac ociosa et studiosa. **Nel** in toto vel ad tps̄ si aliunde fuerint idonei ad intelligētia et cōtemplationē sc̄pturarū marie post edomitā furiā passionū. **Disc.** Quale moderamen intelligis? **Mgf.** Vacationem de qua **Jeron̄.** Vacate et videte sit. anim̄ liber oportz. Sint sensus int̄ 7 extra q̄erissimi n̄cē est si gustando vidē et videndo gustare volum̄ qm̄ suauis est d̄ns. **Ceterz** q̄lia sint tante trāquillitatis ipedimēta nouēte

sc̄da

CCCC

q̄ ad cōtemplatiuā vitā tradē se fatagūt monstrat experientia de plimis. de q̄b̄ radicales causas p̄hica seu medicinalis dat doctrina 7 s̄blimi ap̄t̄ theologie mystice disciplina. **Putas** officiarēt doctores p̄nōiati circa t̄palia. vel etiā sp̄ūalia monasterioz exercitiā continua. **Putato** melī. q̄ sedebāt ad pedes **Ihu** audietes verbū illī i sc̄pturis. **Sedebāt** solitarij 7 tacebāt sine cātu vel voce carnis dū cantabāt d̄no i cordib̄ suis. dū inhiabāt in supna fluenta/ fontis vite. dū i ocio suo sine negotio laborabāt et negociabāt p̄ se et posteris in intelligētia sapie salutarī. **Pr̄t̄e** illis verbū **Sci p̄ionis.** Nunq̄. min̄ sol̄ q̄ cū sol̄. vt q̄ poterāt aptis oculis ac pedib̄ h̄mētis expeditis inserē se toti mūdo p̄t̄itoz. p̄ntiū atqz futuroz. tā eoz q̄ vident̄ q̄ eoz q̄ nō vident̄ q̄lia s̄ sp̄ūalia. **Cesserūt** ob hoc nō nll̄ pastorali cure habite. **Alj** oblatā suscipere noluerūt. vtētes parabolica similitudine. de lignis cōstitūe volētib̄ sibi regē quib̄ assensit ram̄ nō oliua. nō fic̄. nō vitis cōtēte dulcedine fructus sui. **Disc.** Habet multā cōfitionē si **Platō** stat̄ in vita actiua sit p̄fectioris em̄inētio/ risqz meriti q̄ solitarioz cōtemplatiuoꝝ vita. **Qua** sup̄ re **Grifostl.** sup̄ **Basil̄** dialogisans p̄fert absqz dubitatione p̄sulatū. **Mgf.** Nolum̄ ad p̄ns istā s̄bintrare litē vtraqz vita certe cōtemplatiua et actiua pulcra ē. **Utraqz** meritoria. vtraqz del

Tractatus .xi.

donū. vtraq; distributio spūssancti
vtrunq; necessariū est mystici coz/
pis ornamentū et membꝝ. **Legat**
elegantissima similitudinē istī deu/
ctio p ap̄lm ad Rhomanos atq;
Corinthios introducta quam nec
Aristot. nec Plutarc^o siluerūt. **Cō**
tēplatiū te constituit deus. noli altū
sape sed time. **V**ide ne casus hinc
grauior fiat quo mens alti^o fuerit
elevatora gemens illud. **E**t eleuās al/
listi me. **C**auē ne montē ascendere
coneris vñ tanq; fulgur videbat
xp̄us sathanā de celo cadentē. **S**i
constituit^o es in lecto contemperationis
ociose. si mysteria noueris omnia.
si posueris in celo nidū tuū. si caput
tuū nubes tegerit. tu ad vnū statū
supbie reprob^o a charitate factus
detraberis in abyssū et tanq; ster/
quiliniū in fine p̄deris qñ ille acti/
uus iudicio tuo mundan^o totus. p
difficiles distrahit^o actiones. morda/
cib^o attritus curis. celestia nec intel/
ligēs nec sapiens suscipiet^o humilia
tus in celū. agēte misericordia illi^o
qui suscitaz de puluere egenū et de
stercore erigit pauperem vt sedeat
cū principib^o et solū glorie teneat.
Ambulet vnusq; q; uocatione qua
uocat^o est in timore et tremore. **N**e
mo iudicet alienū seruū p quo xp̄s
mortuus est. **S**uo dñō stat aut ca/
dit. liberat^o es a cura seculariū acti/
onū nō incūbit tibi regimē panxiū
p̄ximoz. tibi tue q; saluti vacare
ocessum est. **V**aca igit^o gratis deo
Laborantes ip̄os suua precib^o assi

Sup magnificat

ouis. memineris iudicioꝝ dei terri/
biliū sup filios hominū. qui quozū
vult miseret. **E**lemens inquit ero in
quem mihi placuerit. **D**eniq; p cō/
cluso tene q; qui fuerit humilior ac
vilior in oculis suis apud deum re/
spiciet illū xp̄cius. et misericors de/
us qui per os loquitur p̄phete. **A**d
quē respiciā nisi ad paupculū et cō/
tritū spiritu et tremētē sermones
meos. **D**iscipulus. **N**ōne maledi/
ctus qui partē suā facit deterioꝝ
Cur nō igit^o quilibet aptus sedere
ad pedes **I**hu et audire verba ei^o
in ocio cū maria partē optimā iu/
dice xp̄o **I**hu sibi querit? **C**ur non
implebit hortationē sapientis **P**re/
curre prior in domū tuā q; illuc ad/
uoca te. et illuc lude q; age oceptio/
nes tuas. **E**t iterum. **F**ili in paucis
sint actus tui et in tpe ocij scribe sa/
pientiā cui^o ouersario nō hz ama/
ritudinē. cui^o aspectus pulcrior est
sup solem. cui^o amore **J**obes puer
allectus ofortabat^o spiritu et erat
in desertis. **M**agister. **A**ttonde
quid sequit^o vsq; in diem ostensōis
sue ad israel **T**ra q; nō licet hominē
sepe esse vt vult. **S**pūs vbi vult sp̄i/
rat. distribuens status. ordines et
gradus nō put homo sed put ip̄e
vult. **E**rat **J**obes in deserto sed nō
nisi quousq; voluit deus ip̄m osten/
dere in israel. et p̄dicare. et predicā/
do subire martiriū. **E**theri^o specu/
clausus vinculat^o in archipresulē lu/
gdunēs. rapt^o fuit **A**lī institef^o ecō/
tra seculi curis quos depulit spūs

Magnificat
Remo vñ secusū religio
patem iustū post archiep̄m
nē. Sic igit^o hominū vice
his ē ranc adūe nū solitari
tio demerit. **M**ales saluati
deus motis in fūdo negotio
quibus vñ cōtinē nū agallie
Discipulus. **E**t nichilominus re
tibus bonis nōne fas est apud
hominē volitare q; mōl^o lūte
re p̄re op̄is in le quēdō hz
et aliamq; omniū qualitatē
Magister. **V**idē fas est vt in omni
bus oouidēt^o vñ vt q; cog
nitionē mueris grātia cognoscit
et magnificet audior. **S**ic cogit pul
cerrima mulex magno ip̄o vñ
vltima. **E**re mōt^o et hoc b̄uā me
dicent omēs generationes. q; hinc
mibi magna q; p̄is it. **E**t quo
fecit merito iūit. **E**t sanctū no
nē aus sup̄m p̄. **E**t ad v̄tū
fūo h̄c r̄uocari. **V**irgo r̄m h̄
de qua nomen est dei s̄ctū ocepit
h̄c s̄ctū. **D**iscipulus. **A**mbles
igit^o vñ quousq; nūera vice solita
rie vñ vñ v̄tū in p̄tētib^o
eā h̄c h̄tūmo h̄c in d̄m̄llo. h̄c
h̄c r̄ctū in h̄tūo q; h̄c p̄tū q; h̄c
v̄tū p̄tū in electos v̄tū h̄tūo
tas in reprobos solitarios talū col
laudatione montēt^o v̄tū in p̄tū
ra v̄tū speculo. **E**t nū est illū d̄m̄llo
In h̄tūo h̄c v̄tū est s̄ctū h̄tūo
v̄tū. **E**t male s̄ctū d̄m̄llo h̄c
v̄tū gloriēt^o in d̄m̄llo. **M**ale v̄tū
v̄tū o uertat^o in aio nō v̄tū
v̄tū v̄tū h̄c p̄tū quib^o v̄tū
v̄tū d̄m̄llo. **E**t v̄tū h̄c v̄tū

Partitio

Attende istū secundū helizeū prius arātem. iustū post archiep̄m lugouneſi. Sic igit̄ hominū vite mirabilis ē nunc actiue nūc solitarie mutatio dextere excelſi. Multos saluauit deus medijs in fluctib⁹ negociorū / qui litus oꝝ tenētes naufragassēt

Discipulus. Et nihilominus ex duobus bonis nōne fas est apud homines deliberare qđ meli⁹ saltē de genere opis in se quit̄ qđ sit de circūstantiāz omniū qualitate? **M**agister. Itiqz fas est vt in omnibus honorificet deus. vt qz p cognitionē muneris gratia cognoscat et magnificet auctoz. Sic egit pulcherrima mulier magno spū vidēs vltima. Ecce inq̄t ex hoc beatā me dicent omnes generationes. qz fecit mihi magna qui potēs est. Et quo fecerit medio iunxit. Et sanctū nomē eius suppleri p̄t. Et ad verbum istud fecit retorqueri. virgo em̄ si de qua nomen est dei s̄ctū cepit s̄ctū sanctorū **D**iscipul⁹. Laudes igit̄ vel paucas numera vite solitarie qualis esse debeat in p̄fitentib⁹ eā. sit in heremo. sit in domicilio. sit in recto seu studio qua scz dei gratuita pietas in electos. iusta seueritas in reprobos solitarios tali colaudatione monstret velut in pictura v̄l speculo. Scitū est illud Augl. In heremo bñ viuere est sūma laudatio. et male sūma damnatio. Bñ viuēs gloriēt in dño. Male. verecū deū et ouertat̄ in aio nedū vitā solitariā extollat p̄conijs quib⁹ caret audiat a dño. Ex ore tuo te iudico

.ij.

CCXXI

serue neqz **M**gr. sedus pictoz vt speciosissimaz vite solitarie pingat imaginē. suades. faciat h⁹ nō nra turpitudine sed p̄p̄ius eius sermo frequenter a maria contemplet⁹

Incipit tertia pars colaudatiua vite solitarie.

Ego illa sū vita solitaria que de terrenis hōib⁹ celestes. de carnalib⁹ spirituales constituo. Ego dispersiones israelis congregabo. p̄p̄ quas dei fili⁹ segregat⁹ a p̄corib⁹ et excelſior celis fact⁹ descendit in aulā secretā et clausā vteri virginalis. Concluserā in oratorio cubiculi matrē ei⁹ solitariā qñ salutata est ab angelo qñ respondēs. fiat mihi s̄m verbū tuū. cepit mor. eternuz verbū caro factū ē. Nouū tūc fecit dñs vt mulier circūdaret virū cui⁹ nomē erat oriens q̄ vere est de⁹ abscondit⁹ que ab eterno continebat s̄nus p̄fis illi⁹ q̄ solus est ⁊ aliū non hz cui soli honoz et gloria p̄ desertata spaciōsa qz seculoz. Ego ista sū vita solitaria p̄ quā omnia facta sūt et in qua omne qđ factū est nihilomin⁹ vita erat s̄ nō altera ⁊ altera vita. Ego vitā istā dū caro facta ē feci seorsū a turbis p̄notare plures solū in orōe dei. Multiplicauit in solitudine panes. supauit i deserto diabolū. sol⁹ cū feris habitās et te iunās. nihilomin⁹ comites fuerunt angeli ministrātes. dū humano crebat consortio. Dū trāfiguratois ostēdit gloriā seorsū tres t̄modo

Tractatus xii.

duxit in montem vbi tandem leuātes oculos neminem viderunt nisi solū Jhm qm̄ a contemplatiuis sola salus p̄ offe qđ inspicūt cogitat. Sol⁹ et auulsus a secretissimis etiā aplis ter orauit patrem. et fact⁹ in agonia prolixius qm̄ sudauit rozē sanguineū. qm̄ apparuit illi angel⁹ de celo ofortās eū nō auxilij necessitate s̄ dispensatiōe mysterij. Quis dedit puero Jobi locū amplū in solitudine. q̄s aluit in desertis. q̄s solitariū ofortauit. q̄s mysteriū baptismatis sibi fūelauit ⁊ disposuit. **A**derā ego cūcta disponēs. Carebat illic puer Jobes solatio nutritis. et parētū. nō sedebat sup ollas carniū. vino nō estuabat nō vestiebat mollib⁹. vxorem nō habebat. **A**deram sibi p̄ omib⁹ et p̄ omnia ad solaciū. victū. vestē p̄ciosā. **D**eniqz qualē quesuit sapiens assumē sibi copulauit sapientiā et mysticaz ab Isaac sponsā sunamitē que in cōdium patris sonat in sinu reposui. **P**orro quid de p̄mo illo formato **A**dam. dictura sum qui tam diu saluus mansit q̄ diu solus. **P**ata fuit mulier in auxiliū. mox illū detrusit in exiliū. **R**apt⁹ est **E**noch in solitu dinē paradisi terrestris ne malicia immutaret et subuerteret cor ip̄i. **P**lacita em̄ erat deo aia illi. **P**ropterea p̄perauit eū deducere de medio iniquitatū. **S**edebat **A**braam solus subter ilicez mambre qm̄ tres vidit et vnū adorauit. **P**ostmodū gradiens solus audiuit ab eis my

sup magnificat

steria. **S**olus erat dū ritū circūcisi/ onis accepit a dño. **V**idit angelū in solitudine. **A**char ancilla que de puteo visionis refocillauit puerum morientē. **J**acob solus primo vidit scalā cū angelis descēdētib⁹ ⁊ ascēdētib⁹ et typum dom⁹ dei. **S**olus cū angelo luctat⁹ ⁊ meret⁹ benedici. meret⁹ noie nouo q̄i mutat⁹ in virū altez insigniri. **M**oyes iste magn⁹ legislator didicit in solitudine visio nem magnā rubi ardentis patrati onem miraculoz. accepit populi li berator ⁊ deus pharaonis institui tur. **P**ostmodūz solus cū solo deo vocatus ab eo de medio caliginis loquens sicut amicus ad amicum. tabulas legis accepit. **D**eerant pannes in deserto. arida erant omnia. **E**go vero nō desui manna pluens de celo et aquas p̄ducens de saxo durissimo. **P**ostremo aggregauit mihi p̄phetas et filios. p̄phetaz non sine mirabilib⁹ multis quoqz vitaz p̄sertim helye imitat⁹ puer noster **J**obes erat in desertis sepe ofortatus spū nō minus q̄ helyas. **N**ūc circūductis vsquequaqz oculis vī deo turbā magnā solitarioz. turbam fugientū. **P**aulus sub palma occlusus pasciē eius fructū. folijsqz vestit⁹. bibit de fonticulo caua manu. **M**ilitat ip̄m p̄tin⁹ migraturū magnus ille solitari⁹ **A**nthonius. cui⁹ eulogiū est nō posse extra solitudinē monachū viuere. nō magis q̄ in arido pisces. **M**igrat arsenius in hēmū ab āgelico iussu dicēte sibi

Partio

Arisei fuge totius et mundum
uaberis. Multos hōmō dicitur
multitudine caritatis quasi non
liberi raptus raptus raptus
mōi raptus raptus raptus
narratis ēs apollis raptus raptus
Ego bone Jho q̄ minima loquitur
nouū filium p̄ccatorem q̄s recipi
q̄s alit q̄s salubrit̄ infirmo ad bea
tū oīū locatē recto calle p̄ou
p̄dicte in sapia quā dicit. Tu ca
re mīx in p̄mis. O uita loca solita
ria. tu hūcipas vīm vndequāqz
niam ad te q̄ me diligi me q̄r m
colit. ad me vigilat sine fide. h
bito hōpēz in celo lando. et erui
tis interū cogitōib⁹. fugo hūc
fugio secularē occupatū. Nā q̄ m
bi locatas cū lealo. q̄ parat me
reulo. non dīp̄tis mēe corōis sui
Estantes implebe bonis q̄ ap
pono mēis laudimā. p̄al cōctis
et dīp̄tis dīp̄tis. **E**uloge ignur
p̄p̄oles aimes que me hūc. me
tū. **D**uc cū vici in solitudinem
hūc q̄ ad corē. hūc lada eā
et dīp̄tis ad vberē solitōis tue
q̄ melora sūt vbera tua vino ter
rene vberatōis i comētiōib⁹ tur
bulētis. hūc āc ambulat in magnis
si in mirabilib⁹. **S**uper se hū non tū
ter sentit. si p̄ p̄uiriā innocētia. nō
vt puer **J**obes in desertis su r̄ p̄
et israel vidēs dñū quē ip̄e hūc
recordat⁹ mie sue. **E**re talis aī hū
blatata sup mīe sua egrediet⁹
hūc q̄m ignot se palcat hūc
hūc hūc dñū affectū hūc hūc
hūc hūc dñū hūc hūc.

Partitio

Arsent fuge homines et tace et saluaberis. Multos hmoi ctenentes multitudinē ciuitatū quasi onagri liberi ruptis vinculis vicioꝝ nec clamorē exactoꝝ audiētes oñdūt ipē narratōes q̄s appellāt vitaspatrū. **S**z o bone Jhu q̄s minimā loquūt meoꝝ filioꝝ portionem q̄s recepi q̄s alui q̄s salubriē institui ad beatorū oīm societate recto calle pduxi dicēte m̄ sapia quā dilexi. **T**u cara mihi in p̄mis **O** vita soroz solitaria. tu suscipias velim vnāquanqz aiarū ad te q̄ me diligit me q̄rit me colit. ad me vigilat sine fictiōe. **H**abito siq̄dez in ocio sancto. et eruditis intersū cogitatōib⁹. **F**ugio fictū fugio secularit occupatū. **N**ā q̄ mihi societas cū seculo. q̄ paruul me reuelo. non disp̄sis mēte cordis sui. **E**surientes implebo bonis q̄b⁹ appono mensā lautissimā p̄cul eiectis et dimissis diuitib⁹. **S**uscipe igitur paupculaz aimaz que me fitit. me esurit. **D**uc eā tecū in solitudinem illic loq̄re. ad cor ei⁹. **I**bidē lacta eā et inebria ab vberib⁹ solatōis tue qm̄ melioza sūt vbera tua vino terrene delectatōis i comestatōib⁹ turbulētis. **S**i at ambulat in magnis si in mirabilib⁹ super se. si non hūilit̄ sentit. si p̄ pueritiā innocētie. nō vt puer **J**ohes in desertis. sit vt puer israel vidēs deū quē ipē suscepit recordat⁹ mie sue. **S**it talis aia sic ablatata sup̄ m̄re sua. egrediat̄ et abeat. qm̄ ignoat se. pascat hedos suos fetidoꝝ affectuū iuxta tabernacula pastorū mūdanozū. **E**surū

.ij.

ccxxxi

at filiōs porcoꝝ in regione lōginq̄ egestatis. nec sit q̄ det vñ v̄ter lu⁹ impleat̄. **S**i se magnū iā aliq̄o exiſtimat quo de⁹ indigeat ad pascēdū oues pascue sue. p̄rūpat ad auxiliandū omnipotentē eo nō trahente. **S**i p̄ptēa q̄rat exitū solitudinis vel horreat introitū c̄nce p̄cul inutilē cū hac arrogātia scz q̄ neqz salute sibi. neqz iocūditatē allatura ē tibi. **S**ale nimirū p̄pe deteri⁹ ē insatuato p̄ defectū. **A**tuēo si te querat te oplexet i simplicitate cordis. sis ei paradus in b̄ndictionib⁹. sis ort⁹ oclusus. sis fons signat⁹ cui⁹ nō deficiēt aque. **H** sit ei desertū i stagna aquarū salientiū in vitā eternam. **O**ñde ei factē tuā q̄ intrinsec⁹ latet sub pallore et squalore tribulatōis corporalis. **S**onet vox tua dulcis in aurib⁹ ei⁹. **E**t dic. **E**go sū illa otemplatōis mater p̄ximioꝝ deo. vilu p̄spicatioꝝ venustate pulcrioꝝ. securioꝝ. sedacioꝝ. suauioꝝ. p̄manētioꝝ. deuotioꝝ. familiarioꝝ. verioꝝ. p̄cicioꝝ. diuinoꝝ. finalioꝝ. et ideo p̄fectioꝝ. amātioꝝ et amatioꝝ. simplicioꝝ. intimoꝝ. purgatioꝝ. clarioꝝ. timozatioꝝ. hūilioꝝ. obsequētioꝝ. citi⁹ impetrās plus essentialit̄ merens. secūdi⁹ p̄lificās. cui⁹ ad extremū finis tot⁹ et assidu⁹ est magnificare deū. **D**iſcipul⁹. **J**ocūde sūt laudes iste sed hz dubitationē ista laudis particula scz q̄ vita solitaria sit plus essentialiter merens. secūdi⁹ q̄ p̄lificās. **Q**uō fiet istud vt q̄ sol⁹ est sit i plefecūdioꝝ. formosioꝝ ē rachel. nūq̄o lya secūdioꝝ. **M**gr. **E** mēita q̄oā

Tractatus xii.

sunt et plificationes quas dicere possumus accidentales. Sic enim huius distinctio theologica de duplici premio. vocat unum essentiali, accidentale alterum. Radix meritum cum suis plificationibus et primis consistit essentialiter in caritate quae quantitate merito dat et premia essentialiter iuxta sui magnitudinem. Porro sunt exteriora opera quae habentur ex multitudine et utilitate pueniente circa primos accrescunt sepe puenit spirituales ex orationibus et bonis factis aliis. quo fit ut euangelica pauper vidua quaeuis plura omnibus miserit in gazophilacium dans minuta duo Magna tamen exterior largitio cum ministro caritate potest sibi facere amicos. peccata redime. Juxta illud. Redemptio hominis proprie diuitie. Sed et operatio eternorum talia non magna sunt. Est expressum verbum gregori qui ratione theologica suffragatur quod contemplatiua maioris est meriti. **Discipulus.** Contempsit obiectionem meam tua distinctio de duplici merito. Sed alta suboritur. Quare Jobes baptista optima parte dimissa quam contemplando tenebat in deserto ad seculum venit ad predicandum simul et baptizandum. imo et herodem arguebat adulterum? **Magister.** Obedientia sic impulit qua scripta contemplatio solitudinis noxia est non meritoria. Contemplatae frequenter id ipsum offerens in corde tuo **O** sapientissima fecerunt placuit in deserto Jobi quod diu sibi licuit habitare solitarii. Placuit et obediendo illi quod se misit baptizare seu visibili forma fecit hoc ut probabile est

sup magnificat

seu secreto sancti spiritus afflatu proferatur est. Consequitur in hemo virtutes quae directionem sibi offerret in seculo sobrietatem in victu. austeritatem in vestitu. lucem simul et ardorem in affatu et effectu. Erat enim lucerna ardens et lucens. Erat stabilis non ut arundo agitata vento. Erat in predicando discretus varias precepta per qualitate dicendorum. Erat regula viuendi ceteris quam prius incepit a se. non imponebat onera grauiora quam prius ipse non tulisset super se. non docebat seu loquebatur ex propriis quam quod loquitur ex propriis me dicitur est. Sed quod luctus explicuit in visione colubae signatis spiritus sancti. in voce paterna de nube ad filium. primum via strauit penitentiam non per temporalia aliquid sed eterno celorum regno. **Prima vox** quae de christi verbis colligitur ex euangelicis per illam dum puer inuenitur in templo dixit. Quid est quod me quaerebat. fuit ad Jobes ad quem baptizatur aduenit dum prohiberet eum Jobes. Sine inquit modo. Sic nos decet implere omnem iustitiam. Et quod omnis iustitia si non humilitas inferiori se subiciens sicut e contrario omnis iniustitia superbia est superior se proferens? **Discipulus.** Est ne putandum quod beatissima virgo visirauerit unquam in desertis cognatum Jobes et filiolum quodammodo sustinuit in utero dum sanctificatus est quod per uterum dum natus et circumcisus est? **Magister.** Misit eum cum Iesu filio et Ioseph pie credi potest dum in desertis ieiunauit christus per baptismum. si istis sathanae est autem aggredi diuersis temptacionibus non est incredibile Jobes ei impulsus?

Partio
notem non trahere quam
vincit et vincit cocina odore.
Dicitur ut alius tunc nos
curio tractat ad reportum dum lup
rie inplacitio operari hinc sermo
nisi in partibus numerallit
fuit. Quo certitas si per totum
sigilli ceterum in capitula vel
nitas notatas in quos ut rui
pgei hanc? Hic illa sicut et
satis recognoscio per sua miri
nam forte euenit ad scriben
dum sicut in solitudo et orem
placitio explicat. explicat es ma
rie per singula. Mirum ipse manit in
forma habet ab hoc quod ruminet de
te meritoria vigetiam ruminata
vindo calore caritatis si non cum
pferit ea quod locum est dicit ad abusa
pferit in et tenet et quod est rui
in alia sicut. Explicat tractat et

Incipit tractatus xii.
plena mare per soliloquium summa
tunc colligitur sicut in hunc cantici
ceterum mare per nonitas ceterum
quod per placitum deos deo et
dum in quod rui hinc
ab isto frequenter in quod hinc
placitum. Gloria per hunc et et. hinc
Prima notia
Significat autem mea dicit
Iste quod quod magni
cus est in sicut. quod
cit mibi magne quod ponit
hinc sanctum nome est. Et rui
me in deo quod factus est salu
rui Jobes me. quod rui

Partitio

exortem nō trāsisse quaten' pbat'
vincēt et vincēs coronā adq̄reret.
Actū vt aspicias diurna nos lo/
cutio traxit ad vesperū dū sup ma
rie orēplatoib' cepam' h̄re sermo
nē. et vir paucissimas numerasse suf
fecim'. Quid existimas si p totum
euāgeliū cōtextū fm capitula vel
rubricas notatas in q̄tuor vt vnū
pgredi studēm'. Eset ista s̄cta et
salubris recogitatio h̄ p sua infini
tate min' forte veniens ad scriben
dū. Nō sūt itaq; solitarhs et otem/
plātib' explicāde orēplatiōes ma
rie p singula. Mittāt ipi manū ad
fortia. habēt abūde q̄s ruminēt dē
te meditatiois digerātq; ruminata
viuido calore caritatis si nō otem
pserint ea q̄ locut' ē dñs ad abraā
p̄ez n̄m et semini ei' qd est xp̄us
in secula Amē **Explicit tractat' xi**

Incipit tractat'. xii. **I**n

persona marie p soliloquiū sūma/
tim' colligens sensum huius canticī
canticorū marie per notulas centū
quasi per psalteriū decies decacor
dū. **Supra** dicitis his duob' h̄sicul'
ab ecclia frequentatis in quolibet
psalmo. **Gloria p̄i. Sicut erat. ꝛc**

Prima notula

Magnificat aia mea dñm
Iuste quidē qz magnifi
cus est in s̄ctitate. qz fe
cit mihi magna q̄ potēs
est. qz sanctū nomē ei'. **Et exultauit**
spūs me' in deo q̄ fact' est saluta
ris me' **Ihs me'**. qz respexit humi

.i.

ccxxviii

litate ancille sue. ecce em̄ ex hoc be
atā me dicēt oēs generatiōes. **Un**
gularia sūt hec mihi magnifica. vñ
singulariter magnificat aia mea
dñm. vñ exultauit spūs me' in deo
salutari meo **Sūt** alia q̄ magnifice
fecit et opat' vsq; modo generalit'
p decursus seculorū. **Magn'** ip̄e do
min' et laudabilis nimis cui' ma/
gnitudinis nō est finis. cui' sapien
tie nō est numer'. cui' nō est termin'
in bonitate. qm̄ mia ei' a p̄genie in
p̄genies timētib' eū. **Quia** fecit po
tentiā i brachio suo disp̄sit supbos
mente cordis sui quia deposuit po
tentes de sede et exaltauit hūiles.
Esurientes impleuit bonis et diui
tes dimisit inanes. **Suscepit** israel
puep̄ suū recordat' misericordie sue
Sic locut' est ad p̄res n̄ros abraā
et semini ei' in secula. **Sub** hoc ver
suū denario meū ostituit' psalteriū
decacordū. placz imitari p̄ez meū
Dauid regē q̄ post necē **Holiath**
dño victoriarū non ingrāt'. **Deus**
inq̄t canticū nouū cantabo tibi. in
psalterio decacordo psallam tibi.
Bonū sane est ofiteri dño ⁊ psallē
nōi tuo altissime in decacordo psal
terio cū cātico et cithara. **Diuidit'**
hoc psalterium in duos tonos seu
partitiones que ex **Tetracordo** et
hexacordo reddūt decacordū **So**
nat magnifica dñi specialia in te
tracordo. porro magnifica cōiter
largita cātant' i hexacordo **Magni**
ficat igit' aia mea dñz qz me dñm
ostituit' fm nomē meū **Maria** nēpe
sua interpretatōe dñaz insinuat **futu**

Tractatus xlii.

ra est p̄terea vt me dñaz nō qualē
cunq; sed dñaz mūdi. dñaz beatā
me dicent omnes generationes.
Scitote qm̄ dñs ip̄e est deus. deus
aut̄ scientiaz dñs est. scientie vero
inquā q̄ illuminat. q̄ descendit a pa
tre luminū. Propterea osequēs fu
erit vt dñaz me dñs instituens illu
minaret p̄m nomen sanctū suum et
meū. **Maria** quippe dicit̄ illuminata
q̄ ip̄e est lux qui illuminat omnē ho
minē vententē in hūc mundū. quā
to ampliori pfundit lumine dñaz
mundi. Proinde supest vt dña il
lūiata refundat lumen in ceteros.
Est em̄ lumen sui ip̄i? naturali libe
ralitate diffusiū. quo factū est vt
iure diceret illuminatrix. Sic enim
sonat maria p̄p̄riū nomē meum. sic
maria p̄ ethimologiā dīcor maris
stella. quā illuminatricē esse cōstat
Hec illa sū q̄ p̄xima deo cardini
toti? machine mūdi dirigo nauigā
tes in ciuitatē quā nō hnt hic manē
tē s; futurā inq̄runt hoies. Et qui
hoies? Certe viatores p̄cellis hui?
maris magni grauiē impulsī. flucti
busq; et cautib; incessantē impulsī.
Futurū est p̄ oēs generationes vt
me stellā esse maris p̄dicēt me respi
ciant. cursus suos ad illustrationē
meā dirigāt. Nec fallent̄ hec agen
tes nec errabūt in deuis nec in pi
culis cōtabescēt. Itaq; dño p̄picio
me dñaz inuocātes me illuminatā
et illuminatricem aspiciētes patrie
portū salutarē introibūt. Hec sūt q̄
magnificat. magnū p̄dicat. magnū
esse apud omēs generatōes clarifi

Sup magnificat

cat et significat aia mea dñm. Et
exul. spi. me? in deo sa. meo. q̄ salutē
fecit. q̄ lucē dedit et gaudiū in vni
uerso mūdo. Futurū certe est vt de
cantet ois eccl̄a a scōp̄ colētū sactū
nomē dei. **Matuitas** tua dei geni
trix virgo gaudiū annūciauit vni
uerso mūdo. **Salutabit** etiā q̄ dicit̄
Aue regina celoz. aue dña angelo
rum. aue radix sacta ex qua mūdo
lux est orta. **Presignata** sūt p̄idem
hec magna q̄ mihi fecit q̄ potēs est
q̄ iā nūciata p̄ angelū opleta oser
uo oserēs in corde meo. **Nōne** cor
meū ardēs esse ouenit? **Nōne** can
tās iubilās et exultās in collatiōe
tā magnozū? **Nōne** iustissima rōne
magnificat aia mea dñz. q̄ me sub
limauit in dñaz. q̄ me collustrauit p̄
immensā lucē suā. q̄ me dñaz illūia
tā dedit in lumē aliozū. dum exulit
me in sublimē maris stellā directri
cē nauigantū. **Cupient** ex posteris
generationib; me beatā dicētib;us
plurimi agnosce. **Cur** nō cecineriz
in p̄ma p̄sona. magnifico dñm. s; in
tertia. magnificat aia mea dñm.
Sicut q̄ de exultatōe spūs in deo sa
lutari meo. **Docebunt** ex theologi
cis et p̄b̄icis traditōib; cū rhetori
cis colorib;. magnā sup istis rōem
s; nō expectēt vt oia. (qz incōphēsi
bilis sē) ophēdāt. **Sūt** i hūano cor
de meo qd̄ cōfert de omib; tres p̄
tropologiā māfiones dñm imitoz
p̄rez meū. in cui? domo mansiones
multe sunt. **Trahit** em̄ p̄prie dñs
nomen a domo. quia p̄sidentis et
p̄nceps aut p̄rim? et iconimus in

Partio

om̄ est. Dña quāq; im̄le
na q̄ p̄ncipalis d̄o notam
d̄ israel. clamat p̄ba. Magni
dom? om̄ et regis loc? p̄silio
nis et? **Qui** hu? magne domus
imagine m̄rocin? h̄o m̄rocin?
o? **Em̄** in hac domo cor. et in
cor domū m̄camerazū su
uolū regit. q̄ h̄ in habitate h?
uolū regit. h̄ appellat rigor p̄
copū su cogitū. **Cōfessio** tuē
aia cōfessio dicit̄ vis mo
tia vel auctūa sū moe quāqum
p̄sologizā et moale su m̄yū
aia d̄o rigor p̄ceptū uimū vel an
n? dirigit p̄m moiaz aie. **Talis**
sabinze r̄idicat maritales n̄r? vt
n̄r? p̄p̄riū p̄ le s̄ficat ad genē
nomē p̄is vel filioz in bonis op̄i
b; et minus nō aler q̄ generato
r̄onales vel a r̄o legem vel a
imona sola p̄ra n̄r? d̄radō mi
uolū quē fecit mihi et in me q̄
p̄p̄riū est. **Qui** s̄p̄p̄riū in me spu
r̄alitatē et r̄itas al̄p̄m̄ obum
brat n̄r? q̄ tuā. q̄mo d̄e? h̄lice
p̄it h̄o p̄p̄riū h̄o r̄onāt? m̄l̄ri
corū tu. n̄r? uolū h̄o. corū h̄o.
Habitat̄ i q̄ i uolū uolū uolū
m? et aia vt et r̄o h̄o. rigor p̄e
p̄m? q̄ r̄is notua rigor p̄p̄riū
et r̄is adua. **Tales** domū cōfessio
tales et inhabitat̄ in ea p̄r me
uolū r̄r? intellectat tuens. **Qui**
uolū h̄o in innocētia corū m̄
uolū dom? me. **Et** p̄p̄riū. **Qui**
uolū h̄o in medio dom? me. **Et** fa
uolū h̄o. qz uic d̄r̄at. uic m̄l̄r?

Partitio

domo est. **D**ña quoq; similis a do
mo qz pncipalis cū dño nomen hz
D israel clamat ppha. qm magna ē
dom' dñi et ingens loc' possessio/
nis ei'. **S**erit hui' magne domus
imaginē microcosm' hō minor mū
d'. **E**minet in hac domo cor. et in
corde domiciliū tricameratum seu
tricliniū repit. **E**st inhabitator h'
triclini' anim'. hic appellat' vigor p
ceptiu' seu cognitiu'. **C**ōsocial' huic
aia q' correspondēt dicit' vis mo/
tiuā vel affectiua fit inde coniugium
philosophicū et morale seu mysti/
cū. dñi vigor pceptiu' animi vel ani
m' dirigit vim motiuā aie. **T**alis
subinde resultat maritalis nex' vt
neut' istoz p se sufficiat ad genēa
tionē plis vel filioz in bonis opi
b' et meritis nō aliter qz generatio
naturalis vel a viro separatim vel a
femina sola pfici neq̄t. **E**xcludo mi
raculū quale fecit mihi et in me q'
potens est. **D**ū supuenit in me spi
ritus sanct' et virtus altissimi obum
bravit mihi. qñ tunc pmo de' susce
pit israel puez suū recordat' miseri
cordie sue. dū verbū fuit caro sc̄m.
Inhabitāt igit' i triclino cordis ani
m' et aia. vir et vxor sua. vigor pce
ptiu' et vis motiua vigor cognitiu'
et vis actiua. **T**ales domū cordis.
tales et inhabitātes in ea p̄ meus
dauid rex intellexerat dicens. **P**er
ambulabā in innocētia cordis mei
in medio dom' mee. **E**t itez. **N**on
habitabit in medio dom' mee q' fa
cit supbiā. qz tūc dñaref' ois iniustā

ff

ccxxxi

ta. tūc fieret spelūca latronū dom'
dei. **P**orro nō dū dixim' de spū nū
q̄o putād' est in domo cordis inti
ma. locū nō h're? **S**p̄ pfecto nō q'
lemcūq; h' vnuerſū. quo meref' ar
chitriclin' nōiari qñ pnceps triclini'
hic alio nōie notiozi et p̄prio sub
neutro genere. qz nulli' est generis
vocat' libez arbitriū penes qd' su
p̄ma ptās est. **N**ec mirandū. **C**ōue
niūt nepe ad integritatē ptātis sue
animus et aia. vir et vxor familias.
vigor pceptiu' et vis affectiua. **N**i
derūt hāc onexionē acutissimi me
taphici noim p̄mi impostozes. **P**if
finitūt arbitriū esse facultatē rōis
et volūtatis qñ p interpretationē li
bez arbitriū sit libez de rōne iudi
diciū. **V**ocat' hic ip̄a ratio quāuis
alio termino vigor cognitiu' qui est
anim' pceptiu'. **V**oluntas aut' est
motiua vis in aia q' vti rōne que
p eā in motib' p̄p̄s dirigit. **S**i ve
lit iure dici dña. si regina in cordis
domo et intimo regno magno p̄n
cipari. **R**egnū siqd' ē dei intra nos
est vbi sub dño sup̄mo deo regnat
spūs p deiformitatē decorē induc'
Alio qñ deponit' de sede dignita
tis sue et disp̄git sup̄b' mente cor
dis sui. **Q**uo ctra spūs cū aia et aia
bñ regulat' et ad' exultat in deo
salutari suo. **C**olligit' hoc loco re
sultans imago et similitudo beatif
sime trinitatis et approp̄atoz suoz
Spūs architriclin' et iconom' poten
tiā p̄ris et p̄meuitatē retinet. **P**or
ro filij sapientia relucet in vigore

nomē maria. **N**ō eram a viro cog-
nita vel cognoscenda. **T**otū obsta-
bat. simul et ordo diuine sapientie
constituitur ab eterno. **S**alutauit ingres-
sus angelus ad me solitariā. clauso
litterali et spiritali cubiculo. **D**ixit
Que grā plena dñs tecū. **C**ollocā-
uerat ad hostiū cuiuslibet cenaculi
pudentē p hostiaria cognitionem
Ihec vt audiuit angelicā salutatio-
nē stetit et cogitabat secū et mecum
qualis esset illa salutatio. non erat
preceps ei? dñi. nō subit? ad quē/
libet ingredientē et blandientē ap-
plausus. me turbatā dñs solat? est an-
gelus. me nomine meo vocās. **N**e
timeas inq̄t maria. inuenisti grām
apud deū. **G**ras deo q̄ inueni. q̄a
inueni quē multū diu q̄ quesiuera.
pmisit me dñs pariturā q̄ si-
liū **I**h̄m nōie. q̄ esset magn? et fili-
us altissimi vocaret **P**romisit datu-
rū illi deū. sedem **D**auis p̄tis eius
pmisit q̄ regnaret i domo **J**acob
in eternū et regni eius nō est finis
Erat itaq̄ regnū illud nō terrenū.
q̄d vtiq̄. finit. s̄ celeste. **N**allunt er-
go iudei messyā expectātes. nescio
quē rpaliter apud eos regnaturū
cū potentia pompa q̄ seculari. cum
de paup̄tate regnaturi messye. de
passione et abiectioe sua p̄phēcie
omnes ad t̄p̄a messye respiciētes im-
plete sint. **Q**uesiuit modū ab angelo
docuit et exēplū elizabeth. cognate
steril induxit. **C**ōsēsi dicēs. **E**cce an-
cilla dñi. fiat m̄i s̄m verbū tuū. **I**uxi
cū hūilitate nature magnanimita-

CCXXV.
te sivei et grē. **C**ōcepti mox filiū al-
tissimi. **M**ulier a sexu nō corruptōe
sic dicta. virū mox circūdedi q̄z to-
tū in dñe p̄fectū. **P**redixerat hoc
Jemias. **F**aciet nouū dñs sup ter-
rā. mulier circūdabit virū. fuit hec
dceptio mirabilis in infimo cenacu-
lo aie mee. imo sub ea. i parte vege-
tatiua nutritiua et generatiua. **I**h̄c
humilitatē ancille sue respexit i car-
ne mea de? **N**ā mat̄e feminea. q̄o
hūili? **M**irabat̄ olim q̄ nūc letabit̄
q̄ letata cantabit deo salutari meo
ois eccl̄ia scōp̄. **T**u ad liberādū sus-
ceptur? hominē nō horruisti virgi-
nis vtez. **B**eata p̄sus et dignati-
ua susceptio. vñ me m̄ez dei. m̄ez
grē. m̄ez mie. me beatā deniq̄ di-
cēt om̄es generatōes. vñ collauda-
būt q̄ extollēs q̄daz mulier de tur-
ba vocē dixit. **B**eat? venter qui te
portauit q̄ vbera q̄ luxisti. **S**ed nō
horruit plane. **C**ōceptio nēpe p̄sus
effecta est in superiori cenaculo cor-
dis p̄ virtutē grē seminalis q̄ dñi/
nalē aie mee porciunculaz eleuauit
diuinit? vt essem mater verbi p̄ di-
gnatiuā susceptionē. p̄sus. in mente
q̄z in carne. **T**ūc tenebre dñitōis
nre moralis lucē nō tā d̄phēderūt
q̄z app̄hēderūt. **N**ihil em̄ aliud ab
ip̄o. plene d̄prehēdit ip̄m in id ip̄m
Tūc dedit om̄ib? quotq̄t receperūt
eū p̄tātē filios dei s̄c̄i his q̄ credūt
in nōie ei?. dum nos diuinitatis sue
participēs eē tribuit. **F**elix o **J**ob̄s
generis nri lux et dec?. **F**elix q̄ miss?
es a dō vt testimoniū phiberes de
Ih̄

Sup magnificat

bis istis dño deo salutari meo. qre
ret expmre **Mysteriũ** siq̄dez beatis
sime trinitatis cū approparis pso/
naz orinet̄ his terminis. dñs deus
salutis me' simul et habitudo cre
ature intellectualis ad ipaz trinita
tē. **Capax** em̄ ei' est sola. et p beati
tudine p̄iceps ipi'. i. p̄fecte capax
esse p̄t. **Spe**ctat dñs ad potentiaz
adiutiua adu vel aptitudine. **Spe**
ctat de' ad sapientiã p̄uistiua. **Spe**
ctat salutaris et me' ad bonitatez
reductiua. **Compax** ois creatura
quãtũcũqz tenuis entitatis ad ista
tria vñ sortit̄ vnitate veritatez bo
nitate aliquã. suo modo p analogi
am ad p̄mũ ens. vnũ. verũ. bonum
Sortit̄. modũ. sp̄ez et ordinē. **Sort**
it̄ deniqz mensurã numez et pon/
o'. **Reddant** singula singulis. **Por**
ro creatura intellectualis longe al
tiori et diuinozi p̄miori qz digni
tate potentiã sapiãz et beniuolentiã
diuinas imitat. **Dicebat** nũc ratio
qz triũ istoz capax est. **Et** quõ ca/
pax? **Ver**te p memoriã. cognitiõnez
et amorē. **Deniqz** p influentiã gra
uitã p̄fecte capax. hoc ē particeps
esse p̄t. **Nulla** siq̄dez alia creatura
opax ad deũ sicut ad obiectũ cog
nosibile. amabile et memorabile p̄
ter intellectualē **Sola** igit̄ scit q p̄t
si vult magnificat̄ creatorē omniũ
vt dñm suũ. vt deũ suũ. vt salutare
suũ. et ita suũ vt semel habitum q
possessũ nuncqz p̄dē possit inuita.
fuit in me specialis rō cur appella
ret salutaris me' qd̄ est **Ihs** me'.

pp̄t maternalē p̄rogatiua. fm̄ quã
voluit etiã dici fili' me' imo q suboi
t' esse me'. **O** de' altissime q̄s q̄lis
quãta maiestas quãte humilitati?
Sz minuit admirationez dñi venit
ad p̄cozes seru' esse. opprobriũ ho
minũ et abiectio pleb vsqz ad mor
tē crucis. **Dat** hic documētũ q̄tin'
ad hec nōia. dñs deus me'. aia vel
sp̄s sp̄ assurgat in timorē sanctuz
pp̄t maiestatis dominiũ. **In** hono
rē piũ pp̄t sapie dec' eximiu q̄ sua
dignitate trahit et allicit. **Deniqz** i
amorē sincerũ pp̄t possessionis bñ
ficiũ. **Et** em̄ pl' amam' q̄ nra sunt.
Romē dō salutaris et salutis ople
ctit̄ hec tria. qz replet indigentiam
irascibilis q̄ tēdit in arduũ. rōnalis
q̄ tendit in honestũ pulcrũ et verũ.
necnō concupiscibilis q̄ se iugit q in/
rimat ad bonũ cōsumatiũ et vniti
uũ. vmbz dēlicis quo fit vt tur/
pioza iudicet et horreat recta rō q̄
magis eã ab honestatis nobilita/
te et libertatis sede deficiũt sic luxu
ria et gula. **Pulcerrima** p̄inde d̄gi
nitas nũcupat. **Trahit** hec altissi
ma et p̄lus iugit̄ ruminãda d̄side
ratio ex ipis nature p̄prietatibus.
Natura q̄ppe filia dei p̄cez imitat.
Cōcluserũt p̄hi cultozes sui q̄ non
p̄t inueniri nisi triplex rō boni. vtil
scz delectabilis q̄ honesti. **Rursum**
triplex hec rō tō nō repit̄ i alijs qz
intellectualib' creatur. et hoc aduē
terũt pauci nimis. **Creature** inaiã/
te tendũt in solũ oueniēs eis et vti
le absqz delectabili. i. ad loca sua. p

Tractatus

seruatione vel ad adiones p sui multiplicatōe ne spēs deficiat. Creature sensitue tendūt ultra bonuz suū vtile ad delectabile sed nō ad honestū. Creature intellectuales tē dūt sub hac rōe triplici ad obiecta sua maxie ad honestū. Neq; si q̄dez si recte sūt. aut solū apparēs si puer se. Est enī singularis et eminēs p̄rietas aīe rōnalis vt appetentissima sit honestatis. Sūt in aīalib⁹ et aīib⁹ q̄busdā q̄daz simulacra occupiti honoris. qz pugnāt vt vincāt h̄ ra dix est nō honestū bonū h̄ vtile. vt p̄ nōis. vel deliciosū p̄ cibis et p̄ lificatōe. Sūt et brutalib⁹ hōib⁹ q̄ opati sūt iumentis insipientib⁹ q̄b⁹ nō est intellect⁹. Rōne magnificus. nōne potēs dñs. sic magnificās et extollens aīaz et sp̄m rōnalē. sic p̄ hoc triplex bonū replēs. si nō f̄pleuerit om̄e in bonis desiderū scz q̄ repletio beatitudinis est cōsummate fūdāmētū. Magnificate igit̄ mecū dñm o filij hoīm et exaltem⁹ nomē ei⁹ in id̄ ip̄m. Canāt oēs et dicant singuli mecū. Magnificat aīa mea dñm. Itaq; bonū est ofiteri dño qz psallē nōi tuo altissime. In decacordo psalterio cū cantico in cithara. Om̄ipotēs p̄ tu⁹ o spūalis aīa q̄ possidet fecit et creauit te noluit te derelinquē sine musica delectatiōe. Voluit in p̄mis te in cāticis exerceri. Nutriūt hec amorē sanctū. qz sp̄ritū exhilarāt. delectāt mentē et lificāt. oblectāt aīaz. Totū p̄inde cordis triclīnū. gaudio replent in

xi.

voce exultatōis et salutē. **R**epletur ille decacordi psalterij dauid p̄ris mei finis in vnū. Ois sp̄s laudet dñm. Sp̄s vt dixim⁹ est archiclin⁹ cordis. p̄nceps cordis. Iconomus dom⁹ sue vocat̄ ex nature sue p̄rietate libez arbitriū aut sp̄s liber arbitrio. **C**ōsurgit p̄tās ei⁹. ex aīo et aīa. viro et vxore. modis expositis. Nō em̄ esset sp̄s liber si sola sibi p̄tās esset p̄ceptiua. nō etiā motiua. Neq; si p̄tēz habēt motū uedi se nō etiā agnoscēdi se. sp̄s libertate pollēt. Et qm̄ p̄tās vtrazq; sibi ouenit facultas a facilitate d̄ illa p̄tās. Sic em̄ duo simul oueniētes ad tractū nauis facultatē sortiunt̄. quā nō h̄z quisq; p̄ se sumpt⁹. Sic ad scribendū occurūt ocul⁹ visione sua dirigēs. et man⁹ digitorū motu scribēs. alioq̄n nō esset facultas. hoc est facultas in formatōe l̄az. hoc plane cognito memoriē qz retento fiat adaptatio finalis. quō d̄cordat psalteriū cū cātico et cithara. **D**icat igit̄ ip̄e sp̄s. Exurge gl̄ia mea. exurge psalteriū et cithara. Sonet psalteriū ab alto. si diculas h̄z ex auro vel auricalco. **D**at sp̄s deiformis aīo et aīe dū relidēt in excelso cordis habitaculo tanq; in arce syon q̄ est apex mentis. **D**at inq; psalteriū. dat idē sp̄rit⁹ aīo et aīe dū manent in infimo tabernaculo citharaz. q̄ ex imo sonat. q̄ ex corio desiccato et tenso cū cordulis neruoz tortis cōtexta est i signū mortificate carnis. **S**ubinde

Sup magnificat
canticum commemoratū
rū et citharaz dat sp̄s d̄
sp̄s et sp̄s. nō meriti
mystico rōnis aīe. In p̄
eternas. In seō mactatas.
arto mactatas m̄p̄c̄. Al
etas q̄ p̄d̄c̄it plurimū q̄ m
ple erit. q̄ sapia abscōdia
in m̄l̄io cop̄it̄ elucet. Mul
tū habet sup̄ illis d̄re q̄ mō
p̄tate nō p̄ vultūq;. Exurge
cū d̄cōdo sp̄s et cithara. et p̄
tato decacordo cū cātico in cith
ra. Exurge in gl̄ia tua. Exurge
d̄cōdo. tū aīo et aīe p̄ ḡm
rutilat. tū h̄m̄s infidelitatis
trahit̄. imber carnalis sentis ab
et recollit̄. trahit̄ rōcū. In m̄ḡ
gl̄ias h̄m̄s. In d̄p̄ d̄cōdo
rū p̄d̄c̄it et rem̄as appar
rū in terra q̄ p̄s motus et aīo
fada est v̄t et n̄ra. **E**ps p̄m̄
ns p̄d̄c̄it m̄r̄. v̄l̄m̄ aduenit.
D̄c̄ turris r̄t̄ ḡm̄. In aīo
q̄p̄d̄. aīo est in terra n̄ra q̄
eris v̄l̄m̄ d̄cōdo. h̄ p̄m̄
b̄. In sola p̄m̄p̄c̄. et v̄t r̄
ma h̄. h̄m̄ v̄t. et d̄m̄ v̄l̄m̄
d̄cōdo. v̄l̄m̄ in tr̄d̄. et v̄
gnere. In h̄m̄s. In h̄m̄s. In
lit grossos suos. v̄t h̄m̄s. In
v̄nica v̄t q̄ est eterna. In h̄
agricola p̄r̄ d̄cōdo. v̄t h̄m̄s. In
in v̄tam. In h̄m̄s. In h̄m̄s. In
Quid sup̄ est. nū vt r̄t sp̄s. In
h̄m̄s. In h̄m̄s. In h̄m̄s. In
v̄t et d̄c̄at ad aīaz. quozq; h̄
h̄m̄s. In h̄m̄s. In h̄m̄s. In

Sup magnificat

canticum commemoratū inter psalteriū et citharaz dat spūs aīo et aīe. sponso et sponse. dū mediū locum mystici cordis tenet. **I**n p̄mo sola eternitas. **I**n sc̄do eūternitas. **I**n tertio materialitas inspicit. **V**eni et etas q̄n p̄rāsibūt plurimi et multiplex erit sc̄ia. q̄n sapia abscondita in mysterio copiosi eluceſcet. **M**ulta em̄ habeo sup̄ istis dicere q̄ mō portare nō p̄t vnusq̄sq̄. **E**xurgat cū diluculo spūs exhilarat⁹ ex psalterio decacordo cū cātico in cithara. **E**xurgat in gloria sua. exurgat diluculo. dū auroza lucis p̄ gr̄am rutilat. dum hyems infidelitatis trāsijt. imber carnalis sensus abijt et recessit trahēs deorsū. lumēq̄ cōglutinās. flores sanctoz̄ desiderio rū pulcerrimi et vernātes apparuerūt in terra q̄ p̄us mortis et aliena facta est vite et n̄ra. **T**ps putationis palmitū min⁹ vtilium aduenit. **V**ox turturis casti gemit⁹ suavis q̄ plant⁹ audita est in terra n̄ra q̄ a vicij̄s delicta deserta est. h̄ virtutib⁹ speciosa pinguescens et vberri⁹ ma sic⁹. q̄ sicut vitis et oliua noluit deserere dulcedinē sui fruct⁹ vt regnaret inē sterilia ligna seculi. p̄tulit grossos suos. vinee flozentes s̄ vnica vite q̄ est eterna sapia. et sub agricola p̄re odorē dederūt. bonis in vitam. h̄ malis est odor mortis. **Q**uid superest nisi vt vox spūs dei formis imaginē h̄ns dilecti nūc audiat et dicat ad aīaz quocūq̄ fuerit habitaculo collocata. **E**xurge p̄

ccxxxviii

pera amica mea immaculata mea. et veni colūba mea! **C**olumba put manet in inferiori. **I**mmaculata p̄ ut tenet sup̄. **A**mica put residet i medio. **A**udiat sequēs exhortatio **O**nde in facie tuā sonet vox tua i aurib⁹ meis. **V**ox em̄ tua dulcis et facies tua decora. **Q**uidni respondeat amica delictis plena! **D**ilect⁹ me⁹ mihi suavis ē pulcer et decor⁹. et ego illi. qz delictis sue esse cū filijs hoim. **N**ā si delectabit⁹ de⁹ in opib⁹ suis. quāto putad⁹ est ampli⁹ delectari i hūana natura quā possidet in filiā et heredē gratissimā quā fecit in imagine pulcerrimā. quā creauit in facultate liberi arbitrij sub se potētissimā. **S**iquēz ex ip̄o creata est in eēntia immortal⁹ **P**er ip̄m facta seu formata est vigore p̄ceptiue intellectualis. **I**n ip̄o possessa ē in vi affectiua seu dilectiua. dū ad suū principū redit circularit̄ p̄fectibilis. **L**audauit i psalterio aīa mea dñm sub duplici cordula. **P**rima in exultatōe spūs **I**n deo salutai meo **R**apta q̄ppe sū in cordis arcē. etiā in spū. imo et extra sp̄m. **E**xemplo regine **S**aba que ad aspectū sapie salomonis in ordinatis opib⁹ suis nō habebat vltra sp̄m. **E**t certe pl⁹ q̄ salomon hic **P**sallit hinc p̄pheta **D**avid p̄ me⁹. **Q**uā magnificata sūt opa tua dñe. **O**ia in sapia fecisti. **I**mpleta est terra poss. t. imo eleuata ē magnificētia tua sup̄ celos et terrā. **I**hic est in cui⁹ salutari deficit aīa mea dñe de⁹ me⁹. **O**culi mei

L 3

Sup magnificat

chorz. cordas et organū tibias et
cimbala. Pius anagogia nos dele
ctat nec incōmemorat' abibis **D**
symeon. iuste. pie. lōganimis. timo/
rate. Tu veniēs i spū i tēplū dū in/
ducēm' ego et p' ei' puez ihm cū
oblatōnib' hostiaz. cū redēptione
q̄nq̄ sycloz. Tu puez i vlnas sus
cipiēs. 7 grās agēs cecinisti **Nunc**
dimit. ser. t. d. f. x. r. in pa. qz vide. x̄
Sufficē potuerat. p sūma laudis 7
glie x̄bū h̄ satis vnicū exp̄ssisti **Lu**
mē ad reuelatōez gentiū. **Cōtulisti**
mecū de susceptōe israel pueri sui.
vocās ipm salutare. gloriā plebis
sue israel. **Exhilarēse** nūc rex 7 p'f
me' dauid psaltes dñi. **Cōpleri** sen
tis et intelligis. exhortatiōes tuas
totiēs i psalmis positas itez iterū
qz repetitas. **Cātate** dño cant. no.
Exurge gla mea exūge psal. 7 citb
erurgā diluclo. **H̄z aliq̄o diluculū**
istud mysterij. etiā intellectū lr̄aliē.
Dixit **Dauid** alio loco me signifi
cās **Sāctificauit** tabnaculū suū al
tissim'. **Adiuuabit** eā de' mane dilu
culo **Dedit** 7 titulū psalmo illi cui'
iniciū fuit x̄bū i cruce filij mei **De'**
de' me' vt qd me deliquisti. **Dedit**
inq̄ titulū p susceptōe matutina.
Petit in cātcl. spōsa. sponsū. **Mane**
surgam' ad vineas qn̄. f. aspiret vi
es etnitat. et inclinēt vmbze mort.
h' **Rursus** inē tot opa dei sc̄a ome
moratio sp̄alis ē p' pphētā diluculi
Tu fabricat' es inq̄t aurozā 7 solē
Et sane. qd auroza pulcri'. qd iocū
di'. qd salubri'. **Ad** hōies venit in
susceptiōe matutina ros luc. ros re

ccccxxviii

frigerās. ros secūdās **Rozat** d'sup
iuxta votū pphete. **Rozate** celi de/
sup **Inde** dñs ait. **Ego** ros 7 israel
q̄i liliū germinabit. hoc roze p'fusa
ocepi facietatis fructū. **H** roze mēs
impleta instar teste cui roze pleni
trahit a radijs solis in excelsū. **Ci**
tharisāt i auroze diluculo. psallunt
iubilant alacriē volucres sp̄uales.
Sūt exultatōes dei in gutture eoz
q̄b' excitat' ois spūs exurgit dilu
culo laudare dñm. **Causat** hec oīa
sol oriēs nōdū visus. **Sol** i q̄ posu
it dñs tabnaculū suū qz nihil i reb'
fesu pceptibilib' efficaci' manu du
cit ad deū et insensibili opat'. **Sunt**
ista i sole. lux. vigor. fulgor. feruor.
sub syllab explicata septē. **Lux** emi
nent' otinet hec tria q̄ sunt p'prietat/
tes ei'. vigor. fulgor. feruor. **Vigor**
(q̄i fecundo' plena luce) otinet emi
nent' fulgorē. **Vigor** 7 fulgor cōti
nēt eminent' feruorez et ibi stat' cū
circulo qdam. fulgor et feruor re/
deūt ad vigorē essēntiali luce plenū
seu fecūdū velut ad parētē. **Cōfoz**
mit in dñis. essēntia dīna cōis trib'
psonis. otinet eminent' ipas cū omī
b' p'fctōib' simplicif. nō tñ formalē
etiā p̄m ponētes i dñis formales
p'fctōes. **P̄** fontalis ē plenitudo
dīne essēntie potēs generare filiū. sic
vigor lucis fulgorē suū. **P̄** et fili'
sūt sufficiēs p̄ncipiū spūs sc̄ti. sicut
vigor et fulgor sūt p̄ncipiū feruor.
et ibi stat' qz fili' p' acceptā vim spi
ratiuā reddat se et spm̄ sc̄tū patri
Trāseam' ad imaginē spūs hūani
dicam' ipm esse lucē sic vere est lux
ib 2

Tractatus

Et eo perfectior quo meminit. intelligit et diligit. se quod super se reflectit. quia se precipit. quod se mouet dum precipit. et precipit dum se mouet circumcessionem mirabili. **Essentia** spiritus continet eminenter vigorem memorie secundum. **B** continet eminenter fulgorem intelligentie. **D**uo autem hec vigor memorie et fulgor intelligentie continent eundem feruorem amicitie. et hic est stat. quod reflexio fit ad formale principium dum redit finis ad principium per medium. quod si linee tres recte sunt quilibet de puncto ad punctum secundum originem resultat triangulum intelligibile. **S**ed quod finis redit ad suum principium per medium. necesse est intelligi speram aut circulum. **Q**ui potest puro viuaci et irreuerberato spiritus oculo considerare quod diximus de archetipino vel iconomom cordis nostri poterit in se et per se tanquam in speculo et per speculum agnoscere se in se. **E**t per se poterit contra rapit a se et super se ad sapientiam diuina quod per ignorantiam agnita est secundum unionem super mentem. **Q**ui si deficit in multis fidelibus hec sapientia. sola fides spes et caritas sufficiunt in gratie essentia radicate. et in ea actualiter. imo supereminenter reposita etiam non formali. **O**portet enim in omnibus sic fieri ut omnia participent vno et ad vnum ordine generis secundum varios ordines usque ad monadem diuine essentie quod fontaliter est in pre. **S**ic potentie anime ad eius essentiam. **S**ic habitus omnes virtutum. donorum et habituum non ad vnam gratiam referunt. **D**enique si oratio de tot distinctionibus secundum formas metaphisicas sit rationalis et quantum rationalis seu minus necessaria. ma-

xiij.

gis ex hoc patet si distinctio per relationes in diuinitate sit maxima quales per absolutam fingent. **C**olligit altera similitudo. lucis solis ad lucem spiritus **L**ux se diffundit per medium non impeditum secundum totam speram sue actiuitatis. **M**anet tamen in se iugiter suus vigor fulgor et feruor **D**iuini spiritus stabilis quod in se diffundit se per omnes creaturas que continentur omnium per illapsum secundum essentiam partem et potentiam. **N**ihilominus ambit et preambit creaturas vniuersas que circumferentia. **R**ursus ad rem nostram spiritus hominis totus est in corde carnali sicut centrum eius influens et radians ad totam circumferentiam cordis. **S**piritus vero non inde minus est ambiens et pambiens totum cor que circumferentia eius. **Q**ui fixo posset habere et ad lineam diuinitatis oculo spiritus inueniri. **P**erfecto facilius ad omnia que distant sunt de deo et de spiritu nostro prospectus suus esset. **S**ed reuerberatur per diuinitatem ad continentem et sacramenta et ad hunc et nunc donec puritate mentis possit spiritus ad unitatem se colligere et collectum stare. **S**ed o domine deus qui habitas in tabernaculo tuo **Q**uia hoc paucorum quod hoc paucissimorum quod sequitur. **M**ut qui redescet in monte sancto tuo. **O** redes. o in pace. o in idem spiritum. **H**ec est pax et unitas. **I**n qua petit dimitti symeon in cantico. **V**enit ad hoc oriens ex alto dirigere pedes nostros in viam pacis ut cecinit zacharias **C**onsonat angelicum melos. datus in terra pacem hominibus bone voluntatis. **D**edit sibi tangens in ultimo psalterium meum **S**uscepit israel puerum suum. **Q**uid enim susceptio nisi sursum acceptio secundum nomen

huius est deo a deo sursum acceptio
ad se ipsius oratio huiusmodi
quodis trahit ad se sursum
sicut omnis finis sursum huiusmodi
per se ipsum huiusmodi
trahit non potest quod dicitur
sua quod reliquos hoc in re
dicitur glorie in se huiusmodi
quod omne desiderium huiusmodi
paulo die **I**n huiusmodi huiusmodi
hoc ad istam gloriam huiusmodi
a more huiusmodi huiusmodi
hunc magnificat eia mea dicitur
fecit michi magna quod potes est
creavit me redempt et se unum
bernaculo meo. qui nunc factus
oia in celo et in terra. **Q**uia non
Et nunc quod eternum huiusmodi
Venit hoc per se huiusmodi
hunc nouitatem huiusmodi
cui nunc quod in se huiusmodi
non omni nouitatem huiusmodi
tas quod nouitatem huiusmodi
radix quod huiusmodi huiusmodi
si est quod vna manifestata est in
luna ut accipit terram huiusmodi
si exaltet forma huiusmodi
si huiusmodi huiusmodi huiusmodi
si huiusmodi huiusmodi huiusmodi
si huiusmodi huiusmodi huiusmodi
Dextera quippe genitrix ad uentum
te. hinc est illud spiritus **D**extera huius
ampliat me. **S**ed plures **T**em
si manu dextera mea et tu glori
suscepisti me. **Q**uia dextera mea cre
uit me. **S**aludone hinc seu salu
oper est in me quod fecit michi magis
in terra illa de qua veritas con
si. **S**icut dicitur oritur benignitas
in terra dicitur fructus huiusmodi

suū **E**t qđ a deo sursum acceptio nisi
 ad se spūalis attractio sicut vis ma
 gnetis trahit ad se ferrū. et vniuer
 salit̄ ois finis finibile suū. **O**mne ap
 petibile appetitū ppriū. **H**inc p̄ h̄ice
 enūciat nō poetice qđ dicit **T**rahit
 sua quēq; voluptas. **H**oc in te fa
 ctū ē o gloriose testis stephane qñ
 oplēdo omne desideriu tuū hoc vnū
 petisti. **D**ñe **I**hu suscipe spm̄ meū.
Hoc tuū instar oloris cāticū. para
 ta morte suauissimo gutture ptul/
 sti. **M**agnificat aia mea dñz. **Q**uia
 fecit mihi magna qđ potēs est. qñ qđ
 creauit me redeuit et se vniuit i ta
 bernaculo meo. qñ noua facta sūt
 oia in celo et in terra. **Q**uo noua?
Eo nimiz qz eternitati sūt iuncta
Vidit hoc ps. sept̄ incitās ad can
 ticōz nouitatē. **C**ārate dño canti
 cū nouū qz mirabilia fecit. **N**unqđ
 non oim nouitatis supeminēs noui
 tas qđ mutauit signa. innouauit mi
 rabilia qñ dñū immensū abbreuiā
 tū est. qñ diuina maiestas ita est in
 clinata vt accipet serui formā. qua
 tin⁹ exaltaret forma serui ad diui
 nā. **S**ubdit mirabilē nouitatis rō/
 nē dicens **S**aluauit sibi dextēa ei⁹. et
 hoc hūiles ad eternitatē exaltādo
Dextera quippe p̄tinet ad eterna
 tē. **H**inc est illud spōse. **D**extēa illi⁹
 amplexabit me. **E**t psaltes. **T**enui
 sti manū dextērā meā et cū gloria
 suscepisti me. qz dextera tua exalta
 uit me. **S**alutationē hāc seu salutē
 opat⁹ est in me qđ fecit mihi magna
 qđ sū terra illa de qua veritas orta
 est. **E**tenim dñs dedit benignitatē et
 terra nra dedit fructū suū bñdicitū

dū germinauit saluatore. **I**taq; nō
 iā mādauit tm̄mō salutes **J**acob. **S**
 opat salutē i medio terre **D**icit vni
 cuiq;. **S**al⁹ tua ego sū qm̄ nō est in
 alio sal⁹. **N**eq; em̄ datū ē sub celo
 aliud nomē in qđ oporteat nos sal
 uos fieri. **C**u pp̄tea o gabriel dum
 missus es a deo legat⁹ ad ea qđ sa
 lutis hui⁹ et pacis erāt a salutatioe
 cepisti **A**ue gr̄a plena dñs tecū bñ
 dicta tu in mu. **A**ddidit **E**lizabeth
 cognata mea. **E**t bñdicit⁹ fruct⁹ ven
 tris tui. **S**uppletū ē p te gabriel no
 mē ppriū. dū cogitāti mihi qñs es/
 set ista salutatio. **S**ubintulisti. **N**e
 timeas maria. inuenisti em̄ gratiā
 apud deū. **T**erminat aliqđ deuotō
Ihs amē **S**al⁹ sua absq; mene seu
 defectu de fiat. hoc ē qre. qñ et vñ
 beatā me dicēt oēs genēatōes. qz
 btitudinē salutarē fec̄ p me. faciēs
 mihi magna qđ potēs ē et sanctū no
 mē ei⁹. qđ dū bñ viuim⁹ sātificat i
 nob̄ **S**ātificauit et i me tabernacu
 lū suū altissim⁹. qz sanctū nomē ei⁹
Hoc qđ qđ natū ē i me scm̄. vōbit
 fili⁹ di ihs magn⁹ p āgelū et sāt⁹
 scōz p **D**an. **F**idel⁹ dñs i oib⁹ vñs
 suis. qz oia opa ei⁹ i fide. et sanct⁹ i
 oib⁹ opib⁹ suis. **S**anct⁹ sc̄s sc̄s. do.
 de⁹ sab. **P**le. i. ce. et. tē. gl. t. **T**aliter
 oīuo mēozit oia qđ salutifēa sūt ofe
 rēs i corde meo **M**editās sū assidue
 et admirādo deficiēs. qnta sit et qđ
 hec salutatio. **E**cce ei ex b bea. me
 di. omēs gene. **C**ōcinet olim mī.
 hi ois ecclia sātōz salutifēz p mēs
 illō atq; ḡtissimū. **S**alue regiā mie
Et itez. **S**alue mī pietati. et toti⁹

Sup magnificat

etiā ministrare nō ministrari in hūi
litatis q̄ sūme obediētie documētū
Tunc p̄dicens Jobes ab heremo
iussus baptizare. iussus clamare. pa
rate viā dñi. iussus annūciare p̄m̄
regnū dei. iussus p̄dicare p̄niaz in
remissionē p̄ccōz. Signum p̄inde
suscipiēs. Sup̄ quē videris sp̄m̄ de
scēdentē et manentē. ip̄e est q̄ bap
tisat in sp̄u sancto. Cōsensit baptisare
filiū meū. seruū dñi. vox verbum.
amic⁹ sponsi sponsū. Cui refugienti
cū reuerenti timore Jhs subintulit
Sine. Sic nos decet implere om̄ez
iustitiā. et hoc in cōsulationē ois in
iustitie n̄re. Cap⁹ ecce copiosissim⁹
ap̄t⁹ est collationū meaz memoriē
i corde meo effabiliter sepe doctrina
liē et deuote cū alloq̄o alieno cōica
toz etiā viuēte filio meo b̄ndictō.
Seduli⁹ aut̄ otuli post resurrectōez
et ascensionē ip̄i. q̄n̄ data sub cru
ce in filialē discipuli illi⁹ quē dilige
bat Jhs custodiā mansi vsqz ad fe
licē obitū meū cū apl̄is et discipul
in iherlm̄ q̄ fuerūt illic p̄ annos .xij.
ad vincendū iudeoz incredulita
tē. Erāt em̄ (sicut aperuit medic⁹ ca
rissim⁹ lucas secretoz d̄ici⁹ meoz)
om̄es simul in orōne p̄seuerātes cū
mulierib⁹ et maria m̄re Jhu. Tunc
dato sp̄u sancto celebris habebat
sacri panis cōmuniō in simplicitate
cordis Jugebat orō dñica. Sim
bolū conditū ē me cōsulta. Hoc at̄
vltimū de me in canone septure ca
tholice. verbū rep̄it. expressū qz sū
maria mater Jhu. Et o sapientissi
sime dñe de⁹ salutaris me⁹ quanta

et q̄ multifaria sunt p̄ter hec dicta
docta collata qz q̄ si p̄ singula scri
berent. nec ip̄m arbitroz mundum
cape eos q̄ scribēdi sūt libros. Et
qm̄ finis legis Jhs xp̄s et h⁹ ego
appelloz maria m̄re Jhu. Placz col
latōes aliq̄s de dño Jhu meo sub
fine psalterij hui⁹ decies decacoz
di notulare Sūt. xliij. h̄m̄di col
lationes.

Sequitur prima notula

q̄ septuagesimaseptima ē in ordine
D̄m̄n⁹ de⁹ salutaris meus
Jhs me⁹ quē magnificat
aia mea cū exultatōe sp̄us
Et ip̄e est finis ois cōsumatōis. Et
est regalis distributio ois legis et
ornat⁹ vel inclinatōis naturalis et
ordinis. Ip̄e rex regū et dñs do
minantiū. D̄ns de⁹ salutaris me⁹
nō vane cōstituit om̄es filios hoim
in⁹ q̄ alia opa sua subiecta s̄b pe
tib⁹ hōis q̄ tñ facta s̄t bona valde
nec a suo fine frustrata D̄ns deus
salutaris me⁹ cōstituit naturā hūa
nā supra ceteras irrōnales creatu
ras vt capax esset et particeps esse
possz honestatē. q̄ d̄z honoris stat⁹
termin⁹ boni et finis honoris. Est
at̄ honor ille bonū honestū. bonuz
cōueniens appetitui rōnali vt rōnal
est. D̄ns de⁹ salutaris me⁹ nō est sa
lutaris vel sal⁹ vel Jhs fm̄ nomē
suū si non implere valeat totā indi
gentiā rei saluabilis fm̄ oēs vires
suas. Patet hoc ex descriptione sa
lutis vl salutaris. cuius finis est vt
repleat totam indigentā patiēris

Tup magnificat

qm̄ in hac hūilitatis honestate d̄m
dedit se respicit et diligit. **R**espectō
salutaris notat a sponsa in canticl.
Cū esset rex inq̄t in accubitu suo.
narō mea dedit odorē suū **I**n nar
do humili redolēte accipim⁹ hone
statē. intuit⁹ hui⁹ honestatis ocul⁹
est efficac⁹ ⁊ viuus q̄ penetrat ⁊ vul
nerat cor in amore. **R**espectio salu
taris fit i ancilla q̄ respicit cōuersa
vicissitudine ad dilectū. q̄ respicit p
oculū simplicē et rectū. de quo veri
tas. **S**i oculus tu⁹ fuerit simplex.
totū corp⁹ tuū supple op̄ationū tu
arū erit lucidū et rectū. Ratio qz ⁊
finis p̄stituet bon⁹ et ad finē ordo
rect⁹ nō distort⁹ p̄ ineptitudinē aut
viciū **R**espectio salutaris multipli
citer intelligit fieri a d̄no deo salu
tari meo. **U**nus mod⁹ est in eterna
p̄destinatione fm̄ quā dictū est a fi
lio in **J**ob. **Q**ui ex deo est nō pec
cat. qz generatio dei cōseruat illuz
Ali⁹ p̄ gr̄az habitualē gratificatē
qualis est in paruulis et in hōib⁹
sāctis dū dormiūt. **T**ertī⁹ ē in op̄
ationib⁹ sāctis cū p̄ceptōe diuinorū
carismatū p̄ sensū intellect⁹ et affe
ct⁹ in vna facultate liberi spūs in
corde vno qd̄ est natura essential
aie sup̄eminēt cōtinēs memoriāz
intelligentiā et affectū. **S**it hec salu
taris p̄ceptio sepe dū dicit hō de
uot⁹. **E**go dormio supple in virib⁹
infirmis. actū nō sentiēs t̄palium. et
cor meū vigilat i somnīs spectacu
loz eternoz. **B**eatitude aie rōnal
dicēda p̄ oēs generatōes. cōsistit i
faccione magnoz p̄ illū q̄ potēs ē.

ccxli.

Hoc at̄ fiet dū erit memoriē reple
tio cōnitat. et paclet̄ i elligēte re
pletio vētatis et lūis. erit volitue
repletio dilectōis et fruitōis. **B**ea
tudo aie rōnalis dicēda p̄ cōmes
generatōes cōsistit in statu q̄ ē oim
bonoz aggregatōe p̄fect⁹. **H**ec est
diffinitio recta beatitudinis q̄ sta
tū dicit in optimo. dū optima potē
tia optio suo obiecto imp̄turbabi
lit̄ diūda est. **B**eitudo aie rōnalis
cōsistit i hoc qd̄ ip̄a tanq̄ signū ma
gnū in celo amicta est sole toti⁹ ho
nestatis i rōnali. **E**st luna toti⁹ mu
tabilitatis sub pedib⁹ ei⁹ in scupi
scibili. **E**st corona toti⁹ p̄fectōis q̄
stellaz. xij. in capite d̄tutis irascibi
lis q̄ rēdit i ardua. **D**eniqz partu
rit filiū q̄ rapit̄ ad thronū dei. re
ctur⁹ gētiles affectōes. **S**it em̄ d̄bi
gena qz descēdit in eā spūsāct⁹ **E**t
virt⁹ altissimi obūbrabit sibi. **E**t qd̄
obūbratō nisi lucis effulgētia cū te
nebra. **M**aior idcirco intelligit̄ ob
umbratio q̄ sub luce clarior ē cū
bratio. q̄lis p̄ aiaz filij mei facta ē
mibi sub cui⁹ r̄mbra quē desidera
bā sepe sedi. et postqz solite mint
strauerā ei. **B**eatitude aie rōnalis
quā fecit magnā q̄ potēs est. plus
depēdet a b̄siplacito sue manutenē
tie in statu finis vltimi et honesti qz
in vigore p̄prie nature vel in fulgo
re p̄ceptiuo aut i appetitiua motio
ne. **S**oluit̄ p̄inde faciliter questio.
Cur sathan irremediabiliter cor
ruit dum alij steterunt in mobiliter
qz terminū vie datū cuilibet eozuz
impleuerūt. hī p̄ depositionē de se

Sup magnificat

Dudu in principio qm creati sut ce
li et terra canticu hoc glorie tue fre
quetatu est p spūs angelicos. lau
dātes te dñm et p̄ez et filiū et spm̄
sanctū. cui cantico qz dissonare pre
sūperūt apostate spūs. q̄rētes can
dē sibi vsurpare gloriā. zelasti p̄p̄
eā qm̄ sola tibi p̄pria est. zelavit et
p̄nceps milicie michael exclamans
Quis vt de? fuit postmodū in cō
sūmatione septē diez. cōdit^o ratio
nalis spūs in hōie cui datū est psal
teriū decacordū ad magnificandū
te dñm qm̄ p̄ceptum discipline. ip̄i
p̄m qd̄ tibi d̄cineret in laudē et glo
riā tuā stulisti. **Rupit** ip̄e cordulas
hui^o psalterij trāsgressor effect^o. et
ideo **piet^o** est extra paradisu deli
ciaz. cui si non data fuisset cithara
p̄nie ad repandū psalteriū iocūdū
obediētie et gr̄e. nihil sibi remane
bat de cāticis nisi lamētatiōes mōr
lis exilij cū bestijs. et ve ve dānatio
nis cū demonib^o in gehenne suppli
c̄ijs. **Repauit** hoc psalteriū iocūdū
cū cithara. fili^o. sc̄da in trinitate p/
sona volēte p̄re cū spūsco coopan
te. dū fact^o est ip̄e p̄ assūptionē car
nis et spūs. cithara in carne mea.
psalteriū iocūdū in spū et gloria
p̄ris in diuinitate. **Sic em̄** alloquit^o
eū pater. **Exurge** gl̄ia mea. **exurge**
psalteriū iocūdū cū cithara. **Cui**
fili^o r̄ndens inducit. **Exurgā** dilucu
lo. **Tu enī** susceptor me^o es. gloria
mea et exaltās caput meū qd̄ resu
scitasti ad gloriā. **Talit^o** itaqz egre
gi^o **Dauid** psaltes p̄r me^o dedit in

ccxlvi

telligi. p̄pterea simp̄ consonās sibi eru
pit nūc aia mea in magnificatiōne
dñi cū exultatōe spūs miscēs psalte
riū iocūdū misericordie cū cithara
seueritatis et penitētie. **Ampli^o** d̄o
cur nō poti^o a gloriā qz a ma
gnificatiōne sūperim initiū vt dice
rē. **Glorificat** aia mea dñm **Senie**
bā p̄fecto p̄uilegiū hoc cāticū gl̄ie.
reseruandū multitudini milicie cele
stis exēct^o. qm̄ c̄pleri fuerit dies vt
pariā filiū meū p̄mogenitum. **Fiat**
tūc reuelatō celit^o ad pastores qb^o
p̄ simplicitate sua et sedulitate vigi
li sup̄ gregē suū velut in quadā so
litudine deserti subito fict cū ange
lo euāgelisante gaudiū magnū. co
mes multitudo milicie celestis lau
dantiū deū celico carmine et dicen
tiū. **Gloria** in altissimis deo. **Et i ter**
ra pax hōib^o bone volūtat. **Veni**
ent pastores. videbūt mirabunt. re
uertent gloriātes deū. **Futur^o** ē
insup̄ ad bethleem diuersorū part^o
mei. inoleseat mos p̄ eccliam scōz
toto terraz orbe diffusā iungē sint
b^o psalmoz cāticoz et hymnoz ce
lebriter velut vna et incessabili vo
ce cū om̄i milicia celestis exercitus.
Gloria p̄ri et filio et spūs sancto **Sic**
cut erat i p̄n. et n̄c et sp. et in s. s. amē
Et o glorioza trinitas quāto p̄dē
sniaz resonat i aurib^o meis paru^o
hic et paucul^o numer^o vbuloz q̄t et
quanti futuri sunt ciues sanctoz
et domestici dei qui ad iustitiam
erudiunt plurimos. et fulgebunt ve
lut stelle in perpetuas eternitates

ad declarationē celestis huius cantici glorie laborabūt te doctrice. Et certabūt apud dissidentes futurorum hereticorum fragores. strepitus horrendos quod clamores ut in debita concināt armonia. te beatissimā trinitatē in vnitate. et vnitatē in trinitate in penni seculorum tpe Amē. Dicēt crebro. Gloria tibi dñe. Nominabunt te deū glorie. te gloriāz plebis tue israel. Te dñm virtutū qui es rex glorie. Tu rex glorie xpē cōcinit omnis ecclesia. Tu ad dexteram dei sedes in glā dei patris. Tibi laus. tibi gloria. tibi grāru actō. Quid igitur superest humilitati mee quam respexit dñs nisi ut cū omnibus generationibus seculorū. subiungam pro fine pulcherrimo. debito quod supaddens ad canticū meū. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nūc et sp et in secula seculorum. Amen

Liber sup Cantico virginis Marie compilat' p magistr' Johes Gerson olim cancellariū Parisiē. Explicit Anno grē. M. cccclxxiiij. penultimo die Marchij qui fuit vigilia pasche.

Sermo de nativitate

glorie virginis marie
conventio virginis
etis Johes Magr' Johes
ho in oratio cantat.

Jacob autē genuit Jo-

phē viri marie de qua natus est
Johes qui vocatur xps origina-
lur Maria. et concepit in virgine
lo phisalther jeda. **C**onsecra-
tu dicitur in pennis o maria
qua natus est Johes qui vocatur
xps. **N**ep̄ om̄ laus altera p̄dar
oz tibi dicit qd qd te natus
ē dñs noster Johes xps. **T**u d
fuit vir Joseph iust' et virgo ma-
rius et cultus virginis. **J**a-
cob inquit genuit Joseph virum
marie. **T**u hodie regali et proge-
nie cura refuges. **n**u' **p**ob' nos
soluam mente et **h**u' dno vultū
nopolit'. **H**ac nos oblectar
tus in hac sacratissima nativitate
vna. **m**oū p̄tis mori mudo ut
un. **r**eculo dno. **h**ac nā calat
in vobis per gratiā Johes qui vo-
catur xps. **q**uotidm̄ quis im-
te natus est qd fuit et amol. **v**i-
cente Augustino qd nālarēt per
corpalem incarnationem. **u**i
ne incarnationi sanctorū olivis
salutata prius ab angelo sicut
nūc te salutam' impetrans et
venies Ave maria. **z**
Jacob autē genuit Joseph. **e**
lucitas ē hodie. **z** hodie vir